

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ Κυριακή 18 Νοεμβρίου 2012 Έτος 4ο ■ Αρ. φύλλου 213 Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα € 1,50 ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ - € 3,90 ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - € 5,90 ΜΕ ΤΟ CD www.kathimerini.com.cy

ΣΗΜΕΡΑ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΜΠΟΡΙΔΗ

Το αέριο ως ατού διαπραγμάτευσης και με την Τουρκία

Τα κυπριακά κοιτάσματα θ' αναβαθμιστούν την Κύπρο στο χρηματιστήριο των κρατών και θα συμβάλουν στη συζήτηση με την Τουρκία επί ίσους όρους. Θεωρεί πως η παρούσα γενιά θα πρέπει να επωφεληθεί μόνο από τις παρεμφερείς επενδύσεις για στήριξη της βιομηχανίας των υδρογονανθράκων και τα καθαρά έσοδα από το φυσικό αέριο θα πρέπει να διαφυλαχθούν για τις επόμενες γενεές. **Σελ. 9**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ «Κ» ΣΕ ΑΓΩΓΗ

Το αέριο είναι θέμα δημοσίου συμφέροντος

Σε αγωγή εναντίον της «Κ» που καταχώρησε ο δικηγόρος κ. Πάμπος Ιωαννίδης για ισχυριζόμενη δυσφήμιση, σχετικά με τα θέματα του φυσικού αερίου, η Εφημερίδα απαντά, μεταξύ άλλων, ότι ουδείς μπορεί να μας εμποδίσει, ασκώντας το λειτουργήμα μας, να προσπαθούμε να προστατεύσουμε το καλώς νοούμενο δημόσιο συμφέρον, και το μέλλον του λαού μας. **Σελ. 4**

ΠΛΩΡΗ ΓΙΑ ΠΡΟΕΔΡΙΑ

Σκληρή γραμμή από τον Ερντογάν

Στον λαϊκισμό και τη σκληρή ρητορική καταφεύγει ο Τούρκος πρωθυπουργός προκειμένου να υλοποιήσει τον στόχο για ανέλιξη στην προεδρία της χώρας του. Τα σχέδιά του προσκρούουν στα πολλά ανοικτά μέτωπα που έχει εντός και εκτός Τουρκίας. **Σελ. 7**

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Το Facebook βγάζει τιμολόγια

Σοκ προκάλεσε στις εταιρείες μάρκετινγκ η απόφαση του Facebook να επιβάλει χρεώσεις. **Αθλητισμός, σελ. 11**

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Οι συνθέτες του Ζόρζε Κόστα

Τι άλλαξε στην ΑΕΛ ο Πορτογάλος προπονητής και οι συνθέσεις του εντός και εκτός γηπέδου.

«Σκέφτομαι τους Ολυμπιακούς του Ρίο»

Ο Κυριακός Ιωάννου, που αναρρώνει από την τρίτη του φρενιτή χειρουργική, στη συνέντευξή του στην «Κ» εμφανίζεται πολύ πεισιμωμένος.

Έχουμε στρατηγική για έξοδο από την κρίση

Νίκος Αναστασιάδης: Ενόσω η κυβέρνηση καθυστερεί, οδηγούμαστε κάθε μέρα και πιο κοντά στη χρεοκοπία

Έτοιμος και με λύσεις στο χέρι για γρήγορο έξοδο από την κρίση, εμφανίζεται ο Νίκος Αναστασιάδης, ο οποίος μιλάει στην «Κ» για τους κινδύνους που ελλοχεύουν, ενόσω δεν υπάρχει

κατάληξη με την Τρόικα, χωρίς ακόμη να αποκλείει και το ενδεχόμενο να εγερθεί από τους δανειστές το θέμα του Εταιρικού Φόρου. Ακόμη, ο υποψήφιος ΔΗΣΥ / ΔΗΚΟ δεσμεύεται για

- ✓ 100 εκατ. για νέους
- ✓ Καζίνο και Γκολφ
- ✓ Κ.Α. και Δημ. Υπηρεσία

διοχέτευση 100 περίπου εκατ. ευρώ τον χρόνο για τους νέους και τους φοιτητές. Μιλάει για τις Κ.Α., τα καζίνο και τα γήπεδα γκολφ, καθώς και για σύστημα ταχείας έκδοσης άδειας

για μεγάλες επενδύσεις με νέες θέσεις εργασίας, όπως, επίσης, και για τους τρόπους εξιγμών της Δημόσιας Υπηρεσίας, χωρίς ν' απαιτηθούν απολύσεις. **Σελ. 6**

Τελευταία παρτίδα Χριστόφια σε σκληρό πόκερ

Με την πλάτη στον τοίχο βρίσκεται η κυβέρνηση στις διαπραγματεύσεις με την Τρόικα, καθώς το οικονομικό κλίμα επιδεινώνεται μέρα με τη μέρα και τα αποθεματικά του κράτους εξαντλούνται. Η κυβέρνηση έχει διασφαλίσει τις πληρωμές Νοεμβρίου και σε μεγάλο βαθμό τις ανάγκες για τον Δεκέμβριο, περιλαμβανομένου και του δέκατου τρίτου μισθού. Ο Πρόεδρος αντιλαμβάνεται πλέον ότι η συνομιλιολογία Μνημονίου είναι μονόδρομος, όσο κι αν απευχεται κάτι τέτοιο. Ύστατη ελπίδα στους σχεδιασμούς του παραμένει η εξασφάλιση άλλης πηγής χρηματοδότησης, που θα αρκεί για καλύψει τις ανάγκες για τα δημόσια ταμεία για όλο το 2013. **Σελ. 4, Οικονομική, σελ. 4**

Πώς και από πού θα βρει τα λεφτά η κυβέρνηση

Ο ΕΛΑ, ο έκτακτος ευρωπαϊκός μηχανισμός παροχής ρευστότητας προς τις τράπεζες, αποτελεί τη βασική εναλλακτική οδό που έχει στη διάθεσή της η κυβέρνηση για να καλύψει τις χρηματοδοτικές της ανάγκες. Προϋπόθεση αποτελεί να βρισκόμαστε κοντά σε πολιτική συμφωνία. Το σενάριο έκτακτης ανάγκης προβλέπει μετάθεση πληρωμών τον Ιανουάριο και επιπλέον μικρή δανειοδότηση από τις τράπεζες. **Οικονομική, σελ. 4**

Η ΡΙΜΣΟ κρατάει το κλειδί των εξελίξεων. Η ενδιάμεση έκθεση για την ανακεφαλαίωση του τραπεζικού συστήματος που θα υποβάλει την πρώτη εβδομάδα του Δεκεμβρίου θα κρίνει τη βιωσιμότητα του χρέους και συνακόλουθα τη σκληρότητα και το βάθος των μέτρων που θα τεθούν επί τάπητος από την Τρόικα. **Οικονομική, σελ. 4**

Φυτίλι η Γάζα στη Μέση Ανατολή

Και η Αίγυπτος στην κρίση

Η απειλή μιας αραβόισραηλινής σύρραξης πλανάται πάνω από τη Μέση Ανατολή μετά τη δολοφονία του στρατιωτικού διοικητή της Χαμάς στη Γάζα. Η ανάδυσση ένοπλων οργανώσεων, οι οποίες δεν ελέγχονται από τη Χαμάς, στη Γάζα καθιστά απρόβλεπτη την έκβαση της. Παράλληλα, η Αίγυπτος αποτελεί έναν ακόμη λόγο ανησυχίας. Ο πρόεδρος Μοχάμεντ Μόρσι προέρχεται από τους κόλπους της Μουσουλμανικής Αδελφότητας, η οποία θέτει ζήτημα κατάρτησης της ειρηνευτικής συμφωνίας του 1979. **Σελ. 19**

«Μάτι» της Ε.Ε. και η Κύπρος

Κέντρο πληροφοριών

Σε ένα από τα τρία σημεία – κλειδιά για όλη την Ε.Ε. αναδεικνύεται η Κύπρος μέσω του συστήματος ΜΕΟΛΟΥΤ, το οποίο θα παρέχει πληροφορίες σε όλα τα κράτη-μέλη της Ένωσης για θέματα Έρευνας και Διάσωσης (SAR). Η δημιουργία Κέντρου Ελέγχου Αποστολών θα καταστήσει την Κύπρο περιφερειακό κόμβο παροχής υπηρεσιών Έρευνας και Διάσωσης. **Σελ. 5**

Σείεται η ελληνική κυβέρνηση

Διαφωνίες παραμονή της δόσης – Θέμα ανασχηματισμού μετά την εκταμίευση

Σε καθεστώς νευρικής κρίσης έχει περιέλθει η ελληνική κυβέρνηση δύο ημέρες πριν από το κρίσιμο Eurogroup της Τρίτης, καθώς η συνοχή της δοκιμάζεται υπό το βάρος των μέτρων, αλλά και του ελλειμματος συνεννόησης των τριών ε-

ταίρων. Οι αντιδράσεις του ΠΑΣΟΚ και της ΔΗΜΑΡ στην επιλογή του Μεγάρου Μαξίμου να δρομολογηθούν άμεσα αλλαγές στον νόμο πενήιθαγενείας, αλλά κυρίως οι βολές του υπουργού Δικαιοσύνης κατά της Τρόικας κατέδειξαν ότι οι ε-

σωτερικές ισορροπίες της κυβέρνησης έχουν καταστεί εξαιρετικά ευθραυστες. Όμως, ο πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς αντιλαμβάνεται πως δεν έχει άμεσα περιθώρια κινήσεων στο εσωτερικό μέτωπο. **Σελ. 14**

Σαμπάνια και σεξ στη CIA

Ακόμη και τις εκλογές για την ανάδειξη του Προέδρου των ΗΠΑ επισκίασε το σεξουαλικό σκάνδαλο με πρωταγωνιστή τον επικεφαλής της CIA, στρατηγό Ντέιβιντ Πετρέους, (αριστερά), ο οποίος υποχρεώθηκε σε παραιτήση. Πρόκειται, πάντως, για μια περιεργη υπόθεση με απειλητικές ηλεκτρονικές επιστολές, έναν άγνωστο αποστολέα και αποκάλυψης, που έφερε στο φως η έρευνα του FBI. **Σελ. 19**

Παζλ για Ομπάμα η νέα κυβέρνηση

Θέλει και Ρεπουμπλικάνους

Το πρόσωπο στο οποίο ο Μπαράκ Ομπάμα θα εμπιστευθεί το Στέιτ Ντιπάρτμεντ εστιάζεται η προσοχή των αναλυτών για το νέο κυβερνητικό σχήμα στις ΗΠΑ. Με δεδομένη την αποχώρηση της Χίλαρι Κλίντον, εντείνεται το ενδιαφέρον για τον νέο επικεφαλής της εξωτερικής πολιτικής της Ουάσινγκτον. Πάντως, οι δύο βασικοί διεκδικητές για το Υπουργείο Εξωτερικών, Σούζαν Ράις και Τζον Κέρι αντιμετωπίζουν «προβλήματα», σύμφωνα με αναλυτές. Ο Πρόεδρος Ομπάμα φέρεται αποφασισμένος να διορίσει και Ρεπουμπλικάνους στην κυβέρνηση του, ώστε να υλοποιήσει τη δέσμευσή του για συμφιλίωση. **Σελ. 19**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Θέματα και ευθύνες

Τις τελευταίες δέκα ημέρες η κυπριακή κοινωνία έχει δεχτεί έναν ορμηικό πληροφόριό για τα έργα και τις ημέρες της Τρόικας στη Λευκωσία. Στήθηκε ένα συναρπαστικό θέμα σε πυκνό πολιτικό χρόνο. Η πραγματικότητα, όμως, είναι περισσότερο πεζή και θα γλάγμε ωμή. Με την έξωθεν βοήθεια να μην έρχεται, στο κυβερνητικό στρατόπεδο έχουν κατανοήσει ότι πρέπει να υπάρξει συμφωνία με την Τρόικα – και μάλιστα πριν από τις εκλογές – και ότι αυτό που έχει σημασία τώρα είναι το περιεχόμενο του Μνημονίου. Να μη ληφθούν, χωρίς την κατάλληλη γνώση, αποφάσεις που θα δεσμεύουν τη χώρα για δεκαετίες. Κόμματα και προεδρικοί υποψήφιοι μπορεί να θέλουν να αποφύγουν την ευθύνη, αλλά δεν θα ήταν σοφό να περιμένουν από τον Δημήτρη Χριστόφια, ένας Πρόεδρος κοντά στην λήξη της θητείας του, να κάνει το λάθος του Γιώργου Παπανδρέου και να σηκώσει μόνος το βάρος της τελικής απόφασης.

ρεύκολα & Whisky

Η χριστουγεννιάτικη ποτιγία των €7

ΜΕ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΛΟΙΖΙΑΟΥ

Αθλητισμός, σελ. 12

ΤΗΝ ΕΡΧΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Η δεύτερη κατοχή

Τετάρτη και Πέμπτη τα δεκάτι ειδίσεων μετέφεραν στα σπίτια μας τις εκδηλώσεις διαμαρτυρίας, στάσεις εργασίας και απεργίες κατά της λιτότητας σε χώρες της Ευρώπης. Ήταν μια κίνηση της Συνομοσπονδίας Ευρωπαϊκών Συνδικάτων, η οποία κήρυξε τη 14η Νοεμβρίου ως Πανευρωπαϊκή Ημέρα Δράσης ενάντια στη Λιτότητα. Συνολικά σε 23 χώρες ο κόσμος βγήκε στους δρόμους. Οι πλέον δυναμικές κινητοποιήσεις πραγματοποιήθηκαν στις χώρες του Νότου, όπου τα προβλήματα του κοσμάκη έφτασαν στο «μη παρέκει». Κάπου βρισκάνε απέναντί τους και την αστυνομία. Στην Ιταλία και στην Ισπανία φοιτητές συγκρούστηκαν με ροπαλοφόρους αστυνομικούς ή έπεσε το ξύλο της αρκούδας. Είναι τρομακτικό άμα σκεφτείς ότι στη Γηραιά Ήπειρο, που πλήρωσε τον βαρύτατο φόρο αίματος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου με πέραν των 40 εκατομμυρίων νεκρών, 60 χρόνια μετά, την επομένη της καθιερωμένης μέρας τιμής των βετεράνων πολεμιστών, ο κόσμος βγήκε ξύλο στους δρόμους επειδή διαμαρτύρεται ενάντια σε μια δεύτερη κατοχή, τύπου αναίμακτου. Κι είναι και ανατριχιαστικό, άμα σκεφτείς ότι όντως, κατά πως είπε ο Μαρξ, «η ιστορία επαναλαμβάνεται την πρώτη φορά σαν τραγωδία και τη δεύτερη σαν φάρσα», καθώς και αυτή η κατοχή στην Ευρώπη έχει ως άξονα τη Γερμανία της συντηρητικής και σκληροτράχηλης Άνγκελα Μέρκελ. Στόχος του Βερολίνου, αυτή τη φορά, να καθυποτάξει οικονομικά την υπόλοιπη Ευρώπη, υποθηκεύοντας όσο το δυνατόν περισσότερο κράτη, και διά του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM), τον έλεγχο του οποίου παλεύει τώρα να διασφαλίσει, θα ανακεφαλαιοποιήσει όλες τις τράπεζες που κρατικοποιήθηκαν ή βρισκόταν στα πρόθυρα, με αποτέλεσμα στα επόμενα χρόνια να τις έχει υπό τον πλήρη έλεγχό της. Όταν τελειώσει αυτή η κρίση, η περιβόητη Deutsche Bank θα αποτελεί το μέγα τραπεζικό θηρίο της Γηραιάς Ηπείρου, όπως ακριβώς έγιναν και μερικές από τις αμερικανικές τράπεζες μετά την κρίση του 2007-8. Έτσι, σε πεντέξ χρόνια, θα κατανοήσουμε όλοι με τον πιο σκληρό τρόπο τι είναι η παγκοσμιοποίηση. Τουτέστιν, η τεράστια πλειοψηφία των εργαζομένων θα έχουν χάσει έως και τα δύο τρίτα του μισθού τους δουλεύοντας ταυτόχρονα περισσότερες των 8 ωρών ημερησίως (1886, κατάκτηση του 8ωρου στο Σικάγο), θα συνταξιοδοτούνται στα 68-70, με συντάξεις που θα φτάνουν ίσα-ίσα για ψωμί και τσάι, και θα πεθαίνουν εξουθενωμένοι και στην ανέχεια. Θα

πρέπει δε να είναι και ευγνώμονες γιατί τους «έσωσαν» τα μνημόνια. Την ώρα λοιπόν που στην υπόλοιπη Ευρώπη ο κόσμος βγήκε στους δρόμους και διαδήλωνε κατά των μνημονίων της λιτότητας, σε μας οι συνδικαλιστές έβαλαν τα καστομάκια τους και πήγαν στο Προεδρικό όπου επέδωσαν σχετικό υπόμνημα! Μην κουραστούμε! Μη τσαλακωθούμε! Η μήπως το πραγματικό πρόβλημα είναι ότι αν αποφάσιζαν διαδήλωση ή απεργία δεν θα τους ακολουθούσε κανείς; Διότι την ώρα που η Τρόικα ήταν εδώ και με τις απαιτήσεις της έφτυνε πρώτους και καλύτερους εκείνους, οι συνδικαλιστές μας εκλάμβαναν το φτύσιμο για ψυχάκιμα και πήγαν περίπατο στο Προεδρικό. Γι' αυτό μάλλον έχουν περιπέσει σε ανυποληψία οι συντεχνίες, όπως έδειξε και η δημοσκοπήση του ΡΙΚ, την Πέμπτη. Όσο για τους φοιτητές μας, ούτε λόγος για διαδήλωση. Ήταν ανέτοιμα τα παιδιά, διότι πλείστα δεν ήξεραν τι φορά κανείς σε μια διαδήλωση. Εξάλλου, οι απαιτήσεις της Τρόικας δεν επιβουλεύονται το μέλλον τους, παρά μόνο δημιουργούν θέσεις εργασίας που θα τις βρουν έτοιμες μόλις αποφοιτήσουν... Συνεχίστε παιδιάς τον ύπνο του δικαίου, πισοί στις κομματικές παρατάξεις που σας τραβάνε απ' το μανίκι σε κάτι προκάτ συνάξεις, χωρίς καν να μπειτε στον κόπο να ψάξετε στο Google το λήμμα «Μάης του '68!»! Το θλιβερό είναι πως μπορεί και να είστε η χαμένη γενιά του 21ου αιώνα, όπως ήταν η χαμένη γενιά του 20ού αιώνα εκείνη των συμπολεμιστών των βετεράνων του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Ήταν ακριβώς στη δίνη εκείνου του πολέμου που συνελήφθη το όραμα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, από τον Γάλλο διπλωμάτη Ζαν Μονέ, ο οποίος το διατύπωσε σαφέστατα: «Δεν πρόκειται να υπάρξει ειρήνη στην Ευρώπη, εάν τα κράτη ανασταθούν στη βάση της εθνικής κυριαρχίας. Οι ευρωπαϊκές χώρες είναι πολύ μικρές για να εγγυηθούν στους λαούς τους την αναγκαία ευημερία και κοινωνική ανάπτυξη. Τα ευρωπαϊκά κράτη πρέπει να συγκροτηθούν στο πλαίσιο ομοσπονδίας». Αυτή την ομοσπονδία οραματίστηκε ο Μονέ και όχι μια Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ), στην οποία οι μικρές χώρες θα γίνονταν οι δουλολάοι των μεγάλων. Γιατί αυτό θα γίνουμε πλέον, αφού, εκτός από μισθούς, κεκτημένα και τους τίτλους ιδιοκτησίας των σπιτιών μας, απατούν τώρα και την προίκα των παιδιών μας, τους υδρογονάνθρακες της Κύπρου.

paraschos@kathimerini.com.cy
Εσολόγησε στο www.kathimerini.com.cy

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΗΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**

49 χρόνια πριν στην «Κ» 18.ΧΙ.1963

ΙΡΑΚ: Λονδίνο, 18.- Νέον στρατιωτικόν πραξικόπημα εξεργάγη εις το αλληλοσπαρασσόμενον Ιράκ, υπό την ηγεσίαν του προέδρου της χώρας αυτής, στρατάρχου Αρεφ, σήμερον την πρωίαν. Καθ' όλας τας ενδείξεις το κίνημα τούτου, που ενηργήθη υπό του ιρακινού στρατού, επεκράτηεν απολύτως. Ο πρόεδρος Αρεφ (φωτογραφία) και ανώτεροι αξιωματικοί του ιρακινού στρατού ανέτρεψαν το καθεστώς του κόμματος Μπάαθ, που είχαν επικρατήσει εις την χώραν, μετά την ανατροπήν των Κάσσεμ, και προέβησαν εις την διάλυσιν της παραστασιατικής οργανώσεως της εθνοφυρούρας, η οποία είχαν συγχροτηθή υπό των μεταβιστιών. Εις ομιλίαν του από ραδιοφώνου, ο στρατάρχης Αρεφ εξήρεν τον ρόλον που διεδραμάτισεν η Αίγυπτος του συνταγματάρχου Νάσερ διά την απελευθέρωσιν των αραβικών λαών. [Σημ. «Φ»: Πρόκειται για τον Αμπντέλ Σαλάμ Αρεφ αδελφό του μετέπειτα επίσης προέδρου Αμπντέλ Ραχμάν Αρεφ.]
ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ: Λαϊκή συναυλία υπό την διεύθυνσιν του κ. Μίκη Θεοδωράκη, κατά την οποίαν θα εκτελεσθούν παλαιά και νέα συνθέσεις του, δίδεται την προσηχή Δευτέραν (25 Νοεμβρίου 1963) εις το θέατρον «Κεντρικόν». Μεταξύ των έργων που θα εκτελεσθούν, είναι και τα μελοποιηθέντα υπό του κ. Θεοδωράκη τραγούδια του ποιητού κ. Γ. Σεφέρη. Θα μεταόσουν οι τραγουδιστάι Ντόρα Γιαννοπούλου και Γρ. Μπιθικιώτης.
ΠΡΕΒΕΛΑΚΗΣ: Ο νεοσύστατος εκδοτικός οίκος «Οι Εκδόσεις των Φίλων» έθεσεν εις κυκλοφορίαν και εις εξαιρετικώς καλίοθητον τόμον, το μυθιστόρημα του κ. Παντελή Πρεβελάκη «Η κεφαλή της Μέδουσας». Το μυθιστόρημα έχει ως υπότιτλον «Εμα έτος μαθητείας στον αιώνα μου» και αποτελεί πράγματι μαρτυρίαν περί της αγωνίας και των προβλημάτων της εποχής μας.
ΕΠΙΦΥΛΑΙΣ: Φιλολογικά έρευνα. «Τα «Κερκυραϊκά» του Α. [νδρέα] Μουστοξύδη». (Η μετάφρασις και η έκδοσις των). Υπό του κ. Παναγ. Δ. Μαστροδημήτρη.
ΡΕΞ ΟΥΩΡΝΕΡ ΓΙΑ ΣΕΦΕΡΗ: Νέα Υόρκη, 18.- Η εβδομαδιαία επιθεώρησις εκδόσεως νέων βιβλίων των «Τίμων Νέας Υόρκης» αφιερώνει μακρόν άρθρον εις την προσωπικότητα του Γεωργίου Σεφέρη. Το σχετικόν άρθρον εγράφη υπό του ποιητού και μυθιστοριογράφου κ. Ρεξ Ουώρνερ, ο οποίος άλλοτε έχει μεταφράσει εις την αγγλικήν το «Ποιήματα» του Σεφέρη που εξεδόθησαν ενταύθα το 1961.

ΥΨΙΚΑΜΙΝΟΣ

Γράφει ο **ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ**

Αλλού κι αλλού!

ΣΚΙΤΟΣ: Μιχάλης Αριστείδου

“
Οι κυβερνώντες οι οποίοι με τα λάθη τους έφεραν τον τόπο μέχρι εδώ, όχι μόνο είναι μοιραίοι αλλά και ανίκανοι έστω και να αντιληφθούν την πραγματικότητα της κατάστασης
”

κα θέλει εξωφρενικά πράγματα από εμάς τα οποία δεν μπορούμε να υπογράψουμε.

Η απουσία στοιχειώδους σοβαρότητας και συνεκτικότητας μεταξύ των «νεοεθελώντων» για το αύριο της χώρας και τις μελλοντικές γενιές δείχνει το μεγάλο μας έλλειμμα όχι μόνο στα ρευστά διαθέσιμα αλλά και στην πολιτική μας αποτελεσματικότητα. Είναι τουλάχιστον τραγικό για όλους μας, να μην μπορούμε ο υπουργός Οικονομικών και το Προεδρικό να σταθούν πίσω από ένα ενιαίο μέτωπο αντιμετώπισης της κρίσης και να έχουν διαφορετική εικό-

να για την όποια πρόδο ή μη έχει γίνει στις διαπραγματεύσεις οπότε και να βγαίνει συνεχώς προς τα έξω μία άλλο αντί άλλων εικόνα λες και μας κυβερνά η οικογένεια Ντόλντον.

Αν στην Κεφαλονιά και στη Ζάκυνθο η επικοινωνία ήταν δύσκολη και ο Πρωτοπαπής αποφάσιζε ότι αυτός είναι η εξουσία και έραβε και έκοβε, τι να πούμε σήμερα για τον Βάσο Σιαρλή και το Προεδρικό; Τη στιγμή που η κυπριακή κοινωνία είναι στις μύτες των ποδιών της εφόσον ανατρέπεται η καθημερινότητα και μάλιστα με βίαιο τρόπο, τη στιγμή που κόβονται μισθοί και μειώνονται τα έσοδα στις επιχειρήσεις, τη στιγμή που ο κόσμος απολύεται και με ελαχίστες πιθανότητες να βρει κάποια δουλειά, τη στιγμή που η κυβέρνηση από τα βάλει κέρη στα αποθεματικά μικρατικών οργανισμών για να πληρώσει 13ους, Σιαρλή και Προεδρικό παίρνουν τόμπολα στην πλάτη μας περιγελύντας μας μέσα στα μούτρα.

Δεν μπορεί αυτή τη στιγμή, που είμαστε όλοι μετέωροι στον από κάτω μας γκρεμό, οι κύριοι αυτοί να εμπαίζουν με αλληλοαδειάσματα την αγωνία της κυπριακής κοινωνίας. Το συμπέρασμα είναι απλό και συνάμα τραγικό: Οι κυβερνώντες οι οποίοι με τα λάθη και τις

παραλείψεις τους έφεραν τον τόπο μέχρι εδώ, όχι μόνο είναι μοιραίοι αλλά και ανίκανοι έστω και να αντιληφθούν την πραγματικότητα της κατάστασης. Πόσω μάλλον να τη διαχειριστούν, εφόσον προβάλλουν προς τα έξω μια εικόνα διαμάχης για το ποιος πρέπει να λείπει, τι, τι πραγματικά συμβαίνει και πού είναι η αλήθεια σε όλα αυτά.

Η διαμάχη Ζακύνθου-Κεφαλονιάς τελείωσε με το θέμα της ποιμαντικής ράβδου. Ο Πρωτοπαπής αν και ήθελε -και είχε- δεν δικαιούταν να φέρει μια ελεφάντινη στολισμένη με πετράδια όπως του Αρχιεπισκόπου. Με διαταγή από τον Δούκα, έφερε τελικά και ο πρώτος μια ανάλογη, με την υποσημείωση να μην την ακουμπήσει ποτέ στο έδαφος οπότε και εκείνος την έριξε γκλίτσα και την έβαζε στον ώμο μέχρι μια μέρα που αποφάσισε να την ακουμπήσει κάτω.

Με νέα διαταγή, η ποιμαντική ράβδος του Πρωτοπαπιά μετουσιώθηκε από ελεφάντινη σε ζύλινη και η διαμάχη έλαβε τέλος. Εμείς μπορεί να μην έχουμε κάποιο Δούκα να πάρει απόφαση για εμάς, για το συμβαίνει, αλλά έχουμε μισό και οι εκλογές είναι κοντά.

tsikalasm@sppmedia.com.cy

Δίκαιη Κοινωνία

Με άριστα το 10

Γράφει ο **ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

1 Στον κύριο Πάμπο. Είναι ο δικηγόρος της ΑΗΚ, την ίδια ώρα του ανατέθηκε και η δουλειά του φυσικού αερίου με πολύ χαμηλή προσφορά. Ως χώρα έχουμε ήδη διασπυρθεί στο παρελθόν ανά το παγκόσμιο με την υπόθεση του γραφείου του και τα λεφτά του Μιλώσεβιτς. Τώρα, απειλεί τα ΜΜΕ, να μην τα γράφουμε, να μην τα λέμε. Α! Ήταν και επί χρόνια κύριος δικηγόρος της Λαϊκής (sic).

2 Στην ΕΣΚ. Να αγοράζει το κράτος τις εφημερίδες πρότεινε ο φίλιτατος μισέμ Πρόεδρος μας. Ιδιωτικά ΜΜΕ με επιδότηση δηλαδή, έτσι για να μην ανοίγει πλέον κανείς το στόμα του. Για τα αφορολόγητα αυτοκίνητα των Εκδότην Ημερησίων Εφημερίδων κανείς; Ο Μακάριος, πάντως, που έδωσε τα αφορολόγητα, αν ζούσε, θα διάταζε πάραυτα την αγορά των εφημερίδων. ΖΕΙ.

3 Στα δανεικά. Ο jet set Πρόεδρος, κάπου μεταξύ αστακού στις Βρυξέλλες και σαμπάνιας στο Στρασβούργο είπε να πάρει ένα δάνειο, μικρό των 3,5 δισ., να «περάσουμε» ως τον Μάρτιο. Ψιλοπράγματα, δηλαδή, για τον πνευματικό πατέρα του Krugman.

4 Στο ΡΙΚ. Είναι γνωστό πως το ΡΙΚ είναι λίγο «τυφλό», όταν στοχεύει τις προβλέψεις στα αποτελέσματα εκλογών. Αυτή είναι μία παράδοση δεκαετιών, η οποία αναμένεται να συνεχισθεί ακόμη και στο πιο

Επιβιβώνοντας με τον Ηλιάδη, πεθαίνοντας για τον Χριστόφια.

προβλέψιμο αποτέλεσμα στην ιστορία των προεδρικών του τόπου. Βράχος στο Ίδρυμά του ο Chairman (Καρκελάς).

5 Στους Macho. Ο γηγέτης της ΠΑΣΕΥΔΥ και ηνδαμ της στίλνης Γλαύκος Χατζηπέτρου μίλησε επιτέλους με αποφασιστικότητα δίνοντας το σύνθημα «να κτυπήσουμε τη γραθιά στο τραπέζι». Ευτυχώς που δεν προτείνει τίποτα βάρβαρο και κουραστικό με διαδηλώσεις γιατί τα μανόλο των δημο-

σίων υπαλλήλων, μόλις αγοράστηκαν για τη νέα σεζόν.

6 Ο κ. Shiarylly. Ο άνθρωπος είναι ξεκάθαρος πως υπομένει, μαζί με τον Ρανίκος, τα βάσανα του Ιησού. Από τη μία να μιλάει με τη madame Lagarde και ακολούθως να συναντά τον jet set Πρόεδρο. Το λιγότερο που είχε να κάνει, για να μην τρελαθεί, ήταν να μας γράψει όλους και να πάει στη Σύνοδο των Ναϊτών Ιπποτών. Ο Dan Brown

Αρχιεπίσκοπος Κύπρου	
ΕΙΠΕ	
Κάτω τα χέρια της Τρόικας από τις Τράπεζές μας	
ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΠΕΙ	
Και όταν λέω «μας», εννοώ «μους».	

θα του αφιερώσει το επόμενο βιβλίο του με τίτλο «Επιβιβώνοντας με τον Ηλιάδη, πεθαίνοντας για τον Χριστόφια».

7 Στον Αβέρωφ. Ένας σωστός πολιτικός οφείλει να ξέρει πότε και πώς να κάνει τις τούμπες του. Η Κεντρική Τράπεζα, πλέον, σεργιρίζει και espresso επί Ρανίκος.

8 Στον Πρόεδρο. Ήταν ομολογουμένως μία Healthy εβδομάδα: Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, American Heart Hospital, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Λευκωσίας, εξαγγελία προγραμματικών θέσεων για την υγεία. Και Healthy και sober μάλιστα!

9 Στον Ρανίκος. Ο άνθρωπος χωρίς πολλά-πολλά προσπαθεί να μαζέψει τα ασυμμάζεπτα που του άφησαν Ορφανίδης και νυν κπουουρι. Βέβαια, το έργο δεν τελειώνει, αν δεν τραγουδήσει η χοντρή, όπως είπε και η Λαγκάρντ στο Eurogroup.

10 Στον Πραξούλα. Όσοι θεωρούσαν πως θα υπάρξει αποχή στις εκλογές και μειωμένο ενδιαφέρον θα διαψευσθούν οικτρά. DanSing for President.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: **ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΑΝΙΔΗΣ** ■ Διευθύνων Σύμβουλος: **ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ** ■ Διευθυντής: **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ** ■ Αρχισυντάκτης: **ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**
Υπεύθυνος Οικονομικού: **ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ** ■ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: **ΚΩΣΤΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ** ■ Υπεύθυνος Ατελιέ: **ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ**

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΑΣ** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ**

Η νέα BMW
Σειρά 3

www.bmw.com.cy

The Ultimate
Driving Machine

PASSION WINS.

Αφήστε το πάθος να σας οδηγήσει. Τώρα η BMW 316i με καινούργιους turbo κινητήρες και χαμηλή κατανάλωση καυσίμων 4.8 l/100km εκτός πόλης, γίνεται η προσωποποίηση της απόλαυσης, της τεχνολογίας και του σχεδιασμού. Εξοπλισμένη με την υπηρεσία BMW Service Inclusive, για να απολαμβάνετε το προγραμματισμένο service για 5 χρόνια ή μέχρι τη συμπλήρωση 100,000 χλμ., χωρίς κανένα δικό σας κόστος. Δείτε τη νέα BMW Σειρά 3, στις εκθέσεις της Χαρ. Πηλακούτας Λτδ ή επισκεφθείτε το www.bmw.com.cy/cy/en/newvehicles/3series/overview.html

THE NEW BMW 316i. ΜΕ €26.900*.

Κάντε Like στη σελίδα μας στο facebook.com/BMW.Cyprus

BMW EfficientDynamics
Less consumptions. More driving pleasure.

Χαρ. Πηλακούτας Λτδ. Παγκύπριος αριθμός: 77 77 16 00

* Η τιμή δεν περιλαμβάνει τέλη εγγραφής και άδεια κυκλοφορίας.
Ο εξοπλισμός του βασικού μοντέλου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογραφίας.
BMW 316i: μικτή κατανάλωση καυσίμου: 5.8 l/100 km, εκπομπές ρύπων CO₂ 137 g/km.

Για περισσότερες πληροφορίες για τη νέα BMW Σειρά 3, σαρώστε το QR Code.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Προετοιμάζονται για τα χειρότερα τα επιτελεία

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Με το βλέμμα στραμμένο στις συννομιλίες με την Τρόικα, τα εκλογικά επιτελεία προετοιμάζονται για το «χειρότερο σενάριο», όπου ο νέος Πρόεδρος εκλέγεται χωρίς να υπάρχει υπογεγραμμένο Μνημόνιο. Για ένα τέτοιο ενδεχόμενο, υπάρχει ανησυχία στο επιτελείο Νίκου Αναστασιάδη, αφού γνωρίζουν πως σε μια τέτοια περίπτωση ο υποψήφιος τους, εάν αναδειχθεί νικητής των εκλογών του Φεβρουαρίου του '13, θα βρεθεί αμέσως με την ανάληψη των καθηκόντων του για τα καλά στα «βαθιά», με τον χρόνο να πιέζει για υπογραφή Μνημονίου. Στο εκλογικό επιτελείο του υποψηφίου των κομμάτων ΔΗΣΥ-ΔΗΚΟ γίνονται ασκήσεις επί κάρτου για την επόμενη μέρα των εκλογών και με ποιο τρόπο θα πρέπει να κινηθεί η νέα διακυβέρνηση, ενώ ιδιαίτερες ανησυχίες προκαλούν τα σενάρια κατάρρευσης του τραπεζικού τομέα, αφού πλέον τα πράγματα κινούνται οριακά και ενδεχόμενη παράταση της υπογρα-

Ανησυχία στην Πινδάρου, προβληματισμός σε Μαλά, «όχι» από Λιλλήκα

φής του Μνημονίου ίσως να κρίνει εν πολλοίς και την τύχη του τραπεζικού συστήματος. Παράλληλα, το επιτελείο θεωρεί ότι θα πρέπει να συνεχιστεί η «πολύ προσεκτική προσέγγιση» των στελεχών του ΔΗΣΥ έναντι παραμέτρων του Μνημονίου, ώστε να μην ενισχυθεί η ήδη υπάρχουσα άποψη περί «φιλομνημονιακής πολιτικής».

Από πλευράς επιτελείου Σταύρου Μαλά, συνεχίζεται ο προβληματισμός για το όλο «εύθραστο περιβάλλον», γνωρίζοντας ότι μια λανθασμένη κίνηση από πλευράς Προεδρικού θα συμπαράσχει και ολόκληρη την προεκλογική καμπάνια του υποψηφίου της Αριστεράς. Το επιτελείο θεωρεί ότι η στάση του υποψηφίου έναντι του Μνημονίου θα πρέπει να συνεχιστεί με τον ίδιο τρόπο, ενόσω τα πράγματα δεν ξεκαθαρίζουν. Δηλαδή να τονίζονται οι «κόκκινες γραμμές» και θέσεις με τις οποίες ο υποψήφιος διαφωνεί. Όπως για παράδειγμα η ιδιωτικοποίηση των ημικρατικών οργανισμών και η πλήρης κατάρρευση της ΑΤΑ, ενώ θα πρέπει να συνεχιστεί να δίδεται έμφαση στις ευθύνες των τραπεζών.

Το ενδιαφέρον ωστόσο επικεντρώνεται στο επιτελείο του Γιώργου Λιλλήκα, το οποίο όπως όλα δείχνουν έβαλε για τα καλά μπρος για «αντιμνημονιακή πολιτική». Επικοινωνώντας με το επιτελείο Λιλλήκα, αξιωματικός μάς παρέπεμψε σε πρόσφατες συγκεκριμένες δηλώσεις του υποψηφίου. «Υπάρχουν λύσεις, ακόμα και στην ανάγκη, είναι να ρισκάρω, αλλά σ'αξίζει να διαβεβαιώσω ότι, αν υπογραφεί τέτοιο Μνημόνιο, θα το σπάσουμε», δήλωσε συγκεκριμένα ο κ. Λιλλήκας, ο οποίος αναφερόταν στις κόκκινες γραμμές που ο ίδιος έθεσε ως προς το Μνημόνιο. Δηλαδή, σύμφωνα με το επιτελείο του, «οι κόκκινες γραμμές στις οποίες αναφέρεται ο κ. Λιλλήκας είναι οι όροι που αφορούν εκχώρηση κρατικών κυριαρχίας, όπως ζήτησε η Τρόικα: διασύνδεση των εσόδων του φυσικού αερίου με τη δαμνατική σύμβαση, η έγκριση του προϋπολογισμού από την Τρόικα και η δημιουργία ειδικού κανονισμού που να απαγορεύει στο κράτος μας την προσθήκη φοροαπαλλαγών ως αναπτυξιακά κίνητρα ή για την άσκηση οικονομικής πολιτικής».

Παράλληλα, μας υπέδειξε άλλα μια πρόσφατη δήλωση του κ. Λιλλήκα, όπου ο υποστηρίζομενος από την ΕΔΕΚ υποψήφιος, μεταξύ άλλων, λέει: «Δεν χρειάζεται να είναι κάποιος ιδιαίτερα έξυπνος ότι του χρόνου τον Μάιο, Ιούνιο, Σεπτέμβριο, μπορεί να κρατά τον προϋπολογισμό μας η Τρόικα, αν της εκχωρήσουμε τέτοια εξουσία, να μην του εγκρίνει, να μη μας εκταμιεύουν την αναγκαία δόση, όπως τους ναρκωμένους που χρειάζονται τη δόση τους, και να μας εκβιάζουν με ένα σχέδιο λύσης και να μας λένε "είναι πακέτο": ή υπογράφουμε αυτό τη λύση ή σας αφήνουμε να πτωχεύσετε».

«Ακόμη και να υπογραφεί, μπορούμε να το σπάσουμε».

Εκκληρή γραμμή ακολουθεί η Τρόικα, επιμένοντας στη λήψη δραστηκών μέτρων που θα καθιστούν βιώσιμο το δημόσιο χρέος.

Σκληρό το πόκερ με την Τρόικα

Με την πλάτη στον τοίχο η κυβέρνηση την ώρα που το οικονομικό κλίμα επιδεινώνεται κάθε μέρα

Του ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Γεμάτος εμπόδια είναι ο δρόμος για συμφωνία με την Τρόικα, με τον χρόνο να εξαντλείται επικίνδυνα και την κυβέρνηση να σπεύδει σε αναζήτηση προσωρινών λύσεων για κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών του κράτους. «Επεξεργασμένα σχέδια και για το χειρότερο σενάριο» ήταν η απόφαση στελεχών της κυβέρνησης σε ερώτηση της «Κ» για τις εναλλακτικές λύσεις που μελετά για να πάρει ανάνηση από το ασφυκτικά πιεστικό χρονικό πλαίσιο μέσα στο οποίο καλείται να κινηθεί.

Σύμφωνα με την ίδια πηγή η κυβέρνηση έχει διασφαλίσει τις

Κλείνει τις τρύπες και για Δεκέμβριο, περιλαμβανομένου και του δέκατου τρίτου μισθού

πληρωμές για τον Νοέμβριο. Σε μεγάλο βαθμό έχουν καλυφθεί και οι ανάγκες για τον Δεκέμβριο, περιλαμβανομένου και του δέκατου τρίτου μισθού στο κρατικό μισθολόγιο (πληρωμές που δεν επείγουν να μετατεθούν), γεγονός που επιτρέπει στην κυβέρνηση να ελπίζει ότι εντός του τελευταίου μήνα του χρόνου οι διαπραγματεύσεις με την Τρόικα θα μπουσιν σε τροχιά συμφωνίας, κάτι που θα της επιτρέψει να εξασφαλίσει πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης των αναγκών της.

Πολλές οι διαφωνίες

Το ευκαίριο σενάριο είναι η ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων και η επίτευξη συμφωνίας του συντομότερου δυνατόν, κάτι όμως που φαντάζει από δύσκολο έως και αδύνατον, λόγω του κάμψματος που υπάρχει σε σειρά ζητημάτων μεταξύ των δύο πλευρών. Κορυφαία διαφωνία της κυβέρνησης με την Τρόικα είναι το συνολικό ποσό που θα χρειαστεί για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, κάτι που θα καθορίσει σε μεγάλο βαθμό και την ολη φιλοσοφία του Μνημονίου – με τη

λήψη σκληρών μέτρων – προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του χρέους. Κυβερνητικές πηγές θέλουν την Τρόικα (κατά κύριο λόγο το ΔΝΤ), να θεωρεί το χρέος ως μη βιώσιμο και συνεπώς, να ζητεί την εκποίηση περιουσιακών στοιχείων του κράτους, με πρώτους στη σειρά τους κερδοφόρους ημικρατικούς οργανισμούς. Το Υπουργείο Οικονομικών έχει ενώπιόν του ένα νέο σχέδιο Μνημονίου από την Τρόικα, στη βάση των στοιχείων που εξασφάλισε από κρατικές υπηρεσίες τις τελευταίες ημέρες. Πληροφορίες από το Υπουργείο Οικονομικών κάνουν λόγο για πρόοδο σε τεχνοκρατικά ζητήματα, («ήρθαμε πιο κοντά» ήταν η ακριβής έκφραση). Ωστόσο, όλα θα εξαρτηθούν από την έκθεση της Ρίμκο για το ύψος της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών και τη λήψη των πολιτικών αποφάσεων.

Ακανθώδες είναι και το συνταξιοδοτικό, με την Τρόικα να θέτει θέμα διαγραφής του χρέους του Κράτους προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων (7,2 δισ. ευρώ) Πάντως, η Κεντρική Τράπεζα κατέθεσε στοιχεία στην Τρόικα που καταδεικνύουν ότι το δημόσιο χρέος θα είναι βιώσιμο, δηλαδή γύρω στο 120% του κυπριακού ΑΕΠ.

Διαφωνία υπάρχει και στο θέμα της ΑΤΑ. Η Τρόικα συζητεί την κυβερνητική αντιπρόταση για πάγωμα του θεσμού μέχρι η οικονομία να επανέλθει σε ρυθμούς ανάπτυξης, αλλά αντιπροτείνει την καταβολή της μόνον κατά 50%. Μεγάλη είναι η διάσταση των δύο πλευρών στο θέμα της διάθεσης των μελλοντικών εσόδων από το φυσικό αέριο. Η κυβέρνηση θέλει αξιοποίηση μέρους των εσόδων για την ανάπτυξη και την κατάθεση του υπόλοιπου ποσού σε ειδικό ταμείο για τις μελλοντικές γενιές. Η Τρόικα ζητεί όπως τα έσοδα καταβάλλονται για αποπληρωμή του χρέους. Η κυβέρνηση ανανγνωρίζει τη λογική καταβολής μέρους των εσόδων για το χρέος αλλά όχι ολόκληρου του ποσού, εγείροντας και θέμα διαφύλαξης της κρατικής κυριαρχίας.

Η τελευταία παρτίδα για τον Πρόεδρο

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Βλέποντας τον χρόνο να εξαντλείται και την οικονομία να οδηγείται σε επικίνδυνα μονοπάτια, αφού η καθυστέρηση δημιουργεί αβεβαιότητα που επηρεάζει το αρνητικό κλίμα στην αγορά και στην κοινωνία, ο Πρόεδρος Χριστόφιας αντιλαμβάνεται πλέον ότι η συνολολόγηση Μνημονίου είναι μονόδρομος, όσο κι αν απεύχεται κάτι τέτοιο. Η προσπάθειά του να διαφυλάξει την υστεροφημία του, αποφεύγοντας να ολοκληρώσει την πολιτική του διαδρομή κατηγορούμενος ότι έβαλε τη χώρα στον Μπαχαρισμό Στήριξης, που εξυπακούεται καταστρατήγηση εργασιακών κεκτημένων και οδυνήρες θυσίες, «δεν βγαίνει» από μαθηματικής πλευράς. Ύστατη ελπίδα στους σχεδιασμούς του Προέδρου Χριστόφια παραμένει η εξασφάλιση άλλων πηγών χρηματοδότησης, με διακρατικό ή ιδιωτικό δανεισμό, τέτοιο που θα αρκεί για καλύψει τις ανάγκες για τα δημόσια ταμεία για όλο το 2013 προκειμένου οι τράπεζες να απευθυνθούν αργότερα απευθείας στον Ευρωπαϊκό Μπαχαρισμό Στήριξης.

Ωστόσο, η Μόσχα παρόλο ότι δεν απέρριψε το αίτημα της Κύπρου για δάνειο ύψους πέντε δισεκατομμυρίων ευρώ, την ίδια ώρα δεν φαίνεται πρό-

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αντιλαμβάνεται πλέον ότι το Μνημόνιο είναι αναπόφευκτο.

θυμ να το ικανοποιήσει χωρίς να υπάρξει συνεννόηση με την Ε.Ε. και το ΔΝΤ. Ως εκ τούτου, η στάση της ρωσικής κυβέρνησης καθιστά επιβεβλημένη την κατάληξη της Λευκωσίας σε συμφωνία με την Τρόικα. Πέραν της αμιγώς οικονομικής πτυχής το θέμα έχει και μια πολιτική διάσταση την οποία λαμβάνει υπόψη ο Πρόεδρος Χριστόφιας και το κυβερνών ΑΚΕΛ, παραμονές προεδρικών εκλογών: Ενόψει από τη μία δεν θέλει να ταυτιστεί με το Μνημόνιο (το οποίο όσες βελτιώσεις κι αν καταφέρει η Λευκωσία να κερδίσει θα είναι επώδυνο), την ίδια ώ-

ρα θέλει να αποσειεί την κατηγορία ότι παρέδωσε «καμμένη γη» στον διάδοχό του.

Όσο το ευκαίριο σενάριο του ρωσικού δανείου παραμένει ζωντανό, τόσο δικαιολογείται και η στάση που τηρεί ο Πρόεδρος Χριστόφιας, ο οποίος δημοσίως ακολουθεί μια σκληρή γραμμή έναντι της Τρόικας, (για λόγους που έχουν να κάνουν και με διαπραγματευτική τακτική), αλλά την ίδια ώρα εμφανίζεται διαλλακτικός, τονίζοντας ότι επιθυμεί αίσια κατάληξη των διαπραγματεύσεων το συντομότερο δυνατόν.

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει λόγους να καταστήσει κοινωνούς των πραγμάτων όλους τους πολιτικούς ηγέτες και τους κοινωνικούς εταίρους, προκειμένου ακριβώς να μην επιφορτιστεί το πολιτικό και ιστορικό βάρος της αποδοχής του Μνημονίου. Μόλις η κυβέρνηση ανασκόπησει την πορεία των τελευταίων συζητήσεων με τους εκπροσώπους της Τρόικα, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα έχει συναντήσει με την πολιτική ηγεσία και τους κοινωνικούς εταίρους, για ενημέρωση αλλά και για συναπόφαση, στον βαθμό που αυτό είναι εφικτό.

Η αισιοδοξία Σιαρλή και οι ήφμες για παραίτηση

Η αισιοδοξία νότα που φρόντισε να μεταδώσει ο υπουργός Οικονομικών, Βάσος Σιαρλή, για το ενδεχόμενο σύντομης κατάληξης με την Τρόικα, την ώρα που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έστειλε δημοσίως το ακριβώς αντίθετο μήνυμα, κάνοντας λόγο για σοβαρές διαφωνίες σε πολιτικά θέματα, αναδείχθηκε τις διαφορετικές εκτιμήσεις που επικρατούν στο κυβερνητικό στρατόπεδο, με τον Βάσο Σιαρλή να εστιάζει με καθαρά τεχνοκρατικό φάκο και το Προεδρικό να εμμένει στη χάρση κόκκινων γραμμών γύρω από θέματα που χρή-

ζουν πολιτικές απόφασης. Η διάσταση σ' αυτό το επίπεδο σε καμία περίπτωση δεν επιβεβαιώνει τις πληροφορίες περί πρόθεσης παραίτησης ή ακόμη και παύσης του κ. Σιαρλή, αφού πηγές τόσο από το Υπουργείο Οικονομικών όσο και το Προεδρικό, κάνουν λόγο για «παρεξήληση». Ο υπουργός απέδωσε την ενέργειά του να δώσει αισιόδοξο κλίμα στην ανάγκη για διαφύλαξη της οικονομικής εμπιστοσύνης και σε μια προσπάθεια να διασκεδάσει, στο βαθμό που είναι δυνατόν τις αρνητικές εντυπώσεις.

Απάντηση της Καθημερινής σχετικά με αγωγή που καταχωρήθηκε εναντίον της για ζητήματα που άπτονται του φυσικού αερίου

Η δικηγορική εταιρεία Ιωαννίδης Δημητρίου ΔΕΠΕ και ο δικηγόρος κ. Πάμπος Ιωαννίδης καταχώρησαν στο Επαρκτικό Δικαστήριο Λευκωσίας αγωγή εναντίον της εφημερίδας μας και της δημοσιογράφου κυρίας Μιράντας Λυσάνδρου, με την οποία απαιτούν αποζημιώσεις άνω των 2.000.000 ευρώ για ισχυριζόμενη δυσφήμιση, η οποία περιλαμβάνεται σε δημοσιεύματα της εφημερίδας μας, στις 11/11/2012, σχετικά με τα θέματα του φυσικού αερίου. Με την ίδια αγωγή ο κ. Πάμπος Ιωαννίδης και το Γραφείο του ζητούν και διάταγμα του Δικαστηρίου, ώστε η Καθημερινή να μην προβαίνει στο μέλλον σε παρόμοια δημοσιεύματα. Η εφημερίδα μας και οι δημοσιογράφοι της πιστεύουμε ότι τόσο τα θέματα του φυσικού αερίου όσο και τα θέματα της Κρατικής Επιχείρησης Υδρογονανθράκων Κύπρου – και συνεπώς και ο

διορισμός νομικού συμβούλου για τα θέματα της αδειοδότησης εταιρειών για το φυσικό αέριο – είναι ζητήματα μείζονος σημασίας για την πολιτική και οικονομική επίβιωση του λαού και του τόπου. Ως τέτοια, ενδιαφέρουν άμεσα και σε ύψιστο βαθμό όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, διότι αφορούν –ιδίως σε συνθήκες οικονομικής κρίσης όπως οι σημερινές– την επίβιωση αρχικών, την ανάκαμψη του βιοτικού επιπέδου στη συνέχεια και την ευμηνία που προσδοκείται στο εγγύς μέλλον για τους ίδιους, τα παιδιά και τα εγγόνια τους και τις μελλοντικές γενιές γενεές σε αυτό το νησί. Γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους, οι οποίοι, πανθομολογούμενως, κρίνονται από την κοινή γνώμη ως μείζονος σημασίας και υψίστου δημοσίου συμφέροντος, θεωρούμε ως Μέσο Ενημέρωσης ότι ο κ. Πάμπος Ιωαννίδης ούτε οποιοσδήποτε

άλλος μπορεί να μας απαγορεύσει να δημοσιεύουμε οτιδήποτε σχετικό ή να ασκούμε κριτική, όταν παρατηρούνται κινήσεις που ρέπουν προς την αδιαφάνεια, τη διαπλοκή και την αναπαραγωγή των όσων κακώς εκόντων οδήγησαν την Κύπρο στα κρίσιμα διλήμματα επιβίωσης που βρίσκεται σήμερα. Ούτε κανείς μπορεί να μας εμποδίσει, ασκώντας το λειτούργημα μας, να προσπαθούμε να προστατεύσουμε το καλώς νοούμενο δημόσιο συμφέρον, και το μέλλον του λαού μας σε αυτή τη γη. Έχουμε κάθε δικαίωμα, όχι μόνο ως εφημερίδα, αλλά και ως επηρεαζόμενοι πολίτες, να απαιτούμε ηλήρη διαφάνεια σχετικά με οποιοσδήποτε αποφάσεις ληφθούν για το θέμα του φυσικού αερίου και να γνωρίζουμε στη συγκεκριμένη περίπτωση ποιοι είναι οι δικηγόροι που θα προστατεύουν τα συμφέροντά μας, αν έχουν τα απαιτούμε-

να προόντα και τις γνώσεις, αν έχουν οποιαδήποτε προσφέροντα ή διαπλοκή και αν, εν γένει, έχουν την ικανότητα να μας αντιπροσωπεύσουν. Έχουμε, επίσης, κάθε δικαίωμα να γνωρίζουμε πως επελέγησαν, με ποιους όρους, με τι δεσμεύσεις και με ποιο τίμημα και έχουμε κάθε δικαίωμα και ως εφημερίδα και ως ενδιαφερόμενοι πολίτες ν' ασκούμε κριτική και να έχουμε ερωτήματα σχετικά με το ύψος της αμοιβής, που στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι τόσο χαμηλό εν σχέση με την εργασία που αναμένεται να εκτελεσθεί, που ευλόγως γεννά σοβαρά ερωτήματα. Ερωτήματα που η Καθημερινή έθεσε με τον πιο επίσημο τρόπο μέσω των σχετικών δημοσιευμάτων και για τα οποία, ωστόσο, δεν έλαβε ουδεμία απάντηση από πλευράς Κράτους, Κυβέρνησης ή και της Νομικής Υπηρεσίας. Αντί αυτών έλαβε αγωγή από τον κ. Πάμ-

Ιωαννίδη και το Γραφείο του. Για όσες, ως Καθημερινή, όλα όσα θέσαμε δημοσίως και τα οποία διά της αγωγής, περιέργως, μας ζητείται να σταματήσουμε να θέτουμε, δεν άπτονται μόνο της προώπισης των δικαιωμάτων του κάθε πολίτη ειδικά αλλά και του εθνικού και δημοσίου συμφέροντος γενικά. Ως Μέσο Ενημέρωσης, μάλιστα, θεωρούμε καθήκον μας να δημοσιεύουμε, να σχολιάζουμε και ν' ασκούμε κριτική οποιονδήποτε σχετικών πληροφοριών και δηλώσεων για το θέμα του φυσικού αερίου αλλά και για όλα τα άλλα σοβαρά θέματα και επαναλαμβάνουμε, ούτε ο κ. Πάμπος Ιωαννίδης, ούτε το δικηγορικό του Γραφείο, ούτε οποιοσδήποτε άλλος μπορεί να μας εμποδίσει να πράττουμε το καθήκον μας αυτό απέναντι στον Κυπριακό Λαό και στην Πατρίδα μας, ιδίως αυτούς τους κρίσιμους καιρούς.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Κόμβος πληροφοριών για Ε.Ε. η Κύπρος

Σημαντική αναβάθμιση του κυπριακού Κέντρου Έρευνας και Διάσωσης μέσω του διαστημικού προγράμματος MEOLUT

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Σε ένα από τα τρία σημεία – κλειδιά για όλη την Ε.Ε. αναδεικνύεται η Κύπρος μέσω του συστήματος MEOLUT, το οποίο θα παρέχει πληροφορίες σε όλα τα κράτη-μέλη της Ένωσης για θέματα Έρευνας και Διάσωσης (SAR). Το σύστημα MEOLUT (Medium Earth Orbit Local User Terminal – Galileo Sat) πρόκειται ουσιαστικά για δορυφορικό επίγειο σταθμό παρακολούθησης, ο οποίος θα αποτελεί κέντρο λήψης πληροφοριών από τους δορυφόρους Galileo. Η Ε.Ε. αποφάσισε ότι τέτοια κέντρα απαιτούνται σε τρία κομβικά σημεία εκ των οποίων το ένα είναι η Κύπρος. Οι άλλοι δύο σταθμοί θα εγκατασταθούν στην Ισπανία και στη Νορβηγία, έτσι ώστε μέσω αυτών των τριών σταθμών να καλύπτεται όλη η έκταση της Ε.Ε. Η επιλογή έγινε από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος (EUROPEAN SPACE AGENCY/ESA) και θεωρείται άκρως σημαντικό για την Κυπριακή Δημοκρατία, αφού μια τέτοια απόφαση καθιστά το νησί, ως ένα πολύ σημαντικό κέντρο πληροφοριών, τώρα και για θέματα Έρευνας και Διάσωσης. Η υπογραφή της συμφωνίας τον περασμένο μήνα, αποτελεί ουσιαστικά την απαρχή μιας

Κύπρος, Νορβηγία και Ισπανία τα τρία σημεία – κλειδιά της Ε.Ε. που επιλέχθηκαν από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος

αναβάθμισης του ΚΣΕΔ (Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης), ενώ παράλληλα η δημιουργία ανάλογου Κέντρου Ελέγχου Αποστολών MCC (Mission Control Center) θα καταστήσει την Κυπριακή Δημοκρατία περιφερειακό κόμβο παροχής υπηρεσιών Έρευνας και Διάσωσης, όχι μόνο στην κρίσιμη περιοχή της ανατολικής Μεσογείου αλλά και στην ευρύτερη νοτιοανατολική Ευρώπη.

Σύμφωνα με αξιωματούχο του ΚΣΕΔ «τα κοινά οικονομικά και στρατηγικά συμφέροντα Κύπρου και Ισραήλ, έχουν αρχίσει να μεταβάλλουν καθοριστικά τη γεωπολιτική κατανομή στην ανατολική Μεσόγειο και ειδικά τη στρατηγική αξία της Κύπρου.

Το Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης της Κύπρου, μαζί με τα αντίστοιχα που θα εγκατασταθούν σε Ισπανία και Νορβηγία, θα καλύπτουν ολόκληρη την ευρωπαϊκή επικράτεια. Η επιλογή έγινε από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος (EUROPEAN SPACE AGENCY/ESA).

Η σύσφιξη των δεσμών με το Ισραήλ θα πρέπει να αποτελεί μονόδρομο στις διεθνείς σχέσεις της Λευκωσίας, όχι μόνο στο εξαιρετικά κρίσιμο θέμα της αξιοποίησης του υποθαλάσσιου ενεργειακού πλούτου, αλλά και σε στρατηγικό επίπεδο (πολιτικό – οικονομικό – στρατιωτικό – διπλωματικό), αφού οι προοπτικές προβολής των ισραηλινών συμφερόντων στην Ευρώπη περνούν διαμέσου της Κύπρου. Παράλληλα, όπως σημείωσε στην «Κ» «η υπογραφή συμφωνία επιχειρησιακής συνεργασίας σε θέματα Ε-Δ μεταξύ Κύπρου και Ισραήλ, όπως και μερικές άλλες άκρως σημαντικές διακρατικές συμφωνίες που δρομολογούνται, έχουν πολύ μεγάλη βαρύτητα για την Κυ-

πριακή Δημοκρατία, αφού ισορροπούν την κρατική της οντότητα και ενισχύουν την εθνική της ασφάλεια».

Σε 24ωρη ετοιμότητα

Το Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης είναι μια ανεξάρτητη Υπηρεσία που υπάγεται επιχειρησιακά στον ίδιο τον υπουργό Άμυνας, ενώ την οικονομικό-τεχνική υποστήριξη του έχει αναλάβει το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων. Στελεχώνεται από εξειδικευμένο προσωπικό της ΕΦ από τους κλάδους του Ναυτικού και της Αεροπορίας, οι οποίοι λειτουργούν το Κέντρο Επιχειρήσεων του καθ' όλη τη διάρκεια του 24ώρου. Το ΚΣΕΔ –γνωστό διεθνώς

ως JRCC Larnaca (Joint Rescue Coordination Center)– βρίσκεται επί 24ώρου βάσεως σε ετοιμότητα για την παροχή άμεσων βοήθειες σε περίπτωση κινδύνου. Αποστολή του είναι η οργάνωση του συστήματος Ε-Δ της Κυπριακής πολιτείας και ο επιχειρησιακός έλεγχος των επιχειρήσεων Search and Rescue (SAR), με σκοπό τον εντοπισμό και τη διάσωση στον ελάχιστο δυνατό χρόνο, ατόμων των οποίων η ζωή βρίσκεται σε κίνδυνο συνεπεία αεροπορικών ή ναυτικών ατυχημάτων στην περιοχή Ε-Δ / SRR (Search and Rescue Region) που ελέγχει, δηλαδή ολόκληρο το FIR Λευκωσίας, σε μια έκταση 173.000 τετρ. χλμ.

Υπ. Άμυνας: Θα καλύπτουμε όλη την ανατολική Μεσόγειο

Η αναβάθμιση και ανάπτυξη του Συστήματος Έρευνας – Διάσωσης αποτελεί αναγκαία προτεραιότητα, σύμφωνα με τον υπουργό Άμυνας, Δημήτρη Ηλιάδη. «Στην Αιγιαλίτιδα Ζώνη, στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη, στο FIR Λευκωσίας σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο έχουμε και ασκούμε κυρίαρχα δικαιώματα», τονίζει, διευκρινίζοντας ωστόσο ότι έχουμε, όμως, και υποχρεώσεις που προκύπτουν από το Διεθνές Δίκαιο στις οποίες, ως κράτος, οφείλουμε και πρέπει να ανταποκριθούμε με επάρκεια, υπευθυνότητα και αποτελεσματικότητα. «Οι δυνατότητες του Συστήματος Έρευνας και Διάσωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας για την αντιμετώπιση αεροναυτικών περιστατικών στην περιοχή της ευθύνης μας που ταυτίζεται με την περιοχή ελέγχου πτήσεων Λευκωσίας, το FIR, ολόενα αυξάνονται, βελτιώνονται και αναβαθμίζονται. Είναι σημαντικό ότι στον τομέα της Έρευνας και Διάσωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος έχουν πρόσφατα επιλέξει την Κύπρο για να φιλοξενήσει τον ένα από τους τρεις επίγειους Ευρωπαϊκούς δορυφορικούς σταθμούς Έρευνας και Διάσωσης MEOLUT μέσα στο πλαίσιο βελτίωσης και ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού Συστήματος Έρευνας Διάσωσης». Σύμφωνα με τον υπ. Άμυνας, ο σταθμός θα έχει εμβέλεια που θα καλύπτει ολόκληρη την περιοχή της ανατολικής Μεσογείου. «Το πρόγραμμα βρίσκεται σε εξέλιξη και προβλέπεται η έναρξη δοκιμαστικής λειτουργίας εντός του 2013. Αυτό θεωρείται εξαιρετικό γεγονός, καθώς ο σταθμός MEOLUT θα καταστήσει την Κύπρο τον σημαντικότερο κόμβο στην περιοχή της ανατολικής Μεσογείου για θέματα έρευνας και διάσωσης. Επίσης, είναι μεγάλη τιμή για τη χώρα μας, γιατί αποδεικνύει ότι οι εταιρείες μας εμπιστεύονται, ταυτόχρονα, όμως, είναι και μεγάλη ευθύνη στην οποία πρέπει να ανταποκριθούμε με επάρκεια, υπευθυνότητα και συνέπεια. Η Κύπρος εξελίσσεται σ' ένα σταθμό, σ' ένα διεθνές κέντρο έρευνας και διάσωσης και παρά τα προβλήματα που αντιμετωπίζει με τη συνεχιζόμενη τουρκική κατοχή αναδεικνύεται σε παράγοντα ειρήνης, ασφάλειας, σταθερότητας και συνεργασίας στην περιοχή μας. Με σκληρή δουλειά, σοβαρότητα και υπευθυνότητα μπορούμε να αντισταθίσουμε το μέλλον με αισιοδοξία στην προοπτική».

Ο υπουργός Άμυνας, Δημήτρης Ηλιάδης.

μέχρι και

25%

έκπτωση

σε

εστιατόρια

Το ήξερες πως μπορείς να έχεις μέχρι και 25% έκπτωση σε επιλεγμένα εστιατόρια σε όλη την Κύπρο πληρώνοντας με την κάρτα σου American Express;

Μόνο με το Σχέδιο American Express Selects!

Το σχέδιο που σου προσφέρει προνομιακές τιμές σε πάνω από 300 επιλογές όπως εστιατόρια, ξενοδοχεία, καταστήματα, spa, ζαχαροπλαστεία, ταξιδιωτικές υπηρεσίες, γυμναστήρια κ.ά.

American Express Selects.

Ψάξε το. Σε συμφέρει.

Για να δείτε όλες τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο Σχέδιο American Express Selects καθώς επίσης για τους όρους και περισσότερες πληροφορίες:

www.bankofcyprus.com.cy
8000AMEX (2639)
www.americanexpress.com.cy

Ωφελήματα/προνόμια που προσφέρονται στον Κάτοχο Κάρτας από τρίτο πρόσωπο (φυσικό ή νομικό), συνεργάτη της Τράπεζας, δυνατό να τροποποιηθούν από καιρού εις καιρό και να αποσυρθούν.

AMERICAN EXPRESS
SELECTS

10 ΧΡΟΝΙΑ

Τράπεζα Κύπρου

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Στροφή Ερντογάν στον εθνικισμό

Καταφεύγει στον λαϊκισμό και τη σκληρή ρητορική για να υλοποιήσει τον στόχο για ανέλιξη στην προεδρία

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Τις τελευταίες εβδομάδες ο ισχυρός άνδρας της τουρκικής πολιτικής σκηνής δίνει μάχες σε δύο μέτωπα και καταβάλλει προσπάθειες για να καθορίσει τη μελλοντική του πορεία στο τουρκικό πολιτικό πεδίο. Ο πρωθυπουργός της Τουρκίας, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, ο οποίος έχει επικεντρωμένη την προσοχή του στις κρίσιμες εκλογικές αναμετρήσεις του 2013 και του 2014, βρίσκεται αντιμέτωπος με μεγάλα εμπόδια και προβλήματα, τα οποία αφορούν την κρίση στη Συρία και το Κουρδικό Ζήτημα.

Στο εσωτερικό πολιτικό πεδίο ο κ. Ερντογάν επιπαρατεύει τον εθνικισμό και τη λαϊκιστική ρητορική με απώτερο στόχο την ενίσχυση της εκλογικής βάσης του κυβερνώντος Κόμματος Δημοσύντης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ). Προσβλέποντας στην προσέγγιση των συντηρητικών και εθνικιστών ψηφοφόρων της κεντρικής και βόρειας Ανατολίας, καθώς και των μεγάλων αστικών κέντρων της δυτικής Τουρκίας, ο κ. Ερντογάν βάλει με εθνικιστική και λαϊκιστική ρητορική κατά της αντιπολίτευσης. Ο πρωθυπουργός Ερντογάν, ο οποίος έχει στραμμένη την προσοχή του στην εξασφάλιση του ανώτατου πολιτικού αξιώματος της Τουρκικής Δημοκρατίας το 2014, βάλει κατά της Ε.Ε. και αφήνει να εννοηθεί ότι, στη νέα περίοδο, η ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας δεν αποτελεί τη «μοναδική προτεραιότητα» της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής. Στις τελευταίες εμφανίσεις του, ο πρωθυπουργός Ερντογάν εμφανίζεται οργανωμένος και προβληματισμένος απέναντι στις νέες «διπλωματικές μονάδες» των Βρυξελλών και ισχυρίζεται ότι, για τη διακοπή των διαπραγματεύσεων ανάμεσα σε Τουρκία και Ε.Ε., η πλευρά που φέρει τη μοναδική ευθύνη είναι οι Βρυξέλλες, οι οποίες το 2004 έδωσαν το πράσινο φως για την είσοδο της Κύπρου στην Ε.Ε. Σύμφωνα με διάφορες τουρκικές δημοσιογραφικές πηγές «Κ», η επίκληση της ευρωπαϊκής προοπτικής του κ. Ερντογάν κρύβονται οι προβληματισμοί, οι σχεδιασμοί και οι φιλοδοξίες των στενών συνεργατών του Τούρκου πρωθυπουργού. Ο υπουργός Εξωτερικών, Αχμέτ

Νταβούτογλου, ο αρχηγός των Μυστικών Υπηρεσιών, Χακάν Φιντάν, ο σύμβουλος του πρωθυπουργού, Γαλτσίν Άκντογαν, είναι προσωπικότητες που κατευθύνουν τον κ. Ερντογάν στο τουρκικό πολιτικό πεδίο», τονίζει μια τουρκική πηγή της «Κ», η οποία παρακολουθεί από κοντά τις πολιτικές εξελίξεις στην τουρκική πρωτεύουσα.

Τα μελλοντικά σχέδια του Τούρκου πρωθυπουργού συναντούν δύο σημαντικά εμπόδια. Στο εσωτερικό πεδίο της Τουρκίας, το Κουρδικό λαμβάνει νέες διαστάσεις και δημιουργεί πολλαπλά προβλήματα για τον κ. Ερντογάν και τους συνεργάτες του. Στο πεδίο της εξωτερικής πολιτικής, οι σχεδιασμοί της Άγκυρας για το μέλλον της Συρίας και της Μέσης Ανατολής έχουν συναντήσει τη σφοδρή αντίσταση της άτυπης συμμαχίας Ιράν-Ιράκ-Συρίας, καθώς και τους ενδοισμούς της Ουάσινγκτον.

Η μεγάλη απεργία πείνας των Κούρδων κρατουμένων, ακτιβιστών και πολιτικών συνεχίζεται για 10η εβδομάδα. Στις αρχές της προηγούμενης εβδομάδας, αντιμετώπιζε με τις σκληρές τοποθετήσεις του Τούρκου πρωθυπουργού στο Κουρδικό Ζήτημα, μια ομάδα Κούρδων βουλευτών δήλωσε συμμετοχή στη νέα, δυναμική κινητοποίηση του κουρδικού αυτονομιστικού κινήματος. Τις προηγούμενες ημέρες, ο κ. Ερντογάν προσέγγισε με κλεισισμό και σαρκασμό τη μεγάλη απεργία πείνας και άφησε να εννοηθεί ότι η κυβέρνηση του δεν πρόκειται να ξεκινήσει μια νέα διαπραγματευτική διαδικασία με το αυτονομιστικό κίνημα. Από την πλευρά του, το αυτονομιστικό κίνημα επιμένει στα δύο αιτήματα που έχει θέσει ως προϋποθέσεις για τον άμεσο τερματισμό της απεργίας πείνας: αναγνώριση της αυτονομίας των Κούρδων και απελευθέρωση του Αμντουλάχ Οτζαλάν. Οι Τούρκοι αναλυτές τονίζουν ότι, εν όψει των επικείμενων κρίσιμων εκλογικών αναμετρήσεων, ο κ. Ερντογάν δεν πρόκειται να εστιάσει σε αυτά τα αιτήματα. Με αυτό τον τρόπο, η κρίση στο Κουρδικό βαθαίνει.

Στο πεδίο της εξωτερικής πολιτικής, η τουρκική κυβέρνηση παραμένει προσκολλημένη στον στόχο που έθεσε στις απαρχές της περιφημής «Αραβικής Άνοιξης»: ενίσχυση των συντηρητικών συντηρητικών πολιτικών κινήσεων στη Μέση Ανατολή. Μέσα στα πλαίσια αυτού του στόχου, η Άγκυρα προωθεί στη Συρία τη σταδιακή άνοδο του Κινημάτων των Αδελφών Μουσουλμάνων στην ε-

Αντιμέτωπος με σωρεία προβλημάτων εντός και εκτός της Τουρκίας βρίσκεται ο Ταγίπ Ερντογάν στον δρόμο για κατάληψη του προεδρικού θώκου.

ξουσία. Εδώ και ένα χρόνο, η Άγκυρα παρέχει διπλωματική, υλική και χρηματική υποστήριξη στο κίνημα και αναφέρεται στην υποτιθέμενη ανάγκη περί άμεσης απομάκρυνσης του Κόμματος Μπάαθ από την εξουσία. Στις αρχές του περασμένου καλοκαιριού, με αφορμή την κατάρριξη ενός τουρκικού μαχητικού αεροπλάνου από τον συριακό στρατό, η Άγκυρα ξεκίνησε δημόσια συζήτηση για το ενδεχόμενο της δημιουργίας μιας κατοικητής ζώνης στη βόρεια Συρία. Σύμφωνα με τους σχεδιασμούς της Άγκυρας, η «ουδέτερη ζώνη» θα είχε ως έδρα την επαρχία Ίντλιπ και την «ασφάλειά» της θα την εγγυώνταν τα τουρκικά και τα νατοϊκά στρατεύματα, καθώς και οι στρατοί της Σαουδικής Αραβίας και του Κατάρ. Όπως τονίζει μια τουρκική πηγή της «Κ», στις αρχές του φθινοπώρου, οι συγκεκριμένοι τουρκικοί σχεδιασμοί συνάντησαν τη σφοδρή αντίσταση της Ουάσινγκτον. Την περίοδο Αυγούστου-Οκτωβρίου μια σειρά υψηλόβαθμων Αμερικανών αξιωματούχων και στρατηγών επισκέφθηκαν την Άγκυρα και αποσαφήνισαν το γεγονός ότι η κυβέρνηση τους δεν επιθυμεί νέες στρατιωτικές «περιπέτειες». Σύμφωνα με την πηγή της «Κ», η αποφασιστική στάση της Ουάσινγκτον, καθώς και η σφοδρή αντίσταση του άξονα Τεχεράνης-Βαγδάτης-Δαμασκού στους τουρκικούς σχεδιασμούς, έχουν πλέον οδηγήσει την Τουρκία σε ένα ιστορικό αδιέξοδο στη συριακή κρίση.

Ανακούφιση με σκεπτικισμό στην ομογένεια των ΗΠΑ

Δεν εξασφάλισαν δεσμεύσεις για τα εθνικά θέματα

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
Του **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ**

Δέκα μόλις μέρες μετά τις προεδρικές εκλογές στην Ελληνοαμερικανική Κοινότητα έχουν ξεκινήσει οι αναλύσεις των εκλογικών αποτελεσμάτων, τόσο σε σχέση με τον Λευκό Οίκο όσο και σε σχέση με το Κογκρέσο. Παρά την ανακούφιση για την επανεκλογή του Αμερικανού προέδρου, υπάρχει μεγάλη σκεπτικισμός για το γεγονός ότι παρά τα χρήματα που δόθηκαν και προς τους δύο προεδρικούς υποψηφίους, η Ελληνοαμερικανική Κοινότητα δεν κατόρθωσε να εξασφαλίσει δεσμεύσεις από κανένα για τη στάση τους στα εθνικά θέματα. Στο πλαίσιο των αναλύσεων που γίνονται, πάντως, μελετούνται τα επόμενα βήματα, ιδίως αναφορικά με τα πρόσωπα που θα στελεχώσουν τη νέα κυβέρνηση Ομπάμα και τις ανακατατάξεις στο Κογκρέσο.

Τρεις ομογενείς με ανάμειξη στα πολιτικά πράγματα έδωσαν στην «Κ» τις πρώτες εκτιμήσεις τους για το αποτέλεσμα.

Ο τέως πολιτειακός υπουργός Οικονομικών του Ιλινόις, Αλέξης Γιαννουλίας, (ο οποίος πέρασε το απόγευμα της ημέρας των εκλογών παίζοντας μπάσκετ με τον Μπαράκ Ομπάμα και κοινούς φίλους), σχολιάζοντας το εκλογικό αποτέλεσμα είπε πως το γεγονός ότι η Ελληνοαμερικανική Κοινότητα γνωρίζει σημαίνοντα μέλη της κυβέρνησης Ομπάμα, μας δίδει μεγαλύτερη δυναμικότητα και γνώση στο πώς θα μεθοδεύσουμε τα θέματα μας στην Ουάσινγκτον. «Έχουμε ήδη κάποιες μικρές επιτυχίες πάνω στις οποίες μπορούμε να οικοδομήσουμε, αλλά και πολλές προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσουμε. Η ανοικτή γραμμή επικοινωνίας που διατηρούμε μας επιτρέπει να ξεκινήσουμε αμέσως», είπε. Ο πρόεδρος της οργάνωσης Ελληνοαμερικανικής Ηγεσίας, Εντι (Αυξέντης) Ζεμενίδης δήλωσε ότι η επανεκλογή Ομπάμα δίδει το εξής σημαντικό πλεονέκτημα σε σχέση με τα θέματα μας. Μας επιτρέπει να ξεκινήσουμε αμέσως να εργαζόμαστε με την κυβέρνηση που θα είναι στην εξουσία για τα επόμενα τέσσερα χρόνια.

«Με δεδομένη την αμεσότητα των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ελλάδα και το γεγονός ότι απομένουν δύο μόλις μήνες μέχρι τη λήξη της κυπριακής προεδρίας στην Ε.Ε., είναι σημαντικό πως δεν θα χρειαστεί να περιμένουμε τη μεαβατική περίοδο μεταξύ δύο προέδρων». Ο κ. Ζεμενίδης

με αφορμή τις φήμες ότι τη θέση του υπουργού Εξωτερικών θα αναλάβει στη νέα κυβέρνηση Ομπάμα ο γερουσιαστής Τζον Κέρι, αναφέρει ότι «η πιθανότητα να αναλάβει πρόεδρος της επιτροπής Εξωτερικών Σχέσεων της Γερουσίας ο Μπομπ Μενέντεζ παρουσιάζει ακόμη μία ιστορική ευκαιρία για τα θέματά μας».

Ο αναπληρωτής πρόεδρος της Παγκόσμιας Συντονιστικής Επιτροπής Κυπριακού Αγώνα (ΠΣΕΚΑ) και στενός φίλος του γερουσιαστή Μενέντεζ, Τάσος Ζαμπιάς, τόνισε ότι η επανεκλογή του προέδρου Ομπάμα και του αντιπροέδρου Τζο Μπάντεν θα μπορούσε να αποβεί θετική για την Ελλάδα, την Κύπρο και το Οικουμενικό Πατριαρχείο. «Αν και δεν είδαμε κάτι από στα τέσσερα πρώτα χρόνια, είμαι περισσότερο αισιόδοξος για τα επόμενα τέσσερα. Από τη στιγμή που τα θέματά μας δεν βρίσκονται στις προτεραιότητες καμιάς ηγεσίας του Λευκού Οίκου, είναι σχεδόν αδύνατο στα πρώτα χρόνια μια νέα κυβέρνηση να εμπλακεί ενεργά μ' αυτά. Καλό παράδειγμα είναι η κυβέρνηση Κλίντον, που κρεμότανε μια δεύτερη θητεία για να διαδραματίσει ρόλο στην ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε.», ανέφερε. Ο κ. Ζαμπιάς επισημαίνει την εχθρική στάση που τήρησε η κυβέρνηση Μπους για την Κύπρο, τιμωρώντας τους Ελληνοκύπριους γιατί καταψήφισαν το Σχέδιο Ανάν.

«Η κυβέρνηση Ομπάμα έδωσε τέλος σ' αυτή την κατάσταση και πιστεύω ότι η αμερικανική πολιτική έναντι της Κύπρου θα βελτιωθεί στα επόμενα τέσσερα χρόνια», είπε. Παράλληλα, επισήμανε ότι η επανεκλογή Ομπάμα μπορεί να έχει ακόμη ένα επακόλουθο, ιδιαίτερα σημαντικό για τα θέματά μας.

«Αν υποθέσουμε ότι ο πρόεδρος της Επιτροπής Εξωτερικών της Γερουσίας, Τζον Κέρι, γίνεται ο νέος υπουργός Εξωτερικών, τότε ο καλός μας φίλος και πλέον σθεναρός υποστηρικτής των θεμάτων μας, Γερούσιαστής Μενέντεζ, θα μπορούσε να γίνει ο νέος πρόεδρος».

Ο κ. Ζαμπιάς αναφέρει ότι ο Μπομπ Μενέντεζ επανεξελέγη στη Νέα Ιερσέη με διαφορά 20 ποσοστιαίων μονάδων, με αντίπαλο υποψήφιο που είχε την υποστήριξη του δημοφιλή κυβερνήτη της πολιτείας, Κρις Κρίστι. «Η διαφορά με την οποία επικράτησε ήταν μεγαλύτερη κι από αυτή μεταξύ Ομπάμα και Ρόμνι», κατέληξε ο κ. Ζαμπιάς.

AUDI TERMINAL OPEN DAY

Σάββατο 24/11

Εορταστικά πακέτα στα μοντέλα Audi

Δωρεάν τεχνικός έλεγχος οχημάτων Audi*

Χρηματοδοτήσεις Audi Financial Services

Art & Crafts για παιδιά

Ζωντανή Μουσική

Ανακαλύψτε την ουσία του 'Vorsprung durch Technik' μέσα από το νέο Audi Terminal. Ο νέος υπερσύγχρονος Εκθεσιακός Χώρος και Συνεργείο της Audi ενσωματώνει τις αξίες της μάρκας αντικατοπτρίζοντας την πρόοδο μέσω της τεχνολογίας.

Σας περιμένουμε το Σάββατο 24 Νοεμβρίου 2012 για να ζήσετε την ολοκληρωμένη εμπειρία Audi από τις 9π.μ. έως τις 6μ.μ.

Μεγάρων 9, Στρόβολος, Λευκωσία, 22 880000

Για κάθε επισκέπτη η Audi θα προσφέρει €1 στο Φιλανθρωπικό Οργανισμό «Βαγόνη Αγάπης».

* Για τον τεχνικό έλεγχο 20 σημείων τηλεφωνήστε για ραντεβού στο 99 738218.

www.audi.com.cy

Ευέλικτα χρηματοδοτικά προγράμματα από την

Audi Financial Services

UNICARS

Audi Vorsprung durch Technik

Audi

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Βρήκαν χρήμα για τον 13ο και βγήκαν στη γύρα για δάνειο

Η αποικιοκρατία

Δεν ξέρω αν έχει δικίο ή άδικο ο πρόεδρος της Δημοκρατίας με την τρόικα, πάντως δεν το κρύβει πως πνέει τα μένεα για τις σκληρές του προτάσεις, που δεν του δίνουν περιθώρια να υπογράψει συμφωνία για το Μνημόνιο. Έτσι, ενώ οι συνεργάτες του μιλούν για καλό κλίμα στις συζητήσεις, ο Πρόεδρος λέει στον στενό του κύκλο ότι η βρετανική αποικιοκρατία τείνει τώρα να αντικατασταθεί με τη γερμανική...

Στη γύρα για δάνειο

Έτσι, επειδή τα λεφτά φτάνουν για να καλυφθεί ο σχεδόν όλος ο Δεκέμβριος, με τον 13ο των δημοσίων υπαλλήλων ήδη καταρριμμένο, αλλά δεν μας πάνε πιο κάτω, βγήκαμε πάλι στη γύρα για δάνειο. Οι Ρώσοι (μάλλον κάνουν τους ζορικούς), οι Κινέζοι που επανεμφανίστηκαν από το πουθενά και οι παίζοντες stand by και κάποιοι άλλοι. Τώρα βέβαια, όλοι τους ξέρουν τα ζόρια μας και σίγουρα δεν θα είναι τόσο ευκολοί όσο εμφανίζονταν το καλοκαίρι. Και το χειρότερο, έχουν ήδη δοθεί τα οικόπεδα (τα περισσότερα). Το ζητούμενο είναι 4 δισεκατομμύρια ευρώ, που θα μας βγάλουν μέχρι τον χρόνο τον Δεκέμβριο, όταν καιρού επιτρέποντος, θα μπορούν οι τράπεζες να λύνουν τα θέματα ρευστότητας απευθείας από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης. Κι αν δεν εξασφαλίσουμε τα δάνεια; Ρύθιτσα συνεργάτη του Προέδρου. Τότε θα υπογράψουμε το Μνημόνιο, μου απάντησε. Κι ο Θεός βοηθός.

Στο μάτι τα τρισεκατομμύρια

Και μια και ο λόγος περί δανειομού και θαλάσσιων οικοπέδων, να σας πούμε πως όπου κάτουμε κι όπου σταθούμε, το βασικό θέμα συζήτησης και πολύ αρνητικού σχολιασμού είτε σε ημερίδα πολιτικών είτε μεταξύ απλών πολιτών είναι οι απαιτήσεις της τρόικας για να το φυσικό μας αέριο, δηλαδή οι εισαγωγές από την αξιοποίηση της προίκας μας να πηγαίνουν στις δόσεις του μνημονίου. Αυτό όπως ο καθέας αντιλαμβάνεται είναι και ένα από τα σοβαρά πολιτικά εμπόδια που δεν επιτρέπουν (ακόμα) τη συμφωνία στο υπό διαπραγμάτευση μνημόνιο. Από την άλλη υπάρχει και η θετική πλευρά του φυσικού αερίου. Διότι αν πιστέψει κανείς ότι μόνο στο οικόπεδο 12 τα αποθέματα που υπάρχουν είναι αξίας 7 τρισεκατομμυρίων δολαρίων, όπως διακήρυξε ο Άντρος Κυπριανού τις προάλλες στο Λονδίνο -«κυροβολώντας» τον Σόλωνα Κασίνι- τότε δίνεται στην Κύπρο μια μοναδική ευκαιρία. Κατά την άποψη του Ιανού Φυσικά. Ποια; Μα να γίνει μια ριζική αναδόμηση του κράτους, πάνω σε ένα μελετημένο σχέδιο, έτσι ώστε μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα, όχι μόνο να βγούμε από την κρίση αλλά να είμαστε μοντέλο και παράδειγμα προς μίμηση. Όμως ποιος δανειστής δέχεται να σου δώσει δάνειο μόνο με τις δια-

κρύξεις και τις εκτιμήσεις για φυσικό αέριο εκατοντάδων εκατομμυρίων; Γι' αυτό και η τρόικα, μας λέει «εν τη παλάμη και ούτω βοήσωμεν».

Ηγεσία με φρούδια

Για να γίνει αναδόμηση του κράτους όμως, χρειάζεται ηγεσία με κοκόνες και οι πολίτες να μην είναι παθητικά κινούμενα. Τουτέστιν εκείνοι οι πολιτικοί που θα ξαναβάλουν το δάκτυλο στο βάζο της διαπλοκής να κατονομαζονται και να αποπέμνονται. Name and shame. Που για να γίνει κάτι τέτοιο πρέπει να υπάρχουν πραγματικοί ενεργοί πολίτες (λέγε με παιδεία). Δεν λέω να γίνουμε Σαουδική Αραβία και να κόβουμε χέρια, αλλά εδώ χρειάζονται δραστήρια μέτρα για να μην επαναληφθούν οι μασσαράγκες που ζούμε τώρα. Ξέρετε, αγαπητοί μου, ότι δεν είναι δύσκολο να φραγθούν ακόμα και τρισεκατομμύρια. Με αχαμάκδες πολιτικούς στο τιμόνι μπορεί κι ένα υπερωκεάνιο να έχει την τύχη του Τιτανικού, από την στιγμή που υπάρχουν παγούβουνα...

Ο τέλειος εξευτελισμός

Μετά και την τελευταία δημοσκόπηση, αυτή του ΠΙΚ, που μεταξύ 23 θεσμών βρήκε τους πολιτι-

κούς να είναι στην τελευταία θέση, με το 84% των πολιτών να μην τους έχει εμπιστοσύνη, οι πολιτικοί μας θα έπρεπε να κάνουν δύο πράγματα: να βγουν και να ζητήσουν δημοσίως συγγνώμη από τον λαό και το δεύτερο να δηλώσουν ότι θα κάτσουν στα σπίτια τους μέχρι τον Μάρτιο, λέγοντας στον κόσμο, «βγάλτε τον νέο Πρόεδρο» και μετά

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Πραξούλα Αντωνιάδου Κυριακού

Η στήλη δεν ασπάζεται τις συκοφαντίες των τριών επιτελείων, ότι έβαλε υποψηφιότητα για την προεδρία για να διασφαλίσει τη νίκη στο DanSing.

φωναζέτε μας να βοηθήσουμε, αν μας θέλετε». Ναι, σωστά σκεφτήκατε, «κι ύστερα ξύπνησε κ. Ιανός». Και αφού κάτι τέτοιο δεν θα γίνει ποτέ, τουλάχιστον ως κάτσουν να σκεφτούν ειλικρινείς τρόπους και κινήσεις για να αποκαταστήσουν τη χαμένη εμπιστοσύνη. Και το πρόβλημα είναι πολύ μεγάλο αν λάβει κανείς υπόψη ότι στην προτελευταία θέση πριν από τον πάτο βρίσκονται τα κόμματα και μια θέση πάνω από τα κόμματα οι τράπεζες. Δηλαδή, ο κόσμος θεωρεί τα κόμματα πιο αναξιόπιστα από τα τράπεζες που τον βύθισαν στην κρίση και τους τρεις μαζί μια σπείρα περίπου. Καιρός, λοιπόν, κύριοι πολιτικοί να κάνετε την αυτοκριτική σας με κινήσεις ουσίας. Ποιες; Α! Αυτά πληρώνονται...

Ο Δημητριάδης στις ΗΠΑ

Σύμφωνα με το πρόγραμμα των εκδηλώσεων του Συλλόγου Ελληνοαμερικανικών Τραπεζιών, ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, Πανίκος Δημητριάδης, πρόκειται να δώσει διάλεξη στη Νέα Υόρκη στις 11 Δεκεμβρίου. Μέχρι την ώρα που γραφόταν το σκόλιο, δεν είχε αλλάξει κάτι, χωρίς να αποκλείεται, βέβαια, οι εξελίξεις στις διαπραγματεύσεις με την Τρόικα για το δάνειο ν' ακυρώσουν την επίσκεψη. Ή, και να την κάνουν περισσότερο επι-

βεβλημένη, αφού ίσως η επίσκεψη αυτή συνδυαστεί και με μία συνάντηση στην Ουάσινγκτον με τη γενική διευθύντρια του ΔΝΤ, Κριστίν Λαγκάρντ. Ίδωμεν.

Τζάμπα Λεφτά

Τρία εκατομμύρια δολάρια έδωσαν στις προεκλογικές εκστρατείες του Ομπάμα και του Ρόμνιέι οι ομογενείς που ασκούνται με το λόμπι στην Ουάσινγκτον και δεν εξασφάλισαν ούτε μία δόση για την εθνική μας θέματα. Ο Ρόμνιέι μίλουσε για Ελλάδα, αλλά αρνητικά, ενώ ο φίλος μας Μπράιντεν περιορίστηκε να δηλώσει ότι λέγεται «Βιδονόπουλος». Έτσι, αρχίζοντας από αυτό που είναι και από παράδειγμα, είναι ευκαιρία να γίνει ενδοσκόπηση του τι κάνουν λάθος ο' αυτές τις εκλογές. Και πώς να ετοιμαστούμε για τα επόμενα μεγάλα ζητήματα. Ελλάδα και Κύπρος έχουν ανάγκη της στήριξης του Ομπάμα στα προβλήματά τους με την Τρόικα, το Κυπριακό μπαίνει πάλι στην επικαιρότητα μετά τις εκλογές του Φλεβάρη, ενώ στο Σκοπιανό φαιίνεται ότι θα υπάρξει πάλι κινητικότητα, μετά τις συναντήσεις που έχουν αυτή τη Δευτέρα στη Νέα Υόρκη οι συμμοιλιότες με τον Μάθιου Νίμης. Θέματα, επίσης, είναι και οι επιλογές που θα γίνουν στη νέα κυβέρνηση Ομπάμα, όχι μόνο στα υψηλά κλιμάκια, αλλά και χαμηλότερα. Θα αναβηθμιστεί για παράδειγμα ο Φίλιπ Γκόντον; Τι θα γίνει με την Ελιζαμπεθ Ράνταλ που είναι το μόνιμο πρόβλημά μας στον Λευκό Οίκο;

Ο Άγιος των Ρώσων

«Συν Αθηνά και χείρα κίνει!» Την αρχαία ρήση, επικαίρη όσο ποτέ στις ταραγμένες μέρες μας, οφείλουν να εμπνεύσουν πρώτοι, όσοι επιμελούνται από την παρουσία και δραστηριοποίηση Ρώσων επιχειρηματιών στην Κύπρο. «Οφείλουμε να παραδεχτούμε ότι στην παρούσα φάση η κυπριακή οικονομία στηρίζεται κατά κύριο λόγο στον ρωσικό παράγοντα», αναγνωρίζει ο γνωστός δικηγόρος Ανδρέας Νεοκλέους. Σε μία σεμνή τελετή, πρόσφατα στη Λεμεσό, παρουσία του Ρώσου πρέσβη, τιμήθηκε ο κ. Ανδρέας Νεοκλέους, ιδρυτής και επικεφαλής του ομώνυμου Δικηγορικού Οίκου, για τη γενναία εισφορά του και τη γενικότερη συμβολή του στην ανέγερση του πρώτου ρωσικού ναού στη Λεμεσό. Ο κ. Νεοκλέους παρέδωσε στον υπεύθυνο της Επιτροπής Ανέγερσης του ναού, επιταγή για το ποσό των 100 χιλιάδων ευρώ, ως πρώτη εισφορά για την ανέγερση του μεγαλοπρεπούς ναού, στην περιοχή Καλογήρων. «Συν Αθηνά και χείρα κίνει!» λοιπόν. Ας κινήσουν κι άλλοι δυναμνησι τη...χείρα τους, ανταποδίδοντας εν μέρει «και τα του Θεού τω Θεώ». Μπας κι ο προστάτης θαυματουργός Άγιος Νικόλαος των Ρώσων κάνει κι εδώ το θαύμα του, κρίση που έχουμε!

Γράφει ο ΙΑΝΟΣ

ΒΟΛΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΒΟΥΛΗ

Το μεγάλο κόλπο της Τρόικας, από τις ενοχές στον φόβο

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ

- **Το ψυχρό** διαπεραστικό βλέμμα των τρoίκανών ένιωσαν πολλοί Κύπριοι πολιτικοί και τεχνοκράτες, οι οποίοι βρέθηκαν απέναντι από τις «νεαρές» και τους «νεαρούς» τεχνοκράτες, οι οποίοι έφθασαν από τη μακρινή Αμερική και την ψυχρή Φρανκφούρτη για να μας σώσουν. Με ύψος «κίλιων πιθήκων» έθεσαν τη μια ερώτηση πίσω από την άλλη, χωρίς να φαίνεται ότι νοιάζονταν και πολύ για τις απαντήσεις. Έδιναν την εντύπωση ότι ήξεραν πολλά και απλώς ρωτούσαν για να επιβεβαιώσουν καταστάσεις ή για να αντλήσουν αντιδράσεις. Μάλιστα, κάποιος από τους τεχνοκράτες, ο οποίος πέρασε από τη βάσανο της αντεξέτασης των τρoίκανών, έλεγε ότι του φάνηκε ότι οι άνθρωποι πρέπει να γνωρίζουν πολύ καλά ψυχολογία, αφού ακολουθούσαν μεθόδους που συναντάς στα γραφεία ψυχολόγων. Ίσως ο άνθρωπος, από τον φόβο των τρoίκανών, να βίωσε αισθήματα υπόπτων σε ανακριτική γραφεία. Αλλά και οι βουλευτές, έστειλαν αν δεν το ομολογούν, βίωσαν ανάλογα αισθήματα, όταν βρέθηκαν πριν από μερικές βδομάδες απέναντι από τα «παιδιά» της Τρόικας.
- **Ο σπουδαίος** δημοσιογράφος Κώστας Βαξεβάνης, ο άνθρωπος που δημοσίευσε την περίφημη λίστα Λαγκάρντ με τους Έλληνες που είχαν καταθέσει στην Ελβετία, πριν από μερικές μέρες μίλησε σε εκδήλωση των αποφοίτων του Πανεπιστημίου Κύπρου. Με τολμηρό λόγο, ανέφερε ότι το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο -κατά συνέπεια και η Τρόικα- έχει ένα μοντέλο το οποίο εφαρμόζει σε όλο τον κόσμο. Ωστόσο, η μέθοδος που ακολουθούν, κατά μαγικό τρόπο πετυχαίνει υπέρ των χωρών που δανείζουν και ποτέ υπέρ των χωρών που υποτίθεται ότι θέλουν να στηρίξουν. Πιο απλά, θέτουν τις χρεοκοπημένες χώρες σε δεκαετίες σκληρής λιτότητας και αναγκάζουν τους λαούς να εργάζονται όπως αυτοί θέλουν, για να πληρώνουν τόκους και χρέη. Βεβαίως, κανείς δεν νοιάζεται για τους ανθρώπους, οι οποίοι οδηγούνται στην εξαθλίωση. Εξάλλου, στόχος είναι ο πολλαπλασιασμός των καταθέσεων στους λογαριασμούς των ανθρώπων που κρύβονται πίσω από τις λεγόμενες «αγορές», δηλαδή των τραπεζιών και των παρακοιμημένων τους.
- **Το μεγάλο κόλπο**, η μέθοδος που ακολουθούν οι τρoίκανοί, είναι πανομοιότυπο σε όλες τις χώρες και κινείται πρώτα στη σφαίρα της ψυχολογίας και βεβαίως ακολουθεί η πρακτική του ξεζουμίσματος των τοπικών οικονομιών. Όλα αυτά γίνονται σε άτυπη συνεργασία με την πολιτική και οικονομική ελίτ, την κάστα εξουσίας της κάθε χώρας, η οποία από την κρίση πολλαπλασιάζει τα κέρδη της. Άμεση συνέπεια η διείσδυση του χάσματος μεταξύ πλουσίων και φτωχών και η διάλυση της μεσαίας τάξης. Δηλαδή επιστρέφουμε σε εποχές που επικρατούσαν στην Κύπρο πριν από έναν αιώνα, με τους τοκογλόφους να αρπάζουν περιουσίες για ένα κομμάτι ψωμί, από τους ανθρώπους που είχαν μέσο όρο ζωής τα 40 χρόνια.
- **Το μεγάλο κόλπο** των τρoίκανών ξεκινά σε πρώτο επίπεδο με τη δημιουργία αισθημάτων ενοχής στις

πλατιές μάζες του λαού και με ύψηση ομάδων πληθυσμού να στραφούν προς άλλες ομάδες. Για παράδειγμα, οι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα στρέφονται προς τους δημόσιους υπαλλήλους, ζητώντας περικοπές μισθών και παραγνωρίζοντας ότι τα πρώτα θύματα θα είναι οι ίδιοι οι ιδιωτικοί υπάλληλοι, αφού θα περιοριστεί η αγοραστική δύναμη και άρα θα πληγούν πρώτα και κύρια οι ίδιοι, που θα χάσουν τις δουλειές τους. Αυτό ήδη συμβαίνει στον τόπο μας, με την εκτόξευση της ανεργίας και τις συνεχείς μειώσεις μισθών, αφού πάγωσε το παζάρι.
- **Σε δεύτερο** επίπεδο ακολουθεί η διαδικασία του φόβου. Ξεκινούν τα κόλπα, θα έλεθον, δεν θα έλεθον οι τρoίκανοι για διαπραγματεύσεις. Ακολουθούν τα βρώμικα δημοσιεύματα για λάθη και παραλείψεις. Στην περίπτωση της Κύπρου, οι διαρροές για ξηπλωμένο βρώμικο χρήματος και για τον εταιρικό φόρο, οι οποίες διαδοχικά «σκάζουν» σε μεγάλο μέγεθος ενθάρρυνσης κυρίως του εξωτερικού. Η πολιτική ηγεσία, σε κατάσταση πανικού, αρχίζει τις διαψεύσεις και, μέσα από τις δικές της ενοχές, στρώνει κόκκινο χαλί στους τρoίκανούς και αποδέχεται όλους τους όρους χωρίς να διαβάσει τα ψιλά γράμματα της δανειακής σύμβασης. Εδώ τελειώνει η δουλειά των τρoίκανών και αρχίζει το μακροχρόνιο μαρτύριο των λαών.
- **Σε τρίτο** επίπεδο έρχεται η οργή των πεινασμένων ανθρώπων, η άνοδος των φασιστικών κομμάτων και η έξαρση της εγκληματικότητας. Τότε έρχεται και η έσχατη πλάνη, που είναι η συρρίκνωση της δημοκρατίας και η δημιουργία αστυνομικών κρατών και στρατοκρατούμενων πολιτειών. Η ιστορία κάνει κύκλους, γιατί πάντα οι άνθρωποι είναι ακόρταγοι και πάντα νομίζουν ότι θα ζήσουν χίλια χρόνια. Μόνο που η ζωή του ανθρώπου είναι μόνο 70 χρόνια. Από εκεί και πέρα, πόνος και κόπος, όπως λέει και ο σοφός Σολωμώνας. Βεβαίως, υπάρχει και ο θάνατος, ο οποίος είναι δώρο του Θεού για να μη διαιωίζεται το κακό. Υπάρχουν και οι κρίσιμες συνειδήσεις των λίγων, οι οποίες επιτρέπουν στους πολλούς να ζουν λίγο καλύτερα.

Το Τμήμα Νέων Λευκωσίας, Μόρφου, Κερίνειας του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού διοργανώνει μια εορταστική εκδήλωση με παζαράκι για τα παιδιά στο Εργαστηράκι του Γιώργου Θεοφάνους!

Πρόγευμα Αγάπης με Μουσική

Την Κυριακή 2 Δεκεμβρίου 2012, από τις 10:00-18:00

Είσοδος Ελεύθερη*

* Το πρόγραμμα θα περιλαμβάνει θεατρικό παιχνίδι, γνωριμία με μουσικά όργανα κι άλλες πολλές εκπλήξεις μαζί με λαχταριστά κεράσματα σε ένα χαρούμενο ολοήμερο harppening!

Χορηγός της Εκδήλωσης: **Sucré et Bonbons**

Όλα τα έσοδα θα διατεθούν για την στήριξη των παιδιών στα σχολεία.

Βασικοί χορηγοί

www.mousikoeργαστηriaki.com

Είσο 54, Αρ. Ακρωτίας, Ακρωτία Τηλ. 97814814

Χορηγοί επικοινωνίας

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Κληρονομιά για τη νέα γενιά το αέριο

Γιώργος Παμπορίδης: «Να μη βουτήξουμε τα χέρια μας στο μέλι των παιδιών μας»

Συνέντευξη στη
ΜΙΡΑΝΤΑ ΛΥΣΑΝΑΡΟΥ

Μια ολοκληρωμένη θεώρηση των ζητημάτων που άπτονται του φυσικού αερίου επικριθεί, με το βιβλίο του «Οι υδρογονάνθρακες της Κυπριακής Δημοκρατίας», ο νομικός και ειδήμων επί θεμάτων του δικαίου της θάλασσας δρ Γιώργος Παμπορίδης. Στη συνέντευξη η οποία ακολουθεί, αναλύει τα δεδομένα, τόσο από γεωπολιτικές απόψεις, όσο και από πλευράς πολιτικών και τεχνοκρατικών χειρισμών, και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα κυπριακά κοιτάσματα θα αναβαθμίσουν την Κύπρο στο χρηματιστήριο των κρατών και θα συμβάλουν στη συζήτηση με την Τουρκία επί ίσους όρους. Την ίδια στιγμή, θεωρεί πως η παρούσα γενιά θα πρέπει να επωφεληθεί μόνο απ'ότι τις παρεμφερείς επενδύσεις για στήριξη της βιομηχανίας των υδρογονανθράκων και ότι τα καθαρά έσοδα από το φυσικό αέριο θα πρέπει να διαφυλαχθούν για τις επόμενες γενιές. — Ποιο είναι το πιο καυτό θέμα που θα πρέπει να είναι έτοιμη να διαχειριστεί η κυπριακή κυβέρνηση, δεδομένης της ρευστής κατάστασης στα ζητήματα υδρογονανθράκων στην ανατολική Μεσόγειο και στις εσωτερικές διαδικασίες στην Κυπριακή Δημοκρατία (Κ.Δ.);

— Οφείλουμε να είμαστε σε θέση να αντιμετωπίσουμε τα διάφορα σενάρια αντίδρασης της Τουρκίας, η οποία με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο θα επιχειρήσει να αντιδράσει. Η τουρκική εξωτερική πολιτική, και ειδικά η πολιτική Νταβούτογλου, όπως και στο θέμα ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε., πάσχει παντελώς απροετοίμαστη. Η Τουρκία παίζει ένα διπλό παιχνίδι στην Κύπρο. Πρώτον, όσον αφορά την ίδια και την προσπάθειά της να διεκδικήσει εκτετατές θαλάσσιες εκτάσεις στη νοτιοανατολική Μεσόγειο, προβάλλοντας τους γνωστούς ισχυρισμούς περί μεγάλων ακτογραμμών. Και δεύτερον, διεκδικεί, ως κληρονόμος των Τουρκοκυπρίων πλέον, μερτικό στις ανακαλύψεις της Κ.Δ. Και οι δύο πολιτικές είναι θνησιγενείς, γιατί εδράζονται σε λανθασμένες νομικές βάσεις. Η Τουρκία πρέπει να καταλάβει ότι δεν μπορεί να καταστεί περιφερειακός πόλος ισχύος, εκτός κι αν στηριχθεί πάνω στο κατεστημένο, κατεχόμενη βάση του οποίου είναι το ισχύον δίκαιο. Διαφορετικά, βλάπτει τον ίδιο της τον εαυτό.

— Αυτά τα σενάρια πρέπει να περιλαμβάνουν και τις σχέσεις της Τουρκίας με τις υπόλοιπες χώρες της περιοχής;

— Εν πολλοίς, ναι. Θα έλεγε κανείς ότι η Τουρκία, αντιλαμβάνομενη πλέ-

Σύμφωνα με τον δρ Γιώργο Παμπορίδη, ενδεχομένως να ήταν πιο ορθολογικό εάν καθυστερούσε για λίγους μήνες ο β' γύρος αδειοδότησης ώστε να γίνει καλύτερο μάρκετινγκ των αποτελεσμάτων της Noble.

ον ότι κινδυνεύει να μείνει εκτός παιχνιδιού, δεδομένων των τραγικών σχέσεων της με το Ισραήλ, επικριθεί να παίζει ένα παιχνίδι στον Λίβανο. Η στάση της στη Συρία δεν βοηθά την επικυρωμένη εκ μέρους της διεύθυνση στα εσωτερικά του Λιβάνου, και έτσι πιστεύω ότι σύντομα η Κύπρος και ο Λίβανος θα επιλύσουν τη μεταξύ τους διαφορά και επικύρωση της μεταξύ τους συμφωνίας οριοθέτησης.

— Σημαντική εξέλιξη για την πλευρά μας;

— Όχι ιδιαίτερα. Προσωπικά είμαι πολύ ευτυχής ως Κύπριος που η προσπάθειά μας σε αρχές και αξίες, όπως το διεθνές δίκαιο, άρχισε να φέρνει καρπούς. Είμαστε μέλος της Ε.Ε. και δεν έχουμε κανέναν ανάγκη. Υιοθετήσαμε τις αρχές του Διεθνούς Δικαίου της Θάλασσας, τις συμφωνήσαμε με τους γείτονές μας, και εάν αυτοί τις αμφισβητήσουν, όπως ο Αίγυπτος π.χ. ή ο Λίβανος, υπάρχει το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης ή το Διεθνές Δικαστήριο του Δικαίου της Θάλασσας, όπου μπορούμε να προσφύσουμε για να επιλύσουμε τις διαφορές μας. Το δίκαιο είναι η μόνη μας ασπίδα. Υπάρχουν συμφέροντα, πρέπει να τα προστατεύουμε, και καιρός είναι να τα εντοπίσουμε και να τα οχυρώσουμε. Δεν μπορούμε πλέον να το παίζουμε «διπλοπύρτι». Δεν μπορούμε να λέμε και

«Η δική μας γενιά πρέπει να ξεχάσει ότι είναι δικό της το αέριο, να το προετοιμάσει και να το κληροδοτήσει άθικτο στους επόμενους»

Ισραήλ και Παλαιστίνη. Επί θεμάτων αρχής, ναι, αυτές είναι και οι θέσεις της Ε.Ε. Αλλά σε πρακτικό επίπεδο πρέπει να αποφασίσουμε αν κάποιος είναι φίλος και σύμμαχος και κάποιος ενδεχομένως όχι. Ο τρόπος να το κάνουμε αυτό είναι κρίνοντας από τις πράξεις του καθενός. Εάν το Ισραήλ είναι φίλος και σύμμαχος, ιδού η Ρόδος, ιδού και το πηδύμα. Να τους καλέσουμε και να τους προσκαλέσουμε να κάνουν εκείνες τις συνεργασίες οι οποίες απαιτούνται για να οχυρώσουμε και τα δικά μας εθνικά συμφέροντα.

— Η δυστοκία εκ μέρους του Ισραήλ να διασαφηνίσει τη συνεργασία του με την Κύπρο, την οποία η Κ.Δ. επιδιώκει, πιστεύετε πως έχει αρχίσει να κάμπτεται;

— Δεδομένης της εγγενούς δυστοκίας στο εσωτερικό πολιτικό σκηνικό του Ισραηλινού κράτους, εμείς πρέπει να πάρουμε πρωτοβουλίες, που να ε-

Φυσική αγορά του αερίου μας είναι η Τουρκία

— Εκτός από τον σταθμό LNG και το καλώδιο μεταφοράς ρεύματος, βλέπετε κι άλλες λύσεις στις εξαγωγές φυσικού αερίου;

— Πιστεύω ότι ο καλύτερος τρόπος εκμετάλλευσης είναι να πουλήσουμε το αέριο στους Τούρκους. Είναι η φθηνότερη λύση για την Τουρκία, που το έχει και τεράστια ανάγκη, και εμείς μπορούμε να τους την δώσουμε. Εάν βεβαίως η Τουρκία το αντιληφθεί και αρχίσει να αντιμετωπίζει το κυπριακό στις σωστές του διαστάσεις. Ως ένα θέμα εισβολής και κατοχής.

— Καταλήγουμε εκεί απ'όπου ξεκινήσαμε.

— Η Κύπρος είναι ένας σημαντικότερος παράγοντας σταθερότητας στην περιοχή, το μόνο ευρωπαϊκό κράτος στην ανατολική Μεσόγειο, ένας σοβαρός εταίρος, και η Τουρκία δεν μπορεί πλέον να συνεχίσει να μας αγνοεί και να κρατά υπό κατοχή ένα μέρος της Ε.Ε. Μπορεί να λύσει πολύ περισσότερα προβλήματα λύνοντας το κυπριακό παρά διατηρώντας το σε εκκρεμότητα.

ζυμπετρούν πρωτίστως τα δικά μας συμφέροντα, και να αναγκάσουμε τους φίλους και συνεργάτες μας να επωφεληθούν από αυτές. Εμείς πρέπει να αναλάβουμε εκείνες τις πολιτικές, οι οποίες όχι θα ποδηγετήσουν, αλλά θα επιδείξουν ηγετικό ρόλο. Εάν το Ισραήλ καθυστερεί να λάβει απόφαση, αυτό είναι δικαίωμά του. Το να φτιάξουμε τον τερματικό σταθμό υδρογονάνθρακα θεωρώ ότι είναι μια πρωτοβουλία που πρέπει να αναλάβουμε, και το εάν το Ισραήλ επιμένει να φτιάξει τον δικό του πρέπει να μας αφήνει αδιάφορους. Αυτό είναι και το δεύτερο ζήτημα στο οποίο πρέπει να εστιάσει η Κύπρος. Με κάποιες βραχυπρόθεσμες αφενός πολιτικές, που έχουν να κάνουν με την εκμετάλλευση των διακρίβωμένων κοιτασμάτων, αλλά και μεσομακροπρόθεσμες, οι οποίες έχουν να κάνουν με τη θέση της Κύπρου στην ευρύτερη περιοχή. Είναι επιτακτική η ανάγκη να υπάρξει συνεννόηση μεταξύ των πολιτικών παρατάξεων του τόπου και όλων των εμπλεκόμενων φορέων και να χαραχθεί αυτή η εθνική πολιτική επί του ζητήματος.

— Οι χειρισμοί που έγιναν μέχρι στιγμής σας κάνουν να αισθάνεστε ασφαλή ότι η Κ.Δ. θα καταφέρει να ανταπεξέλθει και να μεγιστοποιήσει τα οφέλη της;

— Ένας φίλος στο Λονδίνο, ο οποί-

ος ασκείται με την ενέργεια πολλά χρόνια, όταν του εξέφρασα προ ενός έτους τις ανησυχίες μου κατά πόσον θα είμαστε αρκετά νουνεχείς για να χειριστούμε ένα τόσο σημαντικό θέμα, μου είπε πως, εάν όντως υπάρχουν τα κοιτάσματα, όσες βλακείες και να κάνουμε, πάλι θα μείνει αρκετό χρήμα ώστε να βελτιώσει την κοινωνία και την οικονομική κατάσταση του τόπου. Σκεφτείτε, λοιπόν, εάν χειριστούμε σωστά τα κοιτάσματα.

— Πώς, κατά τη γνώμη σας, θα γίνει αυτό;

— Με το να ξεχάσει η δική μας γενιά ότι αυτό το πράγμα είναι δικό μας. Να το προετοιμάσουμε για να το δώσουμε στους επόμενους και να το αφήσουμε άθικτο. Αν είναι δυνατόν, να μην πάρουμε τίποτε από τους καρπούς. Μόνο και μόνο το μομέντομ της γένεσης ενός τόσο σημαντικού κλάδου της βιομηχανίας, είναι ικανό, από τις έμμεσες επενδύσεις, που αφορούν κυρίως την υποδομή, να κάνει τη δική μας γενιά να επωφεληθεί στο μέγιστο.

— Αυτό δεν μοιάζει με ουτοπία, όταν οι πολιτικοί το εφοφθαλμούν για να μπορέσουν να κυβερνήσουν «καλύτερα»;

— Υπάρχει υποψήφιος Πρόεδρος που δεν διάσπασε να πει ότι θα έπρεπε να το είχαμε ήδη πουλήσει με ομόλογο... Κάτι τέτοιο αφαιρεί από την κυπριακή πολιτεία τη δυνατότητα να αποκομίσει οφέλη όταν θα φτάσει η μπιλία στο νοούμερο. Αν με ρωτάτε, έτσι αναίρουσε την κυριαρχία μας. Από πολιτικής πλευράς, εάν απεμπολήσουμε το δικαίωμά μας και παίξουμε το χαρτί μας τώρα, πουλώντας το συμφέρον μας σε ένα διεθνές χρηματιστήριο υπό τη μορφή ομολόγων, πώς θα ασκήσουμε επιρροή στα γειτονικά κράτη και θα δείξουμε το εκτόπισμά μας σαν νέα περιφερειακή δύναμη, μέλος της Ε.Ε.; Αυτά είναι πρωτεχνήματα προς δημιουργία εντυπώσεων στην παρούσα προεκλογική φάση. Το ίδιο θεωρώ ότι πράττει ενδεχομένως και όποιος εφοφθαλμιά τη χρήση των ποσών που θα προκύψουν από την εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων. Όχι τα ποσά από την αδειοδότηση. Αυτά ας τα πάρει η κυβέρνηση για να τα χρησιμοποιήσει για σκοπούς ανάπτυξης. Αλλά όταν αρχίσουν τα έσοδα της Κ.Δ. να προκύπτουν, άμεσα ή έμμεσα από τον κλάδο, θα πρέπει να διασφαλιστούν προς όφελος των επόμενων γενεών. Η ίδρυση ενός Ταμείου στα νορβηγικά πλαίσια είναι κίνηση προς την ορθή κατεύθυνση. Το ζήτημα είναι να μη βουτήξουμε τα χέρια μας μέσα και να το βάλουμε μέσα στην καθημερινότητά μας.

«Το θέμα δεν προσφέρεται για διαξιφισμούς»

— Εάν λείπει κάτι σε αυτή την πορεία που ξεκινήσαμε είναι η χάραξη εθνικής ενεργειακής πολιτικής;

— Αυτό είναι το ελάχιστο και πρέπει να γίνει συλλογικά. Μετά πρέπει να επιδειχθεί και η αντίστοιχη αξιόπιστη τήρηση των συμφωνηθέντων.

— Αργήσαμε για την αναγκαία εθνική διαβούλευση;

— Όχι. Η εξέλιξη των υδρογονανθράκων είναι ιδιαίτερα αργή. Υπάρχει χρόνος και, όσο περνά, η Κύπρος θα αναβαθμίζεται στο διεθνές χρηματιστήριο κρατών και αυτό θα αντανακλά και σε άλλα ζητήματα, κυρίως στο εθνικό. Είναι εφελθτήριο το φυσικό αέριο, που μπορεί να μας δώσει τα εκγέγνα να φτάσουμε στα επίπεδα που θέλουμε και να διαπραγματευτούμε επί ίσους όρους με τους Τούρκους. Πιστεύω πως θα τα κα-

«Η κυβέρνηση οφείλει να επιδείξει ειλικρινή πρόθεση να εργαστεί με όλες τις πολιτικές δυνάμεις»

ταφέρουμε. Ό,τι και να κάνουμε, θα μας βγει σε καλό. Ακόμα και να το πουλήσουμε και να το ξεπουλήσουμε, όφελος θα προκύψει. Το θέμα είναι να αποκομίσουμε οφέλη και από τη δημιουργία μίας επιχειρηματικής κοινότητας κυπριακής, με τεχνογνωσία και επιστημονική επί του συγκεκριμένου θέματος, για να μπορέσουν να αποκομίσουν περαιτέρω οφέλη, έμμεσα κυρίως, και η οικονομία μας και οι επιχειρηματίες μας από αντίστοιχους κλάδους στο εξωτερικό.

— Θίγεται και την ανάγκη ενός ασφαλούς και

πλήρους νομικού πλαισίου. Σήμερα το θέμα αυτό αντιμετωπίζεται αποσπασματικά;

— Αποσπασματικές δεν είναι οι νομοθεσίες, αλλά οι πολιτικές μας. Εάν υπήρχε ενιαία, κοινή πολιτική, θα μπορούσε εύκολα να οχυρωθεί με αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο. Αλλά επειδή δεν υπάρχει συνεννόηση για το τι δέον γενέσθαι και κάθε κυβέρνηση ακολουθεί μίαν πολιτική που η ίδια θεωρεί πιο συμφέρουσα, έχουμε τις αντιδράσεις της αντιπολίτευσης. Οφείλουν τα κόμματα να αντιληφθούν ότι αυτό το πράγμα δεν προσφέρεται για κομματικούς διαξιφισμούς. Εάν οι πολιτικοί δεν αντιληφθούν εγκαίρως ότι ο κόσμος δεν θα ανεχθεί παιχνίδια με το μόνο πράγμα που δίνει προοπτική στα παιδιά του, και το σύρουν μέσα στην κομματική αντιπαράθεση, οι ίδιοι θα πληρώσουν το τίμημα. — Βλέπουμε ήδη αντιπαράθεσεις... Είναι όμως

παράλογη η θέση της αντιπολίτευσης ότι π.χ. πρέπει να γίνει νόμος για την κρατική εταιρεία υδρογονανθράκων, κάτι με το οποίο διαφωνεί ο υπουργός;

— Δεν το θεωρώ λάθος. Ήταν μια σωστή θέση ότι πρέπει να γίνει νόμος. Και επειδή υπήρξε αντιπαράθεση, θεωρώ ότι, λόγω αρμοδιότητας, το μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης βαραινεί την κυβέρνηση. Η κυβέρνηση έχει τη δυνατότητα να πάρει τις πρωτοβουλίες. Ευθύνη μπορεί να έχει και η αντιπολίτευση, αλλά την τράπουλα την μοιράζει πάντα η κυβέρνηση. Οι αντιπαράθεσεις πρέπει να γίνονται κεκλιμένων των θυρών και μακριά από προεκλογικές περιόδους. Η κυβέρνηση οφείλει να επιδείξει πρωτοβουλία για να τα θεθεί ο κλάδος εκτός των πυρών. Και να δείξει ειλικρινή πρόθεση να εργαστεί με όλες τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις.

ΑΡΘΡΟ

Του ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ

Η επέτειος Ερντογάν

Στις 3 Νοεμβρίου 2002 συμπληρώθηκαν δέκα χρόνια από την ανάδειξη στην εξουσία του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) στην Τουρκία. Ένα «ισλαμοδημοκρατικό» κόμμα κυριαρχεί στην πολιτική ζωή της Τουρκίας για δέκα χρόνια και όπως δείχνουν οι δημοσκοπήσεις αντέχει και διευρύνει την επιρροή του. Ποιοι παράγοντες συνέβαλαν ώστε το ΑΚΡ να κρατάει τα νιάτα μιας χώρας αυτής για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα;

Α. Τα σκάνδαλα, η διαφθορά, η σχέση των παλαιών κομμάτων με το στρατιωτικό κατεστημένο, η έλλειψη δημοκρατίας, η οικονομική υστέρηση, η ακρίβεια. Πρακτικά τα παλαιά κόμματα εξαφανίστηκαν στις εκλογές της 3ης Νοεμβρίου 2002.

Β. Η προσωπικότητα του ηγέτη του Τ. Ερντογάν. Χαρισματικός ρήτορας, αποφασιστικός, ακόμα και οι αντίπαλοί του παραδέχονται ότι παίρνει αποφάσεις, ηγείται. Αντέξε στις πιέσεις που του άσκησε το στρατιωτικό και δικαστικό κατεστημένο.

Γ. Η επιτυχής οικονομική πολιτική που εφάρμοσε το ΑΚΡ, κόντρα στον ισλαμικό του μανδύα: εκτεταμένες αποκρατικοποιήσεις σε όσα ο κεφαλαισμός θεωρούσε ιδιοκτησία του κράτους, ιδιωτικοποιήσεις λιμένων και αεροδρομίων, προσέλκυση ξένων επενδύσεων, επιθετική πολιτική εξαγωγών. Σήμερα η οικονομική κρίση —σε αντίθεση με άλλες χώρες— δίνει πόντους στο ΑΚΡ, καθώς ενισχύει τους δεσμούς του με τα ποτωτικά στρώματα. Στις 5 Νοεμβρίου 2012 ο οίκος Fitch αναβάθμισε την τουρκική οικονομία στην επενδυτική κατηγορία με το σκεπτικό ότι η «τουρκική οικονομία είναι σε καλό δρόμο για να επιστρέψει σε ένα διατηρήσιμο ρυθμό ανάπτυξης».

Δ. Η επιτυχημένη κόντρα του με το στρατιωτικό κατεστημένο συναντά τη λαϊκή επιδοκιμασία, σήμερα για πρώτη φορά στην ιστορία της χώρας αυτής οι στρατιωτικοί δικάζονται και καταδικάζονται, όπως έδειξε η υπόθεση «Βαριοπούλα».

Ε. Το ΑΚΡ δοκίμασε να ακολουθήσει μια πιο σαφή δυτική πολιτική με τη διεκδίκηση ημερομηνίας για ένταξη στην Ε.Ε. Για διάφορους λόγους η πολιτική αυτή έχει ουσιαστικά ακινητοποιηθεί, γεγονός που δημιουργεί ερωτηματικά και δυσκολίες στη δυτική εικόνα της Τουρκίας.

ΣΤ. Η συνεργασία Ερντογάν —Γκιουλ προέθεσε κύρος και ισχύ στο ΑΚΡ. Διαθέτοντας διαφορετικά χαρακτηριστικά, συμπληρώνουν μια κοινή πολιτική ατζέντα με πλατιά απήχηση. Πιο επιθετικός ο ένας, πιο συγκρατημένος ο άλλος, ένα ισχυρό ηγετικό δίδυμο.

Ζ. Σήμερα η εξουσία του ΑΚΡ συναντά τη δικαίαν και έντονη κριτική για συγκεντρωτισμό, επιθετική συμπεριφορά στους δημοσιογράφους, φυλακίσεις εκπροσώπων του τύπου, λίγα βήματα στο κourδικό παρά τις υποσχέσεις για περισσότερα δικαιώματα.

Η. Η εξωτερική πολιτική του ΑΚΡ με υπουργό Εξωτερικών τον Α. Νταβούτογλου είναι μια συγκεχυμένη άσκηση εμπνεύσεων, σε αντίθεση με τη συνεπή δυτική πολιτική που άσκησε ο προκατόχος του, Α. Γκιουλ, σήμερα Πρόεδρος της χώρας.

Θ. Όλα τα στοιχεία λένε ότι ο Τ. Ερντογάν θα διεκδικήσει την προεδρία της Τουρκίας το 2014, με άμεση εκλογή από τον λαό, γεγονός που θα ανοίξει το ζήτημα της διαδοχής του στην ηγεσία του ΑΚΡ.

Ι. Σήμερα οι δημοσκοπήσεις δείχνουν άνοδο του ΑΚΡ. Άρα το κόμμα αυτό διαθέτει δυνάμεις για το μέλλον. Το 2014 ίσως ακολουθήσει ένα δρόμο χωρίς τον Ερντογάν, άρα θα κριθεί με άλλα, πιο πολύπλοκα, χαρακτηριστικά.

Χρήστος Θ. Λοτιδίης

Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας

Η πολυπλοκότητά του και η ανεπιτυχής προσπάθεια αναθεώρησής του, το 1963

Το βιβλίο διατίθεται:

Εκδόσεις Σάκκουλα: Ιπποκράτους 23, 10679 Αθήνα | Φράγκων 1, 54626 Θεσσαλονίκη

Από τα γραφεία της εφημερίδας Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, Έγκωμη, τηλέφωνο 22 472500

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	---------------	--------	--------	-------

Λαός προκομμένος

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Α. ΛΑΜΠΙΤΣΗ

Ο Κύπριοι είμαστε λαός προκομμένος. Η έννοια της προκοπής έχει να κάνει διαχρονικά με την ικανότητα των ανθρώπων να τα βγάλουν πέρα στην καθημερινότητά τους. Προκομμένοι είναι ο εργατικός, φιλότιμος και φιλόπινος άνθρωπος που κατορθώνει με την εργασία του να προοδεύει, ανεξάρτητα από τα δεινά και τις δυσκολίες. Η προκοπή του Κύπριου συνοδεύεται και από μια στωική αντιμετώπιση της καθημερινότητας, έτσι όπως πολύ παραστατικά την περιγράφει ο Θεόδωρος Πιερίδης στον «Πορτοκαλόκηπο» του. Επιβεβαιώνει για την προκοπή του Κύπριου έδωσε ο ίδιος ο Βενιζέλος όταν, μετά την άρνηση του Ζαΐμη να αποδεχθεί την προσφορά της Μεγάλης Βρετανίας για παραχώρηση στην Ελλάδα της Κύπρου με αντάλλαγμα την είσοδο της πρώτης στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο παρά το πλεύρο των Συμμάχων, μιλώντας στην Ελληνική Βουλή εκθείαζε την εργατικότητα των Κυπρίων. Επιπλέον, αν ο Κύπριος δεν ήταν εργατικός δεν θα επιβίωνε μέσα από τους αιώνες, όταν είχε να αντιμετωπίσει τόσο και τόσα δεινά.

Είναι και άλλα τα γεγονότα που αποδεικνύουν ότι οι Κύπριοι είμαστε προκομμένοι λαός. Το 1960, όταν η Κύπρος ξεκινούσε τα πρώτα της βήματα ως ανεξάρτητο κράτος, η ανεργία ήταν υψηλότερη του 5%. Μεταξύ, δε, των ετών 1957 και 1960, όταν ο Αγώνας της ΕΟΚΑ βρισκόταν σε έξαρση, το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν μειώθηκε κατά 10%, ενώ την ίδια περίοδο τα κεφάλαια που φυγαδεύθηκαν εκτός Κύπρου ανερχόταν στα δέκα περίπου εκατομμύρια λίρες. Όταν το κράτος μας άρχισε τη λειτουργία του το κατά κεφαλήν εισόδημα ανερχόταν στις 164 λίρες Κύπρου. Η οικονομική πρόοδος υπήρξε έκτοτε αλματώδης. Και φτάσαμε το 1972 να έχουμε ανεργία κάτω από τη μονάδα, συγκεκριμένα 0,90% και το κατά κεφαλήν εισόδημα να ανερχόταν στις 538 λίρες. Τον επόμενο χρόνο, και παρά την αβεβαιότητα που προκάλυψε η έκρυθμη τότε κατάσταση, η ανεργία εξακολουθούσε να παραμένει σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Ανερχόταν μόλις στο 1,17%. Όμως, όπως, συχνά συμβαίνει στον Ελληνισμό, που ακόμα και όταν ευμερούμε αυτοκαταστροφώμαστε, τον αμέσως επόμενο χρόνο όλα ανατράπηκαν. Το πραξικόπημα και η επακόλουθη άστυραση τουρκική εισβολή ανέτρεψαν τα πάντα. Η ανεργία εκτοξεύτηκε στο 29,6%, κάθισε το 80% των εσπεριδοειδών, το 43% των λατομείων και το 75% των τουριστικών καταλυμάτων. Όσοι ζήσαμε τις μέρες εκείνες έχουμε πολλά να διηγηθούμε για την ανατροπή της ζωής μας. Και τότε ο Κύπριος ανασκουμπώθηκε, δούλεψε και πραγματοποιήσε το γνωστό σε όλους μας οικονομικό θαύμα εκείνων των ετών. Μέσα σε δύο χρόνια, το 1976, η ανεργία έπεσε στο 8,6%, τον επόμενο χρόνο κατέβηκε στο 3,03% και την περίοδο 1978 έως 1980 κατέβηκε στο εκπληκτικό 1,95%.

Είναι πολλοί αυτοί που επικαλούνται τις μέρες εκείνες, για να δώσουν και πάλι θάρρος και ελπίδα στους εαυτούς τους και στους άλλους και να τους πουν πως πρέπει να είναι αισιόδοξοι. Αυτό είναι λογικό, επειδή κανείς δεν μπορούσε να σκεφτεί έως πρόσφατα πως θα ήταν δυνατό να φτάσουμε στην κατάσταση όπου βρισκόμαστε σήμερα, που πολλοί άνθρωποι αντιμετωπίζουν ακόμα και το πρόβλημα της πείνας. Η ανεργία έχει ξεπεράσει το 12% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της Κύπρου και ανέρχεται συνεχώς. Το αντιστοίχτο φαινόμενο, σε σχέση με το 1974 είναι πως σήμερα το οικονομικό πρόβλημα είναι παγκόσμιο και παγκόσμιο. Τότε οι Κύπριοι βρήκαν διέξοδο σε άλλες γεωτικές και μη χώρες, στις οποίες κατέφυγαν για εργασία. Με τα εμπόδια τότε ανωρόθηκα η οικονομία και σε συνδυασμό με τα μέτρα περιουλογής και ανάπτυξης που λήφθηκαν η οικονομία αναζωογονήθηκε. Αργά αλλά σταθερά άρχισαν να επιστρέφουν από τις άλλες χώρες όσοι ξενιτεύτηκαν για εργασία, ο τόπος συνήλθε και μαζί και η ξαναγεννήθηκε η ελπίδα. Ήταν, νομίζω, η εποχή που οι Κύπριοι άρχισαν να πιστεύουν στον εαυτό τους περισσότερο παρά ποτέ. Σήμερα, όμως, η οικονομική δυσπέραση και ανασφάλεια είναι παντού. Σε συνδυασμό, δε, με το γεγονός ότι οι καιροί είναι περισσότερο πονηροί, η αισιοδοξία και η ελπίδα πάνε να εκλείψουν.

Τίθεται, επομένως, το ερώτημα αν θα μπορούσε να γίνει σήμερα κάτι και να ξαναγεννηθεί η ελπίδα, μιας και έχουμε, όπως έχουμε ήδη αναφέρει, ένα θετικό παρελθόν στην αντιμετώπιση δύσκολων περιστάσεων. Η απάντηση είναι πως αυτό μπορεί να γίνει μόνο με τη σύμπνοια των πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών, θρησκευτικών και άλλων δυνάμεων. Ο τόπος πρέπει να διοικηθεί και καθοδηγηθεί σωστά, για να ξυπνήσει μέσα στους ανθρώπους το πάθος και να ενεργοποιηθεί ο καλύτερος εαυτός τους. Χρειάζομαστε, επομένως, ηγεσία που να είναι έτοιμη να καθοδηγήσει και όχι να απεργήσει. Τότε, θα υπάρχει ελπίδα να ξαναγίνουμε προκομμένοι.

lampitsis.p@cytanet.com.cy

Ευρώπη και κυβερνήσεις εθνικής σωτηρίας ή ενότητας

Του ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑ

μάτισαν και σχηματίζουν κατά καιρούς κυβερνήσεις συνεργασίας ώστε από κοινού να διαχειριστούν μια έκτακτη εθνική ανάγκη όπως ένα πόλεμο ή μία μεγάλη οικονομική κρίση. Ακόμα, τέτοιες κυβερνήσεις συγκροτούνται και για λιγότερο σημαντικούς λόγους όπως η ανάγκη αποφυγής της ακυβερνησίας που τα εκλογικά αποτελέσματα σε συνδυασμό με το υπάρχον κοινοβουλευτικό σύστημα προκαλούν.

Επανερχόμαστε έτσι στο ερώτημα του κατά πόσο σήμερα στη δική μας χώρα επιβάλλεται ο σχηματισμός μιας τέτοιας κυβέρνησης. Κατά πρώτο όλοι αναγνωρίζουμε την εξαιρετικά δύσκολη οικονομική κατάσταση που βρισκόμαστε. Αυτή έρχεται να προστεθεί στη συνεχιζόμενη ημικατοχή της Κύπρου από την Τουρκία και το ουσιαστικό αδιέξοδο στο οποίο η Τουρκία έχει οδηγήσει τις δικονομικές διαπραγματεύσεις. Επιπρόσθετα, ευρίσκεται σε εξέλιξη μία άλλη τεράστια εθνικής σημασίας προσπάθεια που δεν είναι άλλη από την αξιοποίηση των ενεργειακών πόρων που ευρίσκονται στην κυπριακή ΑΟΖ και τους οποίους επιβουλεύεται η ισχυρή και επιθετική Τουρκία. Όλα αυτά νομίζω είναι καινοποιοί λόγοι για να οδηγηθούμε στη συγκρότηση μιας κυβέρνησης εθνικής σωτηρίας. Ακόμα και από την πλευρά του ΑΚΕΛ είχαμε δηλώσεις για σχηματισμό από τον κ. Μαλά, αν αναδειχθεί Πρόεδρος, μιας κυβέρνησης με συμμετοχή υπουργών από όλο το πολιτικό φάσμα. Το γεγονός ότι το σύστημα μας είναι προεδρικό και δεν υπάρχει κανένα κόμμα με ποσοστό άνω του 50% οδηγεί στην ανάγκη για συνασπισμούς εξουσίας όπως ή άλλους. Η εφαρμογή των όρων του Μνημονίου που θα συναφθεί υποχρεώνουν τον νέο Πρόεδρο της Δημοκρατίας να έχει την πλειοψηφία στη Βουλή ώστε να εγκριθούν οι σχετικοί νόμοι. Αυτή η μείζον εθνική ανάγκη είναι που οδήγησε το ΔΗΚΟ και τον ΔΗΣΥ στη συνεργασία για στήριξη της υποψηφιότητας Νίκου Αναστασιάδη. Τέλος, να σημειώσουμε ότι η συγκεκριμένη συνεργασία γίνεται στη βάση πολιτικών εγγράφων που καλύπτουν όλα τα σημαντικά ζητήματα όπως το Κυπριακό και τον οικονομία την ενέργεια κ.λπ.

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας είναι διεθνολόγος και πρόεδρος της επιτροπής διεθνών σχέσεων του Δημοκρατικού Κόμματος

Σε πολλές περιπτώσεις η πολιτική συζήτηση στην Κύπρο αναλώνεται άσκοπα στην εξερεύνηση λύσεων σε προβλήματα κατά τρόπο πρωτογενή αγνοώντας ή παραβλέποντας την ιστορική πείρα που άλλες κοινωνίες και χώρες δημιούργησαν μέσα από την αντιμετώπιση ανάλογων καταστάσεων. Με τον τρόπο αυτό χάνονται άσκοπα πολύτιμο χρόνο και ανθρώπινο αλλά και οικονομικό κεφάλαιο. Στη σημερινή συγκυρία επιχειρείται από την πλευρά της αριστεράς και όχι μόνο η υπόκαψη της πρότασης ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ για σχηματισμό κυβέρνησης εθνικής σωτηρίας. Το κεντρικό μήνυμα είναι ότι τα δύο κόμματα παραμένουν αρχές και θέσιες με στόχο την απόκτηση ίδιου οφέλους από την ανάλυση και διαχείριση της εξουσίας.

Αντιλαμβάνομαστε την ανάγκη κάποιων για σκοπούς προεκλογικούς να πηδήσουν αυτή την πρόταση. Όμως όπως όλοι παραδέχονται η Κύπρος αντιμετωπίζει σήμερα τη χειρότερη κρίση μετά από εκείνη του 1974. Όπως η πλειοψηφία του λαού θυμάται η αντιμετώπιση της δεινής εκείνης κατάστασης οδήγησε τον τότε Πρόεδρο Μακάριο σε ουσιαστική αμνηστία (κλάδος ελαίας) των εγκλημάτων που αρκετοί διέπραξαν σε βάρος του κυπριακού λαού.

Παράλληλα, είχαμε τον σχηματισμό του Εθνικού Συμβουλίου, ώστε ενωμένοι να διαχειριστούμε το Κυπριακό. Στο οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο είχαμε, επίσης, τη συμφωνία για εργατική ειρήνη ανάμεσα στους εργοδότες και τους εργαζόμενους, καθώς και τη μείωση των μισθών όλων των εργαζομένων με στόχο την επανεκκίνηση της οικονομίας. Με λίγα λόγια με ένα ιδιότυπο τρόπο, αν προεδρική δημοκρατία η Κυπριακή Δημοκρατία είναι, υλοποίησε πολιτικές εθνικής σωτηρίας. Παράγω από τις ομόνοιας και της συμφιλίωσης υπήρξε η μακρά παράδοση συναινετικών λύσεων και ομόφωνης έγκρισης των περισσότερο νομοθεσιών στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Φυσικά, δεν προτυπώσαμε. Σε ανάλογες συνθήκες κατά τις περιόδους των δύο παγκοσμίων πολέμων και η Βρετανία λειτουργήσε κατά παρόμοιο τρόπο. Εκεί και στη βάση του γεγονότος ότι λειτουργούσε ένα κοινοβουλευτικό σύστημα είχαμε τον σχηματισμό κυβερνήσεων εθνικής ενότητας με τη συμμετοχή των Εργατικών και των Συντη-

ρητικών. Αλλά και στην περίοδο του οικονομικού κραχ του Μεσοπολέμου συγκροτήθηκε στη Βρετανία «εθνική κυβέρνηση» με τη συμμετοχή στελεχών και από τα τρία κόμματα (Εργατικό, Συντηρητικών και Φιλελευθέρων) για την αντιμετώπιση της κατάστασης. Κυβέρνηση εθνικής ενότητας σχηματίστηκε και στην Κροατία το 1991 ώστε η χώρα να πετύχει την ανεξαρτητοποίησή της από τη Γιουγκοσλαβία. Σήμερα, με δεδομένη την οικονομική κρίση και άλλες ευρωπαϊκές χώρες υιοθετούν ανάλογες προσεγγίσεις.

Η Ιταλία έχει αυτή τη στιγμή κυβέρνηση υπό τον τεχνοκράτη Μόντι που υποστηρίζεται από διαφορετικές ιδεολογίες κόμματα όπως το ΡΔ, ΡΔ και ΝΡΙ. Στην περίπτωση της Ελλάδας οικονομικές όπως ονομάστηκαν κυβερνήσεις σχηματίστηκαν το 1926 υπό τον Αλέξανδρο Ζαΐμη και το 1989 υπό τον Στεφανόβλα Ζολότα. Στην παρούσα φάση και κάτω από εξαιρετικά δύσκολες ο-

κονομικές συνθήκες και πάλι η Ελλάδα οδηγήθηκε στον σχηματισμό κυβέρνησης συνασπισμού με τη συμμετοχή και στήριξη τριών κομμάτων από ολόκληρο το ιδεολογικό φάσμα (ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, ΔΗΜΑΡ). Εδώ να αναφερθούμε και στον περίφημο μεγάλο συνασπισμό που είχε σχηματιστεί στη Γερμανία από τους Χριστιανοδημοκράτες και τους Σοσιαλδημοκράτες το 2005, ώστε να μπορεί να κυβερνηθεί αποτελεσματικά η χώρα. Αυτή δεν ήταν και η μοναδική φορά που συνέβη κάτι τέτοιο είχαν προηγηθεί ανάλογη συνασπισμοί την περίοδο του μεσοπολέμου και το 1966 υπό τον Κέσιτσερ. Ανάλογος συνασπισμός είχε δημιουργηθεί και στο Ισραήλ ανάμεσα στο Εργατικό κόμμα και το δεξιό Λικούντ, ώστε τα δύο κόμματα να αποφυγούν τους πολιτικούς εκβιασμούς από τα μικρά και ακραία κόμματα της χώρας. Τα πιο πάνω παραδείγματα καταδεικνύουν ότι στον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο κόμματα με αντίθετες ιδεολογίες σχ-

Τι λείπει από το τραπέζι και τη διαδικασία των διαπραγματεύσεων;

Του ΜΟΥΡΑΤ ΚΑΝΑΤΑΙ

Στην παρούσα φάση σήμερα, πολλοί κύκλοι τονίζουν ότι οι διαπραγματεύσεις έχουν σταματήσει ή έχουν μπλοκαριστεί. Ξεκινώντας με αυτό που είναι ήδη γνωστό, ο κύριος λόγος για το αδιέξοδο είναι η Τουρκία, που δεν έχει καμία πρόθεση διαπραγματεύσεων. Δεδομένου ότι η Τουρκία σπρώχνει πιο χαμηλά στην ημερήσια διάταξη της το θέμα της ένταξης της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, παρεμποδίζει την προώθηση της διαπραγματευτικής διαδικασίας κατηγορώντας τ' άλλα μέρη και υποστηρίζοντας ότι έχει εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις της.

Είναι, επίσης, γεγονός ότι ορισμένα ελληνοκυπριακά πολιτικά κόμματα παίζουν αρνητικό ρόλο στην εξέλιξη των διαπραγματεύσεων, υποστηρίζοντας τη δυνατότητα μιας «καλύτερης λύσης». Οι καταστροφικές συνέπειες από το πέρασμα του χρόνου στο βόρειο μέρος της Κύπρου δεν έχουν γίνει πλήρως αντιληπτές. Οι μακροχρόνιες καταγγελίες μας σχετικά με τη μεταβαλλόμενη δημογραφική δομή έγιναν αντιληπτές πολύ αργά και αντί να κάνουν ό, τι είναι απαραίτητο, απλώς συμμετείχαν μαζί με τους διαμαρτυρίες.

Η χειραγώγηση της συζήτησης σχετικά με τη δημογραφική δομή από ελληνοκυπριακές μη-προοδευτικές ομάδες της άκρας δεξιάς και η έλλειψη ολοκληρωμένων πολιτικών αποτελούν επίσης προβλήματα. Η Τουρκική Δημοκρατία είναι υπεύθυνη για τις αλλαγές στη δημογραφική δομή και

Η Βόρεια Ιρλανδία παρέχει μία βάση πάνω στην οποία μπορούμε να εργαστούμε

αυτό είναι ένα έγκλημα πολέμου. Οι πρωτοβουλίες ενάντια στα εγκλήματα πολέμου υποτίθεται ότι πρέπει να λαμβάνονται από τις κυβερνήσεις, όχι από άτομα, πολιτικά κόμματα ή οργανώσεις. Η Κυπριακή Δημοκρατία φέρει, επίσης, ένα βαθμό ευθύνης, εφόσον δεν έχει πάρει σε διεθνή δικαστήρια ή δομές το ζήτημα της διαδικασίας εποικισμού που έχει αρχίσει από το 1975 και συνεχίζεται κατά στάδια. Είναι προβληματικό το γεγονός ότι δεν υπάρχουν πρακτικά ή συγκεκριμένα μέτρα που λαμβάνονται για να επιβραδυνθεί ή να σταματήσει η διαδικασία εποικισμού, όμως κερδίζονται περισσότερα προβλήματα αντί να επιλύσει τα υπάρχοντα.

Τα στάδια της διαδικασίας εποικισμού προχωρούν γρήγορα. Εύκολα μπορεί να ληχθεί ότι η δημογραφική δομή είναι υπό τον πλήρη έλεγχο της Τουρκίας. Επί του παρόντος, βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία της ανάλυσης των δημοσίων υπηρεσιών από τα κεφάλαια της Τουρκικής Δημοκρατίας. Πα-

ρατηρώντας τις εξελίξεις στον τομέα των κατασκευών τα τελευταία 10 χρόνια, μπορεί επίσης να εντοπιστεί ο ουσιαστικός έλεγχος της Τουρκίας στο θέμα των περιουσιών. Τα τουρκικά πανεπιστήμια και εκπαιδευτικά ιδρύματα εξαπλώνονται στο βόρειο μέρος της Κύπρου. Όλα τα μεγάλα ξενοδοχεία βρίσκονται υπό τον έλεγχο των τουρκικών κεφαλαιοκρατών ομίλων. Αυτές οι μέθοδοι συνεχιζονται ραγδαία. Πρόσφατα το αεροδρόμιο Ergas (Τύμυμ) έχει επίσης μεταφερθεί στο τουρκικό κεφάλαιο. Οι διαδικασίες ιδιωτικοποιήσεων του ηλεκτρισμού και της τηλεφωνίας προχωρούν γρήγορα. Είναι, επίσης, σαφές ότι η Μόρφου έχει καθοριστεί από την Τουρκία ως νέος στόχος για επενδύσεις. Οι πληροφορίες για έργα, όπως η κατασκευή δρόμων, τουριστικών περιοχών και λιμανιών, γνωστοποιούνται στο κοινό. Ως εκ τούτου, περιορίζονται το ζήτημα του εποικισμού στην αλλαγή της δημογραφικής δομής και περιορίζοντας το θέμα της δημογραφικής δομής σε αυτό των εποίκων στο νησί διαστρεβλώνει την όλη εικόνα. Λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες αυτές, χρειαζόμαστε μια γρήγορη διαδικασία που θα οδηγήσει σε λύση. Πρέπει να λαμβάνονται υπόψη άλλες εμπειρίες από τον κόσμο σχετικά με τη διαδικασία των διαπραγματεύσεων και τα επακόλουθα της. Η Βόρεια Ιρλανδία παρέχει μία βάση πάνω στην οποία μπορούμε να εργαστούμε.

Για ένα τέτοιο μοντέλο, μια συμφωνία-

πλαίσιο που καλύπτει τα θέματα που έχουν ήδη συμφωνηθεί μπορεί να είναι μια καλή αρχή. Επιπλέον, τα αδιέξοδα μπορεί να επιλυθούν υπό την προϋπόθεση ότι αυτή η συμφωνία-πλαίσιο προβλέπει τη σύσταση εκτελεστικού σώματος το οποίο θα ασχολείται με θέματα σύμφωνα με ένα συμφωνημένο χρονοδιάγραμμα. Η διαδικασία αυτή θα πρέπει να υποστηριχθεί και να ενισχυθεί με μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης, όπως η αποχώρηση στρατευμάτων, η μερική αποστρατιωτικοποίηση, η επιστροφή των Βαρωσίων και της Μόρφου και η επιτρέπει η επανεγκατάσταση στις πόλεις αυτές.

Θα πρέπει να ληφθούν μέτρα κατά την κάρτηση αυτού του εκτελεστικού σώματος που θα επιτρέψουν στη φωνή των γυναικών και των νέων, που έχουν απαράδεκτα και αδικαιολόγητα αποκλειστεί από τη διαδικασία των διαπραγματεύσεων, ν' ακουστεί στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Αυτή η συμπεριληψη θα επιτρέψει τη διαμόρφωση της μελλοντικής λύσης μαζί με τις εμπειρίες των γυναικών και των νέων, καθώς επίσης θα προσθέσει δυναμισμό στη διαδικασία των διαπραγματεύσεων.

Η ώρα για λύση είναι τώρα, πρέπει να κάνουμε ένα βήμα μπροστά, αλλιώς αύριο θα είναι πολύ αργά!

Ο κ. Μουράτ Καναταί είναι μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του τ/Κ Κόμματος Νέα Κύπρος (ΥΚΠ)

USA is attractive this winter	
New York	€ 689
Washington	€ 677
Boston	€ 702
Chicago	€ 787
Toronto	€ 748
Montreal	€ 748

Return Fares - Taxes included

Many more offers on www.klm.com.cy

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Για τον κ. Νίκο Αναστασιάδη

Στις δημοσκοπήσεις ο Νίκος Αναστασιάδης προηγείται με μεγάλη διαφορά των άλλων υποψηφίων, πράγμα που δεν βασίζεται σε καμία λογική. Ο Νίκος Αναστασιάδης είναι μέγας κομματάρχης, αλλά ακατάλληλος για Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Σε μια έκρηξη θυμού, επειδή ο λαός απέρριψε το Σχέδιο Ανάν, που εκείνος υποστήριξε, κατήγγειλε την κυβέρνηση Τάσος Παπαδόπουλου στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για δήθεν παρεμπόδιση του ίδιου και άλλων υποψηφίων του ΝΑΙ να διαφύγουν τον λαό. Παλαιότερα, σε μία άλλη έκρηξη θυμού, επειδή δημοσκοπήσεις του ΡΙΚ για τη δημοτικότητα των πολιτικών αρχηγών τον έφεραν σε δεύτερο τελευταίο, απαίτησε την παύση του Διοικητικού Συμβουλίου, αν και πρόεδρος σ' αυτό ήταν ο συναγεμικός Αντώνης Δράκος.

Ενώ ήταν θιασώτης της χαλαρής Διζωνικής Ομοσπονδίας, απαντήθηκε και αυτήν και άλλες παλαιότερες θέσεις του επί του Κυπριακού, για να κερδίσει την υποστήριξη του ΔΗΚΟ και του ΕΥΡΩΚΟ και να αναρριχηθεί

ευκολότερα στην εξουσία. Ο Αναστασιάδης και οι λοιποί συναγεμικοί βουλευτές στο παρελθόν υιοθέτησαν πρόταση του Πρόδρου Προδρόμου να επενδυθούν στο ΧΑΚ τα χρήματα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Επίσης, εισηγήθηκαν να διαθεθεί η κυβέρνηση Κληρίδη 100.000.000 λίρες, για να ανακόψει την κατακλίση των μετοχών. Ευτυχώς, τ' άλλα κόμματα εναντιώθηκαν και αποτράπηκε μια οικονομική συμφωνία. Στο τέλος της δεκαετίας η οδός της Κληρίδη το δημοσιονομικό έλλειμμα από 3% του ΑΕΠ, που είναι το ανώτατο επιτρεπτό από τους δείκτες του Μάστριχτ όριο, εκτινάχθηκε στο 6%, ενώ το εξωτερικό χρέος ξεπεράσε το επιτρεπτό όριο του 60%. Χρειάστηκε ν' αναλάβει την προ-

εδρία άνθρωπος που κουμάνταρε, ο Τάσος Παπαδόπουλος, για να μετατραπεί το έλλειμμα σε πλεόνασμα και να πέσει το χρέος κάτω του 60%. Το μέγα αυτό κατόρθωμα ο Συναγεμισμός, αντί να το αναγνωρίσει, το εφρανεύθηκε αποκαλώντας το «κομμάκι του Παπαδόπουλου».

Ο Αναστασιάδης χωρίς ντροπή απέδωσε τιμή στο πραξικόπημα που κατέστρεψε την Κύπρο, τελώντας τα αποκαλυπτικά προτομιά πραξικοπήματα. Επί Κληρίδη το κόμμα του Αναστασιάδη συστηματοποίησε το ρουσφέτι με τη λειτουργία «γραφείου εξυπηρέτησης πολιτών». Υπάρχει φόβος, αν εκλεγεί ο Αναστασιάδης, το ρουσφέτι να γινώσκει νέα άνθηση.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΑΓΛΑΝΤΖΙΑ

ΓΝΩΜΕΣ - ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Πιστά στην παράδοση που ακολουθεί εδώ και δεκαετίες, η «Κ» φιλοξενεί άρθρα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν δημοσιευτεί σε άλλα έντυπα. Θερμή παράκληση προς τους αρθρογράφους μας να αποφεύγουν τα μεγάλα κείμενα. Άρθρα να αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση info@kathimerini.com.cy

Θερμή παράκληση προς τους επιστολογράφους μας να περιορίζουν το κείμενο στις 350 λέξεις. Ανώνυμες επιστολές δεν θα δημοσιεύονται. Επιστολές να αποστέλλονται στην πλ. διεύθυνση info@kathimerini.com.cy

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Τρία σ' ένα

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΗΛΙΑΔΗ

Λέξεις και φράσεις μάς συνοδεύουν μια ζωή, μας καθορίζουν και μας κυβερνούν. Ασύλληπτη η δύναμή τους. Κάθε εποχή με τις λέξεις, αλλά και κάθε γεγονός με μια λέξη ή μια φράση. Άλλες μικρές και άλλες μεγάλης διάρκειας.

«Στη σημερινή κρίσιμη φάση που διέρχεται η Κύπρος...». Αν ανατρέξει κανείς τους τόμους των εφημερίδων, δεν θα βρει, τις τελευταίες 6 δεκαετίες, ούτε μια μέρα, που η φράση αυτή να μην αποτελεί τίτλο είδησης, εισαγωγή σε ανάλυση ή άρθρο.

Η λέξη «καυτό» αντικατέστησε την καθαρευουσιάνικη «φλέγον», όχι μόνο λόγω καθιέρωσης της δημοτικής, αλλά γιατί το «φλέγον» δεν έχει τους ίδιους βαθμούς θερμοκρασίας με το «καυτό»!

Λέξεις, λέξεις πολλές, που ανατράφηκαν μαζί μας, που επώθησαν τόσες φορές, ώστε χάνουμε το νόημά τους. «Αζιποίηση του νέου πνεύματος... του νέου κλίματος... της Ευρώπης... της ευέλκτισ πολιτικής Χριστόφια... κυπριακής ιδιοκτησίας λύση... επανένωση του νησιού, όπου Έλληνες, Τούρκοι, Αρμένιοι, Μαρωνίτες, Λατίνοι θα ζουν ειρηνικά...». Και αναμάτρηται! Μέχρι που η «ευέλκτισ πολιτική Χριστόφια» οδήγησε σ' έναν πληθωρισμό νέων λέξεων, με τις οποίες θα ζήσουμε τα νέα χρόνια: «πρωτογενές πλεόνασμα», «ισοδύναμα», «διարθρωτικά προβλήματα», «φοροεπιβάρυνση», «εμποτικό πλαίσιο», «τοξικά ομόλογα», «δανειακή σύμβαση», «μνημόνιο, «τρώικα», «ιδεολογικές αγκυλώσεις», «στάση πληρωμών», «οριζόντιες αποκοπές», «κούρεμα», «κλιμακωτή συνεισφορά», «επιτοκικά κεφάλαια», «δανειολήπτες», «βαθιά κρίση»...

Οι λέξεις μάς κυβερνούν και δεν ξέρει κανείς αν οι λέξεις βγαίνουν από τις καταστάσεις ή οι καταστάσεις από τις λέξεις...

Όποτε τον βλέπω θέλω να φωνάξω «βοήθεια, βοήθεια», ένας επικίνδυνος βλάκας».

Αυτή την εποχή στην Κύπρο περνούμε μια έξαρση βλακείας, διότι πολλοί βλάκες ξεθάρρησαν και άρχισαν να μιλούν, να καλούνται σε τηλεοπτικές εκπομπές από άλλους βλάκες, να δίνουν συνεντεύξεις, να έχουν άποψη. Όταν λέω πολλές φορές ότι ο τάδε είναι η προσωποποίηση της βλακείας, με ρωτούν: «Πώς μπορείς να το αποδείξεις;». Δεν μπορεί!

Ρώτσησ έναν φίλο μου γενετιστή, αν υπάρχει μέθοδος, κάτι σαν τεστ εγκυμοσύνης, που να αποφαίνεται κατηγορηματικά για τη βλακεία κάποιου. Μου απάντησε «όχι» και αυτό το «όχι» του γενετιστή φίλου μου αποτελεί το σημαντικότερο ατού των βλακών από τη μια και από την άλλη είναι πολύ ουσιαστικό, γιατί δεν σου δίνει ποτέ την ικανοποίηση να πας να τους τριφείς στα μούτρα τα αποτελέσματα του τεστ, φωνάζοντάς τους: «Ορίστε, ρε κύριοι, η απόδειξη ότι είστε βλάκες».

Σταματά εδώ, γιατί, αν συνεχίσω, ίσως κατηγορηθώ για απόπειρα παρακαλώσεως της εξέλιξης της εποχής μας.

Και κάτι τελευταίο περί βλακών. Ένας βλάκας δεν μπορεί να προσποιηθεί τον έξυπνο -μόνο τον εξυπνό-βλάκα-, ενώ ένας έξυπνος μπορεί να κάνει τον βλάκα.

Όπως προσέξατε δεν ανέφερα ονόματα, λόγω φόβου μην κατηγορηθώ για αποκάλυψη... κρατικών μυστικών.

Κυβερνητικός αξιωματούχος μάς κάλεσε, μόλις πρόσφατα, να διαβάσουμε... Μαρξ!

Καμιά φορά, διαβάζοντας τις... μαρξιστικές ατασθαλίες της πλέριας και μονολιθικής διανόησης του ΑΚΕΛ, κάνας τιν σκέψη μίππος ο αιώνιστος γενεοφόρος γεγερθε εκ του τάφου του, για να τραβήξει τα αφτιά των Αελικών θεωρητικών, που τον κατακυρνανουν μεταβαθναιώς. Γιατί, κακά τα ψέματα, ο Μαρξ είναι μια οικονομική επιστήμη... που δεν καίει. Διδάσκειται στο Χάρβαρντ και σε όλα τα μεγάλα πανεπιστήμια του κόσμου και το «Κεφάλαιο» του κοσμεί τις βιβλιοθήκες όλων των καπιταλιστών.

Καρλ Μαρξ, λοιπόν! Ο Γερμανοεβραϊός οικονομολόγος, που πέθανε φτωχός και δυστυχισμένος, για να ζουν σαν βαρονέτοι κάποιοι αφ' υψηλού «προλετάριοι», που δεν μας επιτρέπουν να προφέρουμε ούτε καν το όνομά του, αλλά μας καλούν να τον μελετήσουμε.

Σήψη και διαφθορά: Η ένωσή μας με την Ελλάδα

Του ΚΩΣΤΑ ΙΣΑΝΝΟΥ

Διάρροια για τον πρόην βουλευτή που αμνήστεισε κεφάλαια, τα οποία είχε φυγαδεύσει στο εξωτερικό, για ν' αποφύγει την καταβολή φόρου και μ' έπασε ένα αίτημα αναγούλας. Δεν άντεξε όταν το αίτημα αυτό έγινε εντονότερο, καθώς άκουσα τον συγκεκριμένο πολιτικό να προσπαθεί να δικαιολογήσει τα αδικαιολόγητα και να ζητήσει τα ρέστα. Πού έχουμε φτάσει; Αναρωτήθηκα. Πόσο θράσος και αναίδεια μπορεί να αποκτήσει ένας άνθρωπος; Τι κοινωνία τέρας έχουμε δημιουργήσει; Γιατί δεν αντιδρούμε συλλογικά; Ο βάνουσος βιασμός της νομοσύνης μας δεν μπορεί να συνεχίζεται καθημερινά και μάλιστα από τους ίδιους ανθρώπους. Πρέπει επιτέλους κάπου να σταματήσει. Πρέπει κάπου ως κοινωνία να αντιδράσουμε.

Όμως, κοιτάξτε ξανά γύρω μου. Το φαινόμενο του εν λόγω πολιτικού όπως και κάθε άλλο πολιτικού σαν αυτόν δεν είναι τυχαίο. Είναι η ευθεία αντανάκλαση του ποιο είμαστε και πού έχουμε φτάσει, ως σύνολο. Οι διαφθαρμένοι πολιτικοί και δη βουλευτές, νυν και πρόην, σε μια Δημοκρατία, δεν είναι τίποτε άλλο παρά τα γνήσια και αυθεντικά προϊόντα μιας διεφθαρμένης κοινωνίας. Είναι τα αντιπροσωπευτικά δείγματα ενός των πολιτών που συνθέτουν και αποτελούν τη σημερινή κοινωνία ή, καλύτερα, την κοινωνία που η Κύπρος ήταν πάντα. Η μόνη διαφορά είναι ότι σήμερα υπάρχει μεγαλύτερη διαφάνεια και καλύτερη δημοσιογραφία που όλο και πιο συχνά αποφασίζει, ευτυχώς, να παίξει σωστά τον ρόλο της και να ρίξει φως στο σκοτάδι. Εκεί όπου η πολιτική και οικονομική ελίτ, αυτού του έρμου τόπου, έχει εθιστεί να διαβουλεύεται και να διαπλέκεται πάνω με πρώτο και κύριο γνώμονα το δικό της συμφέρον.

Η κατάσταση είναι άθλια. Ο γενικός γραμματέας της μεγαλύτερης συνδικαλιστικής οργάνωσης του Δημοσίου, σε κάθε συνάντησή με κάθε ευκαιρία τονίζει ότι στον τόπο αυτό υπάρχει και ανθεί η διαφθορά. Κανείς όμως δεν συγκαίνεται και κανενός το αφτί δεν ιδρώνει. Απλώς αναλωνόμαστε σε χαμπλού, ούτε καν σοβαρού ακαδημαϊκού, επιπέδου συζητήσεις με συ-

ζητήτες τους συνθήσει ύποπτους, όταν το θέμα δεν τους αφορά άμεσα, να κρίνουν, να επικρίνουν και να καταδικάζουν τους όμοιούς τους. Εκείνους με τους οποίους συναγελάζονται καθημερινά, για να προσφέρουν στους υπόλοιπους το, προς κατανάλωση των πρόβων, σύνθησε κουτόχορτο. Μέχρι που να κλείσουν τα μικρόφωνα, οι κάμερες, οι σταθμοί και τα φώτα για να γυρίσουν, μαζί με αυτούς που καταγορούσαν, στις γνώριμες πρακτικές που η βαθιά και ίσως αθεράπευτα πλέον αρρωστημένη κυπριακή κοινωνία αρέσκειται.

Οι επίτιμιοι της 1/11/2012 για τον πολιτικό που εκμεταλλεύτηκε το νόμο, που προώθησε και ψήφισε για ίδιο όφελος, δεν είναι τυχαίο γεγονός. Αντί ο συγκεκριμένος κύριος να αξιοποιήσει το ενδιαφέρον του για τα κοινά, τον ζήλο και την εξυμνίδα του για ν' ανεβάσει λίγο έστω τη στάθμη της κοινωνίας, το μόνο που σκέφτηκε ήταν πώς να βολέψει πρώτα τον εαυτό του, μετά τους παρατεκχόμενους και ενίοτε να κάνει και κάτι για το σύνολο. Οι προτεροϊότητες του, αν δεν ήταν αυτές από την αρχή, έγιναν έτσι στη θλιβερή του πορεία. Το Ζητούσα και το απαιτούσα μια καθόλου ανώριμη και άπληστη κοινωνία από ένα που προφανώς δεν είχε ούτε το ανόστημα, ούτε τις αντιστάσεις, ούτε τον προσωπικό πολιτισμό για να πράτξει κάτι καλύτερο. Αποφασίζω να ριχτεί ψυχική και σώματι στον βούρκο, φτάνει να είχε το ανάλογο οικονομικό ανταλλάγμα, δόξα και εξουσία.

Η ανάλυση και ο συλλογισμός για το πού έχουμε καταντήσει θα μπορούσε να συνεχίσει και να καλύτερη σελίδες ολόκληρες. Συντομεύω και το θέμα απλά. Έχουμε γίνει Ελλάδα σε μικρογραφία. Απόδειξη. Η μεγαλύτερη ίσως, με ένα τρόπο διαστραμμένο και ειρωνικό, η σημερινή μας κατάσταση. Είμαστε εξίσου τραγικοί, αλλά και θλιβεροί επαίτες της Ευρώπης, όπως αυτοί οι ομοϊαμοί τους. Λεφτά να μας δανεισθούν για να μην πεινάσουμε οι άλλοι μπορεί να έχουν. Πολιτισμό, όμως, καλλιέργεια, ηθική, αξίες, για να πάμε παρά κάτω, να γίνουμε καλύτεροι μπορούν να μας δώσουν; Αμφιβάλω!

Οι διεφθαρμένοι πολιτικοί, νυν και πρόην, σε μια Δημοκρατία, δεν είναι τίποτε άλλο παρά τα γνήσια και αυθεντικά προϊόντα μιας διεφθαρμένης κοινωνίας

Τα παραμύθια του Χριστόφια...

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Πολλά είναι τα υπονοούμενα που γράφονται σε διάφορες στήλες επώνυμης και μη, που ακούγονται σε πολιτικούς και οικονομικούς κύκλους ακόμη και σε κυβερνητικούς κύκλους, όλοι ο Πρόεδρος «τα 'χει παίξει». Ότι λίγο πολύ «δεν πάει καλά» με έμμεσες αναφορές «σε παρενέργειες από τα πολλά χάπια που παίρνει για τις παθολογικές του παθήσεις» κ.λπ. Ότι δηλαδή, εν ολίγοις (για το ποίμε κοιμιά), ο Πρόεδρος δεν είναι σε θέση να ατυλιμαβάνεται, όσο θα έπρεπε, πράγματα και καταστάσεις και να λαμβάνει αποφάσεις. Ότι τη μία λέει στους συνεργάτες του «πάμε αμέσως για Μνημόνιο» αλλά όταν το ξανασκεφτεί τους φωνάζει «άκυρο».

Δεν θα ασχοληθώ με το κατά πόσο ισχύουν ή όχι τα διάφορα που λέγονται. Ένα όμως είναι σίγουρο (το οποίο και ανατρέπει βασικά τις διάφορες φήμες). Ότι ο Δημήτρης Χριστόφιας μας δουλεύει όλους. Κανονικά. Και εμάς και τους Ευρωπαίους και τους Τρoικανούς.

Ο Δημήτρης Χριστόφιας, αν μπορεί, αν εξασφαλίσει δηλαδή τα λεφτά για τις ανάγκες των μισθών του κράτους έως και τον Μάρτιο του '13, δεν πρόκειται να υπογράψει Μνημόνιο (και μιας και λέμε για μισθούς εννημρώνουμε τους φίλους δημόσιους υπαλλήλους ότι, σύμφωνα με πληροφόρηση που έχει ο στήλη, τα λεφτά έχουν εξευθεθεί και για τους μισθούς του Δεκεμβρίου, καθώς και για ένα μεγάλο μέρος του 13ου, οπότε θεωρείται ότι δεν θα υπάρξει στάση πληρωμών σε μισθούς. Τουλάχιστον για το 2012).

Ο Πρόεδρος, λοιπόν, θα αποφύγει την υπογραφή Μνημονίου μέχρι τέλους. Στόχος του αυτός είναι. Και οι Γερμανοί στην πραγματικότητα τον έσωσαν. Διότι οι πρώτοι που έκαναν λόγο για Μνημόνιο «μετά τις εκλογές του Φεβρουαρίου» ήταν οι Γερμανοί και ο Σόιμπλε.

Αλλά πολιτικός ομιλούντες, και χωρίς να επιδιώκεται ποσώς ο «ανεγνωσμοποίησ» του Προέδρου για το σημαντικό μερίδιο των ευθυνών του για το σημείο στο οποίο έχουμε φθάσει, πρέπει να τοποθετηθεί ένα καίριο ερώτημα: Ποιος Πρόεδρος θα υπέγραφε το Μνημόνιο υπό αυτές τις συνθήκες; Υπάρχει στον πλανήτη τη πολιτικό τον, ο οποίος να έχει αποφασίσει ότι δεν θα επαναδικαικώσει, του οποίου η θητεία λήγει σε λιγότερο από 100 μέρες, και του οποίου η παράταξη δεν έχει πι-

Κανένα πολιτικό ον δεν θα υπέγραφε Μνημόνιο εφόσον:

1. Σε δύο μήνες λήγει η θητεία του.
2. Δεν επαναδικαικεί.
3. Το κόμμα του δεν έχει πιθανότητες να βρεθεί ξανά τώρα στην εξουσία

θανότητες να βρεθεί ξανά στην εξουσία με τις επικείμενες εκλογές, και να δεσμεύσει το κράτος σε μια δανειακή σύμβαση, της οποίας η κατάληξη είναι αμφιβόλου επιτυχίας; Υπάρχει πολιτικό ον, το οποίο θα αποδεχόταν να καταγραφεί στην πολιτική ιστορία του τόπου του, ως ο πολιτικός που έβαλε την Κύπρο στο Μνημόνιο; Κανένας. Εκτός κι αν δεν πρόκειται για πολιτικό αλλά για ερασιτέχνη της φακής στην πολιτική (επί της τελευταίας πρότασης δημιουργούντας διπτάμενες απόψεις ως προς το κατά πόσο θα υπογράψει ή όχι ο Πρόεδρος). Έχουμε πολύ κοντινό μας παράδειγμα. Την Ελλάδα. Ποιος θυμάται τη διακυβέρνηση Κωστάκη Καραμανλή; Αντίθετα, οι πάντες κατηγορούν τον ε-

tsangaris@kathimerini.com.cy

Σκοιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Ο Αντώνης Σαμαράς

Του ΜΙΧΑΗΛ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

Πώς τα φέρνει ο καιρός... Εκεί που η Ελλάδα δειχνει επιτέλους να παίρνει λίγο τα πάνω της, εδώ στην Κύπρο βυθίζομαστε στην καταχνιά και την αβεβαιότητα. Έχει καιρό που αισθανόμαι ότι χρωστάω έναν καλό λόγο στον Αντώνη Σαμαρά. Όχι μόνο επειδή δεν ήμουν φιλικά προσκείμενος προς το πρόσωπό του, αλλά και διότι αναγνωρίζω το τι έχει πετύχει μέχρι σήμερα ως πρωθυπουργός. Έχει ιδιαίτερη σημασία και για την Ελλάδα και για την Κύπρο να δούμε τι έγινε από τον Ιούνιο μέχρι σήμερα. Διότι τον Ιούνιο που ανέλαβε η νέα Ελληνική Κυβέρνηση, η Κύπρος συνειδητοποιήσει επιτέλους το τεράστιο οικονομικό της πρόβλημα και κάλεσε την Τρόικα για να τη βοηθήσει.

Η μεγάλη αλλαγή στην Ελλάδα έγινε από την ώρα που εμφανίστηκε πρωθυπουργός με συγκεκριμένο σχέδιο για το τι ήθελε να γίνει. Προπαντός με όρεξη για σκληρή δουλειά, κάτι που δεν χαρακτηρίζει τους προκατόχους του. Ο κ. Σαμαράς υπηρέτησε με τέρasia προσπάθεια τους εξή στόχους που προφανώς έθεσε για την πρώτη του περίοδο.

Πρώτον, να ανακτήσει η Ελλάδα αξιοπιστία διεθνώς, αποδεικνύοντας την αποφασιστικότητα να μην κρύβει άλλη μια φορά τα προβλήματα κάτω από το χαλί, αλλά να υλοποιεί τις συμφωνίες. Πετυχαίνοντας το αυτό, σταμάτησε οκεδόν ολοκληρωτικά η συζήτηση για έξοδο της Ελλάδας από το ευρώ. Δημιουργήθηκε έτσι κλίμα ασφάλειας και σταθερότητας, στοιχείο απαραίτητο για κάθε μορφής επενδυτική δραστηριότητα. Σταμάτησε δε η άτακτη έξοδος κεφαλαίων προς το εξωτερικό.

Η Ελλάδα πετυχαίνει σήμερα τόσο την επιμηκνση, όσο και την άμεση εκταμίευση πολλών μεγαλύτερης δόσης. Όσο και αν το νέο Μνημόνιο είναι ασφαλώς χειρότερο από εκείνο που αναμενόταν, εντούτοις, το κλίμα που δημιουργείται, σε συνδυασμό με τα χρήματα που θα μπουν επιτελόμεν στην διψασμένη ελληνική αγορά με το κράτος να ξεχρεώνει τα χρωστούμενα του προς τις επιχειρήσεις, προκαλούν αισιοδοξία ότι το πράγμα αλλάζει.

Με λίγα λόγια, ο κ. Σαμαράς πέτυχε τη δημιουργία κλίματος ασφάλειας, την ανάκτηση αξιοπιστίας, το να πάρει η χώρα ανάσα και να εξασφαλίσει κάποια ρευστότητα για να κινήσει η αγορά. Μπήκε η βάση για να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις επανεκκίνησης της οικο-

νομίας. Δόθηκε, μάλιστα, και το σύνθημα της επανεκκίνησης με την ανακίνωση των συμφωνιών με Hewlett-Packard και Unilever, αμέσως μετά το Eurogroup. Δύο παγκόσμια μεγαλύτερα μεταφέρουν σοβαρό μέρος των περιφερειακών δραστηριοτήτων τους στη χώρα, στέλνοντας το μήνυμα στο εξωτερικό και το εσωτερικό ότι η Ελλάδα, αντί μια χαμένη και επικίνδυνη υπόθεση, αρχίζει να γίνεται ενδιαφέρων επενδυτικός προορισμός.

Ασφαλώς και τα πράγματα για τον ελληνικό λαό δεν είναι ρόδινα. Κάθε άλλο. Κόσμος πεινάει, οι νέοι δίνουν ένα δραματικό αγώνα στοιχειώδους επιβίωσης, το βιοτικό επίπεδο του μέσου Έλληνα πολίτη καταρρέει. Όσο και αν ακούγεται κινικό όμως, αυτά θα γίνοντουσαν ούτως ή άλλως, από την ώρα που η χώρα είτε θα έμπαινε στο Μνημόνιο είτε θα χρεοκοπούσε. Το θέμα σε αυτές τις περιπτώσεις δεν είναι αν θα πονέσει και πόσο, αλλά μέχρι πότε θα πονάς και πώς θα το αντιστρέψεις. Το ζήτημα είναι το χρονικό ορόσημο που θ' αγωνιζόσαι να φτάσεις, πιστεύοντας ότι εκεί θα ανατείλουν καλύτερες μέρες. Ο κ. Σαμαράς, αφότου πέτυχε τους πρώτους 5 στόχους του τόλμνε να το θέσει, με την αναφορά ότι στο τέλος του 2013 αρχίζει η ανάκαμψη. Στέλνοντας το μήνυμα στον ελληνικό λαό να σφίξει τα δόντια για ένα χρόνο ακόμη, αλλά με την απτή προοπτική των θετικών εξελίξεων αυτή τη φορά.

Στην Κύπρο την ίδια ώρα στρατηγική δεν υπάρχει. Η αξιοπιστία μας είναι στα πατάματα με το Προεδρικό να αντιμάχεται τον υπουργό Σιαρλή, τον Δημητριάδη, τις τράπεζες, την Τρόικα. Η ρευστότητα είναι στο μηδέν και η ανακεφαλαίωση των τραπεζών παραπέμπεται για το 2014! Όχι μόνο το ορόσημο της ανάκαμψης αγνοείται, αλλά η πιθανότητα να μείνουμε στην αβεβαιότητα άλλους ενάνα μήνες, ενσπείρει τον πανικό και η κλεισιμότητα τραπεζών, επιχειρήσεων και άλλων δεκάδων χιλιάδων ανέργων. Το κυριότερο, η Ελλάδα ο ηγέτης να δίνει το σύνθημα ότι είναι ώρα να ορκώσουμε μανίκια και να πάσουμε δουλειά και πάλι κρύβεται.

Έκοντας μοναδικό στόχο να μετακυλίσει ξανά τις ευθύνες του αλλού, αλλά και πλήρη επίγνωση της ζημιάς που προκαλεί αυτή τη φορά.

www.sophocleous.info

Σκοιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Δεν είναι μία εκλογή. Είναι μία γενιά...

Του ΕΥΤΥΧΗ ΒΑΡΔΟΥΛΑΚΗ

Ποτέ κανένας Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν είχε φτάσει σε τέτοια σημεία αξιολόγησης όπως αυτά που βρίσκεται σήμερα ο κ. Χριστόφιας. Τα ποσοστά αξιολόγησης της θητείας του (ακόμα και στον χώρο της Αριστεράς) είναι τα πιο χαμηλά που είχε ποτέ απερχόμενος Πρόεδρος, σε σημείο που κινδυνεύουν να τον καταστήσουν παράδειγμα αποτυχημένων διακυβερνήσεων. Όλοι οι πρόην Πρόεδροι, ακόμα και μετά τις πτήσεις έφυγαν διαθέτοντας ένα προσωπικό και θεσμικό κύρος. Ουδείς δε εξ αυτών αποτέλεσε πολιτικό βαρίδι για τον χώρο του. Αντιθέτως, ο κ. Χριστόφιας φεύγει από την προεδρία έχοντας υπηρέτησει την υστεροφημία του με τον χειρότερο δυνατό τρόπο.

Ο απερχόμενος Πρόεδρος με τις επιλογές του τον τελευταίο ενάμιστο χρόνο της θητείας του πάει να ακυρώσει όλα όσα ο ίδιος πέτυχε να προηγουμένα χρόνια. Από εκεί που ήταν ο ηγέτης που έσπασε το «άβατο» του ΑΚΕΛ στην Προεδρία, πάει να γίνει ο άνθρωπος που θα στιγματίσει σε μακροχρόνια βάση την «κυβερνησιμότητα» του κόμματος.

Ο μύθος που επί 10ετίες έχτιζε το ΑΚΕΛ ότι αποτελεί ένα πραγματιστικό και ρεαλιστικό κόμμα, αποδομείται από τον τρόπο που σήμερα διαχειρίστηκε όχι μόνο τις ερχόμενες εκλογές, αλλά κυρίως την οικονομική κρίση.

Για να σπθθούν οι συμμαχίες με τα κόμματα του μεσαίου χώρου εδώ και 15 περίπου χρόνια επέτρεψαν στο ΑΚΕΛ να έχει βαρύνοντα λόγο στην πολιτική ζωή, θα χρειαστεί, επίσης, μεγάλη προσπάθεια για φυσικά αντίστοιχες σημασίας βάση από τους αντιπ-

λους του. Εξάλλου, αυτοί δεν χρειάστηκαν να κάνουν πολλά. Στην αγκαλιά του ΔΗΣΥ τους έστειλε ο ΆΚΕΛ. Ο ΔΗΣΥ το μόνο που χρειάστηκε να κάνει ήταν να έχει στρατηγικό και καθαρό το σαλόνι υποδοχής...

Η ηγεσία του ΑΚΕΛ βρέθηκε ανέντοιμη να διαχειριστεί τη μεγάλη επιτυχία στην ιστορία του κόμματος, την κατάκτηση της Προεδρίας της Δημοκρατίας.

Η εκλογή Χριστόφια, αντί να ωρμιάσει το ΑΚΕΛ, θόλωσε την κρίση του. Σε όλα τα επίπεδα. Μέσα σε λίγους μήνες διαλύθηκε η συνεργασία με την ΕΔΕΚ. Στα μέσα της θητείας διαλύθηκε η συνεργασία με το ΔΗΚΟ. Ο ανασχηματισμός που έγινε δεν είχε χαρακτηριστικά διατηρησιμότητας, αλλά εσωτερικής συσπείρωσης. Ο κ. Χριστόφιας ως Πρόεδρος αντί να αναζητά νέους συμμάχους έκανε παλιούς. Μέχρι που έφτασε στο σημείο να μην έχει κανέναν. Και τότε άρχισε η δημοσκοπική καταρρέα που τον κατέστρεψε μη-εκλέξιμο.

Ακόμα και τότε όμως, αντί να κάνει το αυτονόητο, έκανε το ακατανόητο!

Αντί να πάρει πρωτοβουλίες που θα ανέτρεπαν το τοπίο επέλεξε ένα δρόμο χωρίς λογική. Αντί να σπριζέει ένα πρόσωπο εκτός ΑΚΕΛ, με στόχο να βγει ο ίδιος από το κάμερα διαχειρίστηκε όχι μόνο τις ερχόμενες εκλογές, αλλά κυρίως την οικονομική κρίση.

Όλα αυτά, βέβαια, μικρή σημασία θα είχαν, καθώς δεν αφορούν την κοινή γνώμη, αλλά μόνο

όσους ασχολούνται με τις πολιτικές αναλύσεις και τις προοπτικές του ΑΚΕΛ.

Το τραγικότερο όλων είναι η διαχείριση της οικονομικής κρίσης. Η εικόνα ενός Προέδρου ο οποίος στη λήξη της θητείας του αρνείται να πάρει αποφάσεις και να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων είναι καταστροφική για την υστεροφημία του κ. Χριστόφια.

Ακόμα και αν οι πολίτες δεν είναι βέβαιοι αν το δικίο του έχει ο κ. Χριστόφιας ή ο κ. Σαρλή με τον κ. Δημητριάδη, αυτό που βέλπουν είναι μια κυβέρνηση υπό παράλυση. Δικονομία μεταξύ Προέδρου από τη μια και υπουργού Οικονομικών με διοικητή Κεντρικής τράπεζας από την άλλη. Βλέπουν αναβλητικότητα, αναποφασιστικότητα, ανυπαρξία, συνεχείς αποτυχίες στη λήψη του περιβάλλοντος διακυβέρνησης. Βλέπουν έναν Πρόεδρο που προσπαθεί να διαχειριστεί τον χρόνο και όχι την κρίση.

Κανείς—ειδικά ο υπογράφων τη στήλη—δεν βανοείται να υποδείξει στον πρόεδρο, εν είδει αυθεντίας, τι θα πράξει. Όμως όλοι, απλά από τον εκδότη Προέδρο να δράσει. Όχι να επιδιδαίται σε παιχνίδια τακτικής αφήνοντας παράλυτη την οικονομία της χώρας επί τόσους μήνες.

Όλα τα παραπάνω κάνουν ανυπολόγιστη ζημιά πρωτίστως στη χώρα, αλλά δευτερευόντως σε όσους διαχειρίστηκαν τις τύχες της όλο αυτό το διάστημα. Το ΑΚΕΛ και τον κ. Χριστόφια. Και η ζημιά που παθαίνουν δεν αφορά μόνο μία εκλογή. Αφορά μια πολιτική γενιά.

Σύμβουλος στρατηγικής και επικοινωνίας vardoulakis@stratego.gr

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Η σιωπηλή γενιά του Πολυτεχνείου

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Η «γενιά του Πολυτεχνείου» έχει γίνει αντικείμενο μυριάδων συζητήσεων και αναλύσεων. Δεν υπάρχει όμως μία «γενιά του Πολυτεχνείου» αλλά πολλές.

Υπάρχουν πρώτα απ' όλα, πέρα από τους νεκρούς, οι εκατοντάδες άνθρωποι οι οποίοι βασανίστηκαν απάνθρωπα, φυλακίστηκαν και υπέφεραν χωρίς ποτέ να το βλένουν στο... βιογραφικό τους. Πρόκειται για ανθρώπους που προκαλούν θαυμασμό με τη σερνόμενα και το ήθος τους. Δεν θα τους ακούσεις ποτέ να μιλάνε οι ίδιοι για το πόσο ξύλο έφαγαν και τι πέρασαν. Είναι διάσπαρτοι μέσα στην ελληνική κοινωνία και όταν τους γνωρίζεις, καταλαβαίνεις πόσο διαφορετικά θα ήταν η εξέλιξη της πατρίδας μας αν είχαν παίξει αυτοί τον πρωτεύοντα ρόλο μετά το 1974. Είναι καλοί δάσκαλοι, γιατροί, αρχιτέκτονες, επιστήμονες εδώ και έξω. Και βεβαίως είναι άνθρωποι παθιασμένοι με την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη μάχη κατά του ρατσισμού, την απέχθεια προς τη διαπλοκή και τη διαφθορά. Αυτούς πονάει περισσότερο από κάθε άλλον, αυτό που συμβαίνει σήμερα στα ελληνικά πανεπιστήμια με τα οργανωμένα μπουλούκια και τους ροπαλοφόρους που επιβάλλουν τη δική τους δικτατορία. Τους πονάει γιατί προφανώς δεν βασανίστηκαν και δεν πάλεψαν για να επικρατήσει αυτό το χάλι.

Μία άλλη «γενιά του Πολυτεχνείου» εξαργύρωσε την εμπειρία της για να «μπει στα κόλπα». Μιλάμε για τους ανθρώπους που μπήκαν στον σκληρό πυρήνα της εξουσίας και του πλούτου χωρίς κανένα διαταγικό και με περίσσιο κυνισμό. Γι' αυτούς το Πολυτεχνείο ήταν το άλλοθι για να μπουν στα ΑΕΙ χωρίς κανένα απολύτως προσόν, επιβάλλοντας μια νέα ιεραρχία «καρναβάνων», που έβλεπαν τη διδασκαλία ως μία ακόμη θέση στο Δημόσιο. Πολλοί εξ αυτών πρωταγωνίστησαν στο ξεφρενοπάρι με τις κοινοτικές επιδοτήσεις, τη διαφθορά στο Δημόσιο και τις

κρατικοδίαιτες επικειρήσεις-φούσκες. Δεν σήκωσαν και πολλές κουβέντες όταν κάποιος τους έκανε κριτική για την έλλειψη αρχών και ήθους. «Ξέρεις, ρε, τι έχω περάσει εγώ;» ήταν μια κλασική απάντηση, η οποία συνοδεύεται συνήθως από διάφορες ιστορίες και κατέληγε με το «ξέρεις τι έκαναν οι άλλοι πριν έλθουμε εμείς στα πράγματα».

Υπάρχει, όμως, και μια τρίτη, διακριτή κατηγορία ανθρώπων, που κόλλησαν στο 1974. Μιλάμε συνεχώς για εκείνη την περίοδο, δεν έχουν αλλάξει σε τίποτα την ιδεολογία και κοσμοθεωρησή τους. Είναι άνθρωποι αφοσιωμένοι στον στόχο τους και οι οποίοι ζούσαν σε διάφορους κλειστούς μικρόκοσμούς. Μιλούσαν για την πτώση της χούντας και την αποκατάσταση της δημοκρατίας σαν μια χαμένη ευκαιρία για την άνοδο της Αριστεράς στην εξουσία. Θυμίζονταν τους ακόμη παλαιότερους, που ανέλυναν επί δεκαετίες τη «χαμένη ευκαιρία» του Δεκέμβρη του 1944. Με αυτούς τους ανθρώπους δεν μπορείς να θυμώσεις ούτε να τους παρεξηγήσεις, τουλάχιστον εκείνους που δεν συμβίβασαν την ιδεολογική καθαρότητα με τα «κόλπα»... Εκαναν, βέβαια, ό,τι μπορούσαν για την ιδεολογική επικράτηση της Αριστεράς, όπως εκείνοι την εννοούσαν, σε κρίσιμους τομείς της κοινωνίας.

Ξαναγυρίζω όμως εκεί απ' ό,τι πονάει, η «κολλημένη» γενιά περιμένει τώρα την ιστορική της ευκαιρία. Η γενιά που ταυτίστηκε με τα «κόλπα» μετράει προεκτικά τι τη συμφέρει και μάλλον θέλει τη δραχμή και τα «κλειστά παράθυρα». Αναγνώριση, όμως, της χώρας χωρίς την ώριμη Κεντροαριστερά, χωρίς τη γενιά της δημιουργίας πέρα από κόμματα, δεν υπάρχει. Δεν φτάνει η μάχη που δίνουν αυτοί οι άνθρωποι στα πανεπιστήμια για να μείνουν ανοικτά, κυριολεκτικά και μεταφορικά. Πρέπει να μιλήσουν, όπου και αν βρίσκονται, και να μπουν στο καμίνι της πολιτικής και του δημοσίου διαλόγου πριν να είναι αργά...

Η ελληνική ιδιομορφία

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΩΡΔΑΝΙΑΝ**

Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, πρωτίστως η κυβέρνηση, έχει οδηγηθεί σε πλήρες αδιέξοδο. Ανεξαρτήτως της ορθότητας της βασικής επιλογής για την αντιμετώπιση του δημοσιονομικού προβλήματος της χώρας και την αναδιάρθρωση της οικονομίας, η οποία ελληνική κυβέρνηση όφειλε να ενεργήσει με τρόπο ριζοσπαστικό, επαναστατικό.

Θεωρητικά εύκολα συμφωνεί κανείς με την ως άνω διαπίστωση. Αλλά στην πράξη, ενέργεια της μορφής αυτής είναι ανεφικτα

Στην Ελλάδα η ριζοσπαστικοποίηση των πολιτών μεθοδεύεται από μια ολιγαρχία, που προωθούσε τα εφήμερα συμφέροντά της

σε πρακτικό επίπεδο εάν δεν υπάρχει κοινωνική ομάδα συμφερόντων που να προσβλέπει σε μία τέτοια αλλαγή.

Η παραμονή της Ελλάδας στη Ζώνη του Ευρώ έχει την υποστήριξη της πλειοψηφίας των πολιτών, τουλάχιστον μέχρι στιγμής. Αλλά η υποστήριξη αυτή είναι εν πολλοίς παθητική. Προκύπτει από τον φόβο του αγνώστου, την αγωνία διακοπής καταβολής μισθών και συντάξεων.

Από την άλλη πλευρά ο επιχειρηματικός κόσμος είναι διαιρεμένος, διότι η μείωση της αγοραστικής δυνατότητας των πολιτών, η έλλειψη ρευστότητας στην αγορά, είχαν ως αποτέλεσμα το κλείσιμο πολλών μικρών επιχειρήσεων. Ενώ η προώθηση μεταρρυθμίσεων στο ανώτερο οικονομικό κατεστημένο θα αναιρέσει τις «προνομιακές σχέσεις», που έχουν διαμορφωθεί υπό συνθήκες αδιαφάνειας και διαρκούς συναλλαγής.

Τέλος, οι πάσης φύσεως θεωρητικοί υποστηρικτές του εκσυγχρονισμού διεκτραγωδούν με τρόπο απαξιωτικό την ελληνική κοινωνία ως απροσάρμοστη ως προς τα ευρωπαϊκά ιοχύνου,

δημιουργώντας προϋποθέσεις διασισμού.

Ιστορικά επίσης προσπάθειες εκσυγχρονισμού στη χώρα μας συνδύαζαν με έξαρση της διαφθοράς. Η τελευταία κυβέρνηση του Ελευθερίου Βενιζέλου καταρρέυσε κάτω από τη γενική κατακραυγή «έξω οι κλέφτες», ενώ οι ευρωπαϊστές της κυβέρνησής του κ. Κώστα Σημίτη συνδέθηκαν με τη διαπλοκή.

Πέραν τούτου η εκ των άνω επιβολή λύσεων επαναστατικών προϋποθέτει την ύπαρξη μιας κάποιας παραδόσεως, που δεν διαθέτει η Ελλάς και όχι μόνον. Παράδοση θεσμοθετήσεως επαναστατικών λύσεων εκ των άνω διαθέτει πρωτίστως η Μεγάλη Βρετανία, όπου μια ανερχόμενη τάξη επιβάλλει ριζοσπαστικές αλλαγές άλλοτε στον μονάρχη και άλλοτε στην κοινωνία.

Αυτό συνέβη με τη Magna Charta, που επέβαλαν οι βαρώνοι στον Ιωάννη τον Ακτιμόνα, με την Ενδοξη Επανάσταση των Ουίγων, που επέβαλαν τη δυναστεία του Αννοβέρου και εξεδίωξαν τους Στιούαρτ, και τέλος με τη Μάργκαρετ Θάτσερ που συνέντρησε το συνδικαλιστικό και το παλιό επιχειρηματικό κατεστημένο. Σε όλες τις περιπτώσεις υπήρχε πάντα μία τάξη ανερχόμενη, με διακριτά συμφέροντα, επέβαλε τις αλλαγές, δημιουργώντας νέα δυναμική, που για μεγάλο χρονικό διάστημα είχε ευεργετικά αποτελέσματα, δίχως να υπονομεύονται οι βασικές συνηταγμένες του καθεστώτος.

Αντίθετα στην Ελλάδα η ριζοσπαστικοποίηση των πολιτών μεθοδεύεται από μια ολιγαρχία, που προωθούσε τα εφήμερα συμφέροντά της και ως εκ τούτου η δυναμική ήταν μικράς διάρκειας, διότι απλοστάσια ουδέποτε διαμορφώθηκε κατεστημένο με αιώνια αποστολή και με συνειδητή δικαιωμάτων αλλά και υποκρέωσεων. Χώρα αυτοδημιουργήσαντην Ελλάδα υφίσταται τις συνέπειες αυτής της ιδιομορφίας. Εχει κανείς την αίσθηση ότι το πολιτικό σύστημα απλά σκιαμαχεί για μια φορά ακόμη, έω ότου οδηγηθεί στην οριστική κατάρρευση του.

Η διένεξη του Ισραήλ με τη Χαμάς στη Γάζα πολλαπλασιάζει τους κινδύνους σε μια περιοχή που ήδη είχε αποσταθεροποιηθεί. Ήταν προφανές ότι η κλιμάκωση των επιθέσεων Παλαιστινίων με πυραύλους από τη Λωρίδα της Γάζας τον τελευταίο μήνα θα οδηγούσε σε δυναμική αντίδραση από την ισραηλινή πλευρά, αλλά οι σημερινές εκδηλώσεις δεν είναι όπως πριν. Ο ξεσηκωμός των αραβικών κρατών έχει αλλάξει ριζικά τον γεωπολιτικό χάρτη της Μέσης Ανατολής, ανατρέποντας καθεστώτα και συσχετισμούς δεκαετιών. Μακροπρόθεσμα, η τελευταία έκθεση της Διεθνούς Επιτροπής Ενέργειας (IEA) σημειώνει ότι γύρω στο 2030 οι ΗΠΑ θα είναι εξαγωγείς πετρελαίου – δηλαδή, δεν θα βασίζονται πια στη Μέση Ανατολή, με ό,τι αυτό σημαίνει για την περιοχή. Με άλλα λόγια, οι ανατροπές και η αναζήτηση νέων ισορροπιών μόλις άρχισαν.

Εδώ και καιρό το Ισραήλ ανησυχεί για την προσπάθεια του Ιράν να αποκτήσει πυρηνικά όπλα και πιέζει τις ΗΠΑ να δραστηριοποιηθούν εναντίον της Τεχεράνης. Εάν η κλιμάκωση της αντιπαράθεσης με τη Χαμάς στη Γάζα ήταν μια προσπάθεια να κλείσει μια πληγή πριν το Τελ Αβίβ αναλάβει μονομερή δράση εναντίον της Τεχεράνης, ίσως δεν περιμένα τον τόσο δυναμική αντίδραση. Ίσως, επίσης, δεν

λογόριασε ότι η Χαμάς έστεινε μια παγίδα. Οι πυραύλοι που έπεσαν κοντά στο Τελ Αβίβ και την Ιερουσαλήμ προκτές απέδειξαν ότι τα όπλα της Χαμάς (και μικρότερων οργανώσεων) έχουν αναβαθμιστεί. Την Παρασκευή μόνο, 190 πυραύλοι έπεσαν στο Ισραήλ, σύμφωνα με την εφημερίδα Haaretz. Η αναβαθμισμένη επιχειρησιακή ικανότητα, καθώς και η αυξημένη υποστήριξη της Χαμάς από χώρες της περιοχής αλλάζουν τη δεδομένη της διένεξης και αυξάνουν τους κινδύνους για το Ισραήλ.

Μεταξύ των ισχυρότερων συμμάχων της Χαμάς σήμερα είναι η Τουρκία, η Αίγυπτος και το Κατάρ – όλες σύμμαχοι των ΗΠΑ, οι οποίες, πριν από τέσσερα χρόνια δεν θα συμμαχούσαν εναντίον του Ισραήλ. Εκτοτε, όμως, οι σχέσεις του Τελ Αβίβ με την Αγκυρα έχουν διαρραγεί, ενώ ο εμφύλιος πόλεμος που μαίνεται στη Συρία έχει δημιουργήσει νέες συμμαχίες και έχθρες – οι οποίες, και αυτές, βαίνουν σε βάρος του Ισραήλ. Στο πλευρό του προέδρου Μπασάρ Ασαντ στέκει πλέον μόνο το Ιράν. Το έδαφος της Συρίας έγινε πεδίο μάχης μεταξύ των φιλοίρων κυβερνητικών δυνάμεων και των ομάδων ανταρτών που υποστηρίζονται από τη Σαουδική Αραβία, την Τουρκία και το Κατάρ. Στις 23 Οκτωβρίου, ο ηγέτης του πλούσιου εμιράτου του Κατάρ έγινε

Και η σημασία της Ελλάδας και της Κύπρου στην τόσο παραγμένη περιοχή

ο πρώτος επίσημος επισκέπτης στη Γάζα αφότου αυτή ετέθη υπό τον έλεγχο της Χαμάς, ως «ανταμοιβή» για την απόφαση του ηγέτη της Χαμάς να εγκαταλείψει τη Δαμασκό, να μετακινηθεί στο Κατάρ, και να στραφεί εναντίον του Ασαντ. Οι επιθέσεις πυραύλων από τη Γάζα εναντίον του Ισραήλ ξεκίνησαν την επόμενη μέρα.

Στα σύνορά του, το Ισραήλ έχει πλέον, εκτός από τη φλεγόμενη Συρία, την Ιορδανία, όπου τις τελευταίες μέρες ξεσπούν ταραχές εναντίον του βασιλιά του Λιβάνου, που κλονίζεται από τη βία στη Συρία και όπου κυρίαρχη πολιτική δύναμη είναι η Χεζμπολάχ, η σιιτική οργάνωση-εκπρόσωπος του Ιράν· τη Γάζα και την Αίγυπτο. Η Αίγυπτος τρει ακόμη (όπως και η Ιορδανία) συμφωνία ειρήνης με το Ισραήλ, αλλά ο νέος πρόεδρος είναι μέλος της Μουσουλμανικής Αδελφότητας, η οποία ζητεί κατάρρευση της συμφωνίας. Η αναβάθμιση της Χαμάς δημιουργεί μεγάλη πίεση πάνω στην Παλαιστινιακή Αρχή του Μαχμούντ Αμπάς,

με αποτέλεσμα το Ισραήλ να μην μπορεί να περιμένει μεγαλύτερη διαλλακτικότητα από τη Δυτική Οχθη, την οποία ελέγχει η Π.Α.

Πιο πέρα, το Ιράν, παρότι κλονίζεται από τις οικονομικές κυρώσεις, εντείνει τις προσπάθειες εμπλουτισμού ουρανίου, σύμφωνα με μυστική αναφορά ελεγκτών του ΟΗΕ που το Reuters αποκάλυψε την Παρασκευή. Στην Τουρκία, η ηγεμονία του πρωθυπουργού Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν οδηγεί σε κλιμάκωση της έντασης μεταξύ του φιλοισλαμικού κόμματός του, αφενός, και δυνάμεων του παλιού, κοσμικού καθεστώτος και των Κούρδων, αφετέρου. Εντούτοις, οι σφοδρές, λεκτικές επιθέσεις του Ερντογάν εναντίον του Ισραήλ, και η στήριξη που παρέχει στη Χαμάς, τον έχουν καταστήσει de facto ηγέτη του μουσουλμανικού κόσμου της περιοχής και δεν θα διακινδυνεύσει να το χάσει δεικνώντας οποιαδήποτε διαλλακτικότητα προς το Ισραήλ.

Οι ισχυρότεροι «σύμμαχοι» του Ισραήλ σήμερα, πέρα από τις ΗΠΑ, ίσως είναι η Κίνα, η Ρωσία και άλλες οικονομικές δυνάμεις που επιθυμούν σταθερότητα. Ο χάρτης μαρτυρεί τη σημασία της Ελλάδας και της Κύπρου στην τόσο παραγμένη περιοχή. Θα χαράζουμε την αναγκαία στρατηγική για να είμαστε χρήσιμοι και κερδοσώμιοι;

ΤΡΙΤΗ ΓΝΩΜΗ

Η μεταπολίτευση ξεκινά πριν από το 1974

Του **Ν. Γ. ΞΥΛΑΚΗ**

Η πρωτοφανής κρίση που πλήττει την Ελλάδα, ακόμη και ενταγμένη στο διεθνές περιβάλλον κρίσης, καταδεικνύει εγκυρίες αδυναμίες και ασθένειες του πολιτικού συστήματος, του δημόσιου βίου, της παραγωγικής δομής. Σχεδόν όλοι κάνουν λόγο για το τέλος της μεταπολίτευσης: πολλοί μάλιστα σπεύδουν να εντοπίσουν όλες τις πηγές της κρίσης στη συγκεκριμένη ιστορική περίοδο και στις νοοτροπίες που αναπτύχθηκαν. Κάποιοι φτάνουν να υποστηρίζουν ότι όλη η μεταπολίτευση ήταν ένα τεράστιο και διαρκές σφάλμα: ο τρόπος με τον οποίο και πολιτεύθηκαν οι Έλληνες οδήγησε αναπόδραστα στην παρούσα καταστροφή.

Ήταν όλη η μεταπολίτευση ένα λάθος; Πήραμε τη ζωή μας λάθος; Υπάρχει καταφανής ανάγκη για αυτοκριτική και ανακάλυψη των όσων ζήσαμε μετά το 1974. Η ανάλυση και κατανόηση είναι το πρώτο βήμα για ανάκαμψη και υπέρβαση της κρίσης. Χρειάζεται όμως προσοχή: η σφοδρότητα των συμβαίωντων θωλώνει την κρίση – ο πόνος, η οργή, η κατάπληξη μπορεί να οδηγήσουν σε βιαστικά συμπεράσματα, σε ισοπεδωτικές κρίσεις, σε μαζικές απορρίψεις. Αναλόγως τα τερατώδη λάθη της μεταπολίτευσης μπορεί να οδηγηθούμε σε άλλα τερατώδη λάθη, αναλόγως μοιραία.

Ενα πρόβλημα σε αυτή τη σαρωτική κριτική της μεταπολίτευσης είναι η αυθαίρετη και αδιαφοροποίητη περιοδολόγηση: η πτώση της δικτατορίας είναι αναμφίβολα ένα πολιτικό ορόσημο, αλλά οι κοινωνικές και ιδεολογικές διεργασίες δεν ξεκίνησαν αιφνιδιαστικά το 1974 ούτε διακόπηκε όλη η ζωή το 1974. Πολλές κοινωνικές διεργασίες που είχαν αρχίσει στη δεκαετία του '60 έχασαν την ορμή τους με το στρατιωτικό πραξικόπημα της 21ης Απριλίου, αλλά δεν εξαφανίστηκαν: άλλαξαν κοίτη και δυναμική. Εξάλλου, μέσα στην επαίσχυντη εμφανίζονται καινοφανείς συμπεριφορές, αναδύονται νέες κοινωνικές ομάδες εννοούμενες, αρχίζουν να επιπεδώνονται νέες τάσεις καταναλωτισμού και διασκεδάσεως. Η χώρα μπορεί να υπέφερε από έλλειψη πολιτικών ελευθεριών, αλλά δεν ήταν στεγανά στα μηνύματα της διεθνοποιημένης πολι-

Το ΠΑΣΟΚ, συγκροτούμενο γύρω από τη χαρισματική και ριζοκινδυνή προσωπικότητα του αρχηγού του Ανδρέα Παπανδρέου, έδωσε όνομα, πρόσωπο και χώρο στο μικρομεσαίο πλήθος (φωτ. Πάτρα, 1981).

κοιλούρας, ούτε καν στο πνεύμα αμφισβήτησης του Μάη '68 και των χιπς.

Υπό αυτή την έννοια, πολιτισμικά και κοινωνικά η «καμένη άνοιξη» του '60 προβάλλει μέσα στην επταετία 1967-74: τα λαϊκά-εργατικά στρώματα συνεχίζουν να μικροαστικοποιούνται, η ανοικοδόμηση και η αστυφιλία εντείνονται, η κοινωνική κινητικότητα συνεχίζεται απρόσκοπτα. Η δωρεάν παιδεία, η επέκταση της μέσης εκπαίδευσης και τα πανεπιστήμια προσφέρουν στα παιδιά τους ασθεnějšíερον στρατώματα όχι μόνο μόρφωσης και επαγγελματική κατάρτιση, αλλά και τα ασφαλή μέσα για κοινωνική-οικονομική άνοδο. Και ακριβώς αυτή η πληθυσμιακή ομάδα με τα ρευστά κοινωνικά χαρακτηριστικά, οι απρόβλεπτοι φοιτητές, θα διαδραματίσουν ρόλο καταλυτικό στις πολιτικές εξελίξεις όταν η χούντα θα έχει πια κουραστεί.

Οι φοιτητές, περιβλεπόμενοι την αίγλη της αντιδικτατορικής αντίστασης και του Πολυτεχνείου, θα πρωταγωνίστησουν και τα πρώτα μεταπολιτευτικά χρόνια: από τις τάξεις τους θα αντλήσουν νέο αίμα τα αριστερά κόμ-

ματα, τα οποία επανέρχονται στο προσκήνιο της νομιμότητας αποδεκτικά-σμένα και γερασμένα, έχοντας χάσει επαφή τόσο με τη μεταλλασσόμενη ελληνική κοινωνία, όσο και με τα νέα πολιτιστικά ρεύματα του '60-'70. Μαζί τους οι ποικίλης προέλευσης και νοοτροπίας αντιστασιακοί.

Από αυτές τις δεξαμενές, και από τη δεξαμενή του προδικτατορικού ανδρικού Κέντρου, θα αντλήσει στελέχη και ιδεολογία το ΠΑΣΟΚ, συγκροτούμενο γύρω από τη χαρισματική και ριζοκινδυνή προσωπικότητα του αρχηγού του Ανδρέα Παπανδρέου. Το ΠΑΣΟΚ εξέφρασε το προειρηθθέν συνεχές, από το '60 ως το '80, συμπεριλαμβανόμενος στους κόλπους του νοοτροπίας, συμπεριφορές, ιδέες και ήθη υπό διαμόρφωση, αλλά κυρίως τις παρακτωμένες προοπτικές των διευρυνόμενων και ανερχόμενων μικρομεσαίων. Το ΠΑΣΟΚ τους έδωσε όνομα, πρόσωπο και χώρο.

Το μικρομεσαίο πλήθος διεκδικήσει πρωταγωνιστικά θέση στην κοινωνία με το σφρίγγος του, με την εννοιακή οικονομική και επαγγελματική του θέση, και με την πανεπιστημιακή μόρφωση

Ατελέσφοροι συμβολισμοί

Του **ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΑΡΑΒΕΑΝ**

Είναι ασύγγνωστη η σπουδή του πρωθυπουργού «για την άμεση εφαρμογή της χθεσινής (σ.σ.: 14/11/2012) απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας ως προς τις προϋποθέσεις απόκτησης της ελληνικής ιθαγένειας, τόσο με τη γέννηση του αλλοδαπού στην Ελλάδα όσο και με την πολιτογράφηση, έτσι ώστε να ερευνηθεί πλέον, μεταξύ άλλων, αν αυτοί έχουν δεσμό με το ελληνικό έθνος, όπως ο δικαστήριο συγκεκριμένα απαιτεί», όπως ανέφερε η κυβερνητική ανακοίνωση που εκδόθηκε την περασμένη Τετάρτη.

Κι αυτό διότι η συμμόρφωση της εκτελεστικής εξουσίας με την απόφαση του ΣτΕ και μάλιστα «συγκεκριμένα, όπως ο δικαστήριο απαιτεί» προϋποθέτει να υπάρχει η απόφαση. Μέχρι στιγμής δεν υπάρχει απόφαση: το μόνο που γνωρίζουμε είναι δημοσιογραφικές πληροφορίες. Αυτές προέρχονται από μια παράνομη διαρροή, η οποία εκθέτει για μια ακόμη φορά τη Δικαιοσύνη, αφού κάποιος ανώτατος μάλιστα δικαστής έστειλε να κοινοδογούσαν τα α-

Αλλάζοντας τον νόμο για τη μετανάστευση δεν αποδυναμώνεται η Χρυσή Αυγή

αλλάζει τον νόμο περί ιθαγένειας ενισχύει αυτές τις τάσεις.

Το χειρότερο όμως είναι ότι το ατελέσφορο και προς τα ακροδεξιά αυτής της πρωτοβουλίας. Τα προβλήματα των κατοίκων του κέντρου της Αθήνας, που και αυτά έθρεψαν τη Χρυσή Αυγή, δεν αντιμετωπίζονται σε συμβολικό επίπεδο, ούτε στερώντας την ιθαγένεια από παιδιά νόμιμων μεταναστών που γεννήθηκαν στην Ελλάδα. Η ακροδεξιότητα στην Ελλάδα θα καταπολεμηθεί κλειστά στην στρόφιγγα του οξυγόνου που τη φούντωσε, δίνοντας δηλαδή οσβα και μακροχρόνιες λύσεις στα προβλήματα των κατοίκων. Φυσικά υπάρχει η ρατσιστική προκατάληψη, αλλά αυτή απλά χρωματίζει τη διαμαρτυρία των κατοίκων. Ρατσισμός υπάρχει

και πριν από το 2009, απλώς δεν εκφραζόταν πολιτικά επειδή πλάκωνόταν από τις πολύμορφες και πολυποικίλες επιδοτήσεις του «κράτους πατερούλη». Κάτοικος του υποβαθμισμένου κέντρου, που ψήφισε Χ.Α. αποκλείεται να επιστρέψει στη Ν.Δ., επειδή ο κ. Σαμαράς έστειλε να αλλάξει τον νόμο περί ιθαγένειας. Αν τα προβλήματα του δεν λυθούν και αν δεν το εζηγήσει πειστικά κάποιος τι προεβεί η εν λόγω οργάνωση, θα συνεχίσει να πορεύεται στο άκρο.

Η χώρα έχει μεγάλα και πραγματικά προβλήματα να λύσει. Προβλήματα τα οποία όπως συζητάς μάθαμε κατά το παρελθόν- απαιτούν ευρύτερες συγκαταστάσεις των πολιτικών δυνάμεων να λυθούν. Είναι τα προβλήματα που φωνάζουν τους επικίνδυνους «ισμούς». Αν δεν λυθούν αυτά και αν ο πολιτικός λόγος δεν εκπαιδεύει διαρκώς τους πολίτες για τα αγαθά της δημοκρατίας, οι συμβολισμοί εκτός από άχρηστοι γίνονται και επικίνδυνοι.

pmmandravelis@kathimerini.gr

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΜΕΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΣΜΟΣ

ΥΓΕΙΑ

«Μόνο τη μισή δουλειά έκαναν οι Ευρωπαίοι»

Πρέπει να βρουν λύση για τη χρηματοδότηση, τονίζει στην «Κ» ο Λορέντζο Μπίνι Σμάγκι

Συνέντευξη στον ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟ

Πρώην μέλος (έως τον Νοέμβριο του 2011) του εκτελεστικού συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, νυν επισκέπτης καθηγητής στο Weatherhead Center του Harvard, ο Φλωρεντίνος οικονομολόγος Λορέντζο Μπίνι Σμάγκι μιλά στην «Κ» για το ελληνικό χρέος, τη σημασία των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, τις ευθύνες των Ευρωπαίων και τα όρια δράσης της ΕΚΤ.

– Απογοητευτήκατε από την αντίδραση των κυβερνήσεων της Ευρώζωνς μετά την ψήφιση των νέων μέτρων λιτότητας και των μεταρρυθμίσεων από την Ελλάδα; Τι πρέπει να κάνουν τώρα οι Ευρωπαίοι;

– Θα έλεγα ότι έκαναν μόνο τη μισή δουλειά. Εδωσαν στην Ελλάδα δύο επιπλέον χρόνια, αλλά δεν βρήκαν λύση για τη χρηματοδότηση. Το δεύτερο σκέλος της δουλειάς μένει ακόμα να γίνει.

– Πώς θα μπορούσε να γίνει;

– Καταλαβαίνω τους πολιτικούς περιορισμούς των κυβερνήσεων, ότι δεν θέλουν να απευθυνθούν ξανά στα Κοινοβούλια τους, ζητώντας περισσότερα χρήματα ή ένα «κούρεμα» των δανείων. Αυτό θα αποτελούσε μία μόνιμη μεταβίβαση, που για ορισμένους αποτελεί παραβίαση της αρχής της μη διάσωσης. Αρα πρέπει να βρεθεί ένας τρόπος να παρακαμφθούν αυτοί οι περιορισμοί, μέσω επιμήκυνσης διάρκειας αποπληρωμής και μείωσης των επιτοκίων, ώστε να αποφευχθούν βραχυπρόθεσμα προβλήματα με την αποπληρωμή.

– Μεσοπρόθεσμα, πιστεύετε ότι το ελληνικό χρέος μπορεί να καταστεί βιώσιμο χωρίς κάποια «μόνιμη μεταβίβαση» τέτοιας μορφής, δηλαδή χωρίς ένα OSI;

– Υπάρχουν τεχνικές λύσεις που έχουν εφαρμοστεί στο παρελθόν, π.χ. στο πλαίσιο του Paris Club σε σχέση με αναπτυσσόμενες χώρες, όπου οι μερομηνίες λήξης των δανείων με-

Ο Φλωρεντίνος οικονομολόγος Λορέντζο Μπίνι Σμάγκι, πρώην μέλος του εκτελεστικού συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

«Η ελληνική κυβέρνηση έκανε σημαντική πρόοδο, αλλά το ζήτημα της εφαρμογής είναι κρίσιμο»

ταφέρονται τόσο βαθιά στο μέλλον και τα επιτόκια μειώνονται τόσο πολύ, που το χρέος είναι σχεδόν σαν να μην υπάρχει.

– Η παγίωση πρωτογενών πλεονασμάτων στην Ελλάδα θα κάνει τις αγορές να τη δουν με διαφορετικό μάτι;

γιατί μάλλον αποτελούν την τελευταία ευκαιρία για την Ελλάδα. Η κυβέρνηση, αλλά και τα συνδικάτα, η κοινωνία συνολικά, πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι η τύχη τους, όσον αφορά την παραμονή στην Ευρώζωνη, βρίσκεται σε μεγάλο βαθμό στα δικά τους χέρια.

– Η ΕΚΤ έχει κάποιο ρόλο να παίξει στην περαιτέρω ανακούφιση της Ελλάδας από τα χρέη της;

– Δεν θα ήταν πολιτικά χρήσιμο για την ΕΚΤ να καταγράψει ζημιές στα ελληνικά ομόλογα που κατέχει. Κάτι τέτοιο θα δημιουργούσε τεράστια προβλήματα στις δυνατότητές της να παρέμβει σε άλλες χώρες.

– Θα βοηθούσε την οικονομία της Ευρώζωνς, ιδιαίτερα των νοτιών χωρών, μία αλλαγή του στόχου της ΕΚΤ για τον πληθωρισμό προς τα πάνω;

– Νομίζω ότι κάτι τέτοιο θα έπληττε την αξιοπιστία της ΕΚΤ και θα την έκανε να χάσει τη στήριξη της κοινής γνώμης. Θα ήταν δύσκολο να παγιωθούν οι προσδοκίες της αγοράς στο νέο, υψηλότερο επίπεδο και δεν είμαι σίγουρος ότι οι πολίτες της Ελλάδας και της Ισπανίας θα ήταν χαρούμενοι αν έπρεπε να ανησυχούν και για το ενδεχόμενο υψηλότερου πληθωρισμού. Η ΕΚΤ μπορεί να βοηθήσει, μέσω της πολιτικής των Open Markets Transactions, αλλά πρέπει πρώτα οι χώρες υπό συζήτηση -όπως η Ισπανία- να κάνουν αίτηση για πρόγραμμα προσαρμογής.

– Θεωρείτε ότι η κρίση έχει κάνει τα μέλη του εκτελεστικού συμβουλίου της ΕΚΤ να προσεγγίζουν τις αποφάσεις με περισσότερο εθνικά και λιγότερο ευρωπαϊκά κριτήρια;

– Από τη δική μου εμπειρία, δεν προκύπτει αυτό. Το γεγονός, όμως, ότι δημοσιοποιούνται ατομικές απόψεις, που απηχούν τη στάση της κοινής γνώμης στη χώρα προέλευσής ορισμένων μελών -ειδικότερα του μέλους από τη Γερμανία- δημιουργεί αυτήν την εντύπωση.

ΑΠΟΨΗ

Πώς και με ποιους όρους θα μειωθεί το χρέος

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΥ*

Η Ελλάδα πνίγεται από ένα βουνό χρέους, που διογκώνεται με την ύφεση. Καλύπτοντας προς 190% του ΑΕΠ το 2013, το δημόσιο χρέος με βεβαιότητα απαιτεί αναδιάρθρωση, δηλαδή ελάφρυνση. Το μεγάλο ερώτημα είναι: πώς, και με ποιους όρους;

Πρώτον, η αναδιάρθρωση δεν είναι μονομερής απόφαση του οφειλέτη. Η οργανωμένη και συμφωνημένη αναδιάρθρωση απέχει από τη μονομερή κρεοκοπία όσο η δωρεά από τη ληστεία. Η πρώτη προκύπτει από την αντικειμενική αναγνώριση αδυναμίας εξυπηρέτησής του χρέους. Η δεύτερη συνιστά καταδολίευση του δανειστή, και καθιστά τον οφειλέτη απόβλητο παρία. Είναι σημαντική αυτή η διάκριση, όσο διάφορες τυχοδιωκτικές φωνές της αντιπολίτευσης υποδεικνύουν στη χώρα να διαρρήξει τις σχέσεις της με τον έξω κόσμο, να δηλώσει ότι «δεν πληρώνει».

Δεύτερον, η αναδιάρθρωση υπάγεται σε διεθνές πλαίσιο κανόνων λειτουργίας των αγορών. Δεν θα μπορούσε, για παράδειγμα, η κυβέρνηση να μην αποπληρώσει ιδιώτες ομολογιούχους, χωρίς να αντιμετωπίσει δαπανηρές αγωγές αποζημιώσεων. Τις υποθέσεις αυτές θα έχανε στα διεθνή δικαστήρια, όπως τις έχασε η Αργεντινή πριν από λίγες εβδομάδες.

Τρίτον, η αναδιάρθρωση θα αφορά τον «επίσημο» τομέα, αλλά δεν πρέπει να δηλητηριάζει τις σχέσεις της Ελλάδας με τους εταίρους. Οι κυβερνήσεις της Ευρώζωνς ζήτησαν από τα Κοινοβούλια τους να εγκρίνουν τα δάνεια στην Ελλάδα υποσχόμενες ότι πρόκειται για δάνεια και όχι δωρεά. Θα μπορούσαν ίσως (με δυσκολία) να τα πείσουν να μειώσουν τα επιτόκια προς το μηδέν, και να επεκτείνουν τον ορίζοντα αποπληρωμής στο μακρινό μέλλον. Δεν θα μπορούσαν όμως να τους αναγκάσουν ότι δανειζοντας τους Έλληνες έχασαν τα λεφτά τους. Και δεν θα το θέλαμε.

Τέτατον, η ελάφρυνση χρέους έρχεται με προϋποθέσεις. Πρέπει να διασφαλίζεται ότι η χώρα δεν πα-

ράγει για πρωτογενές έλλειμμα, είναι σε θέση αναπτυξιακής εκκίνησης, και δεν θα φορτώσει ξανά νέο χρέος ή βαθιά ύφεση που θα πολλαπλασιάσει το υπάρχον. Γι' αυτό η δραστική προσαρμογή της ελληνικής οικονομίας επιταχύνει τις εξελίξεις.

Πέμπτον, οι εξελίξεις υπάγονται στη θεσμική τάξη της Ε.Ε. και ακολουθούν τους πολιτικούς ρυθμούς της. Η Ευρώζωνη αντιδρά στα μεγάλα προβλήματα με σταδιακές προσαρμογές κι όχι άλματα. Στο τέλος, η σωρευτική μετατόπιση μπορεί να είναι τεράστια. Αλλά μην περιμένουμε γενναία απομείωση χρέους σύντομα, και πάντως όχι πριν από τις γερμανικές εκλογές το φθινόπωρο 2013.

Θα μπορούσαν οι εταίροι μας να αποφύγουν το πικρό ποτήρι μιας εκτεταμένης ελάφρυνσης του ελληνικού δημόσιου χρέους; Ας θυμηθούμε πώς μειώνεται ένα χρέος:

• **Ανάπτυξη**. Αν εμείς κάνουμε τις διαρθρωτικές αλλαγές και οι εταίροι βοηθήσουν με γενναίες επενδύσεις, τότε η ταχύτερη και διατηρήσιμη ανάπτυξη θα μειώσει το χρέος.

• **Πληθωρισμός**. Εδώ δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα - αντιθέτως, χρειάζεται ο χαμηλότερος δυνατός εγχώριος πληθωρισμός για να ανακτήσουμε ανταγωνιστικότητα. Βέβαια, ένας σχετικά υψηλότερος πληθωρισμός σε επίπεδο συνολικά Ευρώζωνς θα βοηθούσε τις οικονομίες του Νότιου - όμως αυτό είναι προνόμιο της ΕΚΤ.

• **Πρωτογενή δημοσιονομικά πλεονάσματα**. Οι υφεσιακές μειώσεις δαπανών και αυξήσεις φόρων έχουν εξαντλήσει τα όριά τους. Διεύρυνση της φορολογικής βάσης με σύλληψη της φοροδιαφυγής είναι η λύση. Ας αντλαίσουμε από τους εταίρους τεχνική βοήθεια για ισχυρή φορολογική διοίκηση, να μαζέψουμε τον αδύλωτο πλούτο που αναπαύεται σε εγχώρια και ξένα καταφύγια. Επενδύστε στην Ελλάδα και το «κούρεμα» μπορεί να μη χρειαστεί!

* Ο κ. Γ. Παγουλάτος είναι καθηγητής Ευρωπαϊκής Πολιτικής και Οικονομίας, στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Στηρίζουμε κάθε αγώνα για τον Πολιτισμό.
Γιατί ο Πολιτισμός είναι η ταυτότητά μας.

μία εταιρία
μία ιδέα
καλό για όλους

Η επένδυση στον πολιτισμό αποτελεί βασική προτεραιότητα της ΟΠΑΠ Κύπρου. Κάθε χρόνο με δεκάδες χορηγίες προωθεί και ενισχύει την πολιτιστική δημιουργία φέρνοντας νέους αλλά και καταξιωμένους καλλιτέχνες πιο κοντά στο κυπριακό κοινό.

• Επιχορήγηση Συναυλίας "Στέλιος Πισής - Στην πόλη που γεννήθηκα".

• Η ΟΠΑΠ Κύπρου επιχορηγεί κάθε χρόνο το Πολιτιστικό Φεστιβάλ του Πανεπιστημίου Κύπρου.

• Επιχορήγηση συναυλίας στη μνήμη του Μάριου Τόκα.

• "Πορφύρωμα Μιχάλη Χριστοδουλίδη". Η ΟΠΑΠ Κύπρου στηρίζει διαχρονικά εκδηλώσεις του Φεστιβάλ "ΚΥΠΡΙΑ".

• Διαχρονική στήριξη του Θεάτρου Ριάτο το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου.

• Η ΟΠΑΠ στηρίζει διαχρονικά τη διοργάνωση του Μεσαιωνικού Φεστιβάλ Αγίας Νάπας.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Σε νευρική κρίση λίγο πριν από τη δόση

Δοκιμάζεται η συνοχή της κυβέρνησης, έλλειμμα συνεννόησης των τριών εταίρων

Του **Κ. Π. ΠΑΠΑΔΟΧΟΥ**

Σε ασκήσεις λεπτών ισορροπιών καλείται να επιδοθεί εντός και εκτός Ελλάδας ο πρωθυπουργός, Αντ. Σαμαράς το αμέσως επόμενο διάστημα, καθώς η εκταμίευση της ετήσιας δόσης δεν έχει ακόμη κριθεί οριστικά λόγω των διαφωνιών μεταξύ Ευρωζώνης και Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για τη βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους, ενώ το κλίμα στο εσωτερικό της κυβέρνησης είναι πλέον εξαιρετικά βαρύνοντα μετά τα τραύματα των ψηφοφοριών στη Βουλή για τα μέτρα και τον προϋπολογισμό και το «πεισώδιο Ρουπακιάτη».

Εκ των πραγμάτων, ο σχεδιασμός του κ. Σαμαρά δεν μπορεί παρά να γίνει σε στάδια: Αμεση προτεραιότητα είναι η θετική απόφαση για την καταβολή των 44 δις κατατομιζόμενων ευρώ, που θα δώσει ανάσα ζωής σε οικονομία και τράπεζες. Δεύτερο βήμα θα εί-

Αμεση προτεραιότητα του πρωθυπουργού είναι η θετική απόφαση για την καταβολή των 44 δις ευρώ, δεύτερο βήμα ο ανασχηματισμός, ενώ σε τρίτη φάση ισως ενεργοποιήσει το σενάριο των πρόωπων εκλογών

να ο ανασχηματισμός της κυβέρνησης, ενώ ο πρωθυπουργός φέρεται να έχει δεχθεί εισιγήσεις να ενεργοποιήσει –υπό προϋποθέσεις– σε τρίτη φάση το σενάριο των πρόωπων εκλογών.

Σύμφωνα με πληροφορίες, ακόμη και εάν επέλθει συμφωνία μεταξύ των δανειστών της χώρας για το χρέος στο Eurogroup της Τρίτης, η οριστική απόφαση για την εκταμίευση προς την Ελλάδα δεν πρόκειται να ληφθεί πριν από τα τέλη του μήνα: Οι ρυθμίσεις για την πρόσθετη χρηματοδότηση θα πρέπει να εγκριθούν από μια σειρά ξένα κοινοβούλια, μεταξύ των οποίων το γερμανικό. Επίσης, αμέσως μετά θα πρέπει να συνεδριάσει εκ νέου σε τακτική σύνοδο, ή μέσω τηλεδιάσκεψης το Eurogroup.

Περιπλοκές και αστάθεια

Έτσι, εκ των πραγμάτων, συζήτηση ουσίας μεταξύ των κ. Σαμαρά, Ευάγγ. Βενιζέλου και Φ. Κουβέλη για τυχόν αλλαγές στο κυβερνητικό σχήμα δεν μπορεί παρά να γίνει αμέσως μετά. Εξάλλου, κάθε ανασχηματισμός –ειδικά σε μια τριpartitική κυβέρνηση– μπορεί να δημιουργήσει περιπλοκές και όπως σημειώνει συνομιλητής του πρωθυπουργού «θα ήταν μεγάλο λάθος να μεταδώσουμε πάλι στο εξωτερικό εικό-

να πολιτικής αστάθειας, όταν μάλιστα τα νέα μέτρα υπερψηφίστηκαν από μόλις 153 βουλευτές».

Πάντως, στη συζήτηση για τις αλλαγές στο κυβερνητικό σχήμα, αλλά και για τον τρόπο λειτουργίας της κυβέρνησης, οι τρεις πολιτικοί αρχηγοί προσερχονται με διαφορετικές προσεγγίσεις. Ο κ. Σαμαράς φέρεται να επιθυμεί, εκτός από το να θεραπεύσει αποδεδειγμένες αδυναμίες σε κρίσιμα υπουργεία, να αναβαθμιστεί η παρουσία του ΠΑΣΟΚ και της ΔΗΜΑΡ στην κυβέρνηση με πολιτικά πρόσωπα. Η συγκεκριμένη εξέλιξη ευνοεί, εκ των πραγμάτων, τον σχεδιασμό του πρωθυπουργού να εμφανιστεί προς την κοινή γνώμη ως εκφραστής ενός ευρύτερου κεντροδεξιού - ευρωπαϊκού μετώπου με ορίζοντα τις επόμενες εκλογές, όποτε και εάν τελικώς πραγματοποιηθούν.

Μάλιστα, συνεργάτες του κ. Σαμαρά τονίζουν πως η επιθυμία του να κινηθεί προς το κέντρο του πολιτικού φάσματος δεν έχει αναίρεθεί, παρότι έτσι ερμηνεύθηκε η επιλογή του Μεγάρου Μαξίμου να προαναγγείλει αλλαγή του νόμου περί ιθαγένειας πριν δημοσιευθεί η απόφαση του ΣτΕ. Οι ίδιες πηγές σημειώνουν, συγκεκριμένα, πως υπάρχουν δημοσκοπήσεις από τις οποίες προκύπτει πως συμφωνοί με την αυστηροποίηση του πλαισίου που διαμόρφωσε ο νόμος Ραγκούσης είναι ψηφοφόροι όλου του πολιτικού φάσματος πλην των δύο άκρων.

ΠΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ

Αντιθέτως, ενόψει ανασχηματισμού, ο κ. Βενιζέλος φέρεται ιδιαίτερα επιφυλακτικός στην αναβαθμισμένη παρουσία του ΠΑΣΟΚ στο κυβερνητικό σχήμα. Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ έχει αποκλείσει το ενδεχόμενο να μετασχηματιστούν στην κυβέρνηση στελέχη με τα οποία έχει συγκρουστεί για το θέμα στο πρόσφατο παρελθόν, όπως οι κ. Ανδρ. Λοβέρδος και Μιχ. Χρυσοχοϊδής. Ομως, ακόμη και η αξιοποίηση βουλευτών και στελεχών της νεότερης πολιτικής γενιάς, μεταξύ των οποίων οι κ. Γ. Μανιάτης, Φ. Σακινιδής, Εύη Χριστοφίλοπούλου και Φώφη Γεννηματά μπορεί να δημιουργήσει εσωκομματικούς ανταγωνισμούς και εντάσεις ενόψει του κρίσιμου για την ίδια την επιβίωση του κ. Βενιζέλου στην ηγεσία του ΠΑΣΟΚ, συνεδρίου του προσεχούς Φεβρουαρίου.

Τέλος, και ο κ. Κουβέλης δεν έχει «ανοίξει τα χαρτιά του» για τον τρόπο συμμετοχής της ΔΗΜΑΡ στην κυβέρνηση σε περίπτωση ανασχηματισμού, παρότι δέχεται ισχυρή πίεση από μερίδα βουλευτών για την εκπροσώπηση του κόμματος με πολιτικά πρόσωπα στο υπουργικό συμβούλιο, στην περίπτωση κατά την οποία συμφωνηθεί με τον κ. Σαμαρά να δρομολογηθούν αλλαγές.

Σε κάθε περίπτωση, ο κ. Βενιζέλος,

1 Ανακοίνωση των σταδίων αλλαγής του φορολογικού συστήματος

2 Δημοσιεύεται το πρόγραμμα αποπληρωμής των χρεών του Δημοσίου προς προμηθευτές και των επιστροφών φόρων

3 Ενίσχυση της εποπτείας εκτέλεσης του προϋπολογισμού με βέτο του υπουργείου Οικονομικών στις δαπάνες άλλων υπουργείων

4 Ολοκλήρωση των σχεδίων διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού σε δύο υπουργεία (Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Περιβάλλοντος)

5 Προσχέδιο για την απελευθέρωση επαγγελματιών που ελέγχονται από το

18 ενέργειες σε 40 ημέρες

Νοέμβριος

υπουργείο Προστασίας του Πολίτη (πωλητές όπλων, κατασκευαστές πυροτεχνημάτων, ιδιωτικές εταιρείες παροχής υπηρεσιών ασφαλείας, υπηρεσίες σε λιμάνια και μαρίνες κ.ά.), συντηρητών και πωλητών έργων τέχνης, επαγγελματιών που υπάγονται στο υπουργείο Υγείας, καθώς και οι πωλητές πετρελαίου, οι μηχανικοί και τεχνικοί αναστάξεων, πωλητές φυσικού αερίου.

6 Αποσύνδεση των κατώτατων ομοιών για δικηγόρους με Προεδρικό Διάταγμα

7 Υποβολή σχεδίου για την αναδιάρθρωση της ΔΕΗ που θα περιλαμβάνει αποσπένδυση σε λιγνίτες και υδροηλεκτρικά και διαχωρισμός του ΑΔΜΗΕ.

1 Ψήφισμα της φορολογικής μεταρρύθμισης

2 Ορίζεται νέος Γενικός Γραμματέας φορολογικής διοίκησης

3 Ενίσχυση της εποπτείας της εφαρμογής του προϋπολογισμού

4 Θέσπιση αυτόματων περικοπών δαπανών (εκτός μισθών, συντάξεων, κοινωνικών επιδομάτων) σε περίπτωση αποκλίσεων

5 Ενίσχυση της ανεξαρτησίας του Ταμείου Αποκρατικοποιήσεων

6 Μηχανισμός αυτόματων περικοπών δαπανών της γενικής κυβέρνησης για την κάλυψη των υπερηρέσεων στα έσοδα από αποκρατικοποιήσεις

7 Ολοκλήρωση της έκθεσης για τις θεσμικές αλλαγές στα υπουργεία.

Δεκέμβριος

8 Μείωση των ιατρών του ΕΟΠΥΥ κατά 10% σε σχέση με τον Ιούνιο του 2012 και κατά επιπλέον 10% μέσα στο 2013

9 Εφαρμογή συστήματος με το οποίο τα φαρμακεία θα περνούν ηλεκτρονικά όλες τις συνταγές

10 Η Τράπεζα της Ελλάδος ανακοινώνει τις κεφαλαιακές ανάγκες κάθε τράπεζας

11 Νέο πλαίσιο για την ενίσχυση του ανταγωνισμού στην αγορά πετρελαιοειδών που θα προβλέπει σύσταση ανεξάρτητου φορέα αποθεμάτων διαχείρισης

Το 40ήμερο των 18 μέτρων

Του **ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ**

Αμέσως μετά την ψήφισμα των σκληρών μέτρων ο υπουργός Οικονομικών κ. Γ. Στουρνάρας επέλεξε να δηλώσει ότι τα δύσκολα έπονται. Γνωρίζει πολύ καλά ότι εκτός από τα μέτρα που έπρεπε να περάσουν για να είναι «επιβιώσιμα» η χώρα με τις υποχρεώσεις της και να εκταμιευθούν τα κεφάλαια από τον μηχανισμό στήριξης, υπάρχουν άλλες 18 προτεραιότητες από το σύνολο των 59 παρεμβάσεων που θα πρέπει να υλοποιηθούν μέσα σε 40 ημέρες.

Το προσχέδιο του νέου Μνημονίου είναι αποκαλυπτικό. Χρόνος για πανηγυρισμούς, όταν εγκριθεί η εκταμίευση της δόσης, δεν υπάρχει. Μέχρι τα τέλη του έτους θα πρέπει η κυβέρνηση να έχει προχωρήσει στις αλλαγές οι οποίες είναι σημαντικές για την ομαλή εξέλιξη του προγράμματος. Ολοκλήρωση της φορολογικής μεταρρύθμισης, δημιουργία εποπτικών μηχανισμών για τη διασφάλιση της πιστής εκτέλεσης του προϋπολογισμού, παρεμβάσεις στον χώρο της υγείας, προώθηση αποκρατικοποιήσεων, ανακεφαλαιοποίηση του τραπεζικού συστήματος, ενίσχυση των επενδύσεων, ρυθμίσεις στην αγορά ενέργειας, είναι οι τίτλοι για την περιγραφή των μέτρων που θα πρέπει να υιοθετηθούν στις επόμενες 40 ημέρες.

«Η κυβέρνηση δουλεύει» αναφέρει κυβερνητικός παράγοντας, θέλοντας να στείλει διπλό μήνυμα. Προς το εξωτερικό, όπου η αξιοπιστία της Ελλάδας δεν έχει αποκατασταθεί πλήρως. Και προς το εσωτερικό, όπου υπάρχουν ενδοκυβερνητικοί τριγμοί. Η στάση του πρωθυπουργού κ. Αντ. Σαμαρά, αλλά και οι ισχυρές συμμαχίες που έχει διαμορφώσει ο κ. Στουρνάρας στο πλαίσιο του Eurogroup με χώρες όπως η Γαλλία, η Ισπανία, η

Πορτογαλία, έχουν διαμορφώσει ένα θετικό κλίμα για την Ελλάδα τις τελευταίες ημέρες.

Όστόσο, η ιστορία έχει δείξει ότι όσο δύσκολα μπορεί να κερδίσει η Ελλάδα έναν καλό λόγο ή μία στήριξη τόσο εύκολα μπορεί να βρεθεί και πάλι σε θέση απολογουμένου έναντι των δανειστών της. Για να μη συμβεί ξανά αυτό, θα πρέπει από την πρώτη στιγμή η κυβέρνηση να δείξει ότι εφαρμόζει το νέο Μνημόνιο.

Πρώτο βήμα είναι η προώθηση

Αύριο αναμένεται από τον κ. Στουρνάρα το πρώτο βήμα, με τη ρύθμιση της δημοσιονομικής εποπτείας στην εκτέλεση του προϋπολογισμού

πράξης νομοθετικού περιεχομένου με την οποία θα ρυθμίζονται τα θέματα της δημοσιονομικής εποπτείας για την αποφυγή αστοχιών στην εκτέλεση του προϋπολογισμού. Η πράξη αυτή αναμένεται αύριο, καθώς ο κ. Στουρνάρας θέλει στη συνεδρίαση του Eurogroup της Τρίτης να μην υπάρχει ούτε ένα μέτρο που να εκκρεμεί και να καθυστερήσει τη λήψη αποφάσεων.

Το νέο φορολογικό

Επειτα ακολουθεί η ολοκλήρωση του νέου φορολογικού καθεστώτος. Κάτι που θα έπρεπε να είχε γίνει από το καλοκαίρι του 2011. Μέσα στην εβδομάδα αναμένεται να δοθεί προς δημόσια διαβούλευση, ενώ το αργότερο μέσα στον Δεκέμβριο θα πρέπει να έχει εγκριθεί το νέο φορολογικό σύστημα και να έχει οριστεί ο γενικός γραμματέας φορολογικής δι-

οίκησης που θα έχει 5ετή θητεία.

Παρόλ'αυτα, το οικονομικό επιτελείο καλείται εντός του μήνα να έχει ολοκληρώσει το πρόγραμμα, βάσει του οποίου θα γίνει η αποπληρωμή των χρεών του Δημοσίου προς τους προμηθευτές του, αλλά και η επιστροφή των φόρων που οφείλει το κράτος. Θεωρητικά μέσα στον Δεκέμβριο θα πρέπει να ξεκινήσει να πληρώνει τις οφειλές του το Δημόσιο, δεδομένου ότι θα έχει εκταμιευθεί και η δόση. Μάλιστα, ο σχεδιασμός είναι φέτος να διατεθούν 3,5 δις. ευρώ στην αγορά, αλλά πλέον είναι μάλλον απίθανο να συμβεί κάτι τέτοιο. Ωστόσο, εάν καταρτιστεί το πρόγραμμα εξόφλησης, θα μπορούσε να επιτευχθεί ο στόχος αυτός στις αρχές του 2013.

Κάτι που έχει περάσει στα «φιλά γραμμάτια», αλλά έχει πολύ μεγάλη σημασία είναι ότι μέσα στον Νοέμβριο θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί σχέδια διαχείρισης των ανθρώπινων δυναμικού δύο υπουργείων. Επίσης, μέσα στον Δεκέμβριο θα πρέπει να είναι έτοιμη και η έκθεση για την αναδιάρθρωση όλων των θεσμικών δομών των υπουργείων. Πρόκειται για μια δουλειά που θα αποτελέσει τη βάση για να μειωθεί με δίκαιο τρόπο ο δημόσιος τομέας και να γίνει αποτελεσματικότερος.

Στο προσκείμενο θα βρεθεί και πάλι το θέμα της απελευθέρωσης επαγγελματιών η υπηρεσιών, με την κυβέρνηση να δεσμεύεται –σύμφωνα με το προσχέδιο του νέου Μνημονίου– ότι θα φέρει σχέδιο μέσα στον Δεκέμβριο για την άρση των περιορισμών που υπάρχουν σε 30 επαγγέλματα. Μάλιστα, εντός του Νοεμβρίου βάσει του Μνημονίου η κυβέρνηση θα πρέπει να προχωρήσει και στις αλλαγές για τους δικηγόρους που δεν περιλάμβαντο στον πολυνομοσχέδιο, αλλά αποτελούν μνημονιακές υποχρεώσεις.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Ζητείται αταλάντευτη και εμφανής αλληλεγγύη

Του **ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**

Πλησιάζουμε στο μεταίχμιο της μακράς προσπάθειας. Ο δρόμος που έχει διατυθεί από τότε που ξέσπασε η μεγάλη κρίση ήταν μακρύς. Μεταξύ φθινοπώρου 2008 και χειμώνα 2012, δηλαδή σε τέσσερα χρόνια, η χώρα υπέστη συγκλονιστικές αλλαγές. Παρά τις σφοδρές αντιδράσεις, κατά κανόνα δικαιολογημένες, κάποτε κατευθυνόμενες από θεμελιωμένα οικονομικά συμφέροντα, το έθνος κρατήθηκε όρθιο.

Οι επόμενοι μήνες θα κρίνουν αν οι κόποι δεν πήγαν χαμένοι. Η κόπωση της προσαρμογής μπορεί εύκολα να οδηγήσει σε εγκατάλειψη του ευρωζωνικού οράματος. Η κυβέρνηση πρέπει να δείξει το φως στην έξοδο από το τούνελ της κρίσης. Πάντως, για να φτάσουμε ως εδώ, χρειάστηκε να σκάσουν πολλές φούσκες.

Πρώτα και χειρότερα, η φούσκα των κρατικών δαπανών. Το 2008, το κράτος δαπανούσε το 51% του εγχώριου προϊόντος, ενώ τα έσοδά τους ήταν μόλις

το 41%. Με παρόμοιο άνοιγμα, δεν υπήρχε περίπτωση να προστατευθεί η οικονομία και τους πολίτες, αφήνοντας το κρατικό έλλειμμα να συντηρήσει το διαθέσιμο εισόδημα. Πράγματι, το επόμενο έτος, οι δαπάνες έφτασαν στο απίθανο 54% του ΑΕΠ, τα έσοδα μειώθηκαν στο 38%, το έλλειμμα πήγε στις 16 εκατοστησάιες μονάδες, όπου ήταν τα χρόνια της δραχμικής ασυδοσίας.

Δεύτερη μεγάλη φούσκα τα ακίνητα. Οι τιμές τους είχαν φτάσει το 2006 σε επίπεδα αταίριαστα με τις παραγωγικές ικανότητες της οικονομίας. Ούτε το διπλούμενο ούτε το πραγματικό εισόδημα, ακόμη και φουσκωμένα από τον πληθωρισμό όπως ήταν, είχαν τη δύναμη να σπκώσουν παρόμοιο κόστος απόκτησης οικογενειακής στέγης. Ακόμη και με τα χαμηλά επιτόκια που εξασφάλιζε το κοινό νόμισμα, ακίνητα άνω των 200.000 ευρώ μπορούσαν να αποκτηθούν μόνον επειδή οι τράπεζες ήταν διαθέσιμες να πιστώσουν ότι η φούσκα των πλαστών εισοδημάτων θα διατηρηθεί για πάντα.

Τρίτη φούσκα, ο οικογενειακός δανει-

Οι πέντε φούσκες που έσκασαν, χωρίς όμως να καταρρεύσει ούτε η χώρα ούτε η Ευρωζώνη, και οι σκοτεινές μέρες των επόμενων τριών έως πέντε μηνών

σμός. Απροετοίμαστα νοικοκυριά χρειάζονταν με ετήσιες δόσεις δανείων που, για τους μισθωτούς, ξεπερνούσαν το ήμισυ του δηλούμενου εισοδήματος. Για τους ελεύθερους επαγγελματίες, οι αυστηρές αναλογίες που απαιτεί η χρηστή τραπεζική δουλειά είχαν εξαφανιστεί. Βεβαίως γνώριζαν οι τράπεζες το ύψος των κρυφών εισοδημάτων των πελατών τους. Δεν ζητήσαν όμως εγγύηση μετρητών. Αρκέσθηκαν στην παραδοσιακά υποθήκη ακινήτων. Όταν έσκασε η φούσκα των ακινήτων, όταν εξαφανίσθηκε η ρευστότητα που επέτρεπε την ανακρη-

ματοδότηση παλαιότερων υποχρεώσεων, έσκασαν και τα δάνεια.

Τέταρτη φούσκα, ο κρατικός δανεισμός. Οι πολιτικοί ξόδευαν χωρίς καμία συστολή, υποθνήσκοντας τα μελλοντικά εισοδήματα των πολιτών. Όταν η παγκόσμια χρηματοοικονομική κρίση στέρνευσε τη ρευστότητα από τις αγορές κεφαλαίου και, ταυτοχρόνως, διέδωσε την κρίση φερεγγυότητας, το ελληνικό κράτος έχασε τα πάντα.

Πέμπτη φούσκα, μικρότερων ευτικών διαστάσεων, ο επιχειρηματικός δανεισμός. Οι απαιτήσεις των τραπεζών, για παρά πολλές επιχειρήσεις ξεπερνούσαν την περιουσία τους, αφού οι ιδιοκτήτες τις ξάφρισαν για να εξυπηρετήσουν τον προσωπικό τους πλουτισμό.

Η μεγάλη διόρθωση

Αν κανείς δει τις εξελίξεις κάνοντας ψυχρούς υπολογισμούς, θα διαπιστώσει ότι η Ελλάδα πέτυχε, στη διάρκεια αυτών των τεσσάρων ετών, μια τεράστια προσαρμογή. Για να συμβεί αυτό έπρεπε να ξεφουσκώσουν η μία μετά την άλλη και οι πέντε φούσκες, χωρίς

να καταρρεύσει αναλόγως η χώρα και η Ευρωζώνη.

Πράγματι, η φούσκα των κρατικών δαπανών θα έχει τεθεί υπό έλεγχο, καθώς η διαφορά τους με τα δημόσια έσοδα θα μπει εντός του επόμενου έτους στο ήδη εγκεκριμένο προϋπολογισμό για το 2013. Το τελικό αποτέλεσμα εξαρτάται βεβαίως από την αυστηρή εφαρμογή του πολυνομού που προτείνεται η κυβέρνηση Σαμαρά.

Η εξυπηρέτηση των κρατικών δανείων θα τεθεί επίσης υπό έλεγχο. Η ζημία των ιδιωτών, με το «κούρεμα» των ομολόγων, που εννοχάστηκε ο Α. Παπαδόπουλος περασμένο Μάρτιο, εξασφάλισε την ανάσα που χρειαζόταν το σύστημα προκειμένου να προχωρήσει στο επόμενο βήμα. Χρειάζεται τώρα να ολοκληρωθούν οι Ευρωπαίοι της αναμενόμενης γενναίας όσο και απαραίτητες αποφάσεις τους.

Ακίνητα και κινητές αξίες ολοκληρώνουν την προσγειώσή τους σε επίπεδα που θα επιτρέψουν τον επανυπολογισμό θετικών αποδόσεων. Η προσαρμογή αυτή γίνεται με πλήρη έ-

λεγχο του πληθωρισμού (η Ελλάδα είχε τον χαμηλότερο πληθωρισμό -0,9% τον Οκτώβριο- σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση).

Η ανακατασκευή των τραπεζών επιτρέπει τον κατάλληλο χειρισμό της διπλής φούσκας των ιδιωτικών δανείων. Κυβέρνηση και κόμματα διαπραγματεύονται με μεγαλύτερο ρεαλισμό ένα νέο πλαίσιο ρύθμισης οικογενειακών χρεών. Το συμβόλαιο που δίνει τις τράπεζες με τους φορολογουμένους - μετόχους θα επιτρέψει τον έλεγχο των θαλασσοδανείων προς ορισμένες επιχειρήσεις και την εισαγωγή νέων πιστώσεων στην ανασυγκρότηση των επιχειρήσεων.

Όλα αυτά όμως δεν θα φαίνονται καθόλου σημαντικά στους πολίτες, οι οποίοι, στους επόμενους τρεις έως και πέντε μήνες, θα βρεθούν αντιμέτωποι με τις πιο σκοτεινές μέρες αυτής της μεγάλης κρίσης. Σε αυτό το μεταίχμιο, πρώτα η αταλάντευτη και εμφανής αλληλεγγύη της Ευρωζώνης μπορεί να στηρίξει τους ταλαιπωρημένους κατοίκους αυτής της χώρας.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Νέοι όροι του ΠΑΣΟΚ για την κυβέρνηση

Πώς κρίνει η Ιπποκράτους τη στάση του Φ. Κουβέλη και των στελεχών του – Αντιδράσεις για πρωτοβουλίες Σαμαρά στον νόμο Ραγκούση

Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ

Τα αποτελέσματα της συνεδρίασης του Eurogroup την ερχόμενη Τρίτη και το -όποιο- κοινό έδαφος εντοπίσουν οι τρεις πολιτικοί αρχηγοί στη σύσκεψη που θα ακολουθήσει, αποτελούν για τον κ. Ευάγγελο Βενιζέλο ορόσημα για την πορεία της κυβέρνησης, η οποία, περισσότερο από ποτέ, είναι συνδεδεμένη και με την πορεία του ΠΑΣΟΚ. Στην Ιπποκράτους θεωρούν επιτακτική την ανάγκη να τεθούν προϋποθέσεις για τη λειτουργία της κυβέρνησης, προκειμένου να αποφευχθεί πολιτικό ατύχημα το οποίο θα αποβεί μοιραίο για την κυβέρνηση, αλλά και για τη χώρα, ιδίως στο τρέχον, κρίσιμο χρονικό σημείο.

Συγκεκριμένα, επισημαίνουν ότι ιδίως ο ΔΗΜΑΡ πρέπει να υποχρεωθεί να «παίξει με τους όρους του παιχνιδιού» και να απεχθύνει τον μανδύα του εκ του μακρόθεν εταίρου. Η στάση του κ. Φ. Κουβέλη είναι, για τους επιτελείς του κ. Βενιζέλου, ευεχθή. Την αποδοκίμασαν στην έκθεση της ΔΗΜΑΡ στις συνθήκες ακραίας πολιτικής πίεσης οι οποίες είναι πρωτόγνωρες για το κόμμα του κ. Φ. Κουβέλη. Σε μια μερίδα του ΠΑΣΟΚ θεωρείται αδιανόητη η παραμονή προσώπων όπως ο κ. Α. Ρουπακιάς στην κυβέρνηση, ωστόσο επισήμως το κόμμα αποφεύγει να πυροδοτήσει εντάσεις, ενόψει μάλιστα της κρίσιμης εβδομάδας που ακολουθεί. Ωστόσο, στην Ιπποκράτους δεν κρύβουν την απορία τους για κάποιες από τις κινήσεις του κ. Αντ. Σαμαρά, με πλέον χαρακτηριστική την ενεργοποίηση του πρωθυπουργού για την ταχεία εφαρμογή απόφασης του ΣτΕ που ακυρώνει τον νόμο Ραγκούση για τη χορήγηση ιθαγένειας σε τέκνα αλλοδαπών που έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα.

Στελέχη της Ιπποκράτους τονίζουν ότι αυτή η τακτική δεν πρόκειται να γίνει αποδεκτή από το ΠΑΣΟΚ. Για οποιαδήποτε πρωτοβουλία της κυβέρνησης, αναφέρουν οι συγκεκριμένες πηγές, στο εξής θα πρέπει να ενημερώνεται και η Ιπποκράτους διαφορετικά απλά δεν θα τις στηρίζει. Δεδομένου μάλιστα ότι οι κρίσιμες συμβατικές υποχρεώσεις της χώρας έχουν ήδη εγκριθεί, τούτο δεν δημι-

Ο κ. Ευ. Βενιζέλος θεωρεί ότι με τις διαγραφές έκλεισε ένας κύκλος εσωστρέφειας. Τούτη τη στιγμή υπολογίζουν στο ΠΑΣΟΚ ότι οι 24 από τους 26 βουλευτές δεν πρόκειται να δημιουργήσουν προβλήματα. Οι δύο εκκρεμότητες είναι, βεβαίως, οι κ. Α. Λοβέρδος και Μιχ. Χρυσόχοϊδης.

Διχασμένοι οι βουλευτές στο ενδεχόμενο να εισέλθει το ΠΑΣΟΚ στην κυβέρνηση με πολιτικά πρόσωπα

ουργεί πρόβλημα αξιοπιστίας της χώρας έναντι των πιστωτών. Με δεδομένη την εκκρεμότητα την οποία αναδεικνύει το ΠΑΣΟΚ για τη λειτουργία της κυβέρνησης, ο ίδιος κ. Βενιζέλος δεν εκδηλώνει ακόμη την άποψή του για τον ανασχηματισμό. Θεωρεί ότι προτού λυθεί το μείζον ζήτημα χρηματοδότησης της χώρας, η συζήτηση ενέχει κινδύνους. Προς το

παρόν δέχεται εισηγήσεις. Στην Ιπποκράτους επικρατεί η άποψη ότι το ΠΑΣΟΚ πρέπει να εισέλθει στην κυβέρνηση με πολιτικά πρόσωπα. Ωστόσο, η κατάσταση στην Κ. Ο. είναι πολύ διαφορετική. Μια σημαντική μερίδα βουλευτών διαφωνεί ακόμη και με τον τρόπο με τον οποίο συμμετέχει σήμερα, άποψη με την οποία συντάσσονται και στελέχη του κόμματος. Όσοι τάσσονται υπέρ της δεύτερης άποψης, προβάλλουν ως επικείμενη τη συζήτηση για τη λήψη νέων μέτρων που θα ανοίξει εκ των πραγμάτων, στις αρχές του επόμενου χρόνου, διερωτώμενοι γιατί θα πρέπει το ΠΑΣΟΚ να συμμετάσχει σε αυτήν ως κυβερνητικός εταίρος.

Στο εσωκομματικό μέτωπο ο κ. Βενιζέλος επιχειρεί στροφή. Στην Ιπποκράτους θεωρούν ότι με τις διαγραφές των έξι βουλευτών και την αποχώρηση του κ. Μίμη Ανδρουλάκη, έκλεισε ένας κύκλος εσωστρέφειας και δεν επιθυμεί να ανοίξει και άλλον. Τούτη τη στιγμή υπολογίζουν ότι οι 24 από τους 26 βουλευτές του ΠΑΣΟΚ δεν πρόκειται να δημιουργήσουν προβλήματα. Οι δύο εκκρεμότητες είναι βεβαίως οι κ. Α. Λοβέρδος και Μιχ. Χρυσόχοϊδης. Ο κ. Λοβέρδος δεν έχει σταματήσει τις περιόδους ανά την Ελλάδα για την προώθηση του βιβλίου του, ωστόσο μετά την απόρριψη του αιτήματός του για τη σύγκληση της Κ. Ο., τηρεί στάση αναμονής θέτοντας ως

νέο χρονικό όριο για την επαναδραστηριοποίησή του, την εξασφάλιση της χρηματοδότησης για την Ελλάδα. Ο κ. Χρυσόχοϊδης, οι δημόσιες τοποθετήσεις του οποίου περί της άσκημης κατάστασης στην οποία βρίσκεται το ΠΑΣΟΚ είχαν εξοργίσει τον κ. Βενιζέλο, τηρεί επίσης σιγήν ιχθύος επί του θέματος. Ωστόσο, φαίνεται ότι στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ προκύπτουν ερωτήματα τα οποία μέχρι πρότινος θεωρούντο απαντημένα. Το τελευταίο αφορά την πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ για διενέργεια εξεταστικής επιτροπής περί της προσφυγής στο ΔΝΤ και στην τρέχουσα, το οποίο βρίσκεται εντός του ΠΑΣΟΚ κάποιους υποστηρικτές, όπως τον κ. Α. Γρηγοράκο.

Στον δρόμο προς το συνέδριο

Την τρέχουσα εβδομάδα αναμένεται να προωθηθεί το χρονοδιάγραμμα για τις προεδρικές διαδικασίες, ενόψει του Φεβρουαρίου. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος θεωρεί ότι το συνέδριο του Φεβρουαρίου πρέπει να έχει δύο γενικότερες κατευθύνσεις. Πρώτον, να μην αποκλείει κανέναν, παρά μόνον όσους θέλουν οι ίδιοι να μη συμμετάσχουν στις διαδικασίες του και, δεύτερον, να στηριχθεί κατά το δυνατόν στις νεότερες ηλικίες. Ιδίως ως προς το δεύτερο σκέλος, στην Ιπποκράτους θεωρούν τα αποτελέσματα της συνδιάσκεψης του περασμένου Ιουλίου εξόχως ενθαρρυντικά. Μέχρι τότε, βέβαια, θα πρέπει να αντιμετωπισθούν ορισμένα πρακτικά προβλήματα, τα οποία αφορούν κυρίως τη σύνθεση του συνεδρίου. Οι εξελίξεις από τον περασμένο Ιούνιο, από την αποστασιοποίηση των κορυφαίων στελεχών ως τη διαγραφή βουλευτών με επιρροή στον κομματικό μηχανισμό, όπως ο κ. Κ. Σκανδαλίδης από την Κ. Ο., έχουν δημιουργήσει δεδομένα τα οποία, για ορισμένους παρατηρητές, καθιστούν τη διεξαγωγή του συνεδρίου ριψοκίνδυνη. Υπάρχει, για παράδειγμα, η Αριστερή Πρωτοβουλία του κ. Γ. Παναγιωτακόπουλου, ο οποίος αντιτίθεται στην περαιτέρω κυβερνητική εμπλοκή του ΠΑΣΟΚ. Υφίστανται επίσης και κάποια «υπολείμματα» επιρροής στελεχών που είτε έχουν αποχωρήσει είτε έχουν αποστασιοποιηθεί από το ΠΑΣΟΚ, η συμπεριφορά των οποίων δεν μπορεί να υπολογιστεί με ασφάλεια. Στην Ιπποκράτους θεωρούν ότι αυτά τα προβλήματα είναι μικρά και μπορούν να αντιμετωπιστούν εντός πράγματος. Ο τελευταίος, αλλά ο πιο σημαντικός παράγοντας όσον αφορά τον δρόμο προς το συνέδριο δεν είναι βεβαίως άλλος από τη βιωσιμότητα (ή όχι) της κυβέρνησης.

Κάν' το Ηλεκτρονικά

ΟΧΙ ΠΙΑ ΧΑΣΙΜΟ ΧΡΟΝΟΥ! ΟΧΙ ΠΙΑ ΤΑΛΑΙΠΩΡΙΑ!

Διεκπεραίωσε ηλεκτρονικά τις συναλλαγές σου με τις δημόσιες υπηρεσίες

Από το σπίτι, το γραφείο, παντού! | Γρήγορα, απλά, με ασφάλεια! | Μέρα-νύχτα, όλο το χρόνο, όποτε θες!

ΚΑΝ' ΤΟ ΓΙΑ ΤΟ ΟΦΕΛΟΣ ΟΛΩΝ ΜΑΣ:

- Υποβολή φορολογικής δήλωσης ΦΠΑ και φόρου εισοδήματος
- Υποβολή αίτησης εγγραφής νέας εταιρείας και έγκριση επωνυμίας της
- Δημοσίευση αδήλων και αναζήτηση κενής θέσης εργασίας
- Πλήρωμή συγκεκριμένων οφειλών προς φόρο εισοδήματος, εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ετήσιου τέλους εταιρείας, φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας και εξώδικων προστίμων
- Παρακολούθηση δωρεάν επιμορφωτικών προγραμμάτων στο δικό σου χρόνο και χώρο
- Ανανέωση άδειας κυκλοφορίας οχήματος και άδειας κυνήγιου
- Δημοσίευση και διαχείριση των διαγωνισμών Δημοσίων Συμβάσεων
- Υποβολή καταγγελιών για προϊόντα και υπηρεσίες
- Διεκπεραίωση αρκετών άλλων συναλλαγών με το κράτος

Λάβε μέρος στην κλήρωση για 65 laptops!
Με την εγγραφή σου στα συστήματα Taxinet, Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Εφόρου Εταιρειών. **Μέχρι τις 29/03/2013**

Συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Πληροφορίες: www.kepa.gov.cy/egov

UniPension

Προνοήστε για τα χρόνια που έρχονται.

Μην αφήνετε το μέλλον σας στην τύχη.
Το UniPension είναι ένα ολοκληρωμένο σχέδιο σύνταξης το οποίο σχεδιάστηκε ειδικά για να σας βοηθήσει να είστε οικονομικά ανεξάρτητοι σε αυτή την τόσο σημαντική περίοδο της ζωής σας παρέχοντάς σας ένα μηνιαίο εισόδημα που θα συμπληρώνει την κοινωνική σας σύνταξη.

Με το UniPension μπορείτε να διατηρήσετε την ποιότητα ζωής σας και μετά τη συνταξιοδότηση αφού:

- δημιουργείτε σταδιακά ένα συνταξιοδοτικό κεφάλαιο ενόσω εργάζεστε, επενδύοντας συστηματικά στα εσωτερικά επενδυτικά ταμεία της Universal Life
- δεν υπάρχει χρέωση για ασφαλιστική κάλυψη ζωής επιτρέποντας την επένδυση μεγαλύτερου ποσού για τη δημιουργία του συνταξιοδοτικού κεφαλαίου
- το συνταξιοδοτικό κεφάλαιο μετατρέπεται αναγκαστικά σε ισόβια σύνταξη κατά την ηλικία συνταξιοδότησης που θα επιλέξετε
- σε περίπτωση μόνιμης αλικής ανικανότητας για εργασία πριν τη συνταξιοδότηση μπορείτε να ζητήσετε την πρόωπη μετατροπή του κεφαλαίου σας σε σύνταξη

Επιπρόσθετα, με το UniPension:

- δικαιούστε φοροπαράλληλη των ασφαλιστρών σας ανάλογα με το ετήσιό σας εισόδημα
- μπορείτε να συμμετέχετε ενεργά στην επενδυτική διαχείριση του σχεδίου επιλέγοντας τα εσωτερικά επενδυτικά ταμεία στα οποία θα επενδύονται τα ασφαλιστρά σας
- έχετε πλήρη ευελιξία να συζητήσετε με το ασφαλιστρά που καταβάλλετε ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες σας

Ζητήστε περισσότερες πληροφορίες: www.universallife.com.cy/unipension

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Αναζητώντας τη χρυσή τομή για Ελλάδα

Η μάχη στο παρασκήνιο – εν όψει Eurogroup – μεταξύ των κρατών της Ευρωζώνης, των ευρωπαϊκών οργάνων και του ΔΝΤ

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΝΙΚΟΥ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Μέχρι την τελευταία στιγμή θα συνεχιστούν οι πυρετώδεις διαβουλεύσεις μεταξύ των κρατών της Ευρωζώνης, των ευρωπαϊκών οργάνων και του ΔΝΤ, ώστε να αποφασιστεί «μια κάποια λύση» στο ελληνικό ζήτημα στη συνεδρίαση του Eurogroup την ερχόμενη Τρίτη. Μολοντί οι εκκενρότες τόσο για την κάλυψη του χρηματοδοτικού κενού όσο και για την αποκτάση της βιωσιμότητας του ελληνικού προγράμματος, μέσω της ελάφυνσης του δημόσιου χρέους, ήταν έως χτες πολλές, ορισμένα δεδομένα είναι γνωστά και δεν αναμένεται –εκτός απροόπτου φυσικά– να αλλάξουν:

Πρώτον, η εντύπωση ότι η ελληνική κυβέρνηση ανταποκρίθηκε στις υποχρεώσεις της και πλέον είναι η σειρά των δανειστών της να δράσουν έχει εμπεδωθεί πλήρως τόσο στις Βρυξέλλες όσο και στην Ουάσινγκτον. Ως εκ τούτου, ο κίνδυνος διακοπής της χρηματοδότησης και «έξωσης» από το ευρώ, ο οποίος έως και πριν από μερικές εβδομάδες ήταν απολύτως υπαρκτός, πλέον έχει μηδενιστεί, τουλάχιστον στην παρούσα φάση. Επιπλέον,

η Ελλάδα εξασφάλισε και επισήμως από το Eurogroup της περασμένης Δευτέρας την επιμήκυνση στο χρονοδιάγραμμα προσαρμογής, κάτι που αποτελούσε βασικό σημείο της προγραμματικής συμφωνίας μεταξύ των τριών κομμάτων της συγκυβέρνησης (όπως άλλωστε και η «διασφάλιση της ευρωπαϊκής πορείας της χώρας»).

Τρίτον, το πιθανότερο σενάριο είναι ότι η Ελλάδα θα πετύχει παραχωρήσεις σε πολλά μέτρα, όπως για παράδειγμα η περαιτέρω μείωση –ή ακόμη και «μηδενισμός»– των επιτοκίων στα διακρατικά δάνεια που έχει λάβει, η μετακύλιση των ωριμάνσεων των ελληνικών ομολόγων, η «μερική έστω» παύση της ΕΚΤ και των κεντρικών τραπεζών της Ευρωζώνης από τα κέρδη τους στο χαρτοφυλάκιο των ελληνικών ομολόγων που κατέχουν και πιθανώς άλλες παρεμβάσεις, οι οποίες δεν έχουν γίνει ακόμη γνωστές. Επίσης, η συναίνεση που διαμορφώνεται εσχάτως στις Βρυξέλλες είναι ότι όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στον υπόλοιπο ευρωπαϊκό Νότο το «γκάζι» της δημοσιονομικής προσαρμογής θα χαλαρώσει ελαφρώς από εδώ και στο εξής, καθώς υπάρχει πλήρης συναίσθηση της εξάντλησης των α-

ντοκών των κοινωνιών. Ως εκ τούτου, φαίνεται να προωθείται το λεγόμενο σύστημα «α-κορνετόν», όπου όταν ένα πρόγραμμα εφαρμόζεται η πίεση θα χαλαρώνει. Ωστόσο, το μέγало στοιχείο, σύμφωνα με κύκλους της Κομισιόν, είναι να μην περάσει το μήνυμα ότι «το πρόγραμμα σχετικοποιείται», γιατί στην περίπτωση αυτή φοβούνται ότι οι ελληνικές αρχές δεν θα υλοποιήσουν καμία από τις δεσμεύσεις τους. Εξ ου και η «πέμπτον- ειδικά για την Ελλάδα, η έμφαση θα περάσει πλέον στην εφαρμογή των συμφωνηθέντων. Το αντίλλαγμα για τις διευκολύνσεις που θα λάβει η χώρα μας είναι ότι θα ενισχυθούν οι μηχανισμοί ελέγχου, μέσω της «αναβάθμισης» του ειδικού λογαριασμού όπου θα κατατίθενται τα χρήματα των δόσεων, της Task Force και όποιου άλλου πρό-

Μετά την εκταμίευση της δόσης η έμφαση θα δοθεί πλέον στην εφαρμογή των συμφωνηθέντων, ενώ θα ενισχυθούν και οι μηχανισμοί ελέγχου

σφουρού μέσου. Σχετικές κρούσεις για τη σημασία της αποτελεσματικής υλοποίησης όσων έχουν συμφωνηθεί φαίνεται να έχουν γίνει και στον πρωθυπουργό Αντώνη Σαμαρά από Ευρωπαίους ομολόγους του, εν όψει του πιθανολογούμενου ανασχηματισμού.

Εκτον, παρά τις φωνές που ακούστηκαν τις προηγούμενες ημέρες, επίσημη θέση όλων σχεδόν των κρατών-μελών της Ευρωζώνης παρέμεινε έως και την Παρασκευή ότι «κούρεμα» στα διακρατικά χρέη της Ελλάδας δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό στην παρούσα φάση. Ως εκ τούτου, πρόθεση της Ευρωζώνης είναι να πειστεί το ΔΝΤ να συναινέσει σε κάποια «ενδιάμεση» λύση για το χρηματοδοτικό κενό και τη βιωσιμότητα του χρέους, μέχρι το 2014. Εντούτοις, δεν είναι βέβαιο ότι το ταμείο θα υποχωρήσει αυτή τη φορά.

Τέλος, σύμφωνα με διαβεβαιώσεις έμπειρων αξιωματούχων, η Ευρώπη έχει «ποντάρει τα ρέστα της» στην κυβέρνηση Σαμαρά. Ελπίζει δε ότι η καταβολή ενός μεγάλου ποσού (πέραν της δόσης των 31,5 δισ.) θα συνδράμει στην υποχώρηση της αβεβαιότητας, πείθοντας τις αγορές ότι η έκθεση της Ευρωζώνης στην Ελλάδα είναι πολύ μεγάλη για να εγκαταλειφθεί η χώ-

ρα. Έτσι, το κλίμα θα βελτιωθεί και θα «δοθεί η ευκαιρία στην εσωτερική υποτίμηση να δουλέψει». Σύμφωνα με εκτιμήσεις της τρόικας, οι βασικές υποθέσεις εργασίας του προγράμματος είναι πλέον τόσο συντηρητικές και απαισιόδοξες, ώστε τα πράγματα θα μπορούσαν να εξελιχθούν πολύ καλύτερα. Αλλωστε, η εκταμίευση ενός μεγάλου ποσού συμφέρει, σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις, και τη γερμανική κυβέρνηση, η οποία θα ήθελε να αποφύγει τις πολλές ψηφοφορίες στη Βουλή και να εγκρίνει τα προϋπολογισμένα για την Ελλάδα ποσά σε όσο το δυνατόν πιο ασφαλή χρονική απόσταση από τις επόμενες εκλογές. Από την άλλη πλευρά, όμως, όσο περισσότερα χρήματα εκταμιευθούν τόσο στενότερα θα είναι τα μέσα πίεσης προς την Αθήνα. Εξ ου και στο Eurogroup της Τρίτης θα αναζητηθεί μια «χρυσή τομή». Στη συνέχεια, θα χρειαστεί περρίπου μία εβδομάδα με δέκα μέρες για να εγκριθούν οι αποφάσεις από τα εθνικά κοινοβούλια της Ευρωζώνης και το Eurogroup θα συνέλθει εκ νέου (είτε στην τακτική του συνεδρίαση είτε μέσω τηλεδιάσκεψης), ώστε να δώσει το πράσινο φως για την εκταμίευση της επόμενης δόσης.

Γιατί Λαγκάρντ, Τόμσεν θέλουν το «κούρεμα»

Του **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ**

Αποφασισμένη να μην υποχωρήσει στη διεκδυστινδα με το Βερολίνο και να επιμένει υπέρ της λήψης «τολμηρών» αποφάσεων που θα διασφαλίζουν πραγματικά και σε βάθος χρόνου, όχι εικονικά και βραχυπρόθεσμα, τη βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους, εμφανίζεται η γενική διευθύντρια του ΔΝΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, και με αυτό το πνεύμα θα προσέλθει στη μεθαιριανή συνεδρίαση του Eurogroup.

Η κ. Λαγκάρντ και ο επικεφαλής του ελληνικού προγράμματος, Πόουλ Τόμσεν, επιμένουν ότι το χρέος της Ελλάδας δεν πρέπει να υπερβαίνει το 120% του ΑΕΠ το 2020 και πως το μείγμα που θα επιλεγεί για τη διαχείριση της κατάστασης πρέπει να περιλαμβάνει και «κούρεμα» των δανείων που έχουν παράσχει στην Ελλάδα οι χώρες και οι θεσμοί της Ευρωζώνης. Στην προσέγγιση αυτή βρήκαν τα τελευταία εικοσιτετράωρα απρόδρομο σύμμοχο τον πρόεδρο της Bundesbank, Γιενς Βάντιμαν, ο οποίος εκτίμησε ότι «παραμένει ανοικτό το ερώτημα αν θα προκύψει η ανάγκη για κούρεμα του χρέους». Ο Γερμανός κεντρικός τραπεζίτης ουσιαστικά αναγνώρισε ότι για να ανακτήσει η Ελλάδα πρόσβαση στις αγορές θα χρειαστεί διαγραφή χρέους, έστω και αν εξέφρασε την προτίμησή του να γίνει αυτό «στο τέλος, μετά την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων», ως επιβράβευση της αξιοπιστίας και της αποτελεσματικότητας της Αθήνας. Σε ανάλογο πνεύμα άλλο ένα μέλος του Δ.Σ. της Ευρ. Κεντρικής Τράπεζας, ο Βέλγος Λικ Κόεν, δήλωσε επίσης για πρώτη φορά ότι η επίλυση των προβλημάτων της Ελλάδας θα πρέπει να περιλαμβάνει και διαγραφή μέρους του χρέους της.

Υπό την πίεση των μελών του Εκτελεστικού Συμβουλίου του ΔΝΤ που δεν εκπροσωπούν χώρες της Ευρωζώνης, συμπεριλαμβανομένων και των ΗΠΑ, τα οποία θεωρούν ότι η συνεχιζόμενη κρίση στην Ευρωζώνη απειλεί τη σταθερότητα όχι μόνο της ευρωπαϊκής, αλλά της παγκόσμιας οικονομίας, η κ. Λαγκάρντ θα καλέσει ουσιαστικά το Βερολίνο να μην εγκλωβισθεί στους πολιτικούς υπολογισμούς, αλλά να αντιμετωπίσει ευθέως την οικονομική πραγματικότητα. «Δεν μπορούμε να περιμένουμε μέχρι τις γερμανικές εκλογές σε δέκα μήνες» τονίζουν αρμόδιοι αξιωματούχοι, που αναγνωρίζουν τις πολιτικές δυσκολίες που ανακύπτουν καθώς η Γερμανία είναι ο μεγαλύτερος δανειστής της Ελλάδας και σε περίπτωση ενός «γενναίου» κουρέματος θα απολέσει έως και 18 δισ. ευρώ, αλλά σπεύδουν να προειδοποιήσουν ότι εάν δεν γίνουν έγκαιρα οι αναγκαίες κινήσεις και η Ελλάδα καταρρεύσει, η Γερμανία θα χάσει πολύ περισσότερα. Ο εκπρόσωπος του ταμείου, Μπιλ Μέρι, διεμήνυσε ευθέως ότι το «ελληνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο συμφέρον είναι το χρέος της Ελλάδας να καταστεί βιώσιμο».

Στο ΔΝΤ τονίζουν ότι «βρισκόμαστε στην πλέον κρίσιμη καμπή και δεν υπάρχουν περιθώρια για αναβολές και προσωρινές λύσεις, οι οποίες κατά το πρόσφορο παρελθόν έχει αποδειχθεί ότι δεν πεύθουν τις αγορές». Σε ιδιαιτικές συζητήσεις καλούν, δε, το Βερολίνο να αντιληφθεί τους πολιτικούς και κοινωνικούς κινδύνους που δημιουργεί η αίσθηση ότι η Γερμανία κερδίζει από τη δυστυχία των Ελλάνων. Από την πλευρά τους, πάντως, απορρίπτον την πρόταση για μείωση η και μηδενισμό των επιτοκίων στα δάνεια που έχει δώσει το ΔΝΤ, την οποία κατέθεσε σε συνέντευξη του στην «Κ» και ο επικεφαλής του Διεθνούς Χρηματοπιστωτικού Ινστιτούτου, Τοαρλς Νταλάρα, με το επιχείρημα ότι αυτό γίνεται μόνο για πολύ φτωχές χώρες, ενώ η Ελλάδα με βάση το κατά κεφαλήν εισόδημα θεωρείται πλούσια.

Αξιωματούχοι του ταμείου τονίζουν ότι δεν εξετάζουν το ενδεχόμενο να αποσυρθούν από την κοινή προσπάθεια στο πλαίσιο της τρόικας. Παρότι η συνεισφορά του ταμείου αποτελεί μικρό ποσοστό της συνολικής χρηματοδότησης, ενδεχόμενη απόσυρσή του θα είχε πολλαπλασιαστικά αρνητικές επιπτώσεις. Πάντως, σε ανάλυση της η Merrill Lynch εκτιμά ότι «σε περίπτωση που δεν υπάρξει συμφωνία της τρόικας, το ΔΝΤ μπορεί να διακόψει προσωρινά τη συμμετοχή του στη χρηματοδότηση ενώ θα συνεχίζονται οι διαβουλεύσεις. Το σενάριο αυτό θα είναι αρνητικό για τις αγορές, αλλά σε κάθε περίπτωση θα αποτρέπονταν αναπάντεχες εξελίξεις στην Ελλάδα».

Στο ταμείο επισημαίνουν δικτικά ότι πρέπει «να σταματήσουμε να υποδουμάστε και να αρχίσουμε να δίνουμε στους Έλληνες, αλλά και στους επενδυτές λόγω να πιστεύουν στην τελική επιτυχία του προγράμματος».

Μέρκελ - Λαγκάρντ. Δύο διαφορετικοί κόσμοι για το ελληνικό πρόβλημα. Η Γερμανία δεν συζητεί την περίπτωση «κούρεματος», ενώ η επικεφαλής του ΔΝΤ το θεωρεί απαραίτητο.

Ετήσιο όφελος 7 δισεκατομμυρίων

Συνέντευξη στον **ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΕΛΛΙΣ**

«Τα ποσά που είχε υπολογίσει το ΔΝΤ τον περασμένο Μάρτιο ότι θα καταβάλει η Ελλάδα ως τόκο για τα δανεία της πρέπει να μειωθούν σημαντικά», τονίζει σε συνέντευξη του στην «Κ» ο διευθυντής Ευρώπης του Διεθνούς Χρηματοπιστωτικού Ινστιτούτου (ΠΙΦ), Τζεφ Αντερσον, ο οποίος προσθέτει ότι το νέο τοπίο των επιτοκίων πρέπει «εν μέρι να αντικατοπτρίζει τη μείωση των αποδόσεων στις ευρωπαϊκές χώρες με αξιολόγηση AAA, όπως και τη χρήση υποχώρηση που καταγράφηκε στα βραχυπρόθεσμα επιτόκια μετά τις ανακινήσεις της ΕΚΤ τον Ιούλιο και τις πιο συγκεκριμένες εξαγγελίες της τον Σεπτέμβριο».

Σημειώνει, δε, ότι «ένα μεταφερόμενο στην Ελλάδα τα περισσότερα, αν όχι όλα, τα κέρδη από τη μείωση των επιτοκίων στα δάνεια που έχουν δώσει οι χώρες της Ευρωζώνης, θα αντισταθιστεί το μεγαλύτερο μέρος των συνεπειών από τα μικρότερα πρωτογενή πλεονάσματα και τα κενά στα έσοδα από τις ιδιωτικοποιήσεις».

Ο κ. Αντερσον, οι αναλύσεις του οποίου για τις εξελίξεις στη Γηραιά Ήπειρο αποτελούν βασικό εργαλείο χάραξης πολιτικής της μεγαλύτερης

που δεν αφορούν την ανακεφαλαιοποίηση θα είναι 2,3 δισ. τον χρόνο λιγότερα από τις προβλέψεις του ΔΝΤ, ενώ και στον τόκο των διμερών δανείων θα προέκυπτε ετήσιο όφελος 400 εκατ. διότι το Eurobor τριμήνιο έχει μειωθεί από το 1% στο 0,2%».

Προσθέτει ότι θα υπήρχαν επίσης οφέλη από τα επιτόκια 48 δισ. για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών που θα έφθαναν τα 500 εκατ. τον χρόνο, ενώ εάν το Eurogroup έδινε εντόλη στον EFSF/ESM να δανειζείται με επιτόκιο που να συνδέονται με το τριμήνιο Eurobor θα προέκυπτε και άλλη μείωση 900 εκατ. στους τόκους για τα δάνεια από τον EFSF». Προτείνει, δε, «να ξανασχεδιάσουν τον μηχανισμό των επιτοκίων και να επιτρέψουν σε κάθε χώρα να δανειστεί την Ελλάδα με το επιτόκιο των δικών της τριμήνων γραμματίων, κίνηση που όχι μόνο θα μείωνε το ποσό που πληρώνει η Ελλάδα κατά 100 εκατ. αλλά θα σήμαινε ταυτόχρονα ότι κανένα κράτος πιστωτής της Ευρωζώνης δεν θα είχε θετικές ή αρνητικές συνεισφορές από το δάνειο προς την Ελλάδα». Τέλος, σημειώνει ότι θα υπήρχε «όφελος 1,9 δισ. εάν η ΕΚΤ και οι κεντρικές τράπεζες της Ευρωζώνης επιστρέψουν στην Ελλάδα τα κέρδη από τα ελληνικά ομόλογα».

Γιατί η Γερμανία δεν συζητά καν τη λύση του OSI

Της **ΞΕΝΙΑΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗ**

Μια λύση που θα αντιμετώπιζε, προσωρινά έστω, μέχρι τις ομοσπονδιακές εκλογές το φθινόπωρο του 2013, το πρόβλημα χρηματοδότησης της Ελλάδας, αναζητά εναγωνίως το Βερολίνο. Μια λύση, προϊόν δημιουργικής λογιστικής, όμως, που δεν θα εκθέτει εκ νέου τη γερμανική κυβέρνηση στα μάτια των Γερμανών φορολογουμένων ότι αθετεί τη δεσμευσή της πως δεν θα εισρεύσει ούτε ένα ευρώ παραπάνω στα ελληνικά ταμεία. Υπό αυτό το πρίσμα ένα νέο «κούρεμα» έχει εκ προοίμιο αποκλειστεί και ο υπουργός Οικονομικών της χώρας, Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, άφησε αυτή την εβδομάδα ανοικτό το ενδεχόμενο να υπάρξει κάποια για την Ελλάδα.

Μεταξύ των εναλλακτικών που συζητούνται στην επιτροπή προϋπολογισμού της γερμανικής Βουλής είναι η επαναγορά των ομολόγων από την Ελλάδα, ο μηδενισμός των επιτοκίων, ακόμη και η αρκετά προωθημένη ιδέα της επιστροφής των χρημάτων που έχει κερδίσει η Γερμανία από τους τόκους των δανείων προς την Ελλάδα. Σύμφωνα, άλλωστε, με δημοσίευσμα της εφημερίδας Handelsblatt και ανταποκρίσεις του πρακτορείου Ρόιτερς, αρχικά οι προσατήσεις θα επικεντρωθούν στην κάλυψη του χρηματοδοτικού κενού ύψους 13,5 δισ. ευρώ, που θα προκύψει ως το 2014.

«Εγώ προσωπικά θεωρώ σωστό ένα νέο «κούρεμα», λέει στην «Κ» ο γνωστός Γερμανός δημοσιογράφος του περιοδικού Stern, Χανς Ούλριχ Γιόργκες, ο οποίος πιστεύει ότι σε τελική ανάλυση ένα haircut θα συνέφερε πολύ περισσότερο τη Γερμανία και την Ευρώπη, αφού έτσι θα μπορούσε να εξυγανθεί οριστικά η κατάσταση. Σπεύδει, πάντως, να αποδώσει σε κινεζικό δάκτυλο τις επιφυλάξεις του Βερολίνου: «Πίσω από τους γερμανικούς διαταγμούς βρίσκεται, κατά τη γνώμη μου, η ευαισθησία προς την Κίνα. Η κινεζική ηγεσία, με δεδομένο ότι η χώρα διαθέτει ακόμη ελληνικά ομόλογα, έχει ξεκαθαρίσει ότι δεν θέλει να χάσει άλλα χρήματα στην Ελλάδα», καταλήγει ο κύριος Γιόργκες.

«Ναι, υπάρχει πολιτική αντίδραση στη Γερμανία εναντίον αυτού που χαρακτηρίζεται "τρίτο πακέτο" για την Ελλάδα. Το γεγονός ότι επικείμενα εκλογές τον Σεπτέμβριο του 2013 καθιστά ιδιαίτερα δυσχερή την προσπάθεια της καγκελαρίου Μέρκελ να "πουλήσει" μια τόσο αντιδημοφιλή απόφαση στο εκλογικό της σώμα. Όσον αφορά ενδεχόμενο "κούρεμα" θα έπρεπε να αφορά και το ελληνικό χρέος που διαθέτει η ΕΚΤ, η οποία διατάζει να δημιουργήσει ένα τέτοιο προηγούμενο», λέει στην «Κ» ο Αμερικανός καθηγητής Οικονομικών του Πανεπιστημίου του Μπέρκλεϊ, Μπάρνι Αϊκνενγκριν.

Μιλώντας στην «Κ» ο Γερμανός ευρωβουλευτής των Ελευθέρων Δημοκρατών, του FDP, Γιόργκες Χατζημαρκάκης, επαναφέρει στο τραπέζι την ιδέα της επιστροφής των κερδών που αποκόμισε η Γερμανία από την ελληνική κρίση χρέους. «Η Γερμανία έχει επωφεληθεί από την οικονομική κρίση της Ελλάδας, καθώς έχει κερδίσει τα τελευταία δύο μήνη χρόνια περίπου 78-80 δισ. ευρώ. Τα κέρδη που έχει αποκομίσει η Γερμανία είναι τεράστια», εξηγεί και συμπληρώνει: «Ηρθε η στιγμή που η Γερμανία πρέπει να καταλάβει ότι δεν μπορεί να επωφελείται πλέον από την οικονομική κρίση στην Ελλάδα». Ο κ. Χατζημαρκάκης αποκαλύπτει ότι ο βουλευτής του FDP, Γιούργκεν Κόπελιν, που ειδικεύεται σε θέματα προϋπολογισμού, φέρνει να έχει συζητήσει την πρόταση με άλλους συναδέλφους. «Έχουν αρχίσει να προετοιμάζουν τη γερμανική κοινή γνώμη για το νέο "μεταμφορισμένο κούρεμα", εκτιμά ο Γερμανός ευρωβουλευτής. Οι Γερμανοί πολιτικοί θέλουν να διαδώσουν το κύρος τους και να μην παραδεχθούν ότι θα αναγκαστούν να ξαναβάλουν το χέρι στην τσέπη για την Ελλάδα, ειδικά ενόψει της κρίσιμης αναμέτρησης του 2013».

Στο μεταξύ προβληματισμό προκαλεί στο Βερολίνο η διαμάχη με το ΔΝΤ και η συζήτηση περί εξόδου του Ταμείου από τη βοήθεια προς την Ελλάδα. Σε δηλώσεις του προς τη Handelsblatt, ο Γιόργκες Ούβε Χαν, υπουργός Ευρώπης στην Εσοπ, εξέφρασε την Πέμπτη την ανησυχία του για ένα τέτοιο ενδεχόμενο καθώς οι εταίροι θα ελάμβαναν το μήνυμα ότι δεν μπορούν πλέον να εμπιστευτούν τις δεσμεύσεις της Ελλάδας. «Ο κ. Χαν ξέρει καλά την κατάσταση στη Φρανκφούρτη», εξηγεί ο κ. Χατζημαρκάκης. «Προφανώς φοβάται μια μαζική εκροή κεφαλαίων από τη Φρανκφούρτη με προορισμό το Λονδίνο για παράδειγμα, σε περίπτωση οριστικής ρήξης με το ΔΝΤ», προσθέτει.

Το Βερολίνο πάντως δεν αποκλείει μια δραστική παρέμβαση στον τομέα των επιτοκίων δανεισμού

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Η Μέρκελ αναστατώνει Λονδίνο και Παρίσι

Γαλλική δυσφορία στις γερμανικές συστάσεις – Άνοδος των αντιευρωπαϊστών στη Βρετανία

Του ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Μπορεί ο υπουργός Οικονομικών της Γαλλίας Πιερ Μοσκοβισί να χαρακτηρίσει, την περασμένη Δευτέρα, «τρικυμία ο' ένα ποτήρι νερό» τις εκτιμήσεις περί κλιμακώσεως των εντάσεων ανάμεσα στο Παρίσι και το Βερολίνο, αλλά δεν κατάφερε να διασκεδάσει τις εντυπώσεις. Την ίδια ημέρα, η εφημερίδα Liberation δημοσίευσε ρεπορτάζ,

Σύμφωνα με την Die Zeit, ο Σόιμπλε ζήτησε από τους «πέντε σοφούς» να εισηγηθούν τις μεταρρυθμίσεις που πρέπει επιειγόντως να δημοσιολογήσει η... Γαλλία!

σύμφωνα με το οποίο απεσταλμένος της γαλλικής κυβέρνησης έσπευσε στο Βερολίνο για να ζητήσει εξηγήσεις γύρω από μυστική έκθεση συμβούλων του Βόφλγκαγκκ Σόιμπλε, η οποία εμφάνιζε, ούτε λίγο - ούτε πολύ, τη Γαλλία ως τον επόμενο, μεγάλο ασθενή της Ευρωζώνης.

Πέτρα του σκανδάλου, που ήρθε να επιδεινώσει τις ήδη τεταμένες σχέσεις μεταξύ της Άγκελα Μέρκελ και του Φρανσουά Ολάντ, υπήρξε δημοσίευμα της γερμανικής Die Zeit. Σύμφωνα με το ρεπορτάζ, ο Σόιμπλε ζήτησε από τους

«πέντε σοφούς» -κορυφαίους Γερμανούς οικονομολόγους και συμβούλους της κυβέρνησης Μέρκελ- να του εισηγηθούν τι είδους μεταρρυθμίσεις πρέπει επιειγόντως να δημοσιολογήσει η... Γαλλία, προκειμένου να ανακτήσει το χαμένο έδαφος στο πεδίο της ανταγωνιστικότητας! Το δημοσίευμα προκάλεσε δικαιολογημένο σάλο στο Παρίσι, καθώς η χώρα που θεωρούσε παραδοσιακά τον εαυτό της ως τον πολιτικό αρχιτέκτονα της ενωμένης Ευρώπης, έβλεπε να αντιμετωπίζεται ως ελάσσων, προβληματικός εταίρος της Γερμανίας.

Μετά τον θόρυβο που ξέσπασε, οι «πέντε σοφοί» διέψευσαν το ρεπορτάζ της Die Zeit, όχι όμως χωρίς να αφήσουν την αίσθηση ότι όπου υπάρχει καπνός, υπάρχει και φωτιά. Αλλωστε, λίγες ώρες αργότερα, ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του κόμματος της Μέρκελ έριχνε κι άλλο λάδι στη φωτιά, ασκώντας απ' υψηλού κριτική στον πρόεδρο της Γαλλίας: «Μπορούμε μόνο να ελπίζουμε ότι ο πρόεδρος Ολάντ θα μετακινήσει περισσότερο προς την καγκελάριο», δήλωσε ο Φόλκερ Κάουντερ στο περιοδικό Der Spiegel, για να προσθέσει: «Ευχόμαστε οι Γάλλοι σοσιαλιστές να προωθήσουν πραγματικές, θαρραλέες μεταρρυθμίσεις. Αυτό θα ήταν καλό για τη χώρα τους και για την Ευρώπη».

Υπό αυστηρού καθηγητή που απευθύνεται σε αμελείς μαθητές υιοθέτησε και ο Γερμανός επίτροπος στην Κομισιόν, Γκίντερ Ετινγκερ. Αφού αποδοκίμασε τον «φτηνό λαϊκισμό» ορι-

Η κρίση της Ευρωζώνης και η γερμανική αλαζονεία ενισχύουν τον ευρωσκεπτικισμό στη Βρετανία, την ώρα που δημοσίευμα γερμανικής εφημερίδας θέτει σε δοκιμασία τις ήδη τεταμένες σχέσεις μεταξύ της Άγκελα Μέρκελ και του Φρανσουά Ολάντ.

σμένων εντύπων έναντι της Ελλάδας, δήλωσε χαρακτηριστικά: «Τα προβληματικά παιδιά μου είναι η Γαλλία και η Βρετανία!» Επεξηγώντας την αλαζονική -ιδιαίτερα όταν πρόκειται για δύο πυρηνικές δυνάμεις, μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας- δήλωσή του, υποστήριξε ότι η μιν Γαλλία κάνει έδαφος στη βιομηχανία και την καινοτομία, η δε Βρετανία «κάνει τη λογική της», καθώς ενισχύονται οι δυνάμεις που τη θέλουν εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βέτο στη Σύνοδο Κορυφής

Η αλήθεια είναι ότι οι φόβοι του Γερμανού αξιωματούχου για το Λονδίνο δεν ακούγονται εντελώς αβάσιμοι. Ο Βρετανός πρωθυπουργός Ντέιβιντ Κάμερον απειλεί ότι θα ασκήσει βέτο στη σύνοδο κορυφής που θα συζητήσει τον προϋπολογισμό της Ένωσης αν δεν υπάρξουν

δραστικές περικοπές, της τάξης του 20%. Παράλληλα, το Λονδίνο αντιτίθεται στον περίφημο «φόρο Τόμπιν» επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών που εισηγούνται Παρίσι και Βερολίνο, προκειμένου να μη θιγούν τα συμφέροντα του Σίτι.

Το βρετανικό πρόβλημα είναι πολύ ευρύτερο. Η σταδιακή προώθηση μιας πιο ενιαίας και πιο «γερμανικής Ευρώπης», με πρώτο στάδιο την τραπεζική ένωση, θέτει τη Βρετανία ενώπιον ιστορικών διλημάτων. Στο μεταξύ, η κρίση της Ευρωζώνης και η γερμανική αλαζονεία ενισχύουν τον ευρωσκεπτικισμό, όπως διαμνύει η δημοσκοπική εκτόξευση του Κόμματος της Ανεξαρτησίας, που επιδιώκει την έξοδο της χώρας από την Ένωση. Σύμφωνα με πρόσφατη δημοσκόπηση της εταιρείας YouGov, το 49% των Βρετανών συ-

ντάσσεται με αυτή την άποψη και μόλις το 28% επιθυμεί την παραμονή.

Η πίεση στον Κάμερον κλιμακώθηκε ύστερα από την ταπεινωτική ήττα του στη Βουλή των Κοινοτήτων από έναν ετερόκλητο συνασπισμό μεταξύ των Εργατικών και αντιευρωπαϊστών «ανταρτών» των Συντηρητικών. Υπό το κράτος αυτών των πιέσεων, ο Βρετανός πρωθυπουργός δεσμεύθηκε ότι θα επαναδιαπραγματευθεί με τις Βρυξέλλες ένα νέο καθεστώς συμμετοχής της χώρας του στην Ένωση με λιγότερους περιορισμούς στη βρετανική, εθνική κυριαρχία και ότι θα υποβάλει τη σχετική αναθεώρηση σε δημοψήφισμα. Ο ελιγμός του, ωστόσο, δεν ικανοποιεί τους πολιτικούς του αντιπάλους, που επιμένουν να τεθεί σε δημοψήφισμα το ερώτημα της ανεξαρτησίας - και δεν αποκλείεται τελικά να το πετύχουν.

Διλήμματα για Φρ. Ολάντ

Ο σοσιαλιστής Φρανσουά Ολάντ εξελέγη πρόεδρος ασκώντας σκληρή κριτική στο συντηρητικό δίδυμο Σαρκοζί - Μέρκελ και αξιώνοντας έναν «αναπροσανατολισμό» της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το αδιέξοδο της λιτότητας στον δρόμο της ανάπτυξης. Η στιγμή της αλήθειας ήρθε την περασμένη Τρίτη, με την εφ' όλης της ύλης συνέντευξη Τύπου που παρέθεσε για το πρώτο εξάμηνο της προεδρίας του. «Ορισμένοι θα ήθελαν να μας επιτεθούν οι αγορές, αλλά θα κάνουμε τα πάντα για να το αποτρέψουμε», δήλωσε ο Ολάντ, υποδηλώνοντας ότι κληρονόμησε τον εφιάλη που δεν άφησε σε ουχία το προκάτοχό του: Οτι θα ξημηνώσει μια μέρα και θα δει τους οίκους αξιολόγησης να έχουν στερέσει το ποθητό ΑΑΑ από τη Γαλλία. Θετώντας ως πρώτο στόχο την ανόρθωση της ανταγωνιστικότητας, ο Ολάντ υπερασπίστηκε τη μείωση των επιχειρηματικών φόρων και την αύξηση των φόρων στα νοικοκυριά, προσηγγίζοντας μεταρρύθμιση στην αγορά εργασίας και εξήρε την πολύκροτη έκθεση του επιχειρηματία Λουί Γκαλουά για τη «δημοσιονομική εξυγίανση» της Γαλλίας, εν πολλοίς στο πνεύμα της Μέρκελ. Μάλιστα, προκειμένου να καθιστάσει τους φόβους της Γερμανίας, ο Γάλλος πρόεδρος έστειλε την περασμένη Πέμπτη τον πρωθυπουργό του, Ζαν-Μαρκ Ερό, στο Βερολίνο να εξηγήσει τα μέτρα που σκοπεύει να λάβει η γαλλική κυβέρνηση για την ανόρθωση της ανταγωνιστικότητας. Από σοσιαλιστής, ο Φρανσουά Ολάντ έγινε... «σοσιαλ-ρεαλιστής», έγραψε η Liberation...

Μοναδική Προσφορά!

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗ & ΠΑΙΔΙ 8 ΤΟΜΟΙ ΚΑΙ 8 ΜΟΥΣΙΚΑ CD
1.280 ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ένα πολύτιμο έργο για να ζήσετε ήρεμα την εγκυμοσύνη σας μήνα προς μήνα, να κατανοήσετε το παιδί σας και να του δώσετε όλα τα απαραίτητα εφόδια.

Τηλεώρες

ΜΟΝΟ
€3.00
ΕΠΙΠΛΕΟΝ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ
ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗ & ΠΑΙΔΙ

ΠΡΩΤΟΣ ΤΟΜΟΣ
ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΤΡΙΜΗΝΟ
ΚΑΙ ΤΟ BABY MUSIC CD 1
(MOTHER & BABY)

Την ερχόμενη Πέμπτη **22 Νοεμβρίου** ο πρώτος τόμος Εγκυμοσύνη το 1^ο τρίμηνο και το cd mother & baby

GLISS

2012

mustmagazine

STYLE

A W A R D S

«Είναι μια νέα εποχή στο χώρο της μόδας - χωρίς κανόνες.
Είναι όλα σχετικά με το ατομικό και προσωπικό στυλ,
φορώντας high-end, low end, κλασικά labels και
up-and coming σχεδιαστές, όλα μαζί.»

Alexander McQueen

NEW MODEL OF THE YEAR

Ροζίτα Κεντάλα
Ξένια Ζαΐτσεβα
Μαριάννα Νεοφύτου
Ολίβια Κωνσταντινίδου
Katy Ανδρονίκου

HAIR STYLE ICON

Νάταλη Τζαπούρα
Ελευθερία Ελευθερίου
Στέλλα Χατζηλαμπρή
Λώρα Κυριακίδου
Θέλζια Φραγκούδη

STREET FASHION STATEMENT

Φανή Ονουφρίου
Λυδία Μανδρίτου
Ευαγγελίνα Φύσα
Μαρία Φυλακτίδου
Άντρεα Αλετράρη

FASHION DESIGNER OF THE YEAR

Στάλω Μαρκίδου
Έλενα Αντωνιάδη
Νάταλη Κωνσταντινίδου
Αφροδίτη Χατζηρακλέους
Λεβίνα Κονιαλιάν

GREEK STYLE ICON

Βίκη Καγιά
Δούκισσα Νομικού
Μαίρη Συνατσάκη
Ελεονώρα Μελέτη
Ευγενία Νιάρχου
Τάμτα

BEST DRESSED SHOWBIZ PERSONA

Χριστίνα Αριστοτέλους
Κρίστου Παπαδοπούλου
Στέλλα Στυλιανού
Άντρη Καραντώνη
Έμιλυ Κολιανδρή
Χριστίνα Παυλίδου

STYLE ICON 2012

Σύλβια Μαυροπούλου
Βαλεντίνα Τσίγκη
Στεφανία Μπισίδου
Μαρίνα Θεοδωρίδου
Σοφία Μαλέκκου
Μαρίσσα Λοΐζου
Νάσια Μαρκίδου
Έλσα Λούτσιου

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΣΤΗΡΙΖΕΙ

HFC
"Hope
For
Children"

Μπείτε στο www.must.com.cy και ψηφίστε για τα GLISS Style Awards 2012

Επίσημος χορηγός Style Awards 2012

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Η παρέα στην Τάμπα, τα πάρτι και οι στρατηγοί

Σε όλους έκανε εντύπωση το «δέσιμο» των Ντ. Πετρέους και Τζον Αλεν με το ζεύγος Κέλι

Των **MICHAEL S. SCHMIDT** και **SHERYL GAY STOLBERG**

Η Τζιλ και ο Σκοτ Κέλι εγκαταστάθηκαν στην Τάμπα της Φλόριδα πριν από μία δεκαετία. Μετακόμισαν σε ένα πελώριο σπίτι με υπέροχη θέα στον Κόλπο και στον πιο κομψό δρόμο της πόλης, και τάχιστα απέκτησαν φήμη ως εξαίρετοι οικοδεσπότες των τετράετερων στρατηγών που διαφεντεύουν τις στρατιωτικές διοικήσεις των ΗΠΑ και τις τύχες του κόσμου.

Το ζεύγος Κέλι ήταν κατά κύριο λόγο γνωστό για την κομψότητα και την αφθονία των κοινωνικών εκδηλώσεων που οργάνωνε. Η σαμπάνια έρρεε πάντα με μεγαλύτερη ταχύτητα από το νερό και τα πούρα ικανοποιούσαν ακόμα και τον πιο δύσκολο καλεσμένο. Ανάμεσα σε αυτούς τους τυχερούς προσκεκλημένους συχνά παρευρίσκονταν ο στρατηγός Ντέιβιντ Πε-

Οι απειλητικές ηλεκτρονικές επιστολές, ο άγνωστος αποστολέας, η έρευνα του FBI και οι αποκάλυψεις

τρέους και ο Τζον Ρ. Αλεν, ανώτατος διοικητής των αμερικανικών δυνάμεων στο Αφγανιστάν.

Σήμερα, οι κοινωνικοί δεσμοί ανάμεσα στους ανώτατους στρατιωτικούς της Τάμπα και στην κοσμική ελίτ βρίσκονται στο επίκεντρο ενός σκανδάλου που συγκλονίζει την Ουάσινγκτον και ήδη κόστισε στον Πετρέους τη θέση του επικεφαλής της CIA, ενώ μοιάζει να παρασύρει στη δίλη του και τον στρατηγό Αλεν, που υπήρξε αναπληρωτής του Πετρέους από το 2008 έως το 2010.

Στο επίκεντρο της έρευνας που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της διαλεύκανσης τps ενδιαφέρουσας υπόθεσης βρίσκεται μία γυναίκα από την Τάμπα. Πρόκειται, μάλιστα, για τη γυναίκα που προκάλεσε την αποκάλυψη του σκανδάλου. Η Τζιλ Κέλι λάμβανε απειλητικές ηλεκτρονικές επιστολές από άγνωστο αποστολέα. Η έρευνα που διενήργησε το FBI, ύστερα από παράκλησή της, προκείμενου να εντοπιστεί ο κακόβουλος αποστολέας, αποκάλυψε την εξωσυζυγική σχέση του στρατηγού Πετρέους με τη βιογράφου του Πόλα Μπρόντγουελ, ενώ στις αρχές της εβδομάδας στον ιστό του σκανδάλου εναλλάκτα και ο στρατηγός Αλεν, καθώς ο Πεντάγωνο ερευνά μήπως αυτός έστειλε emails προς την Κέλι.

Ποιοι, ακριβώς, είναι οι Κέλι παραμένει ασάφης. Η εφημερίδα Tampa Bay Times αναφέρει ότι το ζευγάρι όφειλε σε κάποια τράπεζα 2,2 εκατ. δολάρια κι εναντίον τους έχουν κινηθεί νομικές διαδικασίες.

Επίσης, οι Κέλι είχαν ιδρύσει μία φιλανθρωπική οργάνωση που το 2007 συγκέντρωσε 157.284 δολάρια υπέρ των καρκινοπαθών, εκ των οποίων διαπύλησε μόνο τα 58.417 δολ. για διάφορα προγράμματα βελτίωσης των τελευ-

Στιγμιές κειφίου για τον στρατηγό Πετρέους, τη σύζυγό του και το ζεύγος Τζιλ και Σκοτ Κέλι.

Η διάκριση της ιδιωτικής ζωής από την επαγγελματική

Η έρευνα του FBI, που οδήγησε στην παραίτηση του στρατηγού Ντέιβιντ Πετρέους, επικεφαλής της CIA, αποδεικνύει μία αδιαιρέτη πραγματικότητα. Η αστυνομία του Διαδικτύου, προκειμένου να καταπολεμηθούν το έγκλημα, η τρομοκρατία και η κατασκοπεία, φέρνει τους αρμοδίους της αμερικανικής κυβέρνησης μέσα στο υποδομημένο του Αμερικανού πολίτη. Το Διαδίκτυο και ιδιαίτερα το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τα μηνύματα, οι αναρτήσεις και οι φωτογραφίες στις

σελίδες κοινωνικής δικτύωσης δεν επιτρέπουν σαφή διάκριση της ιδιωτικής ζωής από την επαγγελματική ζωή. Τα προσωπικά μηνύματα παραμένουν αποθηκευμένα επί χρόνια στους σέρβερ και μπορεί να βρεθούν από οποιονδήποτε φορέα ερευνά ένα εντελώς άσχετο θέμα. Αυτοί οι κίνδυνοι του Διαδικτύου είναι γνωστοί. Πολλοί επικροτούν την έρευνα και τις αποκάλυψεις που κατέληξαν στην παραίτηση του αρχηγού της CIA, λέγοντας ότι ο στρατηγός Πετρέους, λόγω της εξω-

συζυγικής του σχέσης, ήταν εξαιρετικά ευάλωτος σε εκβίαση. Άλλοι αναλυτές, ωστόσο, επισφραγίζουν πως η πομπητική αμερικανική κουλτούρα αντιδρά υπερβολικά σε οποιαδήποτε σεξουαλική περιπέτεια, ακόμα και όταν δεν επηρεάζει την εργασιακή επάρκεια. Στην ηλεκτρονική εποχή, οπότε όλα μπορούν να έρθουν στο φως με ευκολία, αυτά τα θέματα θα πρέπει να επανεξεταστούν με προσοχή, προειδοποιούν σε άρθρο τους οι New York Times.

ταίων μνημών της ζωής καρκινοπαθών, ενώ η τύχη του υπόλοιπου ποσού αγνοείται.

Όπως κι αν έχει, οι δεξιώσεις στο σπίτι τους βρίσκονταν πάντα στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος.

Οι Tampa Bay Times στην κοσμική στήλη τους αναφέρουν ότι τον Φεβρουάριο του 2010 ο στρατηγός Πετρέους και η σύζυγός του εμφανίστηκαν σε ένα τέτοιο πάρτι συνοδευόμενοι από 28 μοτοσικλετιστές της αστυνομίας.

Γενικότερα, όμως, η φίλια που συνδέει τα δύο ζευγάρια ήταν στενή και για πολλούς στρατιωτικούς ανεξήγητη.

Η αεροπορική βάση ΜακΝτιλ της Τάμπα είναι η έδρα της κεντρικής διοίκησης του αμερικανικού στρατού, από όπου συντονίζονται οι επιχειρήσεις σε Ιράκ και Αφγανιστάν.

Εκεί εδρεύει και το αρχηγείο ειδικών επιχειρήσεων, όπου εκπαιδεύονται κομάντος σαν αυτούς που σκότωσαν τον Οσάμα μπιν Λάντεν. Στρατηγός, ναύαρχοι και άλλοι υψηλόβαθμοι αξιωματικοί κατοικούν στα κομψά σπίτια της περιοχής. Γενικότερα, όμως, η Τάμπα είναι μία συντηρητική πόλη του αμερικανικού Νότου και οι επιφανέστεροι των πολιτών της είναι κάτοικοι επί δεκαετίες.

Η Τζιλ, θυγατέρα Λιβανέζων μεταναστών, που μεγάλωσε στη Φιλαδέλφεια, και ο σύζυγός της Σκοτ, χειρουργός - ογκολόγος, θεωρούνται «νιόφερτοι» ενώ η εμφάνισή τους στο ριάλιτι «Food Fight» το 2003 προκάλεσε έκπληξη.

Παρότι και οι άλλοι επιφανείς πολίτες της Τάμπα στήριζαν τις δεξιότητες του Σκοτ, οι ενοχές του Σκοτ και η ενοχή του Σκοτ, οι ομάδες αυτές δεν υποκαθίστανται στις προστάγες των Αιγυπτιακών κυβερνητικών αξιωματούχων που παραδοσιακά αναλαμβάνουν διαμεσολαβητικό ρόλο σε τέτοιου είδους κρίσεις.

Εκρηκτική η κατάσταση στη Γάζα

Ετοιμασίες για πόλεμο από το Τελ Αβιβ

Της **HARRIET SHERWOOD**

Η επικείμενη «Πυλώνας της Αμυνας» αναμένεται εδώ και αρκετούς μήνες λόγω των διαρκώς αυξανόμενων επιθέσεων με ρουκέτες εναντίον του Ισραήλ από ομάδες ενόπλων στη Λωρίδα της Γάζας. Οι τυχαία, εν αποστρατεία Ισραηλινών στρατιωτικών είχε υποστηρίξει πως οι επιθέσεις αυτές ουσιαστικά καθιστούν τον μισό πληθυσμό της χώρας του όμηρο της Χαμάς και των λοιπών ένοπλων ομάδων που δρουν στη Γάζα.

Επιστρέφοντας στην αμφιλεγόμενη τακτική των «στοχευμένων δολοφονιών», το Ισραήλ «εξουδετέρωσε» με μια από αέρος επιδρομή στην πόλη της Γάζας τον στρατιωτικό διοικητή της Χαμάς, Αχμέτ Αλ Τζαμαρί, κλιμακώνοντας την ένταση.

Ανταποδίδοντας και ενώ περισσότεροι από δέκα Παλαιστίνιοι άμαχοι είχαν σκοτωθεί σε άλλες αεροπορικές επιδρομές των Ισραηλινών, οι Παλαιστίνιοι ένοπλοι εξαπέλυσαν ένα μπαράζ επιθέσεων με ρουκέτες. Από τις επιθέσεις αυτές έχασαν τη ζωή τους τρεις Ισραηλινοί πολίτες στην Κιριάτ Μαλαχί στο νότιο τμήμα της χώρας.

Το πρωί της Πέμπτης, ο Ισραηλινός πρωθυπουργός, Μπέντζαμιν Νετανιάχου δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο μιας χειραίας επιχείρησης στη Λωρίδα της Γάζας, ευχαριστώντας μάλιστα τον Λευκό Οίκο και τις Βρυξέλλες για την υποστήριξη.

Οι κίνδυνοι, ωστόσο, μιας μεγάλης στρατιωτικής επιχείρησης εν μέσω περιόδου αλληπαλλίων μεταβολών στο τοπίο της Μέσης Ανατολής είναι τεράστιοι. Κατ' αρχάς, στην ίδια τη Γάζα, η ανέναντι των τελευταίων μήνες ένοπλων οργανώσεων, οι οποίες στην πλειοψηφία τους κάθε άλλο παρά ελέγχονται από τη Χαμάς, καθιστά απρόβλεπτη την έκβαση μιας χειραίας επιχείρησης. Η ίδια η Χαμάς έχει «αίσθανθεί» για τα καλά την πίεση των υπερ-εξτρεμιστικών ομάδων, τα μέλη των οποίων την κατηγορούν πλέον ανοικτά ότι αδιαφορεί για την αντίσταση στο Ισραήλ, έχοντας επαναπαυθεί στα προνόμια της διακυβέρνησής της.

Οι εν λόγω τζιχαδιστικές ομάδες διατηρούν στενές επαφές με τους ένοπλους στην αιγυπτιακή χερσόνησο του Σινά. Πρόκειται για ομάδες με ιδεολογία κοντά σε αυτή της Αλ Κάιντα, σύμφωνα τουλάχιστον με όσα υποστηρίζει η ισραηλινή πλευρά. Επιπλέον, οι ομάδες αυτές δεν υποκαθίστανται στις προστάγες των Αιγυπτιακών κυβερνητικών αξιωματούχων που παραδοσιακά αναλαμβάνουν διαμεσολαβητικό ρόλο σε τέτοιου είδους κρίσεις.

«Υπάρχουν πλέον πολλές ο-

Καθημερινό φαινόμενο είναι οι επιθέσεις και οι καταστροφές στη Γάζα.

Αιτία η διαρκώς αυξανόμενη επιθέσεις με ρουκέτες εναντίον του Ισραήλ από ομάδες ενόπλων

μάδες τζιχαδιστών στη Γάζα που δεν παίζουν με τους παραδοσιακούς κανόνες του παιχνιδιού», δήλωσε ο εν αποστρατεία αντιστράτηγος του ισραηλινού στρατού, Μάικλ Χέρτζοκ. Αρκετοί αναλυτές δε, προειδοποιούν πως αν τελικά η κυβέρνηση της Χαμάς καταρρεύσει υπό το βάρος μιας παρατεταμένης στρατιωτικής επιχείρησης, ελλοχεύει ο κίνδυνος να καλυφθεί το κενό εξουσίας στη Γάζα από ενόπλους φίλα προσηκόμενους στην Αλ Κάιντα.

Η Αιγύπτος, παράλληλα, αποτελεί έναν ακόμα λόγο ανησυχίας. Στο παρελθόν, οι Ισραηλινοί μπορούσαν να υπολογίζουν στην υποστήριξη του Χόσνι Μουμπάρακ. Ο πρόεδρος Μοχάμεντ Μόρσι, ωστόσο, προέρχεται από τους κόλπους της Μουσουλμανικής Αδελφότητας, η οποία θέτει ζήτημα κατάργησης της ειρηνευτικής συμφωνίας του 1979.

Επιπλέον, η κλιμάκωση στη Γάζα μπορεί να προκαλέσει τη δραστηριοποίηση της Χαζμπολάχ του Λιβάνου, μια οργάνωση που σύμφωνα με Ισραηλινούς αξιωματούχους έχει εξοπλιστεί με ιρανικές ρουκέτες μεγάλου βεληνεκούς. Θεωρείται δε δεδομένο ότι μια παρατεταμένη επιχείρηση θα επιφέρει μεγάλες απώλειες μεταξύ των αμάχων κάτι που δεδομένα θα προκαλέσει νέα εθνοκάταρα στην περιοχή του Ισραήλ.

Το γεγονός, μάλιστα, ότι ο πρόεδρος των ΗΠΑ, Μπαράκ Ομπάμα δεν έχει πλέον το άγχος της επανεκλογής μπορεί να τον οδηγήσει σε μια καταδική πολύ αυστηρών τόνων οποιασδήποτε ενέργειας καταλήξει σε απώλειες αμάχων.

THE GUARDIAN

Δύσκολο παζλ για Ομπάμα τα πρόσωπα της κυβέρνησης

Οι δύο βασικοί διεκδικητές για το υπουργείο Εξωτερικών αντιμετωπίζουν «προβλήματα», σύμφωνα με αναλυτές

Ποιοι θα στελεχώσουν τη νέα κυβέρνηση του Μπαράκ Ομπάμα; Το ερώτημα αυτό πλανάται στους διαδρόμους της Ουάσινγκτον και όχι μόνο. Όπως εύστοχα σημείωσε η αμερικανική ιστοσελίδα Real Clear Politics, το να προσπαθεί να μαντέψει κανείς την ομάδα που θα πλαισιώσει τον Ομπάμα στη δεύτερη προεδρική θητεία του είναι σαν να προσπαθεί να συνθέσει ένα δύσκολο παζλ.

Με δεδομένο ότι η Χίλαρι Κλίντον δεν σκοπεύει να παραμείνει στο αμερικανικό υπουργείο Εξωτερικών, εντείνονται οι φημολογίες για το ποιος θα αναλάβει το κρίσιμο αξίωμα του επικεφαλής της αμερικανικής διπλωματίας. Οι επικρατέστεροι διεκδικητές του αξιώματος είναι δύο, η πρόεδρος των ΗΠΑ, στον ΟΗΕ, Σούζαν Ράις, και ο Δημοκρατικός γερουσιαστής Τζον Κέρι, πρώην υποψήφιος πρόεδρος των Δημοκρατικών στις εκλογές του 2004, απέναντι στον Τζορτζ Μπους. Ωστόσο, όπως ανέφερε η εφημερίδα The New York Times, αμφότεροι οι διεκδικητές του αξιώματος αντιμετωπίζουν προβλήματα.

Εκ των δύο, αναφέρει η εφημερίδα, η Σούζαν Ράις, μια φιλόδοξη διπλωμάτισσα με το θάρρος της γνώμης της, έχει στενούς δεσμούς με τον πρόεδρο Ομπάμα και θεωρείται φαβορί. Ωστόσο,

δέχεται τα πυρά των Ρεπουμπλικανών για τους χειρισμούς της στην υπόθεση της επίθεσης της αμερικανικής πρεσβείας στη Βεγγάζη, τον περασμένο Σεπτέμβριο, στην οποία έχασε τη ζωή του και ο Αμερικανός πρεσβευτής στη Λιβύη. Η Ράις είχε τότε υποστηρίξει πως η επίθεση ήταν αποτέλεσμα των διαμαρτυριών για μια βλάβη

Τα ονόματα που αναφέρονται είναι των Σούζαν Ράις, Τζον Κέρι, Κόλιν Πάουελ και Τζακ Λου

οφημν ταίγια για το Ισλάμ και όχι προμελετημένη επίθεση. «Θα κάνουμε ό, τι είναι απαραίτητο για να εμποδίσουμε τον διορισμό της Σούζαν Ράις», δήλωσε ο Ρεπουμπλικανός γερουσιαστής Τζον Μακίν, πρώην υποψήφιος των Ρεπουμπλικανών στις προεδρικές εκλογές του 2008.

Όσο για τον Τζον Κέρι, επικεφαλής της επιτροπής εξωτερικών υποθέσεων της Γερουσίας ο οποίος προετοίμασε τον πρόεδρο Ομπάμα για τις τηλεοπτικές αναμετρήσεις του με τον αντιπάλω του, τον Μπ Ρόμνι, διατηρεί έ-

Τζον Κέρι: για το υπουργείο Εξωτερικών ή το Αμυνας.

Σούζαν Ράις: υποψήφια για το υπουργείο Εξωτερικών.

Κόλιν Πάουελ: υποψήφιος για το υπουργείο Αμυνας.

Τζακ Λου: υποψήφιος για το υπουργείο Οικονομίας.

δρα στη Γερουσία την οποία οι Δημοκρατικοί φοβούνται ότι μπορεί να περιέλθει στα χέρια των Ρεπουμπλικανών, αν ο Κέρι την αφήσει προκειμένου να συμμετάσχει στην κυβέρνηση.

Ο Κέρι θα μπορούσε όμως, όπως ανέφεραν τόσο οι New York Times όσο και η Washington Post, επικαλούμενες αξιωματούχους του Λευκού Οίκου, να αναλάβει το αμερικανικό υπουργείο Αμυνας. Αμφότερες οι εφημερίδες περιγράφουν τον Κέρι ως ήρωα πολέμου και τονίζουν ότι η θητεία του Κέρι στο Βιετνάμ είχε γίνει αντικείμενο πολεμικής στις προεδρικές εκλογές του 2004, ο γερουσιαστής χαιρεί σεβασμού και θεωρείται ασφαλής επιλογή για να αναλάβει την αμερικανική εξωτερική πολιτική. Πάντως, για το αξίωμα του επικεφαλής του Στέιτ Ντιπάρτμεντ αναφέρθηκε και αυτό του Τομ Ντόνιλον, του συμβούλου Εθνικής Ασφαλείας του Ομπάμα από το 2010, παρότι ορισμένοι υποστηρίζουν ότι δεν διαθέτει το κύρος και την πείρα της Ράις και του Κέρι.

Για το υπουργείο Αμυνας, πάντως, ο νυν υπουργός Αμυνας των ΗΠΑ, ο Λίον Πανέτα, εμφανίζεται πρόθυμος να παραμείνει στο αξίωμά του, παρότι φη-

μολογείται ότι ο πρόεδρος Ομπάμα μπορεί να κάνει την έκπληξη όπως συνέβη το 2008, όταν διατήρησε στο υπουργείο Αμυνας τον Ρόμπερτ Γκέιτς, υπουργό του Μπους. Πηγές υποστηρίζουν ότι ο Ομπάμα μπορεί να επιλέξει και πάλι έναν μετριοπαθή Ρεπουμπλικανό. Μεταξύ των ονομάτων που έχουν αναφερθεί για το συγκεκριμένο αξίωμα είναι του πρώην υπουργού Εξωτερικών του Μπους, Κόλιν Πάουελ, αλλά και του Ρεπουμπλικανού γερουσιαστή της Νεμπράσκα, Τσακ Χέιγκελ. Όπως σημείωσε η ιστοσελίδα Real Clear Politics, ο Ομπάμα επιθυμεί να συμπεριλάβει Ρεπουμπλικανούς στην κυβέρνηση του. «Ο Ομπάμα πρέπει να στείλει ένα μήνυμα ότι εννοεί τα όσα δήλωσε περί συμφιλίωσης», τόνισε ο αναλυτής Μπραντ Μπλέικμαν, που είχε υπηρετήσει στον Λευκό Οίκο επί Μπους. Αναφορικά με το υπουργείο Οικονομίας, ο νυν υπουργός Τίμοθι Γκάιτνερ θα παραμείνει στο αξίωμά του μέχρι να αναλάβει ο διάδοχός του. Ο Γκάιτνερ έχει δηλώσει ότι δεν επιθυμεί δεύτερη θητεία στο εν λόγω αξίωμα και μεταξύ των πιθανών διαδόχων του φέρεται, σύμφωνα με το πρακτορείο Bloomberg, ο Τζακ Λου, προσωπαρχης του Λευκού Οίκου.

REUTERS, NEW YORK TIMES, REAL CLEAR POLITICS

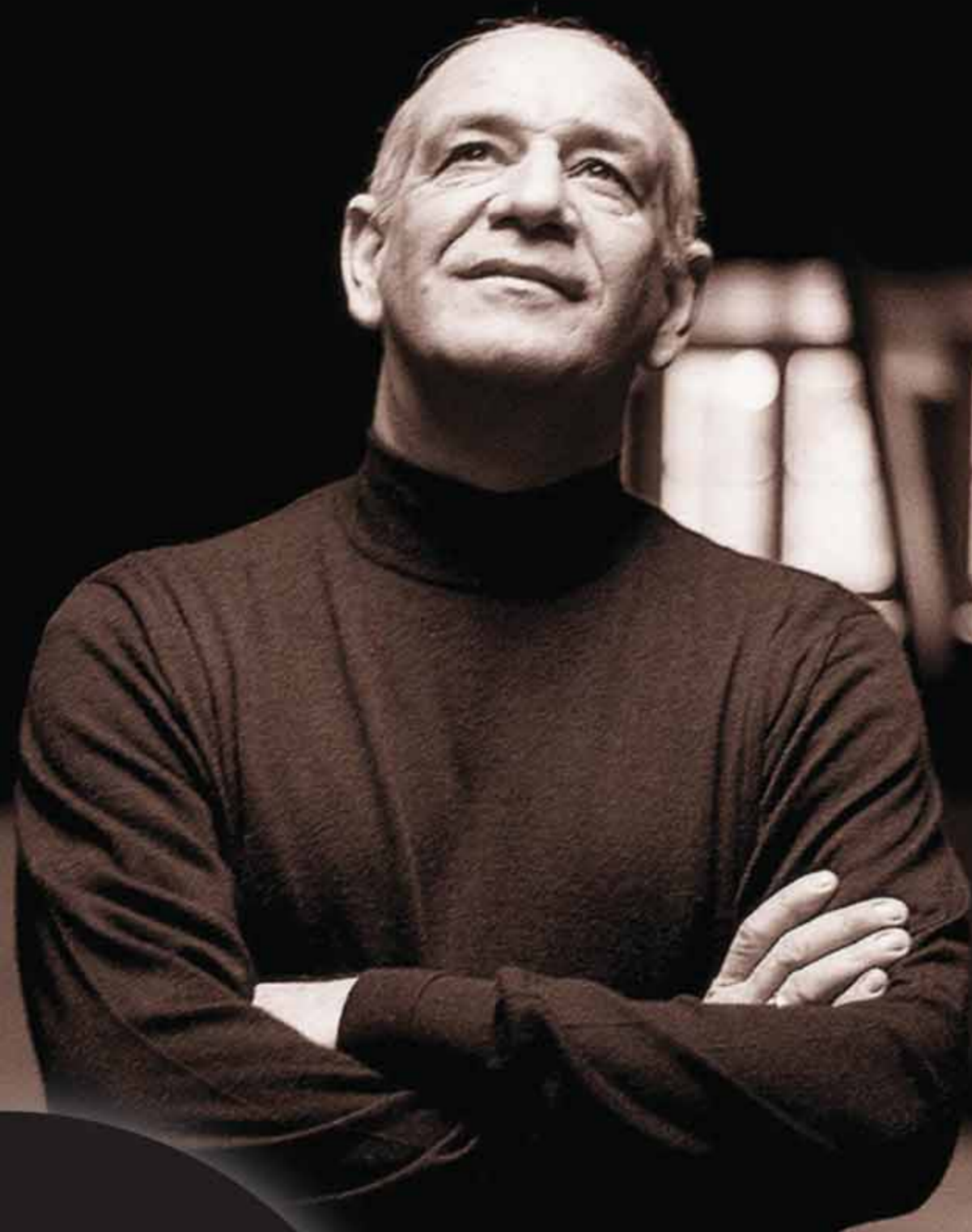
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

Δημήτρης Μητροπάνος

Τα τραγούδια της ζωής μου

**ΖΩΝΤΑΝΗ ΗΧΟΓΡΑΦΗΣΗ
ΑΠΟ ΤΟ ΩΔΕΙΟ ΗΡΩΔΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2009**

Μια ιστορική συναυλία που ηχογραφήθηκε και κυκλοφόρησε σε μια διπλή συλλεκτική έκδοση.
Με συνέπεια, αγάπη και ήθος για το ελληνικό λαϊκό τραγούδι ο Δημήτρης Μητροπάνος αποδεικνύει τη διαχρονικότητα των τραγουδιών του και τη μοναδικότητα της φωνής του.

Κάπου Νυχτώνει
Αν Μ' Αγαπάς
Παράπονό Μου
Άκου
Σ' Αγαπώ Σαν Αμαρτία
Κάνε Κάτι Να Χάσω Το Τρένο
Δώσε Μου Φωτιά
Κλάψτε Ουρανοί Κι Αστέρια
Στα Περβόλια
Σαββατόβραδο
Σ' Αναζητώ στη Σαλονίκη
Δύο Νύχτες - Αλίμονο
Ρόζα

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΤΟ 2° CD ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μεταβολές εβδομάδας

X.A.K.

-9,00%

X.A.

2,80%

Dow Jones

-2,13%*

Nasdaq

-2,33%*

Nikkei

4,00%*

Dax

-2,13%*

FTSE 100

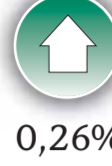
-2,10%*

Πετρέλαιο

0,15%

€/ \$

0,26%

ΣΗΜΕΡΑ

ΜΝΗΜΟΝΙΟ

Αλλαγή κλίματος από τη Γερμανία

Αρμόδιες πηγές αφιόνουν να εννοηθεί πως η κυβέρνηση Μέρκελ χρειάζεται τη διάσωση της Κύπρου, εν όψει και των επερχόμενων εκλογών. Οι Γερμανοί ανησυχούν από τη δημιουργία αντι-γερμανικών αισθημάτων στην Κύπρο που θα δυσκολεύει την προσπάθεια της κυβέρνησης Μέρκελ να «κλείσει το θέμα της Κύπρου με ένα Μνημόνιο που να λύνει το πρόβλημα». **Σελ. 4**

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Η Unilever επενδύει στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα θα παράγονται 110 κωδικοί της Unilever που σήμερα εισάγονται από την Ευρώπη για να καλύψουν τις ανάγκες της εγχώριας αγοράς, καθιστώντας την ΕΛΑΪΣ-UNILEVER HELLAS στρατηγικής σημασίας πυλώνα για τον αγγλο-ολλανδικό Όμιλο. **Σελ. 6**

ΚΑΡΙΕΡΑ

Ανάπτυξη γένους θηλυκού

Η γυναίκα επιχειρηματικότητα με την κατάλληλη στήριξη έχει τη δυνατότητα να συνεισφέρει τα μέγιστα στην ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας. Στην Ε.Ε. μόνο το 30,68% των αυτοαπασχολούμενων είναι γυναίκες, ενώ μία στις τρεις νεοφυείς επιχειρήσεις, οι οποίες συνήθως είναι διαδίκτυα, ιδρύεται από γυναίκες. **Σελ. 8**

Real Estate

Τα κίνητρα που έχουν θεσπιστεί για την τόνωση των συναλλαγών στην αγορά ακινήτων - αναστολή καταβολής μεταβιβαστικών τελών και μειωμένο ΦΠΑ - δεν είναι τελικά τα επιθυμητά αποτελέσματα, με την αγορά να κινείται καθοδικά. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Βουλή ενέκρινε πρόσφατα την παράταση της ισχύος των μέτρων μέχρι το τέλος του 2014. **Σελ. 12**

Τον Δεκέμβριο οι τελικές αποφάσεις

Το Μνημόνιο δεν μπορεί να κλείσει πριν από την κατάθεση της έκθεσης της Pimco για τις τράπεζες

Το νέο αναθεωρημένο σχέδιο Μνημονίου, το οποίο κατέθεσε η Τρόικα στην κυβέρνηση μετά την προσκόμιση όλων των στοιχείων που ζητήθηκαν κατά τις επαφές των τελευταίων ημερών, δείχνει ότι υπάρχει μια σύγκλιση θέσεων σε τεχνοκρατικά ζητήματα, αλλά η καρδιά του Προγράμματος δεν μπορεί να κλείσει αμέσως. Οι πολιτικές αποφάσεις, για δύσκολα θέματα, όπως οι ιδιωτικοποιήσεις, ο χειρισμός των εσόδων του φυ-

σικού αερίου και το συνταξιοδοτικό, εξαρτώνται από τη βιωσιμότητα του χρέους, η οποία συνδέεται με το ύψος της ανακεφαλαιοποίησης. Η κυβέρνηση δεν μπορεί να λάβει αποφάσεις επί τόσο σημαντικών θεμάτων χωρίς να έχει κάτι χειροπιαστό στα χέρια της. Η ενδιάμεση έκθεση που ζητήθηκε από την κυβέρνηση και θα παραδοθεί την πρώτη εβδομάδα του Δεκεμβρίου δεν θα περιέχει τελικά νούμερα, αλλά θα αποτε-

Η επίτευξη πολιτικής συμφωνίας θα επιτρέψει τη χρηματοδότηση του κράτους μέσω του ELA

λεί μια βάση για το εύρος της ανακεφαλαιοποίησης και κυρίως θα δείχνει αν το χρέος είναι βιώσιμο. Στο μεταξύ,

η κυβέρνηση πρέπει να λύσει το πρόβλημα της χρηματοδότησης των αναγκών του Δημοσίου για τον μήνα Δεκέμβριο. Με τις επιλογές που έχουν απομείνει να είναι πλέον «ακραίες», η τελευταία ελπίδα της κυβέρνησης είναι η χρηματοδότηση του χρέους μέσα από τη ρευστότητα που θα μπορεί να παραχωρηθεί από τον ELA στις τράπεζες. Η ενεργοποίηση της συγκεκριμένης λύσης απαιτεί η κυβέρνηση να βρίσκεται

κοντά σε πολιτική συμφωνία με την Τρόικα, προκειμένου η ΕΚΤ να επιτρέψει στις κυπριακές τράπεζες να αντλήσουν ρευστότητα από τον ELA για να αγοράσουν κρατικά γραμμάτια. Αν δεν είμαστε κοντά σε συμφωνία, τότε η κυβέρνηση σχεδιάζει να μεταθέσει για τον Ιανουάριο την αποπληρωμή υποχρεώσεων του Δημοσίου του μηνός Δεκεμβρίου και να ζητήσει μια επιπλέον χρηματοδότηση, πάλι από τον τραπεζικό τομέα. **Σελ. 3, 4**

Ακριβά πληρώνει η BP την έκρηξη στην Deepwater Horizon

Πρώτιστο ρεκόρ ύψους 4,5 δισ. δολαρίων πρόκειται να καταβάλει η βρετανική BP για τις ευθύνες της στην έκρηξη που σημειώθηκε στην πλατφόρμα άντλησης πετρελαίου Deepwater Horizon το 2010, η οποία προκάλεσε τη χειρότερη διαρροή πετρελαίου στην ιστορία των ΗΠΑ. Το ρεκόρ αυτό κατέχει σήμερα η εταιρεία Pfizer Inc, η οποία πλήρωσε 1,3 δισ. για από τη μάκρετινγκ σε σχέση με το παυσίπονο Bextra. Η εταιρεία πετρελαιοειδών παραδέχτηκε την ευνοχή της για 14 κατηγορίες στην υπόθεση, ενώ ο διευθύνων σύμβουλος της, Μπομπ Ντάντλεϊ, δήλωσε ότι «ζητούμε συγγνώμη για τον ρόλο μας στο δυστύχημα... και αποδεχόμαστε την ευθύνη για τις πράξεις μας». Η BP βρίσκεται αντιμέτωπη και με αστικές αγωγές και απαιτήσεις για αποζημίωση από τις αμερικανικές ομοσπονδιακές, πολιτειακές και τοπικές αρχές, ενώ η υπόθεση θα εκδικαστεί στις 25 Φεβρουαρίου.

Η ύφεση χτύπησε την πόρτα της Ευρωζώνης

Η Ευρωζώνη βρίσκεται πλέον και επι-

σπώμενη σε ύφεση, ενισχύοντας τις φωνές για δημοσιονομική χαλάρωση. Η Κύπρος θα έχει την ευκαιρία να θέσει σε ανώτατο πολιτικό επίπεδο, στις δύο Συνόδους Κορυφής τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο, την ανάγκη να υπάρξουν άμεσες αποφάσεις για την ανάπτυξη. Η αβεβαιότητα που μαστιάζει την ευρωπαϊκή περιφέρεια και οι συντονισμένες περιοριστικές πολιτικές που ακολουθούνται επιδρούν αρνητικά στην οικονομική δραστηριότητα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, το ΑΕΠ στα 17 κράτη-μέλη του ευρώ συρρικνώθηκε κατά 0,1% το τρίτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους, σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, ύστερα από συρρίκνωση 0,2% κατά το δεύτερο τρίμηνο. Σε ετήσια βάση, το ΑΕΠ συρρικνώθηκε κατά 0,6% στην

Ευρωζώνη και κατά 0,4% στην Ε.Ε.

Την εβδομάδα που ξεκινά θα ληφθούν αποφάσεις που θα καθορίσουν την αναπτυξιακή πορεία της Ε.Ε. ως το τέλος της δεκαετίας. Στις 22 και 23 Νοεμβρίου θα πραγματοποιηθεί η έκτακτη σύνοδος κορυφής για του Ευρωπαϊκού Προϋπολογισμού την περίοδο 2014-2020. Ο υφυπουργός για Ευρωπαϊκά θέματα, Ανδρέας Μαυρογιάννης, θα βρεθεί την Τετάρτη ενώπιον του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το οποίο προειδοποιεί με τον κίνδυνο να παραλύσει η Ένωση για μια δεκαετία. Οι ευρωβουλευτές θα προειδοποιήσουν τους Ευρωπαϊκούς ηγέτες να μην αφήσουν τα κράτη-μέλη που είναι «καθαροί πληρωτές» να οδηγηθούν στην επίτευξη μιας κακής συμφωνίας κατά τη Σύνοδο Κορυφής στις 22 και 23 Νοεμβρίου. **Σελ. 5**

Οι ΜμΕ μοχλός ανάπτυξης

Τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις σήμερα σχετίζονται με τη ρευστότητα, σύμφωνα με τα συμπεράσματα της Πρώτης Ολομέλειας Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων που πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία την προηγούμενη εβδομάδα. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Κύπρο αναλογούν στο 99,8% των επιχειρήσεων, γεγονός που τις καθιστά σημαντικό μοχλό ανάπτυξης, αν

και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις σήμερα σχετίζονται με τη ρευστότητα, σύμφωνα με τα συμπεράσματα της Πρώτης Ολομέλειας Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων που πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία την προηγούμενη εβδομάδα. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Κύπρο αναλογούν στο 99,8% των επιχειρήσεων, γεγονός που τις καθιστά σημαντικό μοχλό ανάπτυξης, αν

ΑΝΑΛΥΣΗ από τον ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Χρέος εναντίον αλληλεγγύης

Στις αρχές της δεκαετίας του 1840, οι Περούβιανοί έκαναν μια φανταστική ανακάλυψη. Προς έκπληξη των πάντων, τα βουνά από γκουανό (περιττώματα πουλιών) δεν ήταν απλή βρομίμα, αλλά πρώτη ύλη. Οι γεωργοί της εποχής τρελαινονταν για το βρόμικο αυτό αποτέλεσμα του μοναδικού μείγματος από χιλιάδες πουλιά διαφόρων ειδών, της χαμηλής βροχόπτωσης και της μορφολογίας του εδάφους. Και το Περού δεν είχε απλώς τεράστιες ποσότητες, αλλά και εξαιρετικές ποιότητες λιπάσματος αυτού του είδους.

Πολλοί αισθάνθηκαν πως η ταιριασμένη οικονομία είχε σωθεί. Ο φυσικός πλούτος πέρασε στα χέρια του κράτους, το οποίο ξεχρέωσε παλιότερα χρέη και αμέσως έκρινε πως μπορούσε να εκδώσει νέο χρέος έναντι των εσόδων από το γκουανό. Οι δαπάνες του κράτους άρχισαν να μεγαλώνουν μαζί με τα έσοδα από το «δώρο της φύσης» που βρήκε η χώρα. Ο προϋπολογισμός τριπλασιάστηκε την εικοσαετία 1840-1860.

Όλοι ζούσαν σε πελάγη ευτυχίας, ε-

κτός από έναν περίεργο επιχειρηματία, τον Μανουέλ Πάρντο, που προέβλεπε πως το γκουανό δεν μπορούσε να οδηγήσει σε μόνιμη ανάπτυξη και ευημερία.

Εν τω μεταξύ, μέχρι το 1872, τα έσοδα από το γκουανό -58% του προϋπολογισμού- έρρεαν κατευθείαν προς την ανάπτυξη μεγάλων έργων, ιδίως σιδηροδρόμων, την ώρα που όλες οι άλλες προϋποθέσεις για ανάπτυξη δεν είχαν ακόμα δημιουργηθεί.

Τον επόμενο χρόνο χτύπησε η κρίση και σε λίγο όλοι στράφηκαν προς τον Πάρντο, ο οποίος ανέλαβε την προεδρία της χώρας για να σώσει ό,τι μπορούσε να σωθεί. Δεν κατάφερε και πολλά και τελικά το Περού διέγραψε τα δάνειά του και επέστρεψε στο καθεστώς του φτωχού έθνους, χωρίς μέλλον, σε μόνιμη κατάσταση χρεοκοπίας και με έναν λαό σε εξαθλίωση.

Μέσα σε δέκα χρόνια, οι τιμές διπλασιάστηκαν, όπως και η ανεργία, ενώ μέσα στα επόμενα τρία χρόνια κατέρρευσαν και οι τράπεζες και πολιπλασιάστηκε ο πληθωρισμός, ενώ η

Είναι ηθικά σωστό τα έσοδα από το γκάζι να πάνε στην ανάπτυξη;

χώρα δέχτηκε και ένα νέο πλήγμα στον αυτοσεβασμό και την ακεραιότητά της όταν η Χιλή αντέδρασε στις κινήσεις απελευθέρωσης, όπως η μονόπλευρη παραγωγή παραμεθώριων περιοχών με πρώτες ύλες, και άρχισε έναν σύντομο και μονόπλευρο πόλεμο.

Το χειρότερο απ' όλα δεν είναι απλώς πως χάθηκε μια φανταστική ευκαιρία για να ανακάμψει η ταλαιπωρημένη οικονομία του Περού χάρη στο γκουανό. Το χειρότερο, μάλλον, είναι πως η οικονομία καταστράφηκε για πολλά χρόνια και πως πέρασαν τουλάχιστον τρεις γενιές πριν σταθεροποιηθεί η κατάσταση, η οποία είχε προκληθεί από μια ανακάλυψη που είχε δώσει τόση ελπίδα.

Αυτή η στήλη έχει πολλές φορές γράψει πως η ανακάλυψη σπουδαίου πλούτου δεν αποτελεί από μόνη της κα-

λή είδηση για μια οικονομία και την κοινωνία στην οποία αυτή λειτουργεί. Αντίθετα, σχεδόν πάντα τέτοιοι πλούτοι οδηγεί σε καταστροφή, με τις μοναδικές εξαιρέσεις να χαρακτηρίζονται από πολύ προσεκτική επένδυση των χρημάτων και συγκράτηση των κρατικών προϋπολογισμών. Ακόμα και η Νορβηγία τα έκανε θάλασσα και χρειάστηκε μια κρίση για να προκύψει αυτό που σήμερα μελετούμε ως «νορβηγικό μοντέλο».

Το κεντρικό χαρακτηριστικό των ελάχιστων περιπτώσεων όπου η ανακάλυψη πλούτου δεν ήταν καταστροφική είναι η αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών. Γι' αυτό και σήμερα, όταν οι πολιτικοί μας λένε με επιμονή και μαραζωμένο ύφος πως τα έσοδα πρέπει να πάνε στην ανάπτυξη και όχι «στην Τρόικα», ίσως να πρέπει να σκεφτούμε δύο φορές πριν συγκινηθούμε με τον πατριωτισμό τους.

Πρώτον, τέτοια ανάπτυξη δεν μπορεί να είναι αξιόπιστη. Κι αυτό διότι εκ φύσεως τέτοια τόνωση της ανάπτυξης θα αυξήσει τα επιτόκια, κάτι που θα

διαλύσει την όποια προοπτική μπορεί να προκύψει.

Δεύτερον, θα αυξηθεί ο κίνδυνος να δούμε μια έκφανση της Ολλανδικής Νόσου με πληθωριστικές πιέσεις και αύξηση των τιμών στα εμπορεύσιμα και με διάβρωση της ανταγωνιστικότητάς μας. Κι αυτό, σε μια εποχή όπου όλοι κάνουμε τεράστιες θυσίες για να διαφυλάξουμε την ανταγωνιστικότητά μας. Θα σιχίζουμε, δηλαδή, με το ένα χέρι ό,τι ράβει το άλλο.

Τρίτον, ακόμα κι αν υπήρχε κάποια ελπίδα να δούμε ανάπτυξη διότι το κράτος θα ρίξει λεφτά στο παζάρι από το φυσικό αέριο, εγείρεται και ένα άλλο ερώτημα. Αν δεν πληρώσουμε το έλλειμμα τώρα, θα το «πασάροουμε» στις επόμενες γενιές να το πληρώσουν αυτές. Κι αυτό είναι ηθικά ορθό;

Ο δανειζόμενος δεν παίρνει λεφτά «από κάποιον άλλο» για να τα βγάλει πέρα. Αυτό γίνεται μόνο με τις δωρεές και τη φιλανθρωπία. Ο δανειζόμενος απλώς λαμβάνει σήμερα από το μελλοντικό του εισόδημα, αυξάνοντας τη σημερινή του κατανάλωση και μειώνοντας τη με-

λλοντική του ανάλογα. Μεταφέρει τον μελλοντικό του πλούτο στο παρόν. Κατά κάποιον τρόπο, πάντα από τον εαυτό μας δανειζόμαστε.

Μπορεί η κοινωνία μας να αισθανόταν πως μπορεί να δανειστεί για να καταναλώνει τόσο καιρό, αλλά ο δανεισμός έχει πάντα λογαριασμό. Κι αν προτιμούμε κι εμείς να «δανειζόμαστε έναντι» εσόδων που δεν έχουν γνωστή καθαρή παρούσα αξία και που δεν ξέρουμε πόσα ή πότε θα έρθουν, τότε δεν κάνουμε μόνο κακό στον εαυτό μας, αλλά και στα παιδιά μας.

Τους δίνουμε ήδη ένα κράτος-χάλι μαύρο που θα πατά στον λαμόψι προοπτικές τους. Να φάμε και τα λεφτά από τους δικούς τους πόρους, όπως έκαναν στο Περού; Αυτό πλέον δεν είναι θέμα πολιτικής, αλλά συνειδήσεως.

Επίσης, πρέπει να προχωρήσει το ΓεΣΥ και να εκπονηθεί ΜΑΠ. Και μακριά τα ξερά των πολιτικών από το φυσικό αέριο.

www.forthisland.wordpress.com
Σκολλάστε στο www.kathimerini.com.cy

www.pwc.com.cy

Επικεντρωθείτε στο αύριο, ξεκινώντας σήμερα

Σας ακούμε. Μαθαίνουμε τι θέλετε να κάνετε και σας υποστηρίζουμε να δημιουργήσετε την αξία που ζητάτε. Αξία, που στηρίζεται στη γνώση που αξιοποιούν οι 1.000 επαγγελματίες μας, από 180.000 ειδικούς, σε 158 χώρες. Επικεντρονόμαστε στην παροχή Ελεγκτικών, Συμβουλευτικών & Φορολογικών Υπηρεσιών αλλά και Υπηρεσιών Διεθνούς Συμμόρφωσης.

pwc

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΓΙΑΝΝΗ ΖΕΪΤΑΝΙΔΗ

Ταξική πάλη στον 21ο αιώνα

Είναι ίσως η πιο ενδιαφέρουσα είδηση των τελευταίων εβδομάδων. Η Ένωση Ινστιτούτων Οικονομικής και Κοινωνικής Έρευνας της Γερμανίας ανακοίνωσε αύξηση της φτώχειας στις μεγάλες γερμανικές πόλεις. Σε Βερολίνο, Λειψία, Ανόβερο, Βρέμη, Ντόρτμουντ και Ντούιζμπουργκ ένας στους τέσσερις ως ένας στους πέντε κατοίκους ζει κάτω από το όριο της φτώχειας. Κατά το διάστημα 2005-2011 το ποσοστό της φτώχειας στη χώρα έχει αυξηθεί από 17,5% σε 19,6%, ενώ, όπως επισημαίνεται στη μελέτη, στις 15 μεγαλύτερες πόλεις της χώρας το ποσοστό είναι σημαντικά υψηλότερο από ό,τι στην υπόλοιπη χώρα.

Στο σύνολο της Γερμανίας, το ποσοστό της φτώχειας έχει αυξηθεί κατά τον τελευταίο χρόνο από 14,5% σε 15,1%, παρά το γεγονός ότι έχει μειωθεί σημαντικά ο αριθμός των ανέργων.

Αυτό θα μπορούσε να ερμηνευθεί, τονίζουν οι ερευνητές, ως αποτέλεσμα των μεγάλων εισοδηματικών ανισοτήτων, αλλά και του διαρκώς διευρυνόμενου τομέα χαμηλής μισθοδοσίας. Στη Γερμανία ο τυπικός φακός θεωρείται όποιος έχει ατομικό εισόδημα κάτω των 848 ευρώ τον μήνα. Όταν η ατομική της ευρωπαϊκής οικονομίας παρουσιάζει αυτές τις επιδόσεις τι να υποθέσει κανείς για όλους τους υπόλοιπους; Στρατιές οικονομολόγων ζόδεψαν τα καλύτερα χρόνια της ζωής τους για να υπορέσουν να περιγράψουν ένα οικονομικό μοντέλο που θα αυξάνει την απασχόληση και θα μειώνει την ανεργία χωρίς να υπάρχει ένταση πληθωρισμού. Το πρόβλημα, όμως, δεν είναι οικονομικό, αλλά βασίμως πολιτικό και κοινωνικό. Η κινητήριος δύναμη της οικονομίας της αγοράς είναι και η μεγαλύτερη αδυναμία της: η συσσώρευση κεφαλαίου.

Οι πλούσιοι για να επιβιώσουν πρέπει να γίνουν πιο πλούσιοι, αλλά με δεδομένο το πεπερασμένο των συντελεστών παραγωγής, αυτό σημαίνει ότι κάποιοι γίνονται φτωχότεροι. Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και τον «κομμουνιστικό κίνδυνο» να επικρατήσει, έγινε ένας μεγάλος συμβιβασμός μεταξύ κεφαλαίου και πολιτικής εξουσίας (η τελεσιλογία με την έννοια της βούλησης των πολιτών). Μέσω της φορολογίας ένα τμήμα του πλούτου αναδιανέμεται προς την κοινωνία και έτσι χτίστηκε το ευρωπαϊκό κοινωνικό κράτος. Βασικά, ο συμβιβασμός λειτουργήσει με εντυπωσιακά αποτελέσματα και οι υπαρκτές ταξικές διαφορές ξεθώριασαν. Σημείο καμπής υπήρξε η κατάρρευση του υπαρκτού σοσιαλισμού, ο οποίος διαλύθηκε κάτω από το βάρος της διαφθοράς, αλλά κυρίως της αδυναμίας του να διατηρήσει ένα ανεκτό επίπεδο ευημερίας. Η συνέχεια είναι γνωστή. Χωρίς τον «κομμουνιστικό κίνδυνο» το κεφάλαιο διεκδίκησε μεγαλύτερο χώρο, ο κατά τα άλλα πετυχημένος Μπιλ Κλίντον έκανε το έγκλημα να επιτρέψει στις τράπεζες να είναι και εμπορικές και επενδυτικές, μετατρέποντας τις αποταμιεύσεις της μεγαλύτερης οικονομίας του πλανήτη σε εύφλεκτη ύλη για τη δημιουργία υπερκέρδους, με τους τραπεζίτες να παίζουν με ξένα χρήματα. Ευτυχώς –ναι ευτυχώς– ο οικονομία απεχθάνεται την ανισοροπία και το πάρτι έληξε με άπιστευτο θόρυβο. Αποκάλυψε, όμως, και τη γύμνια του ευρώ. Ένα νόμισμα ραμμένο και κομμένο στην ανασφάλεια της Γερμανίας και στον φόβο των πολιτικών να μιλήσουν για το αναπόφευκτο της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης, την μετατροπή της Ε.Ε. σε Ομοσπονδία. Τι σχέση έχουν όλα αυτά με τη φτώχεια; Μεγάλη. Η πολιτική εξουσία αδυνατεί να κάνει τη δουλειά της, να υπαρτήσει τα συμφέροντα των πολλών, έναντι των ολίγων, επί της ουσίας τα συμφέροντα των μισθωτών έναντι των εργοδοτών, προχωρώντας σε μια αναδιανομή πλούτου, αυτή φορά όχι για φτώχεια κοινωνικού κράτους, αλλά για να χρηματοδοτήσει την ανάπτυξη. Με εκκωφαντικό τρόπο γυρνάμε στις αρχές του 20ου αιώνα και στις συνθήκες που οδήγησαν στην άνοδο του σοσιαλισμού. Ο μέσος πολίτης δεν είναι χαζός. Πολιτικοποιείται και το κυριότερο αμφισβητεί. Δείτε τι γίνεται στις ΗΠΑ. Με τα ευρωπαϊκά δεδομένα (αλλά και κατ' ουσίαν) ο Ομπάμα είναι ένας σοσιαλδημοκράτης (όχι σαν την ΕΔΕΚ, αλλά πραγματικός) συσπειρώνοντας τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα, τα οποία είναι και η πλειοψηφία του πληθυσμού. Στην Ευρώπη καταστρέφουμε το κοινωνικό κράτος και τις εργασιακές σχέσεις, δηλαδή το μοντέλο της επιτυχίας μας. Οι μεταρρυθμίσεις είναι απαραίτητες, το Δημόσιο δεν πρέπει να είναι μια αγγελίδα την οποία αρμέγει όποιος περνά το κατώφλι της εξουσίας, ενώ όλοι πρέπει να έχουν τις ίδιες ευκαιρίες να προσεγγίσουν με μόνο κριτήριο της ικανότητας τους. Στην Ευρώπη, όμως, έχουμε μπλέξει με την κρίση δημοσίου χρέους και στο μεταξύ χάνεται η ουσία. Όσο αυξάνεται η ανεργία και η μισθωτή εργασία θα δεχεται επίθεση, καταδικάζοντας κρίσιμες μάζες του πληθυσμού σε υποαπασχόληση και χαμηλούς μισθούς (όπως στη Γερμανία) υποβαθμίζοντας το επίπεδο ζωής παραγωγικών στρωμάτων, τόσο θα ζητηθεί και πάλι το ταξικό ένστικτο. Σε αυτό το σημείο ο Μαρξ είναι άπιστευτα επίκαιρος. Εδώ στην Κύπρο η κατάσταση είναι ακόμη πιο δύσκολη, με το Κυπριακό (ένα ουσιαστικό πρόβλημα) να έχει αποκαυνώσει το πολιτικό προσωπικό και την επιχειρηματική –πολιτική– κοινωνική ελίτ (που σε κάθε κοινωνία αποτελεί παράγοντα πρόοδο) απλώς να τα έχει χαμένα. Πού θα καταλήξουμε; Σε ένα νέο πολιτικό αποτέλεσμα. Κοιτώντας προς τα πίσω μπορούμε με ασφάλεια να δούμε ότι το Κράτος και οι Μισθωτοί δεν έχουν πει την τελευταία τους λέξη.

seitanidisi@kathimerini.com.cy

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

477 είναι οι άδειες οικοδομής που εκδόθηκαν από τις δημοτικές αρχές και τις επαρχιακές διοικήσεις κατά τον μήνα Αύγουστο, σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου. Η συνολική αξία των αδειών αυτών έφθασε τα 125,7 εκατ. ευρώ και το συνολικό εμβαδόν τις 97,7 χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα.

55% ήταν οι συμμετεχόντων σε έρευνα που διεξήγαγε ο Economist σε συνεργασία με τους Financial Times, πιστεύοντας ότι η Ευρωζώνη δεν θα καταρρεύσει, ενώ 29% εξ αυτών ισχυρίζονται ότι η Ελλάδα θα την εγκαταλείψει.

2,5% ήταν ο ετήσιος πληθωρισμός για την Ευρωζώνη τον Οκτώβριο του 2012, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Έναν χρόνο νωρίτερα, το ποσοστό ανερχόταν στο 3%.

0,1% ήταν η πτώση του ΑΕΠ στην Ευρωζώνη, 0,1% η αύξηση στο σπιν Ε.Ε. κατά τη διάρκεια του τρίτου τριμήνου του 2012, σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat.

85% από τις νέες θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν στην Ε.Ε. μεταξύ του 2002 και του 2010 δημιουργήθηκαν από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ΔΗΚΤΗΣ

Κόλλημα

Κόλλησε, λέει η διαπραγμάτευση με την Τρόικα στο θέμα των ημικρατικών. «Οι κερδοφόροι ημικρατικοί», ακούσαμε, «δεν πρέπει να ξεπουληθούν». Απορία μας είναι κατά πόσον είναι «κερδοφόροι»: Πρώτο, διότι μας καταπίνουν το αίμα; Δεύτερο διότι έχουν ασταθία μονοπώλια, επειδή η εποπτεία τους είναι εξωφρενικά χαλαρή; Τρίτο, διότι τα συνταξιοδοτικά τους «κόβουν» εκτός των λογαριασμών; Υγιέστατοι, έτσι;

Ξεκόλλημα

Καλά θα ήταν κάτσουν οι κύριοι που επιμένουν πως είναι «κερδοφόροι» οι ημικρατικοί και να εξηγήσουν (πρώτα από όλους στους υπαλλήλους) από πού θα πληρωθούν οι μελλοντικές συντάξεις. Αίμα στα χέρια των εργατοπατέρων θα καταλήξει αυτό το θέμα, κι ως το κρύβουν οι υπεύθυνοι.

Παράδειγμα 1

Πρώτο παράδειγμα: Αν κάποια επιχείρηση του δημοσίου έχει overdraft κοντά στα 270 εκατ. ευρώ και άλλα 700 εκατ. ευρώ σε δάνεια, πόσο κέρδος πρέπει να καταγράφει για να θεωρηθεί υγιής; Και, εδώ που τα λέμε, πόσα θα μας τρώει κάθε δίμηνο εμάς;

Παράδειγμα 2

Σε ορισμένες περιπτώσεις (μιάου μιάου στα κεραμίδια) υποχρεούνται συγκεκριμένοι οργανισμοί να καταθέτουν ξεχωριστά στοιχεία για την παραγωγή της υπηρεσίας τους και ξεχωριστά για τη διανομή της. Ιδού το ερώτημα: Πόσα χρόνια έχουν περάσει από τότε που έκαναν κάτι τέτοιο;

Έγκριση

Και, αφού είμαστε στο θέμα, αφού δεν κατέθεσε τα σωστά στοιχεία, πώς ενέκρινε τις τιμές της συγκεκριμένης επιχείρησης ο Ε-πόπτης; Ο λόγος που απαιτείται διαχωρισμός των στοιχείων είναι για να μη βγάζει κέρδη από τη μία λειτουργία (ας πούμε την παραγωγή) και να χρηματοδοτεί τη μη κερδοφόρα του πλευρά (ας πούμε τη διανομή) όπου γίνονται πράματα και θαύματα. Κάτι που είναι, πάντως, παράνομο.

Τα δίχτυα

Γι' αυτό, κύριοι, και όταν σας λένε πως θέλουν διαχωρισμό, κάποιοι τρέμουν να το δεχτούν. Θα βγουν τα άπλυτα στη φόρα.

Εμπιστοσύνη

Οι Κύριοι εμπιστεύονται, λέει η έρευνα του ΡΙΚ, τα Συνεργατικά και την Εθνική Φρουρά. Και, όσοι υπηρέτησαν στη δεύτερη θα καταλάβουν τι εννοούμε, όταν λέμε πως πρόκειται για δύο θεσμούς που είναι περίπου το ίδιο αξιόμοχοι. Ναι, μη φοβάστε τίποτε.

Τους άφησαν

Οι θρυλικές Κυπριακές Αερογραμμές άφησαν καμιά δεκαριά επιβάτες μετέωρους στην Ιορδανία, αφού αποφάσισαν πως δεν τους συμφέρει η πτήση. Ούτε επικοινωνία (τυχαία το έμαθαν), ούτε ενημέρωση, ούτε καν να ρωτήσει ο «εθνικός αερομεταφορέας» αν έχουν κάπου να μείνουν.

Πετούν

Κι αυτοί «αξιόμοχοι», γεμάτοι σεβασμό για τον πελάτη. Τουλάχιστον, όμως, ο «εθνικός μας αερομεταφορέας» αν μη τι άλλο, είναι ασφαλής.

Ενίοτε βγαίνουν και καλά νέα (και πολύ καλές προσπάθειες) από τις τράπεζες. Το αρχείο της Τράπεζας Κύπρου επιτέλους αξιοποιείται για το κοινό καλό. Μπράβο.

Παράπονα

Δεν απαντήσαμε στα παράπονα των συναδέλφων πως τους πήραμε το θέμα και το γράψαμε. Να μπορούμε τώρα σε αντιπαράθεση πως μία εβδομάδα το είχαμε και θυμήθηκαν μετά να το «βγάλουν» ή να πούμε για τα «πρωτοεξέλιδα» των άλλων (ξέρουν ποιοι είναι) που κάθε Τετάρτη βγάζουν «αποκλειστικά» αυτά που διάβασαν κοντά μας την Κυριακή; Καλύτερα όστε το. Το θέμα είναι να μπαίνει ο κόσμος τι γίνεται. Εμείς εισπράτουμε την αντιγραφή ως κολακεία, αφού κερδισμένοι είναι πάλι ο αναγνώστης.

Πλευρά Α

Σε κάθε ιστορία υπάρχουν δύο πλευρές. Την περασμένη εβδομάδα, ο υπουργός Οικονομικών έκανε την πιο φυσιολογική δήλωση, πως ανέμενε περαιτέρω πρόοδο με την Τρόικα ως την Παρασκευή. Η μία πλευρά του νομίσματος λέει πως στο Προεδρικό Έξοσος «δυσφορία» (βλέπε «επιτάσσαν καρέκλες») για τη δήλωσή του.

Πλευρά Β

Η άλλη πλευρά λέει πως στο Υπουργείο επικρατεί παρόμοια «δυσφορία» για την αντίδραση του Προεδρικού η οποία ήταν μάλλον περίεργη, αφού επρόκειτο για την πιο φυσιολογική και αναμενόμενη δήλωση που μπορούσε να είχε γίνει, ιδίως στις Βρυξέλλες.

Η τρίτη πλευρά

Υπάρχει, όμως, και μία τρίτη οπτική γωνία. Διότι εμείς διερωτώμαστε τι σημαίνει η αντίδραση του Προεδρικού. Όταν η δήλωση είναι πως ο υπουργός προσβλέπει σε περαιτέρω πρόοδο και το Προεδρικό εκφράζει ρητά τη «δυσφορία» του, τότε αυτό μας κάνει να διερωτώμαστε τι προθέσεις έχει το Προεδρικό για την «πρόοδο».

Εκλογές

Και, αφού θα λείψουν ούτως ή άλλως τα λεφτά ως τον Ιανουάριο, ο Δίκτης υπενθυμίζει τους αναγνώστες του πως οι 45 ημέρες πριν από τη λήξη της θητείας της κυβέρνησης, συμπληρώνονται στις 3 Ιανουαρίου. Έτσι το λέμε, πληροφοριακά.

LOSER ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Η σοβαρότητα

Καταρρέουν οι συζητήσεις για το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2014-2020 της Ε.Ε., αλλά και για τον προϋπολογισμό του 2013. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο έβαλε γερά στη διαδικασία η Κυπριακή Προεδρία, τελικά άναψε κόκκινο και επιμένει στα σημεία όπου υπάρχει διαφωνία, και δη στη μείωση του προϋπολογισμού. Ο Δίκτης σημειώνει πως, υπό τις περιστάσεις, η πρόταση της κυπριακής Προεδρίας ήταν ισορροπημένη και σοβαρή. Δυστυχώς, όμως, οφείλουμε να σημειώσουμε ένα σχόλιο που μας έρχεται από το Κοινοβούλιο (όχι από Κύπριους ευρωβουλευτές) πως οι πιο πολλοί από τους υπουργούς δεν είχαν ιδέα τι γινόταν, πως δεν γνώριζαν τα ντισιέ και πως εμφανίστηκαν εντελώς οδύσσοι. Ενώ η προσπάθεια ήταν καλή, η ειρωνεία είναι πως χάθηκε το ντέρμπου σε...ουπουργικό επίπεδο. Κρίμα.

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ ΧΑΤΖΗ

Διαμάχη περι νεοφιλελευθερισμού

Φιλελευθερισμός είναι η αντίληψη και η στάση ζωής που ευνοεί την ελευθερία σε επίπεδο πολιτικό, κοινωνικό, οικονομικό, ιδεολογικό και ατομικό. Σαν ιδεολογία εμμένει στην προστασία των ατομικών δικαιωμάτων, σεβασμό στα δικαιώματα του πολίτη, των μειοψηφιών κλπ. Ο οικονομικός φιλελευθερισμός είναι οικονομική αντίληψη που υποστηρίζει ότι η αγορά και οι δυνάμεις της πρέπει να αφήνονται να λειτουργούν ελεύθερες, και ότι ο ρόλος του κράτους πρέπει να περιορίζεται στη διαμόρφωση του πλαισίου μέσα στο οποίο διεξάγεται ο οικονομικός ανταγωνισμός, και στη παροχή κοινωνικών υπηρεσιών.

Ως εδώ περιορίστηκε σε απλούς ορισμούς που υπάρχουν στο λεξικό του Μπαμπινιώτη και τη Stanford Encyclopedia of Philosophy. Διερωτώμαι αν τους έχουν διαβάσει αυτοί που χρησιμοποιούν τη λέξη νεοφιλελευθερισμός σαν άβιο μίσμα, ειδικά όταν με στόφο δηλώνουν σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα «αυτές οι καταστροφές προέρχονται από νεοφιλελευθερες ιδέες». Διερωτώται κανείς τι κακό βρίσκουν στις πιο πάνω ιδέες; Τι είναι αυτό που τους ανάβει; Πώς είναι δυνατόν αυτές οι ιδέες να προκαλέσουν τις καταστροφές; Μήπως πρέπει τα κίνητρα να ανατίθενται άλλοι; Μήπως μπορεί να μην είναι πάντα προήγοντας ιδεολογικές τοποθετήσεις, αλλά προσπάθεια χειραγώγησης; Μήπως πρόκειται για μια προσπάθεια μεθοδικού, συστηματικού ευ-

νοικισμού, (για να δανειστώ και τη φράση του Στέλιου Ραφου); Κατά τη διάρκεια και αμέσως μετά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο, το αξίωμα ότι ο φιλελευθερισμός βασίζεται στην ατομική ανάλυση των ανθρωπίνων μέσων στην κοινωνία αναδείχθηκε και πάλι. Το κλασικό σύγγραμμα του Καρλ Πόπερ «Η ανοικτή κοινωνία και οι εχθροί της» (Karl Popper, «The Open Society and its Enemies», 1945) είναι μια ενδελεχής κριτική της θεωρίας των Μαρξ και Ένγκελς και της κολεκτιβιστικής, καθάρη αντι-νεοφιλελευθερης αντι-

λήψης της κοινωνίας που πρόσβειν θεωρία τους. Κατά τη δεκαετία του '60, σε κλασικά για τους ενσασθόμενους συγγράμματα, οι James Buchanan και Gordon Tullock υπερασπίζονται με πάθος το ατομικιστικό αξίωμα εναντίον κάθε μορφής «οργανισμού». «Αυτή η προέγηση, η θεωρία (κollectιβιστική) είναι ουσιαστικά αντίθετη με τη δικτική φιλοσοφική παράδοση (γράφουν και οι δύο), μέσα στην οποία το άτομο είναι η θεμελιώδης φιλοσοφική έννοια».

Μήπως είναι αυτό που τους ε-

νοχλεί; Το ότι δηλαδή σε μια κοινωνία που έχει σαν επίκεντρο το άτομο δεν χωρούν πλέον ρόλοι ποιμιποπατέρων αμύνων και εριφίων;

Ένα κεντρικό ερώτημα στη νεοφιλελεύθερη πολιτική θεωρία είναι το αν και πώς μπορεί να δικαιωρηθεί η κρατική εξουσία. Γι' αυτόν τον λόγο, η θεωρία του κοινωνικού συμβολαίου (social contract theory) όπως αναπτύχθηκε από τους Thomas Hobbes (1948), John Locke (1960), Jaen-Jacques Rousseau (1973) και Immanuel

Γιατί είναι για τους αριστερούς και αριστερίζοντες περίπου ο πιο κακοήθης καρκίνος;

Kant (1965) είναι κατεξοχήν νεοφιλελεύθερη. Τι κακό έκαναν στην ανθρωπότητα αυτοί οι άνθρωποι; Μας άνοιξαν τα μάτια και άνοιξαν τον δρόμο για το σύγχρονο κοινωνικό κράτος; Γιατί οι αριστεροί και αριστερίζοντες τους φοβούνται; Μήπως γιατί ο' ένα σύγχρονο κοινωνικό κράτος πρέπει να δουλέψουν σκληρά με όραμα χωρίς αγκυλώσεις και ορθολογιστικά για να φτιάξουν συστήματα υγείας, συγχωνώνων, παιδείας κλπ., με επικεντρο τον πολίτη και όχι το ποίμνιο;

Τα πολιτικά και οικονομικά συ-

στήματα ξεκινούν σαν θεωρίες αλά αποδεικνύονται στην πράξη (Νίκος Δήμιος, 2011). Μόνο η εφαρμογή τους τα κρίνει. Στην Κύπρο αλλά και στην Ελλάδα, ουδέποτε εφαρμόστηκε ο φιλελευθερισμός. Αντίθετα, έχουν και οι δυο χώρες τερατώσει η κρατική εξουσία. Γι' αυτόν τον λόγο, η θεωρία του κοινωνικού συμβολαίου (social contract theory) όπως αναπτύχθηκε από τους Thomas Hobbes (1948), John Locke (1960), Jaen-Jacques Rousseau (1973) και Immanuel Kant (1965) είναι κατεξοχήν νεοφιλελεύθερη. Τι κακό έκαναν στην ανθρωπότητα αυτοί οι άνθρωποι; Μας άνοιξαν τα μάτια και άνοιξαν τον δρόμο για το σύγχρονο κοινωνικό κράτος; Γιατί οι αριστεροί και αριστερίζοντες τους φοβούνται; Μήπως γιατί ο' ένα σύγχρονο κοινωνικό κράτος πρέπει να δουλέψουν σκληρά με όραμα χωρίς αγκυλώσεις και ορθολογιστικά για να φτιάξουν συστήματα υγείας, συγχωνώνων, παιδείας κλπ., με επικεντρο τον πολίτη και όχι το ποίμνιο;

Ο κ. Ανδρέας Χατζής είναι καθηγητής Μάνατζμεντ, Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, a.hadjis@uc.ac.cy

diktis@kathimerini.com.cy

Πληρωμή μισθών και συντάξεων μέσω ELA

Η (επίσημη) στάση πληρωμών θα αποφευχθεί με την άντληση ρευστότητας μέσω του τραπεζικού συστήματος

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Η καθυστέρηση που συνεχίζεται όσον αφορά στην επίτευξη συμφωνίας μεταξύ της Κύπρου και της Τρόικας, καθιστά πλέον δεδομένο το πρόβλημα πληρωμών των συμβατικών υποχρεώσεων της Δημοκρατίας. Με τις επιλογές που έχουν απομείνει να είναι πλέον «ακραίες», η τελευταία ελπίδα της κυβέρνησης είναι η χρηματοδότηση του χρέους μέσα από τη ρευστότητα που θα μπορεί να παραχωρηθεί από το ELA στις τράπεζες.

Η ενεργοποίηση της συγκεκριμένης λύσης απαιτεί η κυβέρνηση να βρísκεται κοντά σε πολιτική συμφωνία με την Τρόικα, προκειμένου η ΕΚΤ να επιτρέψει στις κυπριακές τράπεζες να αντλήσουν ρευστότητα από το ELA για να αγοράσουν κρατικά γραμμάτια. Αν δεν είμαστε κοντά σε συμφωνία, τότε η κυβέρνηση σχεδιάζει να μετα-

Ανψυχεί και η Κεντρική για την επιλογή της κυβέρνησης να καθυστερεί τις αποφάσεις

θέσει για τον Ιανουάριο την αποπληρωμή υποχρεώσεων του Δημοσίου του μηνός Δεκεμβρίου και να ζητήσει μια επιπλέον χρηματοδότηση, πάλι από τον τραπεζικό τομέα.

Τρόικα και κυβέρνηση έχουν «κολλήσει» στα λεγόμενα «πολιτικά» ζητήματα, όπως είναι η ΑΤΑ, το μέλλον των συνεργατικών, οι ιδιωτικοποιήσεις των ημικρατικών και το σπάσιμο των μονοπωλίων. Ζήτημα αποτελεί, επίσης, και ο τρόπος αξιοποίησης των εσόδων από την εκμετάλλευση του φυσικού αερίου. Αυτές οι διαφωνίες, όπως αναφέρει το σχετικό ρεπορτάζ της «Κ», αποκλείουν για τα καλά πλέον την αρχική, «εύκολη» επιλογή, δηλαδή την πρόωπη συμφωνία χωρίς να είναι γνωστό το τελικό ποσό που θα χρειαστεί για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών.

Έτσι, και με την πόρτα κλειστή στη συμφωνία τουλάχιστον μέχρι τα μέσα του επόμενου μήνα, πρέπει να αναμένεται πως η κυβέρνηση θα δεχτεί ισχυρές πιέσεις στην πληρωμή των υ-

Πρώτη «κανονική» εκταμίευση από την Τρόικα δεν μπορεί να αναμένεται μέχρι το τέλος του έτους, κάτι που υψηλόβαθμα κυβερνητικά στελέχη έχουν πλέον αποδεχτεί.

ποχρεώσεων της, συμπεριλαμβανομένων και των μισθών και συντάξεων.

Αυτοεγγύηση

Με δεδομένο πως πρώτη «κανονική» εκταμίευση από την Τρόικα δεν μπορεί να αναμένεται μέχρι το τέλος του έτους, κάτι που υψηλόβαθμα κυβερνητικά στελέχη έχουν πλέον αποδεχτεί, η κυβέρνηση θεωρεί ως αναγκαστική ευκαιρία επιλογή την αξιοποίηση του ELA, μετά και τη γνωμοδότηση της Κομισιόν πως η παροχή εγγυήσεων σε τράπεζες δεν αποτελεί παράνομο κρατικό ενίσχυση.

Στόχος είναι να εκδοθούν από την κυβέρνηση εγγυήσεις προς τραπεζικούς οίκους, οι οποίοι με τη σειρά τους θα καταβάλουν στην Κεντρική Τράπεζα τις συγκεκριμένες εγγυήσεις, ως εξασφάλιση για παροχή ρευστότητας από το ELA. Η ρευστότητα αυτή θα χρησιμοποιηθεί στη συνέχεια για χρηματοδότηση κρατικού χρέους.

Πρόκειται ουσιαστικά για «ανακύκλωση» των κρατικών εγγυήσεων, οι

οποίες «ως διά μαγείας» θα μετατραπούν σε δάνειο το οποίο είναι εξασφαλισμένο διότι ο δανειολήπτης το εγγυάται ο ίδιος.

Αυτή η αυτοεγγύηση με τη μεσολάβηση των τραπεζών υπόσχεται να δώσει μια ανάσα, έστω και προσωρινή, στο κράτος, το οποίο θα μπορεί να λάβει ζεστό χρήμα για να καλύψει τις ανάγκες του.

Σημειώνεται πως το μεγαλύτερο μέρος του χρέους που λήγει μέσα στον επόμενο ενάμιση μήνα, το οποίο υπολογίζεται σχεδόν στο 1 δισ. ευρώ, αναμένεται να ανανεωθεί από τους οίκους που το κατέχουν. Ως προς το μέγεθος αυτού του χρέους, όμως, δεν μπορούν να γίνουν ασφαλείς εκτιμήσεις, αφού δεν δίνονται, εδώ και μερικές εβδομάδες, όλες οι σχετικές πληροφορίες στη δημοσιότητα.

Σε κάθε περίπτωση, η χρήση του ELA για χρηματοδότηση του χρέους απαιτεί εκ των προτέρων έγκριση από την Τρόικα και θα μπορεί να προχωρήσει μόνο εάν κριθεί πως υπάρχει

αρκετή σύγκλιση για να θεωρείται πως οι δύο πλευρές είναι «σχετικά κοντά» σε συμφωνία.

Σημειώνεται πως, στην περίπτωση της Ελλάδας, η χρησιμοποίηση του ELA για χρηματοδότηση του κράτους αποτέλεσε μια προσωρινή λύση, στην οποία η Τρόικα όχι μόνο έδωσε έγκριση, αλλά ουσιαστικά συμμετείχε.

Προβληματική λύση

Η χρήση του ELA, ωστόσο, παραμένει μια τελική αλλά εξαιρετικά προβληματική επιλογή για την κυβέρνηση. Όπως είναι καλά γνωστό, ο μηχανισμός του ELA (Emergency Liquidity Assistance) έχει ήδη φτάσει στα όριά του και οι τραπεζικοί οίκοι που κατέχουν ELA είναι ήδη εντελώς «στεγνοί». Σε μια περίπτωση, μάλιστα, έχουν εξαντληθεί όλα τα «ορθόδοξα» στοιχεία ενεργητικού που έχουν ήδη κατατεθεί ως εξασφάλισης για τη ρευστότητα, με αποτέλεσμα ο συγκεκριμένος οίκος να αναγκαστεί να υποβάλει ακίνητα ως εξασφάλιση. Σε αυτά συμπεριλαμβάνεται

πλέον ακόμα και αθλητικό κέντρο.

Αυτός ακριβώς είναι και ο λόγος για τον οποίο χρειάζονται πλέον οι κρατικές εγγυήσεις, οι οποίες θα «αντικαταστήσουν» τα στοιχεία ενεργητικού που έχουν πλέον εξαντληθεί.

Σύμφωνα με κάποιες πληροφορίες, η πρόωπη της «τελικής επιλογής» για χρησιμοποίηση του ELA για χρηματοδότηση του χρέους, εκτός από το προφανές πρόβλημα που έχει –ότι δηλαδή αποτελεί αυτοεγγύηση του κράτους–, σκοντάφτει και στα συμβούλια των ιδίων των τραπεζών, τα οποία δεν δείχνουν ιδιαίτερα ευχαριστημένα με την κίνηση που τους ζητείται να γίνει. Κι αυτό διότι είναι απόλυτα προφανές πως «η χρησιμοποίηση της οποιασδήποτε νέας ρευστότητας για χρηματοδότηση της αποτυχίας της κυβέρνησης να προχωρήσει σε συμφωνία με την Τρόικα» δυσχεραίνει την κατάσταση στο σύνολο του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Κύπρου.

Όσον αφορά δε στη Λαϊκή Τράπεζα, αρμόδιο στελέχος σχολίασε πως η τράπεζα δεν πρόκειται να αγοράσει επιπλέον κρατικό χρέος. Εκτός από το γεγονός ότι η επιπλέον ρευστότητα είναι καταφανώς αναγκαία για την τράπεζα, επιπλέον δεν φαίνεται να υπάρχει διάθεση για αύξηση της έκθεσής της σε κυπριακό κρατικό χρέος.

Στις περιπτώσεις άλλων τραπεζών, είναι προφανές πως υπάρχει αρκετή αντίθεση στο ενδεχόμενο να αντληθεί ELA με μοναδικό σκοπό τη χρηματοδότηση του χρέους, την ώρα όμως που δεν υπάρχει άνεση στη ρευστότητα για χρηματοδότηση του κράτους χωρίς ELA.

Τις ανησυχίες της εκφράζει, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», και η Κεντρική Τράπεζα. «Η Κεντρική είναι κυριολεκτικά ορκισμένη να στηρίξει

το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου με όλους τους δυνατούς τρόπους», σχολίασε χαρακτηριστικά στέλεχος της Κεντρικής. Στον τέταρτο όροφο της Κεντρικής επικρατεί αμηχανία σχετικά με τα τεκταινόμενα όσον αφορά στη διαχείριση της κρίσης από την κυβέρνηση και θεωρούν δεδομένο πως μια κίνηση με την οποία το ELA θα χρησιμοποιηθεί για να αντληθεί δανεισμός από το κράτος, «θα ήταν επικίνδυνη, όχι τόσο για την Κεντρική, όσο για το ίδιο το τραπεζικό σύστημα». Σε ερώτηση της «Κ», το ίδιο στέλεχος περιο-

ρίστηκε να σχολιάσει πως «η θέση της Κεντρικής συνάδει με εκείνη του υπουργού Οικονομικών, πως δεν μπορεί να καθυστερήσει άλλο η σύναψη συμφωνίας με την Τρόικα και πως η καθυστέρηση είναι επικίνδυνη για την Κύπρο».

Να το αποφεύγει

Η επιλογή του ELA, πάντως, δεν αποτελεί παρά την ύστατη λύση στο πρόβλημα της χρηματοδότησης του κράτους για τις τρέχουσες ανάγκες του. Παρ' όλο που υψηλόβαθμα κυβερνητικά στελέχη σχολιάζουν πως αυτή η επιλογή αποτελεί την τελική της λύση, σημειώνουν την ίδια ώρα πως η πρώτη επιλογή της κυβέρνησης παραμένει η επίτευξη συμφωνίας. «Εάν συμφωνήσουμε στο Μνημόνιο, θα μπορεί να παραχωρηθεί στην Κύπρο σχεδόν άμεση χρηματοδότηση», σχολίασε κυβερνητικό στέλεχος, σημειώνοντας πως πριν καν ολοκληρωθούν οι διαδικασίες στα διάφορα εθνικά κοινοβούλια, θα μπορεί να παραχωρηθεί προεκταμίευση προς την Κύπρο, με σκοπό την αποφυγή χειρότερων καταστάσεων. Με αυτό τον τρόπο, η τελική συμφωνία (με ή χωρίς το τελικό μέγεθος των αναγκών του τραπεζικού τομέα από την PIMCO) θα μπορούσε να δώσει τη λύση σχεδόν την ίδια ώρα. Πηγές από τις Βρυξέλλες επαναλαμβάνουν την ίδια θέση, σημειώνοντας πως μια συμφωνία θα ανοίξει τον δρόμο για χρηματοδότηση ακόμα και χωρίς ολοκλήρωση των διαδικασιών. Εξάλλου η εμπειρία δείχνει πως μέσα από το pre-funding θα μπορούσε να αποφευχθεί η στάση πληρωμών, ακόμα και χωρίς τελική επικύρωση του Προγράμματος για την Κύπρο.

Με γνώμονα αυτή την επιλογή, η κυβέρνηση συνεχίζει τις συζητήσεις με την Τρόικα, γνωρίζοντας πως ο Νοέμβριος θα «κλείσει», έστω και με μεγάλες δυσκολίες, αλλά ο Δεκέμβριος απαιτεί ακραίες επιλογές για να αποτραπεί μια στάση πληρωμών. Σε κάθε περίπτωση, λίγα είναι τα κυβερνητικά στελέχη, και ακόμα πιο λίγα τα στελέχη του Υπουργείου Οικονομικών, που θεωρούν πως η κυβέρνηση μπορεί ν' αντέξει μέχρι τις αρχές Ιανουαρίου, «ακόμα κι αν τα καταφέρει τον Δεκέμβριο, κάτι που είναι κοντά στο ακατόρθωτο».

ΠΑΠΑΕΛΛΗΝΑΣ
ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Αναπτυσσόμαστε υπεύθυνα

Πρωτοπορούμε σε πρακτικές Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης κάνοντας πράξη το βαθύ μας πιστεύω πως μια σύγχρονη επιχείρηση οφείλει να είναι πρώτα απ' όλα κοινωνικά υπεύθυνη.

Ο Όμιλος Παπαέλληνα αναλαμβάνει την ευθύνη του για το μέλλον:

- Ισορροπώντας την απόδοση του Ανθρώπινου Δυναμικού με την ποιότητα ζωής
- Στοχεύοντας σε σχέσεις εμπιστοσύνης στην αγορά
- Προσφέροντας με ευθύνη στην Κοινωνία
- Φροντίζοντας για όσα μας περιβάλλουν

Νέος Κοινωνικός Απολογισμός

Συνεχίζοντας την συμβολή του στην κοινωνία και το περιβάλλον, ο Όμιλος Παπαέλληνα κυκλοφορεί τον δεύτερο Κοινωνικό του Απολογισμό για τα έτη 2010 και 2011, στο οποίο περιγράφονται όλες οι καινοτόμες δράσεις του στον τομέα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Ολοκληρώσε το μέλλον. Το Κοινωνικό του Απολογισμό, ο Όμιλος Παπαέλληνα είναι ο πρώτος στην Κύπρο που έχει διακριθεί βάσει του παγκόσμιου προτύπου Global Reporting Initiative (GRI) με Β+.

Ο Κοινωνικός Απολογισμός παρατίθεται ολόκληρος στην ιστοσελίδα του Ομίλου www.papaellinas.com.cy

• Σημειώνεται πως για την καινοτομία του αυτή όπασ και για τις φιλικές προς το περιβάλλον ενέργειες του, απονεμήθηκε πρόσφατα στον Όμιλο Παπαέλληνα από το διεθνή οργανισμό myclimate και το Κέντρο Αειφορίας (CSE), η πολύ τιμητική διάκριση Green Leader.

Χ.Α.ΠΑΠΑΕΛΛΗΝΑΣ

PHARMACYLINE

BEAUTYLINE

Demetriades & Papaellinas Ltd

HealthLine

Λεωφόρος Γιάννου Κρανιδιώτη 179, 2235 Λατσιά, Λευκωσία, Κύπρος. Τηλ: 22 741 741, Φαξ: 22 482 155, info@papaellinas.com.cy - www.papaellinas.com.cy

Στα χέρια της PIMCO οι αποφάσεις

Η υπογραφή του Μνημονίου μετατίθεται για τον Δεκέμβριο, αφού γίνει γνωστή η ενδιάμεση έκθεση για τις τράπεζες

Του ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ

Ο χρόνος για τη λήψη αποφάσεων επί κρίσιμων παραμέτρων του Μνημονίου, με αιχμή το συνταξιοδοτικό και το εύρος των ιδιωτικοποιήσεων «παγώνει» μέχρι κυβέρνηση και Τρόικα να έχουν στα χέρια τους την ενδιάμεση έκθεση της PIMCO για τις ανάγκες ανακεφαλαιοποίησης του κυπριακού τραπεζικού συστήματος. Κάτι τέτοιο θα είναι εφικτό την πρώτη εβδομάδα του Δεκεμβρίου.

Η ενδιάμεση έκθεση που ζητήθηκε από την κυβέρνηση δεν θα περιέχει τελικά νούμερα, αλλά θα αποτελεί μια βάση για το εύρος της ανακεφαλαιοποίησης και κυρίως θα δείχνει αν το χρέος είναι βιώσιμο. Η τελική έκθεση της PIMCO θα πρέπει να αναμένεται προς τα τέλη Φεβρουαρίου και το περιεχόμενό της θα το πληροφορηθεί πρώτος ο επόμενος Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Στον παρόντα χρόνο, η βιωσιμότητα του Χρέους αποτελεί τον καθοριστικό παράγοντα για το τι θα γίνει με τις ιδιωτικοποιήσεις ημικρατικών οργανισμών, αλλά και το συνταξιοδοτικό. Αν το Χρέος είναι μη βιώσιμο η ατζέντα του Μνημονίου ανοίγει. Ο κορμός του Οικονομικού Προγράμματος, δηλαδή η δημοσιονομική προσαρμογή, δεν επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό –σκοπός του προγράμματος είναι η μόνιμη, διαρθρωτική, εξάλειψη του ελλείμματος για να πρέπει να βρεθούν λύσεις για να υποκαρδίσει το Δημόσιο Χρέος σε βιώσιμα επίπεδα.

Με δεδομένο ότι ένα «κούρεμα» είναι εκτός συζήτησης, θα πρέπει να βρεθούν έσοδα από άλλες πηγές, πέραν των περικοπών στην καθημερινή λειτουργία του κράτους. Οι πηγές που μπορούν να τροφοδοτήσουν και να χρηματοδοτήσουν τη μείωση του Δημοσίου Χρέους είναι βασικά τρεις: οι ιδιωτικοποιήσεις ημικρατικών οργανισμών, η χρήση μέρους των εσόδων από το φυσικό αέριο και η πλήρη αποσύνδεση του συνταξιοδοτικού από τα δημόσια οικονομικά.

Είναι προφανές ότι η κυβέρνηση δεν μπορεί να λάβει αποφάσεις επί τόσο σημαντικών θεμάτων χωρίς να έχει κάτι χειροπιαστό στα χέρια της. Αυτός είναι

και ο λόγος που απορρίφθηκε το σενάριο να δεσμευτεί ένα ποσό για σκοπούς ανακεφαλαιοποίησης το οποίο θα χρησιμοποιείτο σε δεύτερο χρόνο, όταν τελειώσει ο διαγνωστικός έλεγχος από την PIMCO. Η Τρόικα δεν είχε αντίρρηση (θα έκλεινε ωριότερα και η διαπραγμάτευση και θα άνοιγε ο δρόμος για την υπογραφή του Μνημονίου), αλλά το ΔΝΤ απαίτησε σε αυτή την περίπτωση να ληφθεί υπόψη το χειρότερο σενάριο, γεγονός που θα καθιστούσε το Δημόσιο Χρέος μη βιώσιμο, ενεργοποιώντας μια διαδικασία εξαιρετικά δύσκολων και επίδυνων αποφάσεων.

Σενάρια βιωσιμότητας

Όπως μας μεταφέρθηκε η Τρόικα ζητούσε να μεγιστοποιηθεί η ικανότητα

Η κυβέρνηση θέλει να είναι σίγουρη για τη βιωσιμότητα του Δημοσίου Χρέους πριν λάβει αποφάσεις που θα καθορίσουν το μέλλον της Κύπρου τις επόμενες δεκαετίες

της Κυπριακής Δημοκρατίας να αποπληρώσει τις υποχρεώσεις της. Η κυβέρνηση στέλνει το μήνυμα ότι αναγνωρίζει πως το Μνημόνιο θα είναι ε-πώδυνο, αλλά πριν ληφθούν αποφάσεις θα πρέπει να υπάρχει μια αντικειμενική γνώση των δεδομένων. Η Κυπριακή Δημοκρατία δεν μπορεί να δεσμευτεί στη βάση υποθέσεων. Σήμερα αριθμεί για το εύρος της ανακεφαλαιοποίησης δεν υπάρχουν –ούτε η Pimco παρουσίασε αριθμούς στη σύσκεψη με την πολιτική διαπραγματευτική ομάδα της κυβέρνησης την Πέμπτη, αν και τραπεζικές πηγές μας μετέφεραν την εκτίμησή ότι η εικόνα δεν είναι η χειρότερη δυνατή.

Αν υποθέσουμε ότι δεν ξεπεραστεί το όριο των 10 δισ. ευρώ, τότε η μετατροπή των ΜΑΕΚ σε μετοχές και η πώ-

Ο υπουργός Οικονομικών, Βάσος Σιαρλή, θα πρέπει να περιμένει τον λογαριασμό των τραπεζών για να παρουσιάσει στο Eurogroup την τελική συμφωνία με την Τρόικα.

ληση μειοψηφικού πακέτου μετοχών της Cyta και της ΑΗΚ, θα μπορούσαν να κρατήσουν το χρέος σε βιώσιμα επίπεδα. Αν οι ανάγκες των τραπεζών είναι μεγαλύτερες, τότε μπορεί να χρειαστεί η πώληση κατά 100% των ημικρατικών οργανισμών, οπότε μιλάμε για μια απόφαση άλλου βάρους.

Σε ό,τι αφορά τα ΜΑΕΚ, παρά τα όσα ακούγονται και την προσπάθεια που καταβάλλουν οι τράπεζες, και ειδικά η Τράπεζα Κύπρου, να παρουσιάσουν λύσεις για την ελάφρυνση του κόστους για τους κατόχους των αμοιβαίων, η σκληρή πραγματικότητα είναι ότι τον τελικό λόγο τον έχει η Τρόικα και δεν πρόκειται να κάνει κάτι διαφορετικό απ' ό,τι έγινε σε Ισπανία και Ιρλανδία. Όλα τα τραπεζικά

αξίογραφα μετατράπηκαν σε μετοχές. Μόνο το ποσό των ΜΑΕΚ, 1,4 δισ. ευρώ, αντιστοιχεί περίπου στο 8% του ΑΕΠ.

Τα ακίντα

Με την ανακεφαλαιοποίηση συνδέεται άμεσα και το θέμα του ορισμού των μη εξυπηρετούμενων δανείων (οι γνωστές 90 ημέρες) και της εκποίησης των ακινήτων ορειλιτών που δεν αποπληρώνουν τις οφειλές του. Το θέμα παραμένει ανοικτό, αλλά η εκτίμησή είναι ότι στην πράξη δεν θα υπάρχει δραματική επιδείνωση των υπάρχουσας κατάστασης, καθώς οι τράπεζες δεν θα έχουν κανένα λόγο να γεμίσουν τα χαρτοφυλάκια τους με ακίνητα ή με τους μαζικούς πλειστηριασμούς να ριζούν

τις αξίες και θα προσπαθούν να διευκολύνουν τους δανειολήπτες.

Το τελευταίο ζήτημα που συνδέεται με την έρευνα της PIMCO είναι ο συνεργισμός. Όπως έχει ήδη αποκαλύψει η «Κ» προκρίνεται το ολλανδικό μοντέλο, με την Κεντρική Τράπεζα να έχει τη γενική εποπτεία όλου του τραπεζικού συστήματος. Ακολούθως η ΚΤ θ' αναθέσει στην Κεντρική Συνεργατική Τράπεζα την εποπτεία των συνεργατικών. Η Τρόικα το δέχεται και ο μόνος όρος που θέτει είναι να εξυγιανθεί πρώτα ο κλάδος και να παραμείνουν στην αγορά τα βιώσιμα σχήματα. Ο αριθμός των ΣΠ αναμένεται να πέσει στα 35. Η Τρόικα δεν θέλει τα βιώσιμα ΣΠ να επωμιστούν υπέρμετρο βάρος από μη βιώσιμα συνεργατικά ιδρύματα.

Μηνύματα στήριξης, μετά τον θόρυβο, στέλνουν οι Γερμανοί

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΙΣΙΑΝΗ

«Η κυβέρνηση Μέρκελ δεν συμμερίζεται τις απόψεις που εξέφρασαν πρόσφατα δημοσιεύματα στον γερμανικό Τύπο». Αυτό το μήνυμα στέλνουν πηγές, οι οποίες επιμένουν ταυτόχρονα πως το σημαντικότερο στοιχείο που θα πρέπει να κρατήσει η Κύπρος είναι ότι την τελική απόφαση για το Μνημόνιο της θα την λάβει το κοινοβούλιο της χώρας και όχι η ίδια η κυβέρνηση.

«Η εμπλοκή της Γερμανίας στην προσπάθεια διάσωσης της Κύπρου προέκυψε μετά από αίτημα της Κύπρου για να σωθεί», επισημαίνουν.

Όπως είναι γνωστό, το Μνημόνιο θα πρέπει να επικυρωθεί από το κοινοβούλιο της Γερμανίας, όπου έχουν ήδη αρχίσει να εκφράζονται διαφωνίες για

Αρμόδιες πηγές αφήνουν να νοηθεί πως η κυβέρνηση Μέρκελ χρειάζεται τη διάσωση της Κύπρου, εν όψει και των επερχόμενων εκλογών

τον χειρισμό του όλου θέματος από την κυβέρνηση Μέρκελ. Γι' αυτό, εξάλλου, σχολιάζουν οι ίδιες πηγές, και οι πιο «δυνατές φωνές» προέρχονται από τον κόρπο των Σοσιαλδημοκρατών της αντιπολίτευσης και όχι από την κυβερνητική παράταξη. Με τις εκλογές στη χώρα να επικεντρώνονται τους επόμενους μή-

νες και με την ίδια τη γερμανική οικονομία να δείχνει ήδη σημάδια κόπωσης, η αντιπολίτευση έχει αρχίσει να εκφράζει την αντίθεσή της στους «κλιμαρικούς» χειρισμούς της κυβέρνησης.

Γι' αυτό και τα σχόλια που εκφράζονται στα συγκεκριμένα δημοσιεύματα αποτελούν ουσιαστικά επίθεση κατά τους «φυσιολογικούς» πορείας των διαπραγματεύσεων με την Τρόικα. Σε ερώτηση της «Κ», άλλη καλά ενημερωμένη πηγή σχολίασε πως «όταν αναφέρονται πως η διάσωση της Κύπρου αποτελεί χρηματοδότηση των Ρώσων ολιγαρχών, αυτή είναι μια ξεκάθαρη θέση εναντίον της κυβερνητικής στάσης, η οποία προωθεί τη διάσωση της Κύπρου».

Σε ερώτηση κατά πόσον ευσταθούν οι αναφορές του περιοδικού Der Spiegel

πως οι γερμανικές μουσικές υπηρεσίες έχουν προειδοποιήσει με έκθεσή τους πως η διάσωση της Κύπρου θα στηρίξει Ρώσους ολιγαρχές, η ίδια πηγή σχολίασε πως η γερμανική κυβέρνηση δεν έχει το δικαίωμα να σχολιάσει την έκθεση των υπηρεσιών (BNP) παρά μόνο στην αρμόδια Επιτροπή Ελέγχου της Bundestag.

«Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων με την Τρόικα, και για να κινητοποιηθεί η στήριξη προς ένα πακέτο διάσωσης, είναι πλέον μια σημαντική υποχρέωση να απαντήσουμε όλες τις σχετικές ερωτήσεις που μπορεί να θέσουν τα εθνικά κοινοβούλια στις χώρες-μέλη της Ε.Ε.», σχολίασε η ίδια πηγή, καταλήγοντας πως «οι βουλευτές στην Ευρώπη θα έχουν τον τελικό λόγο για την όποια βοήθεια θα λάβει η Κύπρος».

Πηγές κοντά στη γερμανική διπλωματία σχολιάζουν πως οι Γερμανοί ανησυχούν πως η δημιουργία «αδικών» νέων αντιγερμανικού αισθήματος στην Κύπρο θα δυσκολέψει την όλη προσπάθεια της κυβέρνησης Μέρκελ να «κλείσει το θέμα της Κύπρου με ένα Μνημόνιο που να λύνει το πρόβλημα». Εξάλλου, από τα σχετικά σχόλια προκύπτει πως μια καταψήφιση του Μνημονίου της Κύπρου στην Bundestag θα αποτελούσε μια σαφή ήττα της κυβέρνησης Μέρκελ και προπομπή νέων προβλημάτων για τους Χριστιανοδημοκράτες στις επερχόμενες εκλογές. «Δεν πρέπει να μας διαφεύγει πως τα συμφέροντα της σημερινής κυβέρνησης στο Βερολίνο είναι πλήρως ταυτισμένα με εκείνα της Κύπρου», σχολίασε χαρακτηριστικά η ίδια πηγή.

Έγινε συζήτηση επί μηδενικής βάσης

Την εβδομάδα που πέρασε η Τρόικα αιφνιδίασε την κυβέρνηση και το οικονομικό επιτελείο, ανοίγοντας όλα τα κεφάλαια. Η εντύπωση που έδωσαν τα μέλη της Τρόικας ήταν ότι με την αφιέρησή τους στη Λευκωσία θα άνοιγε ο δρόμος για την ολοκλήρωση των επαφών, με τη συζήτηση να είναι πολιτική. Αυτό δεν έγινε. Αντίθετα, ζητήθηκε η επιβεβαίωση όλων των δεδομένων που είχαν σταλεί τις προηγούμενες ημέρες. Στις επαφές δεν εκφράζονται καμία άποψη, ούτε αποκαλύπτουν τις προθέσεις τους. Για παράδειγμα στις συζητήσεις των στελεχών της Τρόικας με τις διοικήσεις της Cyta και της ΑΗΚ, δεν είναι στους συνομιλητές τους ότι επιθυμούν την ιδιωτικοποίηση των Οργανισμών. Στο μόνιμο ερώτημα αν είναι ικανοποιημένοι με τα πρόθετα στοιχεία που λυμβάνουν οι απαντήσεις είναι κοφτές, ουδέτερες: «ναι», «θα δούμε», «θα τα εξετάσουμε». Μόνο ακούνε. Τα ευαίσθητα θέματα που ήταν ανοικτά πριν έρθει η Τρόικα και εξακολουθούν να παραμένουν ανοικτά και τις τελευταίες ημέρες –άλλωστε όπως είπαμε δεν θα μπορούσαν να υπάρχουν αποφάσεις αφού δεν έγινε συζήτηση επί της ουσίας, αλλά επαλήθευση στοιχείων – είναι η ΑΤΑ και το συνταξιοδοτικό. Στο θέμα της ΑΤΑ η Τρόικα αποδέχεται τη διατήρηση του θεσμού, αλλά η καταβολή της, μετά την ολοκλήρωση του Οικονομικού Προγράμματος, το 2016, θα αντιστοιχεί μάλιστα στο 50% της αναπροσαρμογής των τιμών. Αυτό το θέμα αποτελεί για την Τρόικα «κόκκινη γραμμή». Στο συνταξιοδοτικό η κατάσταση είναι πιο δύσκολη, καθώς η Τρόικα επιθυμεί την πλήρη αποδέσμευσή του από τον κλάδο προϋπολογισμού, ενώ ζητείται η σύνδεση του προσδοκίου της ζωής με το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης, ανεβάζοντάς το, σε πρώτη φάση, στα 67 χρόνια.

Η κόντρα ΔΝΤ με τις Βρυξέλλες

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επιστημονιστεί ότι το ΔΝΤ βρίσκεται σε κόντρα με τα άλλα δύο μέλη της Τρόικας, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ζητώντας τη γρηγορότερη ενεργοποίηση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης. «Εμείς δεν ήρθαμε για να λύσουμε τα προβλήματα των τραπεζών», αναφέρουν οι τεχνοκράτες του ΔΝΤ στους συναδέλφους τους από τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. Το αποτέλεσμα αυτής της κόντρας κάνει το ΔΝΤ ιδιαίτερα δύσκολο σε ό,τι έχει σχέση με τις τράπεζες, διαμνύοντας ότι δεν μεταβιβάσει σε χώρες με μεγάλα τραπεζικά προβλήματα. Αυτή η διαμάχη αποτέλεσε και τον κύριο λόγο για τον οποίο καθυστέρησε και η άφιξη της Τρόικας στη Λευκωσία, ενώ ασκεί και τις μεγαλύτερες πιέσεις προς την Κύπρο.

Σκληρή εποπτεία από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μετά την ανακεφαλαιοποίηση

Παντοδύναμοι επιτρόποι θα τοποθετηθούν στις ελληνικές τράπεζες, ως αποτέλεσμα της ανακεφαλαιοποίησής τους, ύψους 26 δισ. ευρώ, η οποία θα πραγματοποιηθεί μέσα στο αμέσως προσεχές διάστημα. Κάτι ανάλογο αναμένεται να γίνει και στην περίπτωση της Κύπρου, με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ασκεί στην ουσία τη διοίκηση.

Η σύμβαση που περιλαμβάνεται στο ελληνικό Μνημόνιο και έφερε στη δημοσιότητα η «Κ» προβλέπει τον απόλυτο έλεγχο της πολιτικής κάθε τράπεζας που θα ανακεφαλαιοποιηθεί με κρατικά χρήματα, αλλά και τη σαφή πρόθεση της Τρόικας να κοπεί ο ομφάλιος λώρος μεταξύ τραπεζών και πολιτικού συστήματος.

Στο πλαίσιο του απόλυτου ελέγχου που θα ασκείται στα θέματα πιστωτικής πολιτικής, με βάση το σχέδιο σύμβασης, οι επιτρόποι θα έχει λόγο έως και για τα... έξοδα διαφήμισης και προώθησης των πιστωτικών ομιλών. Εξονυχιστικός θα είναι επίσης ο έλεγχος στα θέματα δανειοδότησης, ακόμη και των μελών του διοικητικού συμβουλίου, των στελεχών της τράπεζας, καθώς και των συγγενών τους. Μπαινεί σαφές όριο, του οποίου η παραβίαση απαγορεύεται.

Ο έλεγχος της επιτροπής εποπτείας στην καθημερινή λειτουργία της τράπεζας θα είναι καθολικός, αφού, όπως προβλέπει η σύμβαση, η τράπεζα θα πρέπει «να θέσει στη διάθεση της εποπτείας πλήρη πρόσβαση στα βιβλία και τα στοιχεία, τα έγγραφα και κάθε τεχνική πληροφορία, αναγκαία για να εκτελέσει τα καθήκοντά της».

Τακτοποιούνται όλα ακόμα και στην παραμικρή λεπτομέρεια, αφού, όπως προβλέπεται στο κείμενο, «για την επίτευξη του σκοπού αυτού η τράπεζα θα πρέπει να διαθέσει ένα ή περισσότερα γραφεία στην έδρα της, έτσι ώστε να διευκολύνονται οι συνεδριάσεις

Προβλέπεται απόλυτος και ασφυκτικός έλεγχος κάθε τράπεζας που θα ανακεφαλαιοποιηθεί.

Το σχέδιο εποπτείας των ελληνικών τραπεζών που θα λάβουν κρατική στήριξη θα εφαρμοστεί κατ' αναλογία και στην Κύπρο

μετά αίτηση της επιτροπής». Κατά συνέπεια, όλα τα στοιχεία που θα αφορούν τη λειτουργία της τράπεζας θα είναι άμεσα διαθέσιμα και προσβάσιμα ανά πάσα στιγμή.

Πρόβλεψη υπάρχει βεβαίως και για τα επιχειρηματικά δάνεια, η ροή των οποίων θα μπορεί να διακόπτεται από την επιτροπεία, όποτε αυτή το κρίνει απαραίτητο. Για τον σκοπό αυτόν μπαίνουν ειδικά κριτήρια.

Επίσης, στο μικροσκοπικό θα μπει και η πολιτική καταθέσεων της κάθε τράπεζας, πράγμα που σημαίνει ότι οι

επιτοκιακές κινήσεις θα ελέγχονται εξονυχιστικά. Εννοείται ότι το ίδιο θα γίνει και με την πολιτική που θα ακολουθούν οι θυγατρικές τους.

Σε ό,τι αφορά τις αμοιβές, το ύψος τους θα εναρμονιστεί με το γενικότερο... πνεύμα, με στόχο τη μείωση του κόστους των δαπανών. «Όπως ακριβώς συνέβη στις άλλες ευρωπαϊκές τράπεζες που έλαβαν κρατική βοήθεια», αναφέρεται χαρακτηριστικά. Η πολιτική αμοιβών θα πρέπει να υπαγορεύεται από τις μακροπρόθεσμες επιδόσεις, ενισχύοντας το τμήμα των παροχών, αλλά με τη μορφή μπόνους.

Οι μέτοχοι από την πλευρά τους δεν θα έχουν να προσδοκούν σε κανένα είδος κουπόνι ή μέρισμα μέχρι τη λήξη του προγράμματος, ενώ εννοείται πως κάθε συζήτηση σχετικά με εξαγορές ή άλλες επεκτατικές πολιτικές μετατίθεται πλέον για πολύ... αργότερα.

Για την ιστορία, αλλά και για την αντικειμενικότητα του όλου project θα

Υπό τις εντολές της Κομισιόν

Η Επιτροπή Εποπτείας θα προέρχεται από διεθνή και εθνόπιστο ελεγκτικό οίκο ή συμβουλευτική εταιρεία, θα είναι ανεξάρτητη και θα λειτουργεί υπό τις εντολές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η αρμοδιότητα της θα είναι εύλογη, με τρόπο που δεν θα παρεμποδίσει την αποτελεσματική εκτέλεση της αποστολής της, αναφέρεται στη Σύμβαση.

Αποκλειστικός θα είναι ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην ε-πιλογή της Επιτροπής Εποπτείας. Σύμφωνα με τη Σύμβαση που θα υπογραφεί, η ελληνική κυβέρνηση δεσμεύεται ότι η Τράπεζα θα προτείνει προς τον υπουργό Οικονομικών μία λίστα δύο ή περισσότερων διεθνών οίκων, που θα ορίσουν τα μέλη της Επιτροπής Εποπτείας και τα οποία θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να λάβουν την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία μπορεί να τα απορρίψει και να ορίσει η ίδια τα μέλη της.

Τριμηνιαίες εκθέσεις

Η Επιτροπή Εποπτείας είναι υπό-λογο στα μέτρα που στηρίζουν τη χρηματοδότηση, δηλαδή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, υποβάλλοντας τριμηνιαίες εκθέσεις, οι οποίες θα αξιολογούνται εντός 15 ημερών. Η Ε.Ε., η ΕΚΤ και το ΔΝΤ έχουν τον τελικό λόγο στην έγκριση των τριμηνιαίων εκθέσεων, που μπορεί να έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα.

πρέπει να αναφερθεί ότι με βάση τη σύμβαση ο επιτρόπος θα είναι ανεξάρτητος, θα προέρχεται από διεθνή και αξιοπιστο ελεγκτικό οίκο, κανείς δεν θα μπορεί να παρεμποδίσει το έργο του και θα λειτουργεί μόνο υπό τις εντολές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η σύμβαση ως προς αυτό είναι ξεκάθαρη: Θα έχει τον πρώτο και τον τελευταίο λόγο ως προς τη διοίκηση των πιστωτικών ομιλών. Η αρχή της θα είναι εύλογη, με τρόπο που δεν θα παρεμποδίσει την αποτελεσματική εκτέλεση της αποστολής της, αναφέρεται στη Σύμβαση. Αποκλειστικός θα είναι ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην επιλογή της Επιτροπής Εποπτείας. Σύμφωνα με τη Σύμβαση που θα υπογραφεί, η ελληνική κυβέρνηση δεσμεύεται ότι η Τράπεζα θα προτείνει προς τον υπουργό Οικονομικών μία λίστα δύο ή περισσότερων διεθνών οίκων, που θα ορίσουν τα μέλη της Επιτροπής Εποπτείας και τα οποία θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να λάβουν την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία μπορεί να τα απορρίψει και να ορίσει η ίδια τα μέλη της.

Μαχαίρι στους μισθούς

Η κάθε τράπεζα με βάση τη σύμβαση θα πρέπει να εφαρμόσει ένα αποτελεσματικό σχέδιο περικοπών διοικητικών δαπανών, που θα ξεκινάει από τις αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και θα επεκτείνεται σε όλες τις δαπάνες που αφορούν στην επικοινωνία και τη διαφήμιση, αλλά και αυτές που αφορούν συστήματα πληροφορικής.

Συγκεκριμένα, η πολιτική αμοιβών θα πρέπει να εναρμονιστεί με τη γενικότερη πολιτική των δαπανών διοίκησης, αποσκοπώντας στον περιορισμό του τρέχοντος, αλλά και του μελλοντικού κόστους με τρόπο ανάλογο με αυτό που έγινε στις άλλες ευρωπαϊκές τράπεζες που έλαβαν κρατική βοήθεια. Η πολιτική αμοιβών θα πρέπει να υπαγορεύεται από τις μακροπρόθεσμες

επιδόσεις, ενισχύοντας το τμήμα των παροχών με τη μορφή μπόνους, αναφέρεται στο κείμενο.

Η κρατικοποιημένη τράπεζα, όπως επίσης και οι θυγατρικές της, δεν θα πληρώσουν κανενός είδους κουπόνι ή μέρισμα μέχρι τη λήξη του προγράμματος, με εξαίρεση αυτά για τα οποία υπάρχει νομική υποχρέωση.

Αντίστοιχα, θ' απέχει από διαδικασίες εξαγορών ή απόκτησης στοιχείων ενεργητικού άλλων δραστηριοτήτων. Στη σύμβαση προβλέπεται ακόμη ότι η κάθε τράπεζα θα πρέπει να αναμοιράσει δικαίωμα, με βάση διαδικασίες που βασίζονται στον πιστωτικό κίνδυνο και την πιστοδοτική ικανότητα του δανειολήπτη». Προφανώς, κάθε άλλη «δισταλτική» ερμηνεία θα θεωρείται παράνομη και εξ αυτού του λόγου απαγορευτική. Όπως είναι φυσικό, μετά όλα τα παραπάνω αναμένεται με μεγάλο ενδιαφέρον η πρώτη αντίδραση των τραπεζικών διοικήσεων...

Ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει και στον γενικό κανόνα άσκησης τραπεζικής πολιτικής, που προβλέπει ότι «κάθε τράπεζα θα πρέπει με σαφήνεια να διασφαλίζει ότι όλοι οι πελάτες αντιμετωπίζονται με βάση διαδικασίες που βασίζονται στον πιστωτικό κίνδυνο και στην πιστοδοτική ικανότητα του δανειολήπτη. Αντίστοιχα σαφή θα πρέπει να είναι τα όρια βάσει των οποίων οι κορηγόμενοι άνω ενός συγκεκριμένου ορίου θα αποφορτίζονται από ανάμεσα επίπεδα διοίκησης, όπως, επίσης, και οι διαδικασίες αναχρηματοδότησης.

Ο επιτρόπος θα συμμετέχει ως παρατηρητής στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου Διαχείρισης Κινδύνου και του Συμβουλίου Εσωτερικού Ελέγχου, ενώ θα λαμβάνει γνώση για τις επίσημες θέσεις ελέγχου, διατηρώντας το δικαίωμα να ζητεί πρόσθετα στοιχεία σε πιο συστηματική βάση ή ακόμη και να διεξάγει ελέγχους με δική του πρωτοβουλία.

Η ανάπτυξη επιστρέφει στην ευρωπαϊκή ατζέντα

Η Ευρωζώνη βρίσκεται πλέον και επισήμως σε ύφεση, ενισχύοντας τις φωνές για δημοσιονομική χαλάρωση

Των **ΝΙΚΟΥ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ** και **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Η συζήτηση για την κατάρτιση του κυπριακού μνημονίου γίνεται σε μια χρονική συγκυρία που βρίσκει την Ευρωζώνη να βυθίζεται στην ύφεση και το πρόβλημα να μετατοπίζεται από την περιφέρεια προς την καρδιά του ευρωσυστήματος.

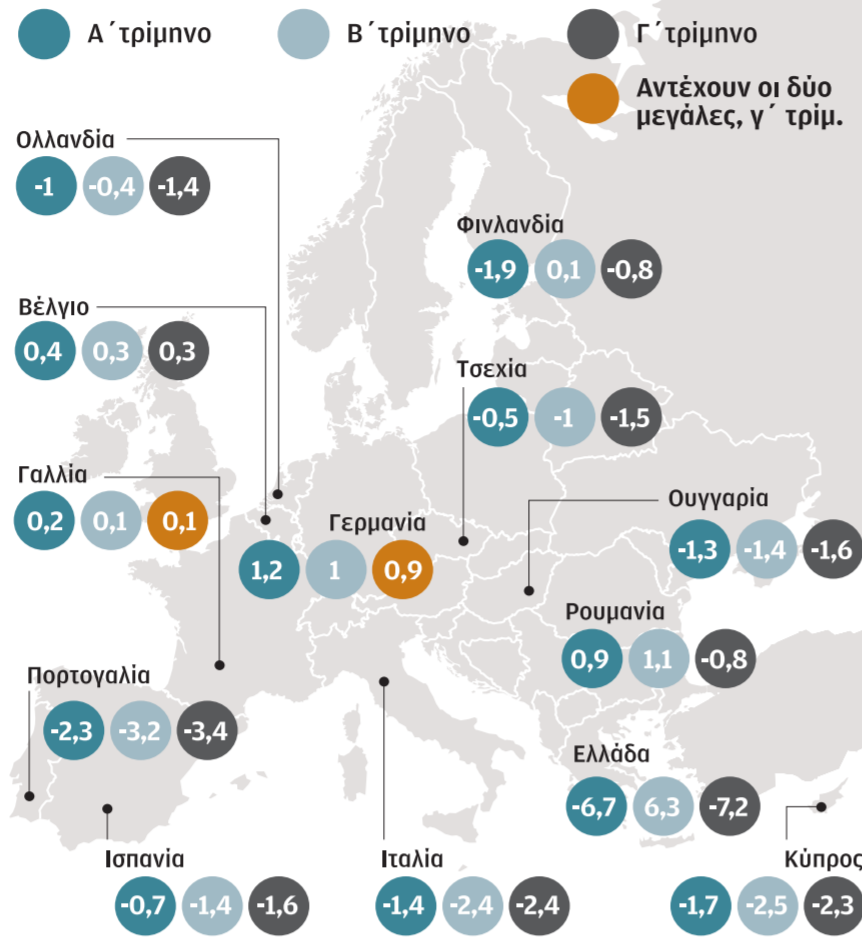
Σε αυτές τις συνθήκες οι Βρυξέλλες φέρονται έτοιμες να χαλαρώσουν τους ρυθμούς δημοσιονομικής προσαρμογής. Η καθοδική πορεία του πληθωρισμού αφάνει περιθώρια περαιτέρω μείωσης των επιτοκίων και πιο επεκτατικές πολιτικές από την ΕΚΤ. Ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη τον Οκτώβριο

Η Κύπρος θα έχει την ευκαιρία να θέσει σε ανώτατο πολιτικό επίπεδο, στις δύο Συνόδους Κορυφής τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο, την ανάγκη να υπάρξουν άμεσες αποφάσεις για την ανάπτυξη

διαμορφώθηκε στο 2,5% (εντός προβλέψεων της ΕΚΤ). Στην Ελλάδα καταγράφηκε το μικρότερο ποσοστό πληθωρισμού στην Ευρωζώνη (0,9% τον Οκτώβριο).

Η κυπριακή κυβέρνηση δεν παραγνωρίζει τη συγκυρία και θα έχει την ευκαιρία να θέσει δύο φορές, μέχρι το τέλος του χρόνου, σε ανώτατο πολιτικό επίπεδο (στις δύο Συνόδους Κορυφής τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο) την ανάγκη να υπάρξουν άμεσες αποφάσεις για την ανάπτυξη. Πέριξ αυτού του αιτήματος συννοστίζεται, πλέον, ένας μεγάλος αριθμός κρατών, που βλέπουν την ύφεση να κτυπά την πόρτα τους.

Η αβεβαιότητα που μαστίζει την ευρωπαϊκή περιφέρεια και οι συντονισμένες περιοριστικές πολιτικές που ακολουθούνται επιδρούν αρνητικά στην οικονομική δραστηριότητα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, το ΑΕΠ στα 17 κράτη-μέλη του ευρώ συρρικνώθηκε κατά 0,1% το τρίτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους, σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, ύστερα από συρρίκνωση 0,2% κατά το δεύτερο τρίμηνο. Σε ετήσια βάση, το ΑΕΠ συρρικνώθηκε κατά 0,6% στην Ευρωζώνη και κατά 0,4% στην Ε.Ε. Το ευρωπαϊκό κέντρο ερευνών CERP εκτιμά πιας η Ευρωζώνη βρίσκεται σε ύφεση από το γ' τρίμηνο του 2011. Η ανεργία βρίσκεται σε ιστορικά υψηλά από

«Βυθίζεται» η οικονομία της Ευρώπης

Ετήσια μεταβολή ΑΕΠ, %

ΠΗΓΗ: Eurostat

Τρίμηνα	Α'	Β'	Γ'
Ευρωζώνη	0	-0,4	-0,6
Ε.Ε.27	0,1	-0,3	-0,4

συστάσεως Ευρωζώνης (11,6%), ενώ τα στοιχεία καταδεικνύουν ότι η κρίση επεκτείνεται από την περιφέρεια και αγγίζει πλέον και τον πυρήνα της Ένωσης. Ειδικότερα, το ΑΕΠ συρρικνώθηκε το τρίτο τρίμηνο του έτους και στην Ολλανδία (-1,1%), αλλά και στην Αυστρία (-0,1%), ενώ σημαντική επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας καταγράφεται και στη Γερμανία (+0,2%). Το ΑΕΠ της Ελλάδας συρρικνώθηκε κατά 7,2% σε ετήσια βάση το τρίτο τρίμηνο του 2012, κατά 3,4% στην Πορτογαλία, κατά 2,4%

στην Ιταλία, κατά 2,3% στην Κύπρο και κατά 1,6% στην Ισπανία. Τόσο η Ισπανία, η Πορτογαλία και η Ιταλία όσο και η Ελλάδα προβλέπεται να παραμείνουν σε ύφεση και το 2013. Στην Ισπανία και την Ελλάδα η ανεργία προβλέπεται να παραμείνει πολύ πάνω από 20% και για τα επόμενα δύο χρόνια.

Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις οικονομολόγων, η ύφεση θα βαθύνει ως το τέλος του χρόνου και το πιθανότερο σενάριο είναι πως και η γερμανική οικονομία θα περάσει σε αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Η καλή

είδηση ήλθε από τη Γαλλία –μολονότι ο Economist την αποκαλεί «ωρολογιακή βόμβα»– όπου η ανάπτυξη ήταν μεν αναμικτή (+0,2%), αλλά οπωσδήποτε καλύτερη των προβλέψεων.

Οι μοναδικές οικονομίες της Ευρώπης που αναπτύσσονται με ισχυρούς ρυθμούς είναι οι Βαλτικές (Λεττονία, Λιθουανία, Εσθονία), η Σλοβακία και το Ηνωμένο Βασίλειο, με την τελευταία περιπτώση να θεωρείται συγκυριακή, λόγω της επίδρασης των Ολυμπιακών Αγώνων.

Εβδομάδα αποφάσεων

Την εβδομάδα που ξεκινά θα ληφθούν αποφάσεις που θα καθορίσουν την αναπτυξιακή πορεία της Ε.Ε. ως το τέλος της δεκαετίας. Στις 22 και 23 Νοεμβρίου θα πραγματοποιηθεί η έκτακτη σύνοδος κορυφής για τον Ευρωπαϊκό Προϋπολογισμό της περιόδου 2014-2020. Ο υφυπουργός για Ευρωπαϊκά Θέματα, Ανδρέας Μαυρογιάννης, θα βρεθεί την Τετάρτη ενόπιον του Ευρωκοινοβουλίου, το οποίο προειδοποιεί με τον κίνδυνο να παραλύσει η Ένωση για μια δεκαετία. Οι ευρωβουλευτές θα προειδοποιήσουν τους Ευρωπαίους ηγέτες να μην αφήσουν τα κράτη-μέλη που είναι «καθαροί πληρωτές» να οδηγήσουν στην επίτευξη μιας κακής συμφωνίας κατά τη Σύνοδο Κορυφής στις 22 και 23 Νοεμβρίου.

Η κατάσταση δεν είναι καθόλου εύκολη. Υπενθυμίζεται ότι οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των οργάνων της Ένωσης για την κάλυψη της «τρύπας» που διαπιστώθηκε στον προϋπολογισμό του 2012, καθώς και για τον προϋπολογισμό του 2013, κατέρρευσαν, με αποτέλεσμα να κινδυνεύει η εκταμίευση ήδη εγκεκριμένων κονδυλίων.

Σε ανάλογο αδιέξοδο βρίσκονται και οι διαπραγματεύσεις για το νέο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο της Ε.Ε., το οποίο θα συζητηθεί στη Σύνοδο Κορυφής. Το τελευταίο «πλαίσιο διαπραγματεύσεων» που παρουσιάστηκε από το γραφείο του προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Χέρμαν βαν Ρομπέ, προβλέπει περικοπές ύψους 75 δισ. ευρώ, σε σχέση με τον τρέχοντα προϋπολογισμό.

Η πρόταση αυτή δεν ικανοποιεί ούτε τη Γαλλία (η οποία επωφελείται από τις αγροτικές επιδοτήσεις), ούτε τα φτωχότερα κράτη που προσβλέπουν στα διαρθρωτικά κονδύλια της νέας προγραμματικής περιόδου, ούτε τους «σκληρούς του Βορρά», όπως η Ολλανδία και η Βρετανία, που διεκδικούν ακόμη μεγαλύτερες περικοπές. Μόνο ο εκπρόσωπος της γερμανικής κυβέρνησης εμφανίστηκε ικανοποιημένος από τη συμβιβαστική πρόταση.

Οι τρεις μεγαλύτερες απειλές για την παγκόσμια οικονομία

Της απεσταλμένης μας στο Λονδίνο **ΖΩΡΖΕΤ ΖΟΛΑΤΑ**

Η κρίση χρέους στην Ευρωζώνη, ο κίνδυνος να παρασυρθούν οι ΗΠΑ στον δημοσιονομικό γκερέμο και μια απότομη προσαρμογή της Κίνας συνθέτουν το πιο απαισιόδοχο σενάριο για την παγκόσμια οικονομία, σύμφωνα με τη Shroders. Μειοκτνημα στην Ευρώπη σε σχέση με τις ΗΠΑ είναι ότι η απομόχλευση, δηλαδή η μείωση των δανειακών υποχρεώσεων στην πραγματική οικονομία αλλά και η εκκαθάριση του τραπεζικού συστήματος από επισφαλή περιουσιακά στοιχεία, είναι χρονοβόρα. Αυτός είναι, εξάλλου, ένας από τους βασικούς λόγους που καθυστερεί η βελτίωση της αναπτυξιακής προοπτικής στην Ευρώπη, παρατηρεί ο επικεφαλής οικονομολόγος της Schroders, Κιθ Ουέιντ σε διεθνές επενδυτικό συνέδριο της επενδυτικής εταιρείας.

«Η άμεση προσαρμογή των αμερικανικών περιουσιακών στοιχείων σε τιμές της αγοράς βοήθησε στην ταχεία προσαρμογή της οικονομίας στα νέα δεδομένα», σχολιάζει ο κ. Ουέιντ.

«Η Ισπανία αναγνώρισε με καθυστέρηση ετών ότι οι τράπεζές της ήταν στο κόκκινο λόγω της φούσκας στα ακίνητα. Ο κ. Ουέιντ εκτιμά ότι η ομοσπονδιακή τράπεζα των ΗΠΑ (Fed) θα συνεχίσει να εφαρμόζει την πολιτική ποσοτικής χαλάρωσης (QE) την επόμενη πενταετία. Η πολιτική αυτή θα αποκαλείται το «QE στο άπειρο», παρατηρεί ο ίδιος χαριτολογώντας. Το δολάριο θα παραμείνει το κυρίαρχο αποθεματικό συ-

λλάγμα διότι οι εξωτερικοί επενδυτές, δηλαδή οι κεντρικές τράπεζες, τα συνταξιοδοτικά Ταμεία και τα κρατικά επενδυτικά κεφάλαια, θα συνεχίζουν να στηρίζουν την πολιτική QE της Fed και να αγοράζουν αμερικανικά ομόλογα σε μεγάλους όγκους. Η Fed, όμως, θα σταματήσει να αγοράζει η ίδια ομόλογα των ΗΠΑ όπως πράττει μέχρι σήμερα. Μακροπρόθεσμα, ωστόσο, αυτή η τόσο χαλαρή νομισματική πολιτική μπορεί να αυξήσει τον πληθωρισμό ακόμη και σε διψήφια νούμερα.

Η Ισπανία αναγνώρισε με καθυστέρηση ετών ότι οι τράπεζές της ήταν στο κόκκινο λόγω της φούσκας στα ακίνητα

Η ανάκαμψη των οικονομιών φαίνεται ότι θα είναι δύσκολη. Για τη Βρετανία, η πολιτική λιτότητας θα καταπέσει την ανάπτυξη για την επόμενη δεκαετία, εκτιμά ο κ. Ουέιντ. Τόσο στη Βρετανία, όσο στην Ισπανία και την Ιταλία η οικονομική κατάσταση είναι χειρότερη συγκριτικά με τις ΗΠΑ και τη Γερμανία λόγω της συστηματικής λιτότητας που εφαρμόζεται. Μάλιστα μια από τις ανησυχίες των επενδυτών σήμερα είναι η φορολόγηση των τοποθετήσεων τους παρά γεινότερα προβλήματα της παγκόσμιας οικονομίας, παρατηρεί η Schroders.

Σεμινάριο για το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας

Νέοι Κανονισμοί Τιμολόγησης από 1 Ιανουαρίου 2013

Η Deloitte, μέσα στα πλαίσια της σωστής και έγκυρης ενημέρωσης διοργανώνει σεμινάριο σχετικά με τις επερχόμενες αλλαγές της περί ΦΠΑ νομοθεσίας που θα ισχύσουν από την 1η Ιανουαρίου του 2013.

Θέματα που θα καλύψει το σεμινάριο:

- Νέοι Κανονισμοί Τιμολόγησης

Απευθύνεται σε:

- Πελάτες και Συνεργάτες
- Υπεύθυνους λογιστηρίων εταιρειών
- Λογιστές

Ομιλητής:
Χρίστος Παπαμαρκίδης, Συνεταίρος | Υπεύθυνος για θέματα ΦΠΑ της Deloitte

Χώροι Διεξαγωγής και Ημερομηνίες:

- **Λευκωσία:** Ξενοδοχείο Hilton Park
26 Νοεμβρίου 2012, 3:00 - 7:00 μμ.

- **Λεμεσός:** Ξενοδοχείο Le Meridien Spa & Resort
27 Νοεμβρίου 2012, 3:00 - 7:00 μμ.

Δήλωση Συμμετοχής
Για να δηλώσετε συμμετοχή στο σεμινάριο παρακαλούμε όπως επικοινωνήσετε με την κα. Βέρα Γεωργίου είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο vgeorgiou@deloitte.com είτε τηλεφωνώντας στο 25868686.

Είσοδος ελεύθερη. Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας, λόγω περιορισμένου αριθμού θέσεων. Η γλώσσα του σεμιναρίου θα είναι στα Ελληνικά.

MIKROI EBEOΛONTES

Fashion Show

Οι ΜΙΚΡΟΙ ΕΒΕΟΛΟΝΤΕΣ και το Presse Café, παρουσιάζουν την παιδική χειμερινή συλλογή των Καταστημάτων Original Marines για την οικονομική ενίσχυση των άπορων παιδιών.

Winter 2012

INFANT BABY KID TEEN
Quality, Design and BEST PRICE

Οι ΜΙΚΡΟΙ ΕΒΕΟΛΟΝΤΕΣ και το Presse Café, παρουσιάζουν την παιδική χειμερινή συλλογή των Καταστημάτων Original Marines, την Παρασκευή 23 Νοεμβρίου 2012, στις 17:30 το απόγευμα, στο Presse Café Σταυρού.

Κουπόνια εσφοράς προπωλούνται προς €5,00. Στην τιμή περιλαμβάνεται καφέ ή τσάι ή βιταμινισμένο νερό και ένα γλυκό. Ειστήρια θα προπωλούνται στο κατάστημα Original Marines Περικλέους και από το Σωματείο των ΜΙΚΡΩΝ ΕΒΕΟΛΟΝΤΩΝ.

Όλα τα καθαρά έσοδα, θα δοθούν για την οικονομική ενίσχυση των άπορων παιδιών κατά την διάρκεια των εορτών των Χριστουγέννων.

MIKROI EBEOΛONTES Τηλ.: 70000 1770 | ORIGINAL MARINES Τηλ.: 22508203

Όχημα ανάπτυξης οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Η Πρώτη Ολομέλεια ΜμΕ έθεσε επί τάπητος τα προβλήματα που τις κρατούν καθηλωμένες

Της ΧΑΡΑΣ ΖΥΜΑΡΑ

Η πρώτη Ολομέλεια Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων που εγκαινιάστηκε από τον αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και αρμόδιο για θέματα Βιομηχανίας και Επιχειρηματικότητας, Αντόνιο Ταγιάνι και τον υπουργό Εμπορίου κ. Συλιβιάτη την προηγούμενη εβδομάδα στη Λευκωσία αποτελεί πλέον γεγονός, και στόχο είχε τη μελέτη των προοπτικών των επιχειρήσεων για επαναφορά τους σε ρυθμούς ανάπτυξης.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Κύπρο αναλογούν στο 99,8% των επιχειρήσεων

Κατά τη διάρκεια της Ολομέλειας, στην οποία συμμετείχαν περισσότεροι από 400 αντιπρόσωποι, εκπροσωπώντας τις 23 εκατ. μικρομεσαίες επιχειρήσεις, συζητήθηκαν θέματα που αφορούσαν στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ευρώπη.

Σύμφωνα με τα όσα επώθησαν, τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις σήμερα σχετίζονται με τα προβλήματα ρευστότητας, η δυσκολία πρόσβασης τους σε ευρωπαϊκά κονδύλια, καθώς και σε αγορές εκτός Ε.Ε., οι επαγγελματικές ικανότητες και το αυξημένο διοικητικό κόστος.

Οι ομιλήτες του συνεδρίου τό-

Τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις σήμερα σχετίζονται με τη ρευστότητα.

νισαν ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν τον μοχλό ανάπτυξης στην Ευρώπη, και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο θα πρέπει να βρουν δημιουργικούς τρόπους επιβίωσης ακόμα και σε ακραίες οικονομικές καταστάσεις.

Όπως δήλωσε ο κ. Ταγιάνι, η Ολομέλεια απηύθυνε, επίσης, έκκληση προς τα κράτη-μέλη να διασφαλίσουν την εύκολη πρό-

σβαση των επιχειρήσεων σε χρηματικούς πόρους μέσω του μελλοντικού προϋπολογισμού της Ε.Ε., με σκοπό να εξομαλυνθούν οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν σε θέματα ρευστότητας.

Οι ΜμΕ στην Κύπρο

Οι Μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Κύπρο αναλογούν στο 99,8% των επιχειρήσεων, ενώ οι πολύ

μικρές επιχειρήσεις κατέχουν το μερίδιο του λέοντος, καθώς αναλογούν στο 92,2% του συνόλου, γεγονός που υποδηλώνει τη σημασία των εν λόγω επιχειρήσεων στην πορεία της οικονομίας εν γένει, αλλά και στις προσπάθειες καλλίεργειας κλίματος ανάπτυξης. Σύμφωνα με τον ορισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι μικρο-

μέσες επιχειρήσεις, οι οποίες αποτελούνται από 250 υπαλλήλους το μέγιστο. Στο ευρωπαϊκό περιβάλλον αποτελούν την πηγή των δύο τρίτων των θέσεων εργασίας που πραγματοποιούνται στον ιδιωτικό τομέα, και είναι υπεύθυνες για το 85% των νέων θέσεων εργασίας γενικότερα. Υπολογίζεται ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αναλογούν στο 67% της συνολικής εργοδότησης, και 58% της ακαθάριστης επιπρόσθετης αξίας.

Γενικά, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν τη ραχοκοκάλια της ευρωπαϊκής οικονομίας, αφού αναλογούν στο 99,8% του συνόλου των επιχειρήσεων.

Στην τελική, όπως διαφαίνεται και μέσα από τα συμπεράσματα της Ολομέλειας, αυτό που τίθεται ως προτεραιότητα είναι η απομάκρυνση των εμποδίων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ενδυνάμωση της πρόσβασης τους σε χρηματικούς πόρους μέσω του προγράμματος ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων και των επιχειρήσεων εν γένει (COSME).

Η Ολομέλεια κορυφώθηκε με την πραγματοποίηση της ετήσιας τελετής απονομής των Βραβείων Πρόσθετης Ευρωπαϊκών Επιχειρήσεων για το 2012. Βραβεία παρήλασαν μεταξύ άλλων και οι Κύπρος, Σουηδία, Ιταλία, Πορτογαλία και Τουρκία, για την πρόωθηση νέων, καινοτόμων εγχώριων λύσεων για προσφορά βοήθειας σε «αδύνατα» κοινωνικά στρώματα μέσω κινήσεων ενίσχυσης της αυτό-απασχόλησης και επιχειρηματικότητας.

Στην Ελλάδα η παραγωγή 110 προϊόντων της Unilever

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Στην Ελλάδα θα παράγονται 110 κωδικούς της Unilever που σήμερα εισάγονται από την Ευρώπη για να καλύψουν τις ανάγκες της εγχώριας αγοράς, καθιστώντας την Ελαϊς-Unilever Hellas στρατηγικής σημασίας πυλώνα για τον αγγλο-ελληνικό όμιλο. Μέσω της απόφασης αυτής όχι μόνο θα μειωθούν οι εισαγωγές, αλλά θα καταστεί βιώσιμη η λειτουργία και άλλων βιομηχανιών, καθώς οι 110 αυτοί κωδικός δεν θα παρασκευάζονται από τις παραγωγικές μονάδες της Unilever στην Ελλάδα, αλλά από άλλες ελληνικές εταιρείες για λογαριασμό της πολυεθνικής. Στις ανακοινώσεις αυτές προέβη ο πρόεδρος της εταιρείας κ. Σπύρος Δεσσύλλας κατά την παρουσίαση στα Μέσα Μαζικής Ε-

Το νέο κέντρο αποθήκευσης και διανομής της Unilever στο Σχηματάρι είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τη λειτουργία της εταιρείας στην Ελλάδα. Πρόκειται για έργο ύψους 11 εκατ. ευρώ. Μέσω της λειτουργίας του η Unilever έχει ως στόχο την εξοικονόμηση λειτουργικών δαπανών περίπου 2 εκατ. ευρώ.

Μέχρι τα τέλη του α' τριμήνου 2013 η ανάθεση σε εγχώριες βιομηχανίες

νημέρωσης του νέου κέντρου αποθήκευσης και διανομής της εταιρείας που ξεκίνησε να λειτουργεί φέτος στο Σχηματάρι.

Ηδη οι εταιρείες ΦΑΜΑΡ και Παπουτσάνης παράγουν για λογαριασμό της Unilever τα σαπουνία Lux και μέχρι το τέλος του πρώτου τριμήνου του 2013 αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες για την έναρξη των συνεργασιών και με άλλες βιομηχανίες για την παραγωγή των υπολοίπων κωδικών. Και οι 110 κωδικούς που θα παράγονται πλέον στην Ελλάδα θα αφορούν τις κατηγορίες των απορρυπαντικών, καλλυντικών και ειδών ατομικής υγιεινής, αλλά όχι την κατηγορία των τροφίμων. Αξίζει να σημειωθεί

ότι η παραγωγή των προϊόντων αυτών γίνεται μέχρι σήμερα σε εργοστάσια της Unilever κατά κύριο λόγο στη Γαλλία, τη Γερμανία και άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Η εξέλιξη αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα το 2013 το ποσοστό του τζίρου που πραγματοποιεί η Unilever στην Ελλάδα και προέρχεται από την εγχώρια παραγωγή να ανέλθει στο 60% από 55% σήμερα.

«Για εμάς δεν τέθηκε ποτέ το δίλημμα αν μενόμεν ή φεύγομε. Η ιστορικότητα και η συνέχεια του επενδυτικού μας προγράμματος το επιβεβαιώνει. Η Ελλάδα ήταν, είναι και θα είναι πυλώνας ανάπτυξης για τον όμιλο Unilever», τόνισε χαρακτηριστικά

ο επικεφαλής της Ελαϊς-Unilever Hellas. Ο λόγος για τον οποίο η Unilever προχώρησε σε αυτήν την απόφαση τώρα είναι διότι σύμφωνα με τον κ. Δεσσύλλα η παραγωγή έχει γίνει ελαφρώς πιο ανταγωνιστική στην Ελλάδα το τελευταίο διάστημα, ενώ θα υπάρχει όφελος και από τη μείωση του κόστους μεταφοράς.

Υπενθυμίζεται ότι το πρώτο «πείραμα» μεταφοράς παραγωγής από το εξωτερικό στις εγχώριες παραγωγικές μονάδες έγινε ήδη από τις αρχές του έτους στον κλάδο των παγωτών. Στο εργοστάσιο της ΕΒΓΑ, τα σήματα της οποίας εξαγόρασε η Ελαϊς-Unilever Hellas το 2010, παράγεται, πέραν των παγωτών ΕΒΓΑ, και μέρος των

παγωτών Algida για την ελληνική αγορά που μέχρι πρότινος εισαγόταν, καθώς και ένα μέρος για την ιταλική αγορά με προοπτική το ποσοστό αυτό να αυξηθεί μελλοντικά.

Στην περίπτωση των 110 κωδικών, πάντως, η παραγωγή προβλέπεται ότι θα καλύπτει σχεδόν αποκλειστικά τις ανάγκες της εγχώριας αγοράς και ότι τις εξαγωγές και σε κάθε περίπτωση θα εξαρτηθεί και από τις επιδόσεις της κάθε βιομηχανίας-συνεργάτηδους της Unilever.

Η Ελαϊς-Unilever Hellas ήδη πάντως εξάγει προϊόντα σε 19 χώρες συνολικά με τον τζίρο από αυτές να ανέρχεται σε 30 εκατομμύρια ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί

στο 7,5% περίπου του συνολικού κύκλου εργασιών της.

Πέραν, βεβαίως, των εξαγωγών και της μεταφορικής παραγωγής, ιδιαίτερα σημαντικό για τη λειτουργία της εταιρείας στην Ελλάδα θεωρείται το νέο logistics center στο Σχηματάρι, το οποίο κατασκευάστηκε στη θέση όπου βρισκόταν πρώτα το εργοστάσιο της Unilever για την παραγωγή των σημάτων Knorr. Πρόκειται για έργο ύψους 11 εκατ. ευρώ, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από ίδια κεφάλαια και από τον αναπτυξιακό νόμο, αν και η επιδότηση δεν έχει ακόμη πληρωθεί στην εταιρεία. Με το έργο αυτό ολοκληρώνεται το επενδυτικό πρόγραμμα της Ελαϊς-Unilever Hellas για την περίοδο 2008-2012 συνολικού ύψους 250 εκατ. ευρώ.

Η αποθήκη εμβαδού 15.500 τ.μ. έχει συνολική χωρητικότητα άνω των 15.300 θέσεων και σε αυτήν πέραν των προϊόντων της Unilever αποθηκεύονται και τα ψυγεία παγωτού κατά τη χειμερινή περίοδο. Η εταιρεία, πάντως, βρίσκεται ήδη σε συζητήσεις με άλλες επιχειρήσεις προκειμένου να διαθέτει το κέντρο logistics στο Σχηματάρι και για την αποθήκευση προϊόντων τρίτων. Μέσω της λειτουργίας του νέου κέντρου αποθήκευσης και διανομής η Unilever έχει ως στόχο την εξοικονόμηση λειτουργικών δαπανών περίπου 2 εκατ. ευρώ.

Ερωτηθείς ο κ. Δεσσύλλας για τον τρόπο διαχείρισης της κρίσης από την εταιρεία απάντησε χαρακτηριστικά: «Για να είμαστε καλυμμένοι έχουν λάβει υπόψη το χειρότερο δυνατό σενάριο, ότι δηλαδή η κρίση θα κρατήσει πολλά χρόνια. Εμείς, πάντως, το διάστημα που ακολουθεί θα συνεχίσουμε με πράξεις ανάπτυξης και επιχειρηματικό ρεαλισμό, που στόχο έχει τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την προετοιμασία της εταιρείας για τη μετά την κρίση εποχή».

Μικρές αποδράσεις, μεγάλες εμπειρίες από τον ΚΟΤ

Ο ΚΟΤ συνεχίζει και φέτος, για τέταρτη συνεχώς περίοδο, το πρόγραμμα «Κύπρος, Μικρές Αποδράσεις, Μεγάλες Εμπειρίες». Στόχος του προγράμματος σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΚΟΤ, Αλέκο Οροντιώτη, είναι να συμβάλει στην ανάπτυξη του εσωτερικού τουρισμού, καθώς και στην τόνωση της εμπορικότητας, ενώ παράλληλα προωθεί τη γνωριμία των Κύπριων και όχι μόνο με διάφορες γωνιές και προϊόντα της Κύπρου.

Το τελευταίο πρόγραμμα των Μικρών Αποδράσεων ολοκληρώθηκε στο τέλος Ιουνίου 2012 με μια αύξηση στους συμμε-

τέχοντες της τάξης του 31% συγκριτικά με πέρσι. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2011/2012 είχαμε 3.348 επισκέπτες (εκ των οποίων οι 2.479 εκμεταλλεύθηκαν την εκδρομή που προσφέρει ο ΚΟΤ) ενώ το 2010/2011 είχαμε 2.557 επισκέπτες (εκ των οποίων οι 1.592 αξιοποίησαν την προσφορά εκδρομής).

Το νέο πρόγραμμα, σύμφωνα με τη διευθύντρια Τουρισμού, Αννίτα Δημητριάδου, έχει εμπλουτιστεί με νέες εκδρομές και έγινε προσπάθεια να κρατηθούν οι τιμές στα ίδια επίπεδα με πέρσι.

Οι τιμές των πακέτων παραμένουν σταθερές δηλαδή 50 ευρώ το άτομο για ξενοδοχεία 3 αστέρων, 60 ευρώ το άτομο για ξενοδοχεία 4 αστέρων και 75 ευρώ για ξενοδοχεία 5 αστέρων. Ανάλογες τιμές ισχύουν και για τα οργανωμένα διαμερίσματα hotel apartments σύμφωνα με την κατηγορία τους.

Περιλαμβάνονται ξενοδοχεία δύο, τριών, τεσσάρων και πέντε αστέρων καθώς επίσης οργανωμένα διαμερίσματα για να διαμορφώσει ο καθένας το δικό του ατομικό πακέτο. Στα ξενοδοχεία προσφέρεται δείπνο

και πρόγευμα Σάββατο με άφιξη στις 12:00 και αναχώρηση στις 18:00 το απόγευμα της Κυριακής.

Παρέχεται, επίσης, γεύμα την Κυριακή σ' ένα από τα εστιατόρια της περιοχής.

Οι συμμετέχοντες μπορούν να επιλέξουν να συμμετάσχουν σε εκδρομή με λεωφορεία και με τη συνοδεία ξεναγού στην επαρχία διαμονής τους, η οποία είναι προσφορά του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού. Σε περίπτωση οργανωμένης παράας άνω των 40 ατόμων ο ΚΟΤ προσφέρει και δωρεάν μεταφορά με λεωφορείο.

ΣΥΝΤΟΜΑ

Ρωσο - κυπριακό συμπόσιο ενεργειακής πολιτικής

Συμπόσιο για την ενέργεια συνδιοργανώνουν το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Κρατικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο της Μόσχας Τσερνομίριν. Το Συμπόσιο υπό τον τίτλο: Gas & Oil Energy: Sharing strategic experiences for a prosperous future θα διεξαχθεί στο Πολιτιστικό Κέντρο του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου την ερχόμενη Τρίτη και Τετάρτη 20-21 Νοεμβρίου. «Ο τομέας της Ενέργειας αποκτά βάρυνση σημασία όχι μόνο για την οικονομία της Κύπρου αλλά και για το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Από την άποψη αυτή, το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου αναπτύσσει ένα γνωστικό πεδίο με αναπτυξιακές δυνατότητες σε μια εποχή που η γνώση στον τομέα αυτό όπως και η δημιουργία θέσεων εργασίας αποτελεί αδήριτη ανάγκη», δήλωσε ο αντιπρύτανης του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, καθηγητής Κώστας Γουλιάρμος.

Με την ευκαιρία της επίσκεψης, ο κ. Βιράρτη παρουσίασε το νέο του βιβλίο με τίτλο «Η κρίση θέλει κρίση» το οποίο γίνεται Best Seller.

Συνέδριο της Trust Insurance για την αντιμετώπιση της κρίσης

Συνέδριο με θέμα «Η λύση στην κρίση» προγραμματίζει για το διοικητικό της προσωπικό και τους ασφαλιστικούς της πράκτορες η Trust Insurance Cyprus. Στόχος του Συνεδρίου, σύμφωνα με τον κ. Χρίστο Χριστοδούλο, Chief Executive Officer της Trust, «είναι να δοθούν στο προσωπικό, αλλά πρωτίστως στους ασφαλιστικούς πράκτορες της εταιρείας τα εφόδια για αντιμετώπιση της κρίσης σαν ευκαιρία για αύξηση του κύκλου εργασιών τους και επομένως των εισοδημάτων τους». Στο πλαίσιο της προετοιμασίας του Συνεδρίου, επισκεφθήκε τα κεντρικά γραφεία της Trust Insurance ο κ. Μιχάλης Βιράρτη, ένας από τους νεότερους Motivational Speakers στην Κύπρο, ο οποίος πέθανε του κ. Χριστοδούλου, συνάντησε τους κ. Χαράλαμφο Χαράλαμπος, Business Development Manager, και Σούλα Γιωρκά, Head of Administration. Με την ευκαιρία της επίσκεψης, ο κ. Βιράρτη παρουσίασε το νέο του βιβλίο με τίτλο «Η κρίση θέλει κρίση».

Ο Μ. Χαννίδης αντιπρόεδρος της Επιτροπής Τουρισμού της Ε.Ε.

Στο πλαίσιο της συμμετοχής της Κύπρου στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τουρισμού (European Travel Commission - ETC) για την περίοδο 2012-2013, ο γενικός διευθυντής του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού κ. Μάριος Χαννίδης εξελέγη αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τουρισμού.

Ο γενικός διευθυντής του ΚΟΤ, Μάριος Χαννίδης.

«Από τη θέση του αντιπρόεδρου αυτού του σημαντικού Ευρωπαϊκού Οργανισμού που είχα την τιμή να εκλεγώ, θα εργαστώ σκληρά, με επαγγελματισμό και αφοσίωση, για την υλοποίηση των στόχων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τουρισμού. Εκφράζω την πεποίθησή ότι η προσπάθεια προώθησης της Ευρώπης σε τρίτες χώρες θα συνεχιστεί και θα εντατικοποιηθεί, κάτι πολύ σημαντικό και για την Κύπρο, ιδιαίτερα τώρα που ο ΚΟΤ καταβάλλει προσπάθειες ανάπτυξης νέων αγορών από τρίτες χώρες», δήλωσε ο κ. Χαννίδης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τουρισμού ιδρύθηκε το 1948 και αριθμεί 35 χώρες-μέλη μεταξύ των οποίων και η Κύπρος (26 χώρες μέλη Ε.Ε. και 9 άλλες ευρωπαϊκές χώρες). Τα μέλη εκπροσωπούνται στην Επιτροπή από τους αντίστοιχους Εθνικούς Οργανισμούς Τουρισμού. Στόχος της είναι η προβολή και προώθηση της Ευρώπης ως τουριστικό προορισμό σε τρίτες χώρες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τουρισμού παρέχει επίσης υπηρεσίες ερευνών αγορών και ηλεκτρονικού μάρκετινγκ στα μέλη της.

Στρατηγικός σχεδιασμός για μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Σεμινάριο εγκεκριμένο από την ΑΝΑΔ προσφέρει το Cyprus International Institute of Management (CIIM) με θέμα «Στρατηγικός σχεδιασμός για μικρομεσαίες επιχειρήσεις». Το σεμινάριο που είναι δωρεάν, θα διεξαχθεί στις 23 και 24 Νοεμβρίου 2012. Οι συμμετέχοντες θα μπορέσουν να εφαρμόσουν άμεσα την καινοτομία στην εταιρεία τους και να καταφέρουν να αναπτυχθούν εν καιρώ κρίσης. Το σεμινάριο είναι κατάλληλο για ιδιοκτήτες, ιδρυτές, διευθυντές μικρομεσαίων επιχειρήσεων (επιχειρήσεις με λιγότερο από 100 υπαλλήλους). Οι μέθοδοι διδασκαλίας συμπεριλαμβάνουν παραδείγματα πετυχημένων πρακτικών, σύντομες ασκήσεις στις οποίες οι συμμετέχοντες θα εφαρμόσουν συγκεκριμένες στρατηγικές για τη δική τους επιχείρηση, αξιολόγηση των στρατηγικών τους αλλά και της ικανότητάς τους να καινοτομήσουν πριν και μετά το σεμινάριο. Εκπαιδευτής θα είναι ο δρ Πανίκκος Πουτζίουρης, ο οποίος είναι αναπληρωτής καθηγητής Επιχειρηματικότητας και Οικονομικών Επιχειρήσεων στο CIIM και επισκέπτης καθηγητής της πρωτοβουλίας οικογενειακών επιχειρήσεων στο Manchester Business School.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗΣ seitanidis@kathimerini.com.cy

Τον Δεκέμβριο το επόμενο «κύμα» απελευθέρωσης επαγγελμάτων

Εμφαση σε εκείνα που εποπτεύονται από τα υπ. Προστασίας του Πολίτη και Υγείας

Του ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ

Αλλα 30 επαγγέλματα και υπηρεσίες προβλέπεται να ανοίξουν μέσα στον Δεκέμβριο, με έμφαση σε εκείνα που εποπτεύονται από το υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και από το υπουργείο Υγείας, ενώ στο στόχαστρο βρίσκονται και τα σημεία πώλησης πετρελαίου και φυσικού αερίου.

Το προσχέδιο του νέου Μνημονίου περιγράφει αναλυτικά τα επόμενα «κύμα» άρσης περιορισμών σε επαγγέλματα και υπηρεσίες. Η κυβέρνηση θα πρέπει μέσα στον Νοέμβριο να έχει καταρτίσει ένα προσχέδιο για τα 30 επαγγέλματα αυτά και μέσα στον Δεκέμβριο να υπάρχει συγκεκριμένο σχέδιο. Η

Η απελευθέρωση σε... δόσεις είναι η νέα μέθοδος που εφαρμόζεται από την τρόικα και το οικονομικό επιτελείο

απελευθέρωση διαφόρων επαγγελμάτων σε... δόσεις είναι η νέα μέθοδος που εφαρμόζεται από την τρόικα και το οικονομικό επιτελείο, ώστε να μπορέσει σταδιακά η ελληνική οικονομία να γίνει πιο ανταγωνιστική.

Σε αυτή τη φάση, στο επίκεντρο των αλλαγών βρίσκονται υπηρεσίες και επαγγέλματα που ελέγχονται κυρίως από το υπουργείο Προστασίας του Πολίτη. Αίσθηση προκαλεί, ωστόσο, ότι ένα από αυτά αφορά την πώληση περιτρώφων, ενώ αλλαγές στο πλαίσιο λειτουργίας τους θα προωθηθούν για τις ιδιωτικές εταιρείες παροχής υπηρεσιών ασφαλείας (security). Μάλιστα, αναμένεται να υπάρξουν αλλαγές και στους κανονισμούς ασφαλείας που ισχύουν για όσους εργάζονται σε αυτές τις εταιρείες.

Σημαντικές, πάντως, είναι και οι παρεμβάσεις που προβλέπεται

Τα 30 επαγγέλματα και υπηρεσίες που προβλέπεται να «ανοίξουν» μέσα στον Δεκέμβριο

Υπό την εποπτεία του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη

- 1 Πώληση περιτρώφων, πιστολιών και όπλων σκοποβολής
- 2 Παρασκευής εκρηκτικών
- 3 Αναγομιλτής φυσικών για κινητικά όπλα
- 4 Πώληση πυροτεχνημάτων και εκτοξευτών φλόγας
- 5 Κατασκευαστής πυροτεχνημάτων και εκτοξευτών φλόγας
- 6 Εταιρείες παροχής ιδιωτικών υπηρεσιών ασφαλείας
- 7 Κανονισμοί ασφαλείας των υπαλλήλων των ιδιωτικών υπηρεσιών ασφαλείας
- 8 Λειτουργία ιδιωτικών γραφείων ερευνών
- 9 Οροι εργασίας των υπαλλήλων των ιδιωτικών γραφείων ερευνών
- 10 Συντηρητές και πωλητές έργων τέχνης

Υπό την εποπτεία του υπουργείου Υγείας

- 11 Μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων
- 12 Ημερήσια κέντρα φροντίδας ηλικιωμένων
- 13 Κέντρα δημιουργικών δραστηριοτήτων για παιδιά
- 14 Κέντρα δημιουργικών δραστηριοτήτων για παιδιά με ειδικές ανάγκες
- 15 Βρεφονηπιοκομία και νηπιαγωγεία
- 16 Ιδιωτικές κατασκηνώσεις για παιδιά
- 17 Ινστιτούτα παιδικής φροντίδας
- 18 Πωλητές πετρελαίου
- 19 Μηχανικοί και τεχνικοί ανατινάξεων
- 20 Πωλητές φυσικού αερίου

Υπό την εποπτεία του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη-Λιμενικό

- 21 Οργανισμοί πιστοποίησης οδηγών
- 22 Πάροχοι υπηρεσιών καταδύσεων για ψυχαγωγία
- 23 Ενοίκηση μέσων θαλάσσιας αναψυχής
- 24 Υπηρεσίες που παρέχονται από σκάφη
- 25 Υπηρεσίες ρυμούλκησης
- 26 Αδειοδότηση του υπαίθριου εμπορίου (σε σταντ ή πλανόδιοι πωλητές) επί των πλοίων
- 27 Λειτουργία καζίνο επί των επιβατηγών πλοίων που φέρουν την ελληνική σημαία σε διεθνή δρομολόγια
- 28 Ναυαγοσωστές
- 29 Λειτουργία ιδρυμάτων υγείας είτε σε αγκυροβολημένα πλοία, είτε στο σύνολο των πλωτών
- 30 Λειτουργία ιδρυμάτων υγείας σε ποντοπόρα πλοία.

να γίνουν σε κλάδους που εποπτεύονται από το υπουργείο Υγείας. Σύμφωνα με το προσχέδιο του Μνημονίου, θα αλλάξουν οι όροι λειτουργίας των μονάδων φροντίδας ηλικιωμένων, των ημερησίων κέντρων φροντίδας ηλικιωμένων, των δημιουργικών κέντρων για τα παιδιά, των βρεφονηπιοκομείων και νηπιαγωγείων και των παιδικών κατασκηνώσεων.

Η λογική πίσω από τις προωθούμενες αλλαγές είναι να μπορεί κάποιος να προχωρήσει σε έναρξη δραστηριότητας πολύ πιο εύκολα από σήμερα, αλλά και να μπορεί να διαχειριστεί την επιχείρησή του με μεγαλύτερη ευελιξία. Με τον τρόπο αυτό, εκτιμάται ότι θα ενισχυθεί ο ανταγωνισμός σε διάφορους κλάδους της οικονομίας και ο τελικός καταναλωτής θα μπορεί να καρπωθεί το όφελος μέσω μιας μικρότερης τιμής για κάποια αγαθά ή υπηρεσίες.

Σε δόσεις

Μετά την αποτυχημένη εφαρμογή ενός οριζόντιου νόμου που προέβλεπε την άρση όλων των εμποδίων σε όλα τα επαγγέλματα και υπηρεσίες, πλέον η τρόικα και η κυβέρνηση έχουν υπεισέλθει σε μια διαδικασία κατά περίπτωση παρέμβασης.

Διπλά, εξετάζεται το νομικό καθεστώς κάθε κλάδου και όπου εντοπιστούν περιορισμοί και εμπόδια στην είσοδο ή την ανάπτυξη ενός τομέα, τότε επιλέγονται οι κατάλληλες παρεμβάσεις για να αρθούν οι περιορισμοί.

Στο πλαίσιο αυτό, μέσα στον Δεκέμβριο θα πρέπει η κυβέρνηση να προχωρήσει στις απαραίτητες αλλαγές για όσους πωλούν πετρέλαιο και φυσικό αέριο. Απώτερος στόχος είναι να μειωθούν οι τιμές των ενεργειακών προϊόντων, αλλά και να μπορέσει να λειτουργήσει καλύτερα η αγορά συνολικά. Παράλληλα, στις αλλαγές που θα πρέπει να γίνουν τον επόμενο μήνα βρίσκονται και επαγγέλματα ή υπηρεσίες που έχουν να κάνουν με τις θαλάσσιες υπηρεσίες.

Ημερίδα για την προώθηση επενδύσεων

Ημερίδα για την προώθηση επενδυτικών συνεργασιών και ευκαιριών ανάπτυξης της εξωστρέφειας διοργανώνει ο ΣΕΒ, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Επενδύσεων (ΕΒΡΔ) την προσεχή Τρίτη. Η ελληνική επιχειρηματική κοινότητα θα έχει την ευκαιρία να ενημερωθεί για όλο το φάσμα δράσεων της ΕΒΡΔ, τις χώρες όπου αυτή δραστηριοποιείται, καθώς και την ελκυστικότητά τους για ελληνικές επενδύσεις. Την έναρξη της εκδήλωσης θα κηρύξει ο υπουργός Ανάπτυξης Κωστής Χατζηδάκης, ενώ θα μιλήσουν επίσης ο πρόεδρος του ΣΕΒ Δημήτρης Δασκαλόπουλος, ο κ. Αντώνης Μπαρτζώκας από την ΕΒΡΔ που θα αναφερθεί στο θέμα της περιφερειακής ολοκλήρωσης και της εξωστρεφούς επιχειρηματικής ανάπτυξης, καθώς και ο κ. Π. Στάνφει, ο οποίος θα εστιάσει στις δυνατότητες ανάκαμψης των βαλκανικών χωρών από την οικονομική κρίση. Στο πλαίσιο της ημερίδας, ομάδα ανώτερων επιτελικών στελεχών και τραπεζιτών της ΕΒΡΔ θα κάνει εξειδικευμένες παρουσιάσεις, ενώ θα έχει ατομικές συναντήσεις και συζητήσεις με στελέχη ελληνικών επιχειρήσεων. Η ημερίδα θα εστιάσει το ενδιαφέρον στις δυνατότητες υποστήριξης από την ΕΒΡΔ εξωστρεφών επενδυτικών σχεδίων και παράλληλα θα προσφέρει χρήσιμη πληροφόρηση για το επιχειρηματικό περιβάλλον που διαμορφώνεται στην ευρύτερη περιοχή της ΝΑ Ευρώπης και της μεσογειακής λεκάνης. Σημειώνεται ότι η ΕΒΡΔ δραστηριοποιείται σε 33 χώρες, από την Κεντρική Ευρώπη μέχρι την Κεντρική Ασία και τη Βόρεια Αφρική, συνεργάζοντας με τον ιδιωτικό τομέα σε επενδυτικά έργα και ασκείται με τη διαμόρφωση κατάλληλων πολιτικών και την παροχή βοήθειας. Απευθύνεται κυρίως σε ιδιωτικές εταιρείες, για να καλύψει την αδυναμία πρόσβασής τους στις αγορές και προωθεί την επιχειρηματικότητα και την περιφερειακή ανάπτυξη.

Αντιδράσεις για την πώληση του 100% των μετοχών της Ελληνικό Α.Ε.

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΙΑΛΙΟΥ

Αν η Πολιτεία αποφασίσει να πωλήσει το 100% των μετοχών της Ελληνικό Α.Ε., τότε θα πρέπει να αυξήσει και τις απαιτήσεις της από τους υποψήφιους επενδυτές. Αυτό υποστηρίζει στην «Κ» ο πρόεδρος της εταιρείας, Σπύρος Παλλάλης. Το Ελληνικό δεν είναι απλά ένα οικόπεδο, αλλά ένας αναπτυξιακός μοχλός για την Αττική και όλη τη χώρα, τονίζει ο κ. Παλλάλης, εκφράζοντας εμπέδως πλιν σαφώς την προτίμησή του υπέρ της διατήρησης τμήματος των μετοχών προς εκμετάλλευση της υπεραξίας που θα δημιουργηθεί στο μέλλον.

Σπ. Παλλάλης: «Το Ελληνικό είναι ένας αναπτυξιακός μοχλός για την Αττική και όλη τη χώρα»

Την Τετάρτη, το ΤΑΙΠΕΔ πρόκειται να αποφασίσει αν τελικά θα προχωρήσει στην πώληση του 100% των μετοχών της Ελληνικό Α.Ε., ή θα επιμείνει στην αρχική του γραμμή, που εκφράστηκε μέσα από την πρόσκληση ενδιαφέροντος: την πώληση της πλειονότητας, αλλά όχι του συνόλου των μετοχών (η προηγούμενη διοίκηση του ΤΑΙΠΕΔ είχε ταχθεί με συνέπεια στη στο Bloomberg υπέρ της διατήρησης του 30%). «Αν τελικά αποφασιστεί η πώληση του συνόλου των μετοχών, τότε θα πρέπει να αυξήσουμε τις απαιτήσεις μας από τους υποψήφιους επενδυτές», εκτιμά ο κ. Παλλάλης. «Το Ελληνικό δεν είναι ένα μονοήμερο έργο, όπως ένα λιμάνι ή ένα έργο real estate, αλλά ένα σύνθετο έργο που παρέχει πολλές δυνατότητες αναπτυξιακών επιλογών. Διατηρώντας ένα τμήμα των μετοχών, το Δημόσιο κρατάει ένα κομμάτι της μελλοντικής υπεραξίας. Αν όμως δεν το διατηρήσει, θα πρέπει να μεγιστοποιήσει τη χρηματική προκαταβολή από τον επενδυτή προς το Δημόσιο το συντομότερο δυνατόν, να εξασφαλίσει ότι θα επενδυθούν σημαντικά κεφάλαια μέσα στα πρώτα χρόνια από την απόκτηση του χώρου και ότι θα μεγιστοποιηθούν τα μελλοντικά έσοδα του Δημοσίου. Πρέπει να εξασφαλίσουμε με κάθε τρόπο ότι το Ελληνικό θα αναπτυχθεί με τρόπο οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμο και ότι θα οδηγήσει, εν τέλει, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του Λεκανοπέδιου ως ένας δυναμικός μητροπολιτικός πόλος» Το «κλειδί» στην υπόθεση του Ελληνικού είναι να καταφέρει η Πολιτεία (εν προκειμένω το Ταμείο Αποκρατικοποιήσεων, που έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα της διαγωνιστικής διαδικασίας) να δεσμεύσει τον υποψήφιο επενδυτή σε ένα συγκεκριμένο (ως προς τα μεγέθη και τον χρόνο) αναπτυξιακό σχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΙΚΕΣ

13

ΕΚΚΛΟΓΕΣ

Στο στούντιο του ΡΙΚ, οι εκπρόσωποι Τύπου των υποψηφίων Προέδρων,
Τάσος Μητσόπουλος, Τάκης Χατζηγεωργίου, Αλέξανδρος Μιχαηλίδης.

Συζητούν για την οικονομική κρίση, το μνημόνιο, το σχέδιο ανάκαμψης, την αξιοποίηση του φυσικού αερίου, όλη την επικαιρότητα.

Συντονίζει ο δημοσιογράφος Κυριάκος Πιερίδης.

Σκηνοθεσία: Ανδρέας Ανδρέου
 Εποπτεία παραγωγής: Σάββας Αριστοδήμου

ΔΕΥΤΕΡΑ 19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 10.30μ.μ.

ΡΙΚΕΝΑ

www.cybc.com.cy

Αποφασισμένες για επιβίωση και ανάπτυξη οι ελληνικές οικογενειακές επιχειρήσεις

Μεγαλύτερο εσωτερικό πρόβλημα η έλλειψη ρευστότητας και ο έλεγχος κόστους – Έρευνα της PwC

Της ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

Οι ιδιοκτήτες οικογενειακών επιχειρήσεων στη χώρα μας δεν έχουν αυταπάτες, ούτε για τα πλεονεκτήματα, αλλά ούτε και για τα τυχόν μειονεκτήματα που τις διαφοροποιούν από τις άλλες επιχειρήσεις. «Ζουν» τη δύσκολη οικονομική συγκυρία με αποφασιστικότητα για να επιβιώσουν και να αναπτυχθούν με διεθνή προσανατολισμό, παρά τα κρίσιμα ζητήματα καθημερινής συντήρησης που αντιμετωπίζουν. Εστω και αν στο σύνολό τους ανησυχούν για την αστάθεια που επικρατεί, τόσο στην πολιτική όσο και στην αγορά, ζητούν ωστόσο την υποστήριξη της κυβέρνησης και εκφράζουν το παράπονό τους ότι «οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες έχουν αρνητική στάση προς τις οικογενειακές επιχειρήσεις, γεγονός που δυσκολεύει περισσότερο την ήδη δύσκολη χρηματοδότησή» τους.

Η σχετική μελέτη, που πραγματοποιήθηκε από τον Ιούνιο ως τον Σεπτέμβριο 2012 η PwC στην Ελλάδα (www.pwc.gr) για τις οικογενειακές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας, έγινε στο πλαίσιο της διεθνούς έρευνας «PwC Family Business Survey 2012» που κάλυψε 28 χώρες. Μέσα από τις συνεντεύξεις που έδωσαν οι 33 εκπρόσωποι ελληνικών οικογενειακών επιχειρήσεων από ένα ευρύ φάσμα της αγοράς και σε διαφορετικές περιοχές της χώρας, προκύπτει το συμπέρασμα ότι είναι απογοητευμένοι από την έλλειψη πολιτικής αντιμετώπισης θεμάτων, όπως η δυσκολία για δανεισμό και η συρρίκνωση της αγοράς. Παραμένουν όμως συγκρατημένα αισιόδοξοι για την πορεία τους τα επόμενα πέντε χρόνια και τις ελπίδες τους για ανάπτυξη τις στριγγίζουν στην επέκταση των διεθνών δραστηριοτήτων τους.

Προβλήματα

Το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν εσωτερικά οι οικογενειακές επιχειρήσεις στην Ελλάδα είναι η έλλειψη ρευστότητας και ο έλεγχος του κόστους, σε ποσοστό μάλιστα (82%) δραματικά υψηλότερο από τον μέσο όρο (17%) της έρευνας διεθνώς. Εξίσου οδυνηρή είναι και η σύγκριση των ποσοστών κερδοφορίας στη χώρα μας που είναι σημαντικά χαμηλότερα, όπως και η σύγκριση για τη δυνατότητα χρηματοδότησης. Όσο για τις πωλήσεις, σε διεθνές επίπεδο οι οικογενειακές επιχειρήσεις που συμμετείχαν στην έρευνα και δήλωσαν ότι είχαν αύξηση στις πωλήσεις τους ήταν το 65%. Ενώ στη χώρα μας το 61% είχαν μείωση και μόλις το 33% είχαν αύξηση.

Ιδιαίτερα επικριτικές γίνονται οι ελληνικές οικογενειακές επιχειρήσεις ως προς την αναγνώριση

Η πλειονότητα των ελληνικών οικογενειακών επιχειρήσεων έχουν πρόθεση να συγκρατήσουν το ανθρώπινο δυναμικό τους και μάλιστα σε ποσοστό (94%) υψηλότερο από τον διεθνή μέσο όρο (78%). Επίσης, η πλειονότητα των ιδιοκτητών δηλώνουν ότι θα παραδώσουν την επιχείρηση στην επόμενη γενιά και μόνο ένα μικρό ποσοστό (9%) σκοπεύει να την πουλήσει είτε να διαθέσει μετοχές στο χρηματιστήριο.

Τα πλεονεκτήματά τους είναι η ευελιξία και η ταχύτητα στη λήψη αποφάσεων, το πάθος, η αφοσίωση και το προσωπικό ενδιαφέρον

της σημασίας που έχουν για την οικονομία της χώρας. Το 97% των συμμετεχόντων δήλωσαν δυσχερή από την Ελλάδα, ενώ το ποσοστό αυτό διεθνώς ήταν 40%. Ωστόσο, παρά τις εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες, οι ιδιοκτήτες των ελληνικών οικογενειακών επιχειρήσεων έχοντας επίγνωση των κυρίων πλεονεκτημάτων που χαρακτηρίζουν τις οικογενειακές επιχειρήσεις, καταθέτουν τη δεδηλωμένη πρόθεσή τους ότι θα επιβιώσουν.

Όσο για τα πλεονεκτήματά τους που τις διαφοροποιούν από τις μη οικογενειακές – αυτά είναι η ευελιξία και η ταχύτητα στη λήψη αποφάσεων, το πάθος, η αφοσίωση και το προσωπικό ενδιαφέρον όπως και η κουλτούρα και οι αξίες τους που σε σχέση με τις μη οικογενειακές είναι κατά πολύ ισχυρότερες. Χαρακτηριστικές είναι και οι απόψεις ιδιοκτητών από διαφορετικές γενιές σε οικογενειακές επιχειρήσεις, σχετικά με τα πλεονεκτήματα αυτά. «Οι οικογενειακές επιχειρήσεις συνήθως έχουν πιο σταθερή διοίκηση. Είναι πιο κοντά στους εργαζόμενους καθώς έχουν ως επίκεντρο τους ανθρώπους».

Πώς μια εταιρεία ορίζεται ως «οικογενειακή»

Για τη διεξαγωγή της έρευνας, μια επιχείρηση ορίζεται ως «οικογενειακή» υπό τους εξής όρους:

- Το άτομο που ίδρυσε είτε απέκτησε την εταιρεία (σύζυγος, γονέας, τέκνο είτε άμεσο κληρονόμο του τέκνου) διαθέτει την πλειοψηφία των ψήφων.
- Τουλάχιστον ένας εκπρόσωπος της οικογένειας ασχολείται με τη διοίκηση είτε διαχείριση της εταιρείας.
- Σε περίπτωση εταιρείας που είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο, το άτομο που ίδρυσε είτε απέκτησε την εταιρεία (είτε η οικογένειά του) διαθέτει το 25% του δικαιώματος ψήφου μέσω κεφαλαίου και τουλάχιστον ένα μέλος της οικογένειας είναι στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας.

«Οχι» απολύσεις

Αυτό είναι ένα σχόλιο που συνάδει και με τα συμπεράσματα της έρευνας που δείχνουν ότι οι ιδιοκτήτες των ελληνικών οικογενειακών επιχειρήσεων έχουν πρόθεση να συγκρατήσουν το ανθρώπινο δυναμικό τους και μάλιστα σε ποσοστό (94%) υψηλότερο από τον διεθνή μέσο όρο (78%). Επίσης, η πλειονότητα των ιδιοκτητών δηλώνουν ότι θα παραδώσουν την επιχείρηση στην επόμενη γενιά και μόνο ένα μικρό ποσοστό (9%) σκοπεύει να την πουλήσει είτε να διαθέσει μετοχές στο χρηματιστήριο.

Άλλο σχόλιο σε σχέση με τον

έλεγχο του κόστους και τους μακροπρόθεσμοις ορίζοντες είναι, επίσης, ότι «μια οικογενειακή επιχείρηση θα συνεχίσει να κάνει επενδύσεις, ακόμη και αν η οικονομία επιβραδύνει. Η οικογενειακή επιχείρηση είναι πιο σταθερή και αφοσιωμένη». Δεδομένο επίσης πλεονέκτημα είναι και το προσωπικό ενδιαφέρον, αφού «τα μέλη της οικογένειας εργάζονται σκληρά για να δημιουργήσουν ένα εμπορικό όνομα και έχουν πολύ μεγάλο και προσωπικό ενδιαφέρον για την επιχείρησή τους».

Εννοείται ότι τα σημαντικά αυτά πλεονεκτήματα δεν απαλείφουν την αντικειμενική ανάγκη για την πρόσληψη διοικητικών στελεχών από την αγορά. Το 76% έχουν μέλη εκτός οικογένειας στο Δ.Σ., το 36% έχουν εργαζόμενους εκτός οικογένειας που κατέχουν μετοχές

και το 21% σκέπτονται να διαθέσουν μετοχές σε εργαζόμενους εκτός οικογένειας μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια. Ένα χρονικό διάστημα, για το οποίο εμφανίζονται «συγκρατημένα αισιόδοξοι» ως προς την ανάπτυξη και στρέφουν το βλέμμα προς τις ευκαιρίες που προσφέρονται από τις διεθνείς αγορές.

Επέκταση στο εξωτερικό

Η Ευρώπη συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό (60%) των ενδιαφερομένων να επεκταθούν, εκ των οποίων ένα ποσοστό (17%) προς τη Ρωσία. Στην Αμερική, στρέφεται το ενδιαφέρον ενός σημαντικού ποσοστού και ακολουθούν η Ασία, η Κίνα και η Μέση Ανατολή. Ωστόσο, το σημαντικότερο είναι προφανώς το μήνυμα που στέλνει αυτή η έρευνα. Και είναι η πίστη των ηγετών των επιχειρήσεων αυτών ότι «οι οικογενειακές επιχειρήσεις μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην οικονομία της χώρας». Μπορούν να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας και να συμβάλουν στη σταθερότητα. Κυρίως όμως αισθάνονται ότι από γενιά σε γενιά οι οικογενειακές επιχειρήσεις επαναπροσδιορίζονται. Μια αίσθηση που ξεπερνά κατά πολύ τον μέσο όρο των οικογενειακών επιχειρήσεων παγκοσμίως. Και αυτό είναι «ένα γεγονός που αποτελεί θετικό προμήνυμα σε ένα αβέβαιο μέλλον».

xd@kathimerini.gr

Ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της WIND Ελλάς, κ. Νάσος Ζαρκαλής, παραλαμβάνει το βραβείο του Μάνατζερ της Χρονιάς από τον πρόεδρο της EET κ. Λεωνίδα Κανέλλο.

Διεθνές Συνέδριο InfoCom World 2012 στην Αθήνα

Περισσότερα από 2.500 άτομα –σετέλεχη και επαγγελματίες της αγοράς τηλεπικοινωνιών και πληροφορικής– παρακολούθησαν σε κεντρικό ξενοδοχείο της Αθήνας το 14ο Διεθνές Συνέδριο Τηλεπικοινωνιών InfoCom World, με θέμα «It's a Connected World: Connecting Business & Opportunities».

Το γεγονός αυτό τελεσθήκε υπό την αιγίδα του υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων, όπως και των συναφών συλλογικών φορέων (EETT, EECT, ΣΕΚΕΕ, ΙΕΕΕ, e-TEE, E-MnΠEE, GSA). Κεντρικό θέμα της φετινής διοργάνωσης ήταν το ότι η διασύνδεση οποιασδήποτε συσκευής, οπουδήποτε και οποτεδήποτε (anytime, anywhere, any device) δεν αποτελεί σήμερα μόνο τεχνολογικό αλλά και κοινωνικό ζήτημα. Και ότι περισσότερο από ποτέ άλλοτε, η Πληροφορική και οι Τηλεπικοινωνίες σήμερα βρίσκονται στην πρώτη γραμμή των προσπαθειών αναδιάρθρωσης της χώρας.

Οι 133 ομιλητές που κάλυψαν τις θεματικές ενότητες του συνεδρίου είχαν απέναντί τους ακροατήρια διαδραστικά και με υψηλό επίπεδο προσδοκίες για τις απαιτήσεις τους, με δεδομένο ότι «καμία επιχειρηματική δραστηριότητα δεν μπορεί να δημιουργηθεί, να λειτουργήσει και να εδραιωθεί, χωρίς την υποστήριξη της Πληροφορικής και των Τηλεπικοινωνιών, που αποτελούν τον πυρήνα της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας». Και το σημαντικότερο, ότι «οι ΤΠΕ είναι ο κλάδος ο οποίος έχει πλέον ορατό ορίζοντα ανάκαμψης».

Ιδιαίτερα ενδιαφέρον για τους επισκεφτές των τηλεπικοινωνιακών εταιρειών της χώρας είχε η ενότητα CEO's Summit με

θέμα «Οικονομία και Τηλεπικοινωνίες: λειτουργώντας στα όρια», το μήνυμά της οποίας ήταν να τους καλέσει «να επαναποθετηθούν σε θεμελιώδη ζητήματα τα οποία άπτονται της λειτουργίας των οργανισμών που διοικούν». Στο συγκεκριμένο CEO Summit συμμετείχε και ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της WIND Ελλάς κ. Νάσος Ζαρκαλής, ο οποίος διακρίθηκε ως Μάνατζερ της Χρονιάς, με δεδομένο ότι «μέσα σε ιδιαίτερα κρίσιμες συνθήκες, τόσο για την τηλεπικοινωνιακή αγορά όσο και την ελληνική οικονομία, η εταιρεία του κατόρθωσε να βρεθεί σε τροχιά ανάκαμψης, εδραιώνοντας ένα νέο μοντέλο λειτουργίας». Για την επιτυχημένη αυτή πορεία ο κ. Ζαρκαλής ανέφερε ότι «θεμελιώδης λίθος της» ήταν αφενός μια διαπίστωση και αφετέρου μια απόφαση. «Διαπιστώσαμε ότι το περιβάλλον γύρω μας αλλάζει. Η αγορά και το μοντέλο των τηλεπικοινωνιών αλλάζει. Άρα, έπρεπε να αλλάξουμε και τις αξίες οργανισμού. Αυτή ήταν η απόφαση που λάβαμε και σήμερα είμαστε μια εταιρεία αγής, μαχητική που διακρίνεται στην αγορά για τις επιλογές που προσφέρει». Διάκριση επίσης απονεμήθηκε στη WIND και για την «καλύτερη στρατηγική Μάρκετινγκ και Διαφήμισης» με παραλήπτη τον βραβευμένο τον γενικό εμπορικό διευθυντή κ. Αντώνη Τζορτζάκη.

ΧΡ. ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

Ενθάρρυνση και ίσες ευκαιρίες για το γυναικείο επιχειρείν

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΑΚΟΥ

Ένα κρυμμένο φαινόμενο δυναμισμού θεωρείται η γυναικεία επιχειρηματικότητα, η οποία, με την κατάλληλη στήριξη και ξεπερνώντας στερεότυπα και αρνητικές οικονομικές συνθήκες, έχει τη δυνατότητα να συνεισφέρει τα μέγιστα στην αποτελεσματική και ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας. Τα σχετικά ανέφερε στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων η κ. Τζοάνα Ντρέικ, διευθύντρια Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και Επιχειρηματικότητας στη Γενική Διεύθυνση Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας της Κομισιόν.

Η φετινή κεντρική εκδήλωση ήταν αφιερωμένη πρώτη φορά στη γυναικεία επιχειρηματικότητα με ευρεία συμμετοχή από την Ελλάδα, την Ευρώπη και τις ΗΠΑ. Σύμφωνα με έρευνα του DowJones Venture Source για τις –χρηματοδοτούμενες με επενδυτικά καινοτομικά κεφάλαια– εταιρείες στις ΗΠΑ, αυτές έχουν περισσότερες πιθανότητες να εισαχθούν στο χρηματιστήριο και να κερδοφορήσουν όταν έχουν γυναίκες ιδρύτριες, προέδρους ή διευκτινικά στελέχη – όσο πιο μεϊκτές είναι οι ομάδες, τόσο καλύτερες αποφάσεις λαμβάνουν.

Στην Ε.Ε. μόνο το 30,68% των αυτοαποχολούμενων είναι γυναίκες, ενώ μία στις τρεις νεοφυείς επιχειρήσεις, οι οποίες συνήθως είναι δια-

δικτυακές, ιδρύεται από γυναίκες. Στο πρόγραμμα ανταλλαγών Erasmus για νέους επιχειρηματίες, η συμμετοχή γυναικών είναι υψηλότερη, στο 44%. Στο πλαίσιο 1.300 ανταλλαγών έχουν συμμετάσχει

Με στήριξη και χωρίς στερεότυπα, οι γυναίκες θα συνεισφέρουν τα μέγιστα, τονίζει η διευθύντρια Επιχειρηματικότητας της Ε.Ε.

5.000 νέοι και νέες, οι οποίοι μαθητεύουν έως ένα εξάμηνο σε εμπειρικές επιχειρηματίες.

«Στη σημερινή συγκυρία δεν έχουμε την πολυτέλεια να αγνοούμε αυτό το τεράστιο δυναμικό, καθώς λειτουργεί ως πηγή ανάπτυξης και απασχόλησης», επισμημάνει, μιλώντας στην «Κ» η κ. Ντρέικ. «Η ανάδειξη γυναικών επιχειρηματιών θα φέρει νέες ιδέες, υπηρεσίες και προϊόντα, αλλά και θα τις ενδυναμώσει οικονομικά και κοινωνικά». Σύμφωνα με μελέτες, όταν οι γυναίκες ξεκινούν μία επιχείρηση, αναλαμβάνουν μελετώμενους κινδύνους και αποφασίζουν να δραστηριοποιηθούν σε τομείς με τον οποίους είναι ήδη εξοικειωμένες ή έχουν εργασιακή εμπειρία. «Οι περισσότερες επιχειρηματίες έχουν παρουσία στο λι-

νεμπόριο, στην περιθαλψη, στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, στην τροφοδοσία και την εστίαση, και η οικονομική κρίση τις επηρεάζει αρκετά», διευκρινίζει η κ. Ντρέικ. «Η μείωση της αγοραστικής δύναμης επηρεάζει περισσότερο αυτούς τους προαναφερθέντες κλάδους με γυναικεία επιχειρηματική παρουσία».

Όμως, πολλές γυναίκες, οι οποίες είτε απολύθηκαν είτε βλέπουν το οικογενειακό τους εισόδημα να συρρικνώνεται, κάνουν ανοιγμα στο επιχειρείν. «Είναι πιο προσεκτικές από τους άνδρες, έχουν πιο ανεπτυγμένη την αίσθηση πιθανής αποτυχίας, αποφασίζουν τις κινήσεις τους σε πιο ρεαλιστική και βιώσιμη βάση και έτσι έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες επιτυχίας», συμπληρώνει η κ. Ντρέικ. Ωστόσο, αντιμετωπίζουν συγκριτικά πιο πολλά εμπόδια στην πρόσβαση στην –ούτως ή άλλως δύσκολη– χρηματοδότηση, τη δικτύωση και στον συγκεκριμένο επαγγελματιών και οικογενειακών υποχρεώσεων λόγω διακρίσεων, στερεοτύπων, ανεπαρκών δομών πρόνοιας, επιλογής κλάδων και διαφορετικές προσέγγισης του επιχειρείν από τους άνδρες. «Πρέπει να θέματα αυτά να τα αντιμετωπίζουμε με καινοτόμους λύσεις, εφόσον στις γυναικείες επιχειρηματίες καλό θα ήταν να τους εξασφαλίσουμε όχι μόνο σωστές οικονομικές συνθήκες, αλλά και ενδυνάμωση, ισότητα ευκαιριών και πλαίσιο εξισορρόπησης προσωπικής και επαγγελματικής ζωής».

Η κ. Τζοάνα Ντρέικ συμμετείχε στην Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, της οποίας η φετινή κεντρική εκδήλωση ήταν αφιερωμένη για πρώτη φορά στη γυναικεία επιχειρηματικότητα, με ευρεία συμμετοχή από την Ελλάδα, την Ευρώπη και τις ΗΠΑ.

Δίκτυα στήριξης

Δύο αξιόλογες ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες αποτελούν το Δίκτυο Πρέσβερών και το Δίκτυο Μεντόρων Γυναικείας Επιχειρηματικότητας. Στην Ελλάδα το Δίκτυο Πρέσβερών, με 16 πρέσβειρες επιχειρηματίες σε όλη τη χώρα και στόχο την ενθάρρυνση γυναικών κάθε ηλικίας μέσω θετικών προτύπων, το υλοποίησε το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιά με τον Σύνδεσμο Επιχειρηματιών Γυναικών Ελλάδος (ΣΕΓΕ). «Πάνω από 210 νέες εταιρείες ιδρύθηκαν στην Ευρώπη από γυναίκες, οι οποίες εμπνεύστηκαν από τις Πρέσβειρες Επιχειρηματικότητας (συνολικά 320 σε 22 χώρες), και πολλές πρέσβειρες, υπερβαίνοντας τα καθήκοντά τους, στήριξαν έμπρακτα τις νέες επιχειρηματίες», παραρτρεί η κ. Τζοάνα Ντρέικ. Το δε Δίκτυο Μεντόρων για γυναικείες επιχειρηματίες υλοποιείται στην Ελλάδα από τη Μίλτος Αναδόμενες Τεχνολογίες, τον Σύνδεσμο Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος, τον Ελληνικό Σύνδεσμο Νέων Επιχειρηματιών και τον OLN Learning. Συναρτίζεται από 50 άνδρες και γυναίκες επιχειρηματίες-μέντορες, οι οποίες μεταλαμπαδεύουν την εμπειρία και τη γνώση τους σε 52 νέες επιχειρηματίες από όλη τη χώρα και όλους τους κλάδους.

Οι φυσικοί πόροι της Ρωσίας, η αναπτυσσόμενη εγχώρια καταναλωτική αγορά, το ισχυρό εργατικό δυναμικό και η πρόσφατη ένταξη στον ΠΟΕ την καθιστούν βασικό επενδυτικό προορισμό για την επόμενη δεκαετία.

Η Ρωσία παραμένει ελκυστική για επενδύσεις

Εμπιστοσύνη στη ρωσική αγορά εξακολουθούν να επιδεικνύουν οι επενδυτές, παρά το αρνητικό κλίμα που έχει διαμορφωθεί στις χώρες της Ευρωζώνης, εκφράζοντας παράλληλα και την αισιοδοξία τους για περαιτέρω αύξηση του αριθμού των άμεσων ξένων επενδύσεων τα επόμενα χρόνια. Αυτό προκύπτει από τη δεύτερη έρευνα ελκυστικότητας της Ρωσίας που εκπόνησε η Ernst & Young, η οποία συνδυάζει ανάληψη των άμεσων ξένων επενδύσεων στη Ρωσία, την τελευταία χρονιά, σε συνδυασμό με καταγραφή απόψεων 200 διεθνών στελεχών. Ο φυσικοί πόροι της Ρωσίας, η αναπτυσσόμενη εγχώρια καταναλωτική αγορά, το ισχυρό εργατικό δυναμικό και η πρόσφατη ένταξη στον ΠΟΕ την καθιστούν βασικό επενδυτικό προορισμό για την επόμενη δεκαετία. Αν και εξακολουθούν να υπάρχουν ανησυχίες σχετικά με τη γραφειοκρατία και τις υποδομές, μια σημαντική πλειοψηφία των επενδυτών πιστεύει πως η Ρωσία έχει κάνει ένα βήμα για να καλλίψει το κενό σε σχέση με τις άλλες ταχέως αναπτυσσόμενες αγορές. Η ελκυστικότητα της χώρας αυξήθηκε κατά οκτώ ποσοστιαίες μονάδες μέσα στο 2011, αύξηση μεγαλύτερη από κάθε άλλη περιοχή. Σύμφωνα με το European Investment Monitor της Ernst & Young, ο αριθμός των επενδύσεων παρουσίασε αύξηση περισσότερο από 50% κατά την τελευταία δεκαετία, με τις ΑΕΕ να φθάσουν τις 182 το 2012 από 83 το 2002. Επίσης, η Ρωσία παραμένει μεταξύ των δέκα κορυφαίων επενδυτικών προορισμών στην Ευρώπη, καταλαμβάνοντας την έβδομη θέση, ενώ αποτελεί τον πρώτο επενδυτικό προορισμό στην Κεντρική και την Ανατολική Ευρώπη.

Οι επενδύσεις που έχουν ήδη παρουσία στη Ρωσία συνεχίζουν να επιδεικνύουν την εμπιστοσύνη τους στη ρωσική αγορά. Σχεδόν το 80% των επενδυτών αυτών σχεδιάζει να αυξήσει ή να διατηρήσει τη δραστηριότητά του στη χώρα. Ωστόσο, υπάρχει μεγάλη απόσταση ανάμεσα στα σχέδια των εταιρειών που έχουν ήδη δραστηριότητες στη Ρωσία και εκείνων που δεν έχουν ακόμη εγκατασταθεί εκεί. Το 70% των εταιρειών που δεν έχουν εγκατασταθεί στη Ρωσία δεν σχεδιάζει να επενδύσει στη χώρα κατά τον επόμενο χρόνο. Όμως, το ποσοστό αυτό είναι κατά 16 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερο από το αντίστοιχο του 2011, σηματοδοτώντας τη βελτίωση των αντιλήψεων των πιθανών επενδυτών αναφορικά με τη ρωσική οικονομία ως επενδυτικό προορισμό.

Η δεύτερη θητεία Ομπάμα ξεκινάει με σαφώς θετικότερες προοπτικές

Η οικονομία είναι υγιέστερη σε σύγκριση με το 2008, αλλά παραμένει ευάλωτη

Αν ο Μπαράκ Ομπάμα επιτύχει λίγα στη δεύτερη θητεία του, η επανεκλογή του διασφαλίζει τα μεγαλύτερα επιτεύγματα της πρώτης θητείας του και τη μεταρρύθμιση του συστήματος υγείας. Αν και φαίνονται περιορισμένα τα περιθώρια για νέες πρωτοβουλίες, ο κ. Ομπάμα πρέπει να είναι ευχαριστημένος που η δεύτερη θητεία του αρχίζει με καλύτερους όρους από την πρώτη. Τον Νοέμβριο του 2008, όταν νίκησε για πρώτη φορά, η Αμερική έχανε 800.000 θέσεις εργασίας. Σήμερα η απασχόληση αυξάνεται, οι τράπεζες αρχίζουν και πάλι να χορηγούν πιστώσεις, τα νοικοκυριά έχουν περιορίσει τα χρέη τους, οι τιμές των κατοικιών έχουν σταθεροποιηθεί και έχουν αρχίσει να ανεβαίνουν, ενώ οι πολιτειακές αρχές έχουν περικόψει προϋπολογισμούς και μισθολόγια για να περιορίσουν τα ελλείμματά τους. Μοιάζει να έχει παρέλθει το χειρότερο τμήμα της κρίσης και πολλοί αναλυτές εκτιμούν πως έχει αρχίσει η ανάκαμψη.

Ο κ. Ομπάμα ενδέχεται να κυβερνήσει με ούριο άνεμο. Ασφαλώς το θεωρώ πιθανό. Αλλά η κυβέρνηση Ομπάμα δεν πρέπει να επαναπαυθεί. Το πρόβλημα είναι πως η Αμερική βρίσκεται ακόμη στο επίπεδο του μηδέν: τα επιτόκια της Federal Reserve είναι ουσιαστικά σε μηδενικά επίπεδα και αυτό σημαίνει πως δεν μπορεί πλέον να τα μειώσει περαιτέρω για να τόνωση την οικονομία. Η αμερικανική οικονομία πρέπει να σημειώσει υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα προκειμένου να ανεβούν τα επιτόκια. Πρέπει, άλλωστε, να συμβεί αυτό αρκετά σύντομα ώστε να ανακτήσει η κεντρική τράπεζα τα περιθώρια ελιγμών για να τα μειώσει εκ νέου, αν χρειαστεί να αντιδράσει σε μια νέα ύφεση, χωρίς να τα επαναφέρει σε μηδενικά επίπεδα. Η οικονομία μοιάζει υγιέστερη αλλά δεν φαίνεται να βρίσκεται στα πρόθυρα μιας βιώσιμης ανάπτυξης επαρκώς ραγδαίας και ισχυρής ώστε να επιτρέψει μια τέτοια άνοδο των επιτοκίων. Με αυτά τα δεδομένα η αναπόφευκτη

Τον Νοέμβριο του 2008, όταν ο Μπαράκ Ομπάμα νίκησε για πρώτη φορά, η Αμερική έχανε 800.000 θέσεις εργασίας. Σήμερα η απασχόληση αυξάνεται, οι τράπεζες αρχίζουν και πάλι να χορηγούν πιστώσεις, τα νοικοκυριά έχουν περιορίσει τα χρέη τους, οι τιμές των κατοικιών έχουν σταθεροποιηθεί και έχουν αρχίσει να ανεβαίνουν, ενώ οι πολιτειακές αρχές έχουν περικόψει προϋπολογισμούς και μισθολόγια για να περιορίσουν τα ελλείμματά τους.

στροφή προς τη μείωση του ελλείμματος καθίσταται επισφαλής. Η μείωση του ελλείμματος προκειμένου για τη σταθεροποίηση του χρέους της χώρας είναι λογική φιλοδοξία. Βραχυπρόθεσμα, όμως, είναι επικίνδυνη. Η παγκόσμια οικονομία εξακολουθεί να παραπαίει και πολλοί από τους σημαντικότερους εμπορικούς εταίρους της Αμερικής προσπαθούν να αυξήσουν τις δικές τους εξαγωγές. Τα επόμενα δύο χρόνια η εξωτερική ζήτηση δεν θα προσφέρει μεγάλη βοήθεια στην αμερικανική οικονομία. Τα νοικοκυριά φαίνονται υγιέστερα από οικονομικούς απόψεις και οι επενδύσεις στον τομέα της κατοικίας μπορούν να επωμισθούν σημαντικό τμήμα της ανάκαμψης. Και όμως, οι παράγοντες αυτοί θα πειστούν

πολύ για να τροφοδοτήσουν μια ισχυρή ανάκαμψη εν μέσω ουδέτερης δημοσιονομικής πολιτικής. Η μείωση του ελλείμματος πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο πολύ προσεκτικών χειρισμών. Το ιδεώδες θα ήταν μια χαλαρή σταδιακή μείωση και όχι μια ραβδία. Το ιδανικό θα ήταν να επικεντρωθεί στη μείωση του ρυθμού με τον οποίο αυξάνονται τα δαπάνες όπως εκείνες για την υγεία αλλά και για την άμυνα. Ένα πακέτο πολιτικής που αυξάνει τους συντελεστές φορολόγησης στα υψηλά εισοδήματα αποδίδοντας 700 δισ. δολάρια μέσα σε 10 χρόνια και επενδύει στην απαιτούμενη υποδομή θα μείωνε τα προβλεπόμενα ελλείμματα των επόμενων 10 ετών, ενώ παράλληλα θα είχε θετικό

αντίκτυπο στη βραχυπρόθεσμη ανάπτυξη. Το ιδεώδες θα ήταν να συνδυασθεί με άλλες ευνοϊκές πολιτικές όπως μια ακόμη πιο επιθετική νομισματική πολιτική, μια μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος αλλά και της μεταναστευτικής νομοθεσίας που θα διευκόλυνε ανθρώπους να μεταβούν στην Αμερική. Το πρόβλημα είναι πως η μείωση του ελλείμματος δεν είναι μια μελέτη του οικονομικού ιδεώδους αλλά μια μελέτη της πολιτικής αναγκαιότητας. Η αμερικανική οικονομία είναι υγιέστερη από αυτό που ήταν πριν από πέντε χρόνια, αλλά παραμένει πολύ ευάλωτη. Ο κ. Ομπάμα πρέπει να προσέξει να μη θεωρήσει δεδομένη την ανάκαμψη και την ενίσχυση της.

Ενισχύεται στις ΗΠΑ η πλήρης απασχόληση

Την **ANNA LOUISE JACKSON** και **ANTHONY FELD**

Η συμμετοχή της προσωρινής απασχόλησης στη δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΗΠΑ είναι τώρα μικρότερη σε σύγκριση με το πρώτο εξάμηνο του έτους και αυτό καταδεικνύει πως οι εργοδότες είναι πιο αισιόδοχοι σε ό,τι αφορά τη διάρκεια της οικονομικής ανάπτυξης. Σύμφωνα με στοιχεία του υπουργείου Εργασίας, την περίοδο Ιουλίου-Οκτωβρίου στη μηνιαία αύξηση των απασχολημένων, μόλις το 2,2% ήταν προσωρινή απασχόληση ενώ το αντίστοιχο ποσοστό το πρώτο εξάμηνο του 2012 ήταν σχεδόν 19%.

Η μεγάλη μείωση συνέπεσε με την εκκίνηση των νέων θέσεων εργασίας, καθώς ο μέσος όρος νέων θέσεων ανά μήνα την περίοδο Ιουλίου-Οκτωβρίου έφθασε τις 173.000 ενώ το β' τρίμηνο του έτους ήταν μόλις 66.667 ανά μήνα. Όπως επισημαίνει ο Στίουαρτ Χόφμαν, οικονομολόγος της PNC Financial Services Group Inc., η βελτίωση αυτή προδίδει μεγαλύτερη άνεση των εργοδοτών στο να προχωρήσουν σε προσλήψεις εργαζομένων

Σύμφωνα με τον Τζον Κανάλι, οικονομολόγο και στρατηγικό αναλυτή επενδύσεων στην LPL Financial Corp., «από ψυχολογικής πλευράς, όταν έχει κανείς εργασία πλήρους απασχόλησης, κάνει πιο αισιόδοξες επιλογές στις δαπάνες του από εκείνον που έχει προσωρινή θέση».

πλήρους απασχόλησης. Το αποτέλεσμα είναι ένα διπλό όφελος για την οικονομία: περισσότερες θέσεις εργασίας και περισσότερες από αυτές είναι πλήρους απασχόλησης. Σύμφωνα με τον Τζον Κανάλι, οικονομολόγο και στρατηγικό αναλυτή επενδύσεων στην LPL Financial Corp., «από ψυχολογικής πλευράς, όταν έχει κανείς εργασία πλήρους απασχόλησης, κάνει πιο αισιόδοξες επιλογές στις δαπάνες του από εκείνον που έχει προσωρινή θέση». Ο ίδιος εξηγεί πως αυτό οφείλεται στη σταθερότητα που συνήθως προσφέρει μια θέση πλήρους απασχόλησης αλλά και στα άλλα της οφέλη, δηλαδή την κοινωνική ασφάλιση και τα ένοσημα για συνταξιοδότηση, τα οποία δεν προσφέρει μια προσωρινή θέση. Ο Τζον Κανάλι επικαλείται, επίσης, την καταναλωτική εμπιστοσύνη και τον αριθμό των ατόμων που εγκαταλείπουν πηλόμενα την εργασία τους ως ενδείξεις βελτίωσης της αγοράς εργασίας. Η εμπιστοσύνη ήταν -34,4 τις πρώτες ημέρες του Νοεμβρίου πλησιάζοντας το -31,4 που ήταν τα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων τεσσάρων ετών και στα οποία είχε φθάσει τον Απρίλιο.

«Φωτιές άναψε» στο Παρίσι το Economist

Μεγάλη αναταραχή και οργίλες αντιδράσεις έχει προκαλέσει στη Γαλλία το αφιέρωμα του βρετανικού Economist για την οικονομία της χώρας, την οποία χαρακτηρίζει «ορολογιακή βόμβα» για την Ευρωζώνη. Ο Γάλλος πρωθυπουργός Ζαν-Μαρκ Ερβό, ο οποίος είχε μεταβεί στο Βερολίνο την Πέμπτη προκειμένου να ενημερώσει τη Γερμανίδα καγκελάρια Άγκελα Μέρκελ σχετικά με τις πρωτοβουλίες της κυβέρνησής του για τόνωση της ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας στο 0,2% το γ' τρίμηνο τρέχοντος, δεικνύει πως η Γαλλία συνιστά μία στέρεη οικονομία με δυνατότητες ανάκαμψης, στοιχείο που διαψεύδει τους φόβους περί ύφεσης. Στο εξώφυλλο του τελευταίου τεύ-

Ο Γάλλος πρωθυπουργός, Ζαν-Μαρκ Ερβό, είχε μεταβεί στο Βερολίνο την Πέμπτη για να ενημερώσει την Γερμανίδα καγκελάρια Άγκελα Μέρκελ σχετικά με τις πρωτοβουλίες της κυβέρνησής του για την τόνωση της γαλλικής ανταγωνιστικότητας.

χους ο Economist απεικονίζει επτά μπαγκέτες με αναμμένο φιτίλι και τυλιγμένες σε κορδέλα στα χρώματα της γαλλικής σημασίας. Το κεντρικό του αφιέρωμα ασχολείται με την κατάσταση της γαλλικής οικονομίας, η οποία, όπως κρίνει, ενδέχεται να πυροδοτήσει κρίση το 2013. Το κύριο θέμα επισημαίνει πως οι μεταρρυθμίσεις του προέδρου Φρανσουά Ολάντ δεν είναι όσο πρέπει μεγαλόπνοες και ταυτόχρονα προειδοποιεί ότι οι αγορές πιθανώς να στραφούν εναντίον της χώρας, διακυβεύοντας το μέλλον του κοινού ευρωπαϊκού νομισματός. Με σκληρή γλώσσα ο υπ. Βιομηχανίας της Γαλλίας, Αρνό Μοντεμπιούρ, αποκάλυψε τον Economist «Charlie Hebdo του Ζιτί», το γαλλικό σατιρικό περιοδικό που είναι γνωστό για τα σκίτσα του και παλαιότερα είχε επικριθεί για σκίτσα του Μωάμεθ. «Δεν φημίζεται για τη μετριοπάθεια του ο Economist και τα όσα γράφει θυμίζουν γελοιογραφίες του Charlie Hebdo», τόνισε.

Κίνδυνος μπλακ άουτ σε Ευρώπη και ΗΠΑ

Παρά τις προγραμματιζόμενες νέες μονάδες παραγωγής, τα στελέχη των επιχειρήσεων στον κλάδο της ενέργειας αναμένουν να αυξηθεί ο κίνδυνος «μπλακ άουτ» στην Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική μέχρι το 2030, καθώς ο κλάδος έχει να αντιμετωπίσει έναν μεγάλο αριθμό προκλήσεων που αφορούν την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας με οικονομικούς όρους για τους καταναλωτές, την ενεργειακή αποδοτικότητα και την εξασφάλιση παροχής ενέργειας. Επιπλέον, υπάρχει ανησυχία πως ο αριθμός των καταναλωτών με αδυναμία πρόσβασης σε πηγές ενέργειας λόγω οικονομικών δυσχερειών θα αυξηθεί μέσα στα επόμενα 20 χρόνια. Τα ευρήματα της 12ης έκθεσης της PwC για τις προοπτικές στον παγκόσμιο κλάδο παροχής ηλεκτρικής ενέργειας (Global Power & Utilities report - «The shape of power to come») προέκυψαν από τις απόψεις στελεχών 72 εταιρειών παροχής ηλεκτρικής ενέργειας που λειτουργούν σε 43 χώρες. Αναλύοντας τα σημαντικά ζητήματα που α-

Πριν από λίγες εβδομάδες, ο τιφώνας «Σάντι» βύθησε στο σκοτάδι μεγάλο μέρος της Νέας Υόρκης. Η PwC προειδοποιεί ότι αυτό μπορεί να ξανα συμβεί και ότι εξαρτάται ενός φυσικού φαινομένου...

ντιμετωπίζει σήμερα ο κλάδος καθώς και τις εξελίξεις στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας έως το 2030, η έκθεση υπογραμμίζει τις σημαντικές αλλαγές και προκλήσεις που επιφυλάσσει το μέλλον για τον κλάδο. Με τη ζήτηση της ηλεκτρικής ενέργειας να αναμένεται να αυξηθεί από 17.200 TWh το 2009 σε 31.700 TWh το 2035, οι μονάδες με βάση το φυσικό αέριο είναι

πρώτες στη λίστα των επενδυτικών προτεραιοτήτων σε διπλάσιο ποσοστό από αυτό των επενδύσεων για μονάδες με βάση την πυρηνική ενέργεια ή τις λιγνιτικές μονάδες. Παρ' όλα αυτά, οι ερωτηθέντες υποστηρίζουν ότι δεν πρόκειται να αλλάξει δραστικά η υπάρχουσα ενεργειακή ισορροπία, με το μερίδιο του φυσικού αερίου να αναμένεται να αυξηθεί από 29%, που είναι σήμερα, σε

33% το 2030. Σε γενικές γραμμές, οι εταιρείες παροχής ηλεκτρικής ενέργειας προβλέπουν μεταβολή της σύνθεσης του ενεργειακού μείγματος από 66% ορυκτά καύσιμα και 34% μη ορυκτά καύσιμα που ισχύει σήμερα σε 57% και 43%, αντίστοιχα, το 2030, γεγονός το οποίο καθιστά πολύ μακρινό τον στόχο που έχει τεθεί για τον περιορισμό της ανόδου θερμοκρασίας του πλανήτη.

Αλλαγές στο Euribor μελετά η ΕΚΤ

Την αναμόρφωση του συστήματος με το οποίο καθορίζονται τα επιτόκια της διατραπεζικής αγοράς στην Ευρωζώνη ζητάει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για να αποτραπεί η χειραγώγηση των επιτοκίων. Απαντώντας σε ερώτημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με το μέλλον του Euribor, η ΕΚΤ και οι 17 κεντρικές τράπεζες της Ευρωζώνης τάσσονται υπέρ της αναμόρφωσης του συστήματος, ώστε αυτό να αποκτήσει μεγαλύτερη διαφάνεια και να βασίζεται σε πραγματικά στοιχεία και όχι σε εκτιμήσεις τραπεζών. Μετά το σκάνδαλο χειραγώγησης του βρετανικού Libor, ανάλογου του Euribor, του επιτοκίου διατραπεζικής της Ευρωζώνης, που οδήγησε στην επιβολή προστίμων ύψους 450 εκατ. δολαρίων κατά της βρετανικής τράπεζας Barclays, η διεύθυνση ανταγωνισμού της Επιτροπής διερευνά το ενδεχόμενο χειραγώγησης του Euribor. Στο σχετικό έγγραφο εργασίας, η ΕΚΤ τονίζει πως «βραχυπρόθεσμα πρέπει να δοθεί προσοχή στη βελτίωση της διαδικασίας διακυβέρνησης», προκειμένου να ανακτηθεί η εμπιστοσύνη στο διατραπεζικό επιτόκιο της Ευρωζώνης και να ευρύτερο σύστημα και στη συνέχεια να προχωρήσει η μεταρρύθμιση του όλου συστήματος που διέπει την εποπτεία του Euribor». Δεν προσφέρεται, πάντως, να αναλάβει η ίδια την εποπτεία του συστήματος, ενώ επιστημονικά η Ευρωπαϊκή Αρχή Αγορών και Ομολογιών (ESMA) καθώς και η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή (EBA) είναι περισσότερο αρμόδιες για κάτι τέτοιο και, αν αναλάβονταν, θα περιοριζόταν ο κίνδυνος συγκρούσεων συμφερόντων. Η Τράπεζα καλεί, πάντως, τις κεντρικές τράπεζες να συνεργαστούν τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέπεια και η συνοχή. Πρότεινε συγκεκριμένα τη θεσπίση ενός συστήματος «κινεζικών τεικών» στους κόλπους των τραπεζών, που θα περιορίζουν τα περιθώρια για ανάρροια επιρροή στα επίπεδα των επιτοκίων. Παράλληλα, προτείνει να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή των επιλέξιμων τραπεζών και να εξεταστεί ακόμη και το ενδεχόμενο υποχρεωτικής συμμετοχής ορισμένων εκ αυτών. Απορρίπτει, πάντως, την πρόταση κατάργησης του Euribor.

Τα κίνητρα δεν έφεραν πωλήσεις

Στοιχεία του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας δείχνουν καθοδική πορεία

Τα κίνητρα που έχουν θεσπιστεί για την τόνωση των συναλλαγών στην αγορά ακινήτων –αναστολή καταβολής μεταβιβαστικών τελών και μειωμένο ΦΠΑ– δεν είχαν τελικά τα επιθυμητά αποτελέσματα, με την αγορά να κινείται καθοδικά. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Βουλή ενέκρινε πρόσφατα την παράταση της ισχύος των μέτρων μέχρι το τέλος του 2014.

Όπως προκύπτει από ενημερωτικό σημείωμα για τα πωλητήρια έγγραφα

Η Βουλή ενέκρινε πρόσφατα την παράταση της ισχύος των μέτρων μέχρι το τέλος του 2014

που έχουν κατατεθεί στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και προωθήθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών στην Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, δεν έχει υπάρξει ανάκαμψη στις πωλήσεις.

Το πρώτο εννιάμηνο του 2012, οι πωλήσεις παγκύπρια ήταν 31% μειω-

Το πρώτο εννιάμηνο του 2012, οι πωλήσεις παγκύπρια ήταν μειωμένες κατά 31% σε σύγκριση με το 2011.

μένες σε σύγκριση με το 2011, υποχωρώντας στις 4.876 από 7.018. Το 2010 είχαν κατατεθεί 8.598 πωλητήρια έγγραφα, ενώ το 2011 είχαν γίνει 7.018 αγοραπωλησίες (μείωση 18%).

Ανά επαρχία, η κάμψη των πωλήσεων στη Λευκωσία είναι 35% κατά τη διάρκεια του 2012 και 27% το 2011 σε σχέση με το 2010. Στη Λεμεσό η μείωση ήταν

4% το 2011 και 35% το 2012, στη Λάρνακα 28% το 2011 και 17% το 2012, στην Αμμόκωστο 16% το 2011 και 34% το 2012 και στην Πάφο 18% το 2011 και 18% το 2012.

Στο έγγραφο του Τμήματος Κτηματολογίου τονίζεται ότι πριν από την κατάργηση των τελών δεν προηγήθηκε μείζηση.

Σύμφωνα με το έγγραφο, «δεν έχει γίνει οποιαδήποτε μελέτη σκοπιμότητας που να υποστηρίζει ότι η μείωση ή η κατάργηση των τελών έχουν υποβοηθήσει στον περιορισμό του αρνητικού προσημίου και, εάν ναι, σε ποιο βαθμό. Αυτό είναι αναγκαίο για να κριθεί αν η μείωση των εσόδων του κράτους αντισταθμίζεται από τα ωφέληματα της αύξησης των πωλήσεων. Η μελέτη αυτή θα πρέπει να γίνει σε συνεργασία με το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, όπου σχετικό θα είναι και το ύψος των εισπράξεων από τον Φόρο Κεφαλαιουχικών Κερδών. Με βάση τη σημερινή κατάσταση πραγμάτων στην αγορά ακινήτων καθώς και το δύσκολο οικονομικό περιβάλλον, λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης (δυσκολίες/έλλειψη και υψηλό κόστος δανειοδότησης, απουσία ρευστότητας από πλευράς των αγοραστών και ειδικά των ντόπιων), ο συγκεκριμένος νόμος δεν αποτελεί, στο παρόν στάδιο, πραγματικό κίνητρο κίνησης και ανάπτυξης της κτηματαγοράς. Παράλληλα, οποιαδήποτε πρόβλεψη για ανάκαμψη της κτηματαγοράς, με τις παρούσες οικονομικές συγκυρίες και μέσω τέτοιων κινήτρων, είναι πολύ δύσκολη.

Φούσκα ακινήτων φοβάται η Bundesbank

Την ανησυχία της για τους κινδύνους που εγκυμονεί το περιβάλλον των χαμηλών επιτοκίων και ιδιαίτερος τον κίνδυνο μιας «φούσκας» στις τιμές των ακινήτων στη Γερμανία εκφράζει η γερμανική κεντρική τράπεζα, η Bundesbank. Παράλληλα, τονίζει ότι οι κίνδυνοι που απειλούν το γερμανικό χρηματοπιστωτικό σύστημα δεν είναι μικρότεροι φέτος σε σύγκριση με το 2011. Στην επίσημη έκθεσή της για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης, η Bundesbank τονίζει πως η τάση των επενδύσεων να επιλεγούν

επενδύσεις στις οποίες αναζητούν προστασία έχει ήδη εξωθήσει ανοδικά τις τιμές των ακινήτων στις αστικές περιοχές της Γερμανίας.

Κατά την παρουσίαση της εν λόγω έκθεσης, μάλιστα, ο Αντρέας Ντόμπερτ, μέλος του Δ.Σ. της Bundesbank, τόνισε πως θα ήταν πρόωρο να εκτιμηθεί κανείς ότι οι τιμές των ακινήτων απειλούν άμεσα τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στη Γερμανία, αλλά «η εμπειρία μας από άλλες χώρες καταδεικνύει πως ένα τέτοιο περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων και αυξημένων ρευστότητας

μπορεί να ενθαρρύνει τις υπερβολές στις αγορές ακινήτων». Το σχολίο του αποτελούσε αναφορά στις «φούσκες» ακινήτων που αποτελούν τη γενεσιουργό αιτία της κρίσης στην Ισπανία και την Ιρλανδία, αλλά και πέραν της Ευρωζώνης, στις ΗΠΑ. Ο κίνδυνος διαφαίνεται πράγματι στην ανοδική πορεία που έχουν πάρει οι τιμές των ακινήτων σε πόλεις όπως η Φρανκφούρτη και το Μόναχο, καθώς οι Γερμανοί, που δανείζονται με πολύ χαμηλά επιτόκια εφ' όσον η χώρα τους θεωρείται ασφαλές καταφύγιο, επωφελούνται από τον φθι-

νό δανεισμό στον οποίο έχουν πρόσβαση και αγοράζουν ακίνητα περιοριστικά στοιχεία.

Στην έκθεσή της, άλλωστε, η Bundesbank δεν παραλείπει να αναφερθεί στην κατάρρευση που έχουν σημειώσει οι αποδόσεις των γερμανικών ομολόγων, στα οποία στρέφονται οι επενδυτές θεωρώντας τα ασφαλή καταφύγια, με αποτέλεσμα να υποχωρούν στον ίδιο βαθμό οι αποδόσεις απαιτητικών προϊόντων πληθύνοντας εκατομμύρια Γερμανούς που έχουν τοποθετήσει σε αυτά τις οικονομίες τους.

ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΛΑΚΗ Ν. ΤΟΦΑΡΙΔΗ

Πέντε προτάσεις για τη φορολόγηση των ακινήτων

Παρακολουθούμε με αγωνία τις σκέψεις και προτάσεις που υποβάλλονται από το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης προς την Τρόικα, σε σχέση με τη φορολόγηση των ακινήτων. Κατανοούμε πλήρως την ανάγκη του κράτους να διασφαλίσει ή και να αυξήσει τα έσοδά του προκειμένου να ανταποκριθεί στις ανάγκες του και στις απαιτήσεις των δανειστών του, όμως αυτό δεν πρέπει να γίνει με τρόπο που να λειτουργεί ως αντικίνητρο για ανάπτυξη ή για απόκτηση ακίνητης περιουσίας.

Είναι πεποίθησή μας ότι τα προτεινόμενα φορολογικά μέτρα θα πλήξουν περαιτέρω την ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας και ιδιαίτερα έναν από τους κύριους πυλώνες της, τον τομέα των ακινήτων, ο οποίος έχει ήδη πληγεί όσο κανένας άλλος κλάδος οικονομικής δραστηριότητας. Στον ευρύτερο τομέα των ακινήτων απασχολούνται δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενοι, ενώ είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με πολλά άλλα επαγγέλματα, τα οποία αντιμετωπίζουν κι αυτά σημαντικά προβλήματα επιβίωσης λόγω της μείωσης του κύκλου εργασιών της κτηματαγοράς και της ανάπτυξης της.

Η επιβολή υψηλών συντελεστών φορολόγησης της ακίνητης ιδιοκτησίας θα είναι καταστροφική για τον κλάδο. Ήδη εταιρείες είναι αντιμετώπιες με την κάθιση μείωση της αξίας της γης που διαθέτουν προς ανάπτυξη, ενώ παράλληλα αδυνατούν να προχωρήσουν στην υλοποίηση προγραμματισμένων έργων ανάπτυξης λόγω της αδυναμίας εξεύρεσης χρηματοδότησης από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Με τα προτεινόμενα φορολογικά μέτρα, θα τους ζητείται να πληρώνουν τεράστια ποσά υπό μορφή φόρων ακίνητης ιδιοκτησίας, με αποτέλεσμα πολλές εταιρείες να οδηγηθούν σε κλείσιμο και η ανεργία στον τόπο να αυξηθεί ακόμη περισσότερο.

Για τους πιο πάνω λόγους εισηγούμεστε τα πιο κάτω:

Συμφωνούμε με τη μείωση του αφορολόγητου από 120.000 ευρώ σε 40.000 ευρώ, αλλά εισηγούμεστε ο συντελεστής φορολόγησης να μην υπερβαίνει το 8%.

Η φορολογία αυτή να βασίζεται στο κάθε ακίνητο ξεχωριστά και όχι αθροιστικά (δηλαδή το κάθε ακίνητο θα έχει τη δική του φορολογία).

Τα ακίνητα που έχουν πωληθεί (κατάθεση πωλητηρίου εγγράφου στο Κτηματολόγιο) να περιλαμβάνονται στη φορολογική δήλωση του αγοραστή.

Το κράτος μπορεί να διασφαλίσει τα έσοδά του χωρίς να «πνίξει» την αγορά

Να δημιουργηθεί ειδικό καθεστώς φορολόγησης για εταιρείες ανάπτυξης γης και οικοδομών για έργα υπό ανάπτυξη.

Να αυξηθεί ο συντελεστής δόμησης για να καλύψει την υποθηκευτική αξία του ακινήτου.

Όλα τα ανωτέρω θα πρέπει να συνοδεύονται από μόνιμες μειώσεις της φορολογίας στο στάδιο απόκτησης της ακίνητης περιουσίας.

Πιστεύουμε ότι, εάν αποφευχθούν λάθη και βεβιασμένες ή εύκολες λύσεις, ο τομέας των ακινήτων μπορεί να γίνει ξανά η κινητήριος δύναμη της κυπριακής οικονομίας, προσφέροντας έσοδα στο κράτος και θέσεις εργασίας σε χιλιάδες εργαζόμενους, αλλά και ενισχύοντας την προσπάθεια της χώρας μας να προσελκύσει κεφάλαια και επενδύσεις από το εξωτερικό.

Ο κ. Λάκης Ν. Τοφαρίδης είναι πρόεδρος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Επαγγελματιών Ακίνητης Ιδιοκτησίας - FIABCI-Τμήμα Κύπρου.

Οι τόκοι πλέον προπληρώνονται

Προκαταβολή τόκων ύψους έως και **4,25%**

- Τόκος επί του συνόλου της κατάθεσής σας, πιστώνεται στην κάρτα σας VISA Gold μόλις τα κεφάλαια κατατεθούν
- Η κάρτα VISA Gold προσφέρεται χωρίς ετήσια χρέωση, καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου της κατάθεσης
- Ελάχιστη κατάθεση από 50,000 ευρώ

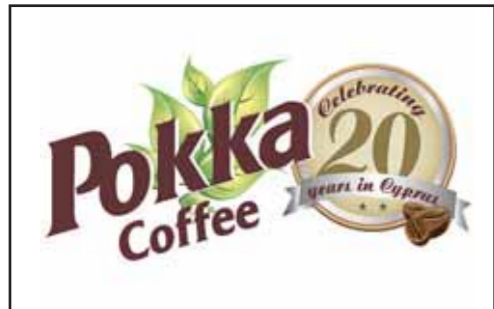
Τα υποκαταστήματά μας λειτουργούν Δευτέρα ως Παρασκευή από τις 9:00 πμ μέχρι τις 5:00 μμ, συνεχές ωράριο.

Russian Commercial Bank (Cyprus) Limited. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, Αριθμός εγγραφής: 27376. Εγγεγραμμένη Γδρα: Αρχαιολογικό Μουσείο II, 28α, Fontana Court, block B, 2ος όροφος, 3505 Λεμεσός, Κύπρος.

800 00722 www.rcbcy.com

Λευκωσία | Λεμεσός | Λονδίνο | Μόσχα

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

www.kathimerini.com.cy/sport

ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2012

ΑΕΛ

Οι αλλαγές που έφερε ο Κόστα

Ο Πορτογάλος προπονητής μοθαίνει το περιβάλλον όπου εργάζεται, ταξιδεύοντας σε όλη την Κύπρο και δοκιμάζοντας την τοπική κουζίνα. Σελ. 3

ΟΜΟΝΟΙΑ

Θα πάρει παίκτες τον Ιανουάριο

Η επιστροφή Γιωργαλλίδη φαντάζει πιθανή, αφού δέχεται πιέσεις να γυρίσει. Την ίδια στιγμή εξετάστηκε η περίπτωση Μγκούνη. Σελ. 4

ΑΝΟΡΘΩΣΗ

Η «Κυρία» με αριθμούς

Η ομάδα του Λέβι σκοράρει συνήθως εντός περιοχής, ενώ δημιουργεί τα περισσότερα τέρματά της από την αριστερή πτέρυγα. Σελ. 5

Αυτό το ματς δεν είναι σαν άλλοτε

Η πορεία της ΑΕΚ δίνει μεγαλύτερη αξία στην επίσκεψη της ομάδας της Λάρνακας στο ΓΣΠ για να αντιμετωπίσει τον ΑΠΟΕΛ

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Ποτέ στο παρελθόν ένα παιχνίδι ανάμεσα στον ΑΠΟΕΛ και την ΑΕΚ ίσως να μην είχε τόσο μεγάλη σημασία για τα ψηλά δώματα της βαθμολογίας και για τις δύο ομάδες, όπως το σημερινό. Αν για τον ΑΠΟΕΛ ο πρωταθλητισμός είναι διαχρονική συνήθεια, για την ομάδα της Λάρνακας είναι κάτι καινούργιο τα τελευταία χρόνια και χρόνο με τον χρόνο μπαίνει περισσότερο στα πόδια των μόνιμων πρωταγωνιστών. Μέχρι την περασμένη εβδομάδα, αυτό που τους χώριζε ήταν η διαφορά τερμάτων, όμως η πρώτη ήττα της ομάδας της Λάρνακας δημιούργησε διαφορά τριών βαθμών (25-22) υπέρ των γαλαζοκίτρινων, που έχουν την ευκαιρία να την αυξήσουν κι άλλο και να εδραιώσουν ακόμη περισσότερο τη θέση τους στον βαθμολογικό πίνακα. Επιπρόσθετα, αν η ομάδα του Ιβάν Γιοβάνοβιτς καταφέρει να κερδίσει,

Στα τελευταία στάδια του παιχνιδιού σκοράρει συνήθως η ΑΕΚ, ενώ ο ΑΠΟΕΛ δεν έχει χρονικό περιορισμό για να βάλει τέρμα

θα αφήσει πίσω, με μια καλή διαφορά, ακόμη έναν αντίπαλο και θα νιώθει έντονα μόνο την αναπνοή της Ανόρθωσης. Από την άλλη, για την ομάδα της Λάρνακας είναι μια ευκαιρία να αποδείξει ότι έχει τα φόντα για μεγαλεία στη φετινή χρονιά και θα φανεί, εν μέρει, μέχρι πού μπορεί να έχει δικαίωμα να απλώνει τα χέρια της.

Η μάχη της εστίας

Τόσο ο ΑΠΟΕΛ όσο και η ΑΕΚ διαθέτουν αξιόπιστες αμυντικές γραμμές, αφού σύμφωνα με τους αριθμούς είναι οι καλύτερες, μαζί με αυτήν της Ανόρθωσης. Οι Λαρνακείς, μέχρι πριν από την προηγούμενη αγωνιστική, δεν είχαν δεχθεί τέρμα. Ο Γκάι Χαϊμόφ στην 9η αγωνιστική «επέτρεψε» να παραβιαστεί η εστία του δύο φορές, στο ματς με την ΑΕΛ, γεγονός που επέφερε και την πρώτη ήττα στο φετινό πρωτάθλημα. Ο Ούρ-

Μοράις και Φαν Ντάικ αναμένεται να τρέξουν και να δώσουν πολλές «μάχες» σε άλλο ένα παιχνίδι.

κο Πάρντο δέχθηκε τέρμα από τη Δόξα (2η αγωνιστική) και την Αλκή (3η αγωνιστική) και από τότε κατέβασε τα ρολά, έως ότου «προδόθηκε» από πόδια συμπαίκτη του στον αγώνα της 8ης αγωνιστικής με την Αγία Νάπα. Τότε, στο 89' άθελά του ο Κλουκούφσκι έστειλε την μπάλα στα δίχτυα της ομάδας του. Οι Χαϊμόφ και Πάρντο δεν θα χάσουν ούτε αυτή την εβδομάδα τη θέση τους κάτω από τα δοκάρια των ομάδων τους. Έτσι, θα γράψουν το δεκάτο τους 90λεπτο στο φετινό πρωτάθλημα, σε ισάριθμους αγώνες.

Στο τέλος «χτυπάει» η ΑΕΚ

«Διαβάζοντας» τα στατιστικά των δύο ομάδων, διαπιστώνουμε ότι ο κάθε αντίπαλος της ΑΕΚ χρειάζεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός στα τελευταία λεπτά των δύο μικρόνων, χρονικό σημείο στο οποίο σημειώνει τα περισσότερα της τέρματα η ομάδα

της Λάρνακας. Κυρίως προς το τέλος του αγώνα, αφού από τα 13 τέρματα που πέτυχε, τα επτά επιτεύχθηκαν στο τελευταίο τέταρτο των παιχνιδιών, ενώ άλλα τρία σημείωσε στο τελευταίο δεκαπεντάλεπτο του πρώτου μικρόνου. Από την άλλη, ο ΑΠΟΕΛ δεν έχει πρόβλημα να βάλει τέρμα ανά πάσα στιγμή την ώρα του παιχνιδιού. Μέχρι στιγμής, οι γαλαζοκίτρινοι πέτυχαν τα περισσότερα τέρμα –συγκεκριμένα έξι– στο διάστημα 61'-75', διάστημα στο οποίο δείχνουν πιο επιθετικές διαθέσεις.

Ο ΑΠΟΕΛ... έχει εξάρτηση

Από την ημέρα που πάτησε το πόδι του στον Αρχάγγελο, ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς δεν ευνοούσε η ομάδα να εξαρτάται από έναν ποδοσφαιριστή. Κάποιες φορές δεν τα κατάφερε, αφού φέτος οι γαλαζοκίτρινοι, τουλάχιστον στο σκοράρισμα, έχουν εθιστεί από τον Άλντο Αντόρνο. Ο

Παραγονάος πέτυχε σχεδόν τα μισά τέρματα της ομάδας του (11 από τα 24) και αποτελεί την κύρια πηγή τερμάτων για την ομάδα της Λευκωσίας. Πρώτος σκόρερ για την ΑΕΚ είναι ο Γκόρκα Πιντάδο, ο οποίος πέτυχε τέσσερα τέρματα, με τον Ισπανό να τα σημειώνει σε δύο ματς (δύο σε κάθε ένα). Από εκεί και πέρα, τα υπόλοιπα εννέα γκολ των Λαρνακέων τα πανηγύρισαν οκτώ παίκτες, ενώ δύο επιτεύχθηκαν από πόδια αντιπάλου –στα ματς με την Αγία Νάπα και την ΑΕΛ. Το αξιολογώτερο για την ΑΕΚ είναι ότι τα υπόλοιπα έντεκα τέρματα μπήκαν με σουτ και κανένα με κεφαλιά, ενώ οι αριθμοί του ΑΠΟΕΛ είναι 12 γκολ με σουτ και άλλα έξι με το κεφάλι.

Δεν έχασαν λεπτό

Ο μοναδικός ποδοσφαιριστής από το ρόστερ τον οποίο έχει στη διάθεσή του ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς και που

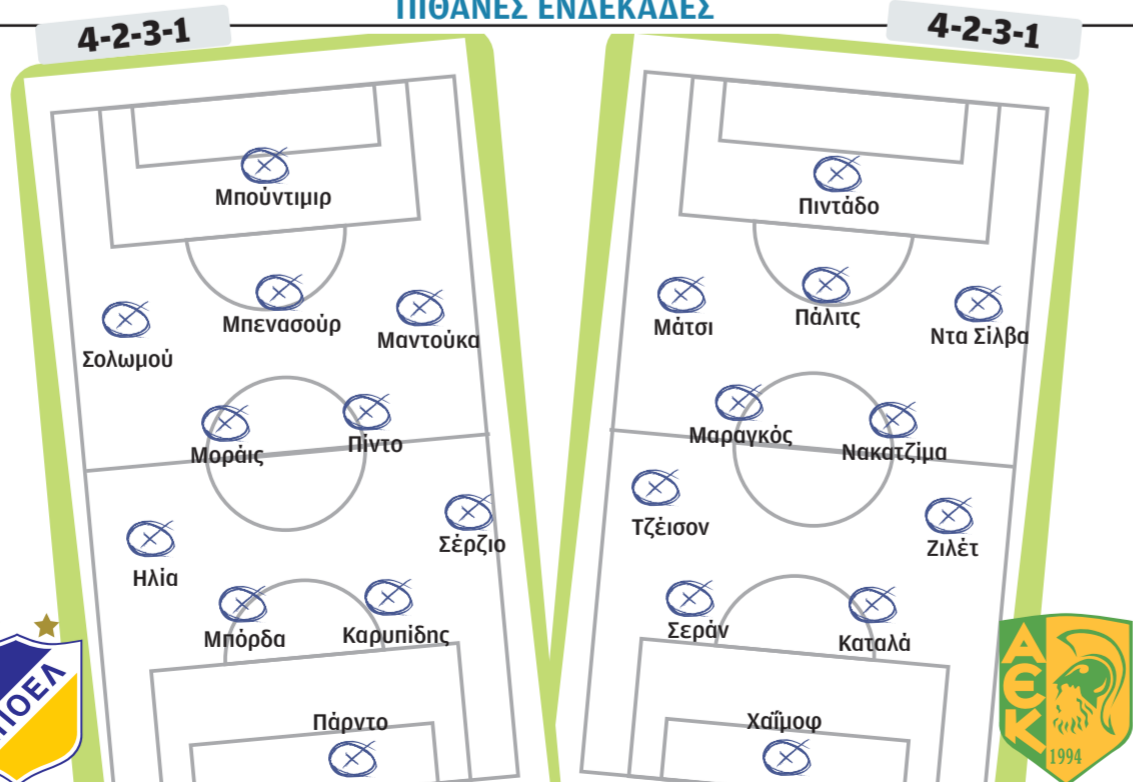
δεν έχασε λεπτό στα προηγούμενα ματς είναι ο τερματοφύλακας Ούρκο Πάρντο. Ο πορτιέρο της ομάδας της Λευκωσίας δείχνει ότι δύσκολα θα χάσει τη θέση του κάτω από τα δοκάρια, εάν δεν τον επηρεάσει κάποιος τραυματισμός. Σε χρόνο συμμετοχής τον ηλσιάζει ο Χρήστος Καρυπίδης, ο οποίος έχει 765 λεπτά, κάνοντας μόνο το δεύτερο μικρόνο με την Αγία Νάπα. Στην ΑΕΚ, ο Ραν Μπεν Σιμόν έχει δημιουργήσει μία πεντάδα ποδοσφαιριστών που αποτελούν τη ραχοκοκκαλιά της ομάδας και μετρούν το απόλυτο (810 λεπτά). Αυτοί είναι οι Χαϊμόφ, Καταλά, Τζέισον, Φαν Ντάικ και Μουρίγιο –ο τελευταίος δεν έχει δικαίωμα συμμετοχής αφού συμπλήρωσε τέσσερις κίτρινες κάρτες. Τόσο ο Γιοβάνοβιτς, όσο και ο Μπεν Σιμόν, έχουν χρησιμοποιήσει 20 παίκτες στις πρώτες 9 αγωνιστικές του πρωταθλήματος.

Τα στατιστικά του ΑΠΟΕΛ-ΑΕΚ

Παίκτες που χρησιμοποιήθηκαν	
ΑΠΟΕΛ	20
ΑΕΚ	20
Οι σκόρερ	
• ΑΠΟΕΛ	
8 παίκτες	24 γκολ
Αντόρνο	11
Μαντούκα	4
Αλωνεύτης	3
Μοράις	2
Χαραλαμπίδης	1
Μπουντιμίρ	1
Μπόρντα	1
Πίντο	1
• ΑΕΚ	
8 παίκτες	13 γκολ
Πιντάδο	4
Μυτίδης	1
Ντα Σίλβα	1
Τζέισον	1
Νακατζίμα	1
Πάλις	1
Ντάμεν	1
Μάτσι	1
Αυτογκόλ	2
Πότε σκοράρουν	
• ΑΠΟΕΛ	
1'-15'	3
16'-30'	5
31'-45'	3
45'-60'	3
61'-75'	6
76'-90'	4
• ΑΕΚ	
1'-15'	0
16'-30'	0
31'-45'	3
45'-60'	1
61'-75'	2
76'-90'	7

ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΝΔΕΚΑΔΕΣ

Έτσι σκοράρουν	
• ΑΠΟΕΛ	
Σουτ	12
Κεφαλιά	6
Πέναλτι	3
Φάουλ	0
Αυτογκόλ	0
• ΑΕΚ	
Σουτ	11
Κεφαλιά	0
Πέναλτι	0
Φάουλ	0
Αυτογκόλ	2
Ασίστ	
• ΑΠΟΕΛ	
Αλωνεύτης	3
Πίντο	3
Σολωμού	1
Μπουντιμίρ	1
Σούζα	1
Αλεξάνδρου	1
Μαντούκα	1
Σέρτζιο	1
• ΑΕΚ	7
Νακατζίμα	2
Γκαμπιλιόντο	1
Παύλου	1
Τζέισον	1
Μάτσι	1
Ντε Κλερ	1
Οι κάρτες	
• ΑΠΟΕΛ	
Κίτρινες	11
Κόκκινες	0
• ΑΕΚ	
Κίτρινες	22
Κόκκινες	1

Με... λίγα λόγια

ΑΠΟΕΛ

• **Απουσία Αντόρνο** – Για πρώτη φορά ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς δεν θα μπορεί να υπολογίσει στον πρώτο σκόρερ της ομάδας, Άλντο Αντόρνο, και αυτό είναι ένα στόιχημα για το πώς θα αντιδράσουν οι γαλαζοκίτρινοι.

• **Ανέπαφη εστία** – Δύσκολα δέχεται γκολ ο Ούρκο Πάρντο, κάτι που θα επιδιώξει να μη γίνει ούτε κόντρα στην ΑΕΚ, αφού λόγω της γεφύρας άμυνας και των Λαρνακέων, υπάρχει πιθανότητα το ματς να κριθεί, ίσως, και στο ένα γκολ.

• **Ψυχολογία** – Το ενδεχόμενο ο ΑΠΟΕΛ να φύγει με τρίποντο από το παιχνίδι, απομακρύνει από κοντά του ακόμη έναν αντίπαλο, και η ομάδα της Λευκωσίας θα νιώθει πλέον πιο άνετη στην κούρσα για τον τίτλο.

ΑΕΚ

• **Τερματοφύλακας** – Μέχρι την προηγούμενη αγωνιστική, ο Γκάι Χαϊμόφ δεν είχε μαζέψει την μπάλα από τα δίχτυα του. Από τη στιγμή που αυτό έγινε, υπάρχει αμορφία αν θα μπορέσει ο Ισραηλινός να κρατήσει ξανά ανέπαφη την εστία του.

• **Αμυντική λειτουργία** – Σύμφωνα με τους αριθμούς, η καλύτερη άμυνα τίθεται αντιμέτωπη με την καλύτερη επίθεση του πρωταθλήματος και είναι στόιχημα για τους Λαρνακείς πώς θα αντεπεξέλθουν.

• **Διαπιστευτήρια** – Κανένας στο στρατόπεδο της ομάδας δεν μιλά ανοικτά για διεκδίκηση του πρωταθλήματος. Το παιχνίδι με τον ΑΠΟΕΛ είναι κριτήριο για το αν θα μπορούν να υπολογίζονται ανάμεσα στους διεκδικητές του τίτλου.

Ενδιαφέρον

• **Δύο από τους** ποδοσφαιριστές έχουν φορέσει τη φανέλα και των δύο ομάδων. Ο Άλντο Αντόρνο, που δεν θα πηγήσει της επιθετικής γραμμής του ΑΠΟΕΛ λόγω τραυματισμού, αγωνίστηκε στην ΑΕΚ την περίοδο 2007-2009, ακολούθως έπαιξε στον Απόλλωνα, προτού πάρει μεταγραφή για τους γαλαζοκίτρινους το καλοκαίρι του 2011.

• **Την αντίθετη** πορεία ακολούθησε ο Δημήτρης Κυριάκου, ο οποίος, με ενδιάμεσο σταθμό την Αναγέννηση Δερύνειας, το περασμένο καλοκαίρι φόρεσε την κίτρινοπράσινη φανέλα.

• **Αρκετά** είναι τα νέα πρόσωπα που θα έχουν, για πρώτη φορά, εμπειρία από παιχνίδια ανάμεσα στον ΑΠΟΕΛ και την ΑΕΚ. Μάτσι, Καταλά, Γκαμπιλιόντο, Ντάμεν, Νακατζίμα, Ζιλέτ, Άντολεκ, Χαϊμόφ, από πλευράς κίτρινοπράσινων, ενώ οι Σέρτζιο, Μπενασούρ, Κλουκούφσκι, Αλωνεύτης, Μπουντιμίρ, Μπόρντα, Τζιόλης από το άλλο «στρατόπεδο».

• **Οι Μέρτακας** και Μαργακός, που από το καλοκαίρι ενσωματώθηκαν στην ομάδα του Μπεν Σιμόν, έπαιξαν ξανά ως αντίπαλοι του ΑΠΟΕΛ. Ο πρώτος παίζοντας με τη φανέλα της Ένωσης, ενώ ο δεύτερος με αυτές του Απόλλωνα και της Ανόρθωσης.

• **Κόντρα** στην ομάδα της Λάρνακας αγωνίστηκε ο Χρήστος Καρυπίδης σε αρκετά ματς στα τρία χρόνια που αγωνιζόταν στην Ομόνοια, όπως φρεσκά και ο Στάθης Αλωνεύτης. Ο Σούζα βρέθηκε με τον Ολυμπιακό απέναντι στην ΑΕΚ.

• **Από το 1994**, οπότε και έγινε η ενοποίηση της ΑΕΚ, οι δύο ομάδες συναντήθηκαν 20 φορές για τον θεσμό του πρωταθλήματος με γηπεδούχο τον ΑΠΟΕΛ, που μετρά 18 νίκες, έναντι μόλις δύο της αντιπάλου του. Κανένα παιχνίδι, στην έδρα των γαλαζοκίτρινων δεν τελείωσε ισόπαλο. Η τελευταία φορά που η ΑΕΚ πήρε βαθμολογικό κέρδος στη Λευκωσία ήταν το 1998.

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Μουδιασμένη η αθλητική δημοσιογραφία

Ο χώρος της αθλητικής δημοσιογραφίας είναι μουδιασμένος τον τελευταίο καιρό, μετά και τις πρόσφατες απολύσεις τριών αθλητικών συντακτών από καθημερινή εφημερίδα. Το κλίμα είναι εύθραστο και κανείς δεν μπορεί να είναι σίγουρος για το τι μελεί γενέσθαι, ειδικά από τη στιγμή που οι «αθλητικογράφοι» θεωρούνται δημοσιογράφοι β' κατηγορίας.

Ο Ιβάν για τις απολύσεις

Έσκυψε απογοητευμένος το κεφάλι ο Ιβάν Γιόβανοβιτς μόλις ενημερώθηκε από δημοσιογράφους στην εβδομαδιαία συνέντευξη Τύπου του ΑΠΟΕΛ για τις πρόσφατες απολύσεις αθλητικών συντακτών. «Τι να σας λέω κι εγώ τώρα...», ήταν η τοποθέτησή του.

Η φαλακρή δύναμη

Η στυλία μαθαίνει ότι πίσω απ' όλο το παρασκηνίο και τις πιέσεις στη Νέα Σαλαμίνα για απόσυρση της ένστασης, βρίσκεται η ήρεμη φαλακρή δύναμη της ομοσπονδίας. Τα περί ημιδοξίας δεν τα υιοθετούμε χωρίς να έχουμε στοιχεία, αλλά οι απειλές για κατάληξη της Νέας Σαλαμίνας σε νέα Πέγεια είναι όντως τρομακτικές.

Η άνοδος του κυπριακού ποδοσφαίρου...

Σίγουρος ο Γεναγρίτης

Ο Γιώργος Γεναγρίτης είναι σίγουρος ότι η Νέα Σαλαμίνα θα έκανε την υπόθεση Ρούι Μιγκέλ στη Δικαστική. Ο πρόεδρος των ερυθρολεύκων έχει παράπονο από τη Δόξα η οποία ψήφισε εναντίον της Νέας Σαλαμίνας στο διοικητικό συμβούλιο της ΚΟΠ. «Όταν αυτοί που φιλοξενούμε στο γήπεδό μας είναι εναντίον μας, είμαστε χαμένοι», τόνισε με νόημα.

Στημένα του ΑΠΟΕΛ

Για άλλη μια φορά ο Ιβάν Γιόβανοβιτς είναι κοντά στο να κερδίσει άλλο ένα στοίχημα. Ο Σέρβος τεχνικός τα άκουσε πολλές φορές για την αδυναμία σκοραρίσματος από στημένες φάσεις, όμως στα τελευταία παιχνίδια καλύπτεται και το κενό αυτό, μετά από πολλή δουλειά στις εκτελέσεις κόρνερ και φάουλ στον Αρχάγγελο.

Όσο πρωταγωνιστεί η ΑΕΚ

Στην ΑΕΚ, λένε, δεν φεύγει ο Ραν Μπεν Σιμόν, στο Ισραήλ όμως επιμένουν ότι πάει στη Μακάμπι Χάιφα. Η ευκαιρία είναι μεγάλη για τον Ισραηλινό τεχνικό, όμως όσο η ομάδα της Λάρνακας παραμένει σε πρωταγωνιστικούς στόχους, δύσκολα θα φύγει από την Κύπρο.

Να δώσουν εντολή

Από τη στιγμή που στην Ομόνοια έχουν παράπονο από τη μεγάλη συμμετοχή των παικτών τους σε διεθνή φιλικά, τότε θα μπορούσαν να στείλουν οδηγία όπως οι παίκτες αγωνιστούν το μάζιμουμ 45 λεπτά, αν κάτι τέτοιο είναι εφικτό. Φυσικά, τέτοια οδηγία δόθηκε πέρα από τον Λάρκου στον Μπεν Νταγιάν, αλλά τελικά έπαιξε ένα 90λεπτο. Άρα εξαρτάται και από τους παίκτες.

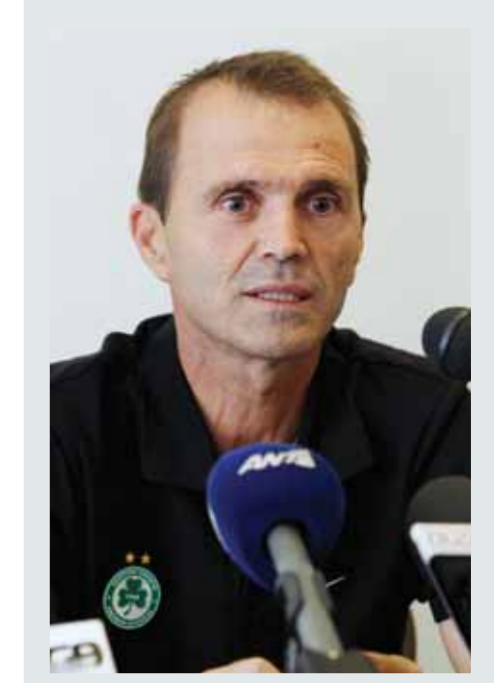
Θεσπέσιο φαγητό στη «Φιλοθέα»

Εξαιρετικός μεζέδες στην ταβέρνα «Φιλοθέα», που στεγάζεται στο οίκημα του Συνδέσμου Διατητών στην περιοχή κοντά στο ΓΣΠ και το αθλητικό κέντρο της Τράπεζας Κύπρου, απόλαυσαν την περασμένη εβδομάδα δημοσιογράφοι του αθλητικού ρεπορτάζ, που ήταν καλεσμένοι από τους ιδιοκτήτες, Μάριο και Θανάση. Το παρών τους έδωσαν ο πρόεδρος

Οκκάς-Λαβόρδε κράτησαν τον Κάλβο

Οι Γιάννης Οκκάς και Ρικάρντο Λαβόρδε έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην απόφαση του Τόνι Κάλβο να παραμείνει στην Ανόρθωση και να παίξει μπάλα. Ο αρχηγός της «Κυρίας» τού συμπεριφέρθηκε σαν μεγάλος αδελφός, ενώ ο Κολομβιανός ήταν συνεχώς στο πλευρό του.

«Σφίγγα» ο Τόνι

Ο Τόνι Σαβέφσκι είχε δηλώσει στην παρουσίασή του ότι δεν σρέσκει στις συνεντεύξεις Τύπου και ότι θα προτιμούσε αυτές να μη διεξάγονται. Κάθε εβδομάδα φροντίζει να στηρίζει τα λεγόμενά του, αφού λέει λίγα on the record. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι δημοσιογράφοι να νιώθουν δυσφορία. Πάντως, η διακοπή των εβδομαδιαίων συνεντεύξεων Τύπου δεν θα ήταν λύση, αφού είναι σημαντική η επαφή με τον κόσμο μέσω των ΜΜΕ.

του Συνδέσμου Διατητών, Λεόντιος Τράττος, και ο Μάριος Παναγιώ, οι οποίοι τα είπαν με τους δημοσιογράφους σε ωραίο κλίμα, με θέμα «φυσικά» τη διαίτησή και το τι συμβαίνει στο χώρο του ποδοσφαίρου.

Διώχνουν τον Ζούλα

Μήνυμα στον αστέγη του Εμίλ Ζούλα, Μπογκνάν Μάρα, να βρει ομάδα στον πελάτη του τον Ιανουάριο για να παραχωρηθεί, έστειλε η διοίκηση της Ανόρθωσης. Ο Ρουμάνος ατέντης ήρθε στην Κύπρο και μάλιστα ενήμερος για ενδιαφέρον κινεζικής ομάδας.

Η χαζομάρα με το Λευκόθεο

Όποια δικαιολογία και να εκστομίσουν οι αρμόδιοι για το Λευκόθεο, δεν πρόκειται να έχουν δίκιο. Οι ομάδες μπάσκετ ανδρών, εφήβων και γυναικών του ΑΠΟΕΛ και της ΕΝΑΔ και η ομάδα βόλεϊ της Ομόνοιας ξεκίνησαν τα πρωταθλήματα τους χωρίς να έχουν γήπεδο και το χειρότερο έκαναν προετοιμασία στην προσφυγιά, επειδή οι αρμόδιοι δεν ξεκίνησαν τα έργα στο Λευκόθεο από τον Μάιο, αλλά στα τέλη του καλοκαιριού. Κερασάκι στην τούρτα ήταν η πρόσφατη καθυστέρηση λόγω... βερνικίου στο παρκέ.

ΛΑΘΟΣ ΠΑΣΑ

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Εθνική του κλότσου και του μπάτσου

Φιλικό έδινε μεσοβδόμαδα η Εθνική με αντίπαλο τη Φινλανδία. Δεν «κάνισαν» του Νίκου Νιόπλια να καλέσει τους διεθνείς για να αγωνιστούν, αφού σχεδόν σε όλη την υψηλή έπαιξαν μπάλα πολλές εθνικές, στο πλαίσιο της προετοιμασίας τους.

Στην Κύπρο, όμως αρκετεί δεν το είδαν με θετικό μάτι και μιλούσαν για άσκοπο φιλικό, εν μέσω κρίσιμων αγωνιστικών υποχρεώσεων στο κυπριακό πρωτάθλημα. Όχι μόνο δεν ελκύει σχεδόν κανένα, αλλά έχει γίνει μεγάλο «βάρος» για όλους η Εθνική.

Σε επίσημη μπάσα δεν πάει ο κόσμος και γι' αυτό δεν ανάνησα να γμείσου ούτε ένα κομμάτι του ενός πετάλου στο ΓΣΠ σ' ένα φιλικό. Η μόνη πιθανότητα να «εξεκλιθεί» το γήπεδο είναι όταν θα έρθει ο Ρονάλντο.

Η ανησυχία γίνεται μεγαλύτερη από το γεγονός ότι όχι μόνο δεν παρακολουθεί κόσμος τα παιχνίδια από το γήπεδο, αλλά πολλές φορές κατιορύνονται τη στιγμή που στο πρόγραμμα υπάρχουν παιχνίδια της Εθνικής.

Άλλοτε, τα παράνομα είναι γιατί δεν έχει γίνει κλήση σε παίκτη που... μασάει σίδερα στην ομάδα του και μιλούν για «πόλεμο» εναντίον της ομάδας που υποστηρίζουν. Άλλες φορές πάλι, παραπονιούνται, γιατί επιφορτίστηκαν οι παίκτες με λεπτά συμμετοχής.

Δυστυχώς, η Εθνική Κύπρου κατάντησε του κλότσου και του μπάτσου. Ελάχιστοι ενδιαφέρονται για την προσπάθεια να κάνει βήματα προς τα εμπρός. Σχεδόν κανείς δεν ενδιαφέρθηκε για τις αδυναμίες που έδειξε και οι οποίες χρειάζονται δουλειά. Η έννοια ήταν μόνο στους παίκτες της δικής τους ομάδας.

«Προσπεκτικά Σολωμού και Αλωνιέτης σε ένα ανούσιο φιλικό», «Τι το ήθελε ο Νιόπλιας το 90λεπτο με τον Λαμπάν» είναι μερικά από τα σχόλια που ακούστηκαν πριν ή μετά το ματς της Εθνικής.

Κρατάμε το σχόλιο με τον Βινσέντ Λαμπάν. Ο Γάλλος δέχτηκε με χαρά να φορέσει το εθνόσημο στο στήθος. Έμαθε τον Εθνικό Ύμνο της χώρας μας. Όχι μόνο τα λόγια, αλλά και τη συμβολίζουν αυτά.

Το λέει η καρδιά του ότι θέλει να παίξει σε αυτή την ομάδα. Κάποιοι πειρατικά, γιατί χρησιμοποιήθηκε σε όλο το 90λεπτο. Ναι, προερχόταν από τραυματισμό. Όμως γιατί να κατακρίθει ο ομοσπονδιακός προπονητής, από τη στιγμή που κρίθηκε από το ιατρικό επιτελείο ότι είναι σε θέση να αγωνιστεί;

Φυσικά, για να πάνε... κόντρα στην Εθνική, έδωσε το δικαίωμα και η ίδια η ομάδα, η οποία δεν μπορεί να κρατηθεί σε σταθερή και καλή πορεία. Όμως, αυτό είναι ένα άλλο ζήτημα...

stelios@kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΙΣΠΑΝΙΑ - ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ

13:00	ΛΑ ΚΟΡΟΥΝΙΑ - ΛΕΒΑΝΤΕ	LTV Sports2
17:00	ΘΕΛΤΑ ΒΙΓΚΟ - ΜΑΓΙΟΡΚΑ	LTV Sports2
18:50	ΧΕΤΑΦΕ - ΒΑΓΙΑΔΟΛΙΔΑ	LTV SportsHD
20:45	ΓΡΑΝΑΔΑ - ΑΤΛΕΤΙΚΟ	LTV Sports1
22:30	ΣΕΒΙΛΛΗ - ΜΙΛΕΤΣ	LTV Sports2

ΚΥΠΡΟΣ - Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

14:30	ΠΑΕΕΚ - ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΣΣΙΑΣ	
14:30	ΘΕΛΜΟΣ - ΑΠΕΠ	CytaVision1

ΕΛΛΑΔΑ - ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ

15:00	ΟΦΗ - ΛΕΒΑΔΕΙΑΚΟΣ	Novasports1
17:15	ΒΕΡΟΙΑ - ΑΕΚ ΑΘΗΝΩΝ	Novasports1
17:15	ΞΑΝΘΗ - ΠΑΝΘΡΑΚΙΚΟΣ	Novasports3
19:30	ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ - ΠΑΟΚ	Novasports1

ΓΑΛΛΙΑ - ΛΙΓΚ 1

15:00	ΛΥΩΝ - ΡΕΜΣ	
18:00	ΝΙΣ - ΤΟΥΛΟΥΖ	
22:00	ΜΠΟΡΝΤΟ - ΜΑΡΣΕΪ	

ΕΛΛΑΔΑ - Α1 ΜΠΑΣΚΕΤ

16:00	ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ - ΡΕΘΥΜΝΟ	
17:00	ΙΚΑΡΟΣ - ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ	
17:00	ΚΑΟΔ - ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	
17:00	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΚΟΣ - ΗΛΥΣΙΑΚΟΣ	

ΙΤΑΛΙΑ - ΣΕΡΙΕ Α

16:00	ΙΝΤΕΡ - ΚΑΛΙΑΡΙ	CytaVision2
16:00	ΟΥΝΤΙΝΕΖΕ - ΠΑΡΜΑ	CytaVision5
16:00	ΜΠΟΛΟΝΙΑ - ΠΑΛΕΡΜΟ	
16:00	ΚΑΤΑΝΙΑ - ΚΙΕΒΟ	
16:00	ΦΙΟΡΕΝΤΙΝΑ - ΑΤΑΛΑΝΤΑ	
16:00	ΣΙΕΝΑ - ΠΕΣΚΑΡΑ	
21:45	ΣΑΜΠΙΤΟΡΙΑ - ΤΖΕΝΟΙΑ	CytaVision1

ΓΕΡΜΑΝΙΑ - ΜΠΟΥΝΤΕΣΛΙΓΚΑ

16:30	ΒΕΡΝΤΕΡ - ΝΤΣΙΣΛΑΝΤΡΟΦ	
18:30	ΧΟΦΕΝΧΑΪΜ - ΒΟΛΦΣΜΠΟΥΡΓΚ	

ΚΥΠΡΟΣ - Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

17:00	ΔΟΞΑ - ΝΕΑ ΣΑΛΑΜΙΝΑ	CytaVision1
-------	---------------------	-------------

18:00 ΑΠΟΕΛ - ΑΕΚ

18:00 ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ - ΟΜΟΝΟΙΑ PrimeSports

ΚΥΠΡΟΣ - Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΠΑΣΚΕΤ

18:00 ΚΕΡΑΥΝΟΣ - ΕΝΑΔ

ΑΓΓΛΙΑ - ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ

18:00 ΦΟΥΛΑΜ - ΣΑΝΤΕΡΛΑΝΤ LTV

ΔΕΥΤΕΡΑ 19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΚΥΠΡΟΣ - Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

19:00 ΑΝΟΡΘΩΣΗ - ΕΘΝΙΚΟΣ LTV Sports1

ΕΛΛΑΔΑ - Α1 ΜΠΑΣΚΕΤ

19:00	ΑΠΟΛΛΩΝ ΠΑΤΡΑΣ - ΑΡΗΣ	
19:00	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ - ΚΑΒΑΛΑ	CytaVision1
19:00	ΠΑΟΚ - ΚΟΛΟΣΣΟΣ	

ΕΛΛΑΔΑ - ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ

19:30 ΑΣΤΕΡΑΣ - ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ Novasports2

ΙΤΑΛΙΑ - ΣΕΡΙΕ Α

21:45 ΡΟΜΑ - ΤΟΡΙΝΟ CytaVision1

ΑΓΓΛΙΑ - ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ

22:00 ΓΟΥΕΣΤ ΧΑΜ - ΣΤΟΥΚ LTV1

ΙΣΠΑΝΙΑ - ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ

22:30 ΣΟΣΙΕΔΑΔ - ΒΑΓΚΕΚΑΝΟ LTV Sports1

ΤΡΙΤΗ 20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

EUROCHALLENGE - ΦΑΣΗ ΤΩΝ «32»

19:00 ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ - ΓΚΡΑΒΕΛΙΝ CytaVision5

19:30 ΕΒΑ - ΚΑΡΣΙΠΙΑΚΑ CytaVision2

ΤΣΑΜΠΙΟΝΣ ΛΙΓΚ - ΦΑΣΗ ΤΩΝ ΟΜΙΛΩΝ

19:00 ΜΠΑΤΕ - ΑΙΑ CytaVision4

19:00 ΣΠΑΡΤΑΚ - ΜΠΑΡΤΣΕΛΟΝΑ CytaVision1

21:45 ΓΙΟΥΒΕΝΤΟΥΣ - ΤΣΕΛΣΙ CytaVision1

21:45 ΓΑΛΑΤΑΣΑΡΑΪ - ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Γ. CytaVision2

21:45 ΒΑΛΕΝΘΙΑ - ΜΠΑΓΕΡΝ CytaVision3

21:45 ΜΠΕΝΦΙΚΑ - ΣΕΛΤΙΚ CytaVision4

21:45 ΚΛΟΥΖ - ΜΠΡΑΓΚΑ CytaVision5

21:45 ΝΟΡΝΤΣΕΛΑΝΤ - ΣΑΧΤΑΡ CytaVision5

ΤΕΤΑΡΤΗ 21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΚΥΠΡΟΣ - ΚΥΠΕΛΛΟ Α' ΓΥΡΟΣ

14:00 ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ - ΝΙΚΟΣ & ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΕΡΜΗΝΣ

EUROCHALLENGE - ΦΑΣΗ ΤΩΝ «32»

19:30 ΚΕΡΑΥΝΟΣ - ΑΣΕΣΦΟΤ CytaVision5

ΤΣΑΜΠΙΟΝΣ ΛΙΓΚ - ΦΑΣΗ ΤΩΝ ΟΜΙΛΩΝ

19:00 ΖΕΝΙΤ - ΜΑΛΑΓΑ CytaVision1

21:45 ΣΑΛΚΟ - ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ Sigma

21:45 ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Σ. - ΡΕΑΛ CytaVision1

21:45 ΑΓΙΑΣ - ΝΤΟΡΤΜΟΥΝΤ CytaVision2

21:45 ΑΡΣΕΝΑΛ - ΜΟΝΠΕΛΕ CytaVision3

21:45 ΑΝΤΕΡΛΕΧΤ - ΜΙΛΑΝ CytaVision4

21:45 ΝΤΙΝΑΜΟ Κ. - ΠΑΡΙ ΣΕΝ ΖΕΡΜΕΝ CytaVision5

21:45 ΠΟΡΤΟ - ΝΤΙΝΑΜΟ Ζ. CytaVision5

ΠΕΜΠΤΗ 22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΙΛΙΚΟ

02:00 ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ - ΒΡΑΖΙΛΙΑ

ΓΙΟΥΡΓΙΑ ΛΙΓΚ - ΦΑΣΗ ΤΩΝ ΟΜΙΛΩΝ

19:00 ΑΝΖΙ - ΟΥΝΤΙΝΕΖΕ CytaVision5

19:00 ΝΕΦΤΣΙ - ΠΑΡΤΙΖΑΝ

19:00 ΡΟΥΜΠΙΝ - ΙΝΤΕΡ CytaVision4

20:00 ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ - ΜΑΡΙΜΠΟΡ CytaVision1

20:00 ΛΑΤΣΙΟ - ΤΟΤΕΝΑΜ CytaVision2

20:00 ΣΠΑΡΤΑ ΠΡΑΓΑΣ - ΛΥΩΝ CytaVision3

20:00 ΒΑΣΙΛΕΙΑ - ΣΠΟΡΤΙΝΚ

20:00 ΑΝΟΒΕΡΟ - ΤΒΕΝΤΕ

20:00 ΧΑΠΟΕΛ ΚΙΡΙΑΤ ΣΜΟΝΑ - ΑΘΛΕΤΙΚ

20:00 ΧΕΛΣΙΝΚΙΝΚΑ - ΛΕΒΑΝΤΕ

20:00 ΜΕΤΑΛΙΣΤ - ΛΕΒΕΡΚΟΥΖΕΝ

20:00 ΡΟΖΕΝΜΠΟΥΡΓΚ - ΡΑΠΙΝΤ ΒΙΕΝΝΗΣ

20:00 ΒΙΝΤΕΤΟΝ - ΓΚΕΚΚ

22:05 ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ - ΓΙΟΥΓΚ ΜΠΟΥΣ CytaVision1

22:05 ΚΑΛΑΜΠ ΜΠΙΡΖ - ΜΠΟΡΝΤΟ CytaVision2

22:05 ΣΤΕΛΑΟΥΑ - ΣΤΟΥΤΓΚΑΡΔΗ CytaVision3

22:05 ΝΙΟΥΚΑΣΛ - ΜΑΡΤΙΝΙΜΟ CytaVision4

22:05 ΑΚΑΝΤΕΜΙΚΑ - ΠΛΕΝ CytaVision5

22:05 ΑΙΚ - ΝΑΠΟΛΙ CytaVision5

22:05 ΑΤΛΕΤΙΚΟ - ΧΑΠΟΕΛ ΤΕΛ ΑΒΙΒ

22:05 ΑΙΚ - ΝΑΠΟΛΙ PIK2

22:05 ΜΑΡΣΕΪ - ΦΕΝΕΡΜΠΑΧΤΣΕ

22:05 ΜΟΝΤΕ - ΚΟΠΕΝΧΑΓΗ

22:05 ΑΪΝΤΧΟΦΕΝ - ΝΤΙΝΠΡΟΠΕΡΦΟΨΚ

ΕΥΡΩΛΙΓΚΑ - ΦΑΣΗ ΤΩΝ «24»

21:45 ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ - ΕΦΕΣ

ΤΙ ΛΕΣ ΤΩΡΑ

Του ΗΡΩΔΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ

Πρόχειροι χορηγοί

Συζητούσα πριν από λίγες μέρες με συνάδελφο σχετικά με την απόφαση της ΑΕΛ να μην παίρνει μαζί της φωνογράφο στο εκτός Κύπρου παιχνίδι στην Ευρώπη και η κουβέντα κατέληξε στην αδυναμία των χορηγών να υπερασπιστούν τα λεφτά που ξοδεύουν και το προϊόν τους. Πρόκειται για ένα δείγμα του πρόχειρου που μας διακατέχει σ' αυτή τη χώρα και το οποίο εντέλει μας φέρνει ενώπιον μεγάλων δεινών, όπως για παράδειγμα με τη λανθασμένη αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης που πλέον μας έχει πλήξει γερά.

Το παράδειγμα της ΑΕΛ είναι χαρακτηριστικό. Η Cyta πληρώνει εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ στην ομάδα της Λεμεσού για χορηγία και μεταξύ άλλων διαφημίζεται στο μπροστινό μέρος της φανέλας. Πρόκειται για μια επένδυση την οποία λογικά θα έπρεπε ο ημικρατικός οργανισμός να κεφαλαιοποιήσει στο μέγιστο.

Οι εταιρείες πληρώνουν πολλά λεφτά για χορηγίες, αλλά μετά δεν προστατεύουν τα συμφέροντά τους

φουλ προβολή που θα λάμβανε η Cyta σ' αυτή την περίπτωση. Παρ' όλα αυτά, στη Cyta δείχνουν να μην έχουν αντιληφθεί το πλήγμα στη χορηγία τους και δεν έχουν συνεισεί την ομάδα της Λεμεσού.

Αυτό που θυμίζει μια άλλη παρόμοια περίπτωση. Πέρσι οι Κυπριακές Αερογραμμές είχαν αγοράσει το μπροστινό μέρος της φανέλας του ΑΠΟΕΛ για τους αγώνες του Ταμπιόνς Λιγκ. Ήταν μια πολύ σωστή κίνηση, αφού όλα τα βλήματα της Ευρώπης και όχι μόνο είναι στους συγκεκριμένους αγώνες και η προβολή είναι δεδομένη.

Αλλά δεν κεφαλαιοποίησαν τη χορηγία τους στο έπακρο. Ο ΑΠΟΕΛ έπαιξε στην Αγία Πετρούπολη, έναν από τους προορισμούς όπου νωπότερη πολύ το τουριστικό μας προϊόν, και όμως οι Κυπριακές Αερογραμμές δεν προχώρησαν σε έξτρα κινήσεις για να εκμεταλλευτούν την εκεί παρουσία τους λόγω Ταμπιόνς Λιγκ.

Αυτές είναι μόνο δύο περιπτώσεις όπου οι χορηγοί δεν αξιοποίησαν τα λεφτά που ξόδεψαν. Έχω ζητήσει και άλλες τέτοιες περιπτώσεις, όπου οι συγκεκριμένοι ερασιτεχνισμοί στο τέλος της ημέρας κοστίζουν ακριβά.

miltiadouse@kathimerini.com.cy

Οι συνήθειες και οι αλλαγές που έφερε ο Κόστα

Ο Πορτογάλος προπονητής μαθαίνει το περιβάλλον όπου εργάζεται, ταξιδεύοντας σε όλη την Κύπρο και δοκιμάζοντας την κυπριακή κουζίνα

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

Όσοι τον ζουν καθημερινά έχουν να λένε για την ευγένεια και την κομψότητα που τον χαρακτηρίζουν. Βέρος Ευρωπαίος, με σωρεία παραστάσεων απ' όλες σχεδόν τις χώρες της ηπειρώ που επισκέφτηκε, είτε με την επαγγελματική του ιδιότητα, είτε ως ιδιώτης, ο Ζόρζε Κόστα έφερε έναν άλλο αέρα στα αποδυτήρια της ΑΕΛ. «Είναι απίστευτα ήρεμος και απόλυτα συνεργάσιμος με όλους. Έχει μια έμφυτη ευγένεια η οποία δεν μπορεί να περάσει απαρατήρητη στον συνομιλητή του», μας μεταφέρει στέλεχος του ποδοσφαιρικού τμήματος της ΑΕΛ.

Η έλευση του Πορτογάλου άλλαξε συνήθειες και δεδομένα ως προς τον τρόπο που εργάζονται οι πρωταθλητές. Το προσωπικό μοντέλο στο οποίο στηρίχτηκε η δουλειά του Πάμπου Χριστοδούλου, έχει δώσει τη θέση του σε ένα διαφορετικό πλάνο όπου ο καθένας έχει την απόλυτη ευθύνη στον τομέα που χειρίζεται.

Οι διαφορές σε σχέση με τον Πάμπο Χριστοδούλου είναι αρκετές και αφορούν τόσο τον τρόπο εργασίας όσο και την προσωπικότητα του καθενός ξεχωριστά. Οι απογευματινές προπονήσεις δεν υφίστανται, τα πολλά-πολλά με τους παίκτες δεν υπάρχουν, η πειθαρχία εντός του ποδοσφαιρικού τμήματος επιβάλλεται πλέον με διαφορετικό τρόπο, ενώ οι σχέσεις με τους δημοσιογράφους είναι απλώς τυπικές

Ο Ζόρζε Κόστα πλήρωσε στο «ταμείο-τιμωρία» που ο ίδιος εισήγαγε, αφού παραδέχτηκε ότι πήγε στο βοηθητικό με σκουλαρική

και όχι φιλικές. Κατά τ' άλλα, ως εργαζόμενος σε μια ξένη χώρα, ο Ζόρζε Κόστα προσπαθεί να μάθει την ιστορία του νησιού που τον φιλοξενεί επαγγελματικά και φυσικά την... κουζίνα του.

Οι πρωινές προπονήσεις

Πριν ακόμη μπει στο αεροπλάνο για την Κύπρο, έδωσε ρητή εντολή όπως οι παίκτες μαζευτούν πρωί-πρωί προκειμένου να ξεκινήσουν οι προπονήσεις. Η επιθυμία του 41χρονου τεχνικού να εργάζεται η ομάδα κάθε πρωί έχει πα καθιερωθεί ως απαραίτητος κανόνας. Επί εποχής Πάμπου, οι ποδοσφαιριστές συναντιόντουσαν στον χώρο εργασίας τους κυρίως τις απογευματινές ώρες. Πλέον το ραντεβού τους ανανεώνεται καθημερινά στις 10 το πρωί. Ένας από τους σημαντικότερους λόγους

Η έλευση του Πορτογάλου άλλαξε συνήθειες και δεδομένα ως προς τον τρόπο που εργάζονται οι πρωταθλητές. Το προσωπικό μοντέλο στο οποίο στηρίχτηκε η δουλειά του Πάμπου Χριστοδούλου, έχει δώσει τη θέση του σε ένα διαφορετικό πλάνο όπου ο καθένας έχει την απόλυτη ευθύνη στον τομέα που χειρίζεται.

που υιοθετήθηκαν οι πρωινές προπονήσεις είναι γιατί ο προπονητής επιθυμεί να αποφευχθούν τα νυκτοπερατήματα και οι παίκτες να μείνουν επικεντρωμένοι στα επαγγελματικά τους καθήκοντα.

Σεβασμός και απόλυτη σιωπή

Χωρίς φωνές, νεύρα και σκληρά μέτρα, η ηρεμία εντός των αποδυτηρίων είναι εξασφαλισμένη. Μπορεί οι παίκτες να μιλούν, να χορεύουν, να κάνουν πλάκες μεταξύ τους, όταν όμως ο προπονητής εισέλθει στα αποδυτήρια, τότε επικρατεί απόλυτη ηρεμία. Ο σεβασμός στον προπονητή είναι δεδομένος και άπαντες παραμένουν προσπλωμένοι όταν αυτός τους μιλάει. Ο Ζόρζε Κόστα έχει τη δική του μέθοδο ως προς τον τρόπο που προσεγγίζει τους ποδοσφαιριστές του. Η φιλία και η πλάκα που γι-

νόταν με τον Πάμπο Χριστοδούλου δεν υφίστανται πια, αφού οι σχέσεις μεταξύ των παικτών και του προπονητή είναι τυπικές έως φιλικές. Ο 41χρονος προπονητής από τη μεριά του δεν θέλησε να σταματήσει όμορφες συνήθειες που είχαν οι παίκτες του τους τελευταίους μήνες. Η πρωτοβουλία των παικτών να σχηματίζουν αγκαλιασμένοι κύκλο αμέσως μετά τα παιχνίδια όχι μόνο δεν σταμάτησε, αλλά ο προπονητής και οι συνεργάτες του είναι μέρος πια του τελετουργικού.

Το «ταμείο-τιμωρία»

Από την πρώτη στιγμή ξεκαθάρισε σε όλους ότι δεν επιτρέπονται σκουλαρική και εκκεντρικά ντυσίματα κατά τη διάρκεια των προπονήσεων και των αγώνων. Μάλιστα, μετά από δική του πρωτοβουλία υιοθετήθηκε το «τα-

μείο-τιμωρία», στο οποίο συνεισφέρει όποιος από τα μέλη του ποδοσφαιρικού τμήματος προβεί σε μικροπαραβάσεις.

Όσα λεφτά μαζεύονται, χρησιμοποιούνται για να πληρωθούν τα εστιατόρια τα οποία κατά καιρούς επισκέπτεται η ομάδα, προκειμένου να απολαύσει την κυπριακή και όχι μόνο κουζίνα, απαλλαγμένη από τις επαγγελματικές της υποχρεώσεις. Πάντως ένα από τα «θύματα» του καινούργιου κανονισμού ήταν ο ίδιος ο Ζόρζε Κόστα, ο οποίος ομολόγησε σε όλους ότι ανέβηκε στο βοηθητικό του Τσιρείου φορώντας το αγαπημένο του σκουλαρική. Κάποιοι έχουν να λένε ότι το έκανε επίτηδες προκειμένου να δώσει το σωστό παράδειγμα, ωστόσο οι παίκτες καθόλου δεν νοιάζονται, καθότι ο προπονητής τους είναι πλέον αναγκασιότατος να τους βγάλει έξω για φαγητό.

Επί Πάμπου τα πάντα περνούσαν από τον προπονητή. Ο Κύπριος τεχνικός είχε λόγο για ό,τι συνέβαινε στην ομάδα, είτε αυτό είχε να κάνει με τους γιατρούς είτε με το τερνόν βοθητικό.

Πλέον τα δεδομένα έχουν διαφοροποιηθεί. Ο Ζόρζε Κόστα συνομιλεί με όλους ανεξαιρέτως τους εργαζόμενους, ακούγοντας τις απόψεις τους για το πώς χειρίζονται τα θέματα που επιμελούνται. Οι εργαζόμενοι στο ποδοσφαιρικό τμήμα ανταλλάζουν απόψεις με τον προπονητή σε φιλικό κλίμα και ο καθένας είναι υπόλογος για τις πράξεις του.

Κουλτουριάρης και φιλομαθής

Ταξιδιωτικό χάρτη, αυτοκίνητο και μαζί με τους συνεργάτες του κινούνται στην ελεύθερη Κύπρο προκειμένου να δουν από κοντά τα αξιοθέατα του νησιού και να γνωρίσουν την ιστορία του τόπου. Όπως κάθε κοσμοπολίτης που σέβεται τον εαυτό του, έτσι και ο Ζόρζε Κόστα, κρατώντας ταξιδιωτικό οδηγό, προσπαθεί να ανακαλύψει όμορφα τοπία στη χώρα όπου εργάζεται, ενώ διαβάζει την ιστορία του τόπου. Προς το παρόν δεν έχει πολλές φιλίες πέραν των συνεργατών του Μάρκο Αλεξάντερ και Βιτόρ Εμανουέλ. Σημαντικό ρόλο στον τρόπο προσαρμογής του παίξει και ο τεχνικός διευθυντής Ρούι Τζούνιορ, με τον οποίο ξεθεύουν μαζί πολλές ώρες καθημερινά.

Οι μεζέδες στο «Σέρτικο»

Ένας από τους χώρους που επισκέπτεται μια φορά την εβδομάδα είναι και η ταβέρνα «Σέρτικο», ιδιοκτησία του αντιπροέδρου της ομάδας, Μιχάλη Χαράλαμπους. Ο Πορτογάλος και οι συνεργάτες του μαθαίνουν από πρώτο χέρι τι εστί κυπριακή κουζίνα, αφού το διοικητικό στέλεχος της ΑΕΛ φροντίζει να σερβίρει ό,τι καλύτερο υπάρχει στην αγορά. Στα τραπέζια του αντιπροέδρου συμμετέχουν πάντοτε και οι γιατροί της ομάδας, οι οποίοι ανταλλάζουν απόψεις με το προπονητικό τιμ όσον αφορά θέματα της ομάδας.

Τυπικός με δημοσιογράφους

Ο Πάμπου Χριστοδούλου ήταν πάντοτε προσίτος στους δημοσιογράφους, ενώ φρόντιζε να ενημερώνεται καθημερινά για το τι γράφεται όσον αφορά την ομάδα του. Μάλιστα, κατά τη διάρκεια της θητείας του στη Λεμεσό, ανέπτυξε φιλικές σχέσεις με κάποιους από τους ρεπόρτερ της ομάδας, ενώ σε κανένα ποτέ δεν αρνήθηκε να κάνει κουβέντα. Ο Ζόρζε Κόστα επιθυμεί να έχει τυπικές σχέσεις με τους ρεπόρτερ, μη θέλοντας να έχει πολλά πάρε-δώσε μαζί τους. Δύσκολα μπορεί κανείς να του πάρει συνέντευξη, ενώ θα συμμετέχει σε διάσκεψη Τύπου μόνο εάν του ζητηθεί από τη διοίκηση.

ΛΗΞΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ 21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

PRIME TEL

Γι' αυτούς που ξεχωρίζουν

Έξυπνα, Απλά, Οικονομικά

ΠΑΚΕΤΟ

+
 +

Τηλεφωνία Mobile Internet

€33.00 /μήνα

Το πακέτο περιλαμβάνει:

- Μέχρι και 30% φθηνότερες κλήσεις. Δωρεάν κλήσεις μεταξύ συνδρομητών.
- Χαμηλές χρεώσεις. Αξίολιπο δίκτυο. Μέχρι και Δωρεάν Συσκεύς.
- Ταχύτητα μέχρι και 8Mbps. Δωρεάν Wi-Fi.

Δωρεάν Εγκατάσταση Παγκύπρια Κάλυψη

Super ΠΡΟΣΦΟΡΑ smartphone ΔΩΡΕΑΝ με μεταφορά αριθμού

133

www.primetel.com.cy

1. Η τιμή €33/μήνα περιλαμβάνει μία σταθερή τηλεφωνική γραμμή, δωδάνη με ταχύτητα έως 8Mbps και το βασικό πακέτο συνδρομητικής κλητικής τηλεφωνίας. 2. Δωδάνη και εγκατάσταση στο πακέτο είναι νέας και υφιστάμενης συνδρομητικής που θα μεταφερθούν στην PrimeTel υφιστάμενη ενεργό αριθμό συμβολαίου κλητικής τηλεφωνίας και θα υποστηρίξουν 18 μήνα συμβόλαιο. Εξασφάλιση υφιστάμενων συνδρομητικών σταθερών υπηρεσιών που επηρεάζονται από την αλλαγή της PrimeTel η οποία περιλαμβάνει οποιαδήποτε συσκευή. 3. Η προσφορά για επέκταση συσκευής μέχρι και 100% της βασικής τιμής, ισχύει μέχρι 21 Νοεμβρίου 2012 Α μέχρι εξαντλήσεως των αποθεμάτων. Για υφιστάμενους συνδρομητές σταθερών υπηρεσιών και PrimeTel προσηλωθείτε συνδρομητές σε ένα από τα προσηλωμένα συμβόλαια PrimeTel Mobile Play Monthly Mobile 30 Α 50.

Θα πάρει παίκτες τον Ιανουάριο η Ομόνοια

Η επιστροφή του Αντώνη Γιωργαλλίδη μετά από έξι μήνες στην Αγκή φαντάζει πιθανή – Εξετάστηκε και η περίπτωση του Μούσα Μγκούνι

Του ΗΡΩΔΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ

Παρά τα πολλά οικονομικά προβλήματα στην Ομόνοια, θεωρείται σχεδόν βέβαιο πως στη μεταγραφική περίοδο του Ιανουαρίου θα αποκτηθούν ποδοσφαιριστές, ενδεχομένως σχεδόν σε όλες τις γραμμές. Τα ερωτήματα που προκύπτουν σ' αυτό το ενδεχόμενο είναι δύο, το κυριότερο κατά πόσο οι κινήσεις ενίσχυσης θα γίνουν με το μυαλό στο καλοκαίρι του 2013 και έπειτα και δευτερευόντως πώς θα ελευθερωθούν τον Ιανουάριο οι ανάλογες θέσεις στον Κατάλογο Α'. Πάντως, η περίπτωση να υπάρξει επανάληψη του σκανδικού του Ιανουαρίου 2011, όταν δεν είχε αποκτηθεί παίκτης, φαντάζει με βάση τα σημερινά δεδομένα δύσκολο.

Οι τρεις θέσεις

Αρχίζοντας από το δεδομένο πως θα γίνει ενίσχυση τον Ιανουάριο, η έλλειψη χρημάτων αναγκάζει τους ανθρώπους της Ομόνοιας να κλείσουν τα κενά στο ρόστερ με παίκτες που γνωρίζουν, έτσι ώστε να εκμνηστεύσει το ρίσκο.

Η δυσμένεια στην οποία έπεσε ο Τζόνι Λεόνι, που αποκλήθηκε ως ο βασικός τερματοφύλακας αλλά έχει να παίξει από την 3η αγωνιστική και τον αγώνα με την ΑΕΚ, ανοίγει την πόρτα στην απόκτηση πορτιέρο, με τον Αντώνη Γιωργαλλίδη να είναι ο επικρατέστερος για να επιστρέψει. Ο Κύπριος διεθνής δέχεται έντονες πιέσεις από τους ανθρώπους της Ομόνοιας να γυρίσει, αφού ο λόγος που έφυγε (βλ. Μιλτιάδης Νεοφύτου) δεν υφίσταται πλέον. Η Αγκή δύσκολα θα τον κρατήσει σε περίπτωση που τον καλέσει η Ομόνοια, αφού είναι γνωστές οι καλές σχέσεις μεταξύ των δύο σωματείων. Ακόμη και ο κόσμος βλέπει με θετικό μάτι την επιστροφή Γιωργαλλίδη, αφού παρά τα λάθη του πορτιέρο σε κρίσιμα ματς (βλ. με Σάλτσμποργκ), εντούτοις η θετική του συνεισφορά στην ομάδα τα έξι χρόνια που πέρασε στο «Ηλιος Πούλλος» δεν έχουν ξεχαστεί.

Η φυγή του Σάβο Παβίσεβιτς έχει δημιουργήσει κενό στο κέντρο της άμυνας, όμως η επιστροφή του δανεικού Σοφιάν Σερφά, σενάριο που έπαιξε έντονα την περασμένη εβδομάδα, δύσκολα μπορεί να υλοποιηθεί, αφού ο Γάλλος έχει συμβόλαιο με τον Παν-

Η περίπτωση ο Αντώνη Γιωργαλλίδη να επιστρέψει στην Ομόνοια είναι υπαρκτή, αφού ο τερματοφύλακας δέχεται έντονες πιέσεις για κάτι τέτοιο από τους ανθρώπους της Ομόνοιας.

θρακικό μέχρι το τέλος του χρόνου. Ο ίδιος ο Σερφά δεν θα έλεγε «όχι» στην επιστροφή του στην Ομόνοια, όμως από τη στιγμή που έχει υποχρεώσεις με την ελληνική ομάδα, δεν εξαρτάται από τον ίδιο. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο Γάλλος έχει συμβόλαιο με το «τριφύλλι» μέχρι το καλοκαίρι του 2015.

Η τρίτη θέση όπου ενδέχεται να πάρει παίκτη η Ομόνοια είναι στην επίθεση. Οι Αντρέι Άλβες και Φρέντι εί-

Αυτό που δεν έχει ξεκαθαρίσει ακόμη, είναι κατά πόσο οι κινήσεις του Ιανουαρίου θα γίνουν με βάση το μέλλον ή αν απλώς θα πρόκειται για μπάλομα

και ένα χρόνο με την Τέρκε Γκρόζνι, αφού υπέστη ρήξη πρόσθιου χιαστού στο αριστερό γόνατο. Ο Αφρικανός έκανε εγχείριση τον Ιούλιο του 2012 και σήμερα κάνει ατομικές προπονήσεις και αφού πέρασε από το Camp 8.

Ο ίδιος δηλώνει πως νιώθει καλύτερα και είναι έτοιμος να διεκδικήσει θέση στην επίθεση της ρωσικής ομάδας, όμως η παρουσία εκεί του Αϊλτον Αλμέϊδα, Εζεκιέλ Ντουασέλ και

και ένα χρόνο με την Τέρκε Γκρόζνι, αφού υπέστη ρήξη πρόσθιου χιαστού στο αριστερό γόνατο. Ο Αφρικανός έκανε εγχείριση τον Ιούλιο του 2012 και σήμερα κάνει ατομικές προπονήσεις και αφού πέρασε από το Camp 8.

Ο ίδιος δηλώνει πως νιώθει καλύτερα και είναι έτοιμος να διεκδικήσει θέση στην επίθεση της ρωσικής ομάδας, όμως η παρουσία εκεί του Αϊλτον Αλμέϊδα, Εζεκιέλ Ντουασέλ και

Γκκόρ Λεμπεντένκο κάνει κάτι τέτοιο δύσκολο.

Το μέλλον και οι νεαροί

Αυτό που δεν έχει ξεκαθαρίσει ακόμη, είναι κατά πόσο οι κινήσεις που θα γίνουν τον Ιανουάριο θα γίνουν με βάση τις μελλοντικές σεζόν ή αν απλώς θα πρόκειται για μια προσπάθεια μπάλοματος. Με το πρωτάθλημα της σεζόν 2012-13 να έχει σχεδόν χαθεί, στην Ομόνοια έχουν μπροστά τους μια καλή ευκαιρία, χωρίς άγχος, να κτίσουν για τις επόμενες χρονιές. Εκεί, άλλωστε, όπου υστερεί η Ομόνοια τα τελευταία χρόνια είναι στη σταθερότητα, αφού οι πολλές αλλαγές και η αμφιβολία ποιότητας μεταγραφές έχουν στοιχίσει ακριβά. Όμως, πρέπει να ληφθεί υπόψη, επίσης, άλλο ένα δεδομένο. Η δυσκολία κατάκτησης του τίτλου και τα κενά στο ρόστερ θα μπορούσαν να ανοίγουν τον δρόμο στη συμμετοχή στα επόμενα παιχνίδια των νεαρών Κύπριων ποδοσφαιριστών. Όπως έγραψε την περασμένη εβδομάδα η «Καθημερινή», έξι νεαροί παίκτες λαμβάνουν μέρος κανονικά στις προπονήσεις της ανδρικής ομάδας και η προτίμηση στο τέλος της ημέρας σε μεταγραφές που κοστίζουν αντί στους νεαρούς, μάλλον θα κοστίζει ξανά στο «τριφύλλι».

Ο Ανδρέας Παναγιώτου, Παναγιώτης Θεράποντος και Μάριος Δημητρίου μπορούν να παίξουν στις θέσεις της επίθεσης, οι Γιάννος Ιωάννου και Σταύρος Χριστούδης είναι ικανοί να καλύψουν τα όποια κενά, όταν ο Μάρκο Σοάρες αγωνίζεται στο Κύπελλο Εθνών Αφρικής, ενώ ο μικρός Ζαχαρίας Ανδρέου θα μπορούσε να πάρει κάποια λεπτά στο κέντρο της άμυνας.

Ο Κατάλογος Α'

Με την αποχώρηση του Σάβο Παβίσεβιτς, άνοιξε μια θέση στον Κατάλογο Α', η οποία αποτελείται με μέχρι 17 μη γηγενείς και 9 γηγενείς. Η κενή θέση ενδέχεται να χρησιμοποιηθεί για την απόκτηση στόπερ ή επιθετικού, ενώ για να μπορεί να εγγραφεί ο Γιωργαλλίδης, σε περίπτωση φυσικά που αποκτηθεί, θα χρειαστεί να φύγει άλλος παίκτης. Αυτό επειδή αν και δεν βρίσκονται εννιά γηγενείς στον κατάλογο Α', εντούτοις σύμφωνα με το καταστατικό της ΚΟΠ για τη σεζόν 2012-13, δεν μπορούν να συμπληρωθούν μετά τον Αύγουστο οι κενές θέσεις.

Οι στυλοβάτες της αντεπίθεσης

Μιγκελίτο, Λόπεζ, Χαμντανί, Σέτι, Παπουλής και Γκαρσία αποτελούν την εξάδα των ηγετών της αντεπίθεσης, συμμετέχοντας και στα εννέα παιχνίδια του Απόλλωνα στο φετινό πρωτάθλημα

Του ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

Ο ικανός προπονητής, η ομοιογένεια μεταξύ των ποδοσφαιριστών, η αγωνιστική φιλοσοφία, η βαρύτητα του ονόματος του σωματείου και φυσικά ο κόσμος που το ακολουθεί, αποτελούν μερικά από τα βασικότερα στοιχεία που πρέπει να διαθέτει μια ομάδα με πρωταγωνιστικούς στόχους. Απαραίτητο συμπλήρωμα σε όλα τα πιο πάνω θα πρέπει να λογίζεται και η ποιότητα των παικτών που διαμορφώνουν το σύνολο. Χωρίς παίκτες ποιοτικούς, με προσωπικότητα και με την ανάλογη εμπειρία, που θα μπορούσαν να συμπαρασύρουν την ομάδα, η συνταγή της επιτυχίας δεν

Τεχνίτη δεν τον λες, το παρουσιαστικό του δεν μοιάζει με του Σανγκό, ωστόσο ο Ρασίντ Χαμντανί συγκαταλέγεται στους παίκτες-σταρ του Απόλλωνα

μπορεί να θεωρείται ολοκληρωμένη. Ο Απόλλωνας, μέσα από τη φετινή του πορεία, αποδεικνύει ότι, αν μη τι άλλο, διαθέτει τους παίκτες για να μπορέσει να κάνει την υπέρβαση. Στην αντεπίθεση που κάνουν οι Λεμεσίοι τον τελευταίο μήνα, φτάνοντας μόλις τρεις βαθμούς πριν από την τετράδα, μια εξάδα παικτών αναδεικνύονται ως οι παίκτες που πρωτοστατούν στην προσπάθεια. Μέσα από τις τρεις γραμμές του πλάνου, ο Απόλλωνας έχει την ευλογία να διαθέτει παίκτες, η παρουσία των οποίων παίζει καταλυτικό ρόλο ως προς τη συνολική λειτουργία της ομάδας.

Στα δεξιά της άμυνας η φιγούρα του Τόνι Λόπεζ και από αριστερά η παρουσία του Μιγκελίτο καθιστούν τον Απόλλωνα ως μια από τις καλύτερες ομάδες όσον αφορά τη στελέχωση των άκρων της άμυνας. Από κει και πέρα, οι Σέτι και Χαμντανί, τα δύο

Ο Απόλλωνας, μέσα από τη φετινή του πορεία, αποδεικνύει ότι, αν μη τι άλλο, διαθέτει τους παίκτες για να μπορέσει να κάνει την υπέρβαση.

κεντρικά καφ του άξονα, αποτελούν τις δύο βασικές αρτηρίες της καρδιάς των γαλάζιων της Λεμεσού. Σε αστέρι εξελίσσεται και ο Φώτης Παπουλής, ο οποίος στα καλά του μπορεί να τα βάλει ακόμη και με τους ποιοτικότερους των αμυντικών του πρωταθλήματος. Η εξάδα συμπληρώνεται με τον Ρομπέρτο Γκαρσία, έναν επιθετικό που θα επιθυμούσε να είχε ο κάθε προπονητής υπό τις διαταγές του.

Ο «αιθαλής» Τόνι

Πάνε τέσσερα χρόνια από τότε που αφίχθηκε στη Λεμεσό ερχόμενος από τον Εθνικό Άγκνας. Η παραμονή του στον Απόλλωνα και η ανανέωση της συνεργασίας μεταξύ των δύο μερών αποφασίστηκε μετά από διαπραγματεύσεις που έγιναν το καλοκαίρι. Η διοίκηση Κίρζη πέτυχε διάνα ως προς την περίπτωση του 33χρονου Πορτογάλου, καθώς η πα-

ρουσία του εξασφαλίζει στην ομάδα εμπειρία και κυρίως επαγγελματισμό. Όλοι στο Κολόσο γνωρίζουν την ποιότητα του χαρακτήρα του Πορτογάλου, δεδομένο που τον καθιστά ένα απόλυτα σεβαστό πρόσωπο εντός της ομάδας. Αγωνιστικά, ο Τόνι Λόπεζ είναι αυτό ακριβώς που ζητά ο κάθε προπονητής. Προωθήσεις στην επίθεση, γρήγορες επιστροφές και κάλυψη των κενών που δημιουργούνται στον χώρο ευθύνης του, είναι μερικά από τα κριτήρια που τον έχουν καθιερώσει στην ενδεκάδα. Με το πέρασμα των εννέα αγωνιστικών ο Πορτογάλος πλάγιος μπακ δεν έχει χάσει λεπτό, δεδομένο που αποδεικνύει τη συνεισφορά του στον φετινό Απόλλωνα.

Μπακ κλάσης

Πέρασαν δύο τουλάχιστον σεζόν, ωστόσο τελικά ο Απόλλωνας κτύπησε φλέβα χρυσού ως προς την ανάγκη που είχε να καλύψει το κενό

στα αριστερά της άμυνας. Υπογράφοντας συμβόλαιο με τον Ζοζέ Μιγκελίτο έβαλε στη μηχανή του ένα μπακ κλάσης που ανταποκρίνεται σε όλες τις ανάγκες της θέσης του και με το παραπάνω. Ψυχραιμος, με σωστές τοποθετήσεις και χωρίς πολλές άσκοπες κινήσεις, ο 31χρονος πρώην παίκτης της Μπενφίκα προσθέτει ποιότητα και εμπειρία στην ομάδα. Με καλά χτυπήματα και συχνά κατεβάρματα, ο Ίβρας βοηθά σημαντικά και στο επιθετικό κομμάτι, μολονότι η ομάδα δεν έχει μόνιμο αριστερό καφ. Ο Μιγκελίτο αποτελεί σημαντικό κεφάλαιο για τον φετινό Απόλλωνα, αφού η προσωπικότητα, οι παραστάσεις που έχει από τα γήπεδα της Πορτογαλίας και φυσικά η αγωνιστική ποιότητα που διαθέτει τον αναδεικνύουν ως μια από τις σπουδαιότερες μονάδες του ρόστερ. Όπως και ο Λόπεζ, ο Μιγκελίτο δεν έχει χάσει λεπτό από τα εννέα ματς.

Ήρεμη δύναμη

Με την πρώτη ματιά δεν σου γεμίζει το μάτι ο Σεμπασιάν Σέτι. Λίγο η έλλειψη ταχύτητας λίγο το υψηλό σμιμο, για τα δεδομένα του καφ, κομμί του, σου δίνουν την εντύπωση ότι ο παίκτης υπολείπεται σημαντικών στοιχείων. Σε ένα μόνο παιχνίδι να τον παρακολουθήσεις διαπιστώνεις πόσο σημαντικό είναι να διαθέτει κανείς ποδοσφαιρικό μυαλό. Ο Σέτι, τοποθετούμενος λίγο μπροστά από τα στόπερ, μοιάζει καμιά φορά με λίμπερο. Στον χώρο του κέντρου είναι ο απόλυτος άρχοντας, καθώς γνωρίζει πώς να σπάσει την πρώτη πάσα του αντιπάλου, πώς να σπείρει στον χώρο και ποιος είναι ο τρόπος καταστροφής του παιχνιδιού που κάνει ο επιτιθέμενος. Την ίδια ώρα, έχοντας την μπάλα στα πόδια, μπορεί να βρει με πάσα ακριβείας συμπαίκτη του από τη μια άκρη του γηπέδου στην άλλη. Ο 28χρονος Λατίνος είναι χωρίς καμία αμφιβολία μια σημαντική μονάδα στους γαλάζιους και αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι έχει συμμετάσχει και στα εννέα παιχνίδια.

Το αστέρι της ομάδας

Τεχνίτη δεν τον λες, το παρουσιαστικό του δεν μοιάζει με του Σανγκό, ωστόσο ο Ρασίντ Χαμντανί συγκαταλέγεται στους παίκτες-σταρ του Απόλλωνα. Ο μοναδικός που επιβίωσε από τη «σκούπα» της διοίκησης Κίρζη το περασμένο καλοκαίρι, είναι πια ο παίκτης του οποίου η παρουσία κρίνει το παιχνίδι της ομάδας. Το τρέξιμό του κατά τη διάρκεια του αγώνα κάνει κάποιους να αναρωτιούνται κατά πόσον έχει δύο ή τέσσερα πνευμόνια. Σύγχρονο κεντρικό καφ που ξέρει να αμύνεται και να επιτίθεται, ο Μαροκινός με γαλλικό διαβατήριο έχει πια καθιερωθεί στη συνείδηση όλων όσοι ασχολούνται με την ομάδα. Βέβαια, οι εμφανίσεις του και η προσφορά του εκτιμήθηκαν και από τη διοίκηση, που με τη σειρά της έσπευσε να του ανανεώσει το συμβόλαιο συνεργασίας για δύο ακόμη χρόνια. Όσον αφορά τις συμμετοχές του, δεν τίθεται θέμα, αφού έχει παίξει σε όλα τα παιχνίδια ανεξαρτήτως.

Παπουλής ο αμφιλεγόμενος σκόρερ

Περίεργος τύπος. Τη μια βγάζει μτρία, την άλλη ψάχνεις να τον βρείς. Η αστάθειά του είναι μέχρι στιγμής το μεγαλύτερο μειονέκτημά του στη σύνταξη θητεία του στη Λεμεσό. Η αγωνιστική του πάντως αξία είναι πέρα για πέρα δεδομένη. Με την μπάλα στα πόδια και στο ένας εναντίον ενός είναι σχεδόν άπιστος. Οι διεισδύσεις του στην αντίπαλη περιοχή βγάζουν κέρδος για την ομάδα, ωστόσο ο ατομισμός του και το γεγονός ότι δεν έχει δώσει ακόμη με τον Μιγκελίτο που βρίσκεται πίσω του ή τον Γκαρσία που βρίσκεται δίπλα του ή μπροστά του τον αδικούν ως παίκτη. Κατά τ' άλλα, ο Ελλαδίτης μεσοεπιθετικός είναι από τους παίκτες που δεν αφήνεις εύκολα εκτός ενδεκάδας. Αυτό ακριβώς κάνει και ο Νίκι Παπαβασιλείου και μάλιστα δικαιώνεται, με τον Ελλαδίτη να έχει σκοράρει τέσσερα γκολ στα εννέα παιχνίδια όπου αγωνίστηκε.

Ισπανική φινέτσα

Από τους καλύτερους επιθετικούς που κυκλοφορούν στην κυπριακή ποδοσφαιρική πίστα, ο Ρομπέρτο Γκαρσία αποτελεί σημείο αναφοράς για όλους στον Απόλλωνα. Υπόδειγμα επαγγελματία και άριστος γνώστης της θέσης του επιθετικού, ο Ισπανός κάνει και πράγματα που δεν τον αφορούν εντός του αγωνιστικού χώρου. Χωρίς ακόμη να έχει βρεθεί ο κατάλληλος παρτενέρ γι' αυτόν, ο 32χρονος φορ αρκετές φορές έπαιξε μόνος στην επίθεση, συχνά κυνηγούσε την μπάλα αφού αυτή δεν πήγαινε σ' αυτόν και γενικώς μέχρι ο Απόλλωνας να βρει την αγωνιστική του ταυτότητα ο Γκαρσία δεν έδινε αυτό που μπορούσε. Με το πέρασμα του χρόνου, ο ύψους 1,90 μ. φορ απέδειξε την ορθότητα της απόφασης που πήρε η διοίκηση να τον φέρει στην Κύπρο, αφού αποτελεί παίκτη-κόσμημα για τον Απόλλωνα και όχι μόνο. Ψηλό φορ που γνωρίζει να παίζει με την μπάλα στα πόδια, να ανοίγει χώρους, να πιέζει αμυντικά και φυσικά να κατεβάζει την μπάλα στους συμπαίκτης, ο Γκαρσία είναι ό,τι καλύτερο για τη φετινή ομάδα του Απόλλωνα. Η τεχνική ηγεσία ούτε που σκέφτηκε να τον αφήσει εκτός ομάδας, γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο έπαιξε και στα εννέα παιχνίδια.

Η Ανόρθωση με αριθμούς

Σκοράρει συνήθως εντός περιοχής, ενώ δημιουργεί τα περισσότερα τέρματά της από την αριστερή πτέρυγα

Του ΣΙΜΟΥ ΠΑΦΙΤΗ

Το καλύτερο ξεκίνημα των τελευταίων 13 χρόνων κάνει φέτος η Ανόρθωση. Η επίδοση των 25 βαθμών σε εννέα αγωνιστικές, με συντελεστή τερμάτων 20 υπέρ -3 κατά, είναι καλύτερη ακόμα και από αυτές των πρωταθλητριών ομάδων του 2005 και του 2008. Η επίδοση πρωταθλήτρια ομάδα του Ρόνι Λέβι έφτασε ακόμη μια επίδοση που έμοιαζε ακατόρθωτη για μια δεκαετία. Πέτυχε επτά συνεχόμενες νίκες, κάτι που πέτυχε τελευταία φορά τη σεζόν 2002-03. Το ρεκόρ συνεχόμενων νικών για την «Κυρία» κατέχει η πρωταθλήτρια ομάδα του 2000, η

Τα 14 από τα 20 τέρματα που σημείωσε η «Κυρία» ήταν από σουτ ή πλασέ εντός περιοχής

οποία υπό τις οδηγίες του Ντούσαν Μιτόσεβιτς σημείωσε 13 συνεχόμενες νίκες. Για να ισοφαρίσει το συγκεκριμένο ρεκόρ η ομάδα της Αμμοχώστου πρέπει να κερδίσει κατά σειρά Εθνικό, ΑΕΚ, ΑΕΛ, ΑΠΟΕΛ, Πάφο και Ένωση.

Ο δρόμος για τα δίκτυα

Η επιθετική λειτουργία της Ανόρθωσης αρέσκεται στις γρήγορες επιθέσεις είτε από τα άκρα είτε από τον άξονα και συνήθως «σκοτώνει» τον αντίπαλο μέσα στην περιοχή του. Τα 14 από τα 20 τέρματα που σημείωσε η «Κυρία» ήταν από σουτ ή πλασέ εντός περιοχής. Τρεις φορές οι παίκτες των κυανόλευκων σκόραραν με το κεφάλι, ενώ άλλες τρεις έστειλαν την μπάλα στα δίκτυα με σουτ εκτός περιοχής.

Τα περισσότερα τέρματα της Ανόρθωσης δημιουργήθηκαν από την αριστερή πτέρυγα, όπου δεσπόζει η παρουσία του Ρικάρντο Λαβόρδε. Δέκα γκολ, τα μισά δηλαδή, προήλθαν είτε από ενέργειες του Κολομβιανού, είτε από παράλληλες σέντρες των Σπαντάτσιο και Ιτζάκι. Τέσσερα τέρματα είχαν πηγή έμπνευσης τη δεξιά πτέρυγα, τρία εκ

Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι στους τέσσερις αγώνες χωρίς τον Κάλβο στην ενδεκάδα, η «Κυρία» δεν σκόραρε από ενέργεια της δεξιάς πλευράς.

των οποίων ξεκίνησαν από τα πόδια του Τόνι Κάλβο. Η απουσία του Ισπανού από την 5η αγωνιστική και έπειτα επηρέασε αφάνταστα την ομάδα της Αμμοχώστου, η οποία επιτίθετο μονόπλευρα στα επόμενα παιχνίδια. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι στους τέσσερις αγώνες χωρίς τον Κάλβο στην ενδεκάδα, η «Κυρία» δεν σκόραρε από ενέργεια της δεξιάς πλευράς. Τέσσερα γκολ προήλθαν από τον άξονα, είτε με μακρινά σουτ, είτε με κάρ-

τες πάσες στην πλάτη της άμυνας.

Επτά ποδοσφαιριστές της Ανόρθωσης είδαν δίκτυα στις εννέα πρώτες αγωνιστικές του πρωταθλήματος. Με εξαίρεση τον Γουίλιαμ Μποαβεντούρα, ο οποίος σκόραρε με κεφαλιά κόντρα στην Ένωση στο μοναδικό παιχνίδι που η «Κυρία» είχε απώλειες βαθμών στον μαραθώνιο, τα υπόλοιπα τέρματα πέτυχαν οι μεσοεπιθετικοί της ομάδας. Ο πίνακας των σκόρερ της ομάδας της Αμμοχώστου αντικατοπτρίζει και τον

τρόπο παιχνιδιού της, αφού στο επιθετικό κομμάτι δεν συμμετέχουν ούτε οι ακραίοι μπακ, ούτε οι ανασταλτικοί μέσοι. Επτά γκολ σημείωσε ο Τζουλιάνο Σπαντάτσιο, έξι ο Γιαν Ρέζεκ, από δύο οι Γιάννης Οκκάς και Ρικάρντο Λαβόρδε και από ένα οι Κάλβο, Ρονκάτο και Μποαβεντούρα.

Φορτσάρε

Επικίνδυνη στις αρχές κάθε δεύτερου ημίχρονου είναι η Ανόρθωση. Το δεκαπεντάλεπτο 46'-60' είναι το

πιο παραγωγικό της «Κυρίας», η οποία σκόραρε σε αυτό το χρονικό διάστημα 6 από τα 20 συνολικά γκολ που σημείωσε. Οι παίκτες του Ρόνι Λέβι την «βρίσκουν» να σκοτώνουν τους αντιπάλους και προς το τέλος των αναμετρήσεων, το οποίο είναι το δεύτερο πιο παραγωγικό διάστημα των κυανόλευκων, με 5 τέρματα. Επτά φορές η Ανόρθωση σκόραρε στο πρώτο ημίχρονο και 13 στο δεύτερο, στις εννέα πρώτες αγωνιστικές.

Πώς σημειώθηκαν τα γκολ

Σουτ εντός περιοχής	12
Σουτ εκτός περιοχής	3
Κεφαλιές	3
Πέναλτι	2

Από πού προήλθαν τα γκολ

10	από αριστερή πτέρυγα
4	από δεξιά πτέρυγα
4	από τον άξονα
2	από πέναλτι

Τα δεκαπεντάλεπτα που σκόραρει

1'-15'	2
16'-30'	2
31'-45'	3
46'-60'	6
61'-75'	2
76'-90'	5

Την βολεύουν τα ντέρμπι

Η δυσκολία της Ανόρθωσης να κερδίσει θεωρητικά πιο αδύναμους αντιπάλους δεν είναι τυχαία. Η ομάδα του Ρόνι Λέβι είναι φτιαγμένη με τέτοιο τρόπο ώστε να χρειάζεται χώρο στην επιθεση για να ξεδιπλώσουν οι μεσοεπιθετικοί της ποδοσφαιριστές το ταλέντο και την ταχύτητά τους. Η μη συμμετοχή τόσο των ακραίων μπακ, όσο και των ανασταλτικών μέσων στο επιθετικό μέρος του παιχνιδιού αναπόφευκτα δημιουργεί προβλήματα στην «Κυρία» όταν αγωνίζεται κόντρα σε ομάδες που αμύνονται μαζικά. Η λύση στο πρόβλημα θα ήταν η χρησιμοποίηση ενός ανασταλτικού μέσου αντί δύο και η προώθηση ενός χαφ δίπλα στον Σπαντάτσιο. Με αυτό τον τρόπο θα δίνονταν βοήθειες στους ακραίους χαφ, αφού κάτι τέτοιο δεν είναι στο ρεπερτόριο των Άντιτς και Σιέλι, ενώ θα γέμιζε περισσότερο η αντίπαλη περιοχή. Στα ντέρμπι η Ανόρθωση δίνει χώρο στον αντίπαλο και μαζεύεται στο δικό της μισό, παρακωτώντας την κυκλοφορία της μπάλας. Με «ατσάλινη» μεσοαμυντική γραμμή προσπαθεί να κλέψει την μπάλα και να βγει αστραπιαία σε αντιθέσεις, με τους Λαβόρδε, Κάλβο, Σπαντάτσιο, Ρέζεκ, Ρονκάτο, Οκκά να ειδικεύονται σε κάτι τέτοιο. Αν το πλάνο του Λέβι εφαρμοστεί κόντρα σε ΑΕΚ, ΑΕΛ και ΑΠΟΕΛ στα ντέρμπι που ακολουθούν, η Ανόρθωση θα έχει καλή συγκομιδή βαθμών.

Δωρεάν αναβάθμιση ταχυτήτων της Cytanet!

Χωρίς να χρειάζεται να κάνεις τίποτα!

Από την 1η Δεκεμβρίου μπορείς να απολαμβάνεις μέχρι και τετραπλάσιες ταχύτητες στο διαδίκτυο!

Όσα μετρούν για σένα.

www.cytanet.com.cy

Νιώσε κοντά,
φτάσε μακριά

 cytanet

Ξεκαθαρίζει το τοπίο στο Τσάμπιονς Λιγκ

Προτελευταία αγωνιστική στους ομίλους της διοργάνωσης, με τον Ολυμπιακό να δίνει έναν «τελικό» με τη Σάλκε στη Γερμανία

Του ΝΙΚΟΥ ΓΑΒΑΛΑ

Εξόχως κρίσιμη είναι η 5η αγωνιστική των ομίλων του Τσάμπιονς Λιγκ που θα διεξαχθεί την Τρίτη και την Τετάρτη. Από τα αποτελέσματα των αγώνων, αναμένεται να ξεκαθαρίσουν πολλά για τις δύο πρώτες θέσεις κάθε ομίλου που οδηγούν στην επόμενη φάση της κορυφαίας διασυλλογικής διοργάνωσης της Ευρώπης, αλλά και για την 3η θέση που καταλήγει στους «32» του Γιουρόπα Λιγκ. Στην παρούσα φάση, τρεις ομάδες έχουν εξασφαλίσει και μαθηματικά την πρόκριση στην ελίτ των «16». Πρόκειται για τη Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ, τη Μάλαγα και την Πόρτο, εκ των οποίων μόνο οι «κόκκινοι διάβολοι» του Σερ Αλεξ Φέργκιουσον έχουν κατακτήσει και την 1η θέση του ομίλου τους μετά από τέσσερις αγωνιστικές. Θυμίζουμε ότι μετρούν μόνο νίκες, έχοντας έτσι συγκομιδή 12 βαθμών.

Τα αποτελέσματα των αγώνων του Γκελσεν-

Μόντο Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ, Μάλαγα και Πόρτο έχουν εξασφαλίσει μία θέση στους «16»

κίρχεν και του «Εμιρέτς» ανάμεσα στη Σάλκε με τον Ολυμπιακό και την Αρσεναλ με τη Μονπελιέ αντίστοιχα, ενδεχομένως να ξεκαθαρίσουν το τοπίο στον 2ο όμιλο. Οι «Γερμανοί» που υποδέχονται τους «ερυθρόλευκους» με νίκη περνούν στους «16». Αντιθέτως, η ισπανία περιπλέκει την κατάσταση, ακόμη και αν η Αρσεναλ επικρατήσει της Μονπελιέ στο Λονδίνο.

Και αυτό γιατί στην τελευταία αγωνιστική ο Ολυμπιακός θα παίξει με τους «Λονδρέζους» στο Φάλκρο όπου θα χρειάζεται νίκη με διαφορά τουλάχιστον δύο γκολ (ενδεχομένως και τριών), ώστε να τους προπεράσει στο νήμα και να συνεχίσει στους «16» του Τσάμπιονς Λιγκ για τρίτη φορά στην τελευταία πενταετία. Κάτι ανάλογο είχε καταφέρει τόσο την περίοδο 2007-08 όσο και τη σεζόν 2009-10. Να σημειωθεί πως ελλοχεύει ο κίνδυνος να τερματίσει στην 3η θέση ακόμη και με συγκομιδή 10 βαθμών, λόγω της διαφοράς των γκολ!

Οι υπολογισμοί

Ακόμη και μία νίκη στη Γερμανία, δεν εξασφαλίζει στους πρωταθλητές Ελλάδας την πρόκριση, αφού θα εκκρεμεί το ραντεβού με την Αρσεναλ στον Πειραιά στις 4 Δεκεμβρίου. Αλλά θα τους αρκεί το τρίπονο με οποιοδήποτε σκορ στην 6η αγωνιστική, ώστε να τερματίσουν πρώτοι στον όμιλο. Παρεμπιπτόντως, θεωρούμε δεδομένη τη νίκη της ομάδας του Βενγκέρ επί της (αδιάφορας βαθμολογικά) πρωταθλήτριας Γα-

Ο Ολυμπιακός μετά τη νίκη του επί της Μονπελιέ μπήκε ξανά γερά στο παιχνίδι της πρόκρισης στην επόμενη φάση του Τσάμπιονς Λιγκ, ενώ ουσιαστικά εξασφάλισε την παρουσία του στους «32» του Γιουρόπα Λιγκ. Ο αγώνας στη Γερμανία, κόντρα στη Σάλκε, είναι ιδιαίτερα κρίσιμος αφού ένα καλό αποτέλεσμα θα τον φέρει σε θέση ισχύος.

Τσάμπιονς Λιγκ

Ο Παναθηναϊκός παίζει το τελευταίο του χαρτί για πρόκριση αντιμετωπίζοντας τη σλοβενική Μάρμπορ. Οι «πράσινοι» έχουν έναν ακόμη λόγο για να κατακτήσουν τους τρεις βαθμούς της νίκης, αφού υπάρχει στη μέση και το πληγωμένο γόπτρο του Παναθηναϊκού ο οποίος καλείται να θυμηθεί το καλό του ευρωπαϊκό πρόσωπο.

Γιουρόπα Λιγκ

1ος ΟΜΙΛΟΣ

	Αγ.	Β.	Γκολ
Πόρτο	4	10	6-2
Παρί Σεν Ζερμέν	4	9	10-2
Ντιναμό Κιέβου	4	4	5-7
Ντιναμό Ζ.	4	0	0-10

Η αγωνιστική (21/11)

Πόρτο - Ντιναμό Ζάγκρεμπ
Ντιναμό Κ. - Παρί Σεν Ζερμέν

2ος ΟΜΙΛΟΣ

	Αγ.	Β.	Γκολ
Σάλκε	4	8	8-5
Αρσεναλ	4	7	7-6
Ολυμπιακός	4	6	7-7
Μονπελιέ	4	1	5-9

Η αγωνιστική (21/11)

Σάλκε - Ολυμπιακός
Αρσεναλ - Μονπελιέ

3ος ΟΜΙΛΟΣ

	Αγ.	Β.	Γκολ
Μάλαγα	4	10	8-1
Μίλαν	4	5	4-4
Αντερλεχτ	4	4	1-4
Ζενίτ	4	3	3-7

Η αγωνιστική (21/11)

Ζενίτ - Μάλαγα
Αντερλεχτ - Μίλαν

4ος ΟΜΙΛΟΣ

	Αγ.	Β.	Γκολ
Ντόρτμουντ	4	8	6-4
Ρεάλ Μαδρίτης	4	7	10-7
Αγιαξ	4	4	6-8
Μάντσεστερ Σίτι	4	2	6-9

Η αγωνιστική (21/11)

Αγιαξ - Ντόρτμουντ
Μάντσεστερ Σίτι - Ρεάλ Μ.

10ος ΟΜΙΛΟΣ

	Αγ.	Β.	Γκολ
Λάτσιο	4	8	5-1
Τότεναμ	4	6	5-3
Μάρμπορ	4	4	5-5
Παναθηναϊκός	4	2	2-8

Η αγωνιστική (22/11)

Παναθηναϊκός - Μάρμπορ
Λάτσιο - Τότεναμ

5ος ΟΜΙΛΟΣ

	Αγ.	Β.	Γκολ
Σαχτάρ	4	7	7-5
Τσέλι	4	7	10-6
Γιουβέντους	4	6	8-4
Νόριτσελαντ	4	1	1-11

Η αγωνιστική (20/11)

Νόριτσελαντ - Σαχτάρ
Γιουβέντους - Τσέλι

6ος ΟΜΙΛΟΣ

	Αγ.	Β.	Γκολ
Μπάγερν	4	9	10-5
Βαλένθια	4	9	10-4
ΜΠΑΤΕ	4	6	8-9
Λιλ	4	0	2-12

Η αγωνιστική (20/11)

ΜΠΑΤΕ - Λιλ
Βαλένθια - Μπάγερν

7ος ΟΜΙΛΟΣ

	Αγ.	Β.	Γκολ
Μπαρσελόνα	4	9	8-5
Σέλτικ	4	7	6-5
Μπενφίκα	4	4	3-4
Σέλτικ	4	3	6-9

Η αγωνιστική (20/11)

Σπάρτακ Μ. - Μπαρσελόνα
Μπενφίκα - Σέλτικ

8ος ΟΜΙΛΟΣ

	Αγ.	Β.	Γκολ
Μάντσεστερ Γ.	4	12	9-4
Γκαλατάσαράι	4	4	4-5
Κλουζ	4	4	5-6
Μπράγκα	4	3	5-8

Η αγωνιστική (20/11)

Γκαλατάσαράι - Μάντσεστερ Γ.
Κλουζ - Μπράγκα

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

λίαν την Τετάρτη στο Λονδίνο.

Διευκρινίζουμε πως ο Ολυμπιακός έχει ουσιαστικά εξασφαλίσει την παρουσία τους στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις στις αρχές του 2013, επειδή στη χειρότερη περίπτωση θα δώσει (για δεύτερη χρονιά στη σειρά) το «παρόν» στους «32» του Γιουρόπα Λιγκ. Εν κατακλείδι, αν δεν χάσει την Τετάρτη από τη Σάλκε, μπορεί στην ακροτελευταία αγωνιστική να επιχειρήσει την ολική ανατροπή στη βαθμολογία του 2ου ομίλου. Πάντως, η ομάδα του Γκελσενκίρχεν έχει γνωρίσει μόλις δύο ήττες στα τελευταία 13 εντός έδρας ματς στην κορυφαία διασυλλογική διοργάνωση της Ευρώπης. Οι «Πειραιώτες» θα παίξουν στη Γερμανία για δεύτερη χρονιά στη σειρά. Δώδεκα μήνες πριν είχαν ηττηθεί από την Ντόρτμουντ με

1-0. Ήταν η τέταρτη εκτός έδρας ήττα τους σε πέντε αγώνες με αντιπάλους ομάδες από την Μπουντεσλίγκα. Τη μοναδική επιτυχία τους τη συναντάμε την περίοδο 2007-09, όταν είχαν νικήσει τη Βέρντερ Βρέμης με 3-1 για τη φάση των ομίλων, πετυχαίνοντας τρία γκολ στα τελευταία 17 λεπτά, ανατρέποντας το εις βάρος τους 1-0 που είχε διαμορφωθεί από το πρώτο μέρος. Μάλιστα, εκείνο ήταν το πρώτο τους «διπλό» στο Τσάμπιονς Λιγκ.

Ο όμιλος - φωτιά

Ρευστή είναι η εικόνα και στον 4ο όμιλο, όπου ναι μεν η Ντόρτμουντ οδηγεί την κούρσα με 8 βαθμούς, όμως τόσο η Ρεάλ Μαδρίτης (έχει 7 βαθμούς), όσο και η Αγιαξ (4 βαθμούς) ελ-

πίζουν να παραμείνουν στη διοργάνωση και στη νोक άουτ φάση. Ουραγός είναι η Μάντσεστερ Σίτι με 2 βαθμούς. Την Τετάρτη η Αγιαξ υποδέχεται την Ντόρτμουντ και η Μάντσεστερ Σίτι τη Ρεάλ Μαδρίτης. Γίνεται εύκολα αντιληπτό πως τα αποτελέσματα αυτών των αγώνων θα είναι καθοριστικά για την τελική εικόνα του ομίλου.

Πιο περίπλοκη είναι η κατάσταση στον 5ο όμιλο, με τη Σαχτάρ και την Τσέλι να έχουν από 7 βαθμούς και τη Γιουβέντους να ακολουθεί σε απόσταση αναπνοής με 6 βαθμούς. Την Τρίτη η Σαχτάρ θα έχει θεωρητικώς το ευκολότερο έργο παίζοντας εκτός έδρας με την ουραγό Νόριτσελαντ, ενώ το μεγάλο ματς θα διεξαχθεί στο Τορίνο ανάμεσα στη Γιουβέντους και την Τσέλι.

Η Σέλτικ τάραξε τα... νερά

Ασφαλώς και η ήττα της Μπαρσελόνα από τη Σέλτικ στη Σκωτία για την 4η αγωνιστική των ομίλων του Τσάμπιονς Λιγκ, έγινε αντικείμενο ανάλυσης και εκτεταμένης συζήτησης της ευρωπαϊκής ποδοσφαιρικής κοινότητας. Ωστόσο, η ισπανική «μπαχανιά» παραμένει φραβορί για να τερματίσει στην 1η θέση του 7ου ομίλου. Με τρεις νίκες και μία ήττα είναι πρωτοπόρος με 9 βαθμούς. Η Σέλτικ είναι δεύτερη με 7 βαθμούς, η Μπενφίκα τρίτη με 4 και η Σπαρτάκ Μόσχα ουραγός με 3. Την Τρίτη η Μπαρσελόνα θα παίξει στην «παγωμένη» Μόσχα με την Σπαρτάκ και με νίκη ίσως «κλειδώσει» την 1η θέση. Και αυτό γιατί η Σέλτικ θα παίξει στη Λισαβώνα με την Μπενφίκα, σε ένα ανοικτό και αμφίρροπο ματς. Στον 8ο όμιλο όπου έχει ξεχωρίσει η Μάντσεστερ, αφού έχει «κλείσει» την υποθεση της πρωτιάς, όλα είναι ανοικτά για τη 2η και την 3η θέση. Η Γκαλατάσαράι και η Κλουζ έχουν από 4 βαθμούς και η ουραγός Μπράγκα είναι στους 3 βαθμούς, έχοντας ωστόσο παίξει εκτός και εντός έδρας με τη Γιουνάιτεντ. Στην 5η αγωνιστική οι Πορτογάλοι θα ταξιδέψουν στη Ρουμανία για να αντιμετωπίσουν την Κλουζ του Παντελή Καπετάνου, ενώ η Γκαλατάσαράι θα υποδεχθεί τη Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ. Στον 6ο όμιλο η Μπάγερν και η Βαλένθια οδηγούν την κούρσα έχοντας από 9 βαθμούς. Την Τρίτη θα βρεθούν αντιμέτωπες στο Μόναχο. Κάτι που πρακτικά σημαίνει πως αν η ΜΠΑΤΕ Μπόρσιουφ νικήσει τη Λιλ, θα μπορέσει να πιάσει στη βαθμολογία την ηττημένη του αγώνα στη Βουαρία. Στον 3ο όμιλο η Αντερλεχτ θα υποδεχθεί τη Μίλαν και αν τη νικήσει θα την προπεράσει στη βαθμολογία και θα βάλει σε μελάνι την ισπανική ομάδα. Η ουραγός Ζενίτ, αλλά με ελπίδες να ανατρέψει την κατάσταση στον όμιλο, θα φιλοξενήσει την πρωτοπόρο Μάλαγα, που έχει εντυπωσιάσει με την παρουσία της.

Τα Κύπελλα Ευρώπης στην τελική ευθεία

ενημερωθείτε από το

ΡΙΚΕΝΑ

Δευτέρα με Παρασκευή
12.00 μ. - 3.30 μ.μ.

Πρώτη ενημέρωση
Δευτέρα με Παρασκευή
6.45 - 8.15
το πρωί

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΥΡΩΠΗ

★ Κάθε Δευτέρα 10.30μ.μ.

ΣΠΩΝΟΥΣ

Κάθε Τρίτη 10.30μ.μ.

ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ

Κάθε Πέμπτη 10.30μ.μ.

ΕΔΟΞΕ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΚΑΙ ΤΩ ΔΗΜΩ

Κάθε Σάββατο 1.00μ.μ.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Καθημερινά 6.00, 8.00, 11.30μ.μ.
Σαββατοκυριακά 2.00, 6.00, 8.00, 11.30μ.μ.

ΑΜΥΝΕΣΘΑΙ ΠΕΡΙ ΠΑΤΡΗΣ

Κάθε Κυριακή 5.30μ.μ.

www.cybc.com.cy

Μαέστρος των αποδυτηρίων και της επικοινωνίας

Ο Χουάν Ραμόν Ρότσα καλείται να αναστρέψει το ψυχολογικό κλίμα των ποδοσφαιριστών και ο ΠΑΟ να επιστρέψει σε καλές εμφανίσεις

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΚΟΝΤΟΥ**

Ο Χουάν Ραμόν Ρότσα είναι ο προπονητής που υπέγραψε τη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή επιτυχία του Παναθηναϊκού στη σύγχρονη ιστορία του και ο άνθρωπος που ανέλαβε να βγάλει ξανά το φίδι από την τρύπα, στην πιο δύσκολη περίοδο της ομάδας εδώ και πολλές δεκαετίες. Ο γεννημένος στην Αργεντινή αλλά Έλληνας στην καρδιά (ζει 33 ολόκληρα χρόνια στην πατρίδα μας) προπονητής ξέρι πολύ καλά ότι αναλαμβάνει μια επικίνδυνη αποστολή, σε συνθήκες που εν πολλοίς απαγορεύουν τα όνειρα και τις μεγάλες υπερβάσεις. Εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες αντιμετώπισε και στην πρώτη του θητεία στον Παναθηναϊκό, όταν είχε κληθεί να διαδεχθεί ως «υπηρεσιακός» τον Ιβίτσα Οσιμ, την άνοιξη του 1993, με τη διαφορά ότι τότε τα προβλήματα ήταν μόνο αγωνιστικά, άρα πιο εύκολα αντιμετωπίσιμα.

Ο Παναθηναϊκός εκείνης της εποχής είχε πετύχει επί Οσιμ λιγότερα από τις προσδοκίες που γεννούσε το έμφυχο δυναμικό του, είχε όμως λυμένα όλα τα άλλα προβλήματα της καθημερινότητας, γι' αυτό και μπόρεσε να κάνει μια

θεαματική επανεκκίνηση μόλις βρέθηκε ο προπονητής που έβαλε το σωστό κλειδί στη μίζα για να πάρει εμπρός η μηχανή. Ο Ρότσα διαχειρίστηκε ξύπινα την κατάσταση και την αγωνιστική κρίση. Βρήκε τον τρόπο να αποφορτίσει ψυχολογικά μια ομάδα πάρα πολύ πιεσμένη από το βάρος που έφερνε η κυριαρχία της ΑΕΚ του Μπάγεβιτς, και κατάφερε μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα να αλλάξει τα πάντα στην Παιανία.

Εχοντας, βέβαια, σημαντική παρακαταθήκη την εξαιρετική δουλειά του Οσιμ, άσχετα αν για λόγους «κμείας» δεν είχε φέρι τα αντίστοιχα αποτελέσματα, ο 39χρονος (τότε) εκκολαπτόμενος προπονητής κατάφερε να επιτύχει, μέσα σε δύομιση χρόνια, πράγματα και θάματα. Αν και ξεκίνησε ως προσωρινή λύση, την πρώτη του χρονιά πήρε το Κύπελλο και έπεισε τον Γιώργο Βαρδινογιάννη να τον εμπιστευθεί και την επόμενη. Τα αποτελέσματα ήταν εκπληκτικά: νταμπλ τη σεζόν 1994-95 με ρεκόρ νικών (εννέα σερί) στο ξεκίνημα, πρωτάθλημα την επόμενη χρονιά και μια εκπληκτική ευρωπαϊκή πορεία που έφερε τον Παναθηναϊκό μισό βήμα πριν από τον τελί-

Οσοι γνωρίζουν τον χαρακτήρα του Ρότσα είναι σίγουροι ότι θα κυνηγήσει το ευρωπαϊκό θαύμα με νίκη επί της Μάριμπορ στο ΟΑΚΑ και να παίξει την πρόκριση για ζαριά με την Τότεναμ, αν, βέβαια, δεν νικήσουν οι Αγγλοι στη Ρώμη.

κό του Τοάμπιους Λιγκ, έχοντας νικήσει στον πρώτο ημιτελικό τον Αγιαξ μέσα στο Αμστερνταμ.

Με βάση τη μικρή προπονητική εμπειρία του, όλα αυτά ήταν απρόσμενα αποτελέσματα και στηρίχθηκαν σε μεγάλο βαθμό στην ικανότητα του Ρότσα να επικοινωνεί με τους παίκτες του, να αλλάξει το κλίμα των αποδυτηρίων, να κάνει τον Παναθηναϊκό μια ανέμελη παρέα που χαίροταν πρώτα απ' όλα το παιχνίδι και δεν έπαιζε κάτω από τη δαμόκλειο σπάθη των αποτελεσμάτων. Αποδείχθηκε ο απαραίτητος καταλύτης για να προκληθεί η χημική αντίδραση που δεν μπόρεσε (με σχεδόν το ίδιο έμφυχο δυναμικό) να επιτύχει ο πολύ πιο έμπειρος και τεχνικά καταρτισμένος Οσιμ, αναδεικνύοντας τη σημασία που έχει στο (πολύ απαιτητικό και ταυτόχρονα πιεστικό) σύγχρονο ποδόσφαιρο η λέξη «ψυχολογία».

Η επιλογή του Ρότσα έγινε γι' αυτόν ακριβώς το λόγο: ο Παναθηναϊκός ήταν αντιμετώπισαν πρόσφατα, οι παίκτες του εμφανίζονταν μέσα στο παιχνίδι υπερβολικά αγχωμένοι. Αν το βασικό

προβλήμα τους είναι κατά βάση ψυχολογικό, ο Χουάν Ρότσα μοιάζει ο πιο ικανός για να τους απελευθερώσει και να αναστρέψει το βαρύ κλίμα. Προπονητικά δεν εξελίχθηκε μετά την πρώτη του θητεία στον Παναθηναϊκό, όπως μαρτυρά το βιογραφικό του, παρά το πολλά υποσχόμενο ξεκίνημα της καριέρας του. Είναι, όμως, άνθρωπος ευχάριστος, ήρεμος, επικοινωνιακός και ιδιαίτερα αγαπητός, στοιχεία που μπορεί να τα εκμεταλλευθεί για να δώσει νέα ώθηση στην ομάδα.

Είναι ξεκάθαρο ότι τα πράγματα παραμένουν δύσκολα και ότι θαύματα δεν γίνονται κάθε μέρα στο σύγχρονο ποδόσφαιρο. Ένα τέτοιο θαύμα αναζητεί ο Παναθηναϊκός για να συνεχίσει φέτος στην Ευρώπη και, παρότι είναι με την πλάτη στον τοίχο, όσοι γνωρίζουν τον χαρακτήρα του Ρότσα είναι σίγουροι ότι θα το κυνηγήσει: θα προσπαθήσει να νικήσει τη Μάριμπορ την Πέμπτη στο ΟΑΚΑ ώστε να πάει να παίξει την πρόκριση για ζαριά στο Λονδίνο με την Τότεναμ, αν, βέβαια, δεν νικήσουν οι Αγγλοι στη Ρώμη, κλείνοντας και μαθηματικά την πρόκριση. Η ελπίδα πεθαίνει πάντα τελευταία, και ο Ρότσα είναι άνθρωπος που πάντα ελπίζει.

Η ασφάλεια πέφτει θύμα... απαγωγής στη Βραζιλία

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

Σε νοнокέφαλο για τις αρχές της Βραζιλίας, που μπορεί να εξελιχθεί και σε εφιάλτη σε ενάμιση χρόνο κατά τη διοργάνωση του Παγκοσμίου Κυπέλλου του 2014, έχει αναχθεί η σειρά απαγωγών συγγενικών προσώπων ποδοσφαιριστών, με πιο πρόσφατη την υπόθεση της αδελφής του άσου της Ζενίτ, Χουλκ.

Την περασμένη εβδομάδα η 22χρονη Ανζέλικα Απαρεσίδα Βιέιρα ντε Σόουζα, μία από τις επτά αδελφές του Χουλκ, εξαφανίστηκε για 24 ώρες, αλλά οι απαγωγείς της διαφώνησαν με ταξί τους σχετικά με τα λύτρα που θα ζητούσαν κι έτσι η Βραζιλιάνα φοιτήτρια κατάφερε όχι μόνο να διαφύγει, αλλά και να καταδώσει στην αστυνομία που την έκρυβαν με αποτέλεσμα τη σύλληψη των περισσότερων από τους ενόχους.

Κι αν η περιπέτεια της αδελφής του Χουλκ είχε αίσιο τέλος χωρίς καν την πληρωμή λύτρων, σε άλλες περιπτώσεις τα πράγματα είναι πολύ πιο δύσκολα, με τις αστυνομικές αρχές στη χώρα που ετοιμάζεται να υποδεχθεί τόσο το Μουντιάλ όσο και τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2016 να εύχονται να μη συνεχιστεί το φαινόμενο αυτό κι όταν όλα τα βλέμματα του κόσμου θα πέφτουν πάνω στη χώρα του καφέ. Είναι άλλωστε πρακτικά αδύνατο να φρουρούνται όλοι οι συγγενείς όλων των ποδοσφαιριστών, κι έτσι οι αρχές απλώς κάνουν τον σταυρό τους, καθώς τυχόν απαγωγή κατά το Παγκόσμιο Κύπελλο θα πλήξει σημαντικά την εικόνα της διοργάνωσης.

Οι περιπτώσεις απαγωγής οικείων προσώπων των ποδοσφαιριστών είναι πολύ συνηθισμένες, με τους απαγωγείς να προτιμούν τις μητέρες, τις οποίες και κρατούν για καιρό: Το 2004

Η περίπτωση της αδελφής του Χουλκ επανέφερε ένα πολύ σημαντικό ζήτημα ενόψει Μουντιάλ και Ολυμπιακών Αγώνων

απήχθη η μητέρα του Ρομπίνιο και έμεινε αιχμάλωτη για πάνω από ένα μήνα. Ένα χρόνο αργότερα, η μητέρα του Λουίς Φαμπιάνο πέρασε αρκετές εβδομάδες στα χέρια απαγωγέων, ενώ την ίδια χρονιά η μητέρα του Γκράφιτ έμεινε 24 ώρες σε αιχμαλωσία. Το 1994 ο πατέρας του Ρομάριο απήχθη για μια εβδομάδα, ενώ το 2006 ο Ρικάρντο Ολιβέιρα της Μίλαν αγωνιούσε επί μήνες για την τύχη της αδελφής του. Όλοι όμως απελευθερώθηκαν τελικά χωρίς να πάθουν το παραμικρό,

κάποιοι με την καταβολή λύτρων.

Παρόμοιες περιπτώσεις έχουν σημειωθεί και σε γειτονικές της Βραζιλίας χώρες όπως η Αργεντινή, με θύματα συγγενείς των Χουάν Ρομάν Ρικέλμε και Λεονάρδο Ασράδα, αλλά και η Βενεζουέλα με θύματα συγγενείς παικτών του δημοφιλέστερου αθλήματος στη χώρα, του μπέιζμπολ.

Απαγωγές συγγενών παικτών σημειώνονται και στην Αφρική, με πιο γνωστές περιπτώσεις αυτές συγγενών των Τζον Ομπι Μίκελ της Τσέσι και Τζόζεφ Γιομπο της Εβερτον. Διαφορετική η περίπτωση του Κριστιαν Ομπόντο της Ουντινέζε, καθώς οι απαγωγείς έπασαν και κράτησαν τον ίδιο τον περασμένο Ιούνιο, ώσπου τον απελευθέρωσε η νιγηριανή αστυνομία την επόμενη μέρα. Στην Ευρώπη έχει σημειωθεί η απαγωγή του αδελφού του Κάχα Καλάτζε της Μίλαν, στη Γεωργία.

Το πιο πρόσφατο θύμα απαγωγής ήταν η αδερφή του Χουλκ.

Το 2004 απήχθη η μητέρα του Βραζιλιάνου Ρομπίνιο.

Το 1994 ο πατέρας του Ρομάριο έζησε εφιαλτικές στιγμές.

Και στην Αφρική, ο Ομπι Μίκελ, έζησε παρόμοιο περιστατικό.

Δείτε καθημερινά από το ΠΙΚΕΝΑ

Καλή όραση

Μέρα

Δευτέρα με Παρασκευή
8.15 - 11.00 το πρωί

μαζί στο Πικ

Δευτέρα με Παρασκευή
4.00μ.μ. - 6.00μ.μ.

ΚΑΥΤΕΣ ΠΙΠΕΡΙΕΣ

Δευτέρα με Παρασκευή
6.15μ.μ.

ΕΝ ΤΕΧΝΩΣ

Δευτέρα με Παρασκευή
3.30μ.μ.

ΠΑΙΖΟΥΜΕ ΚΥΠΡΙΑΚΑ

Δευτέρα με Παρασκευή
6.45μ.μ.

Μοραία Ρεγγάρια

Δευτέρα με Παρασκευή 7.20μ.μ.

www.cybc.com.cy

Η ώρα των 20άρηδων ποδοσφαιριστών

Τα άδεια ταμεία του ελληνικού ποδοσφαίρου αναγκάζουν τις ομάδες να στραφούν στις ακαδημίες τους. Θα αρπάξουν την ευκαιρία οι νεαροί;

Του ΑΘΗ ΔΗΜΟΥΛΑ

Στο ντέρμπι του Παναθηναϊκού με την ΑΕΚ αγωνίστηκαν 9 ποδοσφαιριστές που δεν είχαν κλείσει τα 21 τους χρόνια. Θα ήταν περισσότεροι αν ο Χάρης Μαυρίας δεν ήταν τραυματίας από την πλευρά του Παναθηναϊκού ή αν ο Εβαλντ Λίνεν είχε επιλέξει να περάσει ως αλλαγή στο παιχνίδι του Μαυρουδή Μπουγαϊδίζη. Στο αντίστοιχο περσινό ντέρμπι, από «μικρούς» για την ΑΕΚ είχε αγωνιστεί μόνο ο Κώστας Μανωλάς και από τον Παναθηναϊκό ο Στέφανος Καπίνο, ενώ ως αλλαγή είχε περάσει και ο Μαυρίας. Και αν πάμε δύο χρόνια πίσω, με γηπεδούχο τον Παναθηναϊκό, στο φιλικό αγώνα θα βρούμε μόνο τον 19χρονο τότε Μανωλά.

Αυτή η ξαφνική στροφή στους νέους δεν είναι χαρακτηριστικό μόνο των δύο αθηναϊκών ομάδων, ούτε προέκυψε απαραίτητα επειδή άλλαξαν συνειδητά την πολιτική της στελέχωσης των ρόστερ τους. Οι περισσότερες ομάδες της Σούπερ Λιγκ, κουβαλώντας χρέη πολλών ετών, δεν είχαν καμία άλλη επιλογή από το να εμπιστευτούν τους πτωχικούς και ακαδημαίους τους. Συγκεκριμένα μάλιστα στην ΑΕΚ, στον Αρη, στον Πανιώνιο, στην Κέρκυρα, στον ΟΦΗ και στα Γιάννενα, απαγορεύτηκαν οι μεταγραφές (πλάν τριών) μιν γηγενών ποδοσφαιριστών άνω των 24 ετών. Οι δεκάδες νεαροί, λοιπόν, που παρακολουθούσαν στο φετινό πρωτάθλημα κλήθηκαν εσπευσμένα να γίνουν... άνδρες. Πολλοί εξ αυτών, πάντως, είχαν προλάβει να αποδείξουν την αξία τους φτάνοντας με την Εθνική Νέων μέχρι τον τελικό του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος το καλοκαίρι.

Πρόκειται δηλαδή για μια γενιά προικισμένη με πολύ ταλέντο, όπως ήταν και η φουρνιά του 2007, η οποία και πάλι είχε φτάσει στον τελικό του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος (χάνοντας και τότε από την Ισπανία). Από εκείνη την ομάδα όμως ελάττωτοι παίχτες έφτασαν σε πολύ υψηλό επίπεδο, με εξάιρεση τον Σωτήρη Νίγη και τον Κώστα Μπίτρογλου. Το γεγονός ότι στους σημερινούς 19άρηδες δίνεται η ευκαιρία να πάρουν από νωρίς παιχνίδια στα πόδια τους ίσως τους βοηθήσει να καθιερωθούν πιο εύκολα στις ανάγκες του επαγγελματικού ποδοσφαίρου.

Αξίζει, μάλιστα, να αναφέρουμε ότι για πολλά από αυτά τα παιδιά ήδη έχουν κησεί οι σερήνες από την Ευρώπη. Ο Γιώργος Κατίδης, αρχηγός της Εθνικής Νέων, πριν καταλήξει στην ΑΕΚ, δοκιμάστηκε για λίγες μέρες από τον Βέρτον. Η μεταγραφή του πρώην ποδοσφαιριστή του Αρη στον αγγλικό σύλλογο μπορεί να μην ολοκληρώθηκε, αλλά ο 19χρονος μέσος διαθέτει υψηλότατη ποδοσφαιρική νοημοσύνη και το μεγάλο βήμα ίσως δεν θα αρνηθεί να γίνει. Στα 19 του, και ο μεσοεπιθετικός του Πανιωνίου Δημήτρης Κολοβός απασχόλησε τη Φιορεντίνα, ενώ οι δύο 18άρηδες του Παναθηναϊκού, ο Στέφανος Κα-

Κερδίζοντας εμπειρίες με την Εθνική Νέων. Συμπαίκτης στην ΑΕΚ, ο Γιώργος Κατίδης και Μαυρουδής Μπουγαϊδίζης.

Αυτά τα παιδιά ήταν 12 και 13 ετών όταν είδαν την Εθνική να κατακτά το Euro και γράφτηκαν σε ακαδημίες ποδοσφαίρου με τη φιλοδοξία μιας αντιστοιχικής διάκρισης

πίνο και ο Χάρης Μαυρίας, επίσης εμπλέκονται σε διάφορα σενάρια. Ο μεν Καπίνο, αν και έχει χάσει τη θέση του βασικού από τον Ορέστη Καντζή, βρίσκεται στο στόχαστρο πολλών μεγάλων ευρωπαϊκών κλαμπ που πιστεύουν στην εξέλιξη του νεαρού τερματοφύλακα, ενώ ο Μαυρίας, του οποίου η βελτίωση είναι πολύ ουσιαστική, φαίνεται ότι απασχόλησε σοβαρά τη Στουτγκάρδη. Και αν ο δεξιός εξτρέμ του «τριφυλλιού» δεν καταλήξει στη Γερμανία, αυτό θα συμβεί σίγουρα με τον αριστερό μπακ του ΠΑΟΚ: ο Κώστας Σταφυλίδης δεν έχει κλείσει ακόμα τα 19 του χρόνια, αλλά πουλήθηκε στη Λεβερκούζεν έναντι 1,5 εκατ. ευρώ και θα μεταβεί στη γερμανική ομάδα στο τέλος της χρονιάς. Από όλους τους συνομηλίκους του ποδοσφαιριστές, ο Θεσσαλονικιός μπακ ήταν πράγματι ο πιο έτοιμος να κάνει το μεγάλο βήμα.

Ταλαντούχοι, αλλά ανέτοιμοι
Για την ώρα, πάντως, θα πρέπει να μείνουν προσγειωμένοι στις ανάγκες του ελληνικού πρωταθλήματος, γιατί μπορεί να μιλάμε για τους ποδο-

σφαιριστές που εν δυνάμει θα στελεχώσουν την Εθνική Ανδρών τα επόμενα χρόνια, αλλά ακόμα έχουν να μάθουν πολλά. Πριν από δύο εβδομάδες, στον αγώνα του Παναθηναϊκού με τον ΟΦΗ έκανε ντεμπούτο για την ομάδα του Φερέρρα ο Διαμαντής Χουχούμης. Ο 18χρονος αριστερός μπακ, που προέρχεται από τις ακαδημίες των «πρασίνων», ξεχώρισε αμέσως για τη φρεσκάδα και την όρεξή του, την ταχύτητα και την καλή σέντρα του. Ωστόσο ήταν σαφές ότι υπολείπεται σε τακτικές γνώσεις. Το ίδιο ισχύει και για τον συμπαίκτη και συνομηλίκό του Σπύρο Φουρλάνο, που μπορεί να γί-

νει στο μέλλον ένας σπουδαίος χαφ, αλλά στα δύο παιχνίδια όπου τον έχουμε δει φέτος (με ΑΕΚ και Λάτσιο) δεν μπορούσε να βρει τη θέση του στο γήπεδο. Το ίδιο ισχύει και για τους ποδοσφαιριστές της ΑΕΚ. Ο Φώντας Φέτοπς (21 χρ.), ο Γιώργος Κουτρομπιάς (21 χρ.), ο Βαλεντίνος Βλάχος (20 χρ.) και ο Ταζιάρης Φούντας (17 χρ.) κόντρα στον Παναθηναϊκό έκαναν ένα μάλλον μέτριο παιχνίδι, δεδομένης πάντα της προοπτικής που μας έχουν δείξει ότι έχουν. Αυτό πιθανόν να ισχύει επειδή οι υψηλές απαιτήσεις του Παναθηναϊκού ή της ΑΕΚ βαραίνουν τα πόδια των παικτών. Πιο εύκολα, για παράδειγμα, φαίνονται οι αρετές των πιτσιρικάδων του Πανιωνίου, που αγωνίζονται με μια γοητευτική άγνοια κινήσεων: με μια ενδεκάδα με μέσο όρο ηλικίας λίγο πάνω από τα 21 χρόνια, ο Δημήτρης Ελευθερόπουλος οδηγεί την ομάδα της Νέας Σμύρνης στην τρίτη θέση του πρωταθλήματος.

Υπάρχει, βέβαια, και ο αντίλογος. Η ποδοσφαιρική λογική προστάζει οι νεαροί ποδοσφαιριστές να ενσωματώνονται σταδιακά στο σύνολο μιας ανδρικής ομάδας και όχι ξαφνικά ούτε όλοι μαζί. Τα νέα παιδιά χρειάζονται εμπειρίες συμπαίκτης. Ο Αρσέν Βενγκέρ δεν δίστασε πριν από κάποια χρόνια να εμπιστευτεί θέση βασικού στην Αρσεναλ στον 17χρονο Σεσκ Φάμπρεγκας, αλλά τον έριξε στη μάχη δίπλα στον Πατρικ Βιεϊρά και όχι σε έναν επίσης άπειρο

Ο 19χρονος επιθετικός του Αρη Γιάννης Γιαννιώτας.

Ο Χάρης Μαυρίας, 18 ετών, καθιερώνεται στον ΠΑΟ.

ποδοσφαιριστή. Στην Μπαρτσελόνα, τα αμέτρητα ταλέντα που ξεφυτρώνουν από την ακαδημία της Μάσια παίρνουν σταδιακά ευκαιρίες για να παίξουν δίπλα στον Μέσι, σε παιχνίδια όπου αυτό είναι επιβεβλημένο. Μόνο όταν κριθούν έτοιμοι, θα πάρουν φανέλα βασικού. Υπάρχει, δηλαδή, ο κίνδυνος όλα αυτά τα παιδιά που καιρόμαστε να βλέπουμε τη φετινή χρονιά να μην προλάβουν να αναπτυχθούν σωστά. Ίσως, δηλαδή, τελικά να είναι πιο ορθολογική η ανάπτυξη ενός παίκτη όπως ο 19χρονος Χαράλαμπος Λυκογιάννης του Ολυμπιακού, ο οποίος έχει μικρή συμμετοχή στη φετινή ομάδα, αλλά το ντεμπούτο του στο Τσάμπιονς Λιγκ, έστω και για λίγα λεπτά, θα είναι ένα ανεκτίμητο εφόδιο, ώστε να δουλέψει περισσότερο και να είναι πιο έτοιμος του χρόνου.

Συμπερασματικά, οι οικονομικές συνθήκες στο ελληνικό ποδόσφαιρο αυξάνουν τη στιγμή ευνοούν όσο ποτέ όλα αυτά τα παιδιά που γεννήθηκαν στην αρχή της δεκαετίας του '90 να δείξουν την αξία τους. Εστω και υπό αυτές τις συνθήκες ο 19χρονος Γιάννης Γιαννιώτας ξεχωρίζει με τη φανέλα του Αρη, ο επίσης 19χρονος Παναγιώτης Μπάλλας παίρνει ευκαιρίες από τον Μπάγεβιτς στον Ατρόμητο. Στην ίδια ηλικία, οι Πελοποννήσιοι Δημήτρης Κουρμπιέλης και Τάσος Μπακασέτας γεμίζουν την ενδεκάδα του Αστέρα Τρίπολης και ο Κωνσταντίνος Τριανταφυλλόπουλος αντικατέστησε αζιοπρεπέστατα τον Μπουμόνγκ στην άμυνα του Παναθηναϊκού. Και αν μνηστέμε ότι αυτά τα παιδιά ήταν 12 και 13 ετών το 2004, όταν είδαν από την τηλεόραση την Εθνική να κατακτά το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα. Γράφτηκαν σε ακαδημίες ποδοσφαίρου με τη φιλοδοξία μιας αντιστοιχικής διάκρισης, έμαθαν μπάλια χωρίς κανένα σύνδρομο κατωρότητας και, τώρα που τους παρουσιάζεται η ευκαιρία, είναι στο χέρι τους να τα καταφέρουν.

Ο 19χρονος Κώστας Σταφυλίδης του ΠΑΟΚ θα παίξει του χρόνου στα γερμανικά γήπεδα.

Τοζιάρης Φούντας, βασικός στα 17 του στην ΑΕΚ.

Ο 19χρονος μέσος του Ατρομήτου Παναγιώτης Μπάλλας.

«Ηθελα να κλείσω πολλά στόματα»

Ο Ισπανός ποδοσφαιριστής - αποκάλυψη του Αρη Θεσσαλονίκης, Νταβίντ Αγκάνθο μιλάει στην «Κ»

Συνέντευξη στον ΓΙΩΡΓΟ ΣΥΡΙΑΗ

Ο Αρης εισέπραττε όλο το καλοκαίρι αρνητικές απαντήσεις από διάφορους επιθετικούς. Ο Γιάννης Μιχαηλίδης, υπεύθυνος οκάουτινγκ στον Αρη, ανακάλυψε τον Νταβίντ Αγκάνθο. Ο Ισπανός ήρθε ως λύση ανάγκης, αφού είχε ολοκληρωθεί η μεταγραφική περίοδος. Ήταν επιλογή από τους ελεύθερους. Σε λιγότερο από δύο μήνες έχει δείξει μέσα στο γήπεδο ότι τα χρήματα δεν παίζουν ρόλο. Οι κίτρινοι ξόδεψαν περίπου 150.000 ευρώ για να κάνουν δικό τους τον Αγκάνθο, παίκτη που αποδεικνύεται... λίρα εκατό στον αγωνιστικό χώρο, μετρώντας ήδη τέσσερα γκολ!

- Ποιους άκουσες και αποδέχτηκες την πρόταση του Αρη;

- Μίλησα με τον Πουλιδο, τον οποίο γνώριζα από παλιά. Άκουσα και τον (πρώην παίκτη του Αρη) Πορτίγια, μου είπε τα καλύτερα. Αυτό, όμως, που κυρίως με επηρέασε ήταν η τελευταία μου χρονιά. Δεν ήταν τόσο καλά. Είχα κάποια προβλήματα υγείας, τα οποία εκμεταλλεύτηκαν κάποιοι. Δεκτό μου επιτέθηκε, ότι έχω παχύνει, ότι δεν είμαι σε καλή κατάσταση. Αυτό δημιούργησε ένα αγκάθι μέσα μου και ήθελα να αποδείξω ότι δεν είναι έτσι τα πράγματα. Ηθελα να βρω μια ομάδα για να κλείσω κάποια στόματα και ο Αρης μου έδωσε αυτή την ευκαιρία.

- Σκέφτηκες ότι έρχεσαι σε μια χώρα που είναι σε κρίση και σε μια ομάδα που είχε προβλήματα;
- Το ήξερα. Άλλωστε και στη χώρα μου υπάρχουν δυσκολίες. Η κρίση έχει χτυπήσει προ πολλού και το ισπανικό ποδόσφαιρο. Τα νούμερα έχουν αλλάξει άρδην στην Ισπανία, προερκό μου από μια κακή χρονιά, είχα προτάσεις για να παραμείνω στη χώρα μου, αλλά ήταν τέτοιες που εγώ δεν θεωρούσα ανταξίες του δικού μου ονόματος. Ήταν καιρός να φύγω από την Ισπανία, να ξεχάσω την κακή χρονιά που είχα στην Ερкулές. Φεύγοντας δεν σκεφτόμουν μό-

Η αγάπη του κόσμου του Αρη προς το πρόσωπό του είναι κάτι που έχει συγκινήσει τον Αγκάνθο.

νο το οικονομικό, αλλά να δώσω απαντήσεις και να διασκεδάσω με το ποδόσφαιρο. Είδα ότι εδώ θα μπορούσα να το κάνω.

- Έχεις δηλώσει χαρούμενος στον Αρη. Είναι επειδή παίζεις καλά και σκοράρεις ή γιατί έχεις βρει αυτά που ήθελες στην ομάδα;
- Είναι όλα αυτά μαζί. Είναι η αγάπη του κόσμου, η υποδοχή που έτυχα από τους συμπαίκτης μου, οι οποίοι με αγκάλιασαν και με βοήθησαν να προσαρμοστώ, οι άνθρωποι που περικλείουν τον σύλλογο και με βοήθησαν να βρω τα πατήματά μου στην πόλη.

- Έχεις δουλέψει ποτέ ξανά σε μια ομάδα με μέσο όρο ηλικίας κάτω των 23 ετών;
- Ποτέ! Νιώθω περίεργα γιατί είμαι από τους

μεγαλύτερους, βλέπω τον ενθουσιασμό τους και ίσως μου δείχνουν ότι... έρχεται το τέλος της καριέρας μου! Νιώθω πολύ ευτυχισμένος στην ομάδα. Ο Αρης μου δίνει τα κατάλληλα εφόδια για να είμαι χαρούμενος στο γήπεδο, αλλά τα πιο πολλά εφόδια μου τα δίνουν οι συμπαίκτης μου! Όταν βλέπω τόσο νέους ποδοσφαιριστές, χωρίς εμπειρία, να δίνουν μια τόσο μεγάλη μάχη, ωθούμαι να γίνω καλύτερος.

- Παρακολουθώντας το ελληνικό πρωτάθλημα πού τοποθετείς τον φετινό Αρη;

- Με την εμπειρία μου από την Ισπανία, ξέρω ότι το να αντιμετωπίζεις τον Παναθηναϊκό και τον Ολυμπιακό, σου δίνει ένα επιπλέον κίνητρο, κοιτάει ο κάθε παίκτης τα παιχνίδια πο-

«Δεκτό μου επιτέθηκε, ότι έχω παχύνει, ότι δεν είμαι σε καλή κατάσταση. Αυτό δημιούργησε ένα αγκάθι μέσα μου», λέει ο Ισπανός επιθετικός.

λύ διαφορετικά. Αυτό συμβαίνει και κόντρα στη Ρεάλ και την Μπαρτσελόνα. Όχι μόνο από τους παίκτης, αλλά και από τους φιλάθλους. Δεν θέλω να πληγώσω κανέναν, αλλά αυτή τη στιγμή αντίπαλοι μας δεν είναι ο Παναθηναϊκός και ο Ολυμπιακός, αλλά η Βέρροια, ο Πλατανιάς, ο Πανθηραϊκός, τα Γιάννενα.

- Αυτό το «πρέπει» μπορείς να το διαχειριστείς με την εμπειρία σου. Οι νέοι παίκτης μπορούν;
- Στερούνται εμπειριών τα περισσότερα παιδιά, αλλά δεν στερούνται της θέλησής για μάχη. Θα μπουκ και θα τα δώσουν όλα και εμείς οι πιο έμπειροι, πρέπει να αρχίσουμε να εστιάζουμε στη σημασία που έχουν αυτά τα παιχνίδια για την ομάδα.

«Το ελληνικό ποδόσφαιρο είναι πιο απειθαρχο»

Θα ήθελε στην ίδια ηλικία και τον Μέσι και τον Ρονάλντο, τους οποίους... παρέκαμψε για τον Ικερ Κασίγιας, φίλο του από την παιδική του ηλικία και συμπαίκτη του στις ακαδημίες της Ρεάλ και στην Εθνική Νέων της Ισπανίας που κατέκτησε το 1999 το παγκόσμιο πρωτάθλημα.

- Μέσι ή Ρονάλντο;

- Άνθρωποι και τους δύο!

- Αν έπρεπε να διαλέξεις έναν από τους δύο;

- Τον Ικερ (Κασίγιας)!

- Γιατί;

- Έχει να κάνει με το πόσα χρόνια είμαστε μαζί. Από μικροί είμαστε μαζί, μεγαλώσαμε μαζί. Γνωρίστηκαν οι οικογένειές μας. Έχουμε βιώσει πολλές στιγμές μαζί. Είχαμε για αρκετά χρόνια βίωση παράλληλου. Για τον ποδοσφαιριστή Κασίγιας δεν χρειάζεται να πω εγώ τίποτα, όλοι ξέρετε τι έχει καταφέρει σε υψηλό επίπεδο.

- Ποιος αμυντικός σ' έχει δυσκολέψει περισσότερο στην καριέρα σου;

- Θυμάμαι τον Ράφα Μάρκες, σ' ένα παιχνίδι με την Μπαρτσελόνα, που υπήρχαν πολλές και σκληρές μάχες και στον αέρα και στο έδαφος. Έχω συναντήσει πολλούς σκληρούς αμυντικούς, όπως ο Τσάβι Νάβρο της Σεβίλλης.

- Σε επίπεδο τακτικής, ποιες διαφορές υπάρχουν, αναλόγως με την ποιότητα πάντα, σε Ελλάδα και Ισπανία;

- Αυτό που έχω βιώσει έχει να κάνει με το σύστημα, την τακτική. Στην Ισπανία είναι πιο προσλημένες οι ομάδες στο σύστημα, εδώ είναι λίγο πιο άναρχο, πιο απειθαρχο το ποδόσφαιρο. Στην Ισπανία, δουλεύουμε πολύ την τακτική μας, στη λεπτομέρεια, με ακριβείς θέσεις μέσα στο γήπεδο σε συγκεκριμένες καταστάσεις. Είμαστε πολύ πειθαρχημένοι σε αυτό το κομμάτι. Στην Ελλάδα δεν το βλέπω τόσο πολύ.

«Σκέφτομαι το Ρίο. Το πήρα προσωπικά»

Ο Κυριάκος Ιωάννου αναρρώνει από την τρίτη του φετινή εγχείρηση, κάτι που τον πεισιμώνει κι άλλο

Συνέντευξη στον
ΗΡΩΔΟΤΟ ΜΙΛΙΑΔΟΥ

Μπορεί ο Κυριάκος Ιωάννου να υποβλήθηκε σε τρεις εγχειρήσεις στους κοιλιακούς τους τελευταίους έντεκα μήνες –ενδιάμεσα αγωνίστηκε και προκρίθηκε στον τελικό του ύψους των Ολυμπιακών Αγώνων–, όμως παρά τα πολλά προβλήματα τραυματισμών ο ίδιος εμφανίζεται ιδιαίτερα πεισιμώμενος για τη συνέχεια, με το βλέμμα του να είναι ήδη στο 2016. «Από την ημέρα που τελείωσε το τελευταίο μου άλμα στο Λονδίνο, σκέφτομαι το Ρίο», είπε στην «Καθημερινή», όταν τον ρωτήσαμε αν έχει στο μυαλό του τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Βραζιλίας. Ο Κυριάκος Ιωάννου υποβλήθηκε στις 20 Οκτωβρίου σε εγχείρηση στους κοιλιακούς στην Αθήνα από τον δρ Κωνσταντίνο Κωνσταντινίδη, αφού οι πόνοι που ένιωθε μετά το Λονδίνο δεν του επέτρεπαν να προπονηθεί, παρά το

«Σκοπεύω να ξεκινήσω τροχάδην στο γήπεδο σε δέκα μέρες και μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου θα είμαι σε κατάσταση να κάνω άλματα. Η αλήθεια είναι ότι νιώθω πολύ καλύτερα»

γεγονός ότι ξεκουράστηκε ενάμιση μήνα μετά τους Ολυμπιακούς. Προπονημένος, τον Δεκέμβριο του 2011 και τον Φεβρουάριο του 2012 υποβλήθηκε στο Μόναχο σε άλλες δύο εγχειρήσεις στο ίδιο σημείο από τη δρ Ουλρίκε Μουσάβεκ, όμως από τη στιγμή που δεν ξεπέρασε το πρόβλημα, κρίθηκε σωστό να περάσει ξανά από το νυστέρι, αυτή τη φορά από άλλο γιατρό. Πλέον ο ίδιος νιώθει καλύτερα και την επόμενη εβδομάδα σκοπεύει να αρχίσει καλαρή προπόνηση με τρέξιμο, στοχευόμενες στην πλήρη ετοιμότητα ενόψει της έναρξης της σεζόν στον ανοικτό στίβο, τον ερχόμενο Μάιο.

– **Κυριάκο, πώς νιώθεις σωματικά;**
– Έκανα το τρίτο μου χειρουργείο για φέτος. Ο δρ Κωνσταντίνος Κωνσταντινίδης με εγχείρησε στους κοιλιακούς προσαγωγούς, αφού οι δύο

«Με όσα έχουν συμβεί, δεν μπόρεσα να δώσω το 100%. Πιστεύω ότι μπορώ να δώσω αρκετά πράγματα ακόμα. Έχω πολλά όρεξη», λέει ο Κυριάκος Ιωάννου.

πρώτες εγχειρήσεις δεν πήγαν όπως θέλαμε. Είμαι σε φάση αποκατάστασης και ενδυνάμωσης. Έχω θετικά μηνύματα, μου είπαν να περιμένω δύο-μυ μήνες πριν επιστρέψω, όμως μάλλον αυτό θα γίνει πιο νωρίς. Σκοπεύω να ξεκινήσω τροχάδην στο γήπεδο σε δέκα μέρες και μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου θα είμαι σε κατάσταση να κάνω άλματα. Η αλήθεια είναι ότι νιώθω πολύ καλύτερα. Υπάρχει πολύς χρόνος και στόχος είναι το ανοικτό όπου θα προσπαθήσω να λάβω μέρος και σε κάποια Ντάρτμαουντ Λιγκ. Θέλω να ξεκουραστώ περισσότερο ψυχολογικά.

– **Πώς έφτασες στη νέα εγχείρηση;**
– Στις 23 Δεκεμβρίου 2011 και στις 18 Φεβρουαρίου 2012 έκανα εγχείρηση στη δρ Μουσάβεκ. Πρώτα στο ένα πλευρό και μετά στο άλλο. Μετά άρχισαν όλα τα προβλήματα. Πονούσα

πριν από τους Ολυμπιακούς, αλλά δεν θα τους έκανα. Ξεκουράστηκα ενάμιση μήνα μετά το Λονδίνο, όμως στη συνέχεια δεν μπορούσα να κάνω ούτε ζέσταμα. Μίλησα με τον Σπαιλονά, που έκανε εγχείρηση στον δρ Κωνσταντινίδη και μου είπε «πήγαινε χειρουργήσου, εγώ εδώ και δύο χρόνια που έκανα την επέμβαση πετάω αυτό θα γίνει πρόβλημα». Μπήκα κατευθείαν στο χειρουργείο.

– **Ποιοι είναι οι πιο σημαντικοί αγώνες για σένα το 2013;**
– Πρώτα είναι οι Μεσογειακοί Αγώνες στην Τουρκία (σ.σ. μεταξύ 20 και 30 Ιουνίου), όπου αν πάω το χρυσό θα γίνει ο πρώτος που κερδίζει τους συγκεκριμένους αγώνες τρεις συνεχόμενες φορές. Και μεταξύ 10 και 18 Αυγούστου έχουμε στη Μόσχα το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα.
– **Έχουν περάσει τρεις μήνες από**

τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Πώς κρίνεις, με καθαρό μυαλό πλέον, την εκεί παρουσία σου;
– Είχα βαρεθεί να τρώω ενέσεις ανά δέκα μέρες και να μην περνά ο πόνος. Τράβηξα πολύ πόνο και αποφάσισα να πάω στους Ολυμπιακούς Αγώνες μόλις δέκα μέρες πριν. Δώδεκα μέρες πριν, σε ένα τεστ, δεν μπορούσα να κάνω άλμα, ούτε καν να ξαπλώσω. Το παλέψαμε και θεωρώ ότι ήταν μεγάλη επιτυχία. Ήταν όνειρο για μένα ο τελικός και γεύτηκα τη χαρά του, όσο κράτησε, μισή ώρα, μια ώρα. Ήμουν όμως παρών.
– **Πότε θα αρχίσεις να σκέφτεσαι το 2016;**

– Αν με ρωτούσες πριν από το 2012, θα σου έλεγα ότι «το 2016 είναι μακριά και δεν νομίζω να αντέξω μέχρι τότε». Όμως μετά απ' όλα αυτά που έγιναν, το πήρα προσωπικά και

θα κάνω ό,τι μπορώ από πλευράς μου για να φτάσω σ' αυτό τον αγώνα ξανά. Θέλω να κάνω κάτι καλύτερο από το Λονδίνο, είτε να είμαι στην εξέδρα ή στην οκτάδα. Από την ημέρα που τελείωσε το τελευταίο μου άλμα στο Λονδίνο, σκέφτομαι το Ρίο. Το πήρα πολύ προσωπικά, είναι στοιχείο για μένα. Σήμερα είμαι 28 και μισό, τότε θα είμαι 32, που είναι μια πολύ ώριμη ηλικία και είσαι στα όρια. Και παίζει ρόλο το ότι εξελίχθηκε η ιατρική και γίνεται ποιοτική πρόπονηση.

– **Τι άλλο έχεις να προσφέρεις;**
– Με κούρασε το γεγονός ότι είμαι οκτώ χρόνια σε υψηλό επίπεδο, αλλά με όσα έχουν συμβεί, δεν μπόρεσα να δώσω το 100%. Πιστεύω ότι μπορώ να δώσω αρκετά πράγματα ακόμα. Θα δείξει αν είμαστε υγιείς, αλλά έχω πολλά όρεξη.

Η ΚΥΠΡΟΣ ΠΑΙΖΕΙ ΤΕΝΙΣ

Κερασάκι στην τούρτα το Μάστερς

Το κερασάκι στην τούρτα του αγωνιστικού καλενταριού της ΟΑΚ για το 2012 είναι το κυπριακό πρωτάθλημα Μάστερς Cytanet, το οποίο ξεκίνησε το Σάββατο (17/11) στο Εθνικό Κέντρο Τένις στη Λευκωσία και θα διαρκέσει έως την 1η Δεκεμβρίου. Το πρωτάθλημα θα κρίνει, αν όχι σε όλες, τουλάχιστον σε κάποιες κατηγορίες, τις καταληκτικές βαθμολογίες για το τρέχον αγωνιστικό έτος, με τους πρώτους όλων των κατηγοριών να βραβεύονται κατά την «Ημέρα του Τένις». Οι δεκαέξι καλύτεροι στην κατηγορία των ανδρών, αλλά και στις εφηβικές κατηγορίες των αγοριών, συμμετέχουν στο εν λόγω πρωτάθλημα, την ίδια ώρα που στην κατηγορία των γυναικών, αλλά και σε αυτές των κοριτσιών, συμμετέχουν οι οκτώ καλύτερες.

Τα φώτα, όπως είναι φυσικό, πέφτουν στην κατηγορία των ανδρών. Μπορεί η πρωτιά στη σχετική κατάταξη να έχει κριθεί με το τέλος του πρωταθλήματος του Ομίλου Αντισφαίρισης Λάρνακας και να βρίσκεται στην πρώτη θέση (και φέτος) τον Ράρες Κουζντριορέαν ανεξαρτήτως αποτελεσμάτων στους επικείμενους αγώνες, η αγωνία όμως παραμένει σε υψηλά επίπεδα, εν όψει μάλιστα της επιλογής για τη σύνθεση της ομάδας Κυπέλλου Ντέιβις, για τις αναμετρήσεις με τη Λιθουανία τον Φεβρουάριο του 2013.

Η κλήρωση έφερε (και πώς θα μπορούσε να ήταν διαφορετικά άλλωστε), με το «καλημέρα», κάποιες σπουδαίες αναμετρήσεις, με το «μείγμα» των παλιών της κατηγορίας με τους νέους να είναι «εκρηκτικός». Ενδεικτικά και μόνο αναφέρουμε την αναμέτρηση του Ράρες Κουζντριορέαν με τον Φώτο Φωτιάδη και αυτήν του Σέργη Κυρατζή με το Νο2 του ταμπλό Αλεξάντερ Μικαϊλόφσκι, καθώς και τον «εμφύλιο» του Ομίλου Αμμοχώστου ανάμεσα στους Πέτρο Παγδατή και Κρίστοφερ Κουτρούζα. Στις γυναικείες μετράμε επτά συμμετοχές, με το ταμπλό να μας φέρνει γεύση από Fed Cup. Με τις Μαρία Σιπακιά (No1), Αντριά Τσαγκαρίδου (No2), Ιωάννα-Νένα Σάββα, Ραλούκα Σερμπάν, αλλά και τις Σάχα Απλετον, Μαρτίνα Τσιουπούτα και Ίντγια Σαίλιν.

ΓΡΑΦΕΙ: www.CyprusTennisSociety.com

Απόφαση-σταθμός στην πυγμαχία

Η παγκόσμια ομοσπονδία κάνει το άθλημα αμιγώς επαγγελματικό, αφαιρώντας την κάρκα

Της ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑΣ ΣΠΑΝΕΑ

Στο DNA των πυγμαχών υπάρχει το «ζην επικανδύνας», αλλά για τους κοινούς θνητούς η απόφαση της παγκόσμιας ομοσπονδίας αποτέλεσε έκπληξη. Η AIBA, προκειμένου να κάνει το άθλημα περισσότερο θεαματικό, αφαιρεί την κάρκα και «παντρεύει» την επαγγελματική πυγμαχία με την ερασιτεχνική. Το νέο υλικό των γαντιών θα προστατεύει τους αθλητές από σοβαρούς τραυματισμούς και οι πυγμαχοί δείχνουν ενθουσιασμένοι, καθώς θα μπορούν να προσφέρουν θέαμα, να έχουν οικονομικές απολαβές και να ικανοποιούν, με ασφάλεια, το... DNA τους.

Η απόφαση για την «υιοθέτηση της επαγγελματικής πυγμαχίας» (Aiba Pro. Boxing) εγκρίθηκε στη συνέλευση της AIBA, στην Μπανγκόκ και, τώρα, όλες οι εθνικές ομοσπονδίες είναι υποχρεωμένες να αλλάζουν το

Οι αλλαγές στα καταστατικά των ομοσπονδιών, πρέπει να πραγματοποιηθούν μέσα στο 2013

καταστατικό τους, να δημιουργήσουν τμήματα APB και να αφαιρέσουν από παντού τον όρο ερασιτεχνική. Αυτό που μέχρι τώρα ήταν γνωστό ως ερασιτεχνική πυγμαχία θα ονομάζεται «AIBA Ολυμπιακή Πυγμαχία» (AOB) και από τις διοργανώσεις της θα προκύπτουν οι συμμετοχές για τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Τόσο οι αναμετρήσεις APB όσο και οι AOB θα διεξάγονται χωρίς κάρκας, οι οποίες θα διατηρηθούν μόνο στους αγώνες των νέων και των γυναικών. Ενας πυγμαχός θα μπορεί να αγωνιστεί και στις APB και στις AOB. Μόνο που από τις πρώτες (επαγγελματικές) θα έχει οικονομικό κέρδος τόσο αυτός όσο και η ομοσπονδία του.

Μαζί με τις αλλαγές στα καταστατικά των ομοσπονδιών, οι οποίες πρέπει να πραγματοποιηθούν μέσα στο 2013, θα υπάρξουν και αλλαγές στο μέτρημα των πόντων. Στο AOB θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν οι τρεις γύροι των τριών λεπτών, αλλά στο APB θα διεξάγονται

Αυνατή αναμένεται η μονομαχία του επαγγελματικού μποξ με το νέο πρόγραμμα της AIBA, την επαγγελματική πυγμαχία, που θα διεξάγεται χωρίς κάρκα και με κανονισμούς αντιτόπιγκ. Μένει να δούμε ποιος θα επικρατήσει...

περισσότεροι (γίνονται συζητήσεις για την οριστικοποίηση των κανονισμών). Στο APB ιδιαίτερα σημαντικός θα είναι ο ρόλος των διαιτητών διότι θα χρειαστεί να προστατεύουν τον, χωρίς κάρκα, αθλητή. «Πιστεύω ότι αυτό θα έπρεπε να είχε γίνει. Αυτά που ξέρουμε ως επαγγελματική πυγμαχία δεν έχει διοργανωθεί με επαγγελματικό τρόπο. Λυπάμαι που δεν έγινε κάτι αντίστοιχο όταν ήμουν στα ρινγκ», τονίζει ο παλιός αθλητής, προπονητής και νυν γενικός γραμματέας της ο-

μοσπονδίας, Περικλής Τρικαλιώτης. Ενας πυγμαχός δεν θα έχει, πλέον, δικαίωμα να πάρει μέρος σε διοργανώσεις άλλων αθλημάτων (όπως π.χ. κικ μποξίνγκ), ενώ εάν συμμετάσχει σε αγώνες επαγγελματικής πυγμαχίας που δεν διοργανώνονται από την AIBA, κάνει το δικαίωμα της συμμετοχής σε Ολυμπιακούς και APB. Με αυτόν τον κανονισμό η παγκόσμια ομοσπονδία επιθυμεί να προστατεύει τους αθλητές της από τραυματισμούς, ενώ, ταυτόχρονα, ελέγχει τους πυγμαχούς.

Το APB θα ξεκινήσει προς το τέλος του 2013 και κάθε εθνική ομοσπονδία είναι υποχρεωμένη να αναγνωρίσει το Boxing Marketing Arm SA (εταιρεία μάρκετινγκ που έχει ιδρυθεί από την AIBA) ως τη μόνη και αποκλειστική εταιρεία που προωθεί το APB πρόγραμμα σε ηπειρωτικό και διεθνές επίπεδο.

Η BMA θα είναι υπεύθυνη για τα συμβόλαια όλων των πυγμαχών και για την πώληση όλων των εμπορικών δικαιωμάτων ώστε να δημιουργηθούν έσοδα για να βοηθηθούν πυγμαχικά

προγράμματα ανάπτυξης αλλά, όπως αναφέρει ο σχεδιασμός, και οι πυγμαχικές ακαδημίες της παγκόσμιας ομοσπονδίας.

Έτσι, η AIBA βλέποντας το ενδιαφέρον του κόσμου για το άθλημα βάζει τα δικά της όρια ώστε να εξασφαλίσει ότι όλα τα κέρδη από αγώνες θα πάνε στο δικό της ταμείο και, κάποια από αυτά, στις εθνικές ομοσπονδίες και όχι σε ιδιώτες, οι οποίοι τόσα χρόνια έχουν βγάλει εκατομμύρια από τον ιδρώτα των «δυνατών των ρινγκ».

Ο κόσμος της πυγμαχίας και ιδιαίτερα οι νεαροί πυγμαχοί έχουν ενθουσιαστεί από τις αλλαγές.

Ένα δυνατό

«μπρα-ντε-φερ»

Η απόφαση της AIBA... πετάει το μπαλάκι στις εθνικές ομοσπονδίες να εφαρμόσουν τα νέα προγράμματα. Θα αλλάξουν καταστατικά και ένα τμήμα τους θα ασχολείται αποκλειστικά με το APB. Οι πυγμαχοί θα ελέγχονται για απαγορευμένες ουσίες, θα δίνουν αγώνες κατάταξης και θα αμείβονται ανάλογα με το επίπεδο τους, ενώ η ομοσπονδία τους θα παίρνει ποσοστά.

«Είμαστε, όπως όλες οι ομοσπονδίες, στο στάδιο της ενημέρωσης. Θα εναρμονιστούμε με τις εντολές της AIBA. Θα αποτελέσει κίνητρο για τα νέα παιδιά να ασχοληθούν με το άθλημα. Δεν ξέρω εάν, σε αυτή τη φάση, θα μας βοηθήσει η AIBA. Εάν το πρόγραμμα λειτουργήσει, στο μέλλον τα έσοδα θα είναι τέτοια που ίσως να μη χρειαζόμαστε επιχορήγηση. Θα υπάρχει προβολή για τους αθλητές και σε αυτό θα βοηθήσει η αφαίρεση της κάρκας. Όλος ο κόσμος θα βλέπει το πρόσωπό τους. Αλλάζουν τα πάντα» τόνισε ο γ.γ. της ΕΟΠ, Περικλής Τρικαλιώτης.

Η AIBA επιθυμώντας να βάλει κάτω από την ομπρέλα της την αυτόνομη επαγγελματική πυγμαχία και να έχει κάποια σχέση με τα νέα δεδομένα, έθεσε ειδικούς όρους ακόμα και για την εκλογή των παραγόντων. Έτσι, δεν θα μπορεί κάποιος να εκλεγεί σε μία εθνική ομοσπονδία εάν έχει υπερεπείσει από οποιαδήποτε θέση στην επαγγελματική πυγμαχία και δεν παραιτήθηκε, τουλάχιστον, ένα χρόνο πριν από την εκλογή του. «Η Ελληνική Ομοσπονδία και κάθε μέλος της θα πρέπει να συμμορφώνεται με το καταστατικό, τους κανονισμούς και τον πειθαρχικό κώδικα της AIBA. Οπου υπάρχει ασυμφωνία μεταξύ των κανονισμών της ΕΟΠ και της AIBA θα υπερισχύουν της AIBA», αναφέρουν οι «εντολές» που έλαβε, όπως όλες οι εθνικές ομοσπονδίες, η ΕΟΠ.

Ο κόσμος της πυγμαχίας -και ιδιαίτερα οι νεαροί πυγμαχοί- έχουν ενθουσιαστεί από τις αλλαγές. Βλέπουν, πλέον, το αγαπημένο τους άθλημα ως επάγγελμα, αφού θα μπορούν να αμείβονται αγωνιζόμενοι με ασφάλεια. «Θα αναπτύξει το μποξ. Θα υπάρξει μεγάλη διαφήμιση του αθλήματος και θα έρθει κόσμος. Οι αθλητές θα πληρώνονται και θα ξέρουν ότι μπορούν να γίνουν επαγγελματίες δικούς να κινδυνεύουν. Οι κανονισμοί θα είναι πιο αυστηροί», δήλωσε στην «Κ» ο ομοσπονδιακός προπονητής Γιώργος Τσαγκράκος.

Η Formula 1 επιστρέφει στις ΗΠΑ με την κούρσα στο Austin του Τέξας, όπου ορισμένοι από τους νόμους έχουν τις ρίζες τους στην εποχή των cowboys.

Η πίστα του Long Beach στην Καλιφόρνια υπήρξε ο τελευταίος δημοφιλής προορισμός της F1 στις ΗΠΑ.

Το φιάσκο του 2005. Έξι μόλις αυτοκίνητα παρατάχθηκαν στο grid της ξακουστής πίστας της Indianapolis.

Το μεγάλο αμερικανικό όνειρο της F1

Το Grand Prix των ΗΠΑ επιστρέφει δριμύτερο στο παγκόσμιο καλεντάρι της Formula 1 μετά από πέντε χρόνια απουσίας

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΙΟΚΚΑ

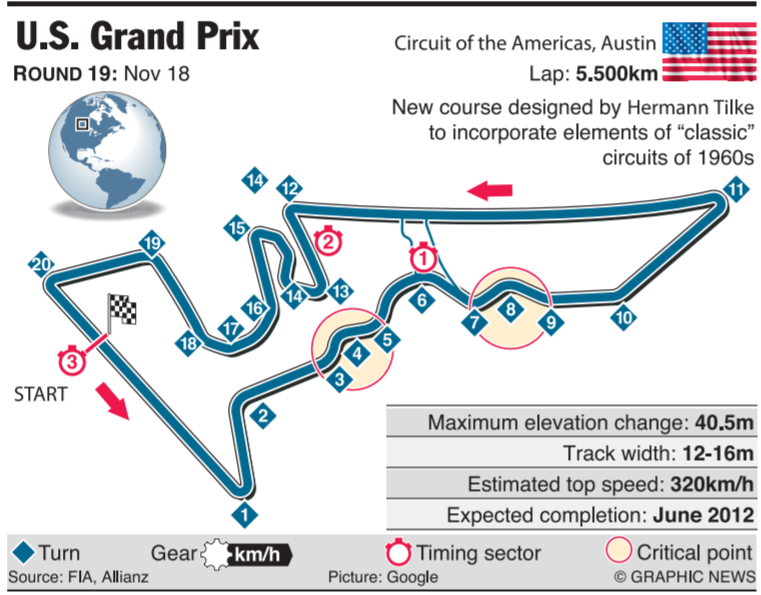
Τα νέα για την επιστροφή του Grand Prix των Ηνωμένων Πολιτειών στο παγκόσμιο πρωτάθλημα της Formula 1 ζωγράφισαν ένα πλατύ χαμόγελο στα χείλη των ομάδων, αλλά και των περισσότερων οπαδών του αθλήματος, που ένιωσαν τα τελευταία χρόνια ότι υπήρχε ένα μεγάλο κενό στο καλεντάρι. Η Αμερική δεν αποτελεί μόνο τη σημαντικότερη αγορά για τις ομάδες (ο πρόεδρος Montezemolo τριβεί ήδη τα χέρια του, αφού πουθενά αλλού στον κόσμο δεν εξάγει τόσες πολλές Ferrari) αλλά και έναν πολύ σημαντικό σταθμό όσον αφορά την παράδοση της Formula 1 και γενικότερα την παράδοση των αγώνων αυτοκινήτου.

Το πρώτο Αμερικανικό Grand Prix (Grand Prize) το έλεγαν τότε για την ακρίβεια) έλαβε χώρα στους δρόμους της Σαβάνα της Τζόρτζια, στις 26 Νοεμβρίου το 1908 και αξίζει ν' αναφέρουμε ότι ο αγώνας ήταν βασισμένος στους κανονισμούς του Γαλλικού Ομίλου Αυτοκινήτου (του γνωστού ACF) που διοργάνωσε δύο χρόνια νωρίτερα το πρώτο στην ιστορία Grand Prix.

Νικητής της πρώτης εκείνης κούρσας στην πίστα της Σαβάνα, τις οποίες η διαδρομή σχηματίστηκε με τη βοήθεια ορισμένων κιλιάδων... καταδικών, ήταν ένας Γάλλος πιλότος, ο Louis Wagner, που κέρδισε την κούρσα των έξι ωρών με ένα ιταλικό αυτοκίνητο, μια FIAT, τρέχοντας με μέση ωριαία ταχύτητα 104.786 χλμ./ώρα και δεικνύοντας έτσι τον δρόμο στους Αμερικανούς. Στα επόμενα χρόνια ακολούθησαν οι αγώνες στις πίστες του Milwaukee, της Santa Monica και του San Francisco, προτού ξεσπάσει ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος, που σίγησε τους κινητήρες. Οι Αμερικανοί έπρεπε να περιμένουν μέχρι το 1959, προτού μπει και πάλι το δικό τους Grand Prix στον παγκόσμιο χάρτη, όταν η πίστα του Sebring στη Φλόριδα φιλοξένησε τον πρώτο στην ιστορία αγώνα Formula 1 στις ΗΠΑ.

Τελευταία κραυγή απόγνωσης

Έχουν περάσει πέντε κιλάς χρόνια από τότε που οι Ηνωμένες Πολιτείες φιλοξένησαν το τελευταίο τους Grand Prix, με την κούρσα στην ξακουστή πίστα της Indianapolis – που προστάθηκε να ανανεώσει την παράδοση μεταξύ 2000 και 2007 – να αποτυγχάνει παταγωδώς. Κοιτάζοντας τα περιεργά μονοθέσια της Formula 1 να γυρίζουν

ζουν «ανάποδα» τη θρυλική τους πίστα (δεξιόστροφα αντί αριστερόστροφα) και μάλιστα σε πολύ πιο χαμηλές ταχύτητες απ' αυτές που είχε συνηθίσει, το αμερικανικό πλήθος, που ήταν συνηθισμένο να βλέπει δέκα προσπεράσματα ανά γύρο αντί μία παρέλαση με σημαioφόρο τον Schumacher, δεν άργησε να γυρίσει την πλάτη στο «τσιρκο» του Bernie. Εάν προσθέσουμε στη λίστα των παραπόνων και το εξευτελιστικό φινάλε του αγώνα του 2002 (όταν ο Schumi ανταπέδωσε το δώρο που του έκανε ο Barrichello στην Αυστρία, ελαττώνοντας πάνω στη γραμμή του τέρματος για να παρακωρήσει τη νίκη στον συνάδελφό του) ή ακόμη την κούρσα «φάρσα» του 2005 (στην οποία αγωνίστηκαν έξι μόλις μονοθέσια!) τότε σχηματίζεται, πιστεύω, μία καλή εικόνα για τους λόγους που η Αμερική έκλεισε κάπου-κάπου την πόρτα στη Formula 1.

Welcome to Texas

Μπορεί το λεγόμενο Circuit of the Americas να έχει σχεδιαστεί με τη βοήθεια του γκουρού των ηλεκτρικών αρένων της ταχύτητας, Hermann Tilke, ωστόσο – βγάλτε το πιστόλι απ' τον κρόταφο σας και διαβάστε παρακάτω – μια ματιά στη διαδρομή της καινούργιας πίστας της πόλης Austin του Τέξας αποκαλύπτει ότι Formula 1 και ΗΠΑ μπορούν να συμβιώσουν.

κούρσα στη Yas Marina παγιδευμένος πίσω από τη Renault του Petron, γεγονός που του σκόπησε τελικά τον τίτλο, ενώ στον φετινό αγώνα ο Vettel κατάφερε με τη βοήθεια του (για το DRS μιλάμε πάντα) να αναδυθεί από την 24η στην 3η θέση και να παραμείνει έτσι σε τροχιά για τον τρίτο του παγκόσμιο τίτλο. Συγκωρέστε με για τον χαρακτηρισμό, αλλά το να βλέπεις ένα μονοθέσιο να γυρίζει στις μονότονες λεωφόρους της πίστας του Άμπου Ντάμπι είναι σαν να κάνεις έρωτα με τέσσερα προφυλακτικά. Ευχη, λοιπόν, είναι η νέα πίστα των ΗΠΑ να δώσει μία καινούργια πνοή στους αγώνες της F1.

Γεύση από φαρ ουέστ

Άξιο αναφοράς είναι ότι η πίστα του Τέξας, η δέκατη στη χώρα που φιλοξενεί αγώνα της Formula 1, γυρίζει αριστερόστροφα (όπως οι πίστες της Σιγκαπούρης, της Κορέας του Άμπου Ντάμπι και της Βραζιλίας) και γι' αυτό τον λόγο αποτελεί μία από τις σκληρότερες σωματικές δοκιμασίες για έναν πιλότο, του οποίου οι μύες του οβέρκου είναι εξασκημένοι να δέχονται, συνθήως, πιέσεις από τα δεξιά. Εξίσου ριψοκίνδυνη, θα έλεγα, αναμένεται να είναι η ζωή των μηχανικών της Formula 1 στο Τέξας, αφού πρόσφατα διάβασα για έναν παλιό νόμο της πόλης του Austin, ο οποίος έχει τις ρίζες στον εποχή των καουμπιόδων και των αελαδοκλέφτων (!) που λέει ότι απαγορεύεται να μεταφέρεις στην τοίπη σου έναν συρματοκόπτη. Εάν οι μηχανικοί της Red Bull, της Ferrari και της McLaren σκέφτονται ότι ίσως βρουν τον μπελά τους δουλεύοντας με τα εργαλεία τους στα pits, τότε τι να πει κανείς για τις βραδινές τους εξορμήσεις στις μπυραρίες της πόλης – όπου οι περισσότεροι αναμένεται, όπως είναι φυσικό, να τραβήξουν ύστερα από μία κουραστική ημέρα – αφού ένας άλλος παράξενος νόμος του Τέξας λέει ότι «δεν επιτρέπονται περισσότερες από τρεις ρουφηξιές μπύρα, όταν στέκεσαι!». Ο καιρός στην περιοχή όπου θα γίνεται ο αγώνας είναι συνθήως καλός τον Νοέμβριο, αλλά ακόμη και γι' αυτό έχουν φροντίσει οι Τεξανοί, αφού πρόσφατα δημιούργησαν ένα πρόγραμμα που θα μπορεί να ελέγξει ακόμη και τις καιρικές συνθήκες. Εάν η κούρσα του 2017 είναι μουντή, τότε ο Bernie θα μπορεί να προστάξει να ανοίξουν οι ουρανοί...

Το αμερικανικό πλήθος, που ήταν συνηθισμένο να βλέπει δέκα προσπεράσματα ανά γύρο αντί μία παρέλαση με σημαioφόρο τον Schumacher, δεν άργησε να γυρίσει την πλάτη στην F1

Πιο συγκεκριμένα, ένα βίντεο που δείχνει τον θρυλικό Mario Andretti να συμπληρώνει έναν γύρο στην πίστα με τη Lotus 79 (μονοθέσιο που του έδωσε τον παγκόσμιο τίτλο το 1978) κατάφερε να ανοίξει την όρεξή μας.

Η πίστα φέρει αρκετά σημαντικές αλλαγές στο υψόμετρο (βλ. Istanbul Otodrom παρά Spa) καθώς και μία σειρά ελικοειδών στροφών που θυμίζουν το εκπληκτικό σύμπλεγμα Maggotts-Becketts-Chapel της πίστας του Silverstone (χωρίς όμως γρασιδί αλλά άσφαλο στο εξωτερικό), ενώ υπάρχουν επιπλέον αρκετές ενδιαφέρουσες «φαρδιές» καμπές – όπως η πρώτη στροφή των οποίων η εισόδος είναι τυφλή. Η ιδέα είναι να υπάρχουν περισσότερες από μία αγωνιστικές γραμμές και, παρόλο που το ακούσαμε πολλές φορές αυτό, κάτι μας λέει ότι η συ-

νταγή της νέας πίστας των ΗΠΑ θα δούλεψε. Στον αγώνα του Άμπου Ντάμπι, πάντως, αποδείχτηκε ότι «δύο σ' ένα δεν χωράνε», ανεξαρτήτως του μεγάλου πλάτους των στροφών, αφού το μόνο προσπεράσμα που δεν κατέληξε σε σύγκρουση ήταν η μανούβρα του Vettel πάνω στον Button, κι αυτό γιατί ο τελευταίος λειτούργησε, όπως πάντα, με αθλητοπρέπεια.

Παρακολουθώντας, λοιπόν, τον Andretti να συμπληρώνει τον γύρο του στη νέα πίστα και να διορθώνει, ως καλλιτέχνης, με το γκάζι την ουρά της «βιβλικής» Lotus 79, προς στιγμής ένιωσα να πετώ στα σύννεφα. Μέχρι που ο Jérôme d'Ambrosio, που συμπλήρωσε αμέσως μετά έναν γύρο με τη Lotus/Renault R30 (ένα τρένο σε raves), κατάφερε να με προσγειώσει με τα μούτρα στον σημερινό «μίζερο» κόσμο.

Αν μη τι άλλο ο δρόμος της πίστας του Τέξας στρίβει θεαματικά και με τη βοήθεια του DRS, θα έλεγα ότι προσπεράσματα και Formula 1 μπορούν να συμβιώσουν ακόμη και στις μέρες μας. Γεγονός που κάνει πιστές όπως το «ανιαρδρόμιο» του Άμπου Ντάμπι να μοιάζουν... φυσιολογικές. Αρκεί να συγκρίνει κανείς τον αγώνα του 2010 με αυτόν του 2012 και θα καταλάβει πως το «συσχευασμένο θέαμα» που προσφέρει το DRS κάνει πλέον θαύματα. Χωρίς DRS ο Alonso ξόδεψε, πριν από δύο χρόνια, όλη την

Ένας εκ των δύο θα φέρσει για τρίτη φορά το χρυσό στέμμα της Formula 1, μπαίνοντας σ' ένα εκλεκτό κλαμπ πρωταθλητών.

Για τον τίτλο Alonso και Vettel

Η μάχη για τον τίτλο –δύο μόλις αγώνες πριν από το τέλος– είναι πλέον ανάμεσα σε δύο πιλότους: Vettel και Alonso. Ο 25χρονος Γερμανός διαθέτει το ψυχολογικό προβάδισμα, όχι μόνο γιατί βρίσκεται 10 βαθμούς μπροστά, αλλά κυρίως γιατί οδηγεί το γρηγορότερο όχημα στην F1. Η Ferrari που έχει στα χέρια του ο Ισπανός αντιπαλός του δεν μπορεί να τα βάλει στα ίσα ούτε με τη McLaren (ο Hamilton ήταν άπαστος στο Άμπου Ντάμπι) ούτε με τη Lotus (ο Raikkonen πήρε τελικά τη νίκη όταν εγκατέλειψε ο Βρετανός) πόσω μάλλον με τη Red Bull, και αυτό θέλει τους οίανους να στρέφονται εναντίον του Alonso.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα της Ferrari είναι η φτωχή απόδοσή της στα προκριματικά, γεγονός που τις έχει κοστίζει πολύ ακριβά φέτος. Ο μέσος όρος πρόκρισης του Alonso είναι η 6η μόλις θέση και εάν υπολογιστεί κανείς ότι ο 31χρονος άσος κατάφερε, σχεδόν σε κάθε αγώνα στον οποίο είδε την καρό σημαία φέτος, να τερματίζει πιο ψηλά από τη θέση στην οποία ξεκίνησε (κερδίζοντας όχι λιγότερες από 50 θέσεις στις 18 κούρσες που είχαμε μέχρι τώρα) τότε αξίζει πραγματικά ένα τιμητικό μετάλλιο. Τόσο ο ίδιος, όσο και ο Vettel, διεκδικούν φέτος έναν τρίτο παγκόσμιο τίτλο και ένας εκ των δύο θα μπει σύντομα στη ζη-

λευτή λίστα με τα ονόματα των Jack Brabham, Jackie Stewart, Niki Lauda, Nelson Piquet και Ayrton Senna, ενώ στην περίπτωση που το τρόπαιο καταλήξει στα χέρια του Γερμανού, θα γίνει ο μοναδικός άνθρωπος μετά τους Juan Manuel Fangio και Michael Schumacher, που κερδίζει τρεις συνεχόμενους τίτλους. Ξαν σκέφτομαι ότι ο Vettel έκανε το ντεμπούτο του στη Formula 1 τη μέρα που οι ΗΠΑ φιλοξένησαν το τελευταίο τους Grand Prix, πριν από πέντε μόλις χρόνια με την ομάδα της BMW Sauber (όταν έγινε ο νεαρότερος πιλότος στην ιστορία που πήρε ποτέ βαθμό) τότε καλάλι οι ώρες που ξόδεψε στο Playstation.

1. Sebring 1959

Το πρώτο Grand Prix των ΗΠΑ διεξήχθη σε ένα παλιό στρατιωτικό αεροδρόμιο (νικητής ήταν ο Bruce McLaren με τη Cooper-Climax) όπου λαμβάνει σήμερα χώρα η ξακουστή 12ωρη κούρσα του Sebring.

6. Detroit 1982-1988

Άλλη μία «στενάχωρη» πίστα στους δρόμους μιας παραγωγισμένης πόλης που απέτυχε να ελκύσει το αμερικανικό κοινό στις εξεδρες.

7. Dallas 1984

Ο αγώνας στο Dallas (η προηγούμενη απόπειρα του Τέξας για αγώνα της F1) είδε τη λεγόμενη πίστα του Fair Park να λιώνει απ' τη ζέστη και τον Jacques Laffite να φτάνει στο πρωινό warm-up με τις πιτζάμες. Ο ομόσταβλός του, Keke Rosberg, κέρδισε τελικά την κούρσα με τη Williams, ύστερα από άλλη μία επίδειξη παράτολμης οδήγησης ανάμεσα στους τοίκους.

9. Indianapolis 2000-2007

Η λεγόμενη «πρωτεύουσα» των αγώνων αυτοκινήτου φιλοξένησε οκτώ φορές το Grand Prix των ΗΠΑ, προτού το αμερικανικό κοινό πει «αρκετά».

10. New Jersey 2013

Μία καινούργια πίστα στη Νέα Υερσέη αναμένεται να μας δώσει έναν δεύτερο αγώνα στις ΗΠΑ, κάτι που έχει να συμβεί από το 1984. Άξιο αναφοράς είναι ότι πριν από 30 χρόνια, το 1982, είχαμε τρία GP στις ΗΠΑ.

3. Watkins Glen 1961-1980

Το πραγματικό «σπίτι» του Grand Prix των ΗΠΑ. Για δύο δεκαετίες η αλυσίδα του παγκοσμίου πρωταθλήματος έπεφτε μαζί με τα φθινοπωρινά φύλλα της πανέμορφης πίστας της Νέας Υόρκης.

4. Long Beach 1976-1983

Ο αγώνας στους στενούς δρόμους της ξακουστής πόλης της Καλιφόρνιας υπήρξε κάποτε το Monaco της δύσης.

5. Las Vegas 1981-1982

Το τεράστιο parking του πασίγνωστου ξενοδοχείου Caesars Palace με-

Η ιστορία του GP της Αμερικής

τετράπη σε πίστα για δύο χρόνια και το μόνο καλό του τριήμερου ήταν ότι οι πιλότοι δεν χρειάζονταν να περπατήσουν μακριά για να βρουν τουαλέτα.

Η πίστα της ερήμου της Καλιφόρνιας (σπίτι των κροταλιών της περιοχής) είδε τον μεγάλο Stirling Moss να περιφρονεί τα επικίνδυνα ερπετά και να στέφεται νικητής με τη Lotus-Climax.

Η πίστα της ερήμου της Καλιφόρνιας (σπίτι των κροταλιών της περιοχής) είδε τον μεγάλο Stirling Moss να περιφρονεί τα επικίνδυνα ερπετά και να στέφεται νικητής με τη Lotus-Climax.

Η πίστα της ερήμου της Καλιφόρνιας (σπίτι των κροταλιών της περιοχής) είδε τον μεγάλο Stirling Moss να περιφρονεί τα επικίνδυνα ερπετά και να στέφεται νικητής με τη Lotus-Climax.

Η πίστα της ερήμου της Καλιφόρνιας (σπίτι των κροταλιών της περιοχής) είδε τον μεγάλο Stirling Moss να περιφρονεί τα επικίνδυνα ερπετά και να στέφεται νικητής με τη Lotus-Climax.

Η πίστα της ερήμου της Καλιφόρνιας (σπίτι των κροταλιών της περιοχής) είδε τον μεγάλο Stirling Moss να περιφρονεί τα επικίνδυνα ερπετά και να στέφεται νικητής με τη Lotus-Climax.

Η πίστα της ερήμου της Καλιφόρνιας (σπίτι των κροταλιών της περιοχής) είδε τον μεγάλο Stirling Moss να περιφρονεί τα επικίνδυνα ερπετά και να στέφεται νικητής με τη Lotus-Climax.

Αναζήτηση κερδών από Fb

Το Facebook υποχρεώνει τις εταιρείες να πληρώνουν για επικοινωνία με το κοινό τους

Αναιμικά έσοδα

Η απόφαση του Facebook να ελέγξει περισσότερο το υλικό που διακινείται στην πλατφόρμα, για να προμοτήσει τις επί πληρωμή «προωθημένες αναρτήσεις», φαίνεται να συνδέεται με το γεγονός ότι ο ιντερνετικός κολοσσός εισήχθη εδώ και μερικούς μήνες στο χρηματιστήριο. Κάτι που, σύμφωνα με τη Wall Street Journal, συνεπάγεται ότι η εταιρεία έχει πλέον να λογοδοτήσει στους επενδυτές της και να τους πείσει ότι μπορεί να αυξήσει τα, «αναιμικά» για τους οικονομικούς αναλυτές, κέρδη από την τεράστια βάση των χρηστών που έχει. Για να βρει, πάντως, νέες πηγές εσόδων, το κοινωνικό δίκτυο εφάρμοσε ήδη ηπειρωτική και με άλλες, λιγότερο αμφιλεγόμενες ιδέες. Έτσι, με μία κίνηση που μπορεί να εξελιχθεί το Facebook σε μια από τις μεγαλύτερες παγκοσμίως πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου, έχει αρχίσει να διαθέτει σταδιακά

την υπηρεσία «Facebook Gifts», μέσω της οποίας τα μέλη του θα μπορούν να ανταλλάσσουν πραγματικά δώρα. Επίσης, όπως αποκάλυψε το σάιτ τεχνολογίας CNET, το δίκτυο δοκιμάζει ήδη μία νέα υπηρεσία που θα επιτρέπει στους καταναλωτές να προσφέρουν δωρεάν πρόσβαση στο Internet μέσω Wi-Fi στα μέλη του Facebook που θα κάνουν check-in στις επιχειρήσεις τους. Το όφελος για την επιχείρηση θα είναι διαφημιστικό, καθώς η δραστηριότητα των χρηστών θα φαίνεται στα προφίλ των «φίλων» τους.

Με τον αριθμό των μελών του να ξεπερνάει ήδη το 1 δισεκατομμύριο, το Facebook δεν χρησιμοποιείται μόνο από μεμονωμένους χρήστες για να έρχονται σε επαφή με τους «φίλους» τους. Παράλληλα, επιστρατεύεται ως μέσο διαφήμισης από αμέτρητες εταιρείες και επαγγελματίες, που έχουν δημιουργήσει σελίδες στο κοινωνικό δίκτυο, με σκοπό να έρχονται σε επαφή με τους πελάτες τους και να προσελκύουν νέους.

Μάλιστα, μέχρι τις 21 Σεπτεμβρίου, μία επιχείρηση μπορούσε να επικοινωνεί με αρκετούς από όσους ενδιαφέρονται για τη δουλειά ή τα προϊόντα της—δηλαδή από όσους «ακολουθούν» τη σελίδα της και έχουν ενεργοποιήσει το κουμπι «μου αρέσει»—ακόμη και χωρίς κανένα αντίτιμο. Κι αυτό γιατί, έως τότε, κάθε καινούργια δημοσίευση στη σελίδα της, για την οποία δεν είχε πληρώσει τίποτα στο Facebook, εμφανιζόταν ως ενημέρωση στα προφίλ ενός σεβαστού ποσοστού από τους χρήστες που την «ακολουθούν».

Από τα τέλη Σεπτεμβρίου, όμως, το κοινωνικό δίκτυο άρχισε να φιλτράρει δραστηριότητα στα προφίλ των δωρεάν δημοσιεύσεων από τις σελίδες προς το κοινό τους. Αν και το αποτέλεσμα χρειάστηκε μερικές εβδομάδες για να φανεί, ειδικοί όπως ο Jeff Doak από την Team Detroit, μία από τις μεγαλύτερες αμερικανικές εταιρείες μάρκετινγκ στα social media, εκτιμούν πλέον ότι οι δωρεάν αναρτήσεις φτάνουν σε 40%-50% λιγότερους «φίλους» μιας σελίδας. Μία εξέλιξη που, εδώ και περίπου 15 ημέρες, έχει προκαλέσει σάλο, ιδιαίτερα στις ΗΠΑ, με πολλούς αναλυτές να υποστηρίζουν πως αποκλειστικός στόχος είναι να ενισχυθεί η υπηρεσία των «promoted post» («προωθημένων αναρτήσεων») που λάνσαρε το Facebook από τον Μάιο. Δηλαδή η λύση των πληρωμένων δημοσιεύσεων, τις οποίες το κοινωνικό δίκτυο φροντίζει ώστε να καταλήγουν όχι μόνο σε αυτούς που «ακολουθούν» μια σελίδα, αλλά και στους «φίλους» τους. «Δεν πρόκειται για μία μικρή

Η εποχή του «δωρεάν» για τις εταιρείες στο Facebook τελείωσε. Οι επενδυτές θεωρούν πως τα κέρδη του κοινωνικού δικτύου είναι χαμηλά.

Σοκ στις εταιρείες μάρκετινγκ στα social media, αφού οι δωρεάν αναρτήσεις φτάνουν σε 40%-50% λιγότερους «φίλους» μιας σελίδας.

αλλαγή στη λειτουργία, αλλά για την παραδοχή από το Facebook πως θέλει να υποκρώσει τις εταιρείες να πληρώνουν για να επικοινωνήσουν με το κοινό τους», γράφει στο μπλογκ του ο Doak.

Όπως είναι φυσικό, οι εντονότερες αντιδράσεις προέρχονται από μικρές επιχειρήσεις ή απλούς επαγγελματίες που υποστηρίζουν πως με αυτόν τον τρόπο οι σελίδες στο Facebook μόνο τυπικά μπορεί πλέον να θεωρηθεί ότι παραμένουν δωρεάν. Αντίθετα, όσοι θελήσουν να συνεχίσουν να τις χρησιμοποιούν στο κοινό τους πρέπει να πληρώνουν στο κοι-

νωνικό δίκτυο για κάτι που μέχρι τώρα προσφερόταν εν πολλοίς χωρίς αντίτιμο.

Για να φιλτράρονται οι δωρεάν δημοσιεύσεις, το Facebook άλλαξε τον αλγόριθμο EndeRank, ο οποίος καθορίζει τι «βλέπει» στο προφίλ του κάθε χρήστη. Από την πλευρά του, το κοινωνικό δίκτυο υποστηρίζει ότι η αλλαγή έγινε με πρωταρχικό σκοπό τα μέλη της πλατφόρμας να ενημερώνονται μόνο για όσα πραγματικά τους ενδιαφέρουν—μάλιστα, αναφέρει πως, όσο περισσότερο αλληλεπιδρά κανείς με μια σελίδα (π.χ. γράφει σχόλια ή κοινοποιεί συνδέσμους), τόσο πιο πιθανό είναι να φτάσει σε αυτόν μία δωρεάν ανάρτησή της.

Ωστόσο, αυτό που είναι «πιθανό» για μία δωρεάν δημοσίευση είναι «βεβαιο» για μία πληρωμένη. Εξάλλου, το ίδιο το Facebook παραδέχεται πως οι πληρωμένες δημοσιεύσεις κατά μέσο όρο διαδίδονται πέντε φορές περισσότερο από τις δωρεάν.

Αν και το κοινωνικό δίκτυο δεν φαίνεται διατεθειμένο να ακυρώσει τις πρόσφατες αλλαγές στον αλγόριθμο, πιθανότατα λόγω των επικρίσεων που δέχθηκε, ανακρίνοσε την προηγούμενη εβδομάδα ότι θα εισαγάγει σύντομα μια νέα λειτουργία, ώστε να μπορεί κανείς να καθορίσει από ποιες εταιρείες θα βλέπει όλες ανεξαιρέτως τις αναρτήσεις τους, οι οποίες θα παρουσιάζονται σε μία ξεχωριστή σελίδα, την Pages Feed. «Τι» αυτό όμως θα πρέπει να επισκεφθεί τις σελίδες που «ακολουθεί» και να ενεργοποιήσει την αντίστοιχη επιλογή, κάτι που μάλλον δεν θα κάνουν πολλοί χρήστες, σχολιάζει ο Joel Johnson, συντάκτης τεχνολογίας στο NBC.

Παράλληλα, από τις αρχές Οκτωβρίου το Facebook δοκιμάζει πιλοτικά σε 20 χώρες τη λειτουργία των «promoted post» και για ιδιώτες, όπως υποστηρίζει, με σκοπό κάθε πληρωμένη ανάρτηση ενός χρήστη να παραμένει ψηλά στις ενημερώσεις των «φίλων» του. Μία πρωτοβουλία που ίσως σημαίνει πως το δίκτυο ετοιμάζεται να φιλτράρει πιο «επιθετικά» ακόμη και το υλικό που μοιράζονται μεμονωμένοι χρήστες.

ΣΥΝΤΟΜΑ

IDC Περισσότεροι αγοραστές tablet PC

Πρόσφατη έκθεση της εταιρείας αναλύσεων IDC επιβεβαιώνει ότι ολοένα περισσότεροι καταναλωτές σε όλο τον κόσμο στρέφονται στους υπολογιστές-ταμπλέτες, με αποτέλεσμα η αγορά των tablet PC να γνωρίζει αλματώδη άνοδο. Οι πωλήσεις των tablet έφτασαν τα 27,8 εκατ το τελευταίο τρίμηνο, συγκριτικά με τα 18,6 εκατ. που πωλήθηκαν το αντίστοιχο χρονικό διάστημα πέρυσι, σημειώνοντας έτσι αύξηση 49,5%. Αν και η Apple με το iPad συνεχίζει να κυριαρχεί στην κατηγορία, αυξάνοντας τις πωλήσεις της κατά 26,1%, στην πραγματικότητα το μερίδιό της μειώθηκε από το 59,7% στο 50,4%. Αντίθετα, αυξήθηκε αρκετά το μερίδιο των ταμπλετών που βασίζονται στο λειτουργικό Android, με μεγαλύτερες κερδοφόρες τις Samsung, Amazon και Asus, των οποίων τα μερίδια διαμορφώθηκαν σε 18,4%, 9% και 8,6% αντίστοιχα.

IPHONE-IPAD Φωνητική αναζήτηση από την Google

Την αναγνώριση ομιλίας για τους χρήστες που μιλούν αγγλικά φέρνει η Google Search για το iPhone και το iPad. Η δωρεάν εφαρμογή «καταλαμβάνει» τις αναζητήσεις που οι κάτοχοι smartphone και tablet PC της Apple εκφώνουν στο μικρόφωνο της συσκευής τους. Πέρα από το να προβάλλει στην οθόνη μια λίστα με τις ιστοσελίδες που περιέχουν τις «λέξεις-κλειδιά» μπορεί να δίνει απευθείας απαντήσεις στα ερωτήματά τους, τις οποίες μάλιστα «διαβάει» προφορικά. Η εφαρμογή «παντρεύει» την τεχνολογία φωνητικής αναγνώρισης με το Knowledge Graph, μία τεχνολογία που επιτρέπει στη μηχανή αναζήτησης της Google να κατανοεί τις φράσεις που είναι διατυπωμένες στα αγγλικά και να εξαγάγει τις απαιτούμενες πληροφορίες από μία τεράστια βάση δεδομένων.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΙΕΣ

ID.13041. Ημιανεξάρτητη πολυτελής οικία στον Σπύρολο 3 υπνοδωματίων, 161τ.μ σε 172τ.μ οικόπεδο, διαθέτει κήπο και βρύσκα σε εξαιρετική περιοχή. Τιμή 280,000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71.

ID.20901. Οικία σε νεότερη περιοχή στο Παλιόμυτο 3 υπνοδωματίων, 160τ.μ σε 250τ.μ οικόπεδο. Είναι μοντέρνας αρχιτεκτονικής και βρίσκεται σε ιδιωτικό δρόμο. Τιμή 210,000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.21680. Μοντέρνα ανεξάρτητη οικία στην Μακεδονίτσα 4 υπνοδωματίων, 200τ.μ σε 220τ.μ οικόπεδο. Η οικία διαθέτει άνετους λειτουργικούς χώρους. Τιμή 390,000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.20999. Μοντέρνα ανεξάρτητη οικία στην Καλιθέα 4 υπνοδωματίων, 211τ.μ σε 248τ.μ με ωραίο κήπο και βρύσκα σε πάτωμα. Τιμή 318,000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.20778. Μοντέρνα οικία στην Ψημολόφου 3 υπνοδωματίων, με επιπλέον ορόφια, 200τ.μ σε 400τ.μ οικόπεδο. Διαθέτει πλυντήριο με άμεσο καταπόσιμο κήπο. Τιμή 340,000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71.

ID. 21939. Υπό ανέγερση πολυτελής οικία στην Νήσου 3 υπνοδωματίων, 187τ.μ σε 324 τ.μ οικόπεδο. Η οικία είναι ανεξάρτητη και διαθέτει μεγάλο κήπο. Τιμή 265,000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71.

ID.17997. Ημιανεξάρτητη οικία στο Γέρι 3 υπνοδωματίων, 115τ.μ σε 153τ.μ οικόπεδο σε εξαιρετική περιοχή, βρίσκεται 5 λεπτά από το Γενικό Νοσοκομείο. Σε τιμή διαμερίσματος. Τιμή 200,000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

Ενοικιάζεται ευρύχωρο και ανακαινισμένο διαμέρισμα δύο υπνοδωματίων, στην περιοχή Λυκαβητού. Ενοίκιο 600 ευρώ / μήνα (συμτ. Κοινόχρηστα). Για περισσότερες πληροφορίες στο 99698870

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, πλήρως επιπλωμένο, κατάλληλο για φοιτητές στο Κόλλιμακί, πλησίον Αστυνομικού Σταθμού Ομορφιάς. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 22674545

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 3 υπνοδωματίων σε προνομιούχα περιοχή στον Άγιο Ανδρέα. Το διαμέρισμα διαθέτει πατάκια παρκέ, 2 wc, τσιλιγκ κουζίνα και μεγάλη βεράντα. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 99534264.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 3 υπνοδωματίων επιπλωμένο στην περιοχή ΠΙΚ. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε 99650614 ή 99566585

Ενοικιάζεται ευρύχωρο και ανακαινισμένο διαμέρισμα δύο υπνοδωματίων, στην περιοχή Λυκαβητού. Ενοίκιο 600 ευρώ / μήνα (συμτ. Κοινόχρηστα). Τηλεφωνήστε στο 99698870

περιοχή Λυκαβητού. Ενοίκιο 600 ευρώ / μήνα (συμτ. Κοινόχρηστα). Τηλεφωνήστε στο 99698870

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Πωλείται διαμέρισμα τριών υπνοδωματίων, στην περιοχή Λυκαβητού. Ετοιμοπαράδοτο με τίτλο. Τιμή 180,000 ευρώ. Για πληροφορίες 99698870

ID.21498. Καινούριο διαμέρισμα στους Αγίους Ομολογητές 4 υπνοδωματίων, 143τ.μ με 33τ.μ βεράντα. Είναι μοντέρνας αρχιτεκτονικής και βρίσκεται σε ήσυχη περιοχή. Τιμή 450,000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.21450. Ετοιμοπαράδοτο διαμέρισμα στον Άγιο Ανδρέα 2 υπνοδωματίων, 100τ.μ με 20τ.μ βεράντα. Είναι μοντέρνας αρχιτεκτονικής βρίσκεται δίπλα από πάρκο σε ήσυχη περιοχή. Τιμή 189,000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71.

ID.22418. Διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στην Μακεδονίτσα. 80τ.μ με 30τ.μ βεράντα, το 2011, με ωραίο κήπο, εξοπλισμένο με ηλεκτρικές συσκευές, κλιματισμό και παρκέ πάτωμα. Τιμή 219,000. G&P Lazarou 77.77.77.71.

ID.22162. Ευρύχωρο διαμέρισμα 3 υπνοδωματίων στην Έγκωμη, 135τ.μ και 14τ.μ βεράντα. Βρίσκεται σε εξαιρετική περιοχή και διαθέτει κλιματισμό, 2 κλιματισμένα πάρκινγκ και τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή 180,000. G&P Lazarou 77.77.77.71.

ID.15956. Μοντέρνο διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στον Αρχαγγέλο, 84τ.μ με άνετη

βεράντα 9τ.μ, διαθέτει en-suite shower στο κύριο υπνοδωμάτιο, καλυμμένο πάρκινγκ και αποθήκη. Τιμή 160,000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.22221. Ολοκαίνουριο διαμέρισμα στον Σπύρολο 3 υπνοδωματίων, 101τ.μ με 20τ.μ βεράντα. Διαθέτει μοντέρνο παρκέ και βεράντα. Τιμή 210,000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71.

ID.18927. Διαμέρισμα 3 υπνοδωματίων στην Παιονοχώριστα του 2007, 100τ.μ με 40τ.μ βεράντα, με τίτλο ιδιοκτησίας και en-suite shower, κοντά στο κέντρο της Λευκωσίας. Τιμή 150,000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.22345. Διαμέρισμα 1 υπνοδωματίου στο Παράλιμνι, 45τ.μ με 12τ.μ βεράντα, βρίσκεται στον 2ο όροφο σε μικρή πολυκατοικία, με τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή 69,000. G&P Lazarou 77.77.77.71.

ID.22327. Διαμέρισμα στο Κάππαρη προς Ορεινή 2 υπνοδωματίων στον 1ο όροφο, του 2007, 66τ.μ πλήρως επιπλωμένο με βεράντα 9τ.μ. Πολύ κοντά στην Θάλασσα. Τιμή 84,000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.22354. Διαμέρισμα 2 υπνοδωματίου στο Κάππαρη του 2007, 74τ.μ πλήρως επιπλωμένο με μεγάλη βεράντα 43τ.μ και με ωραία θέα. Πολύ κοντά στην θάλασσα. Τιμή 94,000. G&P Lazarou 77.77.77.71.

ID.20224. Μεζονέτα 2υπνοδωματίου στο Παράλιμνι, 82τ.μ του 2008. Βρίσκεται σε ήσυχη περιοχή και διαθέτει καινούρια παύσα κοινής χρήσης. Τιμή 128,000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID. 22390. Κατοικία 3 υπνοδωματίων στον Πρωτάρι, 132τ.μ σε 245τ.μ οικόπεδο. Βρίσκεται σε κοντινή απόσταση από την παραλία του Chrysal Spring Hotel. Διαθέτει χώρο για πιναία. Τιμή 240,000 (συμ. 5 % ΦΠΑ). G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532

ID.22629. Καινούρια κατοικία 3υπνοδωματίων στο Παράλιμνι, 125τ.μ σε 195τ.μ οικόπεδο. Βρίσκεται κοντά στην υπεραστική ΛΙΔ. Σε ήσυχη περιοχή. Με τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή 173,000 (συμ. 5 % ΦΠΑ). G&P Lazarou 77.77.77.71.

HOUSE FOR RENT

The house is situated in a quite residential area of Engomi, very close to all facilities (buses, post office, shops, hyper market) and near the town centre.

The house has the following characteristics:

- Excellent construction materials and workmanship
- Total surface area: 125m² (including two verandas-front & rear view)
- 3 bedrooms, 1 study, kitchen, sitting and dining room
- Central heating; storage heaters
- Cooling: yes, in the two bedrooms and in the living room
- 1No. H.W. Cylinder, 1No. C.W. Storage tank (2m³) & booster pump
- Solar panels: Yes, (2No.x 2m² each)
- Kitchen equipment: Extract fan, cooker (ceramic) and oven
- WC rooms: 1 shower-rm (shower+wash basin+ w.c.) & 1 w.c. rm (w.c.+ w.b.)
- One laundry room with extra kitchen sink

Tel.99478182 MR. Andreas Loizou
Address: Argyrokastrou 7, 2409 Engomi, Nicosia

Πωλούνται διαμερίσματα

Πωλούνται πολυτελή διαμερίσματα 1, 2, 3 υπνοδωματίων στην Αγλαντζιά δίπλα από το πάρκο της Αθαλάσσης και το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Τιμές ξεκινούν από €110,000. Για περισσότερες πληροφορίες: 99677418.

Πωλείται πολυτελές διαμέρισμα

Πωλείται ετοιμοπαράδοτο, πολυτελές διαμέρισμα 3 υπνοδωματίων στην προνομιούχα περιοχή της Αγλαντζιάς δίπλα από το πάρκο Αθαλάσσης και το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Διαθέτει μεγάλες βεράντες, ψηλές προδιαγραφές και άριστη ποιότητα. Ειδική τιμή πώλησης: €198,000. Για πληροφορίες τηλ: 99677418.

Ενοικιάζεται κατάστημα

Ενοικιάζεται κατάστημα στη Λακατάμια και πωλείται ο εξοπλισμός και ο διαχωρισμός. Ο χώρος είναι είδη διαρρυθμισμένος κατάλληλος για φροντιστήριο, βιβλιοπωλείο, γραφεία, ινστιτούτο αισθητικής κτλ. Διαθέτει διαχωρισμένους χώρους, καλή air-conditions, βιβλιοθήκες, γραφεία, καρέκλες, σύνδεση με Internet και τριφασικό ρεύμα. Το εννοίο είναι πολύ λογικό και η τοποθεσία πολύ καλή. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε με την κα Αλεξάνδρα στο τηλ. 99-482381.

DUCATI HYPERMOTARD 1100 ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Ολοκαίνουρια, 900κλμ μόνο, αρ.εγγραφής KVX, κυπριακή, σε τιμή για γρήγορη πώληση: €11.990
Tηλ: 99 32 26 26

Ενοικιάζεται οικία

Ενοικιάζεται σπίτι στη Λευκωσία με 2 υπνοδωμάτια, καθιστικό, μπάνιο, τραπεζαρία, κεντρική θέρμανση και 3 air-conditioning στα υπνοδωμάτια. Επίσης υπάρχει πλυσταριό με στεγνωτήριο, γκαζί και νεροχύτη όπως και κουζίνα με όλες τις οικιακές συσκευές. Στο μπροστινό μέρος του σπιτιού υπάρχει μεγάλη βεράντα. Το σπίτι βρίσκεται στην οδό Τριχώμου, πλησίον round-about ΣΟΠΑΖ, σε ήσυχη περιοχή. Το ενοίκιο: 600 ευρώ. Για πληροφορίες: 99411704

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

Ενοικιάζεται ευρύχωρο ανακαινισμένο διαμέρισμα, τριών υπνοδωματίων στο ύψωμα Λυκαβητού. Με α-πρόσβαση θέα. Ενοίκιο 800 ευρώ/μήνα (συμπεριλαμβανόμενα τα κοινόχρηστα). Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το τηλέφωνο 99698870.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

Ενοικιάζεται ευρύχωρο διαμέρισμα δύο υπνοδωματίων, στην περιοχή Λυκαβητού. Με άνετη βεράντα. Άμεσα διαθέσιμο. Ενοίκιο 600 ευρώ/μήνα (συμπεριλαμβανόμενα τα κοινόχρηστα). Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το τηλέφωνο 99698870.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Πωλείται ευρύχωρο διαμέρισμα τριών υπνοδωματίων, στο ύψωμα Λυκαβητού. Με άνετη βεράντα. Τιμή 180,000 ευρώ (συζήτηση). Δεν υπόκειται σε ΦΠΑ. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το τηλέφωνο 99698870.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Πωλείται τηλεσκοπικό ανυψωτικό μηχανήμα (forklift) MERLO με 17 Μέτρα ανυψώτηρα, 3 1/2 χρονών με 3000 ώρες λειτουργίας. Γίνονται δεκτές προτάσεις και για ενοικίαση. Τηλ. 99622427

Ενοικιάζεται διαμέρισμα

Ενοικιάζεται διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου στον Λυκαβητό, κοντά στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και το πάρκο πανεπιστημίου, φωτεινό, με μεγάλη βεράντα, επιπλωμένο, με όλες τις ηλεκτρικές συσκευές, a/c & θέρμανση. Τιμή 520 ευρώ. Τηλ. 99455246

Ενοικιάζεται διαμέρισμα

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 135τ.μ. 3 υπν. με a/c, κ/θ, en-suite, ηλεκτρικές συσκευές, κουζίνα, blinds, καλυμμένο πάρκινγκ, αποθήκη, σε μικρό τρίωροφο κτίριο κοντά στο Λύκειο Αγ. Γεωργίου στη Λάρνακα. Ενοίκιο 470 ευρώ/μήνα. Για πληροφορίες τηλ. 99499792.

Πωλείται διαμέρισμα

Πωλείται ετοιμοπαράδοτο διαμέρισμα 1 υπνοδωματίου στην Αγλαντζιά δίπλα από το πάρκο Αθαλάσσης και το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Τιμή πώλησης: €110,000. Για περισσότερες πληροφορίες: 99677418.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΟΙΚΟΠΕΔΟ ΠΛΗΣΙΟΝ ΟΔΟΥ ΠΕΡΔΙΟΥ- ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ

Πωλούνται γωνιαία οικόπεδα εμβαδού 553τ.μ και 537τ.μ μαζί ή ξεχωριστά πλίσσιον της οδού Περδίου (παρ. οδού Ελαιώνων), οικιστική ζώνη Κα8 με σ. δόμησης 0,60 και κάλυψης 0,35.

Πληρ.: AMP ANDREAS PANTAZIS (ESTATE AGENTS) LTD
Σύμβουλοι Ακινήτων
Εγγεγραμμένοι Κτηματομεσίτες
Αρ. Μητρώου 496- Τηλ.:22676423

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Ή ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

Πωλείται ή ενοικιάζεται πολυτελές ρετιρέ 160 τ.μ., τριών υπνοδωματίων με 100 τ.μ. βεράντες σε ήσυχη περιοχή στην Έγκωμη, πάρδος λεωφ. Προδρόμου. Πλήρως ανακαινισμένο σε μοντέρνο στυλ, open plan καθιστικό, τραπεζαρία και κουζίνα. Ξύλινο δάπεδο τικ, θέρμανση και A/c σε όλους τους χώρους. Το κυρίως υπνοδωμάτιο περιλαμβάνει walk-in ντουλάπα και μπανιέρα με τζακούζι. Πωλείται ή ενοικιάζεται πλήρως επιπλωμένο ή όχι.
Επικοινωνία: Δημήτρης 99408840.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ / FOR RENT

Ενοικιάζεται πλήρως ανακαινισμένο, επιπλωμένο διαμέρισμα δύο υπνοδωματίων σε κεντρική περιοχή της Λευκωσίας (πίσω από Starbucks), με κεντρική θέρμανση και συστήματα κλιματισμού. Πολύ λογικό ενοίκιο.
Πληροφορίες 99476737 και 99382422.

Fully furnished, recently renovated apartment for rent, located in a central area of Nicosia (behind Starbucks) with central heating and air-conditioning units.
Very reasonable rent.
For information 99476737 and 99382422.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΟ

Οικιστικό, γωνιακό 6200 τ.μ., σε ωραία τοποθεσία στις παρυφές του λόφου Μαντά, Ανθούπολη - Λευκωσία. Άμεσα μεταβίβαση.
Τιμή 215.000 για γρήγορη πώληση.
Τηλ: 99 621 380

ρεϋκόλα & λουπιτικά

ΜΕ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΛΟΙΖΙΑΟΥ

Η πουτίγκα των €7 και τα υπόλοιπα εορταστικά πιάτα για το τραπέζι των Χριστουγέννων

αλφάμεγα

ΤΗΝ ΕΡΧΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Φως στις ελληνογερμανικές σχέσεις

Η δεκαετία του '40, η σημερινή κρίση, οι ηθικές εκκρεμότητες και η αναβίωση στερεοτύπων σε ένα επιστημονικό συνέδριο

Του ΗΛΙΑ ΜΑΓΚΛΙΝΗ

Ο Κριστοφ Σμινκ - Γκουστάβους είναι Γερμανός. Διδάσκει Ιστορία του Δικαίου στο Πανεπιστήμιο της Βρέμης. Όταν ήταν ακόμη νεαρός λέκτορας (φέτος έκλεισε τα εβδόμηντα) πληροφορήθηκε ότι η Βέρμαχτ ήταν υπεύθυνη για την καταστροφή ηπειρώτικων χωριών. Τότε αποφάσισε να λειτουργήσει σαν ιστορικός: επισκέφθηκε την Ηπειρο, πήρε συνεντεύξεις από μάρτυρες και επιζώντες, ερεύνησε αρχεία, έγραψε βιβλία - φτάνοντας στο σημείο, ως καθηγητής Νομικής που είναι, ακόμα και να κινήσει νομικές διαδικασίες εναντίον των αυτουργών. Σήμερα τα βιβλία του κυκλοφορούν στα ελληνικά από τις εκδόσεις Ισνάφι και ο ίδιος συμμετείχε στο συνέδριο που πραγματοποιήθηκε πριν από λίγες ημέρες (8, 9 και 10 Νοεμβρίου) στο Αμφιθέατρο Ιωάννης Δρακόπουλος, στα Προπύλαια, και στο Ινστιτούτο Γκαίτε, με τίτλο «Πόλεμος, Κατοχή, Αντίσταση, Εμφύλιος. Η δεκαετία του 1940 και η μακρά σκιά της». Το συνέδριο διοργανώθηκε από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών προς τιμήν του

Εικονογράφηση: Αλέξανδρος Ανδριτσόπουλος

66

«Οι Γερμανοί διολισθαίνουν στον λεγόμενο “βαλκανισμό” (οι τεμπέληδες, ψεύτες Έλληνες) και, από την άλλη, οι Έλληνες αναμοχλεύουν μνήμες Κατοχής»

γερμανικής καταγωγής πολιτογραφμένου Έλληνα ιστορικού Χάγκεν Φάισερ, περιλαμβάνοντας και άλλους Γερμανούς ομιλητές (καθώς και έναν Ολλανδό).

Την ιστορία του Σμινκ - Γκουστάβους μάς διηγήθηκε ένας εκ των οργανωτικών επιτροπών του συνεδρίου, ο καθηγητής Σύγχρονης Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών Αντώνης Λιάκος (οι άλλοι δύο ήταν οι Κατερίνα Γαρδικιά και Κώστας Ράπτης), ο οποίος τόνισε: «Υποκλινόμαι μπροστά σε αυτούς τους λίγους αλλά αφοσιωμένους Γερμανούς συναδέλφους, οι οποίοι αποδεικνύουν έμπρακτα ότι ιστοριογραφία δεν σημαίνει μόνον παροχή γνώσης αλλά ενέχει και ηθική δέσμευση». Το συνέδριο κάλυψε άγνωστες πτυχές της γερμανικής κατοχής, ζητήματα δοσιλογισμού και μνήμης, τη γενοντοκτονία των Ελλήνων Βρετανών, τις επιχειρηματίες που χάρη στην παρουσία τους είχαν αποδεχτεί ότι σήμερα βιώνουμε μια κρίση στις σχέσεις Ελλάδας και Γερμανίας με αφορμή το ελληνικό χρέος και με φόντο τη γερμανική κατοχή.

Τα κενά μπαλώθηκαν, οι πληγές όμως δεν έκλεισαν

«Επισήμως δεν υπάρχει κρίση στις ελληνογερμανικές σχέσεις», λέει ο Δημήτρης Κουσουρής, ο οποίος διδάσκει σύγχρονη ιστορία στο Πανεπιστήμιο της Κρήτης (συμμετείχε στο συνέδριο με εισήγηση με θέμα τον δοσιλογισμό). «Αυτό όμως που σαφώς συμβαίνει είναι μια αναβίωση στερεοτυπικών εικόνων. Οι Γερμανοί διολισθαίνουν στον λεγόμενο “βαλκανισμό” (οι τεμπέληδες, ψεύτες Έλληνες) και από την άλλη, οι Έλληνες αναμοχλεύουν μνήμες Κατοχής. Η αλήθεια είναι ότι υπάρχουν ηθικές εκκρεμότητες: όσες επιστημονικές συζητήσεις κι αν κάνουμε εμείς, ζητήματα, όπως π.χ. οι γερμανικές επανορθώσεις, θα παραμένουν ένα ανοικτό πολιτικό ζήτημα, ειδικά το κατοχικό δάνειο όπου η Ελλάδα μπορεί να θέσει διεκδικήσεις. Πάντως, αμφότερα τα στερεότυπα πατούν σε μια πραγματικότητα: ο Γερμανός ναζί πάνω στην ηγεμονική στάση και θέση της Γερμανίας στην Ε.Ε., όπως και η ελληνική του Έλληνα τεμπέλη πάνω στα άθλια δημοσιονομικά της Ελλάδας. Από κει και πέρα, γίνεται κατάχρηση αυτών των στερεοτύπων».

Οι νεκροί επέστρεψαν

Σύμφωνα με τον Μίλτο Πεχλιβάνο (καθηγητή Νεοελληνικών Σπουδών στο Freie Universität του Βερολίνου - συμμετείχε στη συζήτηση περί των ελληνογερμανικών

σχέσεων), «για να επανέρχονται σε μια τόσο κρίσιμη συγκυρία τέτοιου τύπου ζητήματα, σημαίνει ότι η ιστοριογραφική επεξεργασία δεν ήταν ολοκληρωμένη και ότι δεν περάσε η γνώση των ειδικών σε αυτό που ονομάζουμε κοινή γνώμη».

Γιατί όμως συμβαίνει αυτό; «Μεταπολεμικά, η Ελλάδα και η τότε Δυτική Γερμανία βρέθηκαν σύμφωνοι στον Ψυχρό Πόλεμο, συνεπώς, δεν δόθηκε ο πολιτικός χρόνος να συζητηθούν οι ανοικτές πληγές από την εποχή που ήταν εκθροί. Τα κενά μπαλώθηκαν από την πολύ καλή συμβίωση Ελλήνων - Γερμανών την εποχή της οικονομικής μεταναστεύσης, από τη μαζική τουριστική παρουσία των Γερμανών και από την αλληλέγγυα στάση της Γερμανίας προς την Ελλάδα την περίοδο της δικτατορίας. Κατά τη Μεταπολίτευση, το ευρωπαϊκό πλαίσιο κατέστησε τα οποία διμερή προβλήματα ανενεργά. Όταν όμως το ίδιο το ευρωπαϊκό πλαίσιο γίνεται πρόβλημα, όπως σήμερα, οι νεκροί βρικολοκιάζουν και επιστρέφουν».

Όπως και ο Δ. Κουσουρής, ο Μ. Πεχλιβάνος θίγει το ζήτημα των στερεοτύπων. «Το στερεότυπο είναι μια κατασκευή μέσω της οποίας αντιλαμβάνομαι τον άλλο. Τα τελευταία δυο-τρία χρόνια κυριάρχησε, στη μεν Γερμανία το στερεότυπο του μπατιρ Έλληνα και στην Ελλάδα

«Ξεχάστε τον ενικό»

Υπάρχει κάποιο διέξοδο και από αυτή την άτυπη κρίση; Ο Μ. Πεχλιβάνος δηλώνει ότι «το βασικό είναι να μην υπάρχει ενικός αριθμός: “Έλληνας”, “Γερμανός”, “ελληνική” και “γερμανική πλευρά”, καθώς, όπως εδώ έτσι και στη Γερμανία, υπάρχουν πολλοί και διαφορετικοί πόλοι σε διαρκή αναπαράθεση μεταξύ τους, σε επίπεδο πολιτικό, σε επίπεδο πολιτισμικής στάσης απέναντι στο παρελθόν και το παρόν». Ο Μ. Πεχλιβάνος θεωρεί «εξαιρετική την πρωτοβουλία αδελοποίησης πόλεων όπως αυτή καλλιεργείται από το Γενικό Προξενείο της Θεσσαλονίκης: δήμοι ελληνικοί και γερμανικοί που ανταλλάσσουν τεχνονομία κ.λπ. Υστερα από τέτοιες επαφές, τα στερεότυπα αποδυναμώνονται. Καλό θα ήταν να δημιουργηθούν και προγράμματα υποτροφιών για νέους Έλληνες επιστήμονες. Περιαιτολογώντας, ο ρόλος των νεοελληνικών σπουδών στη Γερμανία έχει και έναν τέτοιο ρόλο διαμεσολάβησης. Γενικά, είναι αναγκαίες αυτού του τύπου οι πρωτοβουλίες».

του Γερμανού οικονομικού ναζί. Για να αποδομηθεί κάποιος αυτός στερεότυπος, δεν θα πρέπει να συζητά αν υπάρχει αλήθεια και ψέμα σε αυτά, αλλά να δει για ποιο λόγο κυριάρχησαν τέτοιες εικόνες τα τελευταία τρία χρόνια».

Δυτικοί και Ανατολικοί

Ο Μ. Πεχλιβάνος επισημαίνει μία ακόμα παράμετρο: «Στη Γερμανία επικρέμαται, δεκαετίες τώρα, αν σε αυτή τη φάση υπήρχε ένας καρισματικός ακροδεξιός, θα έπαιρνε έως και 10%. Γενικά πάντως, αυτό που φάνηκε είναι ότι, εξαιτίας της κρίσης, όλη εκείνη η προσπάθεια που έγινε από ιστορικούς και πολιτικούς (π.χ. επισκέψη Βάϊτσέκερ στο Σκοπευτήριο της Καισαριανής) να δημιουργηθούν ένα είδος αναγνώρισης στη Γερμανία για τις ωμότητες που είχαν διαπραχθεί, κάμφθηκε». Από την άλλη, για τον ιστορικό Χάγκεν Φάισερ, η αναγνώριση αυτή στη Γερμανία πάντοτε βρισκόταν στο περιθώριο: «Αναλογιστείτε ότι στην πρώτη έκθεση για τα εγκλήματα της Βέρμαχτ δεν υπήρχαν αναφορές στην Ελλάδα, μόνο στο Ανατολικό Μέτωπο. Σήμερα, οι Γερμανοί λένε ότι οι Έλληνες τους κουνάνε το δάχτυλο για τον ναζισμό επειδή δεν έχουν να πληρωθούν αισθάνθηκαν αποκαθαρμένοι και ντε φάκτο αντιφασίστες. Φυσικά, μετά το 1989 αλλάζει όλο αυτό και ο νεοναζισμός που άν-

θωσε στην ανατολική πλευρά έκτοτε αποτελεί συνάρτηση της έλλιπης διαχείρισης των ανοικτών λογαριασμών της Ανατολικής Γερμανίας με το παρελθόν».

Ο Αντ. Λιάκος σημειώνει ότι το ανθελληνικό πνεύμα στη Γερμανία προκάλεσε μεγάλη ανησυχία ακόμα και στην καγκελαρία. «Είναι κάτι που μου είπε ο δημοσιογράφος Παντελής Παντελούρης: φοβήθηκαν πως, αν σε αυτή τη φάση υπήρχε ένας καρισματικός ακροδεξιός, θα έπαιρνε έως και 10%. Γενικά πάντως, αυτό που φάνηκε είναι ότι, εξαιτίας της κρίσης, όλη εκείνη η προσπάθεια που έγινε από ιστορικούς και πολιτικούς (π.χ. επισκέψη Βάϊτσέκερ στο Σκοπευτήριο της Καισαριανής) να δημιουργηθούν ένα είδος αναγνώρισης στη Γερμανία για τις ωμότητες που είχαν διαπραχθεί, κάμφθηκε». Από την άλλη, για τον ιστορικό Χάγκεν Φάισερ, η αναγνώριση αυτή στη Γερμανία πάντοτε βρισκόταν στο περιθώριο: «Αναλογιστείτε ότι στην πρώτη έκθεση για τα εγκλήματα της Βέρμαχτ δεν υπήρχαν αναφορές στην Ελλάδα, μόνο στο Ανατολικό Μέτωπο. Σήμερα, οι Γερμανοί λένε ότι οι Έλληνες τους κουνάνε το δάχτυλο για τον ναζισμό επειδή δεν έχουν να πληρωθούν αισθάνθηκαν αποκαθαρμένοι και ντε φάκτο αντιφασίστες. Φυσικά, μετά το 1989 αλλάζει όλο αυτό και ο νεοναζισμός που άν-

ΕΠΙΣΗΜ / Του ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Η ανεξαρτησία της πληροφορίας

Σε αντίθεση με τις τρεις θεσμοθετημένες εξουσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας, τη Νομοθετική, την Εκτελεστική και τη Δικαστική, που έχουν «μαζέψει» και ελαχίστον τα έξοδά τους, η περιφημη μη θεσμοθετημένη «τέταρτη εξουσία» των ΜΜΕ μετράει τα πρώτα θύματά της σε μαζικό επίπεδο, με οριζόντιες μειώσεις απολαβών, ακόμα και με απολύσεις, οι οποίες αναμένεται να πληθύνουν στο εγγύς μέλλον. Οι οργανισμοί που απασχολούν τους δημοσιογράφους λειτουργούν με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια και είναι φυσικό επόμενο να χρειάζονται έσοδα για να πληρώσουν τους μισθούς και τα υπόλοιπα λειτουργικά έξοδά τους, αφού για τους ιδιώτες επιχειρηματίες του χώρου δεν υπάρχει τρέκα για τους δανείσει. Γίνονται τρέκα για τον εαυτό τους. Αυτό που θα έπρεπε να κάνει και το κράτος από μόνο του εδώ και δεκαετίες, στις εποχές της οικονομικής άνθησης. Με τη διαφήμιση να έχει στερέψει γενικώς και ειδικώς από τις τράπεζες, όλα τα ΜΜΕ έχουν πεταχτεί εκτός προϋπολογισμών και κάποια από αυτά άρχισαν να θερρίζουν κεφάλια υπαλλήλων. Βέβαια θα μπορούσε κά-

ποιος να αναρωτηθεί, γιατί να μη φροντιζαν να «συμρισιτούνε» πριν από την έλευση του ναυαγίου της κρίσης ή που πήγαν τα κέρδη των προηγούμενων χρόνων ή γιατί κάποιοι μεγαλοεπιχειρηματίες ανέκαθεν θερρίζαν κεφάλια που δεν ήταν πειθίνα όργανα των συμφερόντων τους, ανεξαρτήτως κρίσης, και απλώς τώρα έχουν και το αδιανομήσιμο πρόσχημα... Ο έχω την περιέργεια ας ψάξει απαντήσεις. Αυτό που εγώ αναρωτιέμαι είναι το εάν συνέβη και στην Κύπρο αυτό που συνέβη στην Ελλάδα με τις απόλυτες εξαρτήσεις των ΜΜΕ από τις τράπεζες την τελευταία δεκαετία. Θεωρείται από τα πλέον απόκρυφα μυστικά το συνολικό χρέος των ελληνικών ΜΜΕ στις τράπεζες και το κράτος. Και κάποιο νούμερο να ξεγλιστρήσει προς τα έξω, είναι πανεύκολο να θωλωθούν τα νερά της «είδησης» με το να διαρρεύσουν σκόνη άλλα τρία νούμερα με μεγάλες αποκλίσεις, οπότε αμφισβητείται η γνωσιότητα όλων. Με βάση ωστόσο τους ισολογισμούς που δημοσιεύονται υποχρεωτικά από τις εταιρείες τις εισηγμένες στο ελληνικό χρηματιστήριο, η εφημερίδα «Ναυτεμπορική» γρά-

ψε ότι: «Οι τρεις όμιλοι μέσω ενήμερωσης, οι οποίοι περιλαμβάνονται στις 60 μεγαλύτερες εισπραξιές εταιρείες, έχουν συνολικά δάνεια 415 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 317 εκατ. αφορούν βραχυπρόθεσμα δάνεια, ενώ τα ίδια κεφάλαιά τους αθροιστικά είναι λιγότερο από το 1/10 του συνολικού τους δανεισμού». Αυτό τι σημαίνει; Ότι οι τράπεζες είναι συνδιοκτικές αυτών των ομίλων. Και αφού οι τράπεζες παραμένουν στο έλεος της τρέκας για την ανακεφαλαιοποίησή τους, σημαίνει ότι η δυναμική των δημοσιογραφικών παρεμβάσεων στην ασκούμενη πολιτική στην Ελλάδα περιορίζεται από τη διαπλοκή των αμοιβαίων συμφερόντων τρέκας, τραπεζών, πολιτικών εκπροσώπων τους και ιδιοκτητών ΜΜΕ. Ευτυχώς βέβαια δεν υπάρχει μόνο αυτή η όψη του νομίματος. Εκτός από το ανεξέλεγκτο διαδίκτυο, νέα έντυπα γεννιούνται με αυτοχρηματοδότηση για να καλύψουν το κενό της ανεξάρτητης πληροφόρησης που είναι η πλέον αναγκαία υποστήριξη σε οποιαδήποτε ελπίδα αλλαγής του διεφθαρμένου ελληνικού πολιτικού τοπίου. Το δεκαπενθήμερο περιοδικό «HotDoc» του Κώστα Βα-

ξέβανη με τα αποκαλυπτικά ρεπορτάζ του άρχισε από τον Απρίλη να σκαρφιλάει στα 25.000 κομμάτια πωλήσεων χωρίς τις διαδικτυακές αγορές και χτύπησε 90.000 κομμάτια με τη δημοσίευση της λίστας λαγκάρη. Η νέες ημερησίες εφημερίδες «6 μέρες» και «Εφημερίδα των Συντακτών» που βγαίνουν αμφότερες με συνδιοκτικότητα ενός μέρους των εργαζομένων της παλιάς «Ελευθεροτυπίας» πουλάνε από 14.000 έως 16.000 φύλλα και διαλέγουν έναν διαφορετικό δημοσιογραφικό λόγο, μακριά από τον συμβιβαστικό προς την εξουσία των πρώην μεγάλων εφημερίδων. Ένα μεγάλο μέρος του κόσμου διψάει να μάθει και να καταλάβει τι συμβαίνει γύρω του, μέσα στο χάος της κατάρρευσης κάθε εμπιστοσύνης προς τις εξουσίες που εκλέγονται για να τον σώσουν και την επομένη κάνουν όλα όσα είχαν υποσχεθεί ότι δεν θα κάνουν. Ένα ακόμα μεγαλύτερο μέρος του κόσμου, και ειδικά οι ανήσυχτοι νέοι που θα επιχειρήσουν στο άμεσο μέλλον να αποκτήσουν την εξουσία, έχουν σιχαθεί την εμφανέστατη προσπάθεια υπεράσπισης των αποτυχημένων πολιτικών από τους «νούσιμους» μεγαλοδημοσιογράφους

και τα διαπλεκόμενα ΜΜΕ που δίδαν «ελέγχουν» τις θεσμικές εξουσίες. Ας δώσουμε σημασία σε αυτή την προοπτική. Ο Τύπος, για να έχει λόγο οικονομικής ύπαρξης, απλώς ούτως ή άλλως να είναι εν τέλει ουσιαστικά χρήσιμος στον κόσμο στον οποίο απευθύνεται. Υ.Γ. Ο πλουραλισμός της «Κ» έχει καταδειχθεί σε όλα τα χρόνια της κυκλοφορίας της από τη φιλοξενία όλων των απόψεων, και ειδικά στο «Τέχνες και Γράμματα» από την ανεμπόδιση έκφραση του αρθρογράφου, αλλά και τη συνεχή δημοσίευση, σε όλα τα χρόνια της κρίσης, των ιδεών και των βιβλίων που προσφέρουν εμπειρισταμένη γνώση και ανατρέπουν την καθιερωμένη αντίληψη του «έτσι είναι». Επίσης, εκτός από τις επιλεκτικές παρεμβάσεις μας στην ντόπια πολιτιστική ζωή, επί τέσσερα χρόνια με ημερήσια αποκαλύπτουμε στο κυπριακό τοπίο της τέχνης το τι «θα» αντιμετωπίσει, παρουσιάζοντας φτιασίδωτη την πρόδρομη ελληνική πραγματικότητα. Κι επειδή τα του Καίσαρος του Καίσαρι, δηλώνω δημόσια τις ευχαριστίες μου σε όσους προϊστάται. Χρόνια μας πολλά κι ελεύθερα.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΘΕΑΜΑΤΑ	ΒΙΒΛΙΟ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
----------	---------	--------	---------	-----------	-----------	----------------

Εκδηλώσεις - Κύπρος

Κυριακή 18.11
ΦΕΣΤΙΒΑΛAvaton Music Festival
στο Παλιό Ξυδάδικο

Το Avaton Music Festival είναι ένα ξεχωριστό γεγονός της σύγχρονης μουσικής, που προωθεί τη μουσική του 20ού και 21ου αιώνα. Έχει την επιθυμία και τη δυνατότητα να φέρει σε επαφή διαφορετικούς, συχνά αντικρουόμενους κόσμους της σύγχρονης ορχηστρικής μουσικής και τη δημιουργία μουσικής με ηλεκτρονικά και ψηφιακά μέσα. Στηρίζει ενεργά τις τρέχουσες τάσεις στη σύνθεση και μουσική τεχνολογία, παρέχοντας την εκτέλεση ευκαιριών, καθώς και «artistic residencies» για τους νέους καλλιτέχνες από Κύπρο και εξωτερικό. Το 3ο Avaton Music Festival συνεχίζεται με κονσέρτο από την Barbara Luenenburg (Αυστρία) και τον Marko Ciciliani (Αυστρία) ώρα 8:00 μ.μ. σήμερα και τη Δευτέρα 19 Νοεμβρίου από ώρα 5:30 μ.μ. στο Παλιό Ξυδάδικο, Γενεθίου Μιτέλλα 34, στην καρδιά της παλιάς Λεμεσού. ☺ Πληρ. 99864970 και www.avatonmusicfestival.com

Δευτέρα 19.11
ΕΚΔΗΛΩΣΗΜνήμη Ανδρέα
Χριστοδουλίδη

Το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων (ΚΥΠΕ) οργανώνει εκδήλωση μνήμης για τον Ανδρέα Χριστοδουλίδη. Χαιρετισμούς θα απευθύνουν οι Λάροχος Λάρκου (πρόεδρος Δ.Σ. ΚΥΠΕ), Αντώνης Μακρίδης (πρόεδρος ΕΣΚ), Ερίκ Νηλεν (γενικός γραμματέας ΕΑΝΑ) και Σταύρος Τζίμας (γενικός διευθυντής Περιφερειακής Διεύθυνσης Μακεδονίας του ΑΠΕ-ΜΠΕ). Θα προβληθεί φιλμικό αφιέρωμένο στη ζωή και το έργο του Ανδρέα Χριστοδουλίδη και θα ακολουθήσει ομιλία του εκπαιδευτικού και πολιτικού αναλυτή Λούη Ηγουμενίδη. Στη συνέχεια θα ακουστούν πρωτογενείς μαρτυρίες από τους δημοσιογράφους Ανδρέα Παράσκο και Ανδρούλλα Γεωργιάδου, και από την υπεύθυνη Γραφείου Διεθνών & Δημοσίων Σχέσεων του ΑΠΕ-ΜΠΕ, Δήμητρα Λέτσα. Συντονιστής ο Παύλος Παύλου, δημοσιογράφος, μέλος Δ.Σ. ΚΥΠΕ. Ώρα 7:00 μ.μ. στη Δημοσιογραφική Εστία, Λεωφόρος ΠΙΚ, Λευκωσία. ☺ Πληρ. 22556018 και 22556000

Τετάρτη 21.11
ΘΕΑΤΡΟ«Το Μπουφάν της
Χάρλεϊ... η Πάλι Καλά»

Η Νέα Σκηνή ΘΟΚ σκηνίζει με εξωτερικό χώρο του νέου θεάτρου του οργανισμού και συγκεκριμένα στην πρόσομή του, με το έργο του Βασίλη Κατσικονούρη «Το Μπουφάν της Χάρλεϊ... η Πάλι Καλά». Ένας εύζωνας στην Πλατεία Συντάγματος, παγιδευμένος ακροατής μιας μάνας που του εξομολογείται τις δυσκολίες μιας ζωής που δεν έζησε. Συμβιβασμοί και χαμένα όνειρα σ' ένα συνολικό κείμενο του Βασίλη Κατσικονούρη («Το Γάλα»), που

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΒΑΣΙΛΕΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ
Fondation Beyeler
www.fondationbeyeler.ch

«Edgar Degas». Η έκθεση ξεκινά από το 1886, τη χρονιά της γέννησης και τελευταίας έκθεσης των ιμπρεσιονιστών, και εστιάζει στην απομάκρυνση του Ντεγκά από το ιμπρεσιονιστικό κίνημα αλλά και από τη δημόσια ζωή. Ωστόσο, αν και επέλεξε να ζήσει αποτραπηγμένος στην επαρχία, ο Ντεγκά έμεινε ανοικτός στη νεωτερικότητα ακολουθώντας έναν τολμηρό προσωπικό δρόμο, όπως και οι συμπατριώτες ομότεχνοί του Γκογκέν, Μπονάρ και Ματίς. Τα 150 έργα που παρουσιάζονται στην έκθεση (ελασιογραφίες, παστέλ, γλυπτά, σχέδια με κάρβουνο και φωτογραφίες) χαρακτηρίζονται από ασυμμετρικές, μη συμβατικές πόζες των μοντέλων, ασυνήθιστες γωνίες και σκοπιές θέασης. Στα θέματα του περιλαμβάνονται πορτρέτα, γυμνά, σκηνές χορού (εδώ ο πίνακας «Χορεύτριες με κίτρινες φούστες», 1903), άλογα και ιππείες, τοπία (ένα προσφιλέστες σκηνές ιμπρεσιονιστές θέμα που ο Ντεγκά χειρίστηκε σε σκοτεινούς τόνους). Η χρονολογική διαδρομή της έκθεσης σταματά το 1912, χρονιά μετά την οποία ο Ντεγκά, λόγω προβλημάτων όρασης, έπαυσε να ζωγραφίζει. Εως τις 27 Ιανουαρίου.

ΛΟΝΔΙΝΟ
ΕΚΘΕΣΗ
National Gallery
www.nationalgallery.org.uk

«Richard Hamilton: The Late Works». Λίγο πριν από τον θάνατό του τον Σεπτέμβριο του 2011, στα 89 του χρόνια, ο Ρίτσαρντ Χάμιλτον εργαζόταν πάνω σ' έναν μεγάλο πίνακα εμπνευσμένο από το διήγημα του Μπαλζάκ «Το άγνωστο αριστούργημα». Όταν ήταν πλέον σαφές ότι δεν θα προλάβαινε να ολοκληρώσει το έργο, αποφάσισε να περιληφθούν, στη μεγάλη έκθεση που ήδη προετοιμάζε στη National Gallery, οι παραλλαγές, οι παραλλαγές του έργου που είχε δημιουργήσει με τη βοήθεια ψηφιακών εικόνων. Με τα έργα αυτά κορυφώνεται το εκθεσιακό αφιέρωμα στον Χάμιλτον, έναν από τους κορυφαίους Βρετανούς καλλιτέχνες της γενιάς του. Η έκθεση περιλαμβάνει μια μεγάλη ανθολογία της όψιμης δουλειάς του, έργα στα οποία αντανακλώνται τα διαφορετικά θέματα που τον απασχόλησαν σ' όλη τη διάρκεια της διαδρομής του: το παιχνίδι με την προοπτική και τον χώρο, η γυναίκα και η ερωτική επιθυμία (εδώ ο πίνακας «The passage of the Bride», 1998), οι αναφορές του στους Αναγεννησιακούς ζωγράφους, η εμμονή του με το έργο του Μαρσέλ Ντυσάν, η πρωτοποριακή αξιοποίηση των δυνατοτήτων της ψηφιακής τεχνολογίας. Εως τις 13 Ιανουαρίου.

ΘΕΑΤΡΟ
Tricycle Theatre
www.tricycle.co.uk
«Red Velvets». Κεντρικό πρόσωπο του έργου είναι ο Αίρα Ολντριτζ, ο πρωτοπό-

Μη χάσετε

Κυριακή 25 έως Τρίτη 27 Νοεμβρίου

Τα κορίτσια δεν πρέπει να παίζουν ποδόσφαιρο

Το Θέατρο VERSUS παρουσιάζει το σύγχρονο έργο της Ισπανίδας Μάρτα Μπουτσάκα «Τα κορίτσια δεν πρέπει να παίζουν ποδόσφαιρο», σε σκηνοθεσία Χρήστου Γεωργίου. Ένα έργο για την κρίση των συναισθηματικών και κυρίως των οικογενειακών σχέσεων στη σύγχρονη εποχή. Τρεις ιστορίες «συγκρούονται» σ' ένα τροχάκι κι η ζωή αναλαμβάνει να κάνει τους δικούς της απίστευτους συνδυασμούς. Στην αίθουσα αναμονής του νοσοκομείου, ένας άντρας και δύο γυναίκες, άγνωστοι μεταξύ τους,

που ειδοποιήθηκαν ξαφνικά ότι τρεις δικοί τους άνθρωποι βρίσκονται βαριά τραυματισμένοι στην εντατική, έρχονται αντιμέτωποι με ασαφείς πληροφορίες, υποψίες, αναπάντητα ερωτήματα, μυστικά, ίντριγκες, ανατροπές, αποκαλύψεις. Αντιμέτωποι με τον ίδιο τους τον εαυτό σ' ένα παιχνίδι αυτογνωσίας, σ' έναν πόλεμο νευρών μέχρι την αποκάλυψη της «οδύνης» αλήθειας. Ώρα 8:30 μ.μ. Κυριακή 25 Νοεμβρίου στη Β' Δημοτική Αγορά (Θέατρο ΕΝΑ), Λεμεσός. ☺ Πληρ. 96458399

Τετάρτη 21 Νοεμβρίου

Ο Λαυρέντης Μαχαιρίτσας
στη νέα «Διαχρονική»

Οι «Prospectus» και η Γεωργία Λάρδου φιλοξενούν τον Λαυρέντη Μαχαιρίτσα σε μία από κοινού παράσταση. Ο γνωστός συνθέτης και ερμηνευτής Λαυρέντης Μαχαιρίτσας με τη δισκογραφική δουλειά του «Η ενοχή των αμνών» το 2010 σκιαγράφησε την κοινωνική κατάσταση στην Ελλάδα και με τον δίσκο «Οι άγγελοι ζουν ακόμη στη Μεσόγειο» του 2012 συγκέντρωσε τις φωνές της Μεσογείου σε μια μουσική «διαδήλωση» της ουσιαστικής συγγένειας των προβλημάτων και των ανησυχιών ανάμεσα στους λαούς του Νότου. Για μια ακόμη φορά έρχεται στην Κύπρο, αυτή τη φορά συνεργαζόμενος με ντόπιους μουσικούς. Ώρα 9:30 μ.μ. στη Διαχρονική Μουσική Σκηνή, Γιάννη Κορομιά 2, Καϊμακιά, Λευκωσία. ☺ Πληρ. 99783455 και 97716886

ακροβατεί ανάμεσα στην κωμωδία και το δράμα, την τριφυρότητα και την απόγνωση. Ερμηνεύει η Αννίτα Σαντορινιαίου. Ηλεκτρική κιθάρα: Ανδρέας Χριστοδουλού, μαθητής Μουσικού Σχολείου Λευκωσίας. Υπό την αιγίδα του πρέσβη της Ελλάδας, κ. Βασίλη Παπαϊωάννου. Ώρα 8:30 μ.μ. κάθε Τετάρτη, Πέμπτη και Παρασκευή, στον Εξωτερικό Χώρο του Θεάτρου ΘΟΚ (πρόσοψη), Γρηγόρη Αυξεντίου 9 (χώρος παλαιού ΓΣΠ), Λευκωσία. ☺ Πληρ. 77772717 και www.thoc.org.cy

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Μεγάλοι συνθέτες
της κλασικής περιόδου

Έργα των τριών μεγάλων συνθετών της κλασικής περιόδου με τη Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου και μαέστρο τον Julius Kalmar. Σολίστ στο πιάνο ο Μαρτίνος Τίριμος. Θα παρουσιαστούν τα έργα: W. A. Mozart: La clemenza di Tito (Η επιείκεια του Τίτου), Εισαγωγή, Κ. 621, L. v. Beethoven: Κοντσέρτο για Πιάνο Αρ. 3 σε Ντο ελάσσονα, Έργ. 37 και J. Haydn: Συμφωνία Αρ. 94 σε Σολ μείζονα («Της εκπληξίως»). Οι συναυλίες γίνονται σε συνεργασία με το Ίδρυμα «Τάκης και Λούκη Νέμτσας». Ώρα 8:30 μ.μ. στο Θέατρο Ριάτο, Πλατεία Ηρώων, Λεμεσός. Πληρ. 77777745. Επίσης Πέμπτη 22 Νοεμβρίου στο Μαρκεδείο Θέατρο, Ανδρέα Γερούδη 27, Πάφος. Πληρ. 26932571. Και Παρασκευή 23 Νοεμβρίου στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, Λεωφόρος Στροβόλου 100, Λευκωσία. ☺ Πληρ. 22313010

Πέμπτη 22.11
ΘΕΑΤΡΟ«Ο Θάνατος
και η Κόρη»

Η Πάνω Σκηνή του Σατιρικού Θεάτρου παρουσιάζει το συγκλονιστικό έργο του Άριελ Ντόρφμαν «Ο Θάνατος και η Κόρη» σε σκηνοθεσία Στέλιου Καυκαρίδη. Η Πωλίνα Σά-

λας, πρώην πολιτική κρατούμενη της χιλιανής χούντας, βασανίστηκε και βιάστηκε υπό την καθοδήγηση ενός σαδιστή γιατρού, που συνήθιζε να βάζει μουσική του Σούμπερτ κατά τη διάρκεια των βασανιστηρίων και συγκεκριμένα το κουαρτέτο «Ο Θάνατος και η Κόρη». Στη μεταπολιτευτική Χιλή ανακαλύπτει την ταυτότητα του βασανιστή της κι αποφορτίζει με αποδοξίση μόνη της στον τομέα. Ένα έργο για τα ανεπούλητα τραύματα που προκάλεσε η απουσία κάθαρσης και τιμωρίας για τα δράματα και τα εγκλήματα του πρόσφατου παρελθόντος. Ώρα 8:30 μ.μ. και τακτικές παραστάσεις κάθε Πέμπτη και Παρασκευή στην Πάνω Σκηνή, στο Πολιτιστικό Κέντρο Βλαδιμίρως Καυκαρίδης, Αγλαντζιά, Λευκωσία. ☺ Πληρ. 22312940 και 22421609

Παρασκευή 23.11
ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗΟ Στέλιος Διονυσίου
για το Μέλαθρο

Το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Φίλοι του Μελάθρου Αγωνιστών της ΕΟΚΑ στη Λεμεσό διοργανώνουν την ετήσια συνέντευξη για την οικονομική ενίσχυση του Μελάθρου. Τι μουσική συντροφιά της βραδιάς θα αναλάβει ο Λαϊκός τραγουδιστής Στέλιος Διονυσίου. Ώρα 8:30 μ.μ. στο «Monte Carlo», Λεωφόρος Αμμοθόνας, Λεμεσός. ☺ Πληρ. 25636333, 25872287 και 99447453

ΦΕΣΤΙΒΑΛ

10ο Φεστιβάλ
κινουμένων σχεδίων

Γιορτάζοντας τη δεκάτη χρονιά δημιουργίας του, το Φεστιβάλ πειραματικών ταινιών και

κινουμένων σχεδίων συνεχίζει να καινοτομεί στον τομέα των πειραματικών τεχνών, ενώ ο Πολιτιστικός Σύνδεσμος Πάνθεον προσαρτά να προωθήσει το ετήσιο αυτό φεστιβάλ σε ένα καθιερωμένο, παγκόσμιο γεγονός που θα συνεχίσει να κρατά το υψιστάμενο του επίπεδο, δίνοντας και την ευκαιρία σ' αυτούς που θέλουν και ενδιαφέρονται να παρακολουθούν και να λαμβάνουν μέρος στον τομέα. Ο Πολιτιστικός Σύνδεσμος Πάνθεον ενθαρρύνει την υποστήριξη όλων των ειδών πειραματισμού προκειμένου να διατηρηθεί η αίσθηση νέων ιδεών και τρόπων σκέψης. Ώρα 8:00 μ.μ. στην Γκαλερί Πάνθεον, Λεωφόρος Ευαγόρου 40, Κτήριο Πάνθεον, 2ος όροφος, Λευκωσία. Είσοδος ελεύθερη. ☺ Πληρ. 22670843

Σάββατο 24.11
ΣΥΝΑΥΛΙΑ20 χρόνια «Επιλογή»
Για τον Μάνο Λοϊζό

Γιορτάζοντας την εικοσάχρονη προσφορά της στην πολιτιστική ζωή της πόλης, η Πολιτιστική Κίνηση Λεμεσού «Επιλογή» παρουσιάζει ένα αφιέρωμα στον συνθέτη Μάνο Λοϊζό, μια περιδιάβαση στους μουσικούς δρόμους του, με αφορμή τη συμπλήρωση 30 χρόνων από τον θάνατό του. Συμμετέχουν η Μικτή και η Παιδική χορωδία της Επιλογής και ορχήστρα με καταξιωμένους μουσικούς, σε ενορχηστρώσεις Μάριου Τούμπα. Σόλο τραγουδιστής και η Ιωάννα Αθανασιάδου. Διευθύνση: Αγγελίνα Νικολαΐδου Σπανού. Ώρα 8:30 μ.μ. στο Θέατρο Ριάτο, Πλατεία Ηρώων, Λεμεσός. ☺ Πληρ. 7777745

Επιμέλεια: ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΥΡΗΠΟΥΛΟΣ
art@kathimerini.com.cy

Εκδηλώσεις - Ελλάδα

ΕΚΔΗΛΩΣΗ
Τετάρτη 21.11Αφηγήσεις στη
μνήμη Αλ. Δημαρά

Ο Σύνδεσμος Αποφίτων της Σχολής Μωραΐτη διοργανώνει εκδήλωση στη μνήμη του Αλέξη Δημαρά με τίτλο «5 αφηγήσεις για τον Δάσκαλο μας στο Θέατρο του Σχολείου. Θα μιλήσουν οι Κωνσταντίνος Μαχίρας, Μάρω Μανιαδάκη - Πρεβελάκη, Κωνσταντίνος Ζούλας κ.ά. Ώρα έναρξης 7 μ.μ. ☺ Α. Παπαναστασίου και Αγίου Δημητρίου, Ψυχικό

ΘΕΑΤΡΟ

Κυριακή 18.11

Στη Μικρή Πόρτα
«Μικρή Γοργόνα»

«Η Μικρή Γοργόνα» του Μάικ Κέιν, σύγχρονη εκδοχή του παραμυθιού του Αντερσεν σε σκηνοθεσία του Θωμά Μοσχόπουλου, είναι η παράσταση για παιδιά που ανεβαίνει φέτος στη Μικρή Πόρτα της Ξένιας Καλογεροπούλου. Κάθε Σάββατο στις 3 μ.μ. και κάθε Κυριακή στις 11 μ.μ. και στις 3 μ.μ. ☺ Μεσογείων 59

ΟΜΙΛΙΑ

Τετάρτη 21.11

Ο Ανρί Λεβί με
τον Κολομπανί

Συζήτηση του μάχιμου φιλοσόφου Μπερνάρ Ανρί Λεβί με τον δημοσιογράφο Ζαν Μαρί Κολομπανί στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών. Το θέμα της εκδήλωσης είναι τα «Μεγάλα πολιτικά θέματα της Μέσης Ανατολής, της Ευρώπης και της Ελλάδας». Ώρα έναρξης 7 μ.μ. Είσοδος ελεύθερη με δελτία προτεραιότητας. ☺ Βασ. Σοφίας και Κόκκαλη

ΘΕΑΤΡΟ

Δευτέρα 19.11

Το 3ο Low Budget
σκώνει αυλαία

Εναρξη του 3ου Low Budget Festival στο Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης με την παράσταση του έργου του Σάκη Σερέφα «Θα σε πάρει ο δρόμος» (σκην: Ε. Φεζολάρι). Εντός ιστορίες

ανθρώπων σε μια σύγχρονη μεγαλούπολη, με τους Αντώνη Φραγκάκη, Νεκταρία Γιαννουδάκη, Τζένη Θεωνά κ.ά. Ακολουθούν παραστάσεις των Βασίλη Μαυρογεωργίου, Αντώνη Καλογριδίου, Θανάση Σαράντου, Χρήστου Δήμα κ.ά. Θα διαρκέσει έως τις 18 Δεκεμβρίου. Ώρα έναρξης 9 μ.μ. ☺ Πειραιώς 206

ΜΟΥΣΙΚΗ
Πέμπτη 22.11Η Φιλαρμονική
Αγ. Πετρούπολης

Η Φιλαρμονική της Αγίας Πετρούπολης δίνει δύο συναυλίες στην Αίθουσα Χρήστος Λαμπράκης του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών (23, 24/11). Διευθύνουν οι Γιούρι Τεϊμράκονοφ και Νικολάι Αλεξέεφ. Σολίστ οι πιανίστες Νέλσον Φρέιρε, Ελίοσ Βιραλατζε. Στις 8.30 μ.μ. ☺ Βασ. Σοφίας και Κόκκαλη

ΠΡΟΒΟΛΕΣ

Κυριακή 18.11

Οι βραβευμένες
ταινίες

Συνεχίζεται στο Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης ο κύκλος προβολών «Οι βραβευμένες ταινίες του Ελληνικού Φεστιβάλ Κινηματογράφου Λονδίνου στο IMK». Θα προβληθούν έργα των Γ. Δρίβα, Π. Ράππα και Αγγ. Ρουβά, Ν. Κούρου, Στ. Πολυχρονάκη, Δήμητρας Εγγλέζου κ.ά. ☺ Πειραιώς 206

ΜΟΥΣΙΚΗ
Παρασκευή 23.11Αφιέρωμα
στον John Cage

Δίημερο αφιέρωμα στον Αμερικανό συνθέτη John Cage διοργανώνει η Βράβευση Γραμμάτων και Τεχνών του Ίδρυματος Ωνάση (23, 24/11). Συμμετέχουν μουσικοί και καλλιτέχνες, μεταξύ των οποίων ο πιανίστας Νίκος Λάρσης, με εκδηλώσεις σε όλους τους χώρους της Στέγης. ☺ Λεωφόρος Συγγρού 107-109, τηλ. 210-90.05.800

Επιμέλεια: ΝΕΛΛΗ ΑΜΠΡΑΝΕΛΑ
abravanel@kathimerini.gr

ναγύρισε. Γραμμένο από τη Βρετανίδα συγγραφέα και ηθοποιό Λολίτα Τσα-κρημπαρί και σκηνοθετημένο από την Ιντού Ραμπασιόνγκαμ, το έργο έχει κερδίσει θερμά σχόλια από τους κριτικούς, οι οποίοι τονίζουν επίσης την εξαιρετική ερμηνεία του Αντρίαν Λέστερ στον ρόλο του Ολντριτζ. Όπως έγραψε ο Μάικλ Μπιλνγκτον στον «Γκάρντιαν», η ερμηνεία αυτή είναι η καλύτερη προετοιμασία για τον ρόλο του Θέλλου που πρόκειται να παίξει ο ηθοποιός το 2013 στο Εθνικό Θέατρο.

The fortune theatre
www.thewomaninblack.com

«The Woman in Black». Το έργο πρωτοανέβηκε τον χειμώνα του 1987 στο Σκάρμπορο, παραθαλάσσια πόλη της Αγγλίας. Σκηνοθέτης και διευθυντής σ' ένα τοπικό θέατρο, ο Ρόμιντ Χέρφοντ ήθελε να ανεβάσει ένα θρίλερ με φαντάσματα τις μέρες των Χριστουγέννων και ανέθεσε στον Στίβεν Μάλστρατ, συνεργαζόμενο θεατρικό συγγραφέα, να σκαρώσει ένα στα γρήγορα, με τον όρο να κοστίζει πολύ φτηνά η παραγωγή. Σε

λίγες μέρες η «Γυναίκα με τα μαύρα» ήταν έτοιμη και παιζόταν επί ένα χρόνο με μεγάλη επιτυχία. Μεταφέρθηκε κατόπιν στο Λονδίνο, όπου παίζεται συνεχώς μέχρι σήμερα, έχοντας αναδειχθεί σε ένα από τα μακροβιότερα θεατρικά έργα (πρώτο στη λίστα είναι, βέβαια, η «Ποντικοπαίγδα» της Αγκαθα Κρίστι, που παίζεται ανελλιπώς εδώ και εξήντα χρόνια). Η δημοτικότητα του έργου πήρε άλλα μη ώθησε φέτος, με την κινηματογραφική διασκευή όπου πρωταγωνιστεί ο Ντάνιελ Ράντκλιφ. Στο θεατρικό έργο, που φέτος γιορτάσε τα 25 χρόνια παραστάσεων, ο σκηνοθέτης παραμένει ο ίδιος -ο Ρόμιντ Χέρφοντ- ενώ οι πρωταγωνιστές αυτήν την περίοδο είναι ο Κεν Ντρούρι και ο Ανταμ Μπεσ. Όσο για τη «Γυναίκα με τα μαύρα», βουβή οπτασία που εμφανίζεται για λίγα μόνο λεπτά και σκορπίζει τον τρόμο, την υποδύεται η νεαρή χορεύτρια και χορογράφος Άννα Μελάντερ.

Επιμέλεια: ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΟΥΠΑΚΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΘΕΑΜΑΤΑ	ΒΙΒΛΙΟ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
----------	---------	--------	---------	-----------	-----------	----------------

Η αγορά του πολιτισμού προσαρμόζεται

Οι τιμές πέφτουν σε κινηματογράφους και θέατρα της Αθήνας, ενώ στα μεγάλα θέατρα η γκάμα των εισιτηρίων διευρύνεται

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ

Εσείς τι θα κάνετε απόψε; Σινεμά; Θέατρο; Οπερα; Κάποια μουσική σκηνή ή club; Η αθηναϊκή νύχτα, χωρίς φρένο στην προσφορά επιλογών για αναψυχή και διασκέδαση, αρνείται να συνθηκολογήσει με το κλίμα πτωχότητας και πεσιμισμού. Με εξαίρεση τις μεγάλες πίστες, η αγορά του πολιτισμού εμφανίζει αξιοσημείωτες αντοχές και, κυρίως, προσαρμοστικότητα στις νέες συνθήκες. Παραπονούμαστε ότι οι τιμές στα είδη ευρείας κατανάλωσης δεν λένε να μειωθούν όσο θα θέλαμε, αλλά είναι επίσης γεγονός ότι η βραδινή έξοδος γίνεται μέρα με τη μέρα όλο και πιο οικονομική.

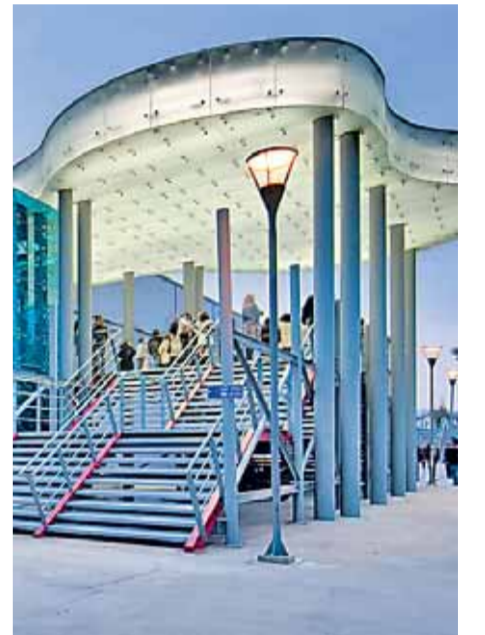
Για να είμαστε δίκαιοι, η αποκλιμάκωση των τιμών δεν είναι σε όλους τους χώρους ευθύγραμμη και

Παρά την πειστική οικονομική συγκυρία, τα θέατρα και οι κινηματογράφοι εξακολουθούν να είναι πόλοι έλξης για τους Αθηναίους. Και οι επιχειρηματίες προσπαθούν να τους δελεάσουν με προσφορές και χαμηλότερες τιμές.

Ο κινηματογράφος «Τριανόν» της οδού Κοδριγκτώνος καθιέρωσε γενική είσοδο 6 ευρώ.

Στην επιτυχία «Αναζητώντας τον Αττίκ», το πιο φθινό εισιτήριο κόστιζε 7 ευρώ.

66

Καταιγισμός προσφορών από κινηματογράφους για τις λιγότερο εμπορικές ημέρες της εβδομάδας

ισοδύναμη. Δεν ζούμε στη Βόρεια Κορέα και οι προσαρμογές ακολουθούν σε μεγάλο βαθμό την πραγματικότητα της αγοράς. Για παράδειγμα, οι πρωτοβουλίες υπήρξαν στην αρχή θεαματικότερες στον χώρο των κινηματογραφικών αιθουσών.

Κι αυτό γιατί η μεγάλη πτώση των εισιτηρίων στα μούλτιπλεξ (στους πρώτους μήνες του 2011 κυμάνθηκε στο 30% για να ισορροπήσει αργότερα μέσα στην περασμένη χρονιά στα επίπεδα του -10%) «τρώμαξε» τους τρεις μεγάλους παίκτες (Ster, Odeon, Village) που κινήθηκαν άμεσα. Πρώτα η Ster και στη συνέχεια και οι άλλες δύο εταιρείες έσπευσαν να χαμηλώσουν σημαντικά τις τιμές ρίχνοντας το «κανονικό» εισιτήριο στα 6,50 (Ster), στα 7

(Village) και στα 7,50 ευρώ (Odeon). Ο ανταγωνισμός ώθησε και τους μεμονωμένους αιθουσάρχες σε ανάλογες κινήσεις. Σήμερα το πιο φθινό εισιτήριο για όλες τις ημέρες της εβδομάδας θα το βρείτε στον κινηματογράφο «Τιτάνια» της οδού Πανεπιστημίου, που πέρασε στη διαχείριση της σινεφίλ εταιρείας διανομής New Star: 5 ευρώ. Οικονομικά κινούνται η «Ελλη» και το «Τριανόν», που όρισαν γενική είσοδο στα 6 ευρώ. Αν πάμε σε κατηγορίες με κριτήριο την ημέρα, το πιο οικονομικό εισιτήριο στο λεκανοπέδιο προσφέρεται κάθε Δευτέρα και Τρίτη στην αίθουσα του «Gazarte» στο Γκάζι με μόλις 4,50 ευρώ. Σε γενικές γραμμές στις περισσότερες αίθουσες (μεμονωμένες και μη) προσφέρεται ειδικό τιμολόγιο για όσους προ-

Πρόσφατα, το αντίτιμο μιας συναυλίας στο Βίος καθορίστηκε από τους ίδιους τους θεατές.

τιμήσουν τις λιγότερο εμπορικές ημέρες της εβδομάδας, κυρίως Δευτέρα με Τετάρτη.

Στο θέατρο, η κατάσταση εμφανίζεται πιο σύνθετη. Θα βρούμε έναν γενικά αποδεκτό μέσον όρο για τις παραδοσιακές σκηνές της πρωτεύουσας, στην περιοχή των 18-20 ευρώ. Υπάρχουν θέατρα που ακολουθούν μια σταθερά χαμηλή τιμολογιακή πολιτική όπως το Θέατρο του Νέου Κόσμου, όπου δεν θα βρείτε εισιτήριο ακριβότερο των 15 ευρώ. Το «Παλλάς» είναι μια πολύ διαφορετική ιστορία, με τις τιμές για το μουζικάλ «Σικάγο» να αρχίζουν από τα 15 και να φτάνουν τα 50 ευρώ. Μεγάλη γκάμα και στα εισιτήρια της Λυρικής Σκηνής, της Στέγης, του Μεγάρου Μουσικής και του Μπάντιντον. Για να δείτε τη «Μα-

νόν Λεσκά» το πιο οικονομικό εισιτήριο είναι στα 20 ευρώ. Πάντως, όλα τα εισιτήρια της παράστασης της Τετάρτης 14 Νοεμβρίου διατίθενται με έκπτωση 15% λόγω της κοινωνικής πολιτικής της ΕΛΣ.

Στις παιδικές σκηνές «κατεβαίνουμε» κοντά στην περιοχή των 10 ευρώ, αν και ορισμένα θέατρα χρεώνουν σχετικά αυξημένο αντίτιμο για τους ενήλικους συνοδούς των παιδιών.

Στον χώρο της κλασικής μουσικής οι τιμές αρχίζουν από τα 10 ευρώ, ενώ μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει η κινητικότητα στις αυτοσχέδιες, σε πολλές περιπτώσεις, live σκηνές όπου τα σχήματα εμφανίζονται χωρίς εισιτήριο στην πόρτα ή το εισιτήριο περιλαμβάνει και τη χρέωση ενός ποτού.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

στις αγορές του
Λιλιού Χειμώνα

Μια πρωτοβουλία του Ηλία Λιούγκου
Επιμέλεια ορχήστρας: Στέλλα Κυπριαίου

τραγουδούν
Ηλίας Λιούγκος
Ανδριάννα Μπάμπαλη

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ
Φεστιβάλ Λεμεσού 2012-13
EUROPEAN LIMASSOL FESTIVAL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ
Πολιτιστικός Χειμώνας Λάρνακας
EUROPEAN CULTURAL WINTER IN LARISSA 2012-13

27.11.2012
ΘΕΑΤΡΟ ΡΙΑΛΤΟ, ΛΕΜΕΣΟΣ, 8:30Μ.Μ.
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
77777745 & 25878744

28.11.2012
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ, 8:30Μ.Μ.
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
24665795 & 24657745

ΧΟΡΗΓΟΙ ΣΠΟΝΣΟΡΣ

ΣΤΗΡΙΞΕΙ ΣΥΜΠΟΡΙΣΤΕΣ BY

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Μια Βραδιά στην Όπερα

Οι πιο μελωδικές άριες και ντουέτα

Verdi Puccini Mozart Θεοδωράκης

Είρηνα Ζένιου
Σοπράνο

Βενέρα Μελέκη
Σοπράνο

Αντώνιος Κουτρούπης
Τενόρος

Κυριάκος Σοφοκλέους
Μπάσος

Ιννα Κουτρούπη
Πιάνο

Τρίτη 20/11/12
Ώρα: 20:30

**Δημοτικό Θέατρο
Στροβόλου**

Η εκδήλωση διοργανώνεται
στα πλαίσια
της Κυπριακής Προεδρίας
του Συμβουλίου της ΕΕ.

Εισοδος ελεύθερη
Πληροφορίες: 22470470

Διοργανωτής:

Χορηγοί Επικοινωνίας:

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΘΕΑΜΑΤΑ	ΒΙΒΛΙΟ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
----------	---------	--------	---------	-----------	-----------	----------------

Ο εγκλωβισμός της Ελλάδας

Το αδιάλειπτο κυνηγιό της πραγματικότητας στην κρίση χρέους

ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΡΓΕΙΤΗΣ

Χρεοκοπία και οικονομική κρίση. Αποτυχία και κατάρρευση του ελληνικού μοντέλου καπιταλισμού εκδ. Αλεξάνδρεια, 2012

Του ΘΑΝΑΣΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Η μη προβλεψιμή προοπτική της ελληνικής οικονομίας αλλά και η προσεγγιστική της ελληνικής κρίσης χρέους είναι το θέμα που απασχολεί τον παγκόσμιο δημόσιο διάλογο στον βαθμό που, τα τελευταία δύο χρόνια, η Ελλάδα είναι ο «μεγάλος ασθενής» της Ευρώζων, και η Ευρώζων ο «μεγάλος ασθενής» της παγκόσμιας οικονομίας.

Η ανάλυση του Γιώργου Αργεΐτη, επίκουρου καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών, σε αντίθεση με τις συμβατικές προσεγγίσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της ΕΚΤ, του ΔΝΤ και της Τράπεζας της Ελλάδος για το ελληνικό μοντέλο του καπιταλισμού, είναι εναλλακτική και στηρίζεται στο θεωρητικό πλαίσιο της μετακεϋνσιανής οικονομικής θεωρίας και ειδικότερα, στη «θεσμική μακροοικονομική» ανάλυση του χρηματοπιστωτικού καπιταλισμού του Χάιμαν Μίνσκου. Το δίκομο άλλο, εμπλουτίζει τη συζήτηση για την οικονομική πολιτική που, με διαφορετικά εργαλεία και φιλοσοφία, αντιμετωπίζει την ελληνική οικονομική κρίση.

Δυσωϊόνες προβλέψεις

Γιατί είναι τόσο μεγάλος ο βαθμός με τον οποίο η Ελλάδα αποτυγχάνει στους στόχους της; Πώς εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του χρέους; «Το 2011 η οικονομική δραστηριότητα βρέθηκε σε πτώση που συνεχίζεται και το 2012. Ο λόγος του δημοσίου χρέους προς το ΑΕΠ αυξήθηκε αγγίζοντας το 165%, ενώ το δημόσιο έλλειμμα παρουσίασε σημαντική ακαμψία όσον αφορά τη μείωσή του, εξαιτίας της μεγάλης ύφεσης» σημειώνει ο Γ. Α. στις αρχές του 2012.

Ωστόσο, σε πρόσφατο δημοσίευμα των Financial Times διατυπώνεται η εκτίμηση ότι ο προϋπολογισμός του 2013 θα οδηγήσει τη χώρα σε βαθιά οικονομική ύφεση, καθιστώντας ανέφικτο κάθε δημοσιονομικό στόχο, είτε πρόκειται για τον λόγο χρέους, είτε για το πρωτογενές πλεόνασμα, είτε για τα έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις.

Ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι τα μνημόνια ωθούν σε μια διαδικασία διαρθρωτικών μετασχηματισμών, αλλά σε ένα μικρό κράτος, υψηλή ανεργία, πολύ χαμηλούς μισθούς

Ο προϋπολογισμός, πλέον, υποθέτει ότι το χρέος της χώρας θα πλαισιώσει το 190% του ΑΕΠ τον επόμενο χρόνο. Η αποδόμηση της δανειακής συμφωνίας και του πλαισίου μνημονιακής οικονομικής πολιτικής ως βιώσιμης στρατηγικής εξόδου της Ελλάδας από την «παγίδα χρεοκοπίας» του Γ. Α. εξηγεί με αρκετή σαφήνεια τους λόγους. Ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι η υλοποίηση των μνημονιακών πολιτικών ωθεί την Ελλάδα σε μια διαδικασία διαρθρωτικών μετασχηματισμών, αλλά προς ένα laissez faire μοντέλο ασταθούς χρηματοπιστωτικού καπιταλισμού με μικρό κράτος, συρρικνωμένο και αποδυναμωμένο σύστημα παραγωγής, πολύ υψηλή ανεργία, πολύ χαμηλούς μισθούς και χαμηλό βιοτικό επίπεδο για την πλειονότητα των μισθωτών, συνταξιούχων και αυτοαπασχολούμενων.

Η ανάλυση του Γ. Α. υποδεικνύει την άμεση μείωση του υψηλού νομισματικού ρίσκου που δημιουργεί ο εγκλωβισμός της Ελλάδας στη διαδικασία χρέους-αποπληρωμισμού. Υποστηρίζει, επίσης, ότι η χώρα πρέπει να προχωρήσει σε ανασυγκρότηση του τεχνικού-παραγωγικού προτύπου της μέσω μιας διαδικασίας διαρθρωτικού και τεχνολογικού οικονομικού μετασχηματισμού στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα σε συνθήκες διατηρήσιμης ανάπτυξης αλλά και σε βελτίωση της θέσης της χώρας στον διεθνή καταμετρημένο εργασιό.

Το τελευταίο έχει ζωτική σημασία για την επίτευξη σταθερής-βιώσιμης χρηματοπιστωτικής δομής, τη μείωση του πιστωτικού ρίσκου και τη φερέγγυα-ασφαλή αύξηση των περιθωρίων νέου δημόσιου δανεισμού. Ομως, μείωση προϋπόθεση για την ανάπτυξη και υλοποίηση μιας αναπτυξιακής στρατηγικής εξόδου της Ελλάδας από την κρίση χρέους είναι η άσκηση οικονομικών πολιτικών που οφείλει να στηρίζεται σε ρεαλιστική οικονομική θεωρία και όχι σε αφηρημένες ιδεολογίες και εξωπραγματικά μοντέλα της συμβατικής οικονομικής σκέψης.

Το μείγμα της οικονομικής πολιτικής που χρειάζεται η Ελλάδα, με μεσοπρόθεσμο και μακροχρόνιο ορίζοντα, θα πρέπει να επικεντρώνεται στην ισορροπία συσσωρευτής κεφαλαίου, τη δημιουργική επιχειρηματικότητα, σε εξωστρεφείς δραστηριότητες και κλάδους υποκατάστασης των εισαγωγών, και στην αναδιάρθρωση της εγχώριας ζήτησης που θα απορροφή την εγχώρια παραγωγή.

Πρωτίστως, όμως, η πολιτική ανασχεσης της κρίσης οφείλει να βασίζεται στην ιδιαιτερότητα και τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά του ελληνικού μοντέλου και στην πολιτική βούληση - όχι, πάντως, στο μεσοπολιτευτικό πολιτικό προσωπικό της δημοσιονομικής εκτροπής. Άλλως, η προσκόλληση στις αντιαναπτυξιακές πολιτικές, η έλλειψη σχεδιασμού, η μειωμένη δημοσιονομική ανεξαρτησία κ.λπ., θα αυξάνουν το κόστος ανασφάλειας και θα κάνουν επαχθέστερη την κατανομή του για τους Έλληνες αλλά και για τους δανειστές. Με άλλα λόγια, υπονοείται πως θα πρέπει να αλλάξει ολόκληρη η θεσμική αρχιτεκτονική της Ευρώζων. Αυτή όμως είναι η τρέχουσα συζήτηση που βρίσκεται σε εξέλιξη.

ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

Της ΤΙΤΙΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΙΑ

Η απώλεια του άλλου, η απώλεια του εαυτού

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΠΑΠΑΜΑΡΚΟΣ
Μεταποίηση
εκδ. Κέδρος

Μεταποίηση: αλλαγή στην πρότερη κατάσταση ενός πράγματος με επιδιωχόμενες - παρεμβάσεις. Αυτό ακριβώς πραγματεύονται και τα διηγήματα της πρώτης συλλογής του Δημοσθένη Παπαμάρκου (1983), ο οποίος ακολούθησε αντίστροφη πορεία από άλλους νέους συγγραφείς. Ξεκίνησε με δύο μυθιστορήματα επιστημονικής φαντασίας (το πρώτο βραβεύτηκε και με τον Νεανικό Ικαρομένιπο της Λέσχης Επιστημονικής Φαντασίας) για να καταλήξει, πολύ πιο ώριμος, στα διηγήματα.

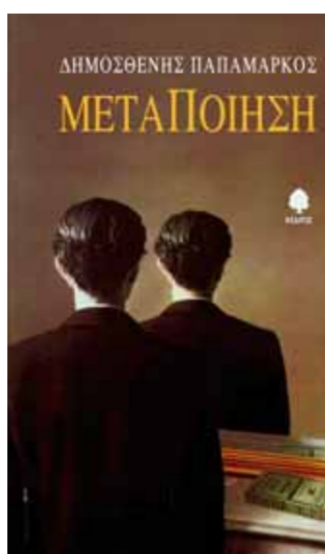
Τα διηγήματα του Παπαμάρκου είναι βίαια, το αίμα τρέχει ποτάμι, με σκηνές των οποίων η θεατρική παραπέμπει στο ρομαντικό γοτθικό και στους θρύλους, και η λεπτομερειακή απεικόνιση στο σινεμά και στα θρίλερ. Κυρίως όμως είναι θλιμμένα, από την απουσία ή την απώλεια του άλλου, που οδηγεί στην απώλεια του εαυτού. Η βία και το αίμα όμως είναι η κραυγή απελπισίας ενός έρμου ανθρώπου ερριμμένου σε έναν αφιλόξενο κόσμο, η απευχόμενη έκφραση της ανάγκης του Άλλου, ως πυρήνα του εαυτού και ορίου του κόσμου.

Η μεταποίηση έχει να κάνει κατά πρώτον με το άνοιγμα των κειμένων στο παράξενο και το θαυμαστό από τη μια, με τέρατα, μαγικά και τόπους εξωτικούς και στην αβεβαιότητα, στον διαταγμό που ορίζει το φανταστικό, ανάμεσα στο παράξενο και στο θαυμαστό, από την άλλη. Αυτός ο διαταγμός σε κάποια διηγήματα προκύπτει από την ανάγνωση, πε-

ρισσότερο ή λιγότερο προσεκτική, προκατειλημμένη ή μη, εσωτερική ή εξωτερική. Παράδειγμα, η σχέση αγάπης ανάμεσα στον ήρωα και σε μια άπιστη, τελικά, άστεγη και το λουτρό αίματος που επακολουθεί («Τίσις»), όπου η μεταποίηση συνίσταται στη μετατόπιση της εν λόγω σχέσης σε ένα διευρυμένο επίπεδο πραγματικότητας, των εμβίων και όχι των ανθρώπων και μόνο. Άλλο παράδειγμα, δύο διηγήματα για το «Εγώ είναι ένας άλλος» του Ρεμπώ, ο «Εγκιβωτισμός» και το «45», όπου η εσωτερική ανάγνωση μπορεί να οδηγήσει στην παραδοχή μιας ψυχικής διαταραχής και η εξωτερική στην πραγματική ύπαρξη του ωσίου / άλλου εαυτού. Αυτή η προβληματική προεκτείνεται και στα διηγήματα για τα αδέρφια, από τον νεκροανστημένο, εκδικητή αδελφό που μοιράζεται τη ζωή με τον ζωντανό ανάπρω αδελφό του («Γκριχου»), αναλαμβάνοντας αυτός το κομμάτι της χειρωναξίας και της τιμωρίας, ως την ιστορία των σιαμίων («Σαρκόζα») και την αρχαιολογική δολοφονία του αδελφού, ως ανεκτιμητού κομματιού της ύπαρξης («Καίνα»). Σ' αυτές τις περιπτώσεις, η μεταποίηση αφορά την ίδια την ταυτότητα, το άνοιγμα και το κλεισμό της με την αναδοχή ή την απώλεια του Άλλου, που μέσα από το αίσθημα και το συναίσθημα οδηγεί, φιλοσοφικά, στην ουσία και το άπειρο.

Η μεταποίηση όμως δεν σταματά στον κόσμο και στον καρ' επιλογών πρωτοπρόσωπο αφηγητή. Ο Παπαμάρκος ανοίγει το κείμενο στο στην αρχαιοελληνική αντίληψη περί ετερότητας, την προβληματική της αντανάκλασης, του βλεμμάτων και του καθρέφτη που Βερνάν λόγου κάρη -που καταγράφεται και στο εξώφυλλο-, στους νεκρικούς διαλόγους αλλά και στην ανατολική διερώτηση για το αυτό και το έτερο. Μεταποιεί έτσι τον οικουμενικό μύθο ως αρχαιολογικό υπόβαθρο του πολιτισμού, στο πλαίσιο του οποίου διεξάγεται στους αιώνες η συζήτηση για το εγώ και τον Άλλον, τα φυσικά και τα μετά τα φυσικά, τη ζωή και τον θάνατο. Μεταποιεί τον επίσης οικουμενικό λόγο του παραμυθιού και της δημόσιας λογοτεχνίας, μοιλάζοντάς τον με τα σκοτεινά διακείμενα της νεωτερικότητας και ειδικά του ρομαντισμού. Μεταποιεί, τέλος, τη σύγχρονη νεοελληνική γλώσσα, συναυρώντας τα πολλαπλά επίπεδά της, ιστορικά και πολιτισμικά, με άξονα τη διαπλοκή των ειδών, από την ποίηση και τον ρυθμό της στο θέατρο και τις ανατροπές του.

Μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα δουλειά κ' είναι στόχος για το μέλλον: η λογοισύνη και η πολυποικιλότητα της οπτικής να μην συσκοτίζουν ούτε κατ' ελάχιστο το προσωπικό συγγραφικό αποτύπωμα.

λος, τη σύγχρονη νεοελληνική γλώσσα, συναυρώντας τα πολλαπλά επίπεδά της, ιστορικά και πολιτισμικά, με άξονα τη διαπλοκή των ειδών, από την ποίηση και τον ρυθμό της στο θέατρο και τις ανατροπές του. Μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα δουλειά κ' είναι στόχος για το μέλλον: η λογοισύνη και η πολυποικιλότητα της οπτικής να μην συσκοτίζουν ούτε κατ' ελάχιστο το προσωπικό συγγραφικό αποτύπωμα.

Πρώτα σε πωλήσεις

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες

- 1. Ποια Τουρκία: Ποιοι Τούρκοι:** Του Φραγκούλη Φράγκου (Λιβάνης). Ο συγγραφέας αναζητάει έγγραφα και στοιχεία ώστε να διεμβολήσει την ιστορική πραγματικότητα της Μικράς Ασίας.
- 2. Κωστής Στεφανόπουλος, ο μοναχικός Πρόεδρος,** της Νίτσας Λουέ (Πεδίο). Μια διαφορετική και πολύ ανθρώπινη βιογραφία του πρώην Προέδρου της Δημοκρατίας.
- 3. Το τέρας κι εγώ, του Σταμάτη Μαλέλη (Λιβάνης).** Ένα βιβλίο που αναφέρεται στην κατάθλιψη και σε όσα βίωσε με αυτό το «τέρας» ο συγγραφέας.
- 4. Μεγαλώνοντας στην ελληνική οικογένεια, του Ματθαίου Γιωσφάτ (Αρμό).** Η ψυχοσεξουαλική ανάπτυξη του παιδιού και ο ρόλος των γονιών.
- 5. Οσκαρ Ουάιλντ, 99 μαθήματα σοφίας για μια ευτυχισμένη ζωή εδώ και τώρα,** του Άλαν Πέρου (εκδ. Πατάκης). Πώς μέσα από τη σκέψη του Ουάιλντ θα αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα και θα απολαύσουμε τη ζωή.
- 6. Πώς ο έρωτας γίνεται αγάπη, του Αλέξανδρου Κακαβούλη (Αρμό).** Η ουσιαστική ερωτική αγωγή είναι εκείνη που ωριμάζει τους νέους να βιώσουν την ερωτική παρόρμηση ως προοπτική αρμονικής συζύγας.
- 7. Το άγνωστο παρασκήνιο της προσφυγής στο ΔΝΤ, του Παν. Ρουμελιώτη (Λιβάνης).** Μια καταγραφή των γεγονότων που οδήγησαν τη χώρα στο Μνημόνιο.
- 8. Η αδικία που πληγώνει, του Δημήτρη Φ. Καραγιάννη (Αρμό).** Ένα βιβλίο που ανατρέπει στα επιώδυνα βιώματα της παιδικής ηλικίας.
- 9. Αϊκί ιστορία του κόσμου, του Κρις Χάρμαν (Τόπος).** Η ιστορία των λαών του κόσμου από τις προϊστορικές μέρες έως σήμερα.
- 10. Από την άγνοια στη σοφία, του Χόρχε Μπουκά (ορεγα).** Αυτή είναι η ιστορία ενός φανταστικού ταξιδιού από την άγνοια, απ' όπου όλοι ξεκινάμε, προς τη σοφία, όπου δεν φτάνουμε ποτέ.

Λογοτεχνία

- 1. Πενήντα πιο σκοτεινές αποχρώσεις του γκρι, της E.L. James (Πατάκης).** Ο Γκρέϊ προτείνει στην Άνα ένα συμφωνία, στην οποία δεν μπορεί να αντισταθεί... Ο δεύτερος τόμος της τριλογίας.
- 2. IQ84, του Χαρούκι Μουρακάμι (Ψυχογιός).** Το δίτομο έργο του Ιάπωνα, ένα αφηγηματικό ξεφάντωμα, ένα πανηγύρι λέξεων και εικόνων.
- 3. Όλοι φοβούνται τον έρωτα, της Μάρως Βαμβουνάκη (Αρμό).** Ένας νέος άντρας που δεν μπορεί να κάνει σοβαρό ερωτικό δεσμό...
- 4. Η κήρα του Πειραιά, της Φιλομήλας Λαπατά (Καστανιώτης).** 1910, Πειραιάς. Η συνέκεια του «Η Σύμπληξη των Αθηνών», σ' ένα αυτοτελές μυθιστόρημα.
- 5. Σε ζωντανή μετάδοση, της Καμίλλια Λάκμπεργκ (Μεταίχιμο).** Το τέταρτο βιβλίο της Σουηδικής συγγραφέως στα ελληνικά και ένα ριάλτι φρενάρει ένα γάμο...
- 6. Μια φορά κι ένα καλοκαίρι, της Μεταξίας Κράλλη (Ψυχογιός).** Τρία ζευγάρια, τρεις έρωτες, ένα καλοκαίρι.
- 7. Οι γυναίκες του Αυγούστου, της Ζωής Μπελοούκα (Καστανιώτης).** Η Ευτυχία, η Μαρτίνα, η Βίκη, η Φωτεινή και η Χαρά: πέντε γυναίκες που ερωτεύονται, χαιρόνται, πληγώνονται, χτίζουν μαζί και χώρια τα όνειρά τους.
- 8. Μακρινές ώρες, της Κέιτ Μόρτον (Οικονομίδα).** Η Εντι Μπέρτρα και η μητέρα της ποτέ δεν ήταν πολύ κοντά, αλλά ζωντανά φτάνει ένα χαμένο γράμμα που αλλάζει τα δεδομένα.
- 9. Υπόθεση Jacob, του William Landay (Διόπτρα).** Ένα δικαστικό θρίλερ, μια άγρια δολοφονία εφήβου στη Βοστώνη, ένας δικαστής που παίρνει την κατάσταση στα χέρια του.
- 10. Ο χιονάνθρωπος, του Τζο Νέσμπο (Μεταίχιμο).** Ένας χιονάνθρωπος τυλιγμένος με το φουλάρι μιας μητέρας, και ο επιθεωρητής Χάρι Χόλε αναζητεί και πόλη του δολοφόνου.

• Αυτή την εβδομάδα, τα στοιχεία προέρχονται από το βιβλιοπωλείο «Επικύριο» (Αγ. Ιωάννου 41, Αγ. Παρασκευή).

Επιμέλεια: ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

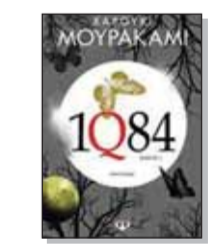
ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

- 1. Πενήντα πιο σκοτεινές αποχρώσεις του γκρι** της E.L. James (Πατάκης)
- 2. IQ84 ΒΙΒΛΙΟ 1** του Murakami Haruki (Ψυχογιός)
- 3. Σε ζωντανή μετάδοση** της Camilla Lackberg (Μεταίχιμο)
- 4. Υπόθεση Jacob** του William Landay (Διόπτρα)
- 5. Η τελευταία αυτοκράτειρα του Βυζαντίου** του Θάνου Κονδύλη (Ψυχογιός)

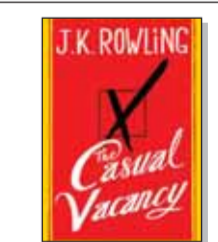
ΞΕΝΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

- 1. Casual Vacancy** Της J.K. Rowling (Little Brown)
- 2. Cloud Atlas** Του David Mitchell (Sceptre)
- 3. Jamie's 15-Minute Meals** Του Oliver Jamie (Penguin)
- 4. Life of pi** Του Yann Martel (Canongate Books)
- 5. Bared to You** Της Sylvia Day (Penguin)

Πηγή: Καταστήματα PUBLIC

Ένα ερωτικό παραμύθι, μια ιστορία αγάπης.

Το πρώτο μυθιστόρημα για ενήλικες της J.K. Rowling.

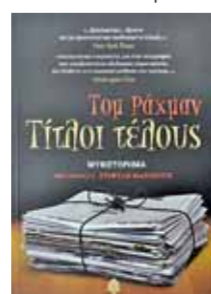
ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΜΕΛΕΤΗ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ
Ο κόσμος του Γιάννη Μαρή
εκδ. Αγρα
σελ. 416

Ο Γιάννης Μαρή είναι ο συγγραφέας που εγκατέλειψε το αστυνομικό μυθιστόρημα στην Ελλάδα. Εγραψε με τρόπο συστηματικό επί είκοσι πέντε χρόνια (1953 - 1978) και δημοσίευσε τις αστυνομικές ιστορίες του καθημερινά σε συνέχειες σε εφημερίδες και περιοδικά. Η μελέτη του Ανδρέα Αποστολίδη είναι η πρώτη που παρουσιάζει συστηματικά το συνολικό έργο του Γιάννη Μαρή και τον κόσμο του αντιμεταπληκτικού σαν μεγάλο σταυρόλεξο, σαν θέατρο πολύχρωμων χαρακτήρων. Παρουσιάζει επίσης όλα τα έργα του χωριστά και αναλύει τον τρόπο που στήνει τις πλοκές του και λύνει τους γρίφους του.

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΤΟΜ ΡΑΧΜΑΝ
Τίτλοι τέλους
μετ.: Εριφύλη Μαρωνίτη
εκδ. Μεταίχιμο
σελ. 384 - 17 ευρώ

Ηρωες είναι οι ιδιόρρυθμοι, αγχωμένοι, αξιγάπητοι εργαζόμενοι μιας αγγλόφωνης εφημερίδας που έχει την έδρα της στη Ρώμη. Με την κρίση στον χώρο του Τύπου να θεριεύει από μέρα σε μέρα και να βάζει σε δοκιμασία την επιβίωση της εφημερίδας, οι δημοσιογράφοι δοκιμάζουν κάθε μέσο, προκειμένου να γερύσουν τις σελίδες με ελκυστικά θέματα. Ομως, το πιο ενδιαφέρον θέμα είναι η προσωπική τους ζωή. Και καθώς το κλίμα τρόμου που γεννά η οικονομική κρίση σκεπάζει κάθε πτυχή της καθημερινότητας, οι ήρωες του βιβλίου αγωνίζονται να διασώσουν ό, τι μπορούν από τα όνειρα και τις φιλοδοξίες τους.

ΓΚΑΜΠΡΙΑ ΤΖΕΝΙΖΙ
Δαγκωμένο πορτοκάλι
μετ.: Εφη Καλλιφρατίδη
εκδ. Οικονομίδα
σελ. 320 - 13 ευρώ

Είναι δύσκολο να είσαι γυναίκα στην υπηρεσία του νόμου. Τα πράγματα γίνονται ακόμα πιο δύσκολα αν έχεις τον βαθμό του αστυνόμου. Αν μάλιστα είσαι όμορφη και χυμώδης, τότε η δημοκρατία ανεβαίνει επικίνδυνα. Και βέβαια αν ονομάζεσαι Λολίτα. Πώς να τρομάζουν τα κακοπιά στοιχεία μ' αυτό το όνομα; Και ασφαλώς όταν στην πρώτη υπόθεση που αναλαμβάνεις, βρίσκεσαι μπροστά σου κατηγορούμενο τον πρώτο σου εραστή! Η συγγραφέας γεννήθηκε στο Μπάρνι. Το «Δαγκωμένο πορτοκάλι» είναι η πρώτη περιπέτεια της αστυνομικού Λολίτα Λομπόσκο.

E.L. JAMES
Πενήντα αποχρώσεις του γκρι
μετ.: Τίτλια Σπερελάκη
εκδ. Πατάκης,
σελ. 704 - 17,90 ευρώ

Η φοιτήτρια λογοτεχνίας Αναστάζια Στιλ παίρνει συνέντευξη από τον επιτυχημένο επιχειρηματία Κρίστιαν Γκρέυ. Νιώθει τη δύναμη της γοητείας του και δεν υποκαθίσει στην προειδοποίησή του να μείνει μακριά του. Ο Γκρέυ βασανίζεται από τον δαίμονα της εξουσίας και της κυριαρχίας. Και η Αναστάζια, ξεκινώντας μια παθιασμένη ερωτική σχέση μαζί, ανακαλύπτει άγνωστα πράγματα για τις δικές της επιθυμίες. Αποτελώντας διεθνή εκδοτικό φαινόμενο, το τρίτο μπεστ σέλερ που πρωτοκυκλοφόρησε με τη μορφή e-book, μεταφράζεται σε 35 γλώσσες και γυρίζεται ταινία, θα ολοκληρωθεί τη δημοσίευσή του στα ελληνικά τον Δεκέμβριο του 2012.

ΚΛΑΣΙΚΟ
RAY BRADBURY
Φαρενάιτ 451
μετ.: Βασίλης Δουβίτσας
εκδ. Αγρα, σελ. 270

Το σύστημα ήταν απλό. Όλοι το καταλάβαιναν. Τα βιβλία έπρεπε να καούν και μαζί τα σπίτια όπου ήταν κρυμμένα. Διεθνώς καταξιωμένο έργο, με περισσότερες από πέντε εκατομμύρια πωλήσεις, το κλασικό μυθιστόρημα του Ρέι Μπράντμπερι είναι μια ιστορία για τη λογοκρισία και τους ανθρώπους που την αιμψούν. Ο Γκάυ Μόνταγκ ήταν πυρόννομος. Έκανε αυτήν τη δουλειά δέκα χρόνια χωρίς προβλήματα. Μέχρι που ένα δεκαεπτάχρονο κορίτσι του μίλησε για το παρελθόν, για τον καιρό που οι άνθρωποι δεν φρόνταν, και ένας καθηγητής του μίλησε για το μέλλον, για τις μέρες που οι άνθρωποι θα μπορούσαν να σκέφτονται.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΘΕΑΜΑΤΑ	ΒΙΒΛΙΟ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
----------	---------	--------	---------	-----------	-----------	----------------

Η κρίση αντί να μας ενώσει, μας χώρισε απελπισμένα

Ο Σταμάτης Φασουλής ανησυχεί για τη σημερινή Ελλάδα και δηλώνει «φοβάμαι»

Της ΓΙΩΤΑΣ ΣΥΚΚΑ

«Βλέπω στα πρόσωπα γύρω μου ότι αρχίζουν να μην έχουν παρελθόν. Τα ξεχάσαμε όλα, δυστυχώς και τα καλά μας, γιατί είχαμε προτερήματα. Τα έζησα, τα θυμάμαι. Υπήρχε αίσημα που σπαρταρούσε. Αν διαψεύστηκε, αν ξεπουλήθηκε, οι ίδιοι φταίνε, όμως δεν σημαίνει ότι δεν υπήρξε. Ως λαός έπρεπε να προχωρήσουμε και να διαγράψουμε παλιές έριδες. Όμως μαζί με αυτά θάψαμε τη μισή μας ζωή. Τώρα η άλλη μισή εκδικείται».

Αυτό είναι το πιο επικίνδυνο, λέει ο Σταμάτης Φασουλής, μιλώντας για την Ελλάδα που ζήσαμε κι αυτήν που ζούμε, όπως αποτυπώνεται στο καινούργιο έργο του Ακη Δήμου που ετοιμάζει στο θέατρο Χορν.

«Οθών και Ποθούλα». Μια κωμωδία που από τη μια περιγράφει την Αθήνα του 2012 και ύστερα ανατρέχει σ' εκείνη του 1837, θυμίζοντας όμως και το 1942. Και μαζί, τις αδυναμίες μας. «Το κρέος για τον Έλληνα είναι παράδοση! Αιώνες τώρα, από γενιά σε γενιά», λέει ο Οθών, ένας μεγαλοβιοτέχνης που ξεσπινάται από τα βόρεια προάστια στο προικώ της γυναίκας του στο Κουκάκι.

Εκεί ξεπιδάει όλο το παρελθόν της Ελλάδας. Δεν είναι ακριβώς μια ιστορία της κρίσης, ξεκαθαρίζει ο Σταμάτης Φασουλής. Πιστεύει πως πρέπει να υπάρχει μια απόσταση από τα πράγματα για να τα καταγράψει σωστά. «Μόνο από την προοπτική της Ιστορίας μπορεί να μιλήσει το θέατρο. Όταν λ.χ. στην αρχαιότητα ήθελαν να μιλήσουν για τον Περικλή, έγραφαν για τον Οιδίποδα». Κι ύστερα, οι περικοπές των συντάξεων δεν είναι οι μόνες που έχουν σημασία. Από τη στιγμή που απαξιώσαμε τη μνήμη και την παιδεία, λέει, μας εκδικήθηκαν. «Επικαλούμαστε συχνά την αρχαιότητα, όμως πόσοι διάβασαν Αριστοτέλη, πόσοι επισκέφθηκαν το Μουσείο της Ακρόπολης ή το Εθνικό Αρχαιολογικό; Τρομάζεις από την αδιαφορία μας. Είχα πάει πριν από δύο χρόνια και τρώμαξα από το περιβάλλον. Ένα μαδημένο πάρκο σε παρακμή και μέσα στο μουσείο το θαύμα, οι κούροι και οι κόρες».

Για γέλια

– Την εποχή του Οθώνα και της Αμαλίας στην οποία αναφέρεται το έργο υπάρχει έντονο το στοιχείο του θαυμασμού στην Ευρώπη. Η πολιτειακή κατοχή από τους Βαυρούς ήταν επίσημη. Αυτό έχει παραπομπές στο σήμερα;

– Αφήνουμε το κοινό να δει τις ομοιότητες. Σαν έναν εφιάλτη που, αντί για κλάματα, προκαλεί γέλια.

– Χωράει το γέλιο όταν χιλιάδες άνθρωποι ζουν ένα δράμα;

– Δεν νομίζω ότι χωρίς το γέλιο θα σωθούμε. Αλλάστε, σε μία από τις χειρότερες ιστορικές στιγμές, όπως το '40, αυτό που άνησε εκρηκτικά στο θέατρο ήταν το πλούσιο γέλιο και η επιθεώρηση. Η χαρά ήταν στήριγμα. Σημασία έχει ο τρόπος.

– Αλλάζουν τα πράγματα με τα οποία γελάμε πια;

– Ξέρω πως αν είναι αληθινή η στιγμή, ο κόσμος γελάει. Στη ζωή μας

«Ως λαός έπρεπε να προχωρήσουμε και να διαγράψουμε παλιές έριδες. Όμως μαζί με αυτά θάψαμε τη μισή μας ζωή. Τώρα, η άλλη μισή εκδικείται», δηλώνει ο Σταμάτης Φασουλής, ο οποίος ετοιμάζεται να ανεβάσει το καινούργιο έργο του Ακη Δήμου «Οθών και Ποθούλα» (φωτ.: Νίκος Κοκαλιδής).

Την επανάστασή μου την έκανα όταν έπρεπε

– Τα τελευταία χρόνια, σκηνοθετείτε μεγάλες παραγωγές: την Μαρινέλλα, το «Κλουβί με τις τρελές», το «Τρίτο στεφάνι», τώρα το «Σικάγο». Μοιάζετε δέσμιος πραγμάτων που πριν από μερικά χρόνια θα ειρωνεύσασταν.

– Μπορεί να ειρωνεύομαι και τώρα τον εαυτό μου, αλλά αυτός είναι τρόπος ύπαρξης της ζωής για μένα. Αν δεν σαρκάσω κάτι, δεν μπορώ να το υπηρέτησω. Υστερα από μια ορισμένη ηλικία κατάλαβα ότι το θέατρο είναι πολύ πιο σημαντικό από τον φανατισμό που είχα απέναντί του. Κατάλαβα, επίσης, ότι αγαπάω όλα τα είδη «χωρίς αστειάνα ιδώ» που λέει και ο ποιητής, για τη μορφή του είδους. Παλιά, όταν έκανα μεγάλες παραγωγές, είχα τύψεις, τώρα νιώθω χαρά. Ξέρете, οι θεοποιοί είναι κάτι πάνω από την οικογένεια και δεν βλέπω την ώρα να έρθω να τους συναντήσω στο θέατρο. Είναι σαν τις σχέσεις στον στρατό. Κρατούν λίγους μήνες, αλλά χτυπάει η καρδιά σου όταν τις θυμάσαι. Θέλω να πω ότι το θέατρο –πέρα από επιτυχίες και αποτυχίες– μου προσέφερε ένα συναισθηματικό αποκούμπι. Κι εκτός από τις μεγάλες παραγωγές, πάντα υπάρχει και μια μικρή όπως το «Κόκκινο».

– Ξεκινήσατε αρχές του '70 από το Ελεύθερο Θέατρο, που έφερε μια φρέσκια ματιά στο θεατρικό τοπίο. Σαραντά χρόνια μετά, δεν μπήκατε στον πειρασμό να δοκιμάσετε πιο τολμηρά, πιο εναλλακτικά πράγματα;

– Είναι πολύ θλιβερό να γνωρίζεις μια μεγάλη γυναίκα με μίνι. Την επανάστασή μου την έκανα όταν έπρεπε. Το διαφορετικό σήμερα το κάνω με το βραβείο Χορν. Δίνω την ευκαιρία στα νέα παιδιά να κάνουν τις επιλογές τους στο θέατρο, χωρίς να πιέζονται οικονομικά για ένα διάστημα.

– Σας βαρύνει ο χρόνος;

– Κάνω τον άνετο, αλλά με τρομάζει ο χρόνος. Οχι ο θάνατος. Φοβάμαι τη φθορά του μυαλού και του σώματος.

σπάνια γελάμε πια. Όμως, στο θέατρο έρχονται να γελάσουν. Στη ζωή παλεύουν να σταθούν.

– Στις περιόδους κρίσης εντείνονται τα άκρα, πολιτικά και ηθικά. Οι άνθρωποι με αγωγή γίνονται πιο αληπλέγγοι, ενώ οι άλλοι, πιο επιθετικοί. Το βλέπετε γύρω σας;

– Βλέπω και ανθρώπους με αγωγή να μεταμορφώνονται. Δεν είναι θέμα καλών τρόπων, αλλά ψυχικής ισορροπίας και παιδείας. Συναισθηματικός πλούτος χρειάζεται, κά-

τι που καταργήσαμε μαζί με την παιδεία. Ο κόσμος, επειδή ενημερώνεται από το κομπιούτερ, νομίζει ότι μορφώνεται. Άλλο η γνώση και άλλο η πληροφόρηση. Και στο Διαδίκτυο υπάρχει μεγάλη ελευθερία, αλλά και καφρλία. Λάσπη στον ανεμιόπτηρα.

– Και τότε για διαδόμηση.

– Γιατί η εικόνα είναι καθεστώς.

Ειδικά τα νέα παιδιά είναι διαρκώς ισορροπίας και παιδείας. Συναισθηματικός πλούτος χρειάζεται, κά-

σε μια παράσταση, δεν πιστεύουν όμως στα μάτια, αλλά μόνο σ' αυτό που κατέγραψε το κινητό τους. Εκατομμύρια οθόνες απαθανατίζουν την αλήθεια, την οποία δεν σκάνει κανείς το χέρι της ψυχής του να την αρπάξει, παρά μόνον το χέρι που κρατάει το κινητό. Πραγματικότητα θεωρούν ό,τι τους δώσει το Ιντερνετ. Χρειάζονται χρόνια για να αποκτήσει όλο αυτό τη σοβαρότητα που χρειάζεται.

Δεν πήραμε είδηση

– Πώς αλλάζει ο βαθύτερος τρόπος που νιώθουμε και σκεφτόμαστε, ο ψυχισμός του Έλληνα;

– Νομίζω ότι έχει αλλάξει καιρό πριν και δεν το πήραμε είδηση. Η κρίση άνοιξε την αυλαία και είδαμε όλο αυτό το κατεστραμμένο τοπίο στα νησιά, στην ενδοχώρα, στα χωριά. Μια αντιγραφή του αθηναϊκού κακέκτυπου και των μεγάλων πολέων. Τους ενοχλεί το κόμα και αντί να βάλουν λουλούδια, επιμένουν στο τσιμέντο. Αρχιτεκτονικά εκτρώματα πηνιμένα στις τρύπες και τα φουγάρα γέμισαν τα Μεσόγεια. Και αναρωτιέσαι, αυτό είναι ο Έλληνας; Πριν από μερικά χρόνια, φίλες με πήγαν σε μια στάση στη Λάρισα. Δίπλα ήταν ένα ταπεινό σπίτι, σκέτο στολίδι. Και στην αυλή μια σπασμένη μικρή γούρνα, αρχαία μάλλον. Όταν ρώτησα τι είναι, η γυναίκα μου είπε ότι εκεί βάζει νερό να πίνουν τα πουλάκια. «Να τα ιδεις, να κλαίς».

Με συγκλόνησε η κουβέντα της, όπως και η λιτότητα του χώρου, είχε μια μεγαλοπρέπεια. Και το σπίτι πεντακάθαρο σαν την ψυχή της. Αυτό ήταν ο Έλληνας.

– Τώρα ποιος είναι;

– Εκείνος που έχτισε παράνομη πι-

στίνα στα νησιά δίπλα στη θάλασσα

και τώρα τρέχει να την καλύψει. Η μισή Ελλάδα τρέχει να κρυφτεί και η άλλη μισή υποφέρει.

– Στο κέντρο, τα χαμόγελα πράγματι σβήνουν;

– Δεν υπάρχουν χαμόγελα. Ο καθένας είναι έτοιμος να σου ορμήσει για τους δικούς του λόγους και να δικαιολογηθεί ότι περνάει δύσκολα. Πράγματι περνάει δύσκολα, αλλά όχι μαζί. Περνάει ο καθένας μόνος του και νιώθει όλους τους άλλους υπεύθυνους για τη δική του θέση. Αντι να μας ενώσει αυτή η κρίση, μας χώρισε απελπισμένα. Υπάρχει, επίσης, διάχυτη επιθετικότητα.

– Και στη δεκαετία του '60 οι άνθρωποι ήταν φτωχοί, οι πολιτικές έριδες ήταν αγριότερες, αλλά αγωνίζονταν για κάτι καλύτερο. Σήμερα;

– Υπήρχε η μεγάλη ελπίδα και κυρίως υπήρχαν μπροστάρηδες του καλού, ενώ σήμερα υπάρχουν πολλοί απαίδευτοι που θέλουν να διατηρηθούν τα κεκτημένα σε επίπεδο समाτείου. Δεν σώζεται η Ελλάδα σε συνδικαλιστικό επίπεδο. Με την άδεια του ΠΑΣΟΚ έγινε κράτος εν κράτι.

– Λένε συχνά πως η πολιτική είναι θέατρο. Τι είδος ρόλων ερμηνεύουν οι αρχηγοί μας;

– Το θέατρο είναι χώρος ποιητικός. Η πολιτική δεν έχει καμία ποίηση. Οι πολιτικοί μας υποδύονται κάθε δευτερόλεπτο αυτό που νομίζουν ότι θέλουν να δουν οι άλλοι στο πρόσωπό τους. Νιώθω άστεγος πολιτικά και πολύ απογοητευμένος.

– Τι δείχνει για τον ψυχισμό μας η άνοδος της Χρυσής Αυγής;

– Σε μια ασταθή περίοδο της δημοκρατίας, όταν βουλάει το κέντρο, τα άκρα ξεσηκώνονται. Μεγαλύτερος είναι ο φόβος, παρά η ανησυχία. Φοβάμαι.

66

Βλέπω και ανθρώπους με αγωγή να μεταμορφώνονται. Δεν είναι θέμα τρόπων, αλλά ισορροπίας. Συναισθηματικός πλούτος χρειάζεται, κάτι που καταργήσαμε μαζί με την παιδεία.

Το «Greekadelia» κατακτά την κορυφή του κόσμου

Το cd της Κρίστης Στασινοπούλου και του Στάθη Καλυβιώτη βρίσκεται στην 1η θέση των πωλήσεων έθνικ της Ευρώπης

Της ΣΑΝΤΥΣ ΤΣΑΝΤΑΚΗ

Τα ονόματα της Κρίστης Στασινοπούλου και του Στάθη Καλυβιώτη είναι γνωστά σε όσους συνηθίζουν να πηγαίνουν σε οικεία, λαϊβ μπαρ της πόλης. Πόσοι γνωρίζουν όμως ότι με το καινούργιο τους άλμπουμ «Greekadelia» (Riverboat Records) που κυκλοφόρησε τον Ιούνιο βρίσκονται, εδώ και δύο μήνες, στην πρώτη θέση του World Music Charts Europe, συγκεντρώνοντας θετικές κριτικές από τις βρετανικές εφημερίδες, από την Guardian μέχρι την Independent, τέσσερα αστέρια και το σκόλιο «επιτέλους ένα καλό νέο από την Ελλάδα».

Ίσως η κρίση να έχει και τη θετική της πλευρά, ειδικά αν «πουλάς» παράδοση με μια σύγχρονη ματιά, λαούτο και ινδικό αρμόνιο, μεταλλαγμένα, με ρυθμό, ηλεκτρονική διάθεση, ψυχή κυρίως. Άλμπουμ που έγινε πρώτα επιτυχία στο εξωτερικό με ξένη δισκογραφική εταιρεία και μουσική που διαδίδεται από στόμα σε στόμα ή «από κομπιούτερ σε κομπιούτερ», όπως λένε οι ίδιοι.

Εχουν ταξιδέψει, σαν ντουέτο, τη μουσική τους στην Ευρώπη, τη Βόρεια Αμερική, τη Βραζιλία. Πότε άρχισαν να ετοιμάζουν το «Greekadelia». «Εδώ και πολλά χρόνια με τον Στάθη ακούμε, ψάχνουμε, μελετάμε και παίζουμε κατ' ιδίαν παραδοσιακά τραγούδια, για ευχαρίστησή μας», λέει η Κρίστη Στασινοπούλου. «Το λαούτο, το μπιεντί, το ινδικό αρμόνιο είναι όργανα με τα οποία παίζουμε τα τελευταία χρόνια. Κάποια στιγμή ο Στάθης άρχισε να πειραματίζεται πάνω τους και με το live looping. Ξεκινήσαμε οι δυο μας μόνο, ως ντουέτο, πειραματικά, να δοκιμάζουμε ένα τέτοιο πρόγραμμα σε κλαμπάκια στην Αθήνα και στο εξωτερικό. Άρρασε παντού και μας ζήτησαν να το κάνουμε και δίσκο. Έτσι ηχογραφήσαμε το «Greekadelia» στο σπίτι μας και με ελάχιστα μέσα. Ολη την ηχογράφηση και τα ρεμίξ τα έκανε ο Στάθης».

Η ηχογράφηση

Κάπως έτσι φτιάχτηκε ένα ελληνικό προϊόν που έγινε πρώτα γνωστό εκτός συνόρων. «Η ιδέα ήταν ότι θέλαμε να πιάσουμε αυτό το "κάτι" που έχει χαθεί από τις περισσότερες σύγχρονες ηχογραφήσεις, αλλά που το νιώθεις ακούγοντας πολύ παλιές ηχογραφήσεις του 1930», εξηγεί ο Στάθης Καλυβιώτης. «Κάτι που δεν έχει να κάνει με τα όργανα και την εννοχρήστρωση, αλλά την ατμόσφαιρα του ήχου. Δεν είμαστε παραδοσιακοί μουσικοί, δεν έχουμε γεννηθεί και μεγαλώσει με κάποια συγκεκριμένη τοπική μουσική παράδοση. Παίξαμε αγαπημένα, παραδοσιακά τραγούδια με τον μοναδικό τρόπο που θα μπορούσε να μας εκφράσει, αυτοσεδιάζοντας και

Η Κρίστη Στασινοπούλου και ο Στάθης Καλυβιώτης υποκρέωσαν τις βρετανικές εφημερίδες σε διθυραμβικές κριτικές.

«Οι δημιουργοί δύσκολα ζουν από τη μουσική τους και μόνο»

Η πρώτη θέση στο World Music Charts Europe δεν ήρθε τυχαία. Η Κρίστη Στασινοπούλου δεν στέκεται μόνο στα charts αλλά και στα «συγκριτικά e-mail που παίρνουμε απ' όλο τον κόσμο». Ο Στάθης Καλυβιώτης αν και παραδέχεται πως είναι οι μοναδικοί Έλληνες που δύο δίσκοι τους έχουν βρεθεί στην πρώτη θέση, παρ' όλα αυτά δεν τον έχουν αποσκολιήσει ποτέ τα charts. «Η μουσική που μου αρέσει και ακούω, σπάνια βρίσκεται σε charts». Ρωτάω και τους δύο στη συνέχεια, πώς μεταφράζεται αυτό σε πωλήσεις και δόξα... «Μεταφράζεται σε μια "πόρτα" που άνοιξε για εμάς και για τη μουσική που έρχεται από την Ελλάδα και έχουμε κάτι να είμαστε χαρούμενοι. Επίσης μεταφράζεται σε αρκετή πλάκα από τους φίλους», είναι η απάντηση του Στάθη Καλυβιώτη. Για να συμπληρώσει η Κρίστη Στασινοπούλου, «όσο για τις πωλήσεις, ακόμα δεν έχουμε μάθει για το «Greekadelia», είναι νωρίς. Οι προηγούμενοι δίσκοι μας δεν είχαν καλή διανομή από τις τοπικές εταιρείες στα διάφορα μέρη του κόσμου.

Αναλαμβάνοντας όλα αυτά μόνοι μας, χωρίς μάνατζερ και ειδικούς, έχουμε κάνει διάφορα λάθη στο διαχειριστικό μέρος της δουλειάς. Με το «Greekadelia» όμως, που κυκλοφόρησε σε όλον τον κόσμο από μία εταιρεία, με δική της διανομή, ελπίζουμε να υπάρχουν καλύτερες πωλήσεις, ή τουλάχιστον να τις μάθουμε». Το κοινό τους είναι «μικρό αλλά πολύ πιστό», όπως λένε, το οποίο χρόνια τώρα πηγαίνει στα μικρά κλαμπάκια, «και μας ακούει και περνάει καλά». «Από ηλικιωμένους, μέχρι ρασαφάρια, που κάθονται δίπλα δίπλα, και συχνά χορεύουν και μαζί», όπως λέει ο Στάθης Καλυβιώτης. Άραγε μπορούν να ζουν πλέον από τη δουλειά τους; Η Κρίστη Στασινοπούλου παραδέχεται ότι «στον συγκεκριμένο χώρο, οι μουσικοί και οι δημιουργοί δύσκολα ζουν από τη μουσική τους και μόνο. Πέρα απ' αυτό, είμαι πολύ ευτυχήσμενη και ευγνώμων που η τύχη το 'φερε χάρη στη δουλειά μας να ταξιδεύουμε σε όλον τον κόσμο, παίζοντας τη μουσική μας».

περνώντας τελικά ασυνείδητα τις όποιες επιρροές μας».

Μετά την ηχογράφηση του άλμπουμ, έπρεπε να βρεθεί εταιρεία. «Στείλαμε το ηχογράφημα σε τέσσερις εταιρείες του εξωτερικού, η μία ανηθήθηκε, οι τρεις απάντησαν θετικά» λέει η Κρίστη Στασινοπούλου. «Διαλέξαμε από έντοτικο εκείνη που μας φάνηκε καλύτερη, συμφωνήσαμε να το κυκλοφορήσουν σε όλο τον κόσμο, το προγραμματίσαμε να βγει μετά από έξι μήνες, μας πήρε λίγο από κάτω που θα έπρεπε να περιμένουμε τόσο πολύ, αλλά πέρασε ο καιρός, ήρθε ο Ιούνιος και το cd κυκλοφόρησε σε όλο τον κόσμο στις 19 Ιουνίου, όπως ακριβώς είχε συμφωνηθεί έξι μήνες πριν».

Απρόσμενη επιτυχία

Οι ίδιοι παραδέχονται ότι δεν θα μπορούσαν να έχουν προβλέψει την επιτυχία του άλμπουμ. «Γιατί οι προηγούμενοι δίσκοι μας είχαν διαφορετικό ήχο. Μάλιστα λέγαμε ότι ήμασταν τρελοί που βγάγαμε κάτι τόσο διαφορετικό και ιδίως σε καιρούς δύσκολους και ανασφαλούς από πλευράς δουλειάς» εξηγεί η Κρίστη Στασινοπούλου. Για να προσθέσει ο Στάθης Καλυβιώτης, «η επιτυχία είναι κάτι που μας έδωσε κουράγιο και ώθηση σε μια πάρα πολύ δύσκολη εποχή».

Οι βρετανικές εφημερίδες έγραψαν εξαιρετικές κριτικές για το άλμπουμ. Όταν ρωτάω τους δύο δημιουργούς του «Greekadelia» να μου πουν πώς ένιωσαν, απαντούν με χιούμορ. «Ήταν μια καλή ευκαιρία να ξεσκονίσω τα αγγλικά μου» λέει η Στάθης Καλυβιώτης. Και η Κρίστη Στασινοπούλου: «Μας συγκίνησε που οι περισσότερες κριτικές ξεκινούσαν με το «να και ένα καλό νέο από την Ελλάδα».

66

Παίξαμε αγαπημένα, παραδοσιακά τραγούδια με τον τρόπο που θα μπορούσε να μας εκφράσει, αυτοσεδιάζοντας και περνώντας ασυνείδητα τις όποιες επιρροές μας.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΘΕΑΜΑΤΑ	ΒΙΒΛΙΟ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
----------	---------	--------	---------	-----------	-----------	----------------

Δέκα έξυπνες πόλεις αειφορίας

Με εφαρμογή καινοτόμων ιδεών έχουν βελτιώσει τη ζωή των κατοίκων σε επίπεδο τεχνολογίας, οικολογίας και βιωσιμότητας

Της **ΦΙΓΕΝΕΙΑΣ ΔΙΑΜΑΝΤΗ**

Μια πόλη όπου δεν υφίσταται αναταραχή για το πού θα χωροθετηθεί μια κωμωδία, αλλά αντίθετα οι δημοτικές αρχές χρησιμοποιούν τα αέρια που εκλύονται από τις εγκαταστάσεις της ώστε να κινηθούν τα απορριμματοφόρα της. Σενάριο επιστημονικής φαντασίας; Όχι. Στο Τorónton είναι πραγματικότητα εδώ και λίγο καιρό.

Η πόλη του Καναδά συγκαταλέγεται ανάμεσα στις δέκα πιο «έξυπνες» πόλεις του κόσμου με βάση τον κατάλογο που δημοσίευσε το Co.Exist (συνύπαρξη), ένα σοβαρό αμερικανικό ιστολόγιο αφιερωμένο σε καινοτόμες ιδέες που υλοποιούμενες συμβάλ-

Η «χρυσή» δεκάδα της αειφορίας

“

Διαγωνισμός για πρωτότυπους τρόπους με τους οποίους Ευρώπη και Βόρεια Αφρική μπορούν να μειώσουν τη ρύπανση

λων στη βελτίωση της καθημερινότητας, τόσο σε επίπεδο τεχνολογίας όσο και οικολογίας και βιωσιμότητας.

Διαγωνισμός

Ιδέες για τέτοιες «έξυπνες» πόλεις δέχθηκε σε σχετικό διαγωνισμό το Βρετανικό Συμβούλιο. Έως τις 14 Νοεμβρίου, οι ενδιαφερόμενοι, άτομα ή φορείς, είχαν την δυνατότητα να καταθέσουν τις βασισμένες στο κοινωνικό επιχειρείν ιδέες τους με θέμα Περιβάλλον και «Εξυμνες» Πόλεις. Ο νικητής θα συμμετάσχει δωρεάν στο συνέδριο Our Shared Future (Το κοινό μας μέλλον) που θα πραγματοποιηθεί στη Μάλτα τον ερχόμενο Φεβρουάριο με το ίδιο θέμα και παράλληλα θα παρακολουθήσει online σειρά μαθημάτων για να ενισχύσει τις επιχειρηματικές του δεξιότητες.

Φιλοσοφία του Our Shared Future αποτελεί η πεποίθηση ότι οι ιδέες που μπορούν να αποτελέσουν παράγοντα για θετική αλλαγή μέσα από τον τρόπο που θα τις

δουν τα άτομα ή οι κοινότητες.

Σκοπός του διαγωνισμού είναι να υποβληθούν ιδέες για τρόπους με τους οποίους τόσο η Ευρώπη όσο και η Βόρεια Αφρική μπο-

ρούν να γίνουν πιο φιλικές προς το περιβάλλον και να μειώσουν τη ρύπανση. Οι αστικές μετακινήσεις και η διαχείριση απορριμμάτων μέσα από ιδέες κοινωνικής ε-

πιχειρηματικότητας βρίσκονται στο επίκεντρο του διαγωνισμού. Ηλεκτροκίνητα οχήματα και καινοτόμες ιδέες για το πώς οι πολίτες διαχειρίζονται τα αστικά απορριμ-

Κιβωτοί βιοποικιλότητας άνευ δρόμων

Οικονομικότερη και αποτελεσματικότερη η προστασία αυτών των περιοχών χωρίς οδοποιία

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΕΛΑΦΡΟΥ**

Η **διάνοξη** δρόμων συνήθως αντιμετωπίζεται ως κάτι θετικό, ως έργο που αναπτύσσει την επικοινωνία, που διευκολύνει τις ανθρώπινες κοινότητες. Υπάρχει όμως και η σκοτεινή πλευρά του φεγγαριού, καθώς στην πραγματικότητα έχουμε δει πολλές φορές ένας καινούργιος δρόμος να ανοίγει την πόρτα σε ένα είδος καταστροφικής και αρπακτικής ανάπτυξης, με πρώτο θύμα το περιβάλλον και στη συνέχεια τους κατοίκους. Και αυτό χωρίς να υπολογίσουμε τις βλάβες που δημιουργούν συχνά τα

Η **Google** (με την ένδειξη Roadless) έχει δημιουργήσει διαδραστικούς ψηφιακούς χάρτες, όπου απεικονίζονται με σκούρο πράσινο οι εναπομεινάνες περιοχές χωρίς δρόμους (απέχουν 10 χλμ. από κύρια αρτηρία). Όσο το χρώμα ανοίγει, μικραίνει η απόσταση από τον δρόμο.

μαντικές περιοχές του κόσμου για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και τους πολιτισμούς των αυτοχθόνων φυλών. Η διατήρηση της διασύνδεσης μεταξύ των προστατευόμενων περιοχών είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και οι περιοχές χωρίς δρόμους θα συνεισφέρουν σημαντικά» είπε ο κ. Trevor Sandwith, από τη Διεθνή Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης σε ειδική εκδήλωση, που διοργανώθηκε πρόσφατα από τον Ελληνικό Εθνικό Κέντρο για τη Διατήρηση της Φύσης (ΕΕΚΦ) σε συνεργασία με το Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών (UNEP) και περιβαλλοντικές οργανώσεις. Οι περιοχές χωρίς δρόμους έχουν στην πράξη υψηλό επίπεδο προστασίας, ακριβώς λόγω των περιορισμένων ανθρώπινων δραστηριοτήτων.

Μάλιστα, η προστασία των περιοχών χωρίς δρόμους θεωρείται η πλέον οικονομική και αποδοτική λύση για την προστασία της βιοποικιλότητας, σε μια εποχή που τα κονδύλια για τέτοιες δραστηριότητες περιορίζονται πολύ. Δηλαδή, αντί να χαραχθεί ένας καινούργιος δρόμος, που συνήθως φέρνει και νέες δραστηριότητες (με επιπτώσεις στο περιβάλλον) και να δαπανούμε χρήματα (όταν το κάνουμε αυτό) για να τις αμβλύνουμε (με περιορισμένα αποτελέσματα), είναι καλύτερο και οικονομικότερο να μη γίνει καθόλου. «Μόνο μερικά εκατομμύρια ευρώ ή δολάρια είναι διαθέσιμα για την προστασία της βιοποικιλότητας. Από οικονομικής πλευράς είναι απολύτως λογική η προστασία των περιοχών όπου η βιοποικιλότητα παραμένει, ανέξοδα, ανέπαφη. Αυτό που πρέπει να κάνουμε είναι να αποφυγούμε

απλώς τις καταστροφικές επενδύσεις κατασκευής νέων δρόμων», σημειώνει ο κ. Αρσέντς.

Δίκτο μαχαίρι

Οι περιοχές χωρίς δρόμους αποτελούν νησίδες σωτηρίας για ευαίσθητα και απειλούμενα με εξαφάνιση είδη, καθώς και είδη που απαιτούν μεγάλες εκτάσεις, όπως οι αρκούδες και οι ελέφαντες. Μήπως όμως προστατεύοντας την άγρια ζωή και τη Φύση στερούμε μέσα πρόδου σε απομονωμένες ανθρώπινες κοινότητες; «Οι δρόμοι οδηγούν συχνά στην καταστροφή του φυσικού κεφαλαίου στο οποίο στηρίζονται γειτονικές περιοχές, που αξιοποιούν τα οφέλη π.χ. του νερού για τη γεωργία τους ή υδροηλεκτρική ενέργεια. Η δημιουργία δρόμων στα τροπικά δάση είναι δίκτο μαχαίρι.

Μπορούν να προσφέρουν πραγματικά οφέλη στις φτωχές κοινότητες, συνδέοντας τα προϊόντα τους με τις αγορές. Έχει όμως και αρνητικές συνέπειες με τη μορφή των ξενικών ειδών φυτών και ασθενειών που εισβάλλουν και διαταράσσουν μια πρώην φυσική ισορροπία. Ακόμη χειρότερα, ακολουθούν ορδές ανθρώπων, οι οποίοι το μόνο που ξέρουν από τα δάση είναι να... τα κόβουν, καταστρέφοντας έτσι τη ζωή των κοινοτήτων που οι δρόμοι υποτίθεται ότι θα βελτίωναν», σημειώνει ο κ. Andrew Mitchell από το Global Canopy Programme.

Πού όμως βρίσκονται περιοχές χωρίς δρόμους; Η Google (με την ένδειξη Roadless) και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (χάρτες Eye on Earth) έχουν διαμορφώσει ιδιαίτερα χρήσιμους (για ενημέρωση και χάραξη πολιτικής) διαδραστικούς ψηφιακούς χάρτες, όπου απεικονίζονται οι εναπομεινάνες περιοχές χωρίς δρόμους.

Ο **Αμαζόνιος** είναι από τις πιο σημαντικές περιοχές του κόσμου για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και τις αυτόχθονες φυλές.

Το **εθνικό** πάρκο στο νησί Κόμπα του Παναμά. Τα δάση του έχουν καταγραφεί διεθνώς ως θησαυρός της ανθρωπότητας.

ασφάλεια είναι ένας ζωντανός θλανήτης

μάθετε περισσότερα στο www.eurolife.com.cy/eurolife/socialresponsibility_gr/

EuroLife ΚΟΙΝΟ ΚΥΠΡΙΩΝ ασφάλεια

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΘΕΑΜΑΤΑ	ΒΙΒΛΙΟ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
----------	---------	--------	---------	-----------	-----------	----------------

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

5/11/2012 - 11/11/2012

Σταθεροποιείται το τηλεοπτικό σκηνικό

Του ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Το τηλεοπτικό σκηνικό φαίνεται να έχει ξεκαθαρίσει, όπως ακριβώς και τα τηλεοπτικά προϊόντα τα οποία έχουν επιτύχει τα προσδοκώμενα, δηλαδή να φέρουν νούμερα και να καταφέρουν να κρατηθούν στο πεδίο σε αυτή την τόσο δύσκολη και ανταγωνιστική τηλεοπτική σεζόν. Τι είναι αυτό που κυριαρχεί λοιπόν φέτος, σύμφωνα και με τον τελευταίο πίνακα τηλεθέαςης της Nielsen; Αυτή την τηλεοπτική περίοδο, λοιπόν, όπου κυριαρχούν οι εγχώριες δραματικές σειρές, το τηλεοπτικό κοινό στρέφεται σε οτιδήποτε μπορεί να του

προσφέρει λίγη ευχάριστη και ελαφριά ψυχαγωγία, γυρίζοντας την πλάτη στα λογής-λογής σίριαλ, που τα περισσότερα παρουσιάζουν σκαμπανεβάσματα. Το φιλανθρωπικού χαρακτήρα παιχνίδι του Mega, «DanSing for you 2», είναι εκείνο που κερδίζει μέχρι στιγμής και τη μάχη της τηλεθέαςης, αφού από την προηγούμενη του φετιμής σεζόν κάθε εβδομάδα στην κορυφή με πολύ υψηλά νούμερα τηλεθέαςης αφού έβασε στους δύο Κύριους τηλεθεατές το παρακολουθεί τα βράδια της Κυριακής. Αυτό ακριβώς συνέβη και την περασμένη Κυριακή, αφού πάνω από 100.000 τηλεθεατές το παρακολούθησαν, δίνοντάς του ένα ποσοστό-όνειρο για το Mega που έφτασε

από 47,4%, παρουσιάζοντας μάλιστα μια μικρή πτώση από το προηγούμενο live του παιχνιδιού. Στο πλαίσιο που αναφέραμε παραπάνω, ότι δηλαδή φέτος το κυριακό τηλεοπτικό κοινό είναι πιο απαιτητικό και επιζητά το γέλιο, εντάσσεται και η ισχυροποίηση της σατιρικής εκπομπής «Πατάτες Αντιναχτές» του πρώτου κρατικού καναλιού, η οποία βρέθηκε την περασμένη εβδομάδα στην τρίτη θέση του πίνακα με τα δημοφιλέστερα προγράμματα τη εβδομάδας. Οι «Πατάτες» κατάφεραν φέτος να δώσουν τα ρέστα τους και από την πρώτη μέρα μετάδοσής τους για φέτος παραμένουν στην πρώτη δεκάδα. Το επεισόδιο της περασμένης Παρασκευής το παρακολούθησαν 84.000 τηλεθεατές, ενώ το μερίδιο τηλεθέαςής τους έφτασε το 27,3%. Από τα σίριαλ φαίνεται ότι ξε-

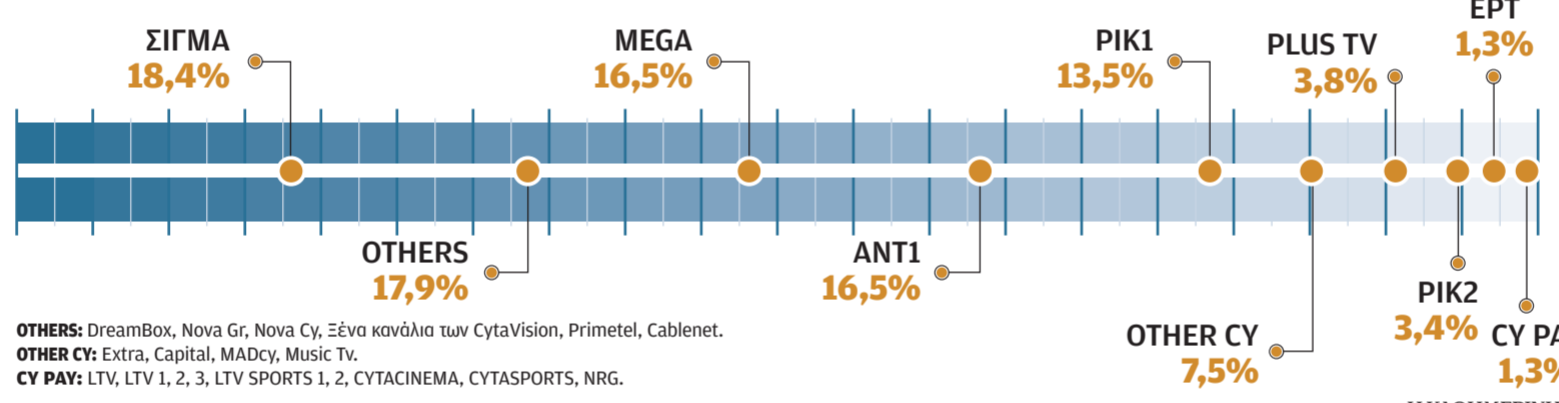
χώρισε η σειρά που έδειξε από την αρχή τη δυναμική της, αφού από όλα όσα παρουσιάζονται στην κυριακή τηλεόραση φέτος παρουσιάζει τον λιγότερο μελοδραματικό και κλαψιάρικο χαρακτήρα. Πρόκειται για την καθημερινή σειρά του ANT1 «Βαλς με δώδεκα θεούς», η οποία καταφέρνει να επιβιώσει σε ένα ιδιαίτερα δύσκολο και ανταγωνιστικό περιβάλλον. Η σειρά του ANT1 κατάφερε την περασμένη εβδομάδα να ανέβει στη δεύτερη θέση με μερίδιο τηλεθέαςης 28,5% και 85.000 τηλεθεατές. Η δυναμική της σειράς δεν θα σταματήσει εδώ, αν και έχει ήδη κερδίσει το στοίχημα, αλλά θεωρώ ότι θα ανέβει ακόμα περισσότερο τις επόμενες εβδομάδες. Στην ίδια μοίρα βρίσκονται και τα «Άσπρα Μπαλόνια» του Σίγμα, που πήραν τα πάνω τους τις τελευταίες εβδομάδες, και όπως όλα δείχνουν,

ΑΝΤΙΘΕΤΟ ΠΛΑΝΟ

Το «MasterChef» επιστρέφει

Μετά από την επιτυχία του πρώτου κύκλου, ο πιο ανατρεπτικός τηλεοπτικός διαγωνισμός μαγειρικής έρχεται στο Mega για να σεβρίσει νέες συγκινήσεις. Η Μαίρη Συνατσάκη παρουσιάζει την προσπάθεια 25 επίδοξων σεφ, που διεκδικούν τον τίτλο του επόμενου Έλληνα MasterChef μέσα από μια σειρά δοκιμασιών. Αυτή τη φορά, ο διαγωνισμός δεν θα θυμίζει σε τίποτα ένα παιχνίδι μαγειρικής. Οι δοκιμασίες γίνονται δυσκολότερες και ακόμη πιο απαιτητικές, προκειμένου οι υποψήφιοι να αναπτύξουν τις μαγειρικές τους ικανότητες και να δοκιμάσουν τα όριά τους. Οι ταλαντούχοι σεφ θα πρέπει να διαθέσουν γερό στομάχι και να επιδείξουν πραγματικό πάθος για τη μαγειρική και την κατάρτιση του πολυπόθητου τίτλου. Οι κριτές Λευτέρης Λαζάρου, Γιάννης Λουκάκος και Δημήτρης Σκαρμούτσος είναι και πάλι στις θέσεις τους, έτοιμοι να μοιραστούν τα μυστικά της μαγειρικής τους, να κρίνουν τους υποψήφιους και να αναδείξουν τον μεγάλο νικητή. Θα λαμβάνουν υπόψη τη γεύση, την πρωτοτυπία, τη δημιουργικότητα αλλά και την παρουσίαση κάθε πιάτου.

OTHERS: DreamBox, Nova Gr, Nova Cy, Ξένα κανάλια των CytaVision, Primetel, Cablenet.
 OTHER CY: Extra, Capital, MADcy, Music Tv.
 CY PAY: LTV, LTV 1, 2, 3, LTV SPORTS 1, 2, CYTACINEMA, CYTASPORTS, NRG.
 ΠΗΓΗ: NIELSEN AUDIENCE MEASUREMENT

PIK1 ΘΗΛΑ: 22862000

21.30	Τα τέσσερα αδέρφια
07.30	Θεία λειτουργία
10.00	Σάββατο κι απόβραδο
12.30	Ψυχαγωγικό πρόγραμμα Η ύπαιθρος
13.00	Εβδομαδιαία εκπομπή με θέματα από την κυπριακή αγροτική ζωή.
13.00	Κύπρος ένα ταξίδι Ένα οδοιπορικό και μια περιδιάβαση στην Κύπρο του χθες και του σήμερα.
13.30	Είμαστε εδώ Νεανική εκπομπή
14.00	ΕΙΔΗΣΕΙΣ
14.30	Με καλή παρέα Ψυχαγωγική, ενημερωτική εκπομπή με τη Βίβλιαν Κανάρη.
16.30	Life in Style Εκπομπή με τη Χριστίνα Δημητρίου.
17.30	Αμύνεσθαι περί πατρής
18.00	ΕΙΔΗΣΕΙΣ
18.15	Τετ Α Τετ
19.20	Πατάτες αντιναχτές
19.30	Κυπριώτικο σκετς
20.00	ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.30	Τα τέσσερα αδέρφια Περιπέτεια με τους Μαρκ Γουόλμπεργκ, Τάιρεζ Γκίμσον, κ.ά.
23.30	ΕΙΔΗΣΕΙΣ
23.45	Τετ Α Τετ
00.30	Κυπριώτικο σκετς
01.00	Είμαστε εδώ
01.30	Η Κύπρος κοντά σας
02.30	Η ύπαιθρος
03.00	Αμύνεσθαι περί πατρής
03.30	Life in style - (E)
04.30	Πατάτες αντιναχτές

PIK2 ΘΗΛΑ: 22862000

21.45	Πομπνία
07.00	NRG Zone
08.00	Παιδική ζώνη
12.35	Ζακ και Κόντι εν πλώ (The Suite life on deck)
13.00	Παγκύπριο Πρωτάθλημα Drift
15.00	Γκραν Πρι Καλλιτεχνικού Πατινάζ
16.15	Γαλλία, Ελεύθερο πρόγραμμα στις νυναικές.
17.30	Γκραν Πρι Καλλιτεχνικού Πατινάζ
18.20	Γαλλία - Ελεύθερο πρόγραμμα στο χορό.
17.30	Κάπτεν Κουκ: Η επιμονή της Ανακάλυψης Δραματοποιημένο ντοκιμαντέρ.
18.20	Η κύπρος κοντά σας
19.20	ΕΙΔΗΣΕΙΣ (αγγλική)
19.30	ΕΙΔΗΣΕΙΣ (τουρκική)
19.40	Τετ Α Τετ
20.40	NRG Zone Weekend
21.00	Αγνούμενοι
21.45	Πομπνία (Ρομπρεί) Τηλεταινία ε-ποχής
23.20	ΕΙΔΗΣΕΙΣ (αγγλική)
ΕΙΔΗΣΕΙΣ (τουρκική)	
00.05	Με καλή παρέα
02.00	ΓΙΟΥΡΝΟΙΟΥΣ

MEGA ΘΗΛΑ: 22477777

21.20	Dancing for you 2
06.00	Η δίψα
07.00	Θεία λειτουργία
08.00	Απευθείας μετάδοση.
09.10	Tom & Jerry Tales
09.40	Ben 10
10.00	Μια στιγμή δυο ζωές
10.40	Ελληνική σειρά.
11.30	Μπουκιά και ουκώριο
12.20	Εκπομπή μαγειρικής.
13.10	Σαββατογεννημένες
13.30	Ελληνική σειρά.
14.00	Πόρτα κλειδωμένη
14.10	Μουσικό κουτί
14.30	Chuk
15.00	Ξένη σειρά με τους Ζάκχαρη Λέβι, Ιβόν Στράκοβσκι, κ.ά.
16.40	RV
16.40	Απονομή Ψυχαγωγική εκπομπή με τους Χριστίνα Αρτεμίου, Άννα Μονογιού και Χρήστο Γρηγοριάδη.
18.20	ΕΙΔΗΣΕΙΣ
18.30	Επτά θανάσιμες πεθερές
20.15	ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.00	DanSing for you 2
21.00	Σόου φιλανθρωπικού χαρακτήρα, με τη Χριστίνα Αριστοτέλους.
22.30	ΕΙΔΗΣΕΙΣ
01.00	My boys
01.40	Ξένη σειρά.
02.20	Big Bang
02.20	Ελληνική σειρά.
03.20	Έκεί μεσον
04.00	Μια στιγμή δυο ζωές
04.30	Πατήρ, υιός και Άνευμα
05.00	Ρίχτερ music
05.00	Ο ιός του Ωατέρρα

ANT1 ΘΗΛΑ: 22200200

21.00	Dancing with the stars III
05.20	Λίφτγκκ
06.10	Ελληνική σειρά
06.40	Πρωινή ενημέρωση
07.10	Τανγκό για τρεις
07.10	Ελληνική σειρά
07.40	Νταντά για όλες τις δουλειές
08.10	Ελληνική σειρά
09.00	Οι Μεν και οι Δεν
09.00	Ελληνική σειρά
10.20	Βότκα πορτοκάλι
12.00	Ελληνική σειρά
12.45	Δείξε μου το φίλο σου
13.30	Ελληνική σειρά
14.00	Είλικρινά
15.00	Εκπομπή με τον Ντίνο Οδησάεως.
16.00	Θα βρεις το δασκάλο σου
18.00	Ελληνική σειρά
18.10	Εκείνο το καλοκαίρι
18.30	Κυπριακή δραματική σειρά
19.00	Νιώσε με
19.00	Κυπριακή κοινωνική σειρά
19.30	Τα νέα του ANTI σε 10'
20.20	Συνέχεια της σειράς
20.15	Βαλς με 12 θεούς
21.00	Κοινωνική σειρά
21.00	Τα νέα του ANTI
21.00	Dancing with the stars III
00.25	Τίτλοι ειδήσεων
00.30	Αθλητικές ειδήσεις
00.40	The skulls 3
03.10	Επανάληψεις

ΣΙΓΜΑ ΘΗΛΑ: 22580100

21.30	Λούφα και παραλλαγή
06.40	Οι οδικοί
07.30	Οι Τάκκοι
08.30	Κυπριακή σειρά
09.30	Ζωή ποδίσλατο
10.00	Κυπριακή σειρά
10.00	Μες στην καλή χαρά
14.00	Ψυχαγωγική εκπομπή, με τη Ναταλία Γερμανού.
15.00	Barbie
16.20	Παιδική ταινία κινουμένων σχεδίων.
17.45	Άσπρα μπαλόνια
18.00	Κυπριακή σειρά
18.05	7 ουρανοί και σύννεφα α-λίτες
19.40	Κυπριακή σειρά
20.20	Πάμε πακέτο
21.30	Τα γεγονότα σε συντομία
23.30	Πάμε πακέτο (Συνέχεια)
00.10	Τι θα φάμε σήμερα μαμά;
00.20	Τα γεγονότα σε τίτλους
01.00	The 4400
01.00	Μες στην καλή χαρά
03.20	Ψυχαγωγική εκπομπή, με τη Ναταλία Γερμανού.

MADcy ΘΗΛΑ: 22877200

19.30	Fashion music project
00.00	Dance zone
01.00	All Hits Non Stop
02.00	Trash me
03.00	Insomnia Mixer
06.00	Wake Up... Hits
08.00	Breakfast
11.00	All New Mixer
12.00	Music For your Mp3 Player
13.00	Greeklish
13.30	MAD Greeks Top 10
14.30	Mixer
15.30	MAD Top 5
16.00	US Top 5
16.30	Greeklish
17.00	30 Best Videos
19.30	Fashion music project
20.00	MAD Countdown
21.00	Games
21.30	Time Machine
22.30	MAD Secret Concert

TV PLUS ΘΗΛΑ: 22600600

21.00	Just Cause
07.50	Παιδική ζώνη
11.05	Σεβάχ ο θαλασσιός
12.05	Παιδική ταινία.
12.05	LTV Sports News
13.00	EΙΔΗΣΕΙΣ - (Από το Star)
13.40	Gossip girl II
14.25	One Tree Hill II
15.15	Φ+M Best of
16.30	Μεσημεριανή Μελέτη
17.30	Best of
17.30	Μίλα
19.00	Εξελίξεις στη showbiz
19.30	Chatterbox
21.00	Just Cause
22.45	Ταινία δράσης
00.15	Absentia - Θρίλερ.
01.05	LTV Sports News
02.00	EΙΔΗΣΕΙΣ - (Από το Star)
02.00	Επανάληψεις

ERT WORLD

06.45	Σαββατοκυριακό στη NET
08.00	Θεία λειτουργία
10.30	Mediterraneo
11.00	Αθηναία σε-αρία
12.00	EΙ ΗΞΕΙΣ
12.15	Σαν σήμερα τον 20ό αιώνα
13.00	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ
13.30	Σημείο Art (25')
14.00	Ο τόπος και το τραγούδι του
14.00	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ
15.00	EΙΔΗΣΕΙΣ
16.00	Έχει γούστο... την Κυριακή
18.00	EΙΔΗΣΕΙΣ
18.15	Ανταποκρίτες
19.10	Ελληνικό ντοκιμαντέρ
20.50	53ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης
21.00	EΙΔΗΣΕΙΣ
22.00	Αθλητική Κυριακή
00.00	EΙΔΗΣΕΙΣ
00.10	Αθλητική Κυριακή

NOVACINEMA1

06.25	Gran Torino
08.20	Το δέντρο της ζωής (The tree of life)
10.45	Cine News
11.40	Ζου παίος & Ιουλιέτα (Gnomeo & Juliet)
13.10	The company man
15.00	How I met your mother
17.11	15.35 C.S.I. XII
16.25	Person of Interest
19.20	Ποτέ δεν είσαι μόνι (The resident)
21.00	Person of interest
22.00	Λάρισα εμπιστευτικό
23.45	Επτά μέρες με τη Μέρλιν (My week with Marilyn)
01.30	Cine News
02.00	Γέννηση (Birth)

LTV SPORTS 1

07.00	Πόκερ (E)
09.00	Αγγλικό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου (E)
11.00	Ισπανικό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου
13.00	Πολεμικές τέχνες
14.45	Χωρίς παρμπινές (E)
20.00	Αγώνες αυτοκινήτου (E)
20.50	Ισπανικό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου (Live)
22.45	Πρωτάθλημα Α' Κατηγορίας 2012/13
00.30	2012 Φόρμουλα 1
02.30	Intercontinental Rally Championship 2012: Cyprus

NOVASPORTS1

13.00	Super Goal
15.00	Super League 11n Αγωνιστική (Live)
17.15	Super League 11n Αγωνιστική (Live)
19.30	Super League Πρωτάθλημα 11n Αγωνιστική (Live)
21.30	Total Super League LIVE
00.30	Super League 11n Αγωνιστική (E)
02.30	Super League 11n Αγωνιστική (E)

EXTRA ΘΗΛΑ: 25715111

19.30	Je t'aime
08.00	Παιδική ζώνη
11.00	Στην κουζίνα
11.50	Μυστικά της υγείας
12.00	Ελληνική ταινία
14.00	Ταξίδι ζωής
15.00	Το πάρτι της ζωής σου
16.55	EΙΔΗΣΕΙΣ - (Στη νουματική)
17.00	Ελληνική ταινία
19.30	Je t'aime
20.30	Ξένη ταινία
00.00	EΙΔΗΣΕΙΣ
00.05	Ξένη ταινία

LTV ΘΗΛΑ: 22357272

21.00	Takers
07.30	Molly
09.00	Asked questions about time travel
10.30	Bloodlines
12.00	St. Elmo's Fire
14.00	Reservation Road
16.00	St Trinian's II: The legend of Fritton's Gold
18.00	Αγγλικό Πρωτάθλημα
20.00	LTV Sports News
21.00	Takers
23.00	The marine 2
00.40	Ζώνη ενθλιων
02.15	Surviving Picasso

ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΘΕΑΜΑΤΑ

ΒΙΒΛΙΟ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Κοίτα πώς ξαναστέκονται όρθιοι...

Στο «Σώμα με σώμα», ο Ζακ Οντιάρ επικεντρώνεται σε ανθρώπους σωματικά ή ψυχικά τσακισμένους

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΥΡΑ

Σε ένα από τα δημοφιλέστερα γαλλικά ρομάντζα, στο «Ένας άντρας και μια γυναίκα» του Κλοντ Λελούς (1966), το μελόδραμα άγγιξε ξόφρατα τη νουβέλ βαγκ αποκτώντας ανάλαφρο ύφος και στυλ. Σήμερα, στο «Σώμα με σώμα» του Ζακ Οντιάρ, ο νόμος της βαρύτητας, κυριολεκτικά και μεταφορικά, φέρνει το μελόδραμα κοντά στο νουάρ για λόγους ουσίας και όχι για στυλ. Πονεμένα ή ακρωτηριασμένα κορμιά, αλλά και τσακισμένα αισθήματα αποτελούν ένα πρώτης τάξεως υλικό για τον Γάλλο σκηνοθέτη, ο οποίος επιχειρεί να μας δείξει πώς οι γκρεμισμένοι ήρωές του ξαναστέκονται όρθιοι στα πόδια τους.

Σε μια από τις κρίσιμες στιγμές, ένας επιπόλαιος, χωρισμένος πατέρας σπάει με τις γροθιές του τον πάγο για να επαναπροσδιορίσει τη σχέση του με τη ζωή: βγάζει το παιδί του από τον βυθό μιας παγωμένης λίμνης.

Κορμιά που τραυλίζουν

Ο ρεαλισμός στο «Σώμα με σώμα» έχει ως αναφορά του το σύγχρονο κοινωνικό δράμα όπως το έχουμε δει στις ταινίες των Βέλγων αδελφών Νταρντέν ή στο πρόσφατο «Τα κιόνια του Κιλιμάντζαρο», δηλαδή τον σύγχρονο Δυτικοευρωπαϊκό που ωθείται στο περιθώριο της ζωής για οικονομικούς λόγους. Ο Οντιάρ, με ματιά ανθρωπολογική όπως πάντα, κάνει επίκεντρο στο κάδρο του τσακισμένους ανθρώπους. Κορμιά που φαντάζουν σαν να τραυλίζουν, καθώς η επικοινωνία των πρώων καθορίζεται από τα σώματά τους.

Ο Αλί, ένας πρώην πυγμάχος χωρίς δουλειά και σπίτι, ξεκινάει από το Βέλγιο μαζί με τον πεντάχρονο γιο του, τον Σαμ, με κατεύθυνση τον γαλλικό Νότο. Άλλοτε πεζή κι άλλοτε με τρένα, όπου φτάνουν να αναζητούν τροφή στα σκουπίδια. Κοντά στις κομπολιτικές Κάννες, στην παραθαλάσσια Αντίμπ, ζει η αδελφή του Αλί με τον άντρα της. Η γυναίκα, η οποία «κλέβει» ληγμένα τρόφιμα από το σούπερ μάρκετ στο οποίο εργάζεται,

Ένας πυγμάχος σε παράνομους αγώνες (Ματίας Σένερετς) και μια πρώην εκπαιδευτρια φαλαινών (Μαριόν Κοτιγιάρ) σε μια κάπως διαφορετική ιστορία αγάπης.

θα τους δεχτεί κάπως αμήχανα στο σπίτι της και θα βοηθήσει τον αδελφό της να βρει δουλειά σεκιουριτά. Σε ένα κλαμπ, όπου κάνει τον πορτιέρη, ο Αλί γνωρίζει την όμορφη Στεφανί, μια εκπαιδευτρια φαλαινών σε θεματικό πάρκο. Η Στεφανί, που πέφτει διαρκώς σε αποτυχημένους έρωτες, ξυπνάει μια μέρα σε ένα νοσοκομείο ακρωτηριασμένη στο ύψος των μηρών: μια όρκα είχε πεταχτεί με δύναμη από το νερό σε μια μοιραία συνάντησή τους.

Εν τώ μεταξύ, ο Αλί έχει βρει τρόπο να ορθοποδήσει κάπως οικονομικά, παλεύοντας σε παράνομους αγώνες. Μια μέρα, η ανάπηρη Στεφανί του ζητάει να συναντηθούν. Στην πρώτη τους βόλτα, ίσως από οίκτο, τη βοηθάει να κολυμπήσει στη θάλασσα. Σε λίγο θα γίνει ο μοναδικός της φίλος. Στη σχέση τους, κατόπι,

“
Σε αυτό το ρομάντζο η φόρμα φτιάχνεται από ένα ακρωτηριασμένο γυναικείο κορμί και από τις ματωμένες γροθιές ενός άντρα που πρέπει να ξαναβρεί την ισορροπία του.

θα μπει διακριτικά και το σεξ.

Ο,τι απωθεί το πορνό

Ο Οντιάρ αφηγείται κοφτά και με χαρακτηριστική άνεση μια ερωτική ιστορία που εκ πρώτης όψεως σοκάρει γιατί βρισκείται στον αντίποδα της σοφτ πορνογραφίας. Σε αυτό το ρομάντζο το περιεχόμενο βρίσκεται στο ένστικτο του ανθρώπου - πολεμιστή που τον σπρώχνει από το σκοτάδι στο φως. Η φόρμα φτιάχνεται από ένα ακρωτηριασμένο γυναικείο κορμί -αποθπτικό για την πορνογραφία- και από τις ματωμένες γροθιές ενός άντρα που πρέπει να ξαναβρεί την ισορροπία του για να ξεφύγει από την απόγνωση.

Ο ρεαλισμός των Νταρντέν φιλτράρει το ντοκιμαντέρ μέσα από την αφηγηματική λιτότητα και την πη- κή διαύγεια που έχει το κινηματο-

γραφικό σύμπαν του μεγάλου δασκάλου Ρομπέρ Μπρεσσόν. Ο ρεαλισμός του Οντιάρ μοιάζει με καθρέφτη στον οποίο αντανακλώνται απτόηχοι από το φιλμ νουάρ: οι καλόνες ηθικές είναι αυτοί που υπογορεύει η ανάγκη επιβίωσης.

Όλες οι ταινίες του Οντιάρ, από το ντεμπούτο του «Κοίτα τους άντρες πιάς πέφτουν» μέχρι τη σημερινή, έχουν κεντρικούς ήρωες άντρες. Μοναχικούς ή μελαγχολικούς, στο ημίφως της ζωής, στο μεταίχμιο του κόσμου και του υποκόσμου. Στη σημερινή, όπως και στο «Πάνω στα χείλη μου» πριν από έντεκα χρόνια, παίζει επί ίσοις όροις και η γυναίκα. Το μεγαλύτερο ρίσκο στο «Σώμα με σώμα» το πήρε η Μαριόν Κοτιγιάρ, η οποία δεν διστάζει να δείξει την εικόνα μιας γυμνής γυναίκας χωρίς τα κάτω άκρα να κάνει έρωτα.

Δείτε

Σώμα με σώμα (De Rouille et d'os, 2012)

Στην τελευταία ταινία του Ζακ Οντιάρ ένας χωρισμένος άντρας, σεκιουριτάς αλλά και πυγμάχος σε παράνομους αγώνες, ερωτεύεται μια γυναίκα ακρωτηριασμένη στα κάτω άκρα. Με Μαριόν Κοτιγιάρ, Ματίας Σένερετς.

Ο προφήτης (Un prophete, 2009)

Ένας 19χρονος Γάλλος αραβικής καταγωγής, που έχει περάσει την εφηβεία του στα αναμορφωτήρια, μπαίνει σε μια φυλακή ενηλίκων. Αναγκάζεται από έναν Κορσικανό να δολοφονήσει έναν Αραβό και στη συνέχεια γίνεται ο υπηρέτης του. Με Ταχάρ Ραχίμ, Νιλς Αρεστρουύπ. (Σε dvd)

Πάνω στα χείλη μου («Sur mes lèvres, 2001)

Ένας άνδρας, που μόλις βγήκε από τη φυλακή, δουλεύει τα πρωινά ως κλητήρας σε ένα γραφείο και τα βράδια στο κλαμπ ενός μαφιόζου. Καθριστική για τη ζωή του θα αποδειχθεί η σχέση του με μια μοναχική γυναίκα, προϊσταμένη του στο γραφείο, η οποία είναι -εξαιτίας της βαρκοκίας της- βυθισμένη στη σιωπή και διαβάζει από μακριά στα χείλη των ανθρώπων. Με Βενσάν Καρέλ, Εμανουέλ Ντεβός (ρωτ.). (Σε dvd)

ΕΠΕΥΝΑ:
FASHION TO RENT
Το **HERVÉ LÉGER** δικό σας με μόνο **€30**

ΤΙΜΗ €3.50 (ΜΕ ΔΩΡΟ €5.50)

ΕΙΔΙΚΕΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ
www.sppmedia.com

Το Νο1 σε πωλήσεις lifestyle περιοδικό στην Κύπρο

Στα περίπτερα και στο iTunes AppStore - must magazine

